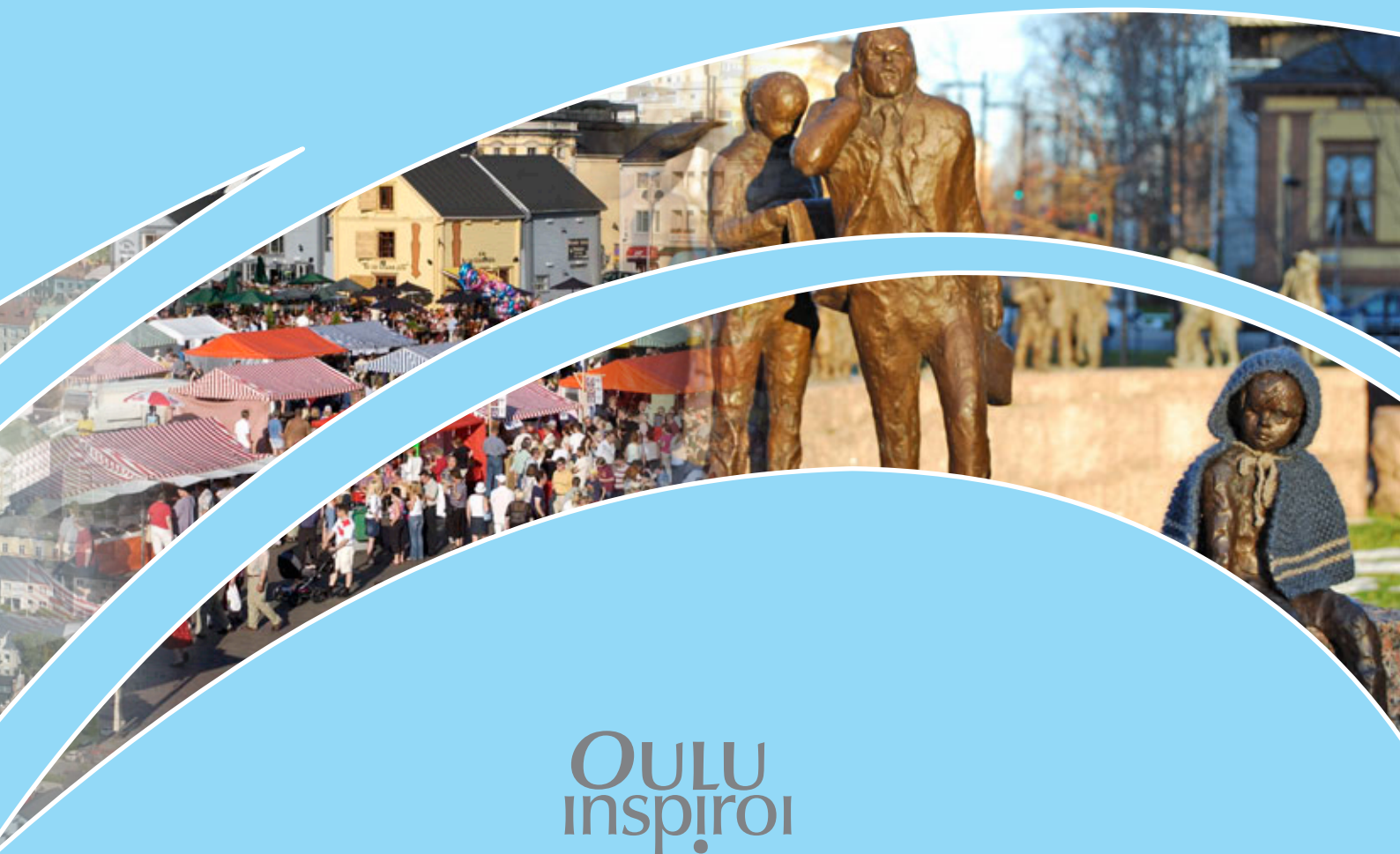

OULUN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2011 JA TALOUSUUNNITELMA 2012-2013

OULU
inspiroi

Oulun kaupunginvaltuusto 24.11.2010

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	4
2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	
2.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	
2.1.1 Uuden Oulun monikuntaliitos	6
2.1.2 Tuottavuusohjelma	6
2.1.3 Oulun väestörakenne ja väestörakenteen muutokset	7
2.1.4 Työpaikkakehitys, työllisyys ja työllisyyden hoito	8
2.1.5 Maankäyttö ja asuntorakentaminen	10
2.2 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT	
2.2.1 Kansantalouden kehitys ja kuntatalous	12
2.2.2 Oulun kaupungin talous	13
2.2.2.1 Toimintatulot ja toimintamenot	13
2.2.2.2 Peruskunnan taloudellinen tilanne	14
2.2.2.3 Oulun kaupungin taloudellinen tilanne	18
2.2.2.4 Verotulot ja valtionosuudet	23
2.2.2.5 Rahoituserät	25
2.2.2.6 Poistot	26
2.2.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden riskianalyysi	26
3 KAUPUNKISTRATEGIA JA STRATEGISET LINJAUKSET	
3.1 KAUPUNKISTRATEGIA	32
3.2 PALVELUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN	
3.2.1 Palvelujen järjestämishjelmat ja kehittämishjelmat	39
3.2.2 Johtamisjärjestelmän kehittäminen	40
3.3 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET	41
4 ELINKEINOPOLIITIIKKA	44
5 HENKILÖSTÖSTRATEGIA	
5.1 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	46
5.1.1 Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö	47
5.1.2 Henkilöstömäärä suunnittelukaudella	48
6 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE	
6.1 TALOUSARVION RAKENNE	50
6.2 SITOVUUDET	51
6.2.1 Peruskunta bruttobudjetoidut yksiköt	51
6.2.2 Peruskunta nettobudjetoidut yksiköt	52
6.2.3 Investoinnit	53
6.2.4 Liikelaitos Oulun tilakeskus	54
6.2.5 Liikelaitokset, sitovat tavoitteet	54
7 OULUN KAUPUNGIN JA PERUSKUNNAN TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA	
7.1 OULUN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA	57
7.2 PERUSKUNNAN TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA	58
8 KÄYTTÖTALOUSOSA	
8.1 KÄYTTÖTALOUSKEHYKSET LAUTAKUNNITTAIN	59
8.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	61
8.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	61
8.4 KAUPUNGINVALTUUSTO	62
8.5 KAUPUNGINHALLITUS	62
8.6 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	75
8.7 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA	108
8.8 NUORISOASIAINLAUTAKUNTA	112
8.9 LIIKUNTALAUTAKUNTA	117
8.10 OPETUSLAUTAKUNTA	129
8.11 KULTTUURILAUTAKUNTA	139
8.12 TEKNIINEN LAUTAKUNTA	143
8.13 RAKENNUSLAUTAKUNTA	154

9 KEHITTÄMISOHJELMAT	162
9.1 KONSTI – ELÄMÄNHALLINTA JA HYVINVONTIOHJELMA	162
9.2 SYKE - KAUPUNKIKULTTUURIN KEHITTÄMISOHJELMA	164
9.3 ILMO-OULUN ILMASTO-OHJELMA	165
9.4 PESTI – TYÖLLISYYSOHJELMA	166
9.5 IMPAKTI - TIETOHALLINTAOHJELMA	167
10 INVESTOINNIT	
10.1 JOHDANTO	169
10.2 PERUSKUNTA	170
10.3 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS	179
11 LIIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO	
11.1 OULUN ENERGIA LIIKELAITOS	184
11.2 OULUN VESI LIIKELAITOS	194
11.3 OULUN SATAMA LIIKELAITOS	201
11.4 OULUN JÄTEHUOLTO LIIKELAITOS	209
11.5 OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS	214
11.6 OULUN TIETOTEKNIikka LIIKELAITOS	220
11.7 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI	225
11.8 OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS	231
11.9 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS	238
11.10 OULUN KONTTORI LIIKELAITOS	245
11.11 NALLIKARI LIIKELAITOS	251
11.12 OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS	256
11.13 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS	265
11.14 OULUN ELINKEINOLIIKELAITOS	271
11.15 OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO	277
12 OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	280
LIITTEET	
1 KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET	287
2 VÄESTÖ 1.1.2010 IKÄRYHMIITTÄIN JA VÄESTÖSUUNNITE SUURALUEITTAIN 2014 JA 2019	302

Kaupunginvaltuusto päätti 24.11.2010 § 117:

- Hyväksyä talousarvion 2011 ja taloussuunnitelman 2012-2013
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan ottamaan tilapäisluottoa kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi siten, että luoton määrä on enintään 25.000.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtaja ottamaan pitkäaikaista lainaa nettomääräisesti enintään 59.811.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään kaupunginjohtajan esitykseen tarkennuksia
- Oikeuttaa Talous ja strategia –ryhmän tekemään teknisiä korjauksia
- Hyväksyä seuraavat talousarvion 2011 täytäntöönpano-ohjeet

1 SITOVUUDEN MÄÄRITTELY

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään toimielinten toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Jos toiminnallinen tavoite hyväksytään sitovaksi talousarvioon, se sitoo lauta- ja johtokuntia ja viranhaltijoita samalla tavoin kuin määräraha. Talousarviossa voi olla myös muita informatiivisia ja toimintaa ohjaavia tunnuslukuja ja tavoitteita.

2 TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämis-oikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavalla sekä määrärahoja että tavoitteita. Määrärahan korottamisen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa sitovien tavoitteiden ja mittareiden muutostarvetta. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Lautakuntien tulee toimia valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa. Toimintasuunnitelmiin sisältyvät määrärahat ovat kokovuosisukustannuksia, ellei alkamisajankohtaa ole erikseen ilmoitettu.

Jos nettoyksikkö saavuttaa kaupunginvaltuuston asettamaa taloudellista ja toiminnallista tavoitetta paremman tuloksen, voi lautakunta tehdä kaupunginhallitukselle erillisen esityksen tuloksen käytöstä tilinpäätöksen yhteydessä. Edellytyksenä on, ettei nettoyksiköllä ole edellisten kolmen tilikauden aikaista alijäämää. Tarkasteluun otetaan varsinaisen toiminnan tulos. Tarkastelun ulkopuolelle jätetään ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet (kuten EAKR-, ESR-, TEKES-, SITRA-osarahoitteiset, suorat EU-ohjelmat sekä kansalliset ohjelmat (esim. KASTE)) ja muiden projektien tulos. Tuloksen käytöstä päätetään sitovan nettotavoitteen muutoksena kaupunginhallituksen päätöksellä. Jos toiminnassa ei saavuteta asetettua sitovaa taloudellista tavoitetta, on nettoyksiköllä aikaa kolme vuotta alijäämän kattamiseen.

Talousarvion sisältyvien sitovien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Mikäli seurannan perusteella ilmenee merkittäviä käyttösuunnitelmasta poikkeavia muutoksia, joiden perusteella määrärahat näyttävät ylittyvän, on siitä raportoitava kaupunginhallitukselle sekä tarvittaessa tehtävä kaupunginvaltuustolle talousarvion muutosesitys välittömästi.

3 TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toiminnasta riippuen:

- toimintatulot,
- toimintamenot,
- toimintatulot ilman hankkeita,

- toimintamenot ilman hankkeita,
- toimintakate tai tilikauden tulos,
- ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet ja muut hankkeet nettositovina talousarvion mukaisina.

Ulkopuolisella hankerahoituksella tarkoitetaan hankkeita ja projekteja, joihin saadaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta tai kaupungin kehittämisrahastosta ja jotka ovat määräaikaista eivätkä vakiintunutta kaupungin toimintaa. Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet (kuten EAKR-, ESR-, TEKES-, SITRA osarahoitteiset, suorat EU-ohjelmat sekä kansalliset ohjelmat (esim.KASTE) ovat valtuustoon nähden sitovia hallintokunnittain kokonaisneton osalta.

Talousarviossa on esitetty lautakuntien ja johtokuntien valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tavoitteet ja mittarit. Peruskunnan ja liikelaitosten euromääräiset sitovuudet on esitetty kohdassa Sitovuudet. Talousarviossa esitetyt strategiset tavoitteet ja mittarit ovat sitovia valtuustoon. Lisäksi muut sitovat tavoitteet on esitetty taustan tummennuksella. Sitovuuksien muutoksista päättää valtuusto.

Käyttösuunnitelmat

Kaupunginvaltuuston antamien tavoitteiden mukaisesti toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet sekä määrärahojen käyttösuunnitelmat ja tuotantoyksiköiden tulosbudjetit.

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat/johtokunnat tarkistavat määräraha- ja tulosalueille ja –yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen. Toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Käyttösuunnitelma on valtuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen selvitys tehtävistä ja määrärahoista. Määrärahat kohdistetaan tuotettaville palveluille ja oikeille tileille. Käyttösuunnitelma on johtamisen keskeinen väline hallintokunnan sisällä ja antaa pohjan toiminnan ja määrärahojen seurannalle.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian kriittiset menestystekijät, niiden arviointikriteerit sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat. Vuoden 2011 käyttösuunnitelman laadinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota henkilöstösuunnitteluun. Käyttösuunnitelmassa hallintokunnat budjetoivat palkat sopimusaloittain parhaan tiedon mukaan. Toiminnan kriittinen tarkastelu vapauttaa resursseja uuteen käyttöön.

Vuoden 2011 käyttösuunnitelmassa virastot ja liikelaitokset budjetoivat varhaiseläkemaksun ja eläkemenoperusteisen maksun aiheuttamisperiaatteen mukaan euromääräisesti.

Liikelaitokset

Liikelaitosten sitovuudet on esitetty talousarvion kohdassa Sitovuudet.

Oulun kaupungin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa on tärkeimmille tytäryhteisöille asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta v.2011 välitilinpäätöksessä ja tilinpäätöksessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Investoinnit

Investointien sitovuustasot on määritelty talousarviokirjassa kohdassa Sitovuudet menokohdittain. Talonrakennusinvestointeihin liittyvät irtaimisto- (irt/inv) ja taidehankinnat ovat sitovia hankkeittain. ITinvestoinnit ovat sitovia peruskunnassa hallintokunnittain.

Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä lautakunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. Investoinneissa EU-hankkeet ja kehittämishankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia hankkeittain neton osalta.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta (kv 15.6.2009 § 59).

Oulun Tilakeskus, Tekninen keskus, Oulun Vesi, Oulun Satama, Oulun Jätehuolto ja Oulun Energiakonserni käyvät keskustelun konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 M€) urakka-sopimusten allekirjoitusta.

Erityismääräyksiä

Hallintokuntien talousarvioihin sisältyy kansainvälistymisohjelmia ja kotimaisia kehittämis-, pilotti- yms. hankkeita. Useisiin projekteihin haetaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta. Menot voidaan ylittää silloin, kun ylitys voidaan kattaa EU-tuella tai muulla ulkopuolisilla esim. ministeriöiltä, liitoilta, yhdistyksiltä tai yrityksiltä saatavalla tuella tai yrityksiltä saatavalla tuella/korvauksella ja tukea ei sen kertaluonteisuuden vuoksi ole otettu huomioon talousarviossa. Ko. hankkeiden menoylitykset tehdään kaupunginhallituksen päätöksellä. Samaa menettelyä noudatetaan myös valtion työllistämistuen ja esim. opetustoimen luokkaretkirahojen osalta. Mikäli hanke jatkuu seuraavalle budjettivuodelle, hallintokunnan tulee sisällyttää hankkeen menot ja tulot talousarvioonsa.

Kaupunginhallitus päättää EU-hankkeiden ja sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeiden rahoituksesta kaupungin osalta kaupunginvaltuuston sille myöntämän määrärahan puitteissa.

EU-hankkeiden ja hallintokuntien kehittämishankkeiden (esim. sosiaali –ja terveystoimen kehittämishankkeiden) aloittamisesta tekee aina päätöksen kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus päättää toimialueellaan olevien EU-hankkeiden ja kehittämishankkeiden ensimmäisen vuoden rahoitukseen varatun määrärahan käytöstä ja sen siirroista hallintokuntiin. Kaupunginjohtaja voi päättää ko. määrärahan käytöstä ja sen siirroista hallintokuntiin 30.000 euroon asti.

Ensimmäisen vuoden jälkeisen rahoituksen varaaminen tapahtuu hallintokuntien omiin talousarvioihin bruttomäärärahana. Myös ulkopuolisen rahoituksen osuus (tulo) budjetoidaan bruttona.

Jos hankkeelle talousarviovuodelle varattua määrärahaa jää käyttämättä ja hanke jatkuu seuraavalla tilikaudella, niin käyttämättä jäänyt osuus myönnetään tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen seuraavalle vuodelle kaupunginhallituksen päätöksellä, edellyttäen että kaupunginvaltuuston kaupunginhallitukselle EU-ohjelmien toteuttamiseen varaama määräraha riittää.

Mikäli hallintokunta aloittaa kesken vuoden raamissa olevien määrärahojen turvin uutta toimintaa, jota ei perusteluissa ole selvitetty ja joka aiheuttaa kustannuksia tuleville vuosille, on ko. asia vietä-vä valtuuston päätettäväksi kustannusvaikutuksineen.

1 JOHDANTO

Suomen talousnäkymät ovat parantuneet kuluvaan vuoteen aikana viime vuoden syvän notkahduksen jälkeen. Vienti supistui vuonna 2009 yli 20 %, mikä on lisännyt työttömyyttä ja leikannut niin valtion kuin kuntienkin verotuloja.

Kuntatalouden tila on vaikea yleisestä suhdannetilanteen parantumisesta huolimatta. Suurin ongelma on sekä kuntien että valtion nopea velkaantuminen sekä menojen liian nopea kasvu tuloihin verrattuna. Erityinen haaste kuntataloudelle on huoltosuhteen heikkeneminen, jolloin entistä pienempi osa väestöstä kantaa vastuun hyvinvointipalvelujen rahoittamisesta. Uudet, lainsäädännön perusteella kunnille säilytettävät tehtävät tekevät kuntien rahoitusaseman kestävämmäksi. Pääsääntönä on, että valtionosuuksien kasvu kattaa vain pienen osan todellisista lisätehtävien kustannuksista.

Vuoden 2011 talousarvion lähtökohdat perustuvat kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 päätöksen mukaisen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010-2012 linjauksiin. Kuluvaan vuoteen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Oulun uuden palvelumalli 2020 – palvelujen järjestämisen linjaukset sekä omistajapolitiittiset linjaukset. Linjausten tarkoituksena on käynnistää rakenteelliset muutokset ja toiminnan kehittäminen siten, että kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2013 antaen myös menestymisen eväät Uudelle Oululle.

Talousarvion painopisteinä ovat lakisääteisten palvelujen turvaaminen, työllisyys ja elinkeinopolitiittiset toimenpiteet. Lakisääteisten palvelujen rahoitusvajetta katetaan erityisesti lisäämällä muun toiminnan tuottavuutta, tekemällä rakenteellisia muutoksia toiminnassa ja monituottaja-mallia hyödyntämällä. Tilaaja-tuottaja toiminnalla on lisätty tuotteistusta, toiminnan läpinäkyvyyttä, nostettu esiin kehitettäviä asioita ja toiminnan kipupisteitä. Tätä työtä tulee jatkaa organisaatiota uudistamalla. Voidaan todeta, että mm. kaupungin palvelutuotanto on kaikilla hallinnon aloilla menestyksekkäästi kehittänyt toimintaansa, minkä seurauksena on syntynyt merkittäviä kustannussäästöjä. Kiitos siitä kuuluu koko organisaatiolle.

Kaupunki panostaa merkittävästi työpaikkojen synnyttämiseksi vuonna 2011. Oulu konsernin investointiohjelma pysyy korkealla tasolla suunnittelukaudella, ollen yhteensä noin 370 miljoonaa euroa vuosina 2011-2013. Kaupungin keskustassa ja Toppilansalmen alueella on luotu ja luodaan asemakaavamuutoksilla ja niihin liittyvillä sopimuksilla edellytykset mittaville yksityisen sektorin rakennusinvestoinneille.

Alueellisen elinkeinoelämän vahvistamista tuetaan vuonna 2010 käynnistyneen Business Oulun toimesta, tavoitteena synnyttää tuhansia uusia työpaikkoja Oulun seudulle 2012 mennessä. Business Oulun perusrahoitus on noin 7 miljoonaa euroa.

Kaupungin talousarvioon on varattu lähes 15 miljoonaa euroa työllistymisen tukemiseen ja hankkeisiin. Painopisteinä vuonna 2011 ovat erityisesti nuoriso ja pitkäaikaistyöttömät.

Henkilöstölle on taattu monikuntaliitokseen liittyvän lainsäädännön ja yhdistymissopimuksen perusteella pitkä palvelussuhdeturva. Tässä tilanteessa on tärkeä pystyä kuntien yhtenäisellä linjauksella hoitamaan tarvittavat rekrytoinnit ja uudelleenjärjestelyt. Keinoina ovat yhteinen täyttölupamenettely, siihen liittyvä uudelleensijoitus ja se, että ensisijainen tehtävien täyttötapa on kuntien yhteinen sisäinen haku. Monikuntaliitos on iso muutos ja tässä muutoksessa erityisenä haasteena on jaksaminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen. Muutokseen valmentamiseen ja muutoksen hyvään hoitamiseen on sen vuoksi oltava riittävät resurssit.

Uuden Oulun valmistelut kohti vuotta 2013 ovat jo hyvässä vauhdissa ja positiivisessa hengessä sekä luottamushenkilöiden että henkilöstön keskuudessa. Uuden, lähes 190 000 asukkaan ja 13 000 työntekijän yhteenliittymä on iso projekti, mikä sitoo merkittävästi niin henkilöstön kuin luottamushenkilöiden työpanosta. Vuoden 2011 osalta ei ole resursseja vielä

tässä vaiheessa yhdistetty toiminnan suunnittelussa, vuoden 2012 talousarvion valmistelun yhteydessä on tavoitteena käsitellä uutta Oulua mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena. Tulevan kahden vuoden aikana luodaan pohja tulevaisuuden menestymiselle, minkä tulokset realisoituvat kuluvan vuosikymmenen loppua kohti mentäessä.

Matti Pennanen
Kaupunginjohtaja

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1.1 Uuden Oulun monikuntaliitos

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnat sopivat 28.6.2010 kuntajaon muuttamisesta. Kyseiset kunnat lakkaavat 31.12.2012 ja ne yhdistetään perustamalla uusi kunta 1.1.2013. Oulun seudun kuntaliitos on Suomessa ensimmäinen isojen kaupunkien liitos ja prosessin onnistumista seurataan myös muualla tarkkaan. Monikuntaliitos – uuden Oulun rakentaminen – on haastava, useista eri tehtävistä ja muutosprosesseista muodostuva ”ohjelmakokonaisuus”, joka toteutuu ja onnistuu vain kuntien henkilöstöjen sekä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten yhteistyöllä ja osallisuudella.

Oulun seudulla kuntaliitoksen ensimmäisten hyötyjen odotetaan näkyvän jo vuonna 2011, mutta uuden kunnan valmisteluun ja toiminnan varmistamiseksi jää paljon tehtävää myös tuleville vuosille. Tehtävänä on mm. saada eri kuntien toimintoja sovitetuiksi yhteen siirtymäajan puitteissa. Monikuntaliitoksen avulla halutaan taata, että kuntalaisille on tarjolla palveluita myös tulevaisuudessa, Haasteet merkitsevät mm. uusien toimintatapojen ja oikeiden toimenpiteiden käyttöön ottoa.

Uuden Oulun yhdistymisen tavoitteita on kirjattu yhdistymissopimukseen. Uuden kunnan rakentamisessa on viisi pääkohtaa ja tavoitetta:

Elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistaminen

Vahvan verkosto-Oulun rakentaminen

Kuntarakenteen, palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen

Erityishuomio henkilöstöhallintoon

Yhdistymisen hyvä toteuttaminen ja jatkuva arviointi

Talousarvion kannalta on keskeistä päättää johtamisjärjestelmästä ja mm. palvelukokonaisuuksista. Yhdistymissopimukseen on kirjoitettu, että uuden Oulun konsernin rakenne ja omistajaohjauksen periaatteet valmistellaan yhdistymishallituksen valmisteluprosessissa ja, että yhdistymishallitus hyväksyy uuden kunnan organisaation ja konsernirakenteen 31.5.2011. mennessä. Talousarvion 2012 valmistelun kannalta, mm palvelujen yhteisen järjestämisen ja siirtymäsuunnitelmien näkökulmasta, johtamisjärjestelmästä tulisi olla selkeä kuva ja rakenne mahdollisimman nopeasti. Yhdistymissopimuksen mukaan uuden kunnan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toimintatapa rakentuu sopimusohjaukselle. Sopimuksen mukaan palveluja myös kootaan yhteisiksi palveluprosesseiksi ja palvelutuotantoa kehitetään mm. monituottajamallin suuntaan.

Vuodelle 2011 Uuden Oulun yhdistymishallituksen kustannuksiin on varattu 500.000 euroa sekä yhdistymiseen liittyviin koulutus- ja muihin menoihin 1,5 milj. euroa.

2.1.2 Tuottavuusohjelma

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus linjasi syyskuussa 2009 politiikkariihessään, että 20 suurinta kuntaa laatii palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat. Kunnat vastaavat

palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistamisesta sekä toteuttavat toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi. 20 suurimman kaupungin kanssa käynnistettyä tuottavuusohjelmatyötä toteutetaan ministeriöiden ja kuntien yhteistyönä.

Työsuunnitelman mukaan 20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelmatyö on edennyt kahdessa linjassa, osana taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelua sekä toteuttamalla ns. kärkihankkeita. Tuottavuusohjelmatyötä on tehty seuraavilla osa-alueilla: Henkilöstö, osaaminen ja työhyvinvointi; palvelujärjestelmät, prosessit ja sähköiset palvelut; palveluverkko ja toimitilat; organisaatio ja rakenteet; hankinnat; johtamisjärjestelmä sekä tuottavuusmittareiden kehittäminen, tutkimus, kehitys ja innovaatiot.

Oulun kaupunki on ollut mukana seuraavissa kärkihankkeissa:

- 0) Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen parhaiden käytäntöjen tuottavuusvaikutusten vertailu
- 1) Kaupungit osana tuottavuusfoorumia kirjaavat koulutustasovaatimuksiin ja ammattikuviin liittyviin työjärjestelynormeihin liittyvät esteet, joihin tuottavuuden kohottamiseen tähänneet prosessimuutokset ovat törmänneet.
- 2) Palveluverkkojen tehostamisratkaisujen ja niiden vaikutusten vertailu,
- 3) Kuntayhtymien tehokkaan ja tuottavuuteen kannustavan omistajaohjauksen sekä tilaaja-tuottajamenettelyyn pohjautuvan sopimusohjauksen edellytysten parantaminen
- 4) Paremmiin laadun ja vaikuttavuuden huomioon ottavan tuottavuusmittari kehittäminen -
Tuottavuusmittarit sisällytetään kuntien johtamisjärjestelmiin
- 5) Suunnataan kuntien palvelutuotantoon kohdistuvaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimintaa nykyisten palvelujen ja palveluprosessien tuottavuuden parantamiseen -
Kaupunkien palveluprosessien yhteinen kehitystyö mm. arvioinnin ja laatutyön avulla

Tuottavuusohjelman koordinaatio- ja seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja koordinoita 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, valmistella kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille valtakunnallisia tuottavuustavoitteita sekä seurata ja koordinoita kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevien toimenpiteiden valmistelua ja suunnittelua. Kunnat tekevät tuottavuusohjelmatyötä osana normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua kytkettynä vuosittain kuntien talousarvioihin. Kärkihankkeet etenevät vetovastuukuntien johdolla kuntien yhteistyönä. **Tuottavuusohjelman koordinaatio- ja seurantaryhmälle on asetettu alatyöryhmä, joka valmistelelee valtakunnalliset tuottavuustavoitteet vuoden 2010 loppuun mennessä.**

Oulun kaupungin tuottavuusohjelma tulee perustumaan pääosin talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaan. Ohjelmaa täydennetään tarpeen mukaan, kun tavoitteet tarkentuvat.

2.1.3 Oulun väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Väestökehitys

Oulun väestömäärä kasvoi vuonna 2009 2072 hengellä (1,5 %). Vuoden 2010 syyskuun alussa Oulun väkiluku oli 140 539. Väestönkasvu oli samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna, kun ei huomioida Ylikiimingin kuntaliitoksen vaikutusta. Syntyneiden enemmisyys ja kokonaisuuttovoitto pysyivät samalla tasolla vuoteen 2008 nähden. Muuttoliikkeen sisällä muualta Suomesta saadun muuttovoiton määrä laski, kun taas maahanmuuton tuoman muuttovoiton määrä kasvoi erityisesti maastamuuton laskun vuoksi. Oulun positiivinen väestökehitys jatkuu koko kuluvaan kymmenvuotiskauden.

Pääosa Oulun tulomuutosta koostuu edelleen nuorista muuttajista. Kaupungista pois päin muutto suuntautuu suurelta osin naapurikuntiin ja Etelä-Suomen keskuksiin. Oulun

nettomuuttotappio ympäristökuntiin on vähentynyt lapsiperheiden muuttovilkkauden pienentyessä, ja tämä on näkynyt 0-6 –vuotiaiden ikäluokan aiempaa nopeampana kasvuna. Syynä muuttoliikkeen vaihteluun voi olla muun muassa talouden laskusuhdanteen vaikutukset. Vuonna 2009 Oulun nettomenetys seutukunnan kuntiin oli -455 henkeä. Seutukunnan sisäinen muuttoliike vaikuttaa kuntien kaavoitustarpeisiin, asuntomarkkinoihin, palvelukysyntään ja mm. työmatkaliikenteeseen. Oulun seutukunnassa suhteellinen väestönkasvu oli viime vuonna nopeinta Limingassa ja Tyrnävällä.

Yleinen kehityssuunta asuntokuntien pilkkoutumiseen yhä pienempiin yksiköihin merkitsee asuntotuotantotarpeen jatkumista suhteellisen suurena. Taloudelliset suhdanteet ja elinkeinoelämän kehitys vaikuttavat myös asuntomarkkinoihin. Oulun kasvu merkitsee myös suuren palvelukysynnän jatkumista.

Väestösuunnitteen lähtökohtana on koko kaupungin väestösuunnite, johon alueittaiset suunnitteet sovitetaan. Alueittainen väestösuunnite perustuu kunkin suuralueen väestörakentamiseen ja sen kehityssuuntiin sekä voimassa olevaan asunto-ohjelmaan ja tiedossa oleviin ohjelman muutoksiin. Asuntorakentamisen pääkasvusuunta on koko vuosikymmenen ajan Kaijonharjussa, Kaakkurissa ja Hiukkavaarassa. Runsaasti rakennetaan myös Länsi-Toppilassa ja keskustavyöhykkeellä.

Väestösuunnite on tavoitteellinen kuten sen perustana oleva asunto-ohjelmakin. Väestösuunnitteeseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, joista etenkin palvelujen suunnittelun kannalta merkittävimpiä ovat asuntotuotannon ajoittumiseen, tuotannon määriin ja talotyyppi- ja kaumaan liittyvät mahdolliset muutokset. Vuosittaiset ohjelmoidut tuotantomäärät eivät juuri koskaan toteudu sellaisenaan koko ennustejaksolle. Myöskään vanhojen alueiden väestökehityksen ennustamisessa ei ole aina mahdollista ennakoida kaikkia ennustekauden aikana tapahtuvia muutoksia. Epävarmuus kasvaa mentäessä yhä kauemmas tulevaisuuteen yhä pienemmille alueille ja yhä tarkempiin väestöryhmiin.

Väestösuunnite ja väestö ikäluokittain liitteenä.

2.1.4 Työpaikkakehitys ja työttömyys

Valtiovarainministeriön tuoreen suhdanne-ennusteen mukaan vuoden 2009 lama oli lähes syvin koko suomalaisen taloushistorian aikana. Kansantaloudessa vaikutukset kohdistuivat erityisesti vientitoimintaan, jota haittasivat myös työmarkkinahäiriöt. Globaalissa taloudessa markkina-asemien menettämisiä on hyvin hankala korjata. Talouden varovaisuus näkyi myös yksityisessä kulutuksessa, joka niin ikään supistui.

Kansainvälinen ja kotimainen talous kääntyivät kasvuun kevään ja kesän 2010 aikana ja kasvu jatkuu kohtuullisen vahvana myös vuoden 2011 aikana. Lamasta toipuminen näkyy selvimmin teollisuus- ja rakennusteollisuustuotannon kasvuna ja yksityisessä kulutuksessa. Kasvunäkymät ovat suotuisat myös Pohjois-Suomessa ja Oulussa.

Suomen inflaatio oli voimakkaimman laskusuhdanteen aikaan negatiivinen. V. 2010 kuluttajahintaindeksin arvo noussee normaalille tasolle 1,5 %:iin ja talousarviovuonna 2,5 %:iin. Noususuhdanteessa markkinakorot nousevat ja julkissektorin talousongelmien myötä myös kokonaisveroaste nousee. Kansantalouden muutokset ovat kuitenkin pääsääntöisesti myönteisiä ja niiden ja kasvaneen eläköitymisen vaikutuksesta työpaikkamäärä lisääntyy v.2010 lähtien ja jatkuu seuraavanakin vuonna. Noususuhdanteessa teollisuuden työpaikkamäärä ei vähene ja kulutuskysyntä kasvaa. Lisääntyneen työvoimakysynnän ja koulutuspaikkojen myötä myös nuorten työttömyys vähenee. Siihen vaikuttaa myönteisesti suurten ikäluokkien eläköityminen.

Työpaikkamäärän muutos Oulussa						
		2007	2008	2009	2010	2011
			Arvio*	Arvio	Arvio	Arvio
Maa- ja metsätalous + miner.kaiuvu		461	450	450	450	450
Teollisuus		11 721	11 600	11 600	11 600	11 700
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto		449	450	450	450	450
Rakentaminen		5 462	5 400	5 300	5 300	5 400
Kauppa, majoitus, ravitsemistoim.		10 274	10 400	10 500	10 600	10 700
Kuljetus, varastointi ja tietoliik.		4 319	4 300	4 200	4 200	4 200
Rahoitus-, vakuutus- ja tutkimust.		13 211	13 500	13 600	13 700	13 800
Yhteiskunnalliset palvelut		26 749	26 900	27 000	27 200	27 300
Tuntematon		539	600	600	600	600
Yhteensä		73 185	73 600	73 700	74 100	74 600

* Tilastokeskus julkaisee v.2008 tiedot marras-joulukuussa 2010

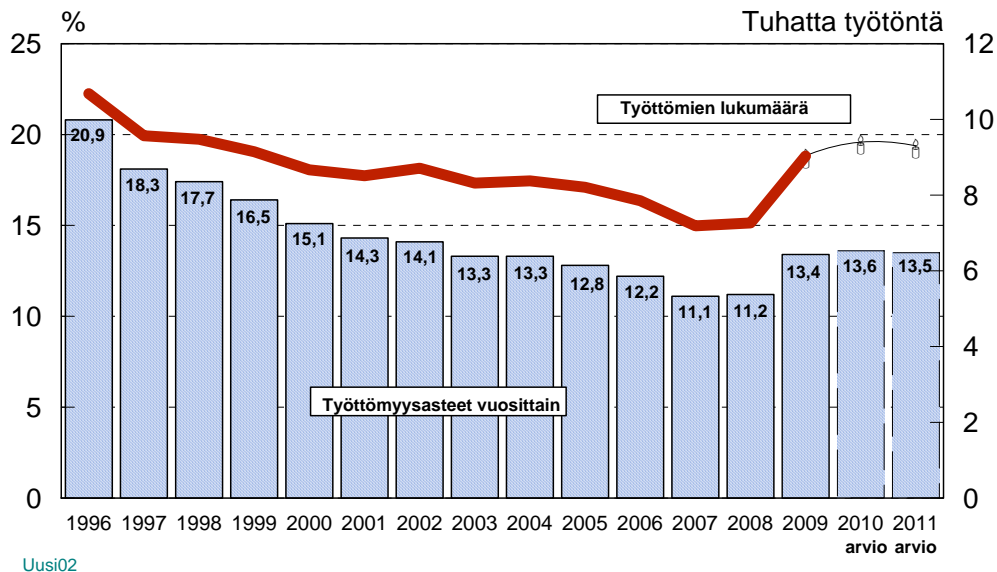
Oulussa olevien työpaikkojen lukumäärä kasvoi talouden noususuhdanteessa keskimäärin 500:lla vuosittain, parhaimmillaan jopa 2.000 työpaikkaa vuodessa. Kasvu on jatkunut edelleen, joskin hitaana. Rakentaminen on pienen taantumun jälkeen elpynyt, ja oululainen teollisuus on selvinnyt kilpailukykyisenä omalla osaamisalueellaan. Julkisen sektorin tuottavuusvaatimukset vähentävät työvoimatarvetta julkisissa palveluissa.

Työttömyys

Työttömien lukumäärä pieneni Oulussa lähes yhtäjaksoisesti 14 vuoden ajan vuoden 2008 toiselle vuosipuoliskolle saakka. Vuonna 2009 keskimääräinen työttömyysaste oli Oulussa 13,4 % ja kuluvana vuonna 2010 työttömyys nousee alkuvuoden kehityksen perusteella tehdyn laskelman mukaisesti 13,6 %:iin.

Talouden kokonaiskuva on nopeasti muuttunut paremmaksi kevästä 2010 lähtien. Oululaisten tuotteiden ja erityisosaamisen kysyntä on elpymässä ja työllisyysnäkymät ovat parantuneet. Keskeinen haaste on kuitenkin edelleen nuorisotyöttömyys, joka tulee Oulussa olemaan muuta maata korkeampi. Sen vähentäminen vaatii pitkävaikutteisia erityistoimenpiteitä, koulutuspaikkoja ja uusien työpaikkojen syntymistä. Vuonna 2011 työttömyysaste Oulussa tulee olemaan 13,5 %. Tämä tarkoittaa keskimäärin 9.300 henkilön työttömyyttä. Elokuussa 2010 työttömiä oli 8.950, joka oli 12,9 % työvoimasta.

Keskim.työttömyysasteet ja työttömien lukumäärä Oulussa 1996-2011

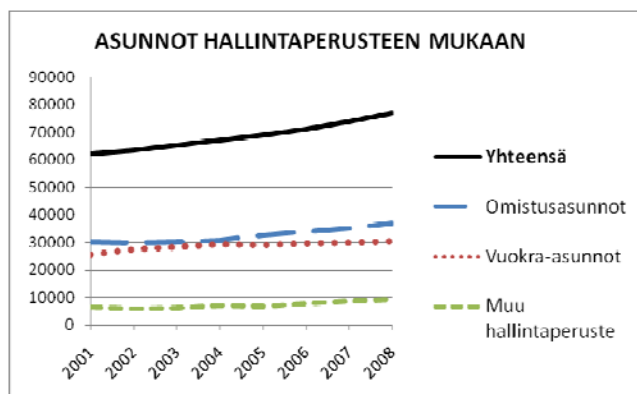

Uusi02

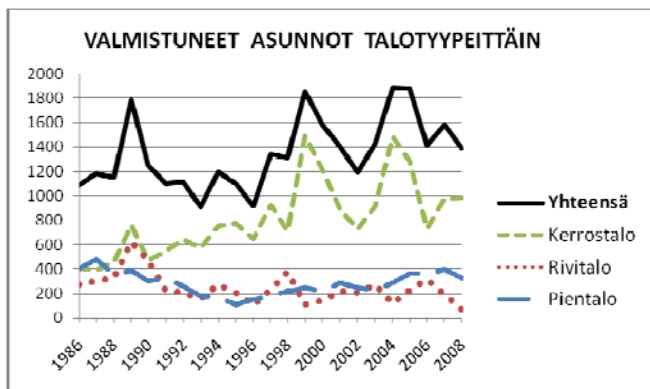
2.1.5 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Oulussa oli vuoden 2010 alussa 77121 asuntoa, joista noin 60 % kerrostaloissa. Asuntokanta on erittäin nuorta; yli puolet asunnoista on valmistunut vuoden 1980 jälkeen.

Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta on hieman laskenut 2000-luvulla. Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta on noin 38 %. Asumisoikeusasuntoja asuntokannasta on noin 1,8 %.

Oulussa pyritään luomaan edellytykset noin 1500 uuden asunnon valmistumiselle vuosittain. Ouluun on valmistunut viime vuosina keskimäärin noin 1 650 uutta asuntoa. Kesällä 2008 asuntojen rakentamisen aloitukset kuitenkin vähenivät taloudellisen taantuman seurauksena. Vuonna 2009 Ouluun valmistui 628 kerrostaloasuntoa, 143 rivitaloasuntoa ja lähes 300 pientaloa, eli yhteensä 1068 asuntoa. Kuluvana vuonna asuntotuotanto pienenee edelleen ja asuntotuotantomäärän tavoitetaso on 1050. Vuosiksi 2011-2014 tavoite on 1500-1650 asuntoa vuosittain maankäytön toteuttamishojelman (MATO) mukaan.

Oulun seudulla on 2001-2007 valmistunut vuosittain 1729-3016 uutta asuntoa, josta Oulun osuus on ollut keskimäärin noin 60 %. Vuoden 2008 alussa Oulussa oli 70 % koko seutukunnan asunnoista.

Suuriin kaupunkeihin verrattuna Oulun 2000-luvun keskimääräinen asuntotuotanto on ollut maan suurinta (suhdeluku 11,8 asuntoa/1000 asukasta). Myös Espoossa (9,8) ja Tampereella (8,9) rakentaminen on ollut voimakasta. Suhteellisesti vähäisintä rakentaminen oli Turussa (4,4) ja Helsingissä (5,7).

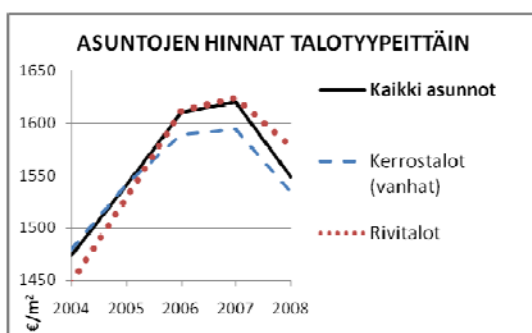
Tärkeimpiä asuntotuotantoalueita 2010-2014 ovat Ritaharju-Kuivasranta (yht. n. 1150 asuntoa) ja Metsokangas-Kaakkuri (yht. n. 1285 asuntoa).

Jatkossa merkittävin lähivuosien uudisalue asuinrakentamisessa tulee olemaan Hiukkavaara, jonne ensimmäiset asunnot valmistuvat vuonna 2013 Kivikkokankaalle. Hiukkavaaran koko kapasiteetti on noin 8045 asuntoa, joista vuoteen 2014 mennessä on suunniteltu valmistuvan noin 670.

Olevan yhdyskuntarakenteen täydentäminen tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia myös asuntotuotantoon. Tärkeimpiä kaupunkirakennetta tiivistäviä alueita vuoteen 2014 saakka ovat Länsi-Toppila (noin 680 asuntoa), Keskusta-Limingantulli-Lyöttyjen alue (yhteensä noin 1110 asuntoa).

Yleiskaavoituksessa on laadittavana täydennysrakentamisselvitys, jossa tutkitaan uusia kaupunkirakenteen tiivistämismahdollisuuksia tulevaa yleiskaavan tarkistamista varten.

Asuntojen ja vuokrien hinnat ovat olleet nousussa. Vuokrien nousu on jatkunut taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta kun taas asuntojen hinnat hieman notkahtivat vuoden 2008 aikana. Vuoden 2009 tietojen mukaan asuntojen hinnat ovat keskimäärin 1559 e/m².

2.2 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

2.2.1 KANSANTALouden KEHITYS JA KUNTATALOUS

Maailman kokonaistuotanto supistui vuonna 2009 1,5 prosenttia, mutta ennustejaksolla 2010–2011 sen odotetaan kasvavan 4 prosentin vuosivauhtia. Teollisuusmaiden kokonaistuotannon ennustetaan lisääntyvän ennustevuosina 2-2,5 prosentin verran.

Maailmantalouden uutta nousua luonnehditaan vasta orastavaksi. Se nojaa teollisuusmaissa tekijöihin, joiden vaikutus on tilapäinen. Kasvua ovat toistaiseksi vauhdittaneet lähinnä poikkeuksellisen mittavat raha- ja finanssipoliittiset elvytystoimet sekä varastojen tyhjentämisen hidastuminen. Kansainvälisen kaupan virkoaminen on odotetusti vetänyt viennin ja teollisuustuotannon nousuun, mutta eväät kotimaisen kysynnän piristymiselle ovat heikot.

Luottamus ja odotukset ovat vahvistuneet talouden positiiviseen kehitykseen Euroopassa ja kotimaassa. Maltillinen nousu on käynnistynyt ja työttömyys ei näytä vaikeutuvan enää olennaisesti. Kansainvälisessä taloudessa on kuitenkin epävarmuuksia, jotka johtuvat lähinnä kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden toimintakyvystä, alijäämämaiden finanssipoliitikasta ja rakenteellisesta työttömyydestä. Kansainvälinen kasvu on vielä haurasta.

Suomen kokonaistuotanto supistui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vajaat 8 prosenttia vuonna 2009. Talouden aktiviteettia mittaava kokonaiskysyntä supistui noin 12 prosenttia edellisvuodesta, kun kaikki keskeiset kysynnän erät (julkista sektoria lukuun ottamatta) kutistuivat selvästi. Työttömiä oli vuonna 2009 keskimäärin 221 000, mikä oli 49 000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2008.

Suomen talous on elpymisen alussa. Viennin ja teollisuustuotannon tilanne on parantunut, mutta yhä heikko. Epävarmuuksia ovat työvoiman ulkopuolella olevien työllistyminen tai tuloavoimesti työttömäksi, heikentyneen hintakilpailukyvyyn vaikutukset markkinaosuuksiin, palkkakehitys, verotulojen herkkyys erityisesti yrityssektorin ja pääomatulojen kehitykselle sekä kotitalouksien velkaantuneisuus ja asuntomarkkinat. Suomen talouskasvu vauhdittuu kunnolla vasta vuosina 2011-2012. Kokonaistuotannon kasvuarvio on vuodelta 2010 1,5 prosenttia. Vuosina 2011–2012 talous kasvaa 3,5-4 prosentin vauhtia. Kasvuvauhdin arvioidaan olevan hillittyä.

Työttömien määrän odotetaan vuonna 2010 kasvavan runsaalla 50 000 henkilöllä ja työttömyysasteen kohoavan keskimäärin 10,3 prosenttiin. Työpaikkojen väheneminen vauhdittuu yksityisillä palvelualoilla, kuten tukkukaupassa ja liike-elämää palvelevassa toiminnassa, ja hidastuu teollisuudessa ja rakentamisessa. Vuonna 2011 työttömien määrä vakautuu 270 000 henkilöön ja työttömyysaste 10,2 prosenttiin. Työllisyyden arvioidaan alkavan parantua merkittävämmän vasta vuonna 2012. Julkisella sektorilla rahoitusongelmat rajoittavat työllistämismahdollisuuksia.

Kuluttajahintojen nousu on tänä vuonna arviolta n. 1,0 prosenttia. Inflaatiota vauhdittavat erityisesti energian hinnan kohoaminen sekä kesällä tapahtuva yleisen arvonlisäverokannan nosto, kun taas korkojen aleneminen hidastaa inflaatiota vähemmän kuin viime vuonna. Vuonna 2011 inflaation odotetaan nousevan runsaaseen 2 prosenttiin.

Suomen julkinen talous kärsi maailmantalouden taantumasta selvästi muuta Eurooppaa enemmän.

Julkinen talous on reilusti alijäämäinen myös vuoden 2011 jälkeen siinäkin tapauksessa, että talouskasvu on verraten hyvää ja työllisyys paranee. Valtion rahoitusaliijäämän arvioidaan pysyvän sitkeästi 5 prosentissa (kokonaistuotantoon suhteutettuna). Suuren alijäämän vuoksi valtion velkaantumisen ripeä kasvu jatkuu, ja velan suhde bruttokansantuotteeseen kohoaa vuonna 2012 runsaaseen 50 prosenttiin.

2.2.2 OULUN KAUPUNGIN TALOUS

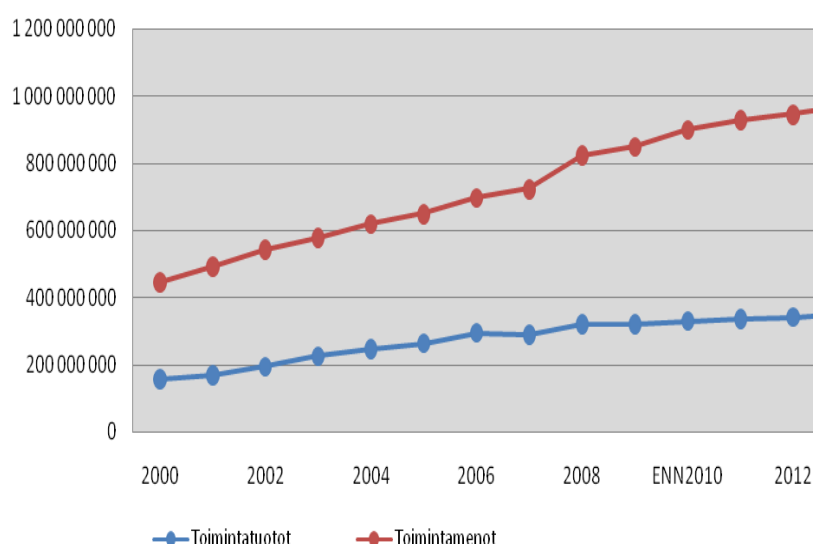
2.2.2.1 Toimintatulot ja toimintamenot

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon otetaan kaikki arvioitavissa olevat kalenterivuoden tulot. Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelmassa on linjattu: Asiakasmaksuja korotetaan 1.1.2010 alkaen joka vuosi 3 %:lla, kuitenkin niin, että lakisääteisiä asiakasmaksujen mukaisia enimmäismaksuja ei ylitetä.

Talousarvioon on otettava kaikki arvioitavissa olevat kalenterivuoden menot. Bruttoperiaatteen mukaan tulot ja menot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä vähentämättä tuloja menoista ja päinvastoin.

Vuotuisperiaatteen mukaan valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Ns. ennakkomäärärahamenettelyä, jossa kalenterivuonna myönnetään tai käytetään varoja, jotka otetaan vasta seuraavan vuoden talousarvioon, ei hyväksytä.

Talouden kestävyys turvaaminen, palveluiden laadun ja saatavuuden varmistaminen edellyttävät toiminnan vaikuttavuuden sekä toiminnallisen tehokkuuden ja tuottavuuden jatkuvaa ja todennettavissa olevaa nostamista. Vuoden 2011 talousarvio on laadittu siten, että toiminnasta aiheutuvat toimintamenot sopeutetaan talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman mukaiselle tasolle.

Kaupungin toimintamenojen kasvu hidastui hieman aikaisempiin vuosiin verrattuna. Oulun kaupungin menojen kasvu vuonna 2009 oli 3,2 %, verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi 2,7 prosenttiin.

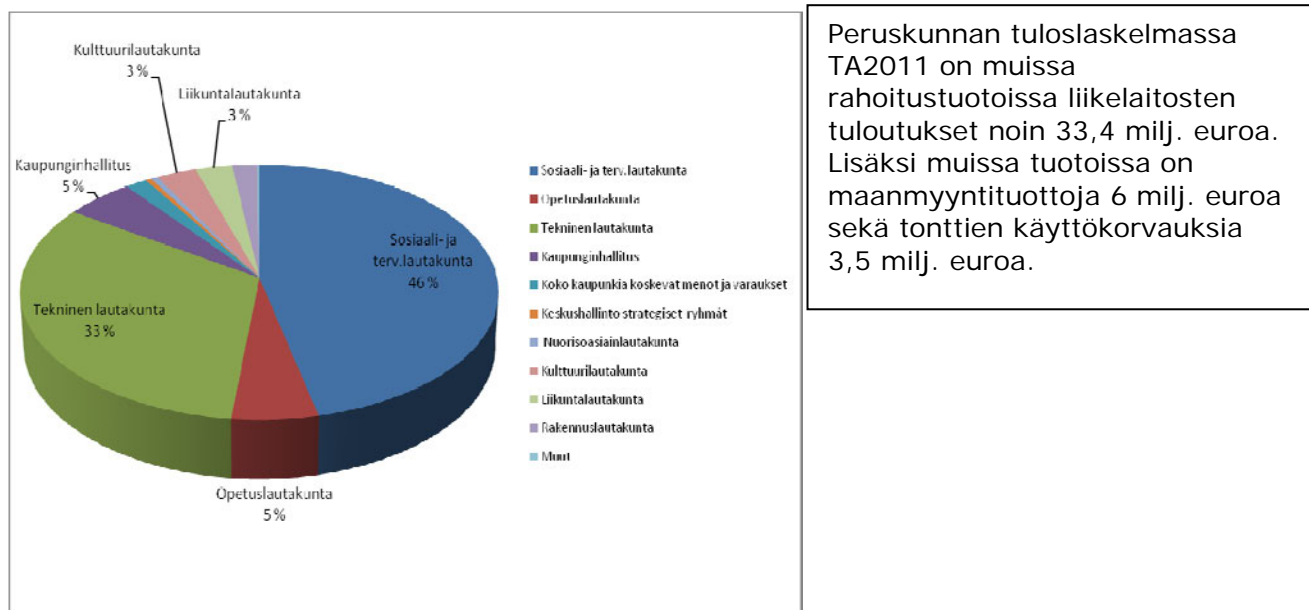
Vuoden 2010 ennusteessa toimintatuotot kasvavat noin 1,5 % TA2010 verrattuna. TA2011 kaupungin toimintatuotot kasvavat saman verran ennusteeseen 2010 verrattuna. Toimintamenojen kasvu TA2011 on arviolta 3 % verrattuna vuoden 2010 ennusteeseen.

Kuvio. Oulun kaupungin toimintatuottojen ja toimintamenojen kehitys vuosina 2000-2013

2.2.2.2 Peruskunnan taloudellinen tilanne

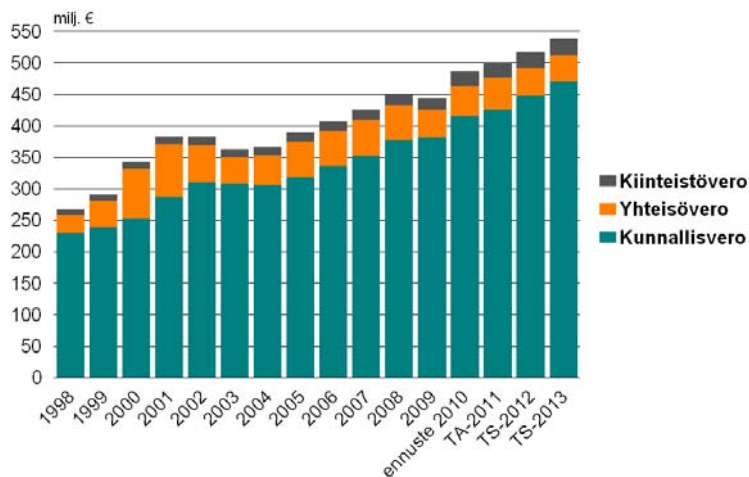
Toimintakate, verotulojen ja valtionosuuksien merkitys

Peruskunnan tuloslaskelmassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Peruskunnan tuloslaskelma ja rahoituslaskelma kuvaavat ydinkunnan talouden tilaa. Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista -tunnusluku kertoo kuinka paljon toiminnan kuluista voidaan kattaa palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla tuotoilla. Tilinpäätöksessä 2009 peruskunnan toimintatuotot/toimintakulut prosentti oli 33 % (2008 34,9 %), talousarviossa 2011 luku on laskenut 30,5 %:iin. Luku osoittaa kuinka yhä pienempi osa peruskunnan toimintakuluista voidaan kattaa myynti- ja maksutuloilla sekä muilla tuotoilla.

Kuvio. Peruskunnan tulojen jakautuminen lautakunnittain TA2011

Peruskunnan toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Maksutuottojen osuus koko kaupungin tasolla oli tilinpäätöksessä 2009 noin 3,8 %. On tärkeää, että peruskunnan asiakasmaksujen tasoa arvioidaan vuosittain suhteessa kustannustason nousuun.

Kuvio. Verotulojen rakenne

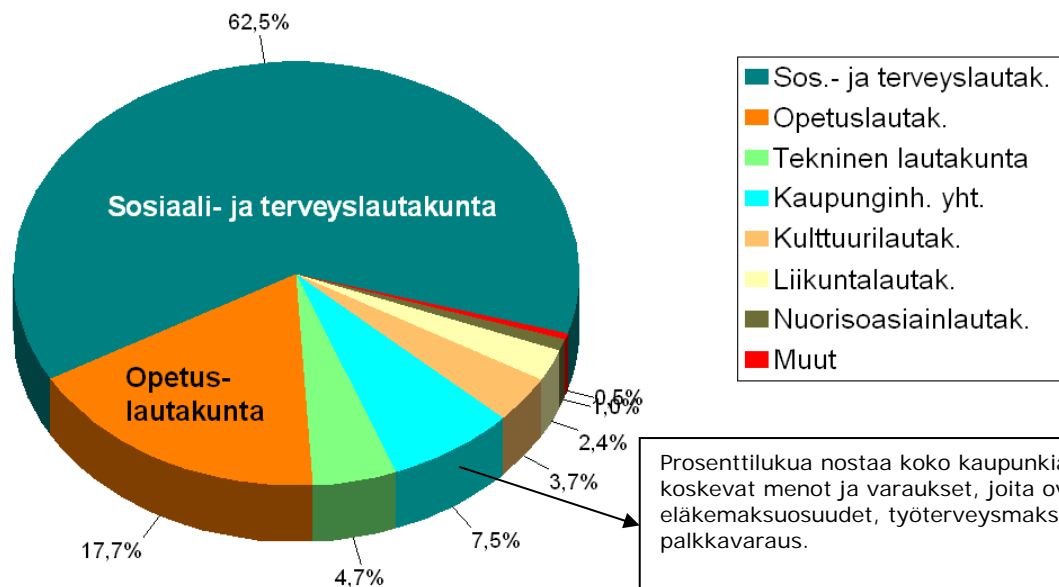
Verotulojen kehitys per asukas on ollut Oulussa useana vuonna alhaisempi kuin suurissa kaupungeissa keskimäärin.

<u>Verotulot yhteensä, €/as.</u>	<u>2009</u>
Oulu	3 302
Yli 100 000 as. kunnat	3 794
Koko maa	3 291

Oulun kaupungin verotulot ovat TA2011 noin 500,4 milj. euroa. Verotuloista suurin osa on kunnallisverotuottoja.

Yhteisöverotuotoissa vaikuttaa vuonna 2009 tehty päätös kuntien jako-osuuden nostamisesta 10 prosentti-yksiköllä vuosina 2009-2010. Vuositason vaikutus on noin 15 milj. euroa. Yhteisöverotuotoissa ei odoteta suurta kasvua suunnitelmakaudella 2011-2013.

Vuonna 2011 talousarviossa veroprosentti pysyy 19 %:ssa. Vuonna 2010 veroprosentti nousi 18 %:sta 19 %:iin. Yhden veroprosentin nousu tarkoittaa noin 20 milj. euron verolisäystä kunnallisverotuottoihin. Kiinteistöverojen nosto vuonna 2010 0,1 %-yksiköllä ja voimalaitoksen osalta 1 %-yksiköllä vaikuttaa kiinteistöverotuloihin noin 4,9 milj. euroa. Verotulot kasvavat noin 2,9 %:n verran vuonna 2011 verrattuna vuoden 2010 verotuloennusteeseen.

Prosenttilukua nostaa koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset, joita ovat eläkemaksusuudet, työterveysmaksut ja palkkavaraukset.

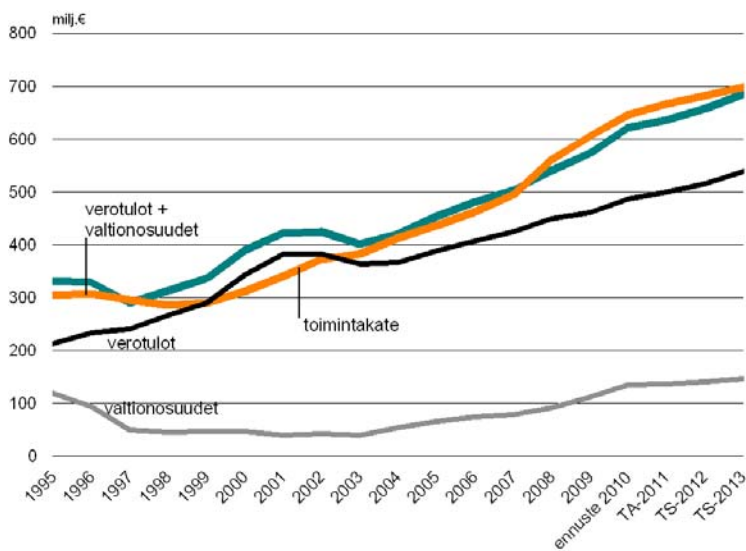
Kuvio. Peruskunnan toimintamenot lautakunnittain TA2011

Peruskunnan toimintamenojen kasvu talousarviossa vuonna 2011 verrattuna TA2010 on 4,8 %. Ennusteeseen 2010 kasvu on noin 3 %. Sosiaali- ja terveyslautakunnan lakisääteisiin avustuksiin on lisätty n. 7 milj. euroa. Elinkeinoliikelaitoksen avustussumma on n. 1,7 milj. euroa (lisäraha). Lisäksi toimintamenoja nostava kustannuserä on uusien käyttöön otettavien

kohteiden kustannukset (tilakustannukset ja toiminnan laajentamisesta johtuvat muut kustannukset).

Peruskunnan toimintamenoista talousarviossa 2011 neljä suurinta ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan menot 487 milj. euroa (62,5 % peruskunnan toimintamenoista), opetuslautakunnan 138,3 milj. euroa (17,8 %), teknisen lautakunnan 36,8 milj. euroa (4,7 %) ja kulttuurilautakunnan 28,7 milj. euroa (3,7 %). Edellä olevien neljän lautakunnan menot muodostavat kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä n. 89 % peruskunnan toimintamenoista.

Tuloslaskelmasta välituloksena saatava toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Pitkän aikavälin tavoitteena on, ettei peruskunnan toimintakate kasva nopeammin kuin verotulot ja valtionosuudet. Talousarviossa 2011 peruskunnan toimintakateen kasvu verrattuna 2010 ennusteeseen on 3,8 %, verotulojen ja valtionosuuksien kasvu vastaavasti on 2,5 %.

Talousarviossa 2011 ja suunnitelmavuodella 2012 talouden ja toiminnan kehittämisohjelman toteuttamisella pyritään aikaansaamaan rakenteellisia muutoksia, joiden vaikutuksesta menojen kasvu saadaan hallintaan.

Kuvio. Peruskunnan toimintakateen kasvu, verotulojen ja valtionosuuden kasvu

Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten merkitys

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.2.2010–31.12.2011. Sopimukset voidaan irtisanoa päättyään 28.2.2011.

Sopimuskausi Tehyn kanssa jatkuu vuoden 2011 loppuun ja Tehy-pöytäkirjaan sisältyy sopimuskorotuksia vuodelle 2010. Neuvottelut kunta-alan seuraavista työ- ja virkaehtosopimuksista käynnistyvät vasta tämän vuoden loppupuolella ja ne käydään tilanteessa, jossa kuntatalous on kiristynyt. Vuoden 2011 talousarviossa on linjattu, että kaupungin palkkasumma pysyy vuoden 2010 tasolla (kasvu ilman henkilösivukuluja). Linjaus tarkoittaa henkilöstöresurssien tehokkaampaa käyttöä esim. sisäisen liikkuvuuden kehittämisen ja täyttölupamenettelyn avulla.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa

vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan suhteessa investointeihin ja lainanlyhennyksiin.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Edellytyksenä tällöin on, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitasoa. Kuntataloudessa tärkeää on juuri tulo-rahoituksen riittävyys.

Peruskunnan vuosikate TA2011 on negatiivinen eikä pysty täysin kattamaan peruskunnan käyttötalousmenoja eikä investoinneista aiheutuneita poistoja. Rahoituslaskelmassa peruskunnan vuosikate ei riitä peruskunnan investointeihin, vaan investointien rahoittamiseen otetaan lainaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

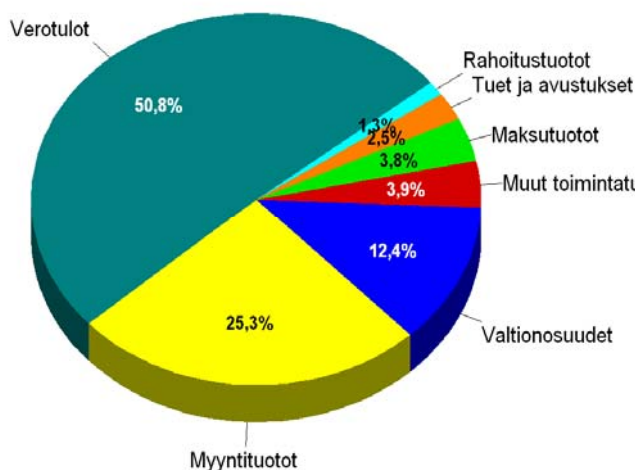
Rahoituslaskelma kertoo miten kunnan rahat ovat riittäneet. Vaikka tulos olisikin positiivinen, saattaa kunnan rahat olla tiukoilla esimerkiksi investointien johdosta.

Peruskunnan tulos on alijäämäinen talousarviovuonna 2011 ja suunnitelmavuonna 2012. Tuloksen alijäämään on vaikuttanut toimintakatteen nopea kasvu verrattuna verotulojen ja valtionosuuksien kasvuun. Peruskunnan tulosta on vuosittain parantanut maanmyynneistä saadut myyntivoitot, jotka kuitenkin ovat satunnaisia eriä, eikä niiden varaan voi perustaa toimintamenojen kasvua.

2.2.2.3 Oulun kaupungin taloudellinen tilanne

(Analysointi yhdistetystä tulos- ja rahoituslaskelmasta, josta sisäiset erät on eliminoitu.)

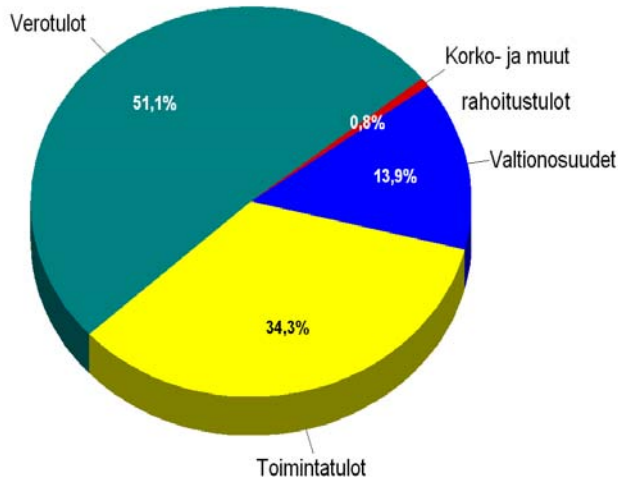
Oulun kaupungin tuottojen (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) kokonaismäärä oli vuonna 2009 yhteensä 903,8 milj. euroa. Kasvua vuodesta 2008 oli 14,8 milj. € (1,7 %).

2009	Milj. euroa
Myyntituotot	229,1
Maksutuotot	34,0
Tuet ja avustukset	22,8
Muut toimintatuotot	35,5
Verotulot	459,4
Valtionosuudet	111,7
Rahoitustuotot	11,3
Yhteensä	903,8

Kuvio. Oulun kaupungin tulorakenne TP2009

Myyntituotot	%	Maksutuotot	%	Tuet ja avustukset	%	Muut toimintat.	%
Oulun Energia	69	Sosiaali- ja terveyslautakunta	75	Sosiaali- ja terveyslautakunta	49	Tekninen lautakunta	63
Oulun Vesi	9	Tekninen lautakunta	11	Kaupunginhallitus	33	Sosiaali- ja terveyslautakunta	6
Oulun Jätehuolto	4	Rakennuslautakunta	4	Opetuslautakunta	6	Oulun Energia	6
Oulu-Koillismaa pelastuslaitos	4	Oulu-Koillismaa pelastuslaitos	4	Tekninen lautakunta	5	Oulu Tilakeskus	5
Sosiaali- ja terveyslautakunta	4			Nuorisoasiainlautak.	4	Liikuntalautakunta	3
Oulun Satama	2			Kulttuurilautakunta	2	Kaupunginhallitus	3
Muut	8	Muut	6	Muut	1	Muut	11

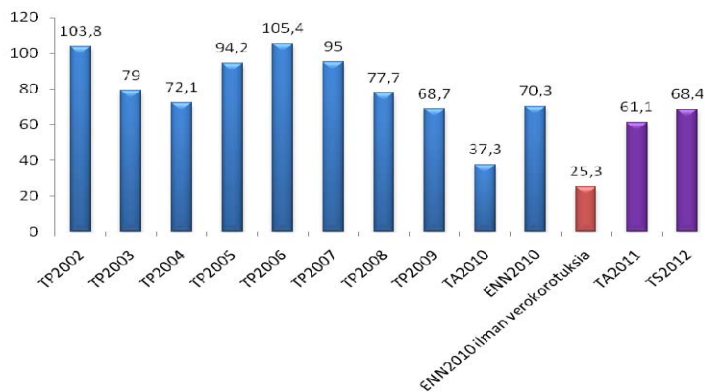
Kuvio. Oulun kaupungin tulo rakenne TA2011

Oulun kaupungin tuottojen kokonaismäärä TA2011 on yhteensä 980 milj. euroa. Vuoden 2010 ennuste on n. 960 milj. euroa, jolloin arvioitu kasvu on noin 20 milj. euroa (2,1 %). Vuoden 2009 tilinpäätökseen verrattuna kasvu on n. 76 milj. euroa (n. 8 %).

TA2011 Oulun kaupungin tuloista verotulot ja valtionosuudet ovat noin 65 %. Valtionosuudet ovat 13,9 % (tp2009 12,4 %). Valtionosuudet menevät kunnille annettujen lisääntyneistä velvoitteista aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.

Rahoitustuottojen osuus on vähentynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna, koska sijoituksille saatavat korot ovat laskeneet.

Toimintatulot, joilla tarkoitetaan ulkoisen laskutuksen tuloja kuten asiakasmaksutuloja ja liikelaitosten myyntituloja ovat koko kaupungin tulopohjasta 34,3 %.

Kuvio. Oulun kaupungin vuosikate

Talousarviossa 2010 vuosikatteen arvioitiin olevan 37,3 milj. euroa, ennuste vuodelle 2010 on 70,3 milj. euroa. Ilman verojen korotuksia, yhteisöveron 10 % osuuden nostoa ja kela-maksun poistoa, vuosikate olisi kuitenkin ainoastaan n. 25 milj. euroa.

Oulun kaupungin tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta voidaan nähdä kaupungin talouden kokonaistilanne, talouden kehitys talousarviovuonna 2011 ja suunnitelmavuonna 2012 - 2013. Vuoden 2009 tilinpäätöksessä Oulun kaupungin ylijäämä oli 8,8 milj. euroa, joka oli 14,5 milj. euroa huonompi kuin vuoden 2008 ylijäämä. Menojen kasvu vuonna 2009 ei ollut yhtä nopeaa kuin aikaisempina vuosina, jolloin menojen kasvu on ollut 6-7 %. Toimintakate kasvoi vuonna 2009 5,8 %.

Talousarviossa 2011 toimintakatteen kasvu koko kaupungin tasolla on noin 4,2 % verrattuna vuoden 2010 ennusteeseen.

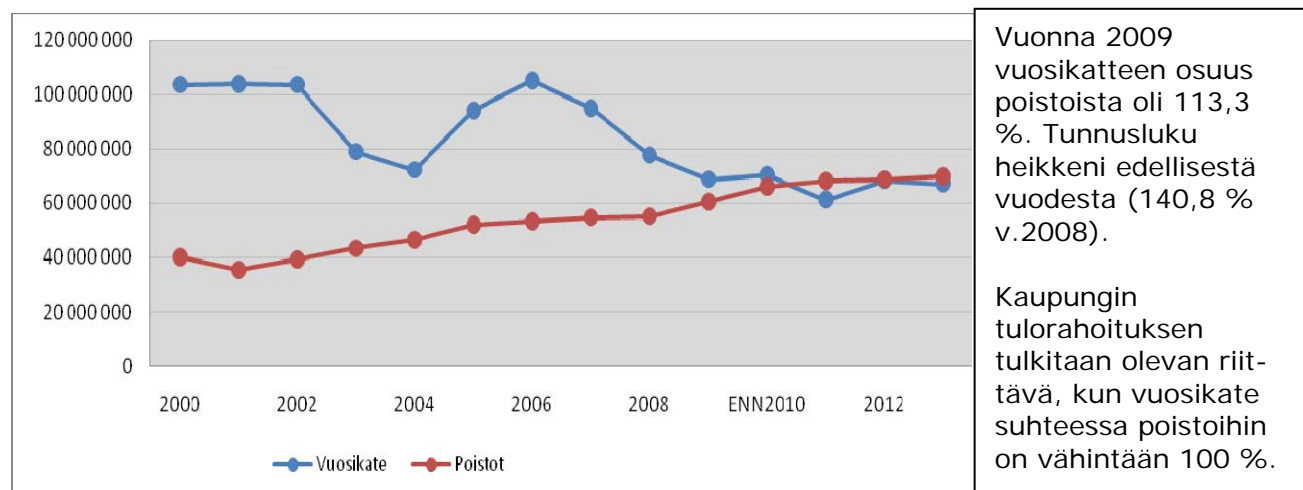
Oulun kaupungin vuosikate on laskenut vuosittain. Vuosikate-ennuste vuodelle 2010 on 70 milj. euroa, joka on 44 milj. euroa parempi kuin mitä talousarviossa vuodelle 2010 arvioitiin. Ilman tehtyjä veronkorotuksia, 10 %:n yhteisövero-osuuden nostoa ja kela maksun poistoa vuosikate olisi kuitenkin vain noin 25 milj. euroa. TA2011 kaupungin vuosikate on n. 61 milj. euroa. Talouden tasapainoon vaikuttaa hyvin paljon talouden ja toiminnan kehittämisohjelman toimenpiteiden onnistuminen, tulevat palkkaratkaisut, yleisen taloudellisen tilanteen kehittyminen ja työllisyystilanne. Oulun kaupungin työttömyysaste vuonna 2009 oli 13,4 %, vuoden 2010 elokuussa työttömyysaste oli 12,9 %.

Kaupungin tilinpäätöksessä 2009 toimintatuotot /toimintakulut % oli 38,7 %, talousarviossa 2011 prosentti on laskenut 36,8 %:iin. Kustannusten nousu näkyy koko kaupungin tuloksen kehityksessä. Varsinkin Oulun Energian tuloksen tuottaminen on laskenut kasvavien raaka-ainekustannusten vuoksi. Oulun Energian liikevaihdossa ei ollut kasvua vuonna 2009, vuodelle 2010 Oulun Energian tuloksen arvioidaan olevan n. 10 milj. euroa parempi kuin mitä talousarviossa on arvioitu.

Rahoituslaskelman tarkastelu

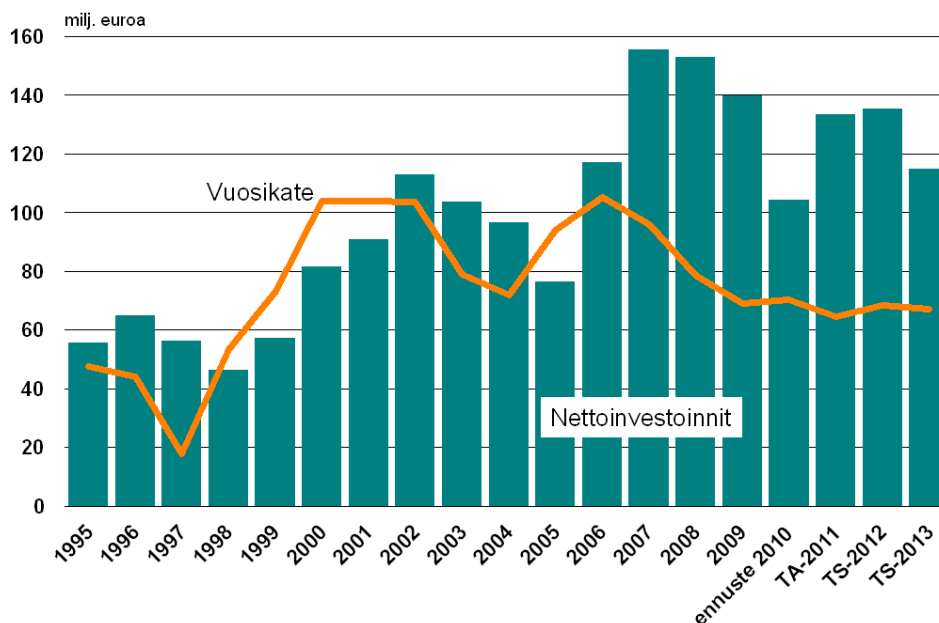
Oulun kaupungin rahoituksellista tilannetta voidaan tarkastella rahoituslaskelmasta. Kaupungin strategisena tavoitteena on, että investointien tulorahoitusprosentti on suurempi tai yhtä suuri kuin 100 % pitkällä aikavälillä. Investointien tulorahoitusprosentti oli kaudella 2006–2009 keskimäärin 63 %.

Investointitaso on ollut vuosien 2001–2009 aikana n. 100–160 miljoonan euron tasolla. Investointitaso on viime vuosina ollut vertailukaupunkeihin verrattuna korkea. Oulun kaupungissa investoinneilla on ollut elvyttävä tarkoitus. Talousarviovuonna 2011 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä noin 133 milj. euroa. Korkean investointitason johdosta tulevina vuosina kasvavat myös poistot, joiden tarkoituksena on kattaa vähintään korvausinvestoinnit. Kaupungin rahoituslaskelmasta voidaan nähdä, että yhä vähäisempi osa investoinneista voidaan kattaa tulorahoituksella. Koko kaupungin tasolla investointien tulorahoitusprosentti oli vuoden 2009 tilinpäätöksessä 49 % (vuonna 2008 50 % ja vuonna 2007 61%), talousarviovuonna 2011 arvioitu tulorahoitusprosentti on 47%.

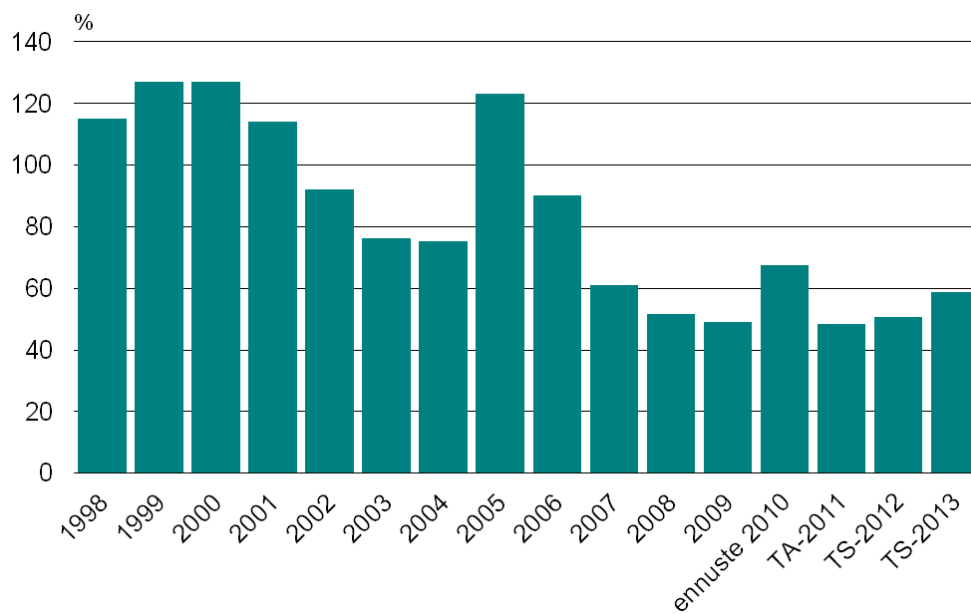

Kuvio. Oulun kaupungin vuosikatteen ja poistojen kehitys vuosina 2000-2013

Talousarviovuonna 2011 koko kaupungin nettoinvestoinnit ovat 125 milj. euroa. Peruskunnan investoinnit (sis. myös rakennusinvestoinnit) ovat n. 39 milj. euroa. Kaupungin valtuuston (15.6) linjauksen mukaan kaupungin nettoinvestoinnit eivät saa ylittää 100 milj. euroa (ei sisällä investointeja, joista ei synny pääoma- tai lainakuluja). Vuoden 2011 talousarviossa nettoinvestoinnit eivät ylitä kaupunginvaltuuston asettamaa 100 milj. euroa.

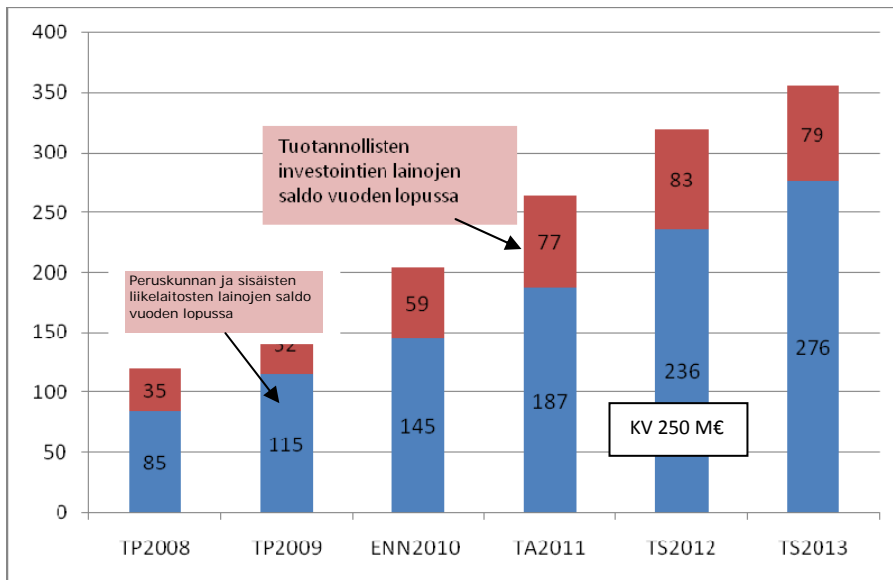

Kuvio. Vuosikate ja nettoinvestoinnit

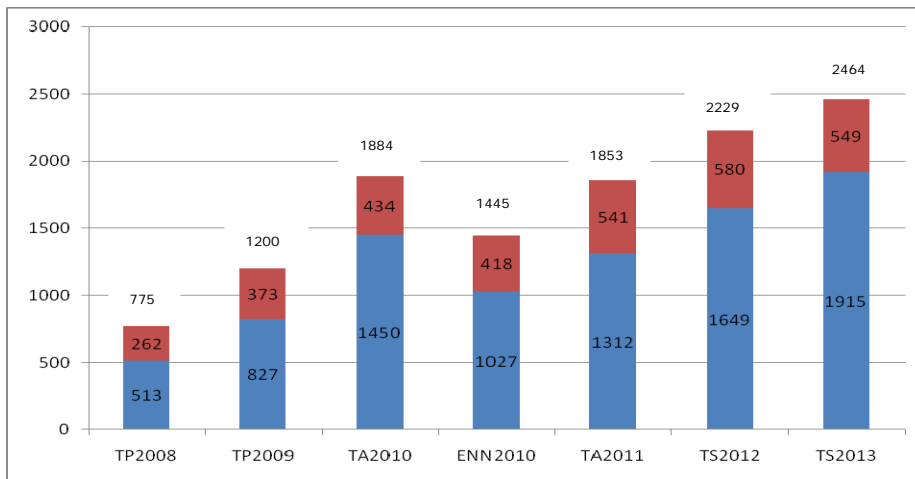

Kuvio. Investointien tulorahoitus-%

Jos tulorahoitus ei riitä, joudutaan ottamaan lainaa tai käyttämään olemassa olevia kassavaroja. Talousarviossa vuodelle 2011 on varauduttu ottamaan uutta lainaa noin 80 milj. euroa.

Kuvio. Oulun kaupungin lainakanta TA2011 ja TS2012-2013

Kuvio. Oulun kaupungin lainakanta per asukas TA2011 ja TS2012-2013

Korkeasta investointitasosta ja tulo-rahoituksen riittämättömyyden vuoksi Oulun kaupungin lainat ovat kasvussa huolimatta vuoden 2010 ennustetusta alhaisemmasta lainanotosta (uusien lainojen nosto 50 milj. euroa, TA2010 112 milj. euroa).

Suunnitelmakaudella korostuu erityisesti kyky tehdä rakenteellisia muutoksia. Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman linjausten toteuttaminen ja kokonaistuottavuuden positiivinen kehittyminen, joka sisältää myös asiakastyytyvyyden ja henkilöstön työtyytyvyyden, ovat tärkeitä koko suunnitelmakaudella 2011-2013.

Tunnusluvut	2008	2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013
Oulun kaupunki			ennuste			
Asukasluku vuoden lopussa	133 541	139 080	141 000	142 200	143 200	144 000
Vuosikate, €/ asukas	582	494	499	430	478	467
Vuosikate- % poistoista	141	113	107	90	99	96
Toimintatuotot / toimintakulut, %	40,0	38,7	37,4	36,8	36,8	36,9
Nettoinvestoinnit, €/ asukas	1166	1004	741	924	946	791
Investointien tulorahoitus-%	50	49	67	47	51	59
Lainakanta €/asukas (2010 ennuste)	896	1 200	1 445	1 854	2 229	2 463
Lainanhoitokate	6,1	2,0	4,4	2,6	2,8	2,0

2.2.2.4 Verotulot ja valtionosuudet

Tulopohjan ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin. Verotulojen ja valtionosuuksien ennakoitaan kasvavan 2,5 % vuonna 2011. Vuosina 2011-2013 keskimääräiseksi kasvuksi ennakoitaan n. 3,5 %. Kasvu vaihtelee vuosittain voimakkaasti johtuen veronkorotuksen ja yhteisöveron jako-osuusmuutoksen tilitysvaikutuksista. Verotulo- ja valtionosuusennusteissa ei ole huomioitu tulevan kuntaliitoksen vaikutusta.

Verotulot

Kuluvan vuoden verotulojen kertymän ennakoitaan kertyvän 15 miljoonaa euroa enemmän kuin suunnitteluohjeen laadintavaiheessa ennakoitiin. Muutos perustuu pääosin vuoden 2009 Oulun verotettavien ansiotulojen kehitykseen, mikä oli selvästi muuta maata nopeampaa. Tämä seurauksena Oulun jako-osuus vuonna 2009 oli liian pieni ja erotus oikaistaan marraskuussa 2010 tehtävässä tilityksessä. Muutos parantaa lähtötilannetta vuodelle 2011. Lokakuussa 2010 arvion mukaan Oulun kaupungin verotulojen ennakoitaan kasvavan keskimäärin noin 3,5 % vuosina 2011-2013.

Veroproositit

Tuloveroprosentti (ennallaan)	19,00
Kiinteistöveroprosentit (ennallaan)	
• vakituinen asuinrakennus	0,32
• muu asuinrakennus	0,70
• yleinen kiinteistövero	0,70
• voimalaitos	2,40
• yleishyödyllinen yhteisö	0,32

Kunnallisveron tuoton odotetaan kasvavan suunnittelukaudella 2011-2013 keskimäärin reilut 4 % vuodessa. Merkittävät muutokset kuntien veroproseiteissa sekä epäyhtenäinen tulokehitys nykyisessä suhdannetilanteessa aiheuttaa kunnallisveron tilityksiin rytmihäiriöitä siten, että eri vuosien tilitysten kasvu vaihtelee eri vuosina vakaasta ansiotulojen kehityksestä huolimatta.

Verotettavien ansiotulojen (palkat, työsuhdeoptiot, eläketulot, työttömyysturva, muut sosiaalietuudet, maa- ja metsätaloustulot sekä elinkeinotoiminnan tulot) kasvu hidastui vuosina 2009-2010 n. 3,5 % tasolle. Vuosina 2011-2013 ansiotulojen kasvun ennakoidaan olevan yli 5 % vuosittain.

Yhteisöverotulojen kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta lähivuosina. Näkymät ovat vuoden 2010 aikana parantuneet, mutta erityisesti suurten pörssiyritysten Suomen verotilitysten kehitystä on haastavaa arvioida. Yhteisöveron kehitysarvion lähtökohtana on valtionvarainministeriön ennuste sekä ennakoitu laskeva vaikutus Oulun jako-osuuteen. Kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin tilapäisesti vuosiksi 2009-2011 10 %-yksikköä 31,99 prosenttiin. Vuonna 2012 jako-osuus palautuu ennalleen, minkä seurauksena kaupungin yhteisöverotilitys laskee. Jako-osuuden muutos vaikuttaa tilitysjärjestelmästä johtuen myös leikaten vuoden 2013 kuntien yhteisöverokertymää.

Vakituiseen asumiseen käytettävän rakennuksen kiinteistöveroprosentti on uudella lakisääteisellä alarajalla 0,32 prosenttia (vaihteluväli 0,32 – 0,75). Oulussa yleinen kiinteistövero on 0,70 (vaihteluväli 0,60 – 1,35) ja tämä verolaji tuo noin 2/3 kiinteistöveron kokonaistuotosta. Yleishyödyllisen yhteisön omistaman yleishyödyllisessä käytössä olevan kiinteistön veroprosentti on 0,32 vakituista asuinrakennusta vastaavasti. Kiinteistön yleishyödyllisyyden määrää verohallinto.

Valtionosuudet

Valtionosuusuudistus astui voimaan vuoden 2010 alusta. Uudistuksen keskeisenä muutoksena on yleiskatteellisten valtionosuuksien yhdistäminen merkittävin osin ns. yhden putken malliksi. Lisäksi järjestelmään kuuluvat muut opetus- ja kulttuuritoimien valtionosuudet sekä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Valtionosuusuudistuksen yhteydessä voimaan tullut perusopetuksen kotikuntakorvausmenettely, muuttaa valtionosuuden kirjaustapaa siten, että kotikuntakorvaukset tulee sisällyttää opetustoimen toimintatuloihin ja –menoihin. Vuoden 2011 kotikuntakorvaustulot ja –menot sisältyvät opetuslautakunnan talousarvioon, nettomenovaikutus vuodelle 2011 on -5,0 milj. euroa. Vastaava tulolisäys sisältyy valtionosuuslaskelmaan.

Yhden putken valtionosuuksia hallinnoi Valtionvarainministeriö. Muita valtionosuuksia, kuten nykyiseen ylläpitäjäjärjestelmään jääviä ja veikkausvoittovaroihin perustuvia ja eräitä muita valtionosuuksia, hallinnoi Opetusministeriö. Valtionosuuksissa on huomioitu vuodelle 2011 1,6 % indeksikorotus sekä väestön ja suoritemäärien ennakoitujen muutokset. Laskelmassa on huomioitu verotulotasaus, mikä on suuruudeltaan vuonna 2011 n. 25 miljoonaa euroa. Verotulotasaus kasvaa n. -3 milj. euroa, mikä johtuu Oulun vuoden 2009 muuta maata keskimääräistä paremmasta tulokertymästä. Verotulotasaus kohdistuu yhden putken valtionosuuteen. Valtionosuuslaskelma perustuu 4.10.2010 käytettävissä oleviin tietoihin.

VUOSI	TP2009	Enn2010	TA2011	TS2012	TS2013
Verolaji					
Kunnallisvero	395 219	415 000	425 000	447 000	470 000
Muutos %	4,6	5,0	2,4	5,2	5,1
Yhteisövero	45 887	48 000	51 000	44 000	42 000
Muutos %	-14,9	4,6	6,3	-13,7	-4,5
Kiinteistövero	18 338	23 400	24 400	25 400	26 400
Muutos %	8,0	27,6	4,3	4,1	3,9
YHTEENSÄ	459 444	486 400	500 400	516 400	538 400
Muutos %	2,4	5,9	2,9	3,2	4,3
Valtionosuudet*	111 662	134 366	136 000	141 000	146 000
Muutos %	11,5	20,3	1,2	3,7	3,5
VEROT JA VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	571 106	620 766	636 400	657 400	684 400
	2,7	8,7	2,5	3,3	4,1

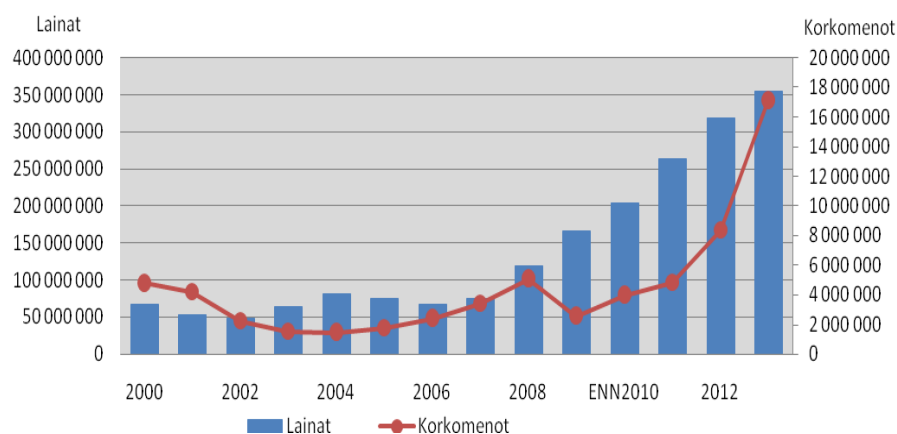
2.2.2.5 Rahoituserät

Rahoituseriä ovat rahoitustulot ja rahoitusmenot. Rahoitustuloja ovat korkotulot ja muut rahoitustulot. Peruskunnan tuloslaskelmassa muut rahoitustulot sisältävät ulkoisten rahoitustulojen lisäksi liikelaitoksien pääoman korvaukset ja korkotulot liikelaitoksille annetuista lainoista sekä muut sisäiset korkotulot. Vastaavasti peruskunnan rahoitusmenot sisältävät ulkoisten rahoitusmenojen ja korkomenojen lisäksi sisäiset rahoitusmenot ja korkomenot liikelaitoksille.

Oulun kaupungin rahoituserät sisältävät ainoastaan ulkoiset tulot ja menot, joista suurimmat ovat rahoitusvaroista saatavat korkotulot ja annettujen lainojen korkotulot. Korkomenot ovat otettujen lainojen korkomenoja.

Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaan talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan. Tulorahoituksen riittämättömyys tarkoittaa lisääntyvää lainanottotarvetta ja korkomenojen kasvua, joka näkyy tuloslaskelmassa.

Vuoden 2009 tilinpäätöksessä korkotuotot lähtivät jyrkkään laskuun yleisen korkotason laskun vuoksi, vastaavasti korkomenotkin laskivat. Tulevina vuosina korkoriskin mahdollisuus kasvaa ja näin korkomenotkin nousevat.

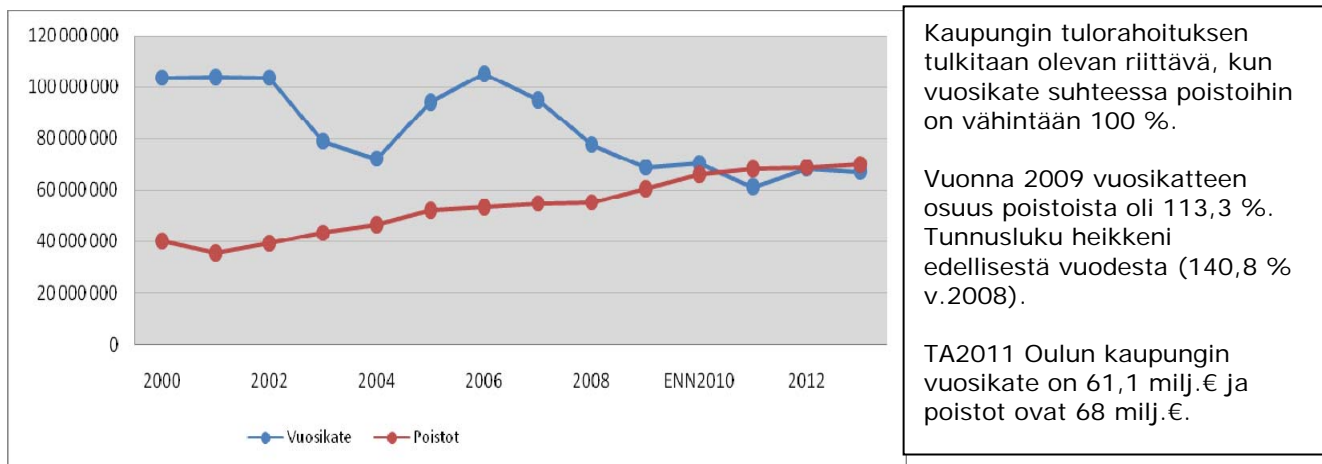
Maailmanlaajuisen finanssikriisin seurauksena kuntasektorin rahoituksen saatavuus heikkeni ja rahoituksen hinta nousi selkeästi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Useat rahoituksen tarjoajat vähensivät aktiivisuuttaan Suomen kuntasektorilla. Kaupungin velkaantuuksessa merkittävästi lainanhoitokustannukset tulevat kasvamaan ja siten rajoittamaan taloudellista liikkumavaraa.

Kuvio. Oulun kaupungin lainojen ja korkomenojen kehitys 2000-2013

2.2.2.6 Poistot

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman, jonka mukaan käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan. Poistojen määrän on vastattava keskimääräistä vuotuista korvausinvestointien tasoa. Korvausinvestoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Kuntien tulorahoituksen riittävyden tarkastelussa perusoletus on, että mikäli vuosikate on poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Edellytyksenä on tällöin, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitasoa. Näillä oletuksilla kunnan tulorahoituksen katsotaan olevan ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Kuvio. Oulun kaupungin vuosikatteen ja poistojen kehitys vuosina 2000-2013

2.2.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden riskianalyysi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävä on tukea suunnitelmien mukaista toimintaa, mihin kuuluu myös ennakoita uhkatekijöitä ja arvioida mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ei kohdistu vain talouteen, vaan koko toimintaan. Johdon tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa vastualueensa toiminnan onnistumista työvälteinä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupungin oman toiminnan sekä toiminnan, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Riskienhallinnalla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskien tunnistamisella voidaan huomata myös uusia mahdollisuuksia. Riskienhallinta on myös osa strategia- ja talousarvioprosessia sekä toiminnan suunnittelua. Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Riskit voidaan jaotella:

- sisäiset ja ulkoiset riskit
- mitattavissa olevat riskit ja riskit, joita ei voida mitata
- yksikön omassa vaikutusvallassa olevat riskit ja riskit, joihin yksikkö ei voi itse suoraan vaikuttaa.

Globaali kilpailu

Globaali kilpailu aiheuttaa Suomelle ja myös Oululle tulevana vuosina suuria haasteita. Haasteet koskettavat kaikkia yhteiskunnan ja talouselämän alueita työssä, tuotannossa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa sekä koulutuspolitiikassa.

Globaalin kilpailun hallinnassa voidaan erottaa seuraavat osaamisalueet:

- globaalien riskien arviointi ja hallinta
- yritystoiminnan globalisoitumisen vaikutukset
- globaalin osaamisen hyödyntäminen
- julkisen sektorin muutos, verotuksen edellytykset, julkiset hankinnat
- palveluiden kehittäminen ja vientimahdollisuuksien hyödyntäminen

- innovaatioprosessin edistäminen ja hallinta
- tutkimuksen uudet suunnat
- kansainvälinen muuttoliike.

Globaalin tiedon entistä tehokkaampi hyödyntäminen nousee tärkeäksi elinkeinoelämässä, tieteessä ja teknologiassa. On luotava riittävät valmiudet ja mekanismit sekä kansainvälisen kehityksen seurantaan että globaalien tiedon siirtämiseen ja hyödyntämiseen. Erityisen merkittäviä ovat varsinkin energiamarkkinoiden riskien vaikutukset talouteen. Haasteena on kysynnän ja tarpeiden sekä markkinoiden muutosten ymmärtäminen. Oulun pitää pystyä houkuttelemaan ammattitaitoisia osaajia erityisesti niille aloille, joissa osaamisessa on parannettavaa tai joilla ammattitaitoisesta työvoimasta on tulossa pulaa.

Väestön kasvu ja ikääntyminen

Oulun väestön kasvun ennustamiseen vaikuttavat mm. syntyvyys ja muuttoliike. Väestön ikärakenteella on merkitystä palvelujen järjestämiseen. Oulussa ikääntyvien osuus kasvaa voimakkaasti seuraavalla tulevalla suunnittelukaudella. Ikääntyvien palvelujen kehittäminen on erityinen painopistealue.

Talouden hidas elpyminen

Talouden hitaasta elpymisestä suunnittelukaudella voi olla seurauksena, että kaupungin tulopohja kapenee ja heikkenee olennaisesti arvioiduista. Tulopohjan heikko kehitys johtaa kaupungin velkaantumiseen. Edellä oleva kehitys voi vaatia talouden ja toiminnan kehittämisohjelman lisäksi toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi.

Taantuman pitkittyminen lisää työttömyyttä, jonka seurauksena sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat yli ennusteiden.

Raaka-aineet ja palvelujen ostot

Suurimmat riskit, jotka kohdistuvat kilpailussa oleviin liikelaitoksiin ovat kohonneet raaka-aineiden hinnat ja raaka-aineiden riittävyys. Oulun Energian turvetuotannon ongelmat ja kohonnut öljyn hinta on alentanut liikelaitoksen tuloksen tuottamisen kykyä.

Palvelujen ostojen onnistumisessa on tärkeää kilpailutuksien onnistuminen, toimivat markkinat sekä uusien markkinoiden synnyttäminen. Sosiaali- ja terveystoimen osalta huomio on kiinnitettävä asiakaspalveluostojen onnistumiseen.

Valtiovallan toimenpiteet

Valtiovallan toimenpiteet lainsäädännön kautta aiheuttavat lisää velvoitteita kunnille eikä niitä täysimääräisesti kompensoida valtionosuusjärjestelmän avulla, jolloin kuntien omavastuuosuus kasvaa.

Ympäristöasiat

Ympäristöriskien hallinta edellyttää ympäristöasioiden nykytilanteen tuntemusta ja jatkuvaa parantamista. Ympäristöriskien hallinta varmistaa, että toiminta jatkuu häiriöttä, toiminnan laatu säilyy hyvänä eikä asukkaille tai ympäristölle aiheudu vaaratilanteita tai vahinkoa.

Ympäristöriskejä voivat aiheuttaa haitallisten aineiden virheellinen käsittely ja tekniset häiriöt. Ympäristöriskejä voi syntyä myös ympäristön vähittäisen pilaantuminen

seurauksena. Päästöt ilmaan, maaperään, vesistöön tai pohjaveteen voivat saada aikaan vakavia taloudellisia tai toiminnallisia seuraamuksia ja estää tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Ympäristöriskejä voi syntyä myös erilaisten sään ääri-ilmiöiden, kuten rankkasateiden, myrskyjen tai tulvien yhteydessä. Erytystä huomiota tulee kiinnittää myös juomaveden laadun turvaamiseen, pilaantuneista maista aiheutuvan riskin eliminoimiseen sekä yritysten kykyyn kantaa toiminnastaan aiheutuvat riskit.

Kaupunki voi vähentää ympäristöriskejään tunnistamalla riskialueensa, ohjeistamalla niiden seurannan ja varautumalla erilaisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin, mikä koskee kaikkia hallintokuntia ja liikelaitoksia.

Kaupunkistrategia, omistajaohjaus sekä konserniohjaus ja -valvonta

Yksi riskeistä on, että kaupungin strategia ei toteudu eikä toiminta ole strategian mukaista, poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata, ei oteta huomioon tai strategia ei aidosti ohjaa toimintaa. Seurauksena tästä voi olla, että hallintokuntarajat ylittävät toimintaprosessit eivät muodosta jatkumoa, vaan niiden rajapintoihin syntyvät riskialueet.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa on keskeistä palvelutuotannon kehittäminen ja palveluiden järjestäminen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Jos tavoitteet eivät toteudu (esim. palveluverkkoratkaisut), jatkaa peruskunnan toimintakate kasvua suhteessa verotuloihin ja valtionosuuksiin. Riskinä on myös, että kaupungin organisaatiossa tapahtuu osaoptimointia, jonka seurauksena kustannussäästöt toisessa hallintokunnassa johtavat suurempaan menokasvuun muualla organisaatiossa.

Kuntayhtymien omistajaohjauksen onnistuminen on tärkeää. Jos erikoissairaanhoidon menojen kasvu jatkuu eikä kasvua saada hidastumaan, on seurauksena, että kaupungin oman toiminnan osalta toimenpiteitä joudutaan lisäämään

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Oulu-konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuus sekä voimavarat turvataan.

Konsernin kaikissa osissa tulee olla toimiva ja ajantasainen riskienhallintajärjestelmä. Riskikartoitusten tekeminen tulee olla osa strategista johtamista ja yhdenmukainen koko konsernissa. Riskienhallinnan vastuut tulee olla selkeät ja riskien ennakointiin ja arviointiin tulee panostaa kaikissa konsernin toiminnoissa. Riski-informaation keräämisen ja riskien luokittelun kautta syntyy kokonaisvaltainen konserninäkemyks Oulu-konsernin riskiprofiilista eli riskikartasta.

Kuntalain 25 a §:n mukaan konsernijohto vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernivalvontaa toteutetaan ohjeiden antona kunnan edustajille tytäryhteisöissä. Tiedonkulkua varmistetaan mm. siten, että suurimpien tytäryhteisöjen toimiva johto informoi merkittävistä toimenpiteistään suoraa kaupunginhallitusta tai omistajaohjauksesta vastaavaa apulaiskaupunginjohtajaa sekä muita viranhaltijoita.

Tytäryhtiöiden tavoiteasetanta ja raportointi

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet keskeisille tytäryhtiöille talousarviossa. Tytäryhtiöt ovat velvollisia raportoimaan toiminnastaan välitilinpäätöksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhtiöiden tulee noudattaa toiminnassaan konserniohjeita. Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajan tytäryhteisön yhtiökokoukseen ja antaa tarvittavat toimintaohjeet. Tytäryhtiöt ovat velvollisia noudattamaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä omistajapoliittisia linjauksia.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskien hallinta

Keskushallinto hallinnoi kaupungin maksuvalmiutta ja ohjaa kaupungin maksuliikennettä. Tavoitteena on turvata kaupungin maksuvalmius kaikissa olosuhteissa. Päälähtökohtana on turvata kaupungin maksuvalmius ylläpitämällä riittäviä likvidejä varoja ja luotonoton valmiuksia. Lyhytaikaisen rahoitustarpeen kattamiseksi kaupunki on solminut kuntatodistusohjelmia usean eri rahalaitoksen kanssa.

Kaupunki hankkii pitkäaikaista vierasta pääomaa pääasiassa investointien rahoittamiseen. Rahoitustoiminnan (vieraan pääoman hankinta) peruslähtökohtana on kustannustehokkuus riskit huomioiden. Kaupungin rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti euromääräisenä. Ainoastaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä rahoitusta voidaan hankkia jossain muussa valuutassa.

Rahoitukseen liittyviä riskejä pyritään ensisijaisesti hallinnoimaan hajauttamalla. Rahoitus hajautetaan mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen, korkoperusteen (vaihtuva ja kiinteäkorkoiset sopimukset) ja nostoajankohdan mukaan. Tarpeen ja tilanteen mukaan korkoriskin hallintaa tehostetaan korkojohdannaisilla, joilla suojaudutaan markkina-korkojen nousua vastaan. Tasapainoisen talouden turvaamiseksi ja jälleen-rahoitusriskien minimoimiseksi kaupunki pyrkii lainojen tasaiseen maturiteetti-jakaumaan. Rahoituksen ajoittamisessa otetaan huomioon myös kaupungin likviditeettitilanne ja vallitseva markkina-tilanne. Rahoituksen ehdot pyritään sopimaan mahdollisimman joustaviksi, mikä antaa mahdollisuuden uudelleenjärjestelyihin. Leasingrahoituksen käyttöä pyritään lisäämään koneiden ja laitteiden hankinnassa.

Sijoitustoiminnan tavoitteet ja riskien hallinta

Peruslähtökohtana on hoitaa kaupungin sijoitustoiminta mahdollisimman tuottavasti kokonaisriskit huomioiden. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvaavuus ja tuottavuus, mikä saavutetaan pitkäjänteisellä ja suunnitelmallisella toiminnalla ja riittävällä sijoituskohteiden hajauttamisella. Lyhytaikaista spekulatiivista sijoitustoimintaa, jossa pyrkimyksenä on nopea voitontavoittelu, ei harjoiteta (esim. päivänsisäistä kauppaa). Sijoitukset tehdään markkinaehtoisesti ja niiden suunnittelussa huomioidaan myös rahoitustoiminnan sitoumukset, jolloin esimerkiksi tuleviin suuriin lainan lyhennyksiin pystytään varautumaan hyvissä ajoin. Kaupungin kassavarojen kokonaisriskiprofiili on alhainen. Sijoitukset tehdään pääasiassa euromääräisiin sijoitusinstrumentteihin. Sijoitustoiminnan tavoitteena on joustavuus; jolloin sijoitusten likvidiys ja jälkimarkkinakelpoisuus korostuvat. Sijoitukset hajautetaan useampaan eri sijoitusinstrumenttiin ja liikkeeseenlaskijaan. Sijoitustoiminnassa korkosijoitukset hajautetaan juoksuajaltaan erimittaisiin sijoituksiin.

Sijoitustoiminnan tavoitteena on, että luottoriskeistä ei synny tappiota. Tämän takia korkosijoitukset tehdään vakavaraisiin ja korkean luottokelpoisuusluokan omaavien liikkeeseenlaskijoiden sijoitustodistuksiin ja joukkovelkakirjoihin. Lyhytaikaisissa sijoituksissa pääpaino on Suomessa toimivilla pankeilla. Yritystodistuksissa sijoitusten pääpaino on vakavaraisilla kotimaisilla pörssiyrityksillä.

Hallinnon järjestäminen ja johtamistapa

Hallinnon järjestäminen ja johtamistapa luovat perustan johtamis- ja ohjausjärjestelmälle. Ne vaikuttavat siihen, miten organisaation toiminnot järjestetään, tavoitteet asetetaan ja riskit arvioidaan. Lisäksi ne vaikuttavat toiminnan suunnitteluun ja tehtävien toteuttamiseen sekä näihin liittyviin valvontatoimenpiteisiin, tuotettavaan tietoon ja tiedon välittämiseen sekä toiminnan seurantaan. Nämä ovat erityinen haaste tulevalle johtamisjärjestelmän kehittämiselle.

Toimivallan ja vastuiden epäselvyydet voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin esim. toimivallan ylityksissä tai tehtävien laiminlyönneissä. Selkeät toimivallat ja vastuiden määrittelyt sekä toiminnan ja delegoitujen valtuuksien käytön valvonta estävät riskien toteutumisen.

Henkilöstö

Henkilöstöriskit liittyvät mm. henkilöstöresurssien kohdistamiseen, osaamiseen, osaamisen kehittämiseen ja motivaatioon sekä avainhenkilöriskeihin. Henkilöstöresurssi on yksi kaupungin tärkeimmistä resursseista. Monikuntaliitoksen onnistumisen yhtenä edellytyksenä on henkilöstön muutosvalmius, joka edellyttää viestintää, koulutusta ja henkilöstön mukaan ottamista.

Monikuntaliitoksessa onnistutaan tehtävien uudelleenorganisoinnissa ja palkkauksen harmonisoinnissa siten, että henkilöstö sitoutuu muutokseen ja uuden kunnan taloudelliset edellytykset tuottavuuden kasvuun turvataan. Tuottavuuden kasvun edellytyksenä on eläköitymisen hyödyntäminen ja sisäisen rekrytoinnin toimivuus.

Kaupungin henkilökunnan eläköityminen tulevina vuosina on mahdollisuus ja samalla haaste toiminnan kehittämisessä.

Tiedonhallinta ja tietojärjestelmät

Kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisimmät riskit liittyvät IT-palveluiden luotettavuuteen, tieto-omaisuuden turvaamiseen, infrastruktuurin suojaamiseen sekä IT-kehittämisprojektien onnistumiseen. Tietohallinto on käyttöönottanut viitekehyksiä IT-toiminnan, IT-riskien ja tietoturvan hallintaan, joiden avulla pyritään hallitsemaan konsernin IT-toimintaa määrämuotoisesti. Keskeisenä osana viitekehysten hyödyntämistä on IT- ja tietoturvariskianalyysointien kytkeminen osaksi kaikkea palvelutoimintaa. Riskienhallinnan näkökulmasta kaupungin toiminnan keskeinen osa-alue on talouden ja toiminnan suunnittelu, jota pyritään edistämään johdon tietojärjestelmien avulla. Lisäksi kehittämisen uusi toimintamalli pyrkii parantamaan tietohallintoprojektien onnistumisen edellytyksiä.

Kaupungin tietoturvatyön tehtävänä on varmistaa yksiköiden toimintojen jatkuvuus, tietojen saatavuus ja kuntalaisten luottamus kaupungin palvelutuotannon tietoturvallisuuteen. Konsernin tietoturva-vaatimukset ja -vastuut on kuvattu tietoturvapoliitikassa (KH 26.11.2008 § 681) ja sitä täydentävissä tietoturvatyöryhmän määrittelemissä linjauksissa ja ohjeissa. Kaupungin ja sen toiminnan kannalta merkittävimmät tietoturvariskit liittyvät järjestelmien ja niissä olevien tietojen oikeellisuuteen, IT-infrastruktuurin luotettavuuteen sekä työntekijöiden tietoturvalliseen toimintaan (ns. tietoturvakäyttäytyminen). Edellä mainittuja tietohallintoon ja tietoturvaan liittyviä riskejä pyritään minimoimaan erilaisin toimenpitein ja tietoturvan kehittäminen on yksi tietohallintaohjelma IMPAKTI:n keskeisistä kehittämisalueista.

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Oulun kaupunki noudattaa vakuuttamiskäytännössään kaupunginhallituksen vuonna 2004 hyväksymää periaatetta riskienhallinnan järjestämisestä ja vakuutus käytännöstä. Tämän mukaisesti kaupunki kantaa riskinsä pääsääntöisesti itse. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi on vakuutusin turvattu vain merkittävimmät omaisuuden kohdistuvat riskit ja vastuorismit (toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset) sekä matkustaminen ulkomaille työ- tai virka-asioissa.

Vakuutusrahasto toimii kaupungin sisäisenä vakuutusyksikkönä. Rahastosta katetaan omalla vastuulla olevat vahingot. Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omaisuutta tai kaupungin vastuulla olevaa omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on vastuussa siltä osin kuin kaupungin vakuutukset tai vahinkokohtainen omavastuu eivät niitä kata. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus. Rahaston pääoma on 9,0 milj.

€. Sen karttuminen lopetetaan kun pääoma 16,82 milj. €. Kaupunki säästää merkittävästi vakuutusmaksuissa vahinkorahaston avulla.

Vakuutuslajien osalta nykyinen valikoima on riittävä. Suurimmat riskit kohdistuvat Oulun Energian ja Oulun Veden toimintaan. Näiltä osin riskeihin on varauduttu tarkoituksenmukaisin vakuutuksin. Kiinteistöjen vakuuttamisen osalta on valittu linja, jonka mukaan arvoltaan vain yli 3M€ ylittävät rakennukset on vakuutettu ja muilta osin turvaututaan tarvittaessa vahinkorahastoon. Myös muiden vakuutuslajien osalta kaupungin omavastuut ovat korkeahkoja. Vahinkotilastojen perusteella voidaan arvioida valitun linjan olleen oikean.

Vakuutusten kilpailuttaminen tehdään vuonna 2012 ennen kuntaliitoksia. Tällöin tulee arvioida vakuutuskäytännöt uudelleen erityisesti omavastuiden osalta.

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA STRATEGISET LINJAUKSET

3.1. KAUPUNKISTRATEGIA

Oulun kaupunkistrategia päivitettiin talousarvion 2010 laatimisprosessin yhteydessä, valtuusto hyväksyi tarkistetun strategian 23.11.2009. Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus linjasivat ja muokkasivat strategian tavoitteita ja mittaristoa. Kaupunkistrategiaa uudistettiin vastaamaan tuleviin haasteisiin sekä yhtenäistettiin ja tiivistettiin ajankohtaisten ja edelleen haasteellisten tavoitteiden osalta. Strategian tavoitteiksi ja mittareiksi on asetettu useita ns. käynnistäviä mittareita tavanomaisten seurantamittareiden ohella. Näillä pyritään kehitystä aikaan saavan toiminnan ja hankkeiden käynnistämiseen. Kaupunkistrategian tavoitteiden ja mittareiden ajantasaisuus on tarkistettu väli tilinpäätöksen yhteydessä elokuussa 2010.

Kaupunkistrategian tehtävänä on ohjata toimintaa ja talousarviolla toteutetaan strategiaa. Hallintokunnat ovat rakentaneet talous- ja toimintaohjelmansa, ml. palvelujen järjestämishjelmat strategian perustalle. Talouden ja toiminnan kehittämissuohjelman keskeiset tavoitteet on myös sisällytetty uudistettuun kaupunkistrategiaan, jolla varmistetaan myös kehittämissuohjelman pitkän aikavälin tavoitteiden toteutuminen. Toiminnassa on huomioitava siis kaupunkistrategian tavoitteiden lisäksi Oulun uusi palvelumalli ja omistajapolitiikan linjaukset.

Kaupunkistrategian keskeisenä päämääränä on edelleen onnistunut elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka. Elinkeino- ja yrittäjyyspolitiikan toiminnan käynnistyminen ja mm. nuorisotyöttömyyden aleneminen sekä nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen ovat tärkeitä tavoitteita. Oulun ja alueen vetovoimaisuus; kilpailukyky sekä innovaatioympäristön ja logistisen aseman vahvistuminen luovat edellytyksiä hyvälle työllisyyskehitykselle ja alueen elinvoimalle. Kaupunkistrategian tavoitteina ovat edelleen myös mm. väestön hyvinvoinnin paraneminen, palvelujen järjestämisen uudistuminen sekä kestävä kehitys huomioiminen kaikessa toiminnassa.

Monikuntaliitos -päätös oli asetettu yhdeksi kaupunkistrategian tavoitteeksi, joka näin toteutui kuntien hyväksyessä kuntajakoselvittäjän esityksen kesäkuussa. Oulun kaupunkistrategia 2020 linjaa kaupungin toimintaa ja taloutta lähivuosina yhdessä yhdistymissopimuksessa linjatun strategian kanssa. Yhdistymisstrategiaa täsmennetään tarvittavalta osin uuden kunnan valmisteluprosessissa. Uuden Oulun rakentamisen vaikutukset on huomioitava kaikessa toiminnassa ja valmistelussa. Varsinainen uuden kunnan yhteinen strategian valmistelu käynnistetään uuden valtuuston aloittaessa. Strategian valmisteluun ja uusimiseen valmistaudutaan niin, että se ja siitä johdetut toteuttamishjelmat voidaan viimeistellä uuden valtuuston työn alkaessa.

KAUPUNKISTRATEGIA 2020 (TA-2011)

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyä.	Omahoitopalvelujen laajeneminen. Käytössä kaikissa terveysasemapiireissä V. 2011 aikana.	Käytössä kaikissa terveysasemapiireissä V. 2011 aikana.

Asukkaiden osallisuus paranee.	Lähidemokratiatoimintaan osallistuneiden määrä kasvaa edellisvuoteen verrattuna	Lähidemokratiatoimintaan osallistuneiden määrä (kävijämäärät asukastupatoiminnan osalta)
Hyvinvointi -ohjelma Vaikuttavuus keskeisiin sairastavuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin Ennaltaehkäisevät palvelut paranevat.	Ohjelman laatiminen ja toimeenpano 2010	Ohjelman laatiminen ja toimeenpano 2010
	Sairastavuuskerroin on korkeintaan kuuden suuren kaupungin keskiarvossa.	Sairastavuuskerroin
Ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin	Kotona asuvien vanhusten määrä. 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin.	Kotona asuvien vanhusten määrä, %

Kulttuuritarjonnan vetovoimaisuus ja tapahtumahankinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuuritilaisuuksien, konferenssien ja muiden tapahtumien määrä kasvaa	Kulttuuritoimen kehittämissuunnitelman toimeenpano. (kytkentä mm. kaupunkikeskustan toiminnalliseen kehittämissuunnitelmaan)	Kulttuuritoimen kehittämissuunnitelman toimeenpano
	Tapahtumien määrä talousarviovuonna on suurempi kuin edellisellä vuonna	Tapahtumien määrä
	Kulttuuripalveluihin tyytyväisten osuus. Asukaskysely; tyytyväisten osuus on vähintään hyvällä tasolla (vertailukaupungit)	Kulttuuripalveluihin tyytyväisten osuus

Kansainvälinen ja strategisia tavoitteita tukeva koulutus- ja innovaatioympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Triple Helix -allianssisopimuksen mukaisten painopistealueiden toiminta etenee	Allianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan	Allianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan
Korkeatasoinen koulutus ja tutkimus	Oulun koulutusaste on kolmen korkeimman joukossa suurimpien kaupunkien vertailussa	Koulutusaste
Kansainvälinen opiskelijavaihto laajenee	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto; määrä suurempi kuin edellisellä vuonna	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto
Oulun seudun T&K- toiminnan osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa	T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta. Oulun seudun osuus T&K panostuksesta kasvaa verrattuna edelliseen tilastointivuoteen	T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta.

Onnistunut elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa ja elinkeinoelämä vahvistuu	Työpaikkojen ja yrittäjien määrä, kasvaa; suurempi kuin edellisenä tilastointivuonna	Työpaikkojen ja yrittäjien määrä
Yritystoiminnan tehostuminen. Yrityspalvelut vastaavat alueen tarpeisiin	Yrittäjyyden edistäminen	Yrittäjyysbarometri, yritysten määrä/väestö aloittavien yritysten määrä
	Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus kasvaa; suurempi kuin edellisessä kyselyssä	Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus
Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuvat kattavasti jatko-opintoihin ja työelämään	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen; toteutuu kattavana vuoteen 2011 mennessä.	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen
Nuorisotyöllisyys paranee	Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä	Nuorisotyöttömyys

Vetovoimainen kaupunkikeskusta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Keskusta elävöityy ja vetovoima kasvaa	Ydinkeskustan toiminnallinen kehittämissuunnitelma. Suunnitelma elinkeinoelämän, yrittäjien, kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden, asukkaiden, yhteisöjen sekä kaupunkisuunnittelun yhteistyönä, valmistuu 2010.	Suunnitelma valmistuu
Keskusta uudistettu	Keskustan katu ympäristön yleissuunnitelman toteuttaminen, keskustan katu ympäristön yleissuunnitelman täytäntöönpanon valmistuminen tavoitteena v. 2012 mennessä.	Yleissuunnitelman täytäntöönpanon valmistuminen tavoitteena v. 2012 mennessä.
	Keskustan palvelutaso ja viihtyisyys, asukaskyselyn tulos paranee; tyytyväisten osuus suurempi kuin edellisessä kyselyssä	Asukaskyselyn tulos
Toimiva ja turvallinen liikenne ympäristö	Liikenneonnettomuudet keskustassa vähenevät	Liikenneonnettomuudet

Alueen kansainvälinen ja kansallinen kilpailukyky

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimiva kumppanuus valtion ja valtion aluehallinnon kanssa	Valtion rahoitus maakuntatasolla. rahoitus (€/asukas) kasvaa; suurempi kuin edellisellä vuonna	Valtion rahoitus
	Alueellistamisen kautta toteutuneet henkilötövuodet, toteutuma vähintään yhtä suuri kuin kaikkien alueiden toteutuneiden henkilötövuosien keskiarvo.	Toteutuneet henkilötövuodet

Pohjoisen merkittävin logistinen keskus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Alueen rautatie-, tieverkon, lentoliikenteen sekä sataman palvelutaso ja toiminta on hyvin kehittynyt	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta
	- EU:n TEN- ydinverkkoon mukaan pääsy	- EU:n TEN- ydinverkkoon mukaan pääsy
Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.
Oulun ja Perämerenkaaren aseman hyödyntäminen pohjoisten alueitten tulevissa investointihankkeissa.	Perämerenkaaren EU-tasoinen edunvalvonta, hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen	Perämerenkaaren hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Vuosikate €/asukas Oulu ja Oulu verrattuna suuriin kaupunkeihin: Oulun kaupungin vuosikate €/asukas kasvaa ja on suurempi kuin suurten kaupunkien keskiarvo.	Vuosikate €/asukas (Oulun kaupunki ja suurten kaupunkien ka.)
	Asukasluku/ henkilötövuodet: Asukasluku/ henkilötövuodet kasvaa (oma toiminta)	Asukasluku/ henkilötövuodet
	Asukasluku/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot	Asukasluku/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot

Investointien tulo-rahoitusprosentit suurempi kuin 100 % pitkällä aikavälillä	Oulun kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentin keskiarvo: Investointien tulo-rahoituksen keskiarvo kasvaa 70 prosenttiin vuosina 2009-2012	Oulun kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentin keskiarvo
Velkaantumisen hillitseminen	Lainamäärä asukasta kohti: Asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1 750 euroa	Lainamäärä asukasta kohti
Nettomenojen kasvu korkeintaan tulojen kasvun tasolla	Peruskunnan toimintakatteen kasvu: Peruskunnan toimintakate on korkeintaan -664 milj. euroa v. 2012	Peruskunnan toimintakate
	Peruskunnan toimintamenojen kehitys; toimintamenot kasvavat 2010 - 2012 keskimäärin korkeintaan n. 2,7 % vuodessa	Peruskunnan toimintamenot

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely	Omistajapolitiittisten linjausten täytäntöönpano aloitetaan	Linjausten toteutuminen 2011

Oulun työssäkäyntialue muodostaa yhtenäisen kunnan

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Monikuntaliitoksen onnistunut toteuttaminen	Monikuntaliitoksen työohjelman toteuttaminen	Työohjelman toteutuminen

Johtamisjärjestelmän ja kaupunkiorganisaation rakenteiden kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi - Uusi toimintaorganisaatio valmis v. 2011 ja toteutus vaiheittain 2013 mennessä	Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy vuonna 2011	Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy vuonna 2011

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat. Yritysten ja 3. sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa.	Ostopalveluiden %-osuus; toimintamenoista kasvaa, tarkastelu shp:n osalta erikseen	Ostopalveluiden %-osuus toimintamenoista
	Palveluseteli -järjestelmän käyttöönotto v. 2012 mennessä	Palveluseteli -järjestelmän käyttöönotto v. 2012 mennessä
Palvelujen tuotteistamista jatketaan suunnitelmallisesti.	Palvelujen tuotteistaminen, etenee suunnitelman mukaan.	Palvelujen tuotteistaminen, etenee suunnitelman mukaan.

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman päätöksien mukaan	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä

Kestävän kehityksen huomioon ottaminen kaikessa kaupungin toiminnassa

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kestävä kehitys läpikäyvä periaatteena koko organisaatiossa. Ympäristöjohtaminen hallintokunnissa ja liikelaitoksissa.	- Talousarvioon kytketyn suunnitelman vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä	Raportointi tilinpäätöksen yhteydessä

Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Täydennys- ja uudisrakentamisen suunnitelmallinen sijoittaminen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen.	- Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta. Etäisyys on pienempi tai yhtä suuri edelliseen mittaukseen verrattuna (arviointi kolmen vuoden välein)	Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta
Toimiva joukkoliikenne	Paikallisliikenteen matkamäärä, kasvaa edellisvuoteen verrattuna	Paikallisliikenteen matkamäärä
Seutuliiikenteen kehittäminen	Seutulipuilla tehtyjen matkojen määrä (seurantamittari)	Seutulipuilla tehtyjen matkojen määrä
Kevyen liikenteen edellytykset paranevat	Kulkumuotoseuranta. Kevyen liikenteen osuus kasvaa edelliseen tilastointiin verrattuna	Kevyen liikenteen osuus

Ilmastonmuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.	Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen - jätteenpolttolaitos toiminnassa 2012	Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen - jätteenpolttolaitos toiminnassa 2012
Energiankulutuksen hillitseminen	Oulun hiilidioksidipäästöt - vähenevät edelliseen tilastointiin verrattuna	Oulun hiilidioksidipäästöt
	Merkittävien hankkeiden vaikutukset ilmastonmuutokseen, arvioinnit tehty	Arvioinnit tehty

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen	Kustannusten hallinta, henkilöstökustannusten kehitys; pienempi kuin yleinen kustannuskehitys	Henkilöstökustannukset
Työaikajärjestelmien kehittäminen	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu

Henkilöstön hyvinvointi

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Henkilöstön hyvinvointi paranee	Hyvinvoinnin kokeminen paranee, hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna	Hyvinvointikyselyn tulos
Kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa	Kehityskeskustelujen toteutuma-%, paranee edellisvuoteen verrattuna	Kehityskeskustelujen toteutuma-%
Työyhteisötaitojen kehittäminen	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos paranee edelliseen mittaukseen verrattuna	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos Työyhteisöpysäkkien lukumäärä
"Savuton kaupunki" -ohjelma	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella

OULUN KAUPUNGIN TALOUDEN JA TOIMINNAN KEHITTÄMISOHJELMA 2010-2012

Vuoden 2011 talousarvion lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 päätöksen mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010-2012. Oulun kaupunginvaltuuston poliittiset ryhmät ovat sopineet talouden ja toiminnan kehittämisohjelman peruslinjauksista, jotka perustuvat lukuisiin pitkälle tulevaisuuteen positiivisesti vaikuttaviin, taloutta ja toimintaa kehittäviin linjauksiin ja henkilöstön työhyvinvointi- ja kannustusjärjestelmän kehittämiseen.

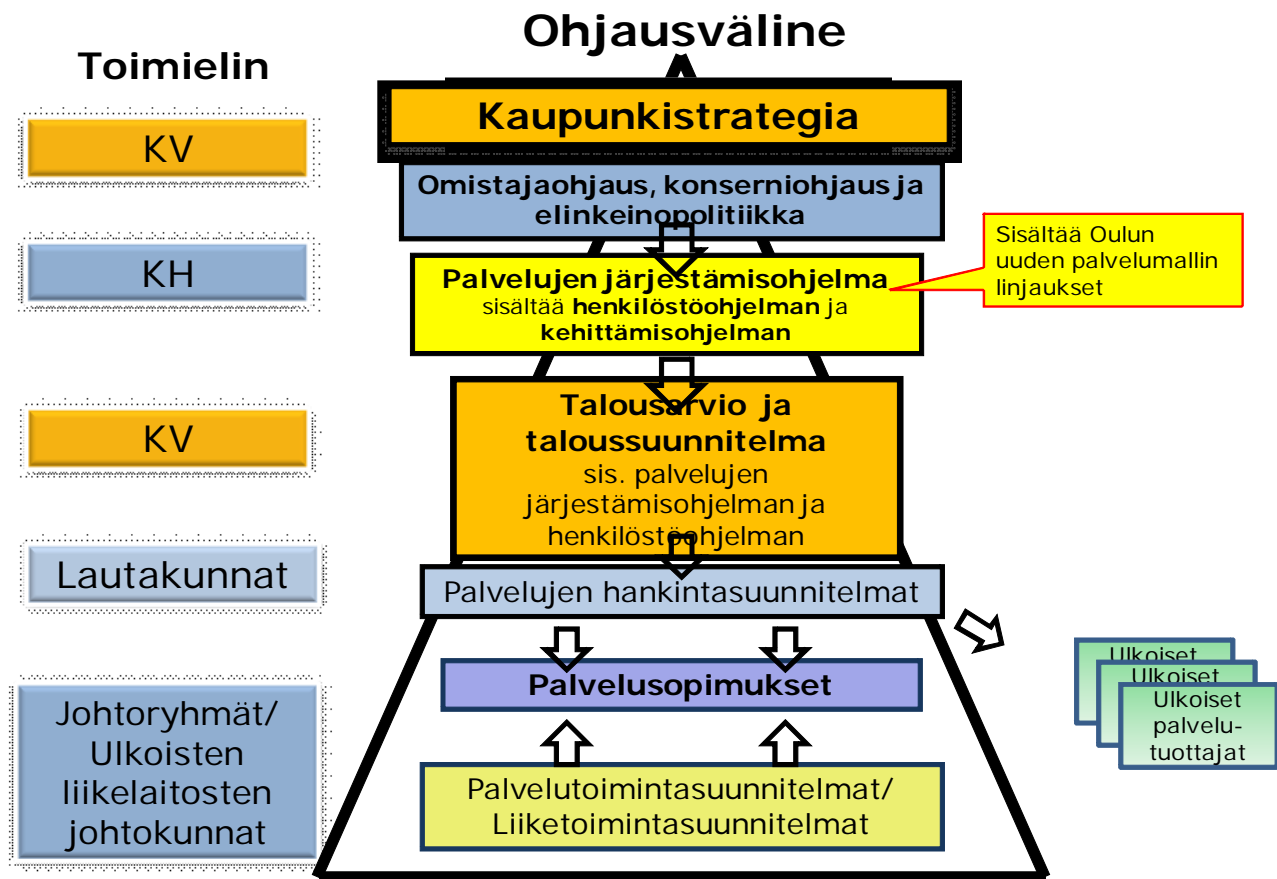
Kehittämisohjelman tavoitteena on saavuttaa tasapainoinen ja menokasvuvauhdin osalta terve kulurakenne vuonna 2012. Verotulojen kasvuedellytyksiä ylläpidetään turvaamalla mm. elinkeinopolitiikan toteutusmahdollisuudet. Kehittämisohjelman tavoitteena on muuttaa toimintarakennetta siten, että nettomenojen kasvuvauhti hidastuu pysyvästi korkeintaan tulojen kasvun tasolle, tavoite n. 4 % menokasvu pitkällä aikavälillä sisältäen kustannustason muutoksen, väestön kasvun ja ikärakenteen muutokset. Peruskunnan V.2012 n. -664 milj. euron toimintakatetavoitteen toteutuminen on haasteellista. Menojen kasvuvauhti on hidastunut, mutta ei riittävästi. Samoin lainsäädännön muutoksista sekä lakisääteisistä menoista aiheutuvat kustannusten nousut lisäävät menopainetta ennakoitua enemmän. Vuosina 2011-2012 on jatkettava ja tehtävä uusia rakenteellisia toimenpiteitä, jotta menojen kasvuvauhtia saadaan rakenteellisesti laskettua.

3.2 PALVELUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

3.2.1 Palvelujen järjestämishjelmat ja kehittämisohjelmat

Keskeiset pitkän aikavälin päämäärät ja tavoitteet on ilmaistu valtuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa. Jotta strategia ohjaa toimintaa ja taloutta, tarkoittaa se strategian ja talousarvion tiivistä kytkentää. Strategisen ohjauksen tulee sisältää ja kytkeä toisiinsa talouden ja toiminnan ohjauksen ja päätöksenteon sekä johtamisen. Keskeisenä ohjausvälineenä on kaupunkistrategiaa tarkentava ja konkretisoiva palvelujen järjestämishjelma, jonka perustalle talousarvio ja taloussuunnitelman laaditaan.

Strateginen ohjausjärjestelmä

Oulun uusi palvelumalli 2020 – palvelujen järjestämisen linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.8.2010 § 67. Palvelujen järjestämisen linjaukset koostuvat neljästä osa-alueesta:

- Kuntalaislähtöisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus
- Yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut
- Asukkaiden omavastuu
- Monipuoliset palvelujen tuottamistavat, monialainen ja moniammatillinen yhteistyö

Lisäksi linjauksissa on käsitelty tilaajakohtaisia erityiskysymyksiä, jatkoselvityksiä palvelujen järjestämiseksi, sekä henkilöstöä koskevat linjaukset vuoteen 2012 asti. Palvelumalli löytyy kaupungin internetsivuilta www.ouka.fi/talous. Palvelumallin linjaukset huomioidaan hallintokunta-kohtaisissa palvelujen järjestämishjelmissä.

3.2.2 Johtamisjärjestelmän kehittäminen

Johtamisjärjestelmän uudistusta on valmisteltu useamman vuoden aikana. Järjestelmän kehittäminen nivoutuu ydinkunta-palvelukuntamallin loppuun saattamiseen. Uudistamistarvetta on perusteltu mm. tarpeella lisätä asiakaslähtöisyyttä kaupungin toimintatavoissa, selkeyttää konsernin strategista kokonaisjohtamista, poliittista johtamisjärjestelmää sekä johtamisjärjestelmän eri toimijoiden rooleja ja vastuita. Tavoitteina uudistamisessa on myös omistajaohjauksen ja tilaajatoimintojen vahvistaminen sekä palvelutuotannon kehittäminen asiakaslähtöisinä prosesseina.

Uuden kunnan yhdistymissopimuksen mukaan Uuden Oulun konsernin rakenne ja omistajaohjauksen periaatteet valmistellaan yhdistymishallituksen valmisteluprosessissa. Sopimukseen on myös kirjattu uuden kunnan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen toimintatavan rakentuminen sopimusohjaukselle. Kuntalaislähtöisyyttä korostetaan ja kuntalaisen asemaa monikanavaisessa palvelujärjestelmässä vahvistetaan. Palveluja kootaan moniammatillisesti yhteisiksi palveluprosesseiksi, jolloin sektorihallintokeskeisestä toimintatavasta siirrytään kuntalais-/asiakaskeskeiseen toimintatapaan ja mahdollisimman saumattomiin ja hyvin toimiviin palveluketjuihin. Sopimuksena on myös kirjaus, että Palvelutuotantoa kehitetään monituottajamallin suuntaan.

Oulun malli Oulun kaupungin johtamisjärjestelmästä valmistui valmistelutyöryhmän esityksenä 24.8.2010. Mallissa on kuvattu kaupungin ylin organisaatorakenne: keskeiset toimijat, roolit ja vastuut sekä taustalla olevat toimintatapavalinnat. Mallissa on esitetty myös toteuttamishjelma ja muutosjohtamisen periaatteet. Johtamisjärjestelmän jatkokehittäminen tapahtuu kuntaliitosvalmistelussa yhdistymishallituksen johdolla syksyllä 2010.

3.3 OULUN KAUPUNGIN OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

Oulun kaupungin omaisuus on merkittävä osa yhteistä varallisuutta. Sitä on hoidettava tavalla, joka on läpinäkyvää, kontrolloitavissa ja joka nauttii julkista luottamusta. Kaupungin toimintaan ja toimintaperiaatteisiin tulee voida luottaa eri yhteyksissä, jotta mukanaolo ja imago merkittävänä toimijana säilyy. Omistajapolitiikka on perusta omistajan näkökulmasta tapahtuvalle Oulu-konsernin johtamiselle. Se luo puitteet menestykselliselle toiminnalle ja onnistuneen omistajapolitiikan myötä kaupungin omaisuuden arvo pitkällä aikavälillä kasvaa. Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin omistajapolitiittisista linjauksista kerran valtuustokaudessa. Linjaukset ovat toimintaa suuntaavia ja näin ollen suhteellisen pysyviä. Kaupunginvaltuuston hyväksytyt omistajapolitiittiset linjaukset, hyväksytyt omistajapolitiikan on konkretisoiduttava päätöksenteossa kaikilla tasoilla. Linjausten toteutumista seurataan ja toimialueiden ja yksiköiden on raportoitava linjausten toteutumista niiden omassa toiminnassaan. Omistajapolitiittisia linjauksia täydennetään toimialakohtaisissa ohjelmissa ja strategioissa, kuten kaupungin maapolitiittisessa ohjelmassa, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden strategioissa jne.

Kaupungin omistuksia ohjataan myös konserniohjeiden avulla. Konserniohjeilla annetaan toimintaohjeet ja periaatteet konsernin johdolle ja siihen kuuluville tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Näin varmistetaan hyväksytyt omistajapolitiikan ja strategisten tavoitteiden sekä konsernin kokonaisedun mukaisten toimintaperiaatteiden toteuttaminen konsernissa.

Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet Oulun kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset 23.8.2010.

Omistajapolitiittisten linjausten lähtökohtina ovat kaupungin strategia ja kehittämistavoitteet sekä niiden vaatimat voimavarat, kaupungin nykyiset toimintatavat ja tuotantovälineiden omistus, pitkän aikavälin tavoitteet sekä arviot toimintaympäristön muutoksista. Toimintaympäristön muutoksista omistajapolitiittisiin linjauksiin vaikuttavat erityisesti arvioidut muutokset palvelujen kysynnässä, kaupungin henkilöstön määrässä ja osaamisessa, tarjolla olevasta yksityisestä palvelutarjonnasta sekä muutokset rahamarkkinoissa, lainsäädännössä ja kunta- ja palvelurakenteessa.

Konsernin ytimen muodostaa Oulun kaupunki (peruskunta + liikelaitokset), jonka yhteenlaskettu omaisuus on 67 % koko konsernin omaisuudesta. Oulu-konsernin omaisuuden arvo on noin 2.0 miljardia. Oulun kaupungin omaisuus muodostuu pääosin maaomaisuudesta, rakennuksista ja kiinteistä rakenteista ja laitteista. Omistajaohjauksen kannalta peruskunta, liikelaitokset ja tytäryhtiöt muodostavat keskeisimmän kokonaisuuden.

Oulun kaupunki kilpailuttaa vuosien 2010 - 2011 aikana Kastellin monitoimitalon toteuttamisen elinkaarimallilla. Rakennustoimikunta on valtuutettu valmistelemaan ja järjestämään elinkaarimallin kilpailutus. Lopullinen rakennustoimikunnan esitys toteutus- ja sopimusmallista tuodaan kilpailutuksen jälkeen kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Oulun kaupungin nettoyksiköiden ja liikelaitosten tehtävänä on turvata palveluiden saatavuus mahdollisimman tehokkaasta ja taloudellisesti. Palvelujen hintoja verrataan tilanteen vaatiessa markkinoiden saman alan toimijoihin. Omistajapoliittisissa linjauksissa liikelaitoksille asetettujen kehittämissisioiden toimeenpanossa vuonna 2011 huomioidaan tekeillä olevien lakimuutosten voimaantulo ja kuntaliitoksesta johtuvat tekijät.

Sisäisten liikelaitosten (tukipalveluiden) kehittämissisioiden tavoitteena on, että omavaraisuusastetta lasketaan hallitusti eläköitymistä hyödyntäen. Tukipalvelujen omavaraisuusaste määritellään palvelukohtaisesti, kriittinen osuus tukipalveluista pidetään omana tuotantona. Oma tuotantoa on aloilla, joilla sen säilyttäminen nähdään strategisesti tärkeänä, mm. hinta – ja tuotekehityksen hallinnan, osaamisen turvaamisen ja kriisitilanteisiin varautumisen näkökulmasta. Vuoden 2011 aikana laaditaan tukipalveluiden kehittämissuunnitelmat omistajapoliittisten linjausten mukaisesti.

Oulun Energian, Oulun Sataman, Oulun Jätehuollon ja Nallikarin yhtiöittämiseen liittyvien selvitysten valmistelu aloitetaan vuoden 2011 aikana. Oulun Jätehuollosta peruskunnan puolelle vuonna 2012 siirtyvien viranomaistehtävien valmistelu tehdään talousarviovuoden aikana.

Tytäryhtiöiden kohdalla toiminta on osakeyhtiölain mukaan järjestettyä. Konsernin ohjausrooli tytäryhtiön toiminnassa on vahva. Oulun kaupunki ohjaa tytäryhtiöidensä toimintaa konserniohjeilla ja yhtiön hallituksen kautta. Hallitukseen tulee valita edustajat niin, että siellä on riittävästi edustettuna liiketalouden ja yhtiön toimialan osaaminen.

Tytäryhteisöt toteuttavat omassa toiminnassaan seuraavia kaupungin omistajapoliittisia yleislinjauksia:

- toiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä konserniohjeita
- toimintaa tehostetaan parantamalla tuottavuutta, kilpailukykyä, asiakastyytyväisyyttä ja omaisuuden arvon säilyttämistä
- kassanhallintaa keskitetään osaksi kaupungin muuta kassanhallintaa siten, että kaupungin tytäryhteisöt liittyvät sovitussa laajuudessa kaupungin keskushallinnon ylläpitämän konsernitilin käyttäjiksi
- tytäryhteisöjen lainanotossa hyödynnetään kaupungin neuvotteluasemaa rahoitusmarkkinoilla ja rahoitusasiantuntemusta
- lisätään etenkin saman toimialan tytäryhteisöjen toiminnallista ja hallinnollista yhteistyötä yhteistyöhyötyjen saavuttamiseksi
- tehostetaan riskienhallintaa laatimalla yhtiökohtaisia riskienhallintasuunnitelmia

Omistajapoliittisissa linjauksissa on määritelty tytäryhtiökohtaisesti omistuspohjaa, kehittämissisiota ja toimintaa koskevat tavoitteet.

Vuoden 2011 talousarvio sisältää Oulun kaupungin esittämät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tytäryhtiöilleen. Tytäryhtiö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta välitilin päätöksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Oulun kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa on annettu myös Oulu-konserniin kuuluville osakkuusyhtiöille, säätiöille ja kuntayhtymille. Oulun kaupunki suurimpana omistajana toimii voimakkaana toimijana kuntayhtymien strategisessa omistajaohjauksessa ja päätöksenteossa.

Uuden Oulun omistajastrategian ja linjausten valmistelu aloitetaan vuonna 2011 yhdessä yhdistymishallituksen kanssa.

4 ELINKEINOPOLIITIIKKA

Kansainvälinen finanssikriisi on heijastunut voimakkaasti myös Oulun seudun talouteen. Koottujen suhdannetietojen mukaan erityisesti seudulle tärkeässä ICT yritysryhmässä sekä yritysten yhteenlasketut liikevaihdon, henkilöstömäärän ja viennin luvut ovat laskeneet v. 2008 alkupuolelta lähtien. Viennin volyymiä kuvaava indeksiluku on laskenut kahdessa vuodessa 130:stä n. 70:een (v. 2005 =100). Kuluvan vuoden 2010 aikana vienti on lähtenyt elpymään, mutta paluu entiselle tasolle vaatii panostuksia ja mukaan nykyistä suuremman määrän pieniä ja keskisuuria yrityksiä, koska suurten yritysten osuus ei näillä näkymin kasva nykyisestäään niiden jatkaessa toimintojensa rationalisointia. Talouden taantumien vaikutuksesta 1990-luvun puolivälistä saakka jatkunut hidas työttömyyden lasku kääntyi v. 2008-09 jyrkkään nousuun ja on ennusteen mukaan v. 2011 Oulussa edelleen yli 14 %, työttömien määrän ollessa hieman yli 10 000 henkeä. Haasteellinen kokonaistilanne vaatii uudelleen suunnattuja elinkeinopolitiikan aktiviteetteja ja käytännön toimia työttömien määrän konkreettiseksi vähentämiseksi.

V. 2009 ja 2010 aikana Oulun kaupunki on suunnittelu- ja valmistelutasolla koonnut yhteen hajautetusti toiminutta elinkeinopolitiikkaa sekä yritysten neuvonta ja kehityspalveluita muodostamalla kaupungin elinkeinoliikelaitos BusinessOulun. Yhdistymishallituksen päätöksen mukaisesti BusinessOulu aloittaa myös ensimmäisenä Uuden Oulun yhteisenä toimintona V. 2011 alussa. Oulun Matkailu Oy vastaa v. 2011 ensimmäisen täyden toimintavuoden yrityslähtöisestä seudun matkailumarkkinoinnin tehostamisesta.

BusinessOulun keskeisinä tavoitteina on luoda merkittävä määrä uusia työpaikkoja kolmessa vuodessa ja nostaa Oulu Suomen parhaaksi seutukunnaksi innovatiiviselle yritystoiminnalle vuonna 2012. Keskeinen osa panostuksesta tullaan suuntaamaan PK-yritysten viennin ja kansainvälistymisen lisäämiseen. Tärkeimmät uudistumisen elementit ovat toiminnan kääntäminen palvelutuotelähtöisyydestä keskitettyyn asiakkuuksien hoitamiseen sekä nykyistä isompien resurssien suuntaaminen ja palvelujen uudistaminen kasvuhakuisille yrityksille toimialasta riippumatta. Viiden – seitsemän keskeisen toimialan lisäksi käynnistetään toimia, joilla edistetään alueen investointeja tai yritysten osallistumista tuleviin suurhankkeisiin (esim. Fennovoiman ydinvoimalaprojekti, kaivoshankkeet).

Kansainvälisten verkostojen ja kumppanuuskaupunkien (näitä ovat mm. Eurocities ja Euroscope-verkostot, Perämerenkaari, ystävyyskaupungit, partnerikaupungit Sendai, San Jose) elinkeinopoliittinen merkitys ja mahdollisuudet käydään läpi v. 2011 aikana, jonka jälkeen voidaan arvioida verkostoon suunnattavia panostuksia nykyistä analyyttisemmin.

Valmistautuminen seuraavaan, vuodesta 2014 alkavaan, EU-ohjelmakauteen käynnistetään laajalla yhteistyörintamalla tavoitteena vähintään nykyisen tasoisten tukien säilyttäminen. Edunvalvontaa niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla pyritään tehostamaan. EU tasolla yhteistyö Pohjois-Suomen EU-alue toimiston kanssa on yksi keskeinen kanava.

Työllisyyden hoidossa jatketaan keskushallinnon koordinoimaa v. 2010 aloitettua työllisyyden hoidon Oulun malli –ohjelmaa, jonka toimet kohdentuvat nuorten työllistämiseen, uusien työpaikkojen luomiseen sekä rakennetyöttömyyden vähentämiseen. Ohjelman kokonaisresursseista (n. 15 Milj.euroa) kohdentuu n. 11 Milj. euroa suoriin työllistämismäärärahoihin (rakennetyöttömyyteen).

Organisaatiouudistusten myötä kaupungin elinkeinopoliittinen rahoitus selkiytyy ja tulee pelkästään elinkeinoliikelaitoksen johtokunnan ja kh:n päätöksenteon alaisuuteen. Oulun kaupungin talousarviossa on varattu elinkeinoliikelaitoksen resursseihin v. 2011 yhteensä 7,0 miljoonaa euroa kaupungin rahoitusosuutta. Määrärahasa on jonkin verran nousua v. 2010 tasoon, koska tavoitteena on vakiinnuttaa pitkään hanketoimintana jatkunut hautomo- ja Invest In (palvelu, joka edistää ulkomaalaisten yritysten sijoittumista ja suoria ulkomaisia investointeja alueelle) resurssit. Arvioitu BusinessOulun talousarvion loppusumma mukaan lukien ulkopuolinen hanke- ja yritysrahoitus on vajaa 11 Milj. euroa. Hyvinvointialan

kehitystoiminta ostetaan edelleen Oulu Wellness instituutista tieltä lähinnä osaamiskeskusohjelman resurssein. Ulkopuolisten tahojen (keskeisinä yliopiston ja ammattikorkeakoulun T & K toiminnan uudistaminen) hankkeiden rahoitusta voidaan osoittaa tarvittaessa kh:n erillispäätöksillä kaupungin kehittämisrahastosta.

5 HENKILÖSTÖSTRATEGIA

5.1 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Nykytilanne

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.8.2010 9808 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä on jonkin verran kasvanut, pääosin opetustoimessa ja jonkin verran sosiaali- ja terveystoimessa.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman mukaisesti henkilöstökustannusten säästö toteutuneiden henkilötyövuosien vähentämiseen lomarahavaihdolla ei ole onnistunut henkilöjärjestöjen kieltäytyessä tekemästä asiasta paikallista sopimusta. Palkattomien virkavapaiden käyttö ei ole merkittävästi noussut vuoden 2010 aikana verrattuna vuoden 2009 vastaavaan aikaan.

Eläkkeelle siirtyneiden määrä kasvaa tasaisesti, vaikka eläköitymisikä on ollut nousussa. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrää on saatu laskettua mm. erilaisten työhyvinvointiin liittyvien toimenpiteiden ansiosta.

Eläköityminen ei aina kohdistu sellaisiin työtehtäviin, joista voidaan joko luopua kokonaan tai järjestää tehtävät toisella tavalla. Eläköitymisen myötä poistuu kuntaorganisaatiolle tärkeää osaamista, joka tulee joka tapauksessa korvata.

Henkilöstöressurssien tehokkaan käytön ja kehittämisen turvaamiseksi on aloitettu mm. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa yhteistyö eri toimintojen (mm. apuväline- ja röntgentoiminnot) yhdistämiseksi. Tällä voi olla vaikutusta myös Oulun kaupungin henkilöstön määrään. Asiakasnäkökulman, kokoaikaisen työn tarjoamisen ja henkilöstöressurssien tehokkaan käytön varmistamiseksi tarve henkilön laajempaan osaamiseen (esim. puhtaus- ja ravitsemusalan työntekijät) on kasvamassa.

Vuonna 2010 on jo valmistauduttu 1.1.2013 aloittavaan Uuteen Ouluun. Monikuntaliitoksen onnistuneen toteutuksen edellyttämät selvitys- ja valmistelutyöt on aloitettu.

Rekrytoinnin osalta Oulun kaupungin talousalueella on ollut pääosin saatavilla osaavaa työvoimaa. Joissakin tilanteissa ylimmän johdon ja asiantuntijatasen tehtävissä kilpailukykyisen palkkauksen tarjoaminen on ollut haasteellista, vaikka palvelussuhteen muut edut ovat yleensä paremmat kunnallisella puolella kuin yksityisellä sektorilla. Seudullista sijaisrekrytointia on kehitetty sosiaali- ja terveystoimessa. Lisäksi on tehty laajempi seudullinen selvitys. Sijaisrekrytoinnin kehittämällä edistetään seudullisesti sijaisten osaamisen ja työnantajan tarpeen kohtaamista kustannustehokkaalla tavalla.

Toteutuneet rakenteelliset muutokset

Merkittäviä sisäisiä tai ulkoisia henkilöstön määrään liittyviä toimintojen siirtoja Oulun kaupungin sisällä tai Oulun kaupungin ja ulkopuolisen toimijan välillä ei ole tapahtunut.

Uusi elinkeinoliikelaitos päätettiin perustaa kaupunginvaltuustossa 1.9.2009. Tämä tarkoittaa yritys- ja elinkeinotoiminnan edistämisen keskittämistä yhteen yksikköön, Oulun elinkeinoliikelaitokseen. Laitos aloittaa toimintansa 1.1.2011. Vuonna 2010 on tehty valmistelutöitä mm. henkilöstösiirtojen osalta.

Strategisten tavoitteiden kriittiset menestystekijät ja niiden toteuttaminen

Vuoden 2011 strategiset tavoitteet ovat samat kuin vuoden 2010 talousarviossa. Käytännössä strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä, usein vuosia kestävästä kehittämistä. Osa strategisista tavoitteista on jo saavutettu vuoden 2010 aikana, osa on kehittämisen alla ja osa on luonteeltaan jatkuvaa kehittämistä.

Monikuntaliitoksen myötä henkilöstösuunnittelun tulee perustua Uuden Oulun tarpeisiin. Tämä edellyttää yhä syvenevää yhteistyötä Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kanssa. Yhdistymissopimuksen henkilöstöä koskevien ehtojen toteuttaminen on ensisijainen tehtävä. Oulun kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista jatketaan yhdistymissopimuksen tavoitteiden mukaisesti ja siltä osin kuin olemassa olevat resurssit antavat mahdollisuuden.

5.1.1 Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strategisina tavoitteina ovat eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen ja työaikajärjestelmien kehittäminen.

Eläköitymisen hyödyntämistä edistetään liitoskuntien yhteisellä täyttölupamenettelyllä samaan aikaan kun eri yksiköissä ja hallintokunnissa sekä liikelaitoksissa tarkastellaan kriittisesti työn uudelleenorganisointia yms. jokaisen eläketapahtuman yhteydessä. Rekrytoinnissa suositaan sisäistä hakumenettelyä.

Uuden Oulun rakentamisessa korostuu entisestään osaamisen varmistaminen. Lähes 13.000 henkilön organisaatiossa osaamisen johtaminen edellyttäisi toimivaa järjestelmää. Mikäli soveltuvaa järjestelmää ei ole käytössä, niin osaamisen kehittäminen ja johtaminen ensi vaiheessa kohdistetaan niihin henkilöihin, joiden työtehtäviin Uuden Oulun perustaminen voi välittömästi vaikuttaa, lähinnä hallinnossa ja erilaisissa tukipalveluissa.

Työaikajärjestelmien kehittämisessä ammattijärjestöjen rooli paikallisen sopimisen toisena osapuolena on kriittisen tärkeää. Tavoitteena on kustannusten hallinta.

Henkilöstön hyvinvointi

Henkilöstön hyvinvoinnilla halutaan korostaa kokonaisvaltaisuutta. Muutostilanteessa korostuu ihmisten omat kokemukset. Muutosvalmennuksen ja viestinnän avulla edistetään muutoksen kohtaamista monikuntaliitoksen toteuttamisessa. Kehityskeskustelua on pidetty erittäin tärkeänä esimiesten ja alaisten välisenä hyvinvointia lisäävänä vuorovaikutteisena tapaamisena, jossa voidaan yhdessä arvioida työskentelyn onnistumista tavoitteiden mukaisesti ja tukea henkilökohtaista kehittymistä. Erityisesti monikuntaliitoksessa tulee erityisesti huomioida viestintä ja henkilöstön mukaan ottaminen toiminnan kehittämiseen.

Työstä johtuvien pitkien sairauspoissaolojen ja ennen aikaisten eläköitymisten määrää vähentävillä toimenpiteillä tavoitellaan hyvinvoinnin lisääntymistä henkilöstössä ja työnantajan henkilöstökulujen vähentymistä.

”Savuton kaupunki” –ohje työpaikan savuttomuudesta valmistuu viimeistään alkuvuonna 2011.

5.1.2 Henkilöstömäärä suunnittelukaudella

Henkilöstömäärän arvioinnissa on käytetty hyväksi useita eri lähteitä. Talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaan liittyvien henkilöstön määrään vaikuttavien päätösten puuttuessa, henkilöstömäärän arvioinnissa ei ole huomioitu mahdollisia toiminnan uudelleenorganisointeja.

Vuoden 2011 osalta henkilöstömäärässä ei ole huomioitu mahdollisia vuonna 2011 toteutettavia henkilöstösiirtoja monikuntaliitoksen johdosta Oulun kaupungin palvelukseen tai muita seudullisia kehityshankkeita (esimerkiksi yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa).

Poistuma

Henkilöstön poistuman arviointi perustuu hallintokuntien antamiin arvioihin ja aiempien vuosien toteutumiseen. Monikuntaliitos antaa hyvän mahdollisuuden eläköitymisen hyödyntämiseen. Tämä kuitenkin edellyttää hallittua osaamisen siirtoa. Henkilöstösuunnittelun kannalta voi olla haasteellista se, että eläköityminen ei tapahdu niissä prosesseissa ja toiminnoissa, joissa hyödyntäminen olisi mahdollista.

Henkilöstön poistuma	2011	2012	2013	yhteensä
Vanhuuseläke	140	160	180	480
Työkyvyttömyyseläke	60	60	60	180
Muu poistuma(esim. irtisanoutuvat)	70	70	70	210
Yhteensä	270	290	310	870

Palveluiden kysynnän kasvu

Väestöennusteen perusteella palveluiden tarve kasvaa. Lisäystarve on arvioitu Audiator-yhtiön vuonna 2007 tekemän selvityksen perusteella.

Lisäystarve	2011	2012	2013	yhteensä
	106	106	106	318

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrän arvioinnissa on käytetty lähteenä hallintokunnista saatuja tietoja, aiempien vuosien henkilöstömäärien kasvua ja tiedossa olevia rakenteellisia muutoksia.

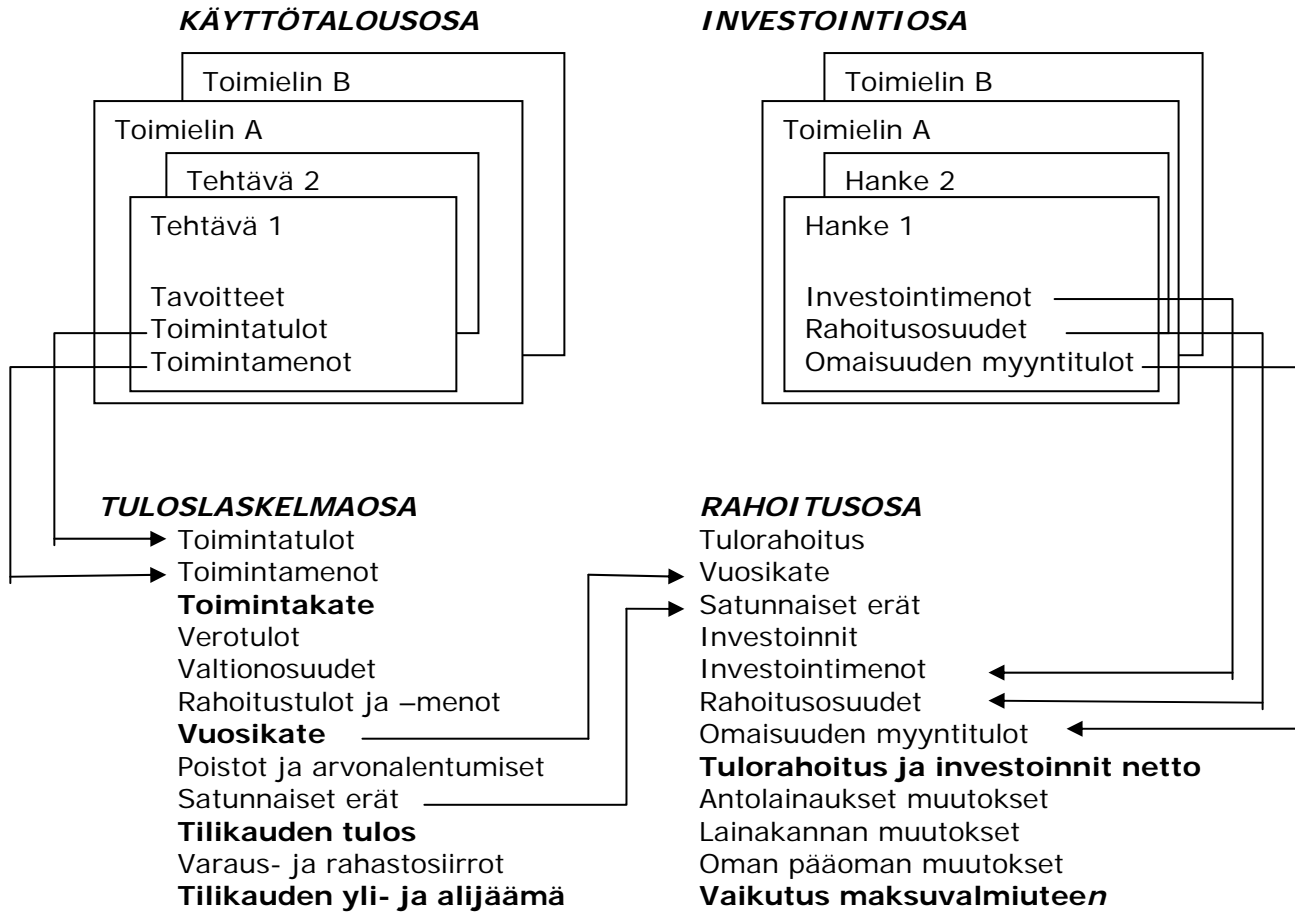
Henkilöstön määrän arvioinnissa (alla oleva taulukko) on oletettu, että eläköitymisestä aiheutuvaa henkilöstön vähennystä ei tarvitse kokonaisuudessaan korvata toiminnan kehittämisen ansiosta. Hallintokuntien oman arvion mukaan henkilöstöpoistumasta n. 70 % tulee korvata vastaavalla osaamisella. Lakiin perustuvien velvoitteiden sosiaali- ja

terveystoimessa lisääntyminen nostanee henkilöstön määrän tarvetta, arviolta useammalla kymmenellä. Uuden elinkeinoliikelaitoksen toiminnan käynnistyessä siirtyy Oulun kaupungin palvelukseen joitakin kymmeniä henkilöitä vuoden 2011 alusta. Muutoin hallintokuntien antamien arvioiden mukaan uusien tehtävien myötä tuleva lisäystarve on suhteellisen pieni. Kehittämisohjelmasta ja monikuntaliitoksesta johtuen määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö voi jonkin verran lisääntyä muutosvaiheessa. Kokonaisuutena tämä tarkoittaa sitä, että vakinaisten määrä voi jonkun verran pienentyä, tilapäisten palvelussuhteiden määrä jonkin verran kasvaa, mutta kokonaisuutena henkilöstömäärän tulisi laskea jonkun verran vuoden 2010 tasolta. Tuottavuuden kasvulla on pyritty hillitsemään henkilöstön määrän kasvua. Muutosvaiheessa henkilöstöresurssit sitoutuvat osittain muutoksen toteuttamiseen, jolloin tuottavuuskehittämisen tulokset saavutetaan vaiheittain. Arvio tuottavuuden kasvusta perustuu n. 2 %:n tuottavuuden kasvuun. Ostopalvelujen määrän vaihtelulla on myös vaikutuksensa henkilöstön määrään.

Henkilöstön määrä	31.8.2010	2011	2012	2013
Vakinaiset	7306	7250	7200	7200
Tilapäiset (projektihenkilöstö, avointen virkojen hoitajat, tuntiopettajat jne.)	1192	1200	1200	1200
Sijaisia	955	900	900	850
Oppilaat, harjoittelijat	135	150	150	150
<u>Työllistetyt</u>	<u>220</u>	<u>250</u>	<u>250</u>	<u>250</u>
Yhteensä	9808	9750	9700	9650

6 TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN RAKENNE

6.1 TALOUSARVION RAKENNE

Kuvio. Talousarvion ja –suunnitelman rakenne

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmasta. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

6.2 SITOVUUDET

Talousarviossa sitovia valtuustoon nähden ovat tavoitteet, tuloarviot ja määrärahat.

Taloussuunnitelman sitovuus valtuustoon nähden on velvoite toimia valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Käyttösuunnitelma on sitova lautakuntaan/johtokuntaan nähden. Toimialojen on valmisteltava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat tarkistavat määrärahaajaon tehtäväalueille, tulosalueille ja –yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen.

Valtuuston talousarviossa asettamat toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet ovat toimielimiä ja työntekijöitä sitovia. Tavoitteiden sitovuudesta seuraa, että niistä poikkeaminen tai niiden tarkistaminen edellyttää valtuuston hyväksymistä. Määrärahasitovuus tarkoittaa, ettei rahan käyttö saa ylittää valtuuston kyseiseen toimintaan myöntämiä varoja. Jos määräraha ei riitä menoon, on toimielimen haettava valtuustolta määrärahan korotusta. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, mikäli toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan. Talousarviota on noudatettava myös tuloissa siten, että vähintään arvioitu tulojen määrä toteutuu. Nettomääräinen toimintakate on samalla tavalla sitova kuin määrärahakin. Olennaiset vajaukset tuloissa on käsiteltävä menonylitysten tapaan valtuustossa lisätalousarvioissa tai erillisenä asiana.

Myös toimintaa koskevia tavoitteita voidaan esittää valtuustoon nähden sitoviksi.

Talousarviomuutokset tulee esittää valtuustolle talousarviovuoden aikana. Taloussuunnitelman muiden vuosien sitovuus poikkeaa talousarviosta. Niihin kohdistuvat menoarviot eivät oikeuta vielä varojen käyttöön. Toimielinten ja viranhaltijoiden pitää kuitenkin toimia suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

6.2.1 Peruskunta bruttobudjetoidut yksiköt

SITOVUUDET VALTUUSTOON	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA	1000 euroa	1000 euroa
Bruttositovuus:		
Keskusvaalilautakunta	280	205
Tarkastuslautakunta	684	0
Kaupunginvaltuusto	573	0
Kaupunginhallitus ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia	27 926	5 620
Keskushallinnon strategiset ryhmät	15 433	67
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	14 133	1800
Sosiaali- ja terveyslautakunta:		
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä		
Oma toiminta		44 974
Lakisääteiset tulot		600
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä		

Oma toiminta	323 552	
Lakisääteiset menot	30 214	
Erikoissairaanhoido	119 028	
Nuorisoasiainlautakunta	7 308	461
Liikuntalautakunta	18 859	2 998
Opetuslautakunta	137 972	5 390
Kulttuurilautakunta ilman nettoyksiköitä	13 491	766
Tekninen keskus	31 027	34 342
Rakennuslautakunta	1 921	1 921

Hankkeet nettositovana lautakuntataso toimintakate:	Toimintakate
	1000 euroa
Kaupunginhallitus	-1 825
Keskushallinto	-252
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-613
Liikuntalautakunta	-
Nuorisoasiainlautakunta	-14
Opetuslautakunta	-59
Tekninen keskus	4
Kulttuurilautakunta	0
Rakennuslautakunta	-63

6.2.2 Peruskunta nettobudjetoidut yksiköt

Nettositovuus toimintakate:	Toimintakate
	1000 euroa
Sosiaali- ja terveyslautakunta työllistäminen	-8 728
Sosiaali- ja terveystoimen johtokunta	0
Kaupunginteatteri	-6 960
Kaupunginorkesteri	-3 604
Valve	-1 420
Tietomaa	-742
Joukkoliikenne	-4 582

6.2.3 Investoinnit

Talonrakennusinvestointeihin liittyvät irtaimistot (irt/inv) ja taidehankinnat ovat hankekohtaisesti sitovia. Irtaimien käyttöomaisuuteen sisältyvät tietotekniikkainvestoinnit ovat sitovia peruskunnassa hallintokunnittain. Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä lautakunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. EU-hankkeet ja sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia nettomenon osalta.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta (kv 15.6.2009 § 59).

Maankäyttökorvaukset ovat kaupungin sitoumuksia kaavoitetun alueen kunnallistekniikan rakentamiseen. Maankäyttösopimuksissa sovittujen, taseeseen kirjattujen maankäyttökorvausten käytöstä ja siihen liittyvistä määrärahankorotuksista päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Oulun Tilakeskus, Tekninen keskus, Oulun Vesi, Oulun Satama, Oulun Jätehuolto ja Oulun Energiakonserni neuvottelevat konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 M€) urakkasopimusten allekirjoitusta.

INVESTOINTIOSA	1000 euroa
Osakkeet ja osuudet sitovuus lautakunnittain	
Kaupunginhallitus	1 000
Irtain käyttöomaisuus sitovuus lautakunnittain	
Keskushallinto	250
Sosiaali- ja terveyslautakunta	700
Liikuntalautakunta	250
Opetuslautakunta	300
Kulttuurilautakunta	300
Tekninen lautakunta	60
Liikuntalautakunta sitovuus hankkeittain	
Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset	800
Kaakkurin liikuntakeskus	200
Tekninen lautakunta sitovuus hankkeittain	
Maanhankinta	7 000
Kadut, tiet, sillat, torit	13 500
Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt	4 000
Ympäristöinvestoinnit, Venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikka	850
Möljän silta ja Toppilansaaren rantarakenteet	500
Poikkimaantie	50
Snellmannin puisto ja Hallituskatu (Elämysten ketju)	300
Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet sekä Limingantulli 1-4	3 500

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen	200
Investoinnit EU-rahoitus nettositovuus hankkeittain Netto	
Pyykösjärven kunnostaminen	50
Äimäraution hevosurheilureitistö	224
Toppilansaaren rantareitit	150

6.2.4 Liikelaitos Oulun Tilakeskus

TILALIIKELAITOS, SITOVAT TAVOITTEET

Tilakeskuksen rakennusinvestointikohteiden vuosittainen kokonaismäärä on sitova valtuustoon nähden 23 161 000 € edellyttäen, että valtuuston hyväksymän hankkeen loppusumma ei ylitä. Lisäksi kiinteistöjen perusparannus 9 000 000 €, talonrakennuskohteiden suunnittelu 300 000 € ja irtaimistohankinnat 400 000 € ovat valtuustoon nähden sitovia.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus erillisinvestoinnit	1000 euroa
Kiinteistöjen perusparannus	9 000
Talonrakennuskohteiden suunnittelu	300
Rakennusinvestoinnit	23 161
Irtain käyttöomaisuus	400

6.2.5 Liikelaitokset, sitovat tavoitteet

Kaupunkistrategian tavoitteina ovat mm. pääoman ja omistusten käytön tehostaminen, liikelaitosten, kuntayhtymien ja tytäryhtiöiden ohjauksen tehostaminen sekä tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen. Liikelaitosten ja tytäryhtiöiden osalta kiinnitetään entistä enemmän huomiota pääoman tuottavuuteen ja toiminnan taloudellisuuden kasvattamiseen.

Liikelaitoskohtainen tuloutustavoite muodostuu peruskunnalle maksettavasta sijoitetun pääoman korvauksesta. Sijoitettu pääoma muodostuu peruspääoman lisäksi mahdollisesta pääomavelasta. Tavoitteena on, että liikelaitokset maksavat vuonna 2011 korvausta sijoitetusta pääomasta yhteensä 33,4 milj. euroa. Sijoitetun pääoman korvauksen lisäksi valtuuston erikseen mahdollisesti päättämän määrän siirto liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämästä kunnalle tehdään tasevaikutteisesti. Siirto tehdään tilinpäätösvootta seuraavalla tilikaudella liikelaitoksen ed. tilikausien ylijäämästä valtuuston päättämään kunnan oman pääoman erään. Korvauksen suuruus määritellään kunkin liikelaitoksen rahoitustilanteen perusteella.

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma; Sisäisten liikelaitosten toimenpide-esitykset

Kehittämisohjelman tavoitteena on luoda edellytykset sisäisten liikelaitosten talouden ja toiminnan kehittämistoimenpiteille siten, että ne pystyvät tuottamaan palvelunsa nykyistä tuloksellisemmin. Tuottotavoitteeksi Oulun Tekniselle liikelaitokselle, Oulun Serviisille, Oulun tietotekniikalle ja Oulu Konttorille ilman investointikustannusten alentamista, asetetaan 3 miljoonaa euroa vuodessa kolmen vuoden ajan, yhteensä 9 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksilta edellytetään kykyjä löytää oikea tasapaino käytettävissä olevien voimavarojen ja niillä saavutettavien tulosten välillä. Tavoitteena tulee olla, että resurssit ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat mahdollisimman hyvin tasapainossa keskenään ja että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan halutut vaikutukset.

Tuottavuustavoite liikelaitoksittain kohdentuu seuraavasti:

	2010	2011	2012
Oulun Tekninen liikelaitos	1 500 000	1 550 000	1 550 000
Oulun Serviisi	500 000	500 000	500 000
Oulun Tietotekniikka	500 000	600 000	700 000
Oulun Konttori	500 000	350 000	250 000
Yhteensä	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Liikelaitoksilta edellytetään tuottavuustavoitteen seurantaan keskeisiä tuottavuudesta kertovia tunnuslukuja siten, että niiden avulla voidaan kaupungin johdolle kuvata työn kehittymistä sekä sen tuloksena aikaan saatuja vaikutuksia.

Tuottavuustavoite on kaupunginvaltuustolle raportoitava sitova tavoite.

Seuraavassa on esitetty liikelaitoksittain valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuonna 2011 hinnankorotusten, tuloutusten, liikeylijäämätavoitteiden, tuottavuustavoitteiden ja peruskunnan liikelaitoksille myönnettävien lainojen osalta.

Valtuustolle raportoitavat sitovat kriittiset menestystekijät ja muut toiminnalliset ja talouden tavoitteet on esitetty talousarviokirjassa liikelaitoskohtaisissa tiedoissa.

Liikeylijäämätavoite 1000 euroa

- Oulun Energia liikelaitos 26 297
- Oulun Vesi liikelaitos 5 037
- Oulun Satama liikelaitos 1 401
- Oulun Jätehuolto liikelaitos 138
- Liikelaitos Oulun Tilakeskus 14 916
- Nallikari liikelaitos 8

Tuottavuustavoite vuoden 2011 osalta 1000 euroa

- Oulun Tietotekniikka liikelaitos 600
- Oulun Serviisi liikelaitos 500
- Oulun Tekninen liikelaitos 1 550
- Oulun Konttori liikelaitos 350

Tuloutus omistajalle 1000 euroa

- Oulun Energia liikelaitos 20 975
- Oulun Vesi liikelaitos 4 310
- Oulun Satama liikelaitos 807
- Oulun Jätehuolto liikelaitos 275
- Nallikari liikelaitos 8
- Oulun Työterveys liikelaitos 30
- Oulun Tietotekniikka liikelaitos 98
- Oulun Serviisi liikelaitos 20
- Oulun Tekninen liikelaitos 279
- Liikelaitos Oulun Tilakeskus 6 516
- Oulun Konttori liikelaitos 33

Liikelaitoksille annetut lainat enintään 1000 euroa

- Oulun Energia liikelaitos 20 800
- Oulun Vesi liikelaitos 500
- Oulun Satama liikelaitos 2 000
- Liikelaitos Oulun Tilakeskus 3 000

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen peruspääoman korotus enintään 3.0 milj. euroa.

Oulu – Koillismaan pelastuslaitoksen sitova investointitaso vuonna 2011 on nettomenona 600 000 €.

Liikelaitosten hinnan korotukset

- Oulun Energian talousarvioon sisältyy 10 %:n korotus kaukolämmön hintoihin.
- Oulun Veden talousarvioon sisältyy 3 %:n korotus vesi- ja jätevesimaksuihin.
- Oulun Jätehuollon talousarvioon sisältyy 10 %:n korotus jätteiden käsittelymaksuihin.
- Oulun Serviisin talousarvioon sisältyy hintojen tarkistaminen ateria- ja siivouspalveluiden osalta niin, että elintarvikkeiden osuudelle esitetään + 3 % ja henkilöstökuluille +1,5 %.
- Oulun Tietotekniikan talousarvioon ei sisälly sisäisten hintojen korotuksia. Oulun Tietotekniikan vuoden 2011 hinnanalennusten yhteisvaikutus on vähintään 580 000 euroa.
- Oulun Konttorin talousarvioon ei sisälly sisäisten hintojen korotuksia. Oulun Konttorin vuoden 2011 hinnanalennusten yhteisvaikutus on vähintään 1.2 milj. euroa.
- Oulun Työterveyden talousarvioon ei sisälly sisäisten hintojen korotuksia.
- Oulun Tilakeskuksen talousarvioon ei sisälly sisäisten hintojen korotuksia.
- Oulun Teknisen liikelaitoksen talousarvioon ei sisälly sisäisten hintojen korotuksia.

Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja siinä olevat liikelaitosten tavoitteet johtokunnat vahvistavat liikelaitosten talousarviot.

Liikelaitosten lainanoton hoitaa keskushallinnon talous ja strategia-ryhmä.

Merkittävät investointikohteet käsitellään erillisinvestointien hankeohjeen (kv 15.6.2009 § 59) mukaisesti ja niistä päättää kaupunginvaltuusto.

Sitovista tavoitteista poikkeaminen edellyttää valtuuston päätöstä.

Liikelaitoksissa tapahtuvat liiketoiminnan merkittävät muutokset tuodaan tiedoksi kaupunginhallitukselle.

7 OULUN KAUPUNGIN JA PERUSKUNNAN TULOS- LASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

7.1 OULUN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

TULOSLASKELMA 2011

1 000 €

	Peruskunta TA2011	Liikelaitokset TA2011	Oulun kaupunki TA2011 sis.sisäiset erät	Oulun kaupunki TA2011 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2012 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2013 ei sis.sisäisiä eriä
Varsinainen toiminta						
Toimintatulot	294 087	426 683	720 770	335 784	342 062	352 638
Valmistus omaan käyttöön				16 000	16 000	14 000
Toimintamenot	-964 377	-332 944	-1 297 321	-928 335	-945 104	-969 237
TOIMINTAKATE	-670 290	93 739	-576 551	-576 551	-587 042	-602 599
Verotulot	500 400	0	500 400	500 400	516 400	538 400
Valtionosuudet	136 000	0	136 000	136 000	141 000	146 000
KÄYTTÖKATE	-33 890	93 739	59 849	59 849	70 358	81 801
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	3 649	4 022	7 671	4 860	4 928	1 105
Muut rahoitustulot	33 905	2 220	36 125	2 775	2 787	2 760
Korkomenot	-5 305	-2 310	-7 615	-4 805	-8 364	-17 153
Muut rahoitusmenot	-1 287	-33 601	-34 888	-1 537	-1 287	-1 287
VUOSIKATE	-2 928	64 070	61 142	61 142	68 422	67 226
Poistot						
Suunnitelmapoistot	-20 926	-47 128	-68 054	-68 054	-68 795	-69 945
TILIKAUDEN TULOS	-23 854	16 942	-6 912	-6 912	-373	-2 719
Poistoeron muutos	0	2 784	2 784	2 784	2 335	2 524
Varausten muutos	0	350	350	350	850	700
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-23 854	20 076	-3 778	-3 778	2 812	505

RAHOITUSLASKELMA 2011

1 000 €

	Peruskunta TA2011	Liikelaitokset TA2011	Oulun kaupunki TA2011 sis.sisäiset erät	Oulun kaupunki TA2011 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2012 ei sis.sisäisiä eriä	Oulun kaupunki TS2013 ei sis.sisäisiä eriä
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	-2 928	64 070	61 142	61 142	68 422	67 226
Tulorahoituksen korjauserät	-6 000	450	-5 550	-5 550	-5 580	-5 565
Toiminnan rahavirta yhteensä	-8 928	64 520	55 592	55 592	62 842	61 661
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-39 303	-96 502	-135 805	-132 805	-135 435	-113 854
Investoinnit ilman osakkeita	-36 303	0	-132 805			0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	994	369	1 363	1 363	0	100
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	6 000	0	6 000	6 000	6 000	6 080
Investointien netto	-32 309	-96 133	-128 442	-125 442	-129 435	-107 674
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-41 237	-31 613	-72 850	-69 850	-66 593	-46 013
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset	-17 000	0	-17 000	1 815	5 085	6 763
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500	0	-500	-500	-500	-500
Antolainasaam. lisäykset liikelaitoksille	-26 300	0	-26 300	0	0	0
Antolainasaam. vähennykset muilta	2 315	0	2 315	2 315	5 585	7 263
Antolainasaam. vähennykset liikelaitoksilta	7 485	0	7 485	0	0	0
Lainakannan muutokset	59 811	16 523	76 334	59 811	55 555	35 563
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000	26 300	106 300	80 000	75 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 189	-9 808	-29 997	-20 189	-19 445	-24 437
Lyhytaik.lain.muutos	0	31	31	0	0	0
Muut oman pääoman muutokset	0	3 016	3 016	16	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	4 198	4 198	4 198	4 667	4 636
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	42 811	23 737	66 548	65 840	65 307	46 962
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 574	-7 876	-6 302	-4 010	-1 286	949

7.2 PERUSKUNNAN TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

TULOSLASKELMA	TP2009	TA2010	2010	TA2011	TS2012	TS2013
1 000 €			Ennuste			
Varsinainen toiminta						
Toimintatulot	298 948	282 839	289 893	294 087	303 174	312 270
Toimintamenot	-904 847	-920 069	-935 863	-964 377	-985 172	-1 009 802
Toimintakate	-605 899	-637 230	-645 970	-670 290	-681 998	-697 532
Verotulot	459 445	457 000	486 400	500 400	516 400	538 400
Valtionosuudet	111 662	128 000	134 366	136 000	141 000	146 000
Käyttökate	-34 792	-52 230	-25 204	-33 890	-24 598	-13 132
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	3 555	3 724	3 724	3 649	3 935	4 082
Muut rahoitustulot	35 822	33 912	33 912	33 905	33 970	33 970
Korkomenot	-2 635	-4 480	-4 480	-5 305	-7 557	-17 408
Muut rahoitusmenot	-1 610	-1 185	-1 186	-1 287	-1 287	-1 287
Vuosikate	340	-20 260	6 767	-2 928	4 463	6 225
Poistot						
Suunnitelmapoistot	-17 148	-20 955	-20 955	-20 926	-21 701	-22 834
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-16 807	-41 216	-14 189	-23 854	-17 238	-16 609
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos	-180					
Tilikauden yli- ja alijäämä	-16 987	-41 216	-14 189	-23 854	-17 238	-16 609

RAHOITUSLASKELMA	TP2009	TA2010	2010	TA2011	TS2012	TS2013
1 000 €			Ennuste			
Varsinaisen toim. ja invest. nettokassavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	340	-20 260	6 767	-2 928	4 463	6 225
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-6 674	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tulorahoitus	-6 334	-26 260	767	-8 928	-1 537	225
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-48 439	-44 881	-44 881	-39 303	-52 273	-48 897
Rahoitusosuudet invest.	1 969	330	330	994	1 080	70
Käyttöom. myyntitulot	36 791	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Investointien netto	-9 679	-38 551	-38 551	-32 309	-45 193	-42 827
Varsinaisen toim. ja invest. nettokassavirta	-16 013	-64 811	-37 785	-41 237	-46 730	-42 602
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset	-22 297	-37 557	-36 218	-17 000	-5 120	8 457
Antolainasaamist.lisäykset	-32 549	-45 300	-45 300	-26 800	-17 900	-6 000
Antolainasaamist.vähennykset	10 252	7 743	9 082	9 800	12 780	14 457
Lainakannan muutokset	47 211	97 070	34 897	59 811	55 555	35 563
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 558	112 173	50 000	80 000	75 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 347	-15 103	-15 103	-20 189	-19 445	-24 437
Lyhytaikaisten lain. lis./väh.	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	9 533					
Muut maksuvalm. muutokset	-19 283					
Rahoitustoim. nettokassavirta	15 164	59 513	-1 321	42 811	50 435	44 020
Rahoitustarve	-849	-5 298	-39 105	1 574	3 705	1 418
Toimintapääoman muutos	-849	-5 298	-39 105	1 574	3 705	1 418

8 KÄYTTÖTALOUSOSA

8.1 KÄYTTÖTALOUSKEHYKSET LAUTAKUNNITTAIN

	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS
Toimintatulot ja -menot, 1000 €	2 009	2 010	2 011	TP2009/TA2011	TP2009/TA2011 %	TA2010/TA2011	TA 2010/TA2011%
KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
Toimintatulot	204	0	205	1	0,5	205	0,0
Toimintamenot	267	0	280	13	4,9	280	0,0
Toimintakate	-63	0	-75	-12	19,0	-75	0,0
TARKASTUSLAUTAKUNTA							
Toimintatulot	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Toimintamenot	525	684	684	159	30,3	0	0,0
Toimintakate	-525	-684	-684	-159	30,3	0	0,0
KAUPUNGINVALTUUSTO							
Toimintatulot	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Toimintamenot	438	460	573	135	30,8	113	24,6
Toimintakate	-438	-460	-573	-135	30,8	-113	24,6
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ							
Toimintatulot	10 244	8 927	7 891	-2 353	-23,0	-1 036	-11,6
Toimintamenot	36 374	52 739	58 148	21 774	59,9	5 409	10,3
Toimintakate	-26 130	-43 812	-50 257	-24 127	92,3	-6 445	14,7
KH ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia							
Toimintatulot	7 317	5 620	5 620	-1 697	-23,2	0	0,0
Toimintamenot	16 033	20 003	27 926	11 893	74,2	7 923	39,6
Toimintakate	-8 716	-14 383	-22 306	-13 590	155,9	-7 923	55,1
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset							
Toimintatulot	0	1 800	1 800	1 800	0,0	0	0,0
Toimintamenot	-487	12 124	14 133	14 620	-3002,1	2 009	16,6
Toimintakate	487	-10 324	-12 333	-12 820	-2632,4	-2 009	19,5
Keskushallinnon strategiset ryhmät							
Toimintatulot	2 927	1 507	471	-2 456	-83,9	-1 036	-68,7
Toimintamenot	20 828	20 612	16 089	-4 739	-22,8	-4 523	-21,9
Toimintakate	-17 901	-19 105	-15 618	2 283	-12,8	3 487	-18,3
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: TILAAJA							
Toimintatulot	47 746	46 441	50 454	2 708	5,7	4 013	8,6
Toimintamenot	452 516	459 741	487 015	34 499	7,6	27 274	5,9
Toimintakate	-404 770	-413 300	-436 561	-31 791	7,9	-23 261	5,6
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: TILAAJA ilman työllistämistä							
Toimintatulot	45 266	44 186	48 199	2 933	6,5	4 013	9,1
Toimintamenot	442 183	448 758	476 032	33 849	7,7	27 274	6,1
Toimintakate	-396 917	-404 572	-427 833	-30 916	7,8	-23 261	5,7
Työllistäminen							
Toimintatulot	2 480	2 255	2 255	-225	-9,1	0	0,0
Toimintamenot	10 333	10 983	10 983	650	6,3	0	0,0
Toimintakate	-7 853	-8 728	-8 728	-875	11,1	0	0,0
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA: PALVELUJOHTOKUNTA YHTEENSÄ							
Toimintatulot	194 483	184 119	185 439	-9 044	-4,7	1 320	0,7
Toimintamenot	196 686	184 119	185 439	-11 247	-5,7	1 320	0,7
Toimintakate	-2 203	0	0	2 203	0,0	0	0,0
NUORISOASIANLAUTAKUNTA							
Toimintatulot	1 323	1 153	560	-763	-57,7	-593	-51,4
Toimintamenot	8 119	7 968	7 421	-698	-8,6	-547	-6,9
Toimintakate	-6 796	-6 815	-6 861	-65	1,0	-46	0,7

	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS
Toimintatulot ja -menot, 1000 €	2 009	2 010	2 011	TP2009/TA2011	TP2009/TA2011 %	TA2010/TA2011	TA 2010/TA2011%
LIIKUNTALAUTAKUNTA							
Toimintatulot	2 809	2 632	2 998	189	6,7	366	13,9
Toimintamenot	16 264	17 296	18 859	2 595	16,0	1 563	9,0
Toimintakate	-13 455	-14 664	-15 861	-2 406	17,9	-1 197	8,2
OPETUSLAUTAKUNTA							
Toimintatulot	4 505	4 305	5 709	1 204	26,7	1 404	32,6
Toimintamenot	127 880	129 460	138 350	10 470	8,2	8 890	6,9
Toimintakate	-123 375	-125 155	-132 641	-9 266	7,5	-7 486	6,0
KULTTUURILAUTAKUNTA YHT.							
Toimintatulot	3 444	3 078	3 288	-156	-4,5	210	6,8
Toimintamenot	29 022	28 458	28 739	-283	-1,0	281	1,0
Toimintakate	-25 578	-25 380	-25 451	127	-0,5	-71	0,3
Kulttuuriltk ilman teatteria, orkesteria ja nuoriso- ja kultt.keskusta, tietomaata							
Toimintatulot	606	587	766	160	26,4	179	30,5
Toimintamenot	12 659	13 288	13 491	832	6,6	203	1,5
Toimintakate	-12 053	-12 701	-12 725	-672	5,6	-24	0,2
Kaupunginteatteri							
Toimintatulot	1 254	1 138	1 138	-116	-9,3	0	0,0
Toimintamenot	8 485	8 095	8 098	-387	-4,6	3	0,0
Toimintakate	-7 231	-6 957	-6 960	271	-3,7	-3	0,0
Kaupunginorkesteri							
Toimintatulot	515	465	426	-89	-17,3	-39	-8,4
Toimintamenot	4 617	4 095	4 030	-587	-12,7	-65	-1,6
Toimintakate	-4 102	-3 630	-3 604	498	-12,1	26	-0,7
Valve							
Toimintatulot	394	244	384	-10	-2,5	140	57,4
Toimintamenot	1 836	1 664	1 804	-32	-1,7	140	8,4
Toimintakate	-1 442	-1 420	-1 420	22	-1,5	0	0,0
Tietomaa							
Toimintatulot	675	644	574	-101	-15,0	-70	-10,9
Toimintamenot	1 425	1 316	1 316	-109	-7,6	0	0,0
Toimintakate	-750	-672	-742	8	-1,1	-70	10,4
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Toimintatulot	32 565	30 584	35 526	2 961	9,1	4 942	16,2
Toimintamenot	35 281	37 443	36 789	1 508	4,3	-654	-1,7
Toimintakate	-2 716	-6 859	-1 263	1 453	-53,5	5 596	-81,6
Tekninen keskus							
Toimintatulot	31 434	29 452	34 386	2 952	9,4	4 934	16,8
Toimintamenot	30 115	32 389	31 067	952	3,2	-1 322	-4,1
Toimintakate	1 319	-2 937	3 319	2 000	151,6	6 256	-213,0
Joukkoliikenne							
Toimintatulot	1 131	1 132	1 140	9	0,8	8	0,7
Toimintamenot	5 166	5 054	5 722	556	10,8	668	13,2
Toimintakate	-4 035	-3 922	-4 582	-547	13,6	-660	16,8
RAKENNUSLAUTAKUNTA							
Toimintatulot	1 623	1 600	2 017	394	24,3	417	26,1
Toimintamenot	1 476	1 701	2 079	603	40,9	378	22,2
Toimintakate	147	-101	-62	-209	-142,2	39	-38,6
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ							
Toimintatulot	298 946	282 839	294 087	-4 859	-1,6	11 248	4,0
Toimintamenot	904 848	920 069	964 377	37 233	6,6	44 308	4,8
Toimintakate	-605 902	-637 230	-670 290	-42 092	10,6	-33 060	5,2

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujohtokunnan talousarvio vuonna 2011 185.439 t€. Lisäksi 2011 on tehty lisäsopimuksia 1.070 t€.

8.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	203	0	205	420	0
Toimintamenot yhteensä	267	0	280	800	0
Toimintakate	-64	0	-75	-380	0

Vuonna 2011 toimitetaan eduskuntavaalit. Vuonna 2012 on presidentin vaalit ja kuntavaalit.

8.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintamenot yhteensä	-525	-684	-684	-684	-836
Toimintakate	-525	-684	-684	-684	-836
Tilikauden tulos	-525	-684	-684	-684	-836

TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunnan talousarvio vuodelle 2011 ja suunnitelma vuodelle 2012 on laadittu nykymuotoisen ja laajuisen toiminnan pohjalta. Menot ovat suunnitteluohjeissa annetun raamin mukaiset. Lautakunnalla ei ole tuloja. Suunnitelma vuodelle 2013 sisältää monikuntaliitoksen aiheuttamat poikkeukselliset tarkastuslautakuntien ja tilintarkastajien menot alkuvuoden 2013 aikana. Viiden liittyvän kunnan tarkastuslautakunnat ja tilintarkastajat työskentelevät vielä alkuvuoden 2013 ajan sen lisäksi, että työnsä aloittaa myös uuden Oulun tarkastuslautakunta ja valtuustokaudelle 2013–2016 valittu tilintarkastaja. Nämä poikkeukselliset menot on budjetoitu tarkastuslautakunnan kustannuspaikalle vuonna 2013. Kustannukset on tässä vaiheessa arvioitu varovasti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan huolehtia kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, yhteen sovittaa kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastus, valmistella valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta pitää noin 10 kokousta ja lautakunta ja sen jaostoa tekevät yhteensä noin 20 arviointikäyntiä vuodessa. Tarkastuslautakunnan vuoden 2012 toimintasuunnitelmaan sisältyy opintomatka Brysseliin ja Luxemburgiin.

Kaupungin lakisääteisen tilintarkastuksen tekee valtuuston toimikaudekseen valitsema JHTT-tilintarkastusyhteisö. Valtuustokaudella 2009–2012 Oulun kaupunki ostaa 130 tilintarkastuspäivää tilivuotta kohti. Vuosien 2012 ja 2013 vaihteessa kilpailutetaan uuden Oulun lakisääteinen tilin-tarkastus.

Revisiotoimisto on tarkastuslautakunnan alainen yksikkö, jossa on viisi vakinaista virkaa. Henkilöstömäärä pysyy samana vuosina 2011 ja 2012. Vuodelle 2013 on lisätty yhden henkilön työpanos monikuntaliitoksen aiheuttamiin tehtäviin (muiden liittyvien kuntien

tarkastuslautakuntien sihteeri- ja muut tehtävät). Revisiotoimiston kustannuspaikalle on vuosille 2011–2013 varattu myös määräraha opintojensa loppuvaiheessa olevan opiskelijan palkkaamiseen harjoittelijaksi kolmen kuukauden ajaksi.

8.4 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman 2010-2012 mukaiset Oulun uuden palvelumallin 2020 ja omistajapoliittiset linjaukset. Linjausten toimeenpanossa ja järjestämisessä huomioidaan samalla uuden Oulun toiminnan linjaukset ja periaatteet yhdistymishallituksen kanssa.

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintamenot yhteensä	438	460	573	573	573
Toimintakate	-438	-460	-573	-573	-573

8.5 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	7 317	5 620	5 620	5 620	5 620
Toimintamenot yhteensä	17 009	20 003	27 926(*)	21 003	21 003
Toimintakate	-9 692	-14 383	-22 306	-15 383	-15 383

(* Toimintamenojen kasvu johtuu Elinkeinoliikelaitoksen maksuosuudesta, 7M €.

EU- ym. kehittämishankkeet

Määräraha on budjetoitu vuoden 2010 tasoon. Menoihin on varattu 3,05 milj. euroa ja tuloihin 1,225 milj. euroa.

Yhteistoimintaosuudet ja avustukset

- Pohjois-Pohjanmaan liitto, 1,2 milj.euroa
- Suomen Kuntaliitto, 0,4 milj. euroa
- Kunnallinen työmarkkinalaitos 0,1 milj.euroa
- Oulu – Koillismaan pelastuslaitos 8,6 milj.euroa (0,5 milj.euron lisäys)
- Oulun seudun ympäristövirasto 2,0 milj. Lisäksi teviton kalustamiseen 50.000 euroa (150.000 euron lisäys)
- Verotuskustannukset 3,3 milj.euroa
- Nallikari 0,1 milj.euroa
- Elinkeinoliikelaitos 7,0 milj.euroa

Suhdetoiminta

Vuoden 2011 aikana toteutetaan normaalit edustukseen ja vieraanvaraisuuteen liittyvät tilaisuudet. Samoin kansainvälisessä yhteistyössä korostetaan kaupungin strategian mukaista yhteistyötä. Osallistutaan kansainvälisiin tapahtumiin kotimaassa ja ulkomailla aina erikseen sovittavin kkn päätöksin. Valtiovallan, ministeriöiden, eduskunnan ja suurlähetystöjen yhteistyöhön osallistutaan ja otetaan heidän vieraitaan vastaan.

Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	1 724	1 800	1 800	1 800	1 800
Toimintamenot yhteensä	3 000	12 124	14 133	12 124	12 124
Toimintakate	-1 276	- 10 324	-12 333	- 10 324	- 10 324

Koko kaupunkia koskeva menot ja varaukset sisältävät keskitetyn eläkemenoperusteisen maksun, palkkavarauksen, työterveysmaksun sekä Oulun konttorilta hankittavat keskitetyt palvelut.

KESKUSHALLINTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Syksyllä 2009 hyväksytyn tarkistetun kaupunkistrategian toteuttamista ja jalkauttamista jatketaan.

Taantuman jälkeinen taloustilanne korostaa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman toteutuksen merkitystä. Siihen kytkeytyy uuden Oulun talouden ja palvelujen suunnittelun periaatteiden valmistelu ja toteutus yhdistymishallituksen kanssa ja toimesta. Strategian valmisteluun ja uusimiseen valmistaudutaan niin, että se voidaan hyväksyä uuden Oulun aloittaessa toimintansa.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman, Oulun uuden palvelumallin ja omistajapolitiikan linjaukset otetaan huomioon suunnittelussa ja seurannassa.

Työllisyystilanteen vakavuus, erityisesti nuorisotyöttömyyden lieventäminen edellyttää elinkeinopolitiikan ja erityistoimenpiteiden onnistumista

Oulun kaupunki on sitoutunut osana Oulun Innovaatiokeskittymän Allianssisopimusta panostamaan yhteisesti sovituille Oulun alueen huippuosaamisen painopistealueille.

Oulun roolissa ja toiminnassa korostuu kansallisen kaupunkipolitiikan toteutus. Oulu on keskeinen pohjoisten alueiden – Barentsin, Perämerenkaaren ja Pohjois-Suomen – toimija ja veturi, jonka menestymisellä on erityisen suuri merkitys koko Pohjois-Suomen tulevaisuuden kannalta. Tätä korostaa myös tuleva suora neuvottelumenettely ns. aiesopimuskäytäntö

valtioneuvoston kanssa. Aiesopimusmenettelyä kehitetään yhdessä maakuntaliiton, ELY-keskuksen ja seudun kuntien kanssa. Aiesopimuskäytäntöä sovelletaan myös Tampereen ja Turun seudulla sekä pääkaupunkiseudun metropolialueella.

Monikuntaliitoksen valmisteluvaiheessa merkittävään asemaan nousevat suunnittelu- ja valmistelutehtävät, muutosvalmistelujen johtaminen ja muutoksen valmisteluun liittyvä viestintä.

Hyvä hallintotapa korostuu monikuntaliitoksen toteutuksessa. Johtosäätötyöskentely ja henkilöstökysymysten valmistelu vaativat merkittäviä panostuksia.

Uuden Oulu konsernin rakenne ja omistajaohjauksen periaatteet valmistellaan yhdistymishallituksen valmisteluprosessissa.

Monikuntaliitoksen vaikutukset otetaan huomioon kaikessa toiminnassa ja valmistelussa.

Uuden Oulun tärkeänä strategisena linjauksena on verkosto –Oulun toimintaperiaate, joka konkretisoi mm. siten, että palvelut järjestetään ja tuotetaan kuntalaislähtöisesti. Suurta väestöpohjaa vaativat palvelut ja hallintopalvelut tuotetaan laadukkaasti ja siinä tuetaan kuntalaisten mahdollisuuksia käyttää uutta teknologiaa ja monikanavaista palveluverkostoa.

Kuntarakenteen muutos haastaa uuden Oulun kehittämään tavoitteellista vuorovaikutusta poliittisten päättäjien, kuntalaisten sekä kuntatyöntekijöiden kesken luonnollisena osana kunnan strategiaprosesseja, tuloksellisuuden arviointia sekä perustoimintaa. Osallisuuden ja vaikuttamisen strategian ja toimenpideohjelman 2015 lähtökohdat tukevat toimien suuntaamista kohti yhteisiä tavoitteita.

Oulun kaupunkiseudun markkinointiyhteistyötä toteutetaan hyväksytyjen brändi- ja markkinointistrategian sekä toimintasuunnitelman mukaisesti

Kansainvälistä yhteistyötä toteutetaan ja kehitetään lähialueilla edunvalvonnan ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden näkökulmasta EU:n puitteissa, kumppanuus- ja verkostotyönä. Keskushallinto toimii johdon tukena kansainvälistymiseen liittyvissä tehtävä- ja kehittämiskokonaisuuksissa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Asukkaiden osallisuus paranee.	Lähidemokratiatoimintaan osallistuneiden määrä kasvaa edellisvuoteen verrattuna	Lähidemokratiatoimintaan osallistuneiden määrä (kävijämäärät asukastupatoiminnan osalta)

Kansainvälinen ja strategisia tavoitteita tukeva koulutus- ja innovaatioympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kansainvälinen opiskelijavaihto laajenee.	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto; määrä suurempi kuin edellisenä vuonna.	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto

Onnistunut elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite Tavoite 2011	Mittari
Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuvat kattavasti jatko-opintoihin ja työelämään	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen; toteutuu kattavana vuoteen 2011 mennessä.	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen
Nuorisotyöllisyys paranee	Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä	Nuorisotyöttömyys

Vetovoimainen kaupunkikeskusta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Keskusta elävöityy ja vetovoima kasvaa	Ydinkeskustan toiminnallinen kehittämissuunnitelma. Suunnitelma elinkeinoelämän, yrittäjien, kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden, asukkaiden, yhteisöjen sekä kaupunkisuunnittelun yhteistyönä, valmistuu 2010.	Suunnitelma valmistuu
Keskusta uudistettu	Keskustan katu ympäristön yleissuunnitelman toteuttaminen, keskustan katu ympäristön yleissuunnitelman täytäntöönpanon valmistuminen tavoitteena v. 2012 mennessä.	Yleissuunnitelman täytäntöönpanon valmistuminen tavoitteena v. 2012 mennessä.
	Keskustan palvelutaso ja viihtyisyys, asukaskyselyn tulos paranee; tyytyväisten osuus suurempi kuin edellisessä kyselyssä	Asukaskyselyn tulos

Alueen kansainvälinen ja kansallinen kilpailukyky

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimiva kumppanuus valtion ja valtion aluehallinnon kanssa	Valtion rahoitus maakuntatasolla. rahoitus (€/ asukas) kasvaa; suurempi kuin edellisenä vuonna	Valtion rahoitus
	Aiesopimusmenettely käyttöön valtioneuvoston kanssa	Menettelyn kehittäminen
	Alueellistamisen kautta toteutuneet henkilötyövuodet, toteutuma vähintään yhtä suuri kuin kaikkien alueiden toteutuneiden henkilötyövuosien keskiarvo.	Toteutuneet henkilötyövuodet

Pohjoisen merkittävin logistinen keskus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Alueen rautatie-, tieverkon, lentoliikenteen sekä sataman palvelutaso ja toiminta on hyvin kehittynyt	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen. - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta
.	EU:n TEN ydinverkkoon mukaan pääsy	EU:n TEN ydinverkkoon mukaan pääsy
Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.
Oulun ja Perämerenkaaren aseman hyödyntäminen pohjoisten alueitten tulevissa investointihankkeissa	Perämerenkaaren EU-tasoinen edunvalvonta, hankkeiden käynnistäminen ja eteneminen	Perämerenkaaren EU-tasoinen edunvalvonta, hankkeiden käynnistäminen ja eteneminen

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Vuosikate €/asukas Oulu ja Oulu verrattuna suuriin kaupunkeihin: Oulun kaupungin vuosikate €/asukas kasvaa ja on suurempi kuin suurten kaupunkien keskiarvo.	Vuosikate €/asukas (Oulun kaupunki ja suurten kaupunkien ka.)
	Asukasluku/ henkilötyövuodet: Asukasluku/ henkilötyövuodet kasvaa (oma toiminta)	Asukasluku/ henkilötyövuodet
	Asukasluku/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot	Asukasluku/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot
Investointien tulorahoitusprosentit suurempi kuin 100 % pitkällä aikavälillä	Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo: Investointien tulorahoituksen keskiarvo kasvaa 70 prosenttiin vuosina 2009-2012	Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo
Velkaantumisen hillitseminen	Lainamäärä asukasta kohti: Asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1 750 euroa	Lainamäärä asukasta kohti
Nettomenojen kasvu korkeintaan tulojen kasvun tasolla	Peruskunnan toimintakatteen kasvu: Peruskunnan toimintakate on korkeintaan -664 milj. euroa v. 2012	Peruskunnan toimintakate
	Peruskunnan toimintamenojen kehitys; toimintamenot kasvavat 2010 – 2012 keskimäärin korkeintaan n. 2,7 % vuodessa	Peruskunnan toimintamenot

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely	Omistajapolitiittisten linjausten täytäntöönpano aloitetaan	Linjausten toteutuminen 2011

Oulun työssäkäyntialue muodostaa yhtenäisen kunnan

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Monikuntaliitoksen onnistunut toteuttaminen	Monikuntaliitoksen työohjelman toteuttaminen	Työohjelman toteuttaminen

Johtamisjärjestelmän ja kaupunkiorganisaation rakenteiden kehittämisen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Keskushallinnon ja tilaajaorganisaation yhdistäminen yhdeksi palvelujen järjestämisorganisaatioksi - Uusi toimintaorganisaatio valmis v. 2011 ja toteutus vaiheittain 2013 mennessä	Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy vuonna 2011	Etenemissuunnitelma laadittu ja vaiheistettu, toiminta käynnistyy vuonna 2011

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämisohjelman päätöksien mukaan	Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä	Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä

Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Täydennys- ja uudisrakentamisen suunnitelmallinen sijoittaminen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen.	- Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta. Etäisyys on pienempi tai yhtä suuri edelliseen mittaukseen verrattuna (arviointi kolmen vuoden välein)	Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen	Kustannusten hallinta, henkilöstökustannusten kehitys; pienempi kuin yleinen kustannuskehitys	Henkilöstökustannukset
Työaikajärjestelmien kehittäminen	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu

Henkilöstön hyvinvointi

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Henkilöstön hyvinvointi paranee	Hyvinvoinnin kokeminen paranee, hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna	Hyvinvointikyselyn tulos
Kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa	Kehityskeskustelujen toteutuma-%, paranee edellisvuoteen verrattuna	Kehityskeskustelujen toteutuma-%
Työyhteisötaitojen kehittäminen	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos paranee edelliseen mittaukseen verrattuna	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos Työyhteisöpysäkkien lukumäärä
"Savuton kaupunki" -ohjelma	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella

TOIMINTASUUNNITELMA

Hallinto ja päätöksenteko –ryhmä

Hyvä hallintotapa korostuu monikuntaliitoksen toteutuksessa. Johtosääntötyöskentely vaatii merkittäviä panostuksia.

Dokumentinhallintajärjestelmän tavoitteena on saattaa koko kaupungin organisaatioiden toiminta asiakirjojen ja dokumenttien arkistoinnin osalta paperittomaan yhtenäiseen toimintamalliin. Tiedonohjausjärjestelmän tarkoitus on viedä sähköinen arkistonmuodostussuunnitelma kattavasti asiakirjallisia tietoja sisältäviin tietojärjestelmiin. Vuonna 2010 alkanut hanke jatkuu.

Osallistumisen ja vaikuttamisen toteuttamista jatketaan ja siihen sisältyen asukastupatoiminnan ja alueellisen yhteistyön kehittämistä kaikilla suuralueilla. Toteutetaan ympäristöministeriön Lähiöistä kaupunginosiksi lähiöohjelmaan 2008-2011 sisältyvää Meri-Toppila - Rajakylä lähiöhanketta. Osallistutaan Tuvilta työelämään verkostoprojektiin asukastupien työsuhteiden, kumppanuusyhteisöjen työnantajavalmiuksien sekä kumppanuusverkoston kehittämiseksi. Hankkeelle haetaan kansallista rahoitusta.

Jatketaan yhteisöyrityksen valmistelua. Yhteisöyrityksen valmistelu etenee perustamisselvityksen ja käytännön pilotointien kautta toiminnan käynnistämiseen. Yhteisöyritys on yhteisöjen ja Oulun kaupungin perustama yhteiskunnallinen osakeyhtiö, joka tuottaa arjen hyvinvointia ja arjessa selviytymistä tukevia palveluita asukkaille.

Oulun Päivät on vanhin ja suurimman osallistujamäärän noin 50 000 vuodessa keräävä vuosittainen tapahtuma Oulussa. Tapahtuma täyttää ensi vuoden syksyllä 50 vuotta. Talkoohenki ja vapaaehtoistoiminta korostuvat virallisten tahojen lisäksi aktiivisessa yhteistyössä tapahtumien järjestämisessä. Oulun Päivät muodostavat kehyksen muillekin Oulun ja tulevan uuden Oulun yhteisille tapahtumille kuten Tervastiima-viikko. Tapahtumakokonaisuuksia koordinoidaan osana kaupungin toimintaa. Tapahtumia avustetaan tarvittaessa myös kulttuurilautakunnan ja lähidemokratian avustuksin.

Henkilöstöryhmä

Oulun uuden palvelumallin 2020 mukaisesti täyttölupamenettelyä jatketaan tavoitteena pystyä vaikuttamaan henkilöstön määrän kasvuun ja mahdollistaa henkilöstön siirtymistä uusiin tehtäviin. Tätä tukee työkierron kehittäminen. Palkattoman virkavapauden ja työloman osalta jatkuu aiempaa parempien ehtojen voimassaolo. Näiden virkavapauksien ja työlomien hyväksikäyttöä suositaan.

Monikuntaliitoksen valmisteluvaiheessa merkittävään asemaan nousevat suunnittelu- ja valmistelutehtävät, muutosvalmistelujen johtaminen ja muutoksen valmisteluun liittyvä viestintä.

Muutoksessa tulee määritellä muutostarve, luoda yhteinen näkemys, millaisilla ratkaisulla haluttuun tulokseen pyritään sekä huolehtia muutoskyvystä: muutosjohtamisen tukeminen ja henkilöstön muutosvalmennus. Keskeisessä asemassa keskitetyssä henkilöstökoulutuksessa on monikuntaliitokseen liittyvän muutosvalmennuksen lisäksi myös konsernin johtamisjärjestelmän kehittäminen.

Henkilöstösuunnittelussa valmistaudutaan uuden kunnan aikaan. Tämä edellyttää liitoskuntien välisen yhteistyön syventämistä tavoitteena yhteinen henkilöstösuunnittelu. Ensi vaiheessa henkilöstösuunnittelun periaatteet, toimintamallit ja käsitteet määritellään yhdessä. Erityisesti eläköitymisestä aiheutuvan poistuman kartoittaminen tuottaa tietoa toiminnan järjestämistavoista päättämiseen. Henkilöstöresurssien tehokkaan käytön tukemiseksi täyttölupamenettelyssä huomioidaan uuden kunnan tarpeet. Henkilöstö- ja toiminnansuunnittelun sekä raportoinnin yhteensovittamisen edistämiseksi jatketaan soveltuvan tietojärjestelmän käyttöönoton valmistelua. Oulun kaupungissa eri hallintokuntien ja liikelaitosten HR-toiminnan koordinoitua kehitetään edelleen verkostomaisempaan suuntaan.

Osaamisen hallinnan kehittämistyötä jatketaan: päivitetään ja/tai kartoitetaan henkilöstön osaaminen. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen ammatilliseen osaamiseen, joka on organisaation toiminnan kannalta kriittistä. Samalla päätetään, jatketaanko nykyisen tietojärjestelmän hyödyntämistä vai toimitaanko muulla tavalla.

Rekrytoinnin prosesseja perus- ja sijaisrekrytoinnin osalta kehitetään edelleen tavoitteena keskitetty rekrytointi.

Työhyvinvoinnin edistämisessä keskeisenä asiana on jo olemassa olevien toimintamallien jatkaminen ja käytäntöön vieminen. Esimiesten käyttöön kehitetään laskentalähtöisiä työkaluja sairauspoissaolojen seurantaan. Mm. Oulun Serviisissä käynnistetään uusia toimia työssä jatkamisen tukemiseksi. Työyhteisöpysäkkimenetelmän hyödyntämistä edistetään aktiivisesti. Sairauspoissaolo-ohjeen käytäntöön vieminen vaatii edelleen viestintää ja koulutusta.

Työnantaja haluaa ylläpitää ja edistää työntekijöidensä työ- ja toimintakykyä myös henkilöstöliikuntaa kehittämällä sekä tukemalla tupakoinnin lopettamista ja vahvistamalla tupakoimattomuutta edistävää asenneilmapiiriä. Oulun kaupunkiorganisaation savuttomuudesta on valmisteilla ohje, jonka mukaan kaupunkiorganisaatiosta tulee savuton. Henkilöstöliikunnan kehittämisprojekti Liikkuva Ihminen toteutettiin vuosina 2007 – 2009. Henkilöstöliikunnan pitkäjänteiseen kehittämiseen on yleisesti tarvetta.

Uudelleensijoitustoiminnan tavoitteena on jatkaa jo olemassa olevien toimintamallien mukaista toimintaa. Uudelleensijoitus- ja varhaisen puuttumisen prosessit on päivitetty syksyllä 2010. Onnistuneessa uudelleensijoituksessa työntekijän elämänlaatu paranee ja tuo lisää työvuosia, kunta säästää sairauspoissaolokuluissa ja eläkemaksuissa. Monikuntaliitos luo haasteita laajenevan toimivan uudelleensijoitustoiminnan järjestämiselle.

Uutena muuttujana syksyn 2010 Kunta10 –tutkimuksen tuloksissa on arvioitu työyhteisötaitoja. Toteutetaan koulutus ja ohjeistus Kunta10 –tulosten hyödyntämiseksi.

Jatketaan nolla-ajattelun (nolla tapaturmaa, nolla hoitamatonta häirintätapausta, nolla hoitamatonta työuupumusta, nolla työstä aiheutuvaa pitkää sairauspoissaoloa jne.) syventämistä. Tämä tarkoittaa mm. työturvallisuustietojärjestelmän Vaaraimen raportoinnin kehittämistä ja työtapaturmien yhdenmukaista tutkintaa.

Työturvallisuusvaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi – sähköisen työkalun kehittäminen jatkuu.

Jatketaan mukana oloa Oulun yliopiston vetämässä kaksivuotisessa tutkimushankkeessa, jossa sovelletaan paikallisen teollisuuden, POHTON ja yliopiston kehittämää ja käytössä olevaa palvelutoimittajien HSEQ-arviointimenettelyä kuntatyöpaikkojen turvallisen toiminnan varmistamiseksi erityisesti usean toimijan työpaikoilla.

Henkilöstön mitoitukseen liittyy sekä lain velvoitteita että ohjeluontoisia määräyksiä. Näiden puitteissa selvitetään mitoituksen tehostamismahdollisuudet. Niin ikään tarkastellaan ne käytännöt, jotka liittyvät kaupungin omiin toimiin ja etsitään niiden hoitamisen tehostamistoimenpiteitä. Tällöin keskeisellä sijalla on hallintokuntien yhteistoiminnan tehostaminen.

Turvallisuustyön painopiste on edelleen palvelutuotannon henkilöturvallisuudessa, jota kehitetään henkilöstöä kouluttamalla, erilaisin teknisin apuvälinein sekä vartiointin ostopalveluin. Uutena kokonaisuutena kilpailutetaan ja yhtenäistetään arvokuljetukset. Pelastussuunnitelman sähköisen työkalun tuotantokäyttöä jatketaan yhteistyössä Tilakeskuksen kanssa tavoitteena saada kaikki uudet ja päivitettävät pelastussuunnitelmat sähköiseen muotoon.

Työajanseurannan ja kulunhallinnan kehittämistä ja yhtenäistämistä jatketaan ja otetaan vastuulle järjestelmän omistajuuteen liittyvät tehtävät. Lisätään ja kohdennetaan henkilöresursseja turvallisuustekniikan ja vartiointipalvelujen koordinointiin palvelujen saatavuuden kehittämiseksi ja varmistamiseksi. Oulun kaupungin turvallisuussuunnitelmaan liittyen jatketaan suunnitelman vaikuttavuuden arviointia ja arvioidaan kehittämistarpeita. Turvallisuustyön yhteyspäällikön palkasta maksetaan edelleen puolet Oulun poliisilaitokselle.

Riskienhallinnan ja varautumisen osalta aloitetaan selvitys- ja valmistelutyö liittyen monikuntaliitoksen tuomiin haasteisiin.

Joustavia työaikajärjestelmiä (mm. vuosityöaika) kehitetään alueille, joissa mm. palvelutarve vaihtelee.

Innovaatiot ja markkinointi-ryhmä

Innovaatiot ja markkinointiryhmän toiminta muuttuu vuoden 2011 alusta lähtien merkittävästi toimintansa käynnistävän elinkeinoliikelaitoksen ja perustetun matkailuyhtiön ottaessa hoitoonsa elinkeinopolitiikkaan kuuluvat tehtävät. Muutos koskee ensisijaisesti elinkeinostrategia-, markkinointi- ja kansainvälistymistiimejä, joista osa henkilöstöä siirtyy elinkeinoliikelaitoksen alaisuuteen. Muutosten vaikutus viestinnän ja kehittämistoiminnan osalta on vähäisempi.

Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana elinkeinostrategiatiimin tehtävät kehittämisvyöhykeyhteistyö mukaan lukien siirretään vaiheittain elinkeinoliikelaitoksen hoidettavaksi. Tämän vaiheen jälkeen elinkeinostrategiatiimin keskeisin työ on kaupungin kehittämisohjelmien toteuttaminen uuden toimintamallin mukaisesti.

Hankemuotoinen kehittämis työ kytetään tiiviimmin osaksi strategista kehittämistä kaupunkistrategiasta johdetun viiden kehittämisohjelman avulla. Kaupunginhallituksen hyväksymät kehittämisohjelmat ovat: Elämönhallinta- ja hyvinvointiohjelma (KONSTI),

Kaupunkikulttuurin kehittämis-ohjelma (SYKE) , Työllisyysohjelma (PESTI) , Oulun Ilmasto-ohjelma (ILMO) ja tietohallinta-ohjelma (IMPAKTI).

"Elinkeino- ja yrittäjyysohjelma"-otsikon alle kuuluvan kokonaisuuden suunnittelusta vastaa elinkeinoliikelaitos.

Hankemuotoiseen kehittämistyöhön käytettäviä resursseja suunnataan jatkossa nyt käynnistyvien kehittämisohjelmien toteutukseen. Ohjelmien ja hanketyön koordinoinnissa otetaan käyttöön kaupunkitasoinen projektisalkunhallintamalli, jonka mukaisten toimintatapojen ylösajo ja käyttöönotto alkaa. Ohjelmakokonaisuuden toteutuksen koordinointi ja seuranta sekä työryhmien ja projektien toimintaan liittyvät tukipalvelut ovat uusiin toimintatapoihin perehdyttämisen ohella elinkeinostrategiatiimin keskeisiä tehtäviä.

Syksyllä 2010 käyttöön otetun toimintamallin kehittämistä jatketaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Yhteistyötä tehostetaan kehittämisen, tutkimustoiminnan ja tietohallinnon välillä. Yhteistyötä kansallisella tasolla kehittämis- ja hanketoiminnassa jatketaan.

Oulun Innovaatiokeskittymän Allianssiopimuksen mukaisesti panostamaan internetin kehitykseen keskittyvän Center for Internet Excellencen (CIE) kanssa kehitystyön testiympäristöihin, kansainväliseen yhteistyöhön ja palveluiden kehittämiseen liittyen Smart Urban Spaces ja Tulevaisuuden palveluyhteiskunta –hankkeiden kautta.

Matkailuneuvonnassa (Oulu10) toimintaa tukevat kesäaikana keskusta-alueella kiertävät matkailuneuvojat. Internetin käyttöä matkailuneuvonnassa tehostetaan. Kartta – ja opastetarjontaa kehitetään yhteistyössä Teknisen viraston kanssa.

Suurta väestöpohjaa vaativat palvelut ja hallintopalvelut tuotetaan laadukkaasti ja tehokkaasti lisäämällä kuntalaisten mahdollisuuksia käyttää uutta teknologiaa ja monikanavaista palveluverkosta.

Prosessien kehittäminen, yhdenmukaistaminen ja kuvaaminen on aloitettava hyvissä ajoin ennen toimintojen yhdistämistä. Uusien menettelytapojen sopiminen vaatii yhdistyvien kuntien työpanosta ja henkilökunnan koulutusta sekä aikaa perehtyä uuteen toimintatapaan ennen käyttöönottoa. Yhdistymistoimenpiteiden aikataulun valmistuttua syksyllä 2010 käynnistetään palveluprosessien kehittäminen, prosessien mallintaminen yhteisen toimintatavan valmistelu.

Kaupunkikortin (OuluCard) versiopäivitys otetaan käyttöön vuoden 2010 aikana, jolloin mukaan tulevat nykyiset liikunta- ja ateriapalvelut. Samalla kortilla pystyy matkustamaan myös joukkoliikenteessä. Vuoden 2011 lisätään nykyisten palveluiden tuotevalikoimaa ja otetaan käyttöön uusia palveluita, jolloin myös asiakasmäärät kasvavat. Uuden järjestelmän ja uuden korttikannan leviämisen myötä saavutetaan merkittäviä kustannuksellisia ja palveluprosessien tehostumiseen liittyviä hyötyjä.

Henkilöstölehti Pyörteen tekninen toteuttaminen ulkoistettiin kokeiluna vuonna 2009. Kokemukset ulkoistamisesta ovat olleet myönteisiä. Tuotantoa nykyisellä, väliaikaisella tavalla on syytä jatkaa ainakin parin seuraavan vuoden ajan johtuen monista meneillään olevista muutosprosesseista, kuten mm. monikuntaliitos, keskushallinnon uudelleenorganisointi jne.

Oulun kaupunkiseudun markkinointiyhteistyötä toteutetaan hyväksytyjen brändi- ja markkinointistrategian sekä toimintasuunnitelman mukaisesti. Lähivuosien markkinointiyhteistyön toimintasuunnitelmaa, vastuualueita, kohderyhmiä, resursseja ja toimenpiteitä tarkennetaan sovitussa markkinointiyhteistyön organisaatiossa.

Kaupungin sisäiseen viestintään rakennetaan uutta intraa eli sähköistä työpöytä. Samalla myös julkisen nettisivuston www.ouka.fi uudistustyö jatkuu.

Kansainvälistyminen-tiimi tekee kansainvälistä kumppanuus- ja verkostotyötä yhteistyössä johdon ja virastojen sekä yhteistyösapuolien kanssa.

HomeLike Oulu –projekti saatetaan päätökseen vuoden 2011 aikana. Omakielisten palveluiden pilottia jatketaan ja Infopankin tarjontaa kehitetään edelleen. Projektin aikana hyväksi koettuja palvelumalleja pyritään vakinaistamaan ja valtavirtaistamaan osaksi peruspalveluita erityisesti palveluhallintokunnissa.

Villa Victor tarjoaa suomen kielen koulutuksia, tiedotustilaisuuksia ja maahanmuuttajien yhteisöjen kanssa tehtävää vuorovaikutteista yhteistyötä. Kysyntää ja tarpeita vastaavia toimintoja toteutetaan eri sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Talous ja strategia –ryhmä

Monikuntaliitoksen vaikutukset otetaan huomioon yksikön kaikessa toiminnassa ja valmistelussa. Seudullisen henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon palvelukeskuksen linjaukset ja tietotekniikkaratkaisut määritellään ottaen huomioon Sitra-yhteistyön vaikutukset. Palvelukeskus aloittaa toiminnan vuoden 2012 alusta.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ja Oulun uuden palvelumallin linjaukset otetaan huomioon suunnittelussa ja seurannassa. Hyväksytyjen omistajapoliittisten linjausten ja kehittämisvisioiden osalta aloitetaan selvitysten teko ja valmistelu päätöksentekoa varten.

Uuden johtamisjärjestelmän yhteydessä talousarvio- ja seurantaprosessi uudistetaan uutta toimintamallia vastaavaksi. Taloushallinto organisoidaan ja controller-toiminto vakiinnutetaan uudeksi toimintatavaksi.

Tietovarastoinnin avulla kehitetään ja ylläpidetään kaupungin johdon, hallintokuntien johdon ja operatiivisen johtamisen tietovarastoa, joka sisältää kaupungin talous-, henkilöstö-, toiminta- ja väestötietoa. Tietovarastoinnin toteutus perustuu kaupungin keskitettyyn tietovarastoratkaisuun ja sitä hyödyntäviin analysointi- ja raportointivälineisiin.

Kaupungin velkaantumisen kasvaessa lähivuosina merkittävästi kehitetään velkasalkun aktiivista hallinnointia ja korkoriskiltä suojautumista. Konsernin keskitettyä kassanhallintaa (konsernitili) kehitetään.

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma painottuu mm. strategisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien ja sisäisen valvonnan toimivuuden sekä päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuuden arviointiin. Sisäisellä tarkastuksella on konsultoiva rooli konsernin hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteiden rakentamisessa.

Sisäisen tarkastuksen auditoinnin tulosten perusteella laadittua toiminnan kehittämissuunnitelmaa toteutetaan edelleen. Tavoitteena on rakentaa sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukainen laatujärjestelmä, mikä osaltaan myös tukee kaupungin uutta johtamisjärjestelmää.

Syksyllä 2009 hyväksytyt tarkistetun kaupunkistrategian toteuttamista ja jalkauttamista jatketaan. Kaupunkistrategian tavoitteet on kytketty talouden ja toiminnan suunnitteluun ja niiden seurantaan. Hallintokuntia tuetaan mm. kaupunkistrategiaa tarkentavien palvelujen järjestämishajelmien laadinnassa.

Osallistutaan kaupunkistrategiassa tavoitteena olevan hyvinvointiohjelmaan liittyvän hyvinvointibarometrin laadintaan ohjaamalla työtä. Barometrin laatiminen kestää puoli vuotta ja barometrin tiedot kattavat kaikki uuden Oulun alueen kunnat. Barometrin tuloksia voidaan käyttää myös yhtenä lähtömittaristona monikuntaliitoksen tulevassa arviointityössä.

Tietohallinnossa jatketaan konsernin tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen ja niiden hallinnointimallin kehittämistä tietohallintostrategian (KH 21.3.2006 §187) mukaisesti. Toiminnan pääpainopistealueina ovat konsernin tuottavuuden, taloudellisuuden sekä palveluiden vaikuttavuuden tehostaminen ja asiakaslähtöisten sähköisten asiointipalveluiden

mahdollistaminen tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen avulla (OmaOulu-kuntalaisportaali ja sähköiset asiointipalvelut) yhdessä hallintokuntien kanssa. Kehitystoimien koordinoinnissa toteutetaan kehittämisen uutta toimintamallia ja merkittävät tieto- ja viestintäteknisen kehityshankkeet keskitetään Impakti-kehittämishjelmaan ohjelman painopistealueiden mukaisesti.

Tietohallinto jatkaa aktiivista verkostomaista yhteistoimintaa (KH 30.10.2006 § 658) Pohjois-Suomen tietohallintojen (Oulu, Kuusamo, Rovaniemi) kanssa. Tavoitteena on syventää yhteistyötä sekä selkeyttää alueellisia rooleja. Tietohallinto jatkaa Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kanssa tehdyn yhteistyöselvityksessä tunnistettujen asioiden edistämistä ja toimii aktiivisesti Sitran kuntaohjelman ICT -palvelukeskushankkeessa.

Lisäksi tietohallinto varautuu mahdollisten kuntaliitosten yhteydessä toteutuviin tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen ja sopimusten yhdenmukaistamiseen.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	2 926	1 507	471	728	728
Toimintamenot yhteensä	20 828	20 612	16 089	16 395	16 395
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	2 144	64	67	67	67
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	19 650	19 144	15 433(*)	15 489	15 489
Hankerahoituksen tulot	782	1 443	404	661	661
Hankerahoituksen menot	1 178	1 468	656	906	906
Netto	-396	-25	-252	-245	-245
Toimintakate	-17 902	-19 105	-15 618	-15 667	-15 667

(* Toimintamenojen pieneneminen johtuu pääosin Innovaatiot ja markkinointi -ryhmän toimintojen siirtymisestä Elinkeinliikelaitokseen (3,9M €).

KEHITTÄMISHANKKEET

Ulkopuolisella rahoituksella

Tulevaisuuden palveluyhteiskuntahanke ja Oulu 15 hanke päättyvät 31.12.2010. Molemmille hankkeille anotaan jatkoaikaa, koska hankkeiden aloitus viivästyi.

Oulun seudun Koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO

Oulun seudun seutuhallitus päätti 13.1.2010, että valtakunnallinen Koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO toteutetaan Oulun seudulla työllisyyttä parantavana työllisyysohjelmana. KOKO –ohjelman viitekehikseksi päätettiin ottaa vuoden 2009 marraskuussa valmistunut ”Työllisyydenhoidon Oulun malli –toimenpideohjelma vuosille 2010-2013. Ohjelman toteuttajana on Oulun kaupunki.

KOKO –ohjelma on osa laajaa PESTI –työllisyysohjelmaa, jolla vuoden 2011 aikana sidotaan yhteen kaikki kaupungin toimesta työllisyyttä edistävät toimenpiteet ja hankkeet. Tavoitteena on Työllistämiskeskuksen ja Työllisyystoimikunnan asiantuntijuuden ja valmisteluroolin vahvistaminen ja selkiyttäminen.

PESTI –työllisyysohjelman veto- ja organisointivastuu on keskushallinnossa. Koheesio- ja kilpailukykyohjelman perusrahoitus tulee maakunnan kehittämisrahana, jonka Työ- ja elinkeinoministeriö TEM jakaa alueille edelleen maakuntaliittojen jaettavaksi. Oulun saama kokonaismäärä riippuu valtion budjettipäätöksistä ja siitä, mitä Pohjois-Pohjanmaan liitto päättää eri alueiden KOKO –ohjelmien rahoituksesta omissa painotusperusteissaan.

KOKO –rahoituksella on aloitettu vuoden 2010 aikana mm. Terva 3.0 kasvuyritystehdas ja luovien alojen työllisyyttä edistävä yritysneuvontatyö. Edelleen KOKO:n kautta osallistutaan Oulun seudun hyvinvointiosaamista vahvistavaan työhön ja valtakunnalliseen MAL –verkostoon (Maankäyttö, Asuminen, Liikenne)

Vuoden 2011 aikana KOKO –toimenpiteiden keskiössä tulee edelleen olemaan Terva 3.0 –toiminnan jatkorahoittaminen, luovien alojen verkoston ja MAL –verkoston sekä hyvinvointialan verkostojen vahvistaminen sekä seudullisen, maakunnallisen ja kansallisen kaupunkien yhteistyön tukeminen kaupunkipoliittisten käytäntöjen kautta.

Yhteisöyrityksen perustamisselvitys

Rakennetyöttömyyden ehkäisyyn haetaan uusia malleja. Tähän liittyen on käynnistetty 2010 Yhteisöyrityksen perustamisselvitys, jolla tutkitaan edellytykset yhtiön toiminnan käynnistämiseksi. Mahdolliseen yhtiön toiminnan käynnistämiseen haetaan käynnistymisvaiheen tukea KOKO -ohjelmasta maakunnan kehittämisrahan kautta. Oulun seudulle myönnetty tukimäärä riippuu valtion budjettipäätöksistä ja siitä, mitä Pohjois-Pohjanmaan liitto päättää eri alueiden KOKO –ohjelmien rahoituksesta omissa painotusperusteissaan.

Kh:n EU-ym. määrärahalta rahoitettavat hankkeet

Hankintojen hallinnan ja osaamisen kehittäminen ja markkinoiden hyödyntäminen; innovaatiotoiminta palveluhankinnoissa, hankintatoimen vaikuttavuuden analysointi ja seuranta

ProMylly – työn tekemisen ja palveluiden tuottamisen kehittäminen uusien toimintatapojen ja ratkaisujen keinoin

Hallintokunnan omalla rahoituksella

Keskushallinto käyttötaloudesta rahoitetaan kaupunkikortin ja sähköisen työpöydän kehitytyötä.

8.6 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 23.2.2007. Oulun seudulla tehty sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue selvitys ei johtanut ratkaisuihin vuonna 2009. 28.6.2010 tehty monikuntaliitos päätös Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin välillä vuoden 2013 alusta edellyttää monentasoista yhteistyön tiivistämistä jo vuoden 2011 aikana. Vuoden 2011 aikana keskeisimmät tavoitteet on määritellä uuden kunnan sosiaali- ja terveystoimen strategiset tavoitteet, toiminnallinen organisaatio ja palveluverkon keskeiset periaatteet sekä määritellä niihin siirtymisaikataulu ja nimetä vastuuhenkilöt. Pohjana näille suunnitelmille voidaan hyödyntää monikuntaliitoksen perussopimusta ja tehtyä yhteistoiminta-alue selvitystä.

Sosiaali- ja terveystoimen ohjaava lainsäädäntö muuttuu miltei kokonaan suunnittelukauden aikana. Vuoden 2011 aikana voimaan astuu kotikuntalaki.

Hallitus on antanut 10.6.2010 esityksensä **terveydenhuoltolaiksi**, joka tulisi voimaan 1.5.2011. Toteutuessaan esitys lisää asiakkaan valinnanvapautta asteittain siten, että ensimmäisessä vaiheessa 1.5.2011 alkaen asiakkaalla on mahdollisuus valita hoidosta vastaava terveysasema oman kunnan sisällä ja erikoissairaanhoidon yksikkö ko. erityisvastuualueelta. Toisessa vaiheessa vuonna 2014 asiakkaalla on mahdollisuus valita sekä terveyskeskus että erikoissairaanhoidon yksikkö koko maasta. Kunnallisille toimintayksiköille tulee yhteinen potilastietorekisteri sairaanhoitopiirin alueella. Ensihoitopalvelun järjestämistä vastuu siirtyy sairaanhoitopiirille, mutta nykyiset toimijat voivat tuottaa palvelut. Hoitotakuumääräyksiä tiukennetaan joiltain osin. Palvelujen yhteen sovittamiseksi kunnat ja sairaanhoitopiiri laativat terveydenhuollon järjestämissuunnitelman. Sairaanhoitopiireihin perustetaan moniammatillinen perusterveydenhuollon yksikkö. Kunnan on arvioitava ja otettava huomioon kaikilla eri sektoreilla tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Uusi **neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa ja lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskeva asetus** asettaa uusia haasteita sekä toimintojen järjestämistavalle että henkilöstömitoitukselle.

Sosiaalihuollon lainsäädäntö sekä sosiaali- ja terveystoimen järjestämislaki on valmisteilla. Näiden toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset perinteiseen ohjausjärjestelmään ovat suuria ja osin ennakoimattomia. **Vammaispalvelulain uudistus** henkilökohtaisen avun laajentumisesta astui voimaan 1.9.2009 ja se laajenee vuoden 2011 alussa. Vuoden 2011 aikana loppuu siirtymäaika mm. asetus lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevistä terveyspalveluista ja opiskeluterveydenhuollosta, joka asettaa uusia haasteita sekä toimintojen järjestämistavalle että henkilöstömitoitukselle.

Sosiaaliturvan kokonaisuudistus SATAn valmistelukomitean antamat linjaukset ovat vielä valtakunnan tasolla käsittelyn alla ja edellyttävät yksityiskohtaista selvittelyä ja kustannusten laskentaa. Esitykset kattavat käytännössä lähes koko sosiaaliturvan riittävyyttä, aktiivivaihtoehtoja ja työurien pidentämistä tukevaa sosiaaliturvaa, sosiaaliturvan kannustavuutta sekä yksinkertaistamista.

Terveyden edistämisen politiikkaohjelma sekä kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidolain yhdistäminen parantavat perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä. **Mieli 2009** linjaa ennaltaehkäisevien ja korjaavien mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämistä. Näiden lakimuutoksien, säädöksiä muutosten ja ohjelmien vaikutukset kunnan palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen kustannusvaikutuksineen ovat tässä vaiheessa vielä kokonaisuudessaan tarkentumatta.

Kehitysvammaisten asumisohjelman (2010 -2015) tavoitteena on mahdollistaa kehitysvammaisille henkilöille yksilöllinen asuminen, joka vahvistaa heidän osallisuuttaan ja yhdenvertaisuuttaan yhteisössä sekä yhteiskunnassa.

Ohjelman tavoitteena on vuosina 2010–2015:

- vähentää laitospaikkoja nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistaa muuttaminen lapsuudenkodeista tuottamalla kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja toiveita vastaavia asumisratkaisuja ja tarjoamalla yksilöllisiä palveluja ja tukea.

Kaupungissa on kesäkuussa 2010 käynnistetty uuden kehittämismallin mukaisten kehittämisohjelmien toteutus. Eryteisesti sosiaali- ja terveystoimea koskevat **KONSTI-Elämänhallinta ja hyvinvointiohjelma** sekä **PESTI- Työllisyysohjelma**, jotka on tunnustettu kaupunkistrategian kriittisistä menestystekijöistä. KONSTI-ohjelman painopisteitä ovat yksilön hyvinvointi, ennakoi ja ehkäisevä työ sekä hyvinvointiosaamisen kehittäminen. PESTI- ohjelmassa keskitytään nuorten työllisyyteen, työpaikkojen luomiseen ja yrittäjyyteen sekä rakennetyöttömyyteen. Kehittämisohjelmien painopisteet ohjaavat kehittämishankkeiden valintaa ja linjaavat ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämistä.

Sosiaali- ja terveystoimen kehittämistyössä on hyödynnettävissä useita valtakunnallisia ohjelmia. **Tekesin Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelu-järjestelmässä –ohjelman** 2008-2015 tavoitteena on uudistaa julkisen sektorin järjestämisvastuulla olevaa sosiaali- ja terveyspalvelutuotantoa, edistää palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta sekä edistää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia alalla. Tavoitteisiin päästään kehittämällä sosiaali- ja terveydenhuoltoon palvelujärjestelmää uudistavia, asiakaslähtöisiä yhteistyö- ja toimintamalleja. Uudistamisen tulee tapahtua julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä. Ohjelman laajuus on noin 240 miljoonaa euroa. Oulun kaupunki on mukana ohjelmaan kuuluvassa Pisara-pitkäaikaissairauksien ratkaisu – kumppanuushankkeessa.

KASTE 2008-2011 –ohjelma (Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelma): Kaste –ohjelmassa määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon yleiset valtakunnalliset kehittämistavoitteet vuosille 2008-2011. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallisuutta, vähentää syrjäytymistä ja lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa samalla terveyseroja. Lisäksi tavoitellaan palvelujen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantumista sekä alueellisten erojen vähentymistä. Kaste-ohjelma on sosiaali- ja

terveysministeriön lakisääteinen strateginen ohjausväline ja kunnat sekä kuntayhtymät voivat sen kautta saada valtionavustusta kehittämistoimintaan.

EU-ohjelmakausi 2007-2013: "Kilpailukyky ja työllisyys" ja "Alueellinen yhteistyö" ovat seudullisia ohjelmia, joissa painopisteinä ovat esim. rakennemuutoksen ennakointi ja hallinta (ikäntyminen) sekä alueellisten innovaatorakenteiden kehittäminen.

Hyvinvointi 2015- ohjelma on osa valtioneuvoston asettamaa Sosiaalialan kehittämishanketta, jossa ennakoidaan muuttuvan toimintaympäristön asettamia haasteita ja esitetään toimenpidesuuntia niiden ratkaisemiseksi pitkällä aikajänteellä. **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008 – 2017** etenee seudun kunnissa ja seutuorganisaatioissa tehtyjen päätösten sekä hankerahoituksen mukaisesti.

Vammaispalvelulain uudistus henkilökohtaisen avun laajentumisesta astui voimaan 1.9.2009 ja laajenee vuoden 2011 alussa. Lakiesitys sisältää myös palvelutakuun laajenemisen vammaispalveluihin (7 vrk). Vammaispalvelulain mukaisten puhe- ja kuulovammaisten tulkkipalvelujen järjestäminen siirtyy kunnilta Kansaneläkelaitokselle 1.9.2010.

Vuoden 2008 alussa voimaan tulleen lastensuojelulain siirtymäaika loppuu 2010. Uudistus vaikuttaa muun muassa lastensuojelulaitosten henkilöstö- ja osastomitoituksen tarkistamiseen viimeistään v. 2011.

Oulun kaupunki kasvaa suunnitteluohjeen väestösuunnitteen mukaan n. 1300 asukkaalla vuodessa. Kasvu on kuitenkin ollut viime vuosina ennustetta suurempaa, esim. vuonna 2009 väestö kasvoi 2100 asukkaalla. Väestön kasvu lisää palveluiden tarvetta. Mikäli väestön kasvu ylittää suunnitteluohjeen ennusteen, vaikutukset näkyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeessa erityisesti lasten ja vanhusten palveluissa. Lisäksi viime vuosina palveluiden kysyntä on kasvanut suhteellisesti enemmän kuin asukasmäärä. Talousarvion taloudellisen sitovuuden osalta tämä edellyttää asukas- ja osin asiakaskohtaisten menojen osuuden pienenemistä tuottavuuden, vaihtoehtoisten toimintatapojen ja priorisoinnin avulla.

Taloudellisen tilanteen nopea heikkeneminen ja työttömyyden lisääntyminen voi aiheuttaa nopeita kysynnän muutoksia sosiaali- ja terveystoimen palveluiden osalta, joiden ennustettavuus on vaikeaa. Työttömyys on vuoden 2010 aikana edelleen lisääntynyt työttömyysasteen ollessa kesäkuussa 2010 14,8 % (vuonna 2009 13,4 %).

Väestöryhmien välisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen tulee asettamaan haasteita suunnittelukaudelle.

Suunnittelukaudella alkava suurten ikäluokkien eläköityminen luo kuntatyöntajalle paineita korvaavan koulutetun työvoiman löytymiselle. Jäädessään pois työelämästä suuret ikäluokat siirtyvät työterveyshuollosta avoterveydenhuollon piiriin, mikä lisää terveysasemien palvelukysyntää. Vaikka Oulussa ja Oulun seudulla huoltosuhteen heikkeneminen on maltillisempaa kuin valtakunnallisesti, aiheuttanee tämä paineita palvelurakenteiden tarkasteluun suunnittelukaudella. Uuden kunnan suunnittelussa tähän haasteeseen tulee ensisijaisesti pystyä vastaamaan.

Konsernin johtamisjärjestelmän kehittäminen ja uuden kunnan organisaation muodostaminen suunnitellaan ja toteutetaan suunnittelukauden aikana. Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveystoimen tilaajan ja tuottajan välinen tehtäväjako ja rajapinnat tarkistetaan ja tehdään niihin tarvittavat muutokset niiltä osin, kuin nyt muutaman vuoden kokemuksen perusteella ja uuden toimintamallin osalta on järkevää. Tässä tarkastellussa painopisteinä on asiakas- ja palveluohjaus, palveluintegrointi ja viranomaistoiminta huomioiden konsernin tilaajatoimintojen kehittäminen. Tavoitteena on, että asiakkaan asemaa palveluketjun hallinnassa pystytään vahvistamaan ja parantamaan kustannusten hallintaa palveluketjun eri vaiheissa sekä lisäämään läpinäkyvyyttä päätöksenteossa. Lisäksi mahdollisilla muutoksilla

pyritään vahvistamaan tilaajan ja tuottajan ydintoimintaa ja poistamaan mahdollisia päällekkäisyyksiä. Oman tuotannon sopimusohjauksessa pilotoidaan kannustimia ja sanktioita, joilla pyritään vahvistamaan strategista ohjausta. Suunnitteluohjeiden palveluohjelman ja palvelujen hankintasuunnitelman laatimisen sekä omistajapoliittisten linjausten päätöksenteon yhteydessä pyritään laatimaan pitkäjänteinen kokonaiskäsitys sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeesta, niiden kehittymisestä ja palvelurakenteesta, joilla niihin vastataan.

VISIO

Oulussa on maan hyvinvoivin väestö. Oulu on pohjoisen Euroopan elinvoimaisin kaupunkiyhteisö, jossa on asukkaiden hyvinvointia ja itsenäistä selviytymistä tukevat maan kehittyneimmät sosiaali- ja terveystoimen palvelut ja tasapainoinen talous. Oulu on kansainvälinen edelläkävijä hyvinvointiteknologian hyödyntäjänä ja kehittäjänä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta ja he tekevät terveyttä sekä hyvinvointia edistäviä valintoja.
2. Oulun seudulla on asukkaiden tarpeista lähtevä yhteinen palveluverkko.
3. Palvelurakenteemme on vaikuttava ja taloudellinen.
4. Sosiaali- ja terveystoimen organisaation kyvykkyys ja henkilöstön osaaminen vastaavat strategisia tavoitteita.
5. Sosiaali- ja terveystoimi on vetovoimainen työnantaja, jonka henkilökunta on motivoitunutta ja voi hyvin.
6. Aktiivinen verkostoyhteistyö palvelu-, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin kanssa tukee sosiaali- ja terveystoimen strategisia tavoitteita.
7. Olemme kansainvälinen edelläkävijä asiakaslähtöisten hyvinvointiteknologiatuotteiden käyttäjänä ja kehittäjänä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy, terveydentila paranee, väestöryhmien väliset hyvinvointi- ja terveyserot kapenevat ja syrjäytyminen vähenee	Lapsiperheiden hyvinvointi paranee; kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten suhteellinen osuus vähenee. (Vuonna 2009 1,6 %)	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään kääntyy laskuun
	Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä: Yli 500 päivää passiivista työmarkkinatukea saavien aktiivointiaste nousee vähintään 40 %:iin. (v. 2009 31,3%).	Aktiivointiaste; Kelan seurantatiedot.
Nuorisotyöllisyys paranee	Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä painopistealueena nuoret: Toimeentulotukea pitkäaikaisesti (yli 3 kk) saaneiden 18-24 –vuotiaiden nuorten suhteellinen osuus kaikista alle 25-vuotiaista tuen saajista enintään 45 % (v. 2009 2476 alle 25-vuotiasta tuen saajaa, joista 1460 yli 3kk tukea saaneita, 59 %).	18-24 –vuotiaiden nuorten osuus suhteessa kaikkiin toimeentulotukea saaviin alle 25-vuotiaisiin

	Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä	Konsernitason seuranta. Puolittuu väliillä 2009-2012
	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutumien; toteutuu kattavana vuoteen 2011 mennessä	Konsernitason seuranta
Asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyy	Omahoitopalvelut käytössä koko kaupungissa.	Omahoitopalvelu käytössä kaikissa terveysasemapiireissä v. 2011 aikana
Vanhukset selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään	92 % 75-vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin	Kotona asuvat vanhukset (% 75-vuotta täyttäneistä)

Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus toteutuu

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palveluohjaus toimii	Hoito- ja palvelutakuu toteutuu lain edellyttämällä tavalla	Toteutuuko hoito- ja palvelutakuu lain edellyttämällä tavalla: kyllä/ei (poikkeamat raportoidaan)

Palvelut on suunniteltu ja toteutettu asiakaslähtöisesti

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Hyvä asiakastyytyväisyyden taso	Asiakastyytyväisyys vähintään keskimääräisellä tasolla (skaalasta riippuen).	Asiakastyytyväisyyden taso

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelujen tilaamisen/hankkimisen hallinta	Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään talous- ja toimintasuunnitelman puitteissa	Talouden toteuma ei ylitä talousarviota.
Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen	Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksinousun verran/ asukas.	Kustannusten nousu: % / asukas

Hoito- ja palveluketjujen toimivuus ja vaikuttavuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimivat ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut	Palvelujen järjestämisen painopiste siirtyy avohoito-/huoltopainotteisemmaksi ja kevyempiin palveluihin.	avohoidon /-huollon ja kevyempien palveluiden osuus kaikista palveluista (% käytetyistä €)

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat. Yritysten ja 3. sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa.	Ostopalvelujen %-osuus; toimintamenoista kasvaa, tarkastelu shp:n osalta erikseen	Ostopalvelujen %-osuus 2010-2011
	Palvelusetelijärjestelmän käyttöön otto vuoteen 2012 mennessä	Palveluseteleiden lukumäärä ja varatut €

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko. Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman päätöksien mukaan	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen vuoden 2012 loppuun mennessä	Laaditaan uuden Oulun palveluverkkosuunnitelma v. 2011 aikana

Selkeä ja tehokas johtamisjärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tilaaajatoimintojen kehittäminen	Tilaaajan ja tuottajan välisen tehtäväjaon tarkistaminen	Palveluohjaus siirretty soveltuvin osin tilaaja-organisaatioon Viranomaistoiminnan organisoinnista päätetty

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	47 746	46 441	50 454	50 099	51 452
Toimintamenot yhteensä	452 516	459 741	487 015	498 199	511 650
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä	44 087	42 767	45 574	46 496	47 752
Oma toiminta	43 551	41 502	44 974	45 880	47 119
Lakisääteiset tulot	536	1 265	600	616	633
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta ja työllistämistä	440 341	446 693	472 794	485 081	498 178
Oma toiminta	304 903	308 867	323 552	331 809	340 768
Lakisääteiset menot	24 864	23 165	30 214	31 030	31 867
Erikoissairaanhoito	110 575	114 661	119 028	122 242	125 542
Työllistäminen					
Toimintatulot yhteensä	2 480	2 255	2 255	2 316	2 378
Toimintamenot yhteensä	10 333	10 983	10 983	11 280	11 584
Netto	-7 853	-8 728	-8 728	-8 964	-9 206
Hankerahoitus					
Toimintatulot yhteensä	1 180	1 419	2 625	1 287	1 322
Toimintamenot yhteensä	1 842	2 065	3 238	1 838	1 888
Netto	-662	-646	-613	-551	-566
Toimintakate	-404 770	-413 300	-436 561	-448 100	-460 198

Lakisääteiset avustukset					
1 000 €	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2012
Toimeentulotuki	14 131	14 515	16 564	17 011	17 471
Maahanmuuttajien tt-tuki	1 172	930	2030	2085	2141
Elatustuet	1 109	0	0	0	0
Vammaisten kuljetuspalvelut	2 668	2 575	3 375	3 466	3 560
Muut vammaispalveluiden	5 783	5 145	8 245	8 468	8 696
Yhteensä	24 864	23 165	30 214	31 030	31 868

Erikoissairaanhoito					
1 000 €	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013
Psykiatrinen esh.	5 759	6 723	6 891	7 077	7 268
Somaattinen esh.	104 816	107 938	112 137	115 165	118 274
Yhteensä	110 575	114 661	119 028	122 242	125 542

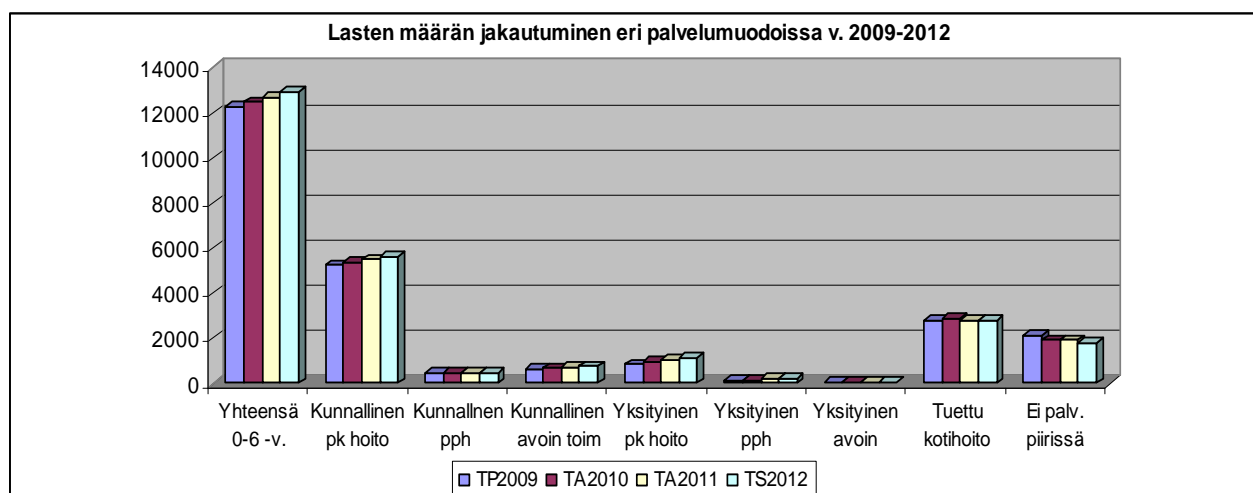
TOIMINTASUUNNITELMA TILAAJITTAIN

PÄIVÄHOITO

Palvelutarve

Oululaisten 0-6 –vuotiaiden määrä on kasvanut kuluneella vuosikymmenellä voimakkaasti, erityisesti vuosikymmenen lopussa. Lasten määrä on kasvanut keskimäärin vuosien 2004-2008 välillä 150 lapsella, mutta vuonna 2008 kasvu oli 269 lasta ja vuonna 2009 lapsien määrä kasvoi jo 460 henkilöllä. Luvussa on huomioitu Ylikiimingin liittyminen Oulun kaupunkiin. Vuoden 2010 osalta lasten määrän kasvu näyttää säilyvän korkealla tasolla. Lasten määrän kasvun pysyessä nykyisellä tasolla tulee palvelutoiminnan tuottavuutta lisätä ja palveluiden rakennetta edelleen keventää talousarviossa pysymiseksi.

Oulun kaupungissa päivähoitojärjestelmän suunnittelun osalta on tavoitteena järjestää 64%:lle 0-6 –vuotiaista päivähoitopalveluita (päiväkoti-, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta). Palveluverkon suunnittelussa ja luvuissa huomioidaan sekä kunnallinen että yksityinen-/3.sektorin toiminta.

Kuvio. Lasten määrän jakautuminen eri palvelumuodoissa v. 2009-2012.

Strategiset valinnat

Päivähoidon osalta on suunnitelmissa etsiä vaihtoehtoisia järjestämismalleja laadukkaan varhaiskasvatustoiminnan järjestämiseksi, kaupungin järjestämisvelvollisuuden täyttämiseksi ja kokonaiskustannusten hillitsemiseksi.

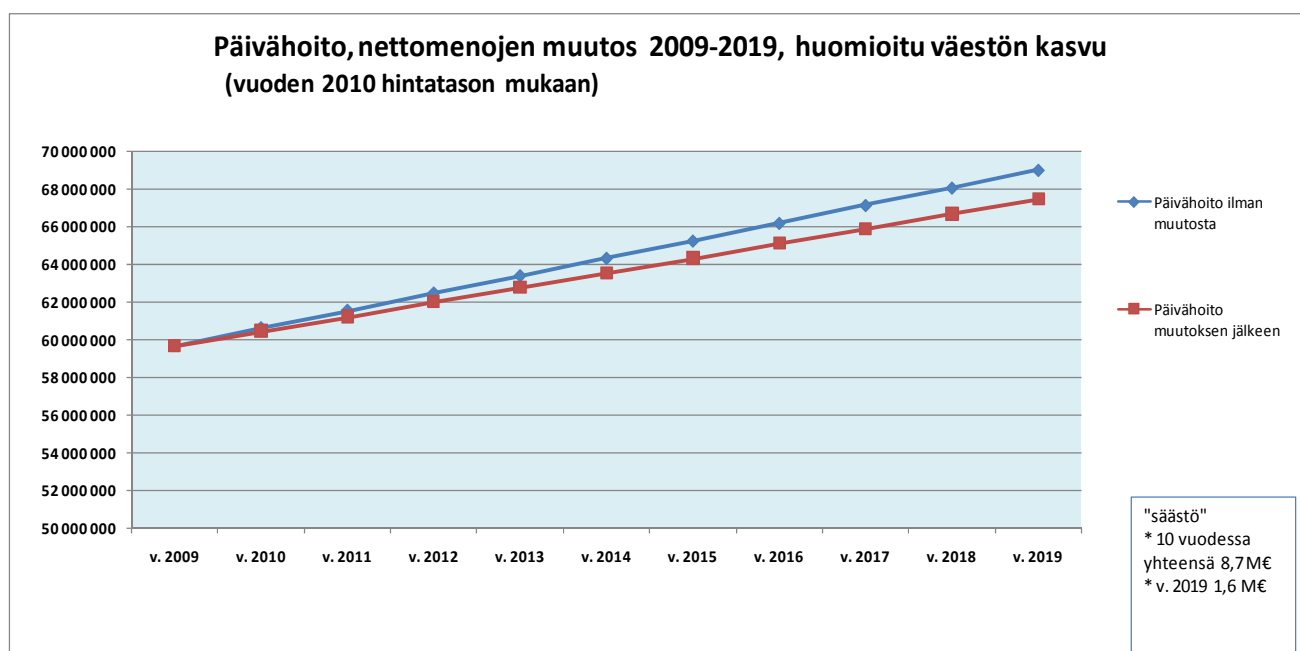
Tärkein tavoite yhteistyössä tuottajan kanssa on lisätä kevyempien palveluiden määrää lapsiperheiden osalta. Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta kaikille halukkaille perheille yhä laajemmin.

Päivähoidossa oman tuotannon osuus palvelutuotannossa on tällä hetkellä n. 84 %. Vuoteen 2019 ulottuvassa palvelurakennelaskelmassa on arvioitu kustannusvaikutusta, jos oman tuotannon kasvu väestön lisääntyessä olisi noin 3 % ja muu väestön kasvun vaatima palvelutarve hankitaan yksityisiltä markkinoilta (yksityishoidon tuella toimivat päiväkodit, palvelusetelit jne.). Laskelmissa palvelurakenteen tavoitetilä vuonna 2019 on oman palvelutuotannon **70 %:n** osuus ja yksityisen toiminnan osalta osuus on **30 %**. Prosenttiosuudet sisältävät päivähoitopalveluiden (päiväkotihoito, perhepäivähoito ja avoin

varhaiskasvatustoiminta) piiriin kuuluvan palvelukokonaisuuden. Näiden lisäksi osa 0–6 –vuotiaista hoidetaan kotihoidossa ja osa ei ole ollenkaan palveluiden piirissä. Laskelmassa /vertailussa ei ole otettu huomioon erityispäivähoitoa, koska yksityiset päiväkodit tarjoavat yleensä peruspäivähoitoa. Myös ryhmäperhepäivähoito on laskennan ulkopuolella. Kustannukset ovat nettokustannuksia, eli asiakasmaksujen vaikutus on huomioitu.

Laskelmassa ei ole huomioitu päiväkotikiinteistöjen investointikustannuksia, mikäli kaupunki itse toteuttaisi kokonaan kasvavan palvelutarpeen kattamisen.

Monipuolinen ja sisällöltään kattavampi palvelurakenne antaa päivähoiton asiakkaille valinnan vapautta enemmän tehtäessä hoitopaikkapäätöksiä. Tavoitteenmukainen kunnallisen ja yksityisen prosentuaalinen suhde luo päivähoiton markkinoille myös tervettä kilpailua. Kaupungin vahva, laadukas, kaiken palvelutarjonnan kattava ja hinnaltaan kilpailukykyinen oma tuotanto on palvelurakenteen tukiranka ja tarjoaa yksityiselle toiminnalle hyvän vastapainon markkinoiden kehittymisen kannalta.

Kuvio. Päivähoidon kustannusten kehittyminen vaihtoehtoisilla strategioilla v. 2010-2019

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Lasten päivähoiton palveluita tarjotaan erimuotoisina lähipalveluina kysyntää vastaten siten, että yksityiset palvelut täydentävät kunnallista palveluverkkoa. Palveluita lisätään lähinnä uusilla, rakentuvilla asuinalueilla.

Palveluverkon toimivuudesta pyritään huolehtimaan siten, että kevyempien hoitomuotojen, kuten avoimen varhaiskasvatuksen Taaperoryhmät ja Pikkukoulut sekä osapäivä- ja perheryhmät, jatkavat toimintamuotoina. Palvelutakuun jatkamisella taataan siirtyminen osapäivä- ja osa-aikahoidosta kokopäivähoitoon perheen tilanteen niin vaatiessa jo viiden vuorokauden kuluessa.

Vuoden 2011 aikana päivähoitossa ei ole luvassa kaupungin omia päiväkotinvestointeja. Kasvavaan palvelutarpeeseen pyritään vastaamaan palveluohjauksen tehostamisella (kevyemmät palvelut), palvelutakuun markkinoinnilla ja yksityisen päivähoiton toimintaedellytysten varmistamisella. Päiväkotien ja pihojen peruskorjauksia toteutetaan vuosittain laadittavan suunnitelman mukaisesti.

Yhteistyötä opetustoimen, päivähoidon ja nuorisotoimen kanssa tiivistetään tilojen ja henkilöstön yhteiskäyttöä tehostamalla sekä hallinnon synergiaetuja kehittämällä. Tavoitteena on yhteisen kehittämistyön avulla löytää parhaat käytännöt Oulun uuden palvelumallin toteuttamiseksi.

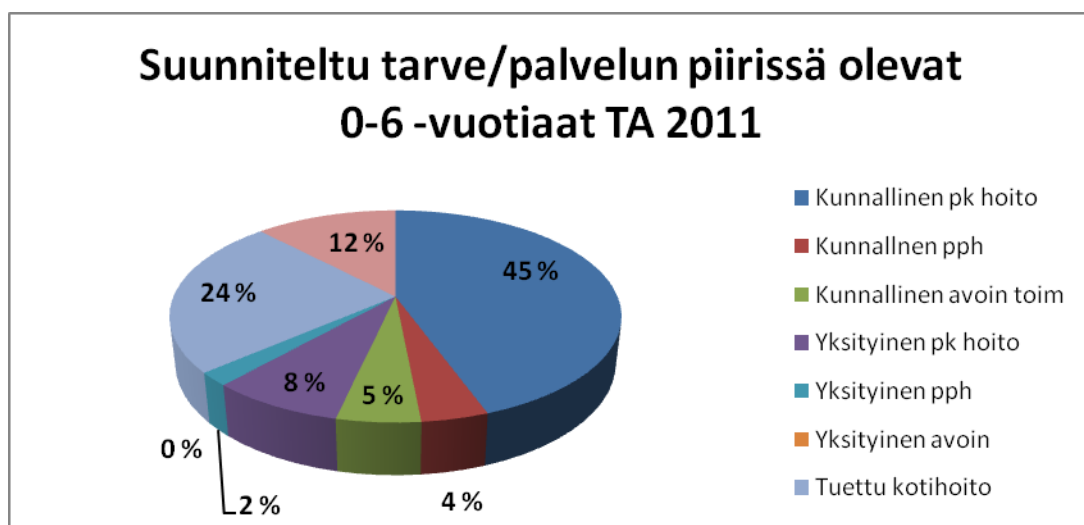
Päivähoidon palveluohjausta vahvistetaan muun sosiaali- ja terveystoimen palveluohjauksen ohella käyttöönottamalla OMAOulu –palveluportaali.

Päivähoidon sähköiselle palvelusetelille haetaan käyttömahdollisuuksia ja –kokemuksia erillisen hankkeen avulla, mikäli Oulun kaupunki –konsernissa ja SITRASSA hankkeen eteneminen toteutuu.

Perhepäivähoidon määrällisenä tavoitteena on nykytason säilyttäminen. Haasteita aiheuttaa suunniteltu asetuksen muutos, jossa ryhmäperhepäiväkodissa voi olla enintään kahden hoitajan kahdeksan lapsen päivähoitoryhmä, ja joka muuttaa tätä suuremmat ryhmäperhepäiväkodit päiväkodeiksi.

Oululisan nykyinen vaikuttavuus arvioidaan syksyn 2010 aikana. Selvityksen perusteella sosiaali- ja terveyslautakunta tekee Oulu-lisästä päätökset kv:n hyväksymän talousarvion pohjalta käyttösuunnitelman yhteydessä.

Päivähoito osallistuu maahanmuuttajalasten kotouttamishankkeeseen, missä lapset vanhempineen saavat päiväkodissa suomenkielen ja kulttuurin opetusta päiväkodeissa. Lisäksi päivähoito on mukana Esko- ja Tukevahankkeissa alle kouluikäisten osioissa.

Kuvio. Suunniteltu tarve/palvelujen piirissä olevat 0-6 vuotiaat lapset 2011

Päivähoitopalvelut painottuvat kunnalliseen päiväkotihoidon (45 %). Kunnallisen päiväkotihoidon paikkalisäyksen kohdistuvat vuonna 2011 ainoastaan nykyisten yksiköiden laajentumismahdollisuuksiin. Uusia kunnallisia päiväkotiteja ei oteta käyttöön vuonna 2011. Kunnallisen perhepäivähoidon odotetaan pysyvän edellisvuosien tasolla. Avoimen varhaiskasvatuksen osuudeksi on suunniteltu 5 %, mikä on edellisvuoden taso. Kotihoito tuettuna sisältää Oululisan ja lasten kotihoidon tuen. Yksityisen palvelutuotannon (sis. päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon) odotetaan lisääntyvän edelleen vuoden 2011 aikana yhtä nopeana kuin vuosina 2009 ja 2010. Palveluita käyttämättömien lasten osuus sisältää myös 0-9 kk ikäisten lasten osuuden, mikä on noin 60 % palveluja käyttämättömistä.

Varhaiskasvatuksen palveluilla tuetaan oululaisia lapsiperheitä tarjoamalla päivähoitoa perheen tarvitsemana ajankohtana ja maksamalla lasten kotihoidontukea. Perhe voi halutessaan valita yksityisen hoidon tuen turvin yksityisen päivähoitopaikan tai palkata hoitajan kotiin. Mikäli varsinaista päivähoitotarvetta ei ole, lapsilla on mahdollisuus samanikäisten lasten kanssa

ohjattuun toimintaan avoimen varhaiskasvatuksen palveluissa. Päivähoidon palveluverkko on tiheä ja perustuu pääasiassa lähipalveluperiaatteelle.

Päiväkoteja ja –pihoja kunnostetaan eri puolilla kaupunkia peruskorjausohjelman mukaisesti, jolloin tarvitaan väistötiloja. Vanhoja kalustoja uusitaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Vuodet 2012 - 2013

Suunnittelukauden aikana jatketaan edelleen palvelurakenteen muutosta, jonka tähtäimenä on vuosi 2019. Lisäksi kevyempiä palveluita pyritään lisäämään suhteessa palvelutarpeeseen. Tietojärjestelmien hyväksikäyttöä tehostetaan edelleen.

Rakennettavat kunnalliset päiväkotiyksiköt suunnitellaan vähintään 4-6 osastoisiksi ja niihin varataan toimitilat myös kevyemmille palveluille. Päivähoitotilojen toivotaan sijoittuvan muun palvelun, kuten koulun, palvelukeskuksen tai monitoimitalon yhteyteen. Uusille asuinalueille varataan tontteja myös jatkossa yksityisille toimijoille. Yksityisen päivähoidon kuntalisän tasoa tarkistetaan tarpeen mukaan vuosittain. Suunnittelukaudella tehdään selvitys päivähoitopalvelujen eri järjestämismahdollisuuksista. Kerhotoiminnan osalta selvitetään kolmannen sektorin ja seurakunnan tuomat mahdollisuudet.

1.8.2012 valmistuva Metsokangas II päiväkotii lisää päivähoito, -esiopetus- ja avoimen varhaiskasvatuksen paikkoja 108hp + 40/80 esiopetus/kerhopaikkaa. Uusia palveluita vaativia alueita ovat Länsi-Toppila (2012) ja hieman myöhemmin Hiukkavaara. Ensimmäisenä Hiukkavaaraan rakentuvalle Kivikkokankaalle suunnitellaan mahdollinen monitoimitalo vuonna 2014 (108hp + 40 esiopetuspaikka).

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2011	Oman tuotannon osuus	Avustukset	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuuudet	Hankinta-tapa	Markkinat
Päiväkotihoido	6523	5500 (84 %)	990 (15 %)	33 (0,5 %)	sisäinen sopimusohjaus, yksityishoidon tuki, palveluseteli, pieni osa suoraostoja	Markkinat kehittyneet
Perhepäivä-hoido	810	500 (62 %)	310 (38 %)		sisäinen sopimusohjaus, yksityishoidon tuki, palveluseteli, pieni osa suoraostoja	Markkinat kehittyneet
Avoin varhaiskasvatustoiminta	705	680 (97 %)		25 (3 %)	sisäinen sopimusohjaus, palveluseteli, pieni osa suoraostoja	Ei markkinoita, kehitystarve
Kotihoido						
Lastenkotihoido (laki)	3000				avustukset	
Kotih.tuki+Oululisiä (Hark.)	1150				avustukset	
Ei palveluiden piirissä	1562					
0 -6 -vuotiaat	12600					

Päivähoidon laadun seuranta

Tärkein laatukriteeri muodostuu siitä, että perhe saa toivomansa päivähoitopaikan tarvitsemassaan ajassa. Kuukausittaisissa tilaaja – tuottaja – neuvotteluissa seurataan laatumittareiden toteutumista esim. lasten ja henkilökunnan suhteellista määrää toisiinsa.

Asiakastyytyväisyyskyselyitä tehdään joka toinen vuosi. Päivähoidon sähköistä asiointia kehitetään edelleen pääsääntöisesti OMAOulu –palveluportaalin kautta.

TALOUS

Päivähoito 1 000 €	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	8 032	7 939	8 141	8 361	8 487
Toimintamenot yhteensä	74 106	74 315	78 054	80 161	82 325
Toimintakate	-66 074	-66 376	-69 913	-71 800	-73 838

MIELENTERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Palvelutarve

Palvelutarve erityisesti avohoidossa ja –huollossa tulee kasvamaan kautta linjan seurauksena tavoitteellisesta raskaamman hoidon vähentämisestä ja muusta palvelutarpeen kasvusta. Palveluita käyttävien suhteellisessa määrässä ikäluokista ei ennusteta merkittävää muutosta – mm. lastensuojelun avopalveluita ennustetaan käyttävän nykytason mukaisesti vajaa 8 % alle 18-vuotiaasta väestöstä myös tulevana vuosina, kun vastaavasti kodin ulkopuolisessa hoidossa olevien osuuden tavoitellaan laskevan lastensuojelussa 1,6 %:sta 1,4 %:iin vuoteen 2013 mennessä. Lisäksi vanhusväestön suhteellisen osuuden kasvu tulee huomioida palveluiden suunnittelussa.

Laitospalveluita ei suunnitella lisättävän väestönkasvun mukaisessa suhteessa, vaan tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä avohuoltoon.

Strategiset valinnat

Mielenterveys- ja sosiaalipalveluiden järjestämisessä painopiste on avohoidossa ja – huollossa. Laitoshoidon suhteellista osuutta ei nosteta (psykiatria) ja joiltain osin (lastensuojelu, kehitysvammahuolto) edelleen lasketaan.

Vaikuttavien mielenterveys- ja sosiaalipalveluiden järjestämiseksi keskeistä on palvelurakenteen monipuolisuus, mikä tarkoittaa monentasoisia ja eri tahojen – mm. järjestöjen, yksityisen ja kunnan joustavasti tuottamia palveluita, hoitoa ja tukea. Keskiössä on monituottajamallin aito toteuttaminen: palveluissa, joissa yksityisen tuotannon osuus on vielä marginaalista, mutta selkeää kehittämispotentiaalia markkinoilla selkeästi on, tulee palveluiden järjestämisen näkökulmasta (laatu, vaikuttavuus, kokonaistaloudellisuus) sallia yksityisen toiminnan laajentuminen joustavasti kunnallisen rinnalle. Kansallinen mielenterveys- ja päihdetyösuunnitelma (Mieli 2009) edellyttää mielenterveys- ja päihdepalveluiden toiminnan järjestämisen ns. yhden oven periaatteella, jolloin myös nykyinen palvelurakenne tulee uudelleen arvioida.

Kuntalaisen omaa valinnanvapautta lisätään laajentamalla palvelusetelin käyttöä kaikkiin soveltuviin palveluihin.

Palveluasumisen hankkimisessa tavoitteena on jatkossa keskittyneempi rakenne; sijoittuminen kaupunkirajojen sisälle tai vähintään lähikuntaperiaate.

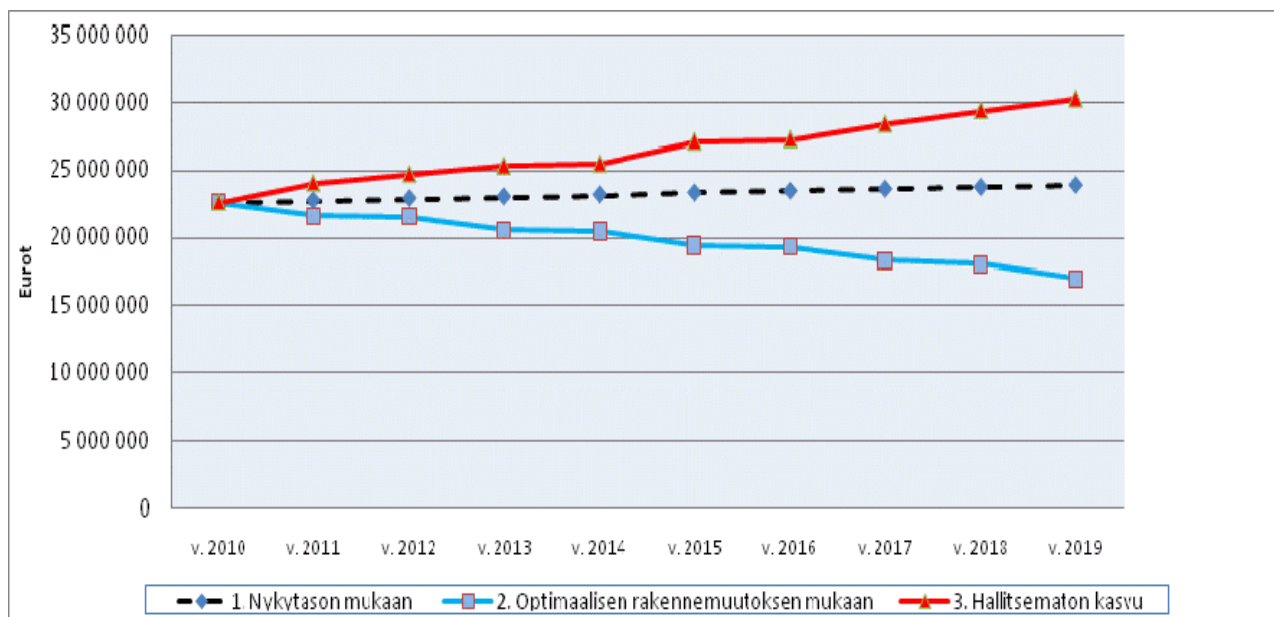
Asiakaslähtöisen ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden kehittämisen osalta tavoitteena on tiivistää nykyistä varsin hajanaista palveluverkkoa muodostamalla kolmesta neljään nykyistä vahvempaa mielenterveys- ja sosiaalipalveluiden avopalveluiden keskittymää kaupunkiin. Tavoitetilana on, että palvelut voidaan sijoittaa suurimpien terveysasemien yhteyteen tai niiden välittömään läheisyyteen. Psykiatrinen laitoshoido on tavoitteena keskittää kokonaisuudessaan Peltolan kaupunginosaan.

Yksityisten palveluiden määrä ja sijoittuminen palveluverkossa määräytyy hankintamenettelyn ja siinä asetettujen kriteereiden kautta. Tilojen ja palveluiden hankinnan eriyttäminen toisistaan tuo mahdollisuuden vaikuttaa tehokkaasti myös yksityisten palveluiden sijoittumiseen.

Palveluiden järjestämistavalla voidaan vaikuttaa merkittävästi sekä asiakaspalvelun laatuun että kustannuksiin. Esimerkiksi lastensuojelun kokonaisuudesta avopalveluiden osuus oli vuonna 2009 noin 4.9 m€, 30 % lastensuojelun kokonaiskustannuksista, kun taas kodin ulkopuolelle sijoittamisen kustannukset olivat n. 11.3 m€, 70 %.

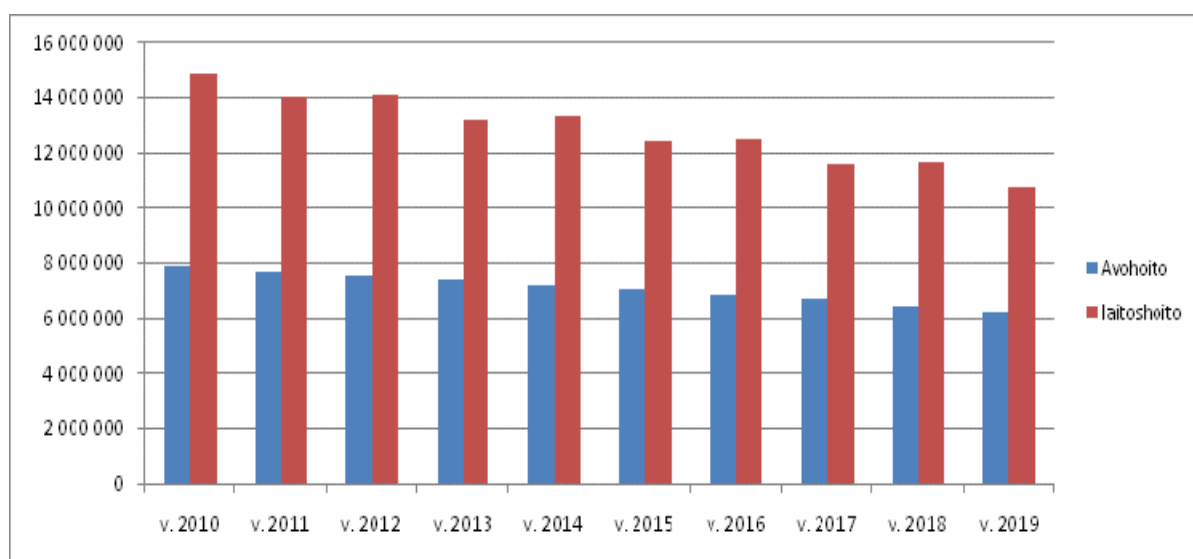
Kaupunkitason yhteisenä tavoitteena tulee olla, että viimesijaisen tuen ja hoidon (lastensuojelu, psykiatrinen hoito) piiriin päätyvien lasten ja nuorten määrän suhteellinen osuus laskee. Toteutuakseen tarkastelukulman tulee olla riittävän laaja, jotta tavoitteeseen voidaan päästä. Painopistettä tulee siirtää selkeästi varhaisempaan lasten ja nuorten kasvuympäristössä tapahtuvaan tukeen ja ennaltaehkäisyyn sekä perheiden tukemiseen lasten normaaleissa elinympäristöissä. Lasten ja nuorten hyvinvointiin vaikuttavat tekijät tulee huomioida laajemmin yhteiskunnassa, ei pelkästään palveluiden näkökulmasta. Lastensuojelusuunnitelma sekä seudullinen lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma linjaavat yhteistä kehittämistä.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty skenaariot lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon sekä lastensuojelun avo- ja laitospalveluiden kehittymisestä erilaisten vaihtoehtojen mukaisesti. Tavoitteena tulee olla ennustemallin 2 suuntainen kehitys, jolloin sekä avo- että laitospalveluiden käyttö vähenee erityispalveluissa tuen painopisteen ollessa ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja peruspalveluissa tapahtuvassa varhaisessa puuttumisessa. Skenaarioiden lähtökohdaksi on ennuste vuoden 2010 tilanteesta, jolloin oululaisista alle 18-vuotiaista on sijoitettuna kodin ulkopuolelle 1,6 % ja 7,7 % lastensuojelun avopalveluissa. Ennustemalli 2 perustuu siihen, että vuonna 2019 kodin ulkopuolelle sijoitettuja olisi enää 1,1% ikäryhmästä ja lastensuojelun avopalveluiden asiakkaana 5,8 %. Mikäli kehityksen suuntaa saadaan muutettua ennustemalli 2:n suuntaisesti, on sillä sekä taloudellista että kuntalaisten hyvinvointiin liittyvää suurta merkitystä.

Kuvio. Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon ja lastensuojelun avo- ja laitospalveluiden kehittyminen vaihtoehtoisilla strategioilla v. 2010-2019

- Hintataso skenaariolaskennassa on nykytaso.
- **Ennustemalli 1** perustuu nykytasoon, missä kodin ulkopuolelle sijoitettuja alle 18-v. on n. 1,6 % ja lastensuojelun avohuollon ja hoidon piirissä on 7,7 % alle 18-v. ja sama trendi jatkuu vuoteen 2019.
- **Ennustemalli 2:ssa** oletetaan, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus laskee ollen 1,1 % v. 2019 ja avohuollon palveluiden ja hoidon piirissä olevien määrä laskee ollen 5,8 % v. 2019.
- **Ennustemallissa 3** oletetaan, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä lisääntyy ollen v. 2019 2,0 % ja avohuollon palveluiden ja hoidon piirissä olevien alle 18-v. määrä lisääntyy ollen 10,0 % v. 2019.

Kuvio. Ennustemallin 2 mukainen avo- ja laitospalveluiden kehitys raskaimpien palveluiden osalta

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Mielenterveys- ja sosiaalipalveluissa ennaltaehkäisyn näkökulma tulee huomioida joka toimijatasolla ja kaikissa palveluissa, tavoitteena varhainen ongelmien tunnistaminen ja tarpeeseen reagointi. Ennaltaehkäisyllä pyritään vaikuttamaan siihen, että korjaavan tason palveluihin siirtyvän väestön suhteellinen osuus ei jatkossa kasva.

Mielenterveyspalveluissa avohoitopainotteisen, vaikuttavan ja kustannustehokkaan palvelujärjestelmän kehittämistä jatketaan. Peruspalveluiden ja erityistason mielenterveyspalveluiden välistä yhteistyötä ennaltaehkäisevässä työssä ja ongelmien varhaisessa tunnistamisessa ja hoitamisessa kehitetään ja lisätään. Hoitotakuuseen vastataan vähintään lain edellyttämällä tavalla, mutta tavoitteena on hoitoon pääsyn nopeutuminen kiireettömän hoidon osalta (hoitoon pääsyaikojen vertailu edelliseen vuoteen, enimmäis- ja keskimääräiset ajat). Terveystakuulaki tulee voimaan 1.5.2011, ja sen mukaan alle 23-vuotiaiden nuorten oikeus päästä psykiatriseen hoitoon 3 kuukaudessa muuttuu subjektiiviseksi oikeudeksi.

Kaupungin mielenterveyspalveluiden tilasta, toimivuudesta ja riittävydestä teetetään ulkopuolinen asiantuntija-arvio.

Palveluita kehitetään monituottajamallin pohjalta huomioiden oman palvelutuotannon lisäksi kolmas sektori, asukastuvat ja alueella palveluita tarjoavat yksityiset toimijat. Mielenterveys- ja päihdeavopalveluiden osalta tehdään markkina-analyysi.

Mieli 2009 –ohjelman mukainen strategiatyö käynnistyy syksyllä 2010 ja valmistuu suunnittelukauden aikana yhteistyössä THL:n ja PPSHP:n hallinnoiman Tervein Mielin Pohjois-Suomessa –hankkeen kanssa.

Päihdepalveluiden strategiatyö sisältyy Mieli 2009 –strategiatyöhön. Opiattikorvaushoidot siirretään terveysasemille. Lapsiperheiden päihdehoidon avokuntoutusmallia jatkokehitetään monituottajamallilla. Nuorten huumeidenkäyttäjien hoidon kehittämistä ja hoidon vaikuttavuuden arviointia jatketaan ja hoidon saanti turvataan hoitotakuulainsäädännön edellyttämällä tavalla. Päihdeasumisen kehittäminen sisällytetään pitkäaikaisasunnottomuuden kehittämisohjelmaan, jolle haetaan ohjelmasta ulkopuolista rahoitusta. Asumispalveluita kehitetään kokonaisuudessaan kuntouttavampaan ja kevyempään suuntaan.

Sosiaalipalveluissa taloudellinen matalasuhdanne luo kysyntää erityisesti viimesijaiseen taloudelliseen tukeen ja palveluihin. Talousarviovuoden keskeisenä haasteena on vastata lisääntyvään kysyntään huomioiden palvelutakuun lakisääteiset velvoitteet ja määrääjat.

Nuorten toimeentulotukiasiakkaiden ja pitkäaikaisesti työttömänä olleiden aktivointia tehostetaan. Maahanmuuttajien kotoutumisprosessia kehitetään poikkihallinnollisesti painopistealueena nuorten ja lasten kotoutumisprosessi.

Yli 500 päivää työttömänä passiivituen piirissä olevien määrän kasvun hillintään vaikutetaan kohdennettuja työllistämistoimia lisäämällä. Sosiaalista luototusta lisätään.

1.9.2009 voimaantulleen vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu laajenee vuoden 2011 alusta 10 tunnista 30 tuntiin kuukaudessa. Avustajatoimintaan ja tilapäishoittoon kehitetään vaihtoehtoisia malleja huomioiden palvelusetelin tuomat mahdollisuudet. Palveluseteli otetaan käyttöön omaishoidon lakisäateisen vapaan järjestämisen vaihtoehtona.

Sosiaali- ja terveysministeriön talousarvioesitykseen vuodelle 2011 sisältyy joitakin esityksiä, kuten takuueläke ja työllistymisen ja kuntouttavan työtoiminnan aktiivitoimiin osallistumisen kannustimet, jotka vaikuttavat mm. toimeentulotukimenoihin. Esitys sisältää myös harkinnanvaraisena kuntoutuksena annettavan psykoterapian siirtämisen Kansaneläkelaitoksen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisäateiseksi toiminnaksi 1.1.2011 alkaen.

Palvelusetelin käyttöönottoa valmistellaan mielenterveyskuntoutujien ja kehitysvammaisten palveluasumiseen puitesopimuskauden päättyessä vuoden 2011 loppuun.

Kehitysvammaisten tilapäishoidon vaihtoehtoisia tuottamistapoja selvitetään. Itsenäisesti tai omaistensa luona asuvien kehitysvammaisten päiväpalvelut tuotetaan omana tai kuntayhtymän päivä- ja työtoimintana, mikäli se on mahdollista. Rajakylän hoivayksikön yhteyteen valmistuu ikääntyville kehitysvammaisille suunnattu 20 -paikkainen asumispalveluyksikkö. Palveluverkkoa tarkennetaan siten, että Taatontuvan vuokratiloista luovutaan ja oman toiminnan yksiköiden asukasprofiilit tarkistetaan asiakaslähtöisesti.

Lastensuojelun laitospalvelut kilpailutetaan puitesopimuskaudeksi 2011-2013. Lastensuojelun avopalveluita hankitaan soveltuvin osin kilpailuttamisen kautta. Lastensuojelulain veloitteet huomioidaan palveluiden järjestämisessä.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelman mukaisesti järjestetään nuorten tuettua asumista ja palveluohjausta. Kartoitetaan muut kehittämistarpeet pitkäaikaisasunnottomuuden osalta ja selvitetään ohjelmarahoituksen käyttö, erityisesti avopalveluiden lisäämisen osalta.

Monituottajamalliin perustuva palveluiden järjestäminen vaatii tilaajalähtöisen palveluohjauksen toimiakseen vaikuttavasti. Palveluohjauksen siirtämistä tilaajalle valmistellaan vuoden 2010 aikana ja toteuttaminen aloitetaan vuonna 2011 vammaispalveluiden, kehitysvammahuollon ja asumispalveluiden osalta.

Vuodet 2012 - 2013

Valmisteilla olevat lainsäädäntömuutokset ja kansalliset kehittämishjelmät luovat suuntaviivat palveluiden järjestämiselle. Sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisvaltainen uudistaminen on käynnissä. Ensimmäisenä kokonaisuutena valmistellaan uusi sosiaalihuoltolaki, toisessa vaiheessa tarkistetaan sosiaalihuoltoa ohjaavien erityislakien sisältö ja kolmantena kokonaisuutena sosiaalihuollon rajapintojen sääntely.

Vuonna 2010 valmistuvassa vammaispoliittisessa ohjelmassa (VAMPO) linjataan lähivuosien (2010-2015) keskeiset vammaispoliittiset toimenpiteet.

Kehitysvammaisten asumishjelman (2010 -2015) tavoitteena on mahdollistaa kehitysvammaisille henkilöille yksilöllinen asuminen, joka vahvistaa heidän osallisuuttaan ja yhdenvertaisuuttaan yhteisössä sekä yhteiskunnassa. Ohjelman tavoitteena on vuosina 2010–2015 vähentää laitospaikkoja suunnitelmallisesti sekä mahdollistaa itsenäistä asumista. Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelman mukaisia toimenpiteitä asunnottomuuden hillitsemiseksi jatketaan ja kehitetään edelleen. Erityisryhmien asumispalveluita kokonaisuutena kehitetään monituottajamallilla. Palveluiden painopistettä kevennetään itsenäistä elämänhallintaa tukevin toimenpitein ja palveluin.

Sairaanhoitopiirin kanssa tarkistetaan psykiatrisen hoidon rajapinnat ja tarkennetaan erikoissairaanhoidon työnjako liittyen kuntaliitokseen.

Peltolan alueen suunnittelu etenee tarkennettavan tarvesuunnitelman pohjalta hankesuunnitelmavaiheeseen. Päihdehoidon kokonaisuus suunnitellaan nykytarvetta vastaavaksi osana Peltolan alueen jatkokehittämistä, huomioiden kuntaliitosten aiheuttamat muutokset.

Lasten ja nuorten palveluketjuja kehitetään lastensuojelusuunnitelman pohjalta painopisteenä ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja avohoito.

Sähköisiä toimintatapoja ja asiointipalveluita otetaan käyttöön kustannushyötyanalyysien perusteella.

Erityisryhmien asumiseen kohdennettua rahoitusta (ARA) hyödynnetään.

Palvelujen järjestäminen

Oheisessa taulukossa esitetään palvelutarpeen kehityssuunnat palveluittain, samoin tämän hetkinen järjestämistapa ja markkinoiden kehittyneisyys.

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2011	Oman tuotannon osuus	Avustukset	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuidet	Hankintatapa	Markkinat
Sosiaalisen ja taloudellisen tuen palvelut	Tarve kasvaa	16 %	84 %		Sisäinen sopimus viranomaistoiminnasta, avustuksissa toimeentulotuki ja työmarkkinatuki	Viranomaistyötä ei voi ulkoistaa
Maahanmuuttajapalvelut	Tarve kasvaa	29 %	54 %	17 %	Sisäinen sopimus viranomaistoiminnasta ja ohjaajapalveluista	
Lastensuojelun avopalvelut	Tarve kasvaa	85 %		15 %	Sis. sopimus + suorahankintaa 3.sektorilta. Esitetään kilpailutettavaksi 2011.	Muodostumassa
Lastensuojelun perhehoito	Tarve kasvaa	14 %	85 %	1 %	Sisäinen sopimus viranomaistoiminnasta ja toimeksiantosopimussuhteista perhehoitoa, asiakaskohtaisia sopimuksia ostopalveluihin	
Lastensuojelun laitoshoido, N=75 paikkaa	Tarve vähenee	55 %		45 %	Sis. sopimus + kilpailutettu v. 2007 edellisen kerran (puitesopimus 31.12.2010 saakka, kilpailutus 2010 aikana)	Oulun läänin alueella 63 luvanvaraista palveluntuottajaa.
Lasten ja nuorten psykiatrisen laitoshoido (N= 6 paikkaa)	Tarve vähenee			100 %	ostetaan PPSHP:ltä	
Mielenterveys- ja päihdeavopalvelut	Tarve kasvaa	95 %		5 %	Sisäinen sopimus ja suorahankintana yksittäisiä asiakaskohtaisia sopimuksia. Vuoden 2011 aikana tarkempi markkina-analyysi.	Markkinoilla valmiutta kehittyä, jos kilpailutus avataan
Palveluasuminen/ mielenterveys ja päihde (N=170)	Tarve kasvaa	35 %		65 %	Sisäinen sopimus ja kilpailutettu 2008 (puitesopimus 31.12.2011 saakka. Valmistellaan v. 2011 aikana palvelusetelin käyttöönotto puitesopimuskauden jälkeen)	Oulun läänin alueella 50 luvanvaraista palveluntuottajaa, lisäksi valtakunnallisia palveluntuottajia kiinnostusta laajentua
Mielenterveys- ja päihdelaitoshoido, N=80	Tarve vähenee	88 %		12 %	Sisäinen sopimus ja asiakaskohtaisia sopimuksia ostopalveluihin	Oulun läänin alueella luvanvaraisia yksiköitä 4
Vammaisten avopalvelut	Tarve kasvaa	24 %	69 %	7 %	Sisäinen sopimus. Avustuksissa asunnonmuutokset, autot, kuljetukset, avustajien rahoitus ym.	
Palveluasuminen/	Tarve	60 %		40 %	Sisäinen sopimus +	Oulun läänin

kehitysvammaiset	kasvaa				kilpailutettu v.2008 (puitesopimus), osallistujia 21, hyväksytyt 14. 2010 kilpailutettu palveluntuottaja kaupungin hallinnoimiin tiloihin	alueella 37 luvanvaraista palveluntuottajaa
Palveluasuminen/vaikeavammaiset	Tarve kasvaa	0 %		100 %	3 suurta palveluntuottajaa + palveluasuminen tuotettuna asiakkaan kotiin. Tehdään markkina-analyysi vuoden 2012 aikana.	Oulun läänin alueella 8 luvanvaraista palveluntuottajaa, joista Oulussa 3 suurta palveluntarjoajaa
Laitospalvelut/kehitysvammaiset	Tarve vähenee	0 %		100 %	2 palveluntuottajaa	

Mielenterveys- ja sosiaalipalvelujen laadun seuranta

RAI-mittariston hyödyntämistä kehitetään asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa, hoidossa ja laadun kehittämisessä. Mittaristo otetaan käyttöön kehitysvammaisten palveluissa THL:n kehittämissuositusten mukaisesti. Kansalliset laatusuositukset ja käypähoitosuositukset huomioidaan ohjeellisesti hankittavien palveluiden sisältöjä määriteltäessä.

Oman toiminnan osalta laatuvaatimukset määritellään sopimuksiin. Yksityisen toiminnan valvontaa toteutetaan suunnitelmallisesti muiden valvontaviranomaisten kanssa. Osallistutaan Kuusikkotyöskentelyyn ja laatutyön vertaiskehittämiseen.

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	14 484	14 391	16 710	16 853	17 308
Toimintamenot yhteensä	110 227	110 711	121 369	125 190	128 570
<i>Toimintakate</i>	- 95 743	- 96 321	- 104 659	- 108 337	- 111 262

TERVEYDENHUOLTO

Palvelutarve

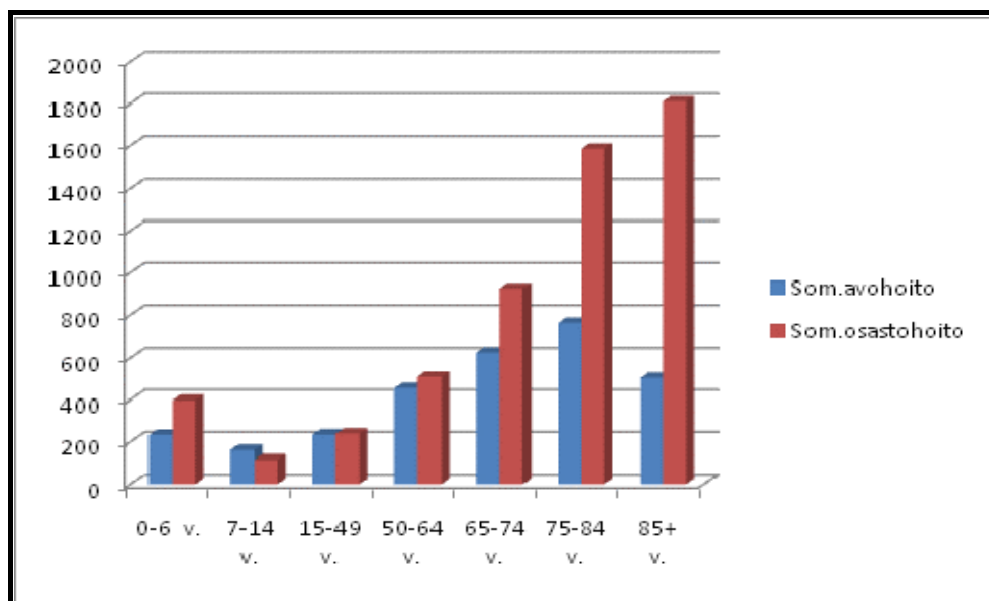
Terveystieteiden palveluita järjestettäessä on ensisijaisena tavoitteena nykyisen palvelutason turvaaminen sekä tasapuoliset palvelut väestön kasvu ja ikärakenteen muutos. Väestöryhmien välisiä terveyseroja pyritään määrätietoisesti kaventamaan. Terveysasemien palvelut turvataan.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin edistäminen painottuu suunnittelukaudella neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kehittämiseen uuden asetuksen mukaisesti. Omahoitopalveluita laajennetaan ja kehitetään asukkaiden itsenäisen terveydenhallinnan tukemiseksi. Terveystieteen toteuttamisessa varmistetaan edellytykset perusterveydenhuollon entistä painokkaammalle kehittämiselle.

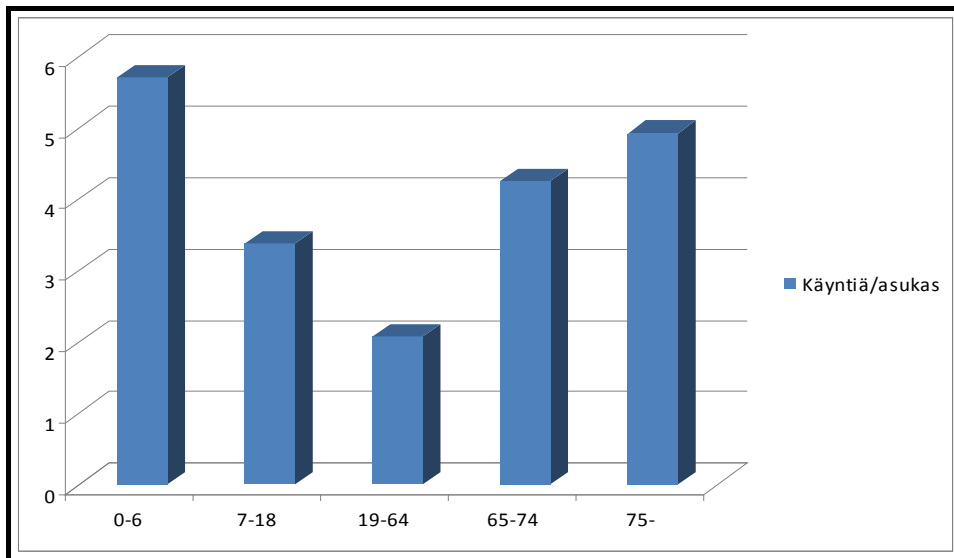
Perusterveydenhuoltoon siirtyy yhä varhaisemmin potilaita jatkohoitoon ja –seurantaan erikoissairaanhoidosta. Työttömyyden lisääntyessä ja suurten ikäluokkien eläköityessä työterveyshuollon palveluista siirtyy asiakkaita terveysasemien palveluiden piiriin. Yksityisestä hammashuollosta siirtyy edelleen aikuisikäisiä julkiseen hammashuoltoon. Mielenterveyspotilaiden ja päihdeasiakkaiden määrä lisääntyy avoterveydenhuollossa.

Tulevien vuosien haasteena palvelutuotannon ja kustannusten hallitsemisen osalta on erityisesti väestön ikääntyminen, teknologian ja hoitomenetelmien kehittyminen sekä väestön kasvavat odotukset terveyspalveluiden osalta. Ikärakenteen muutos aiheuttaa sairastavuuden lisääntymistä. Esim. tyypin 2 diabetespotilaita on Oulussa tällä hetkellä noin 7000. Väestön ikärakennemuutoksen huomioiden tautiin sairastuneiden määrä kaksinkertaistuu 10-15 vuoden aikana. Tällä hetkellä ko. potilasryhmän hoito vie Suomessa noin 15 % terveydenhuollon menoista. Erityisesti diabeteksen liitännäissairauksien (valtaosa sydän- ja verisuonisairauksia) hoito lisää kustannuksia.

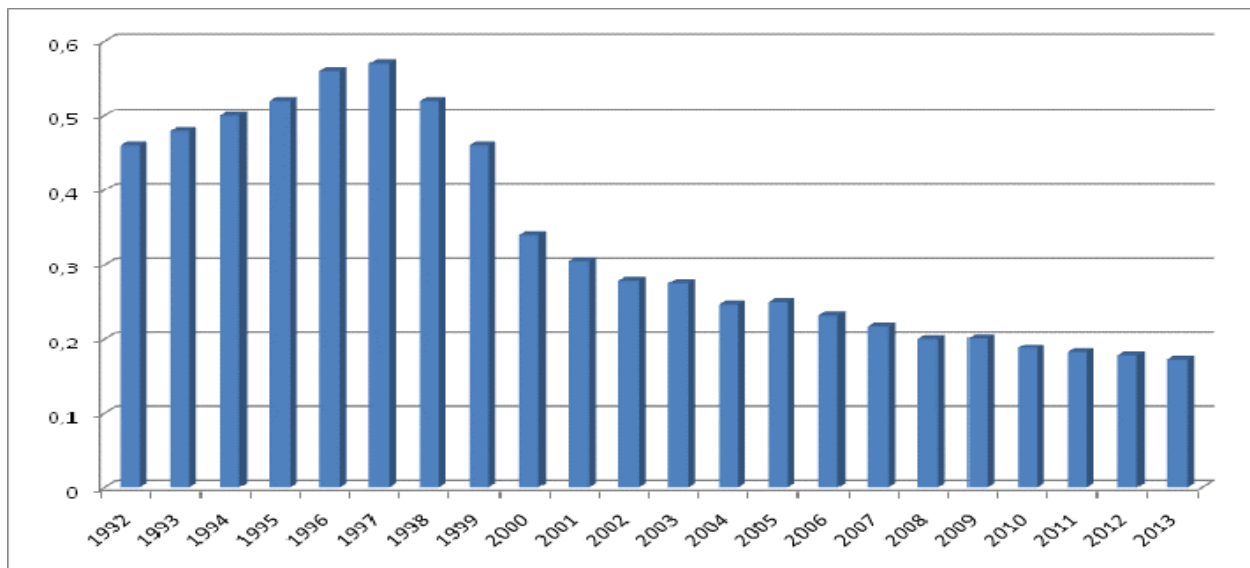
Kustannusten muodostumisen taustalla on ikääntyneen väestön määrän lisääntyminen suhteessa nuorempaan väestöön. 2010 –luvulla arvioidaan yli 65- vuotioiden osuuden väestöstä kasvavan 6,4 %/vuosi, kun nuoremman väestön kasvu jää vain 0,4 %/v. Erityisesti kustannuspaineita tulee erikoissairaanhoidotasoisista palveluista, mikä puolestaan aiheuttaa jatkohoidon järjestämispainetta terveysasemilla ja kaupungin omassa erikoislääkärivastaanotto toiminnassa. Tämä aiheuttaa kustannuskasvua arviolta 1 %/v. Tämän ohella lääketieteen kehittymisen arvioidaan aiheuttavan kustannusten lisääntymistä perusterveydenhuollossa 1 %/v ja erikoissairaanhoidossa 1,5 %/v.

Kuvio. Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset ikäryhmittäin €/asukas v. 2008

Kuvio. Avoterveydenhuolto käynnit/ikäryhmän asukas

Kuvio. Keskitetyn päivystyksen lääkärikäynnit/asukas 1992-2009 ja ennuste 2010-2013

Päivystyskäyntien vähenemiseen ovat vaikuttaneet mm. omalääkärijärjestelmän käyttöönotto v. 1997-1999, yhteyskeskuksen käyttöönotto v.2006 ja sairaanhoitajien vastaanoton lisäys v. 2008.

Strategiset valinnat

Terveystalolaki su 1.5.2011 alkaen potilaille vapauden valita hoidosta vastaava terveysasema kaupungin sisällä. Valinnanvapauden lisääntymiseen liittyen terveysasemapiirien lukumääriä, kokoa ja palvelukykyä tarkastellaan kokonaisuutena huomioiden myös tulevat kuntaliitokset.

Tavoitteena on tiivistää terveysasemaverkkoa samalla kuitenkin turvaten palvelujen saavutettavuus. Nykyisistä keskimäärin 15.000 asukasta palvelevista terveysasemista siirrytään 10 vuoden aikana suurempiin pääsääntöisesti noin 25-30.0000 asukasta palveleviin, julkisella liikenteellä helposti saavutettaviin terveysasemiin.

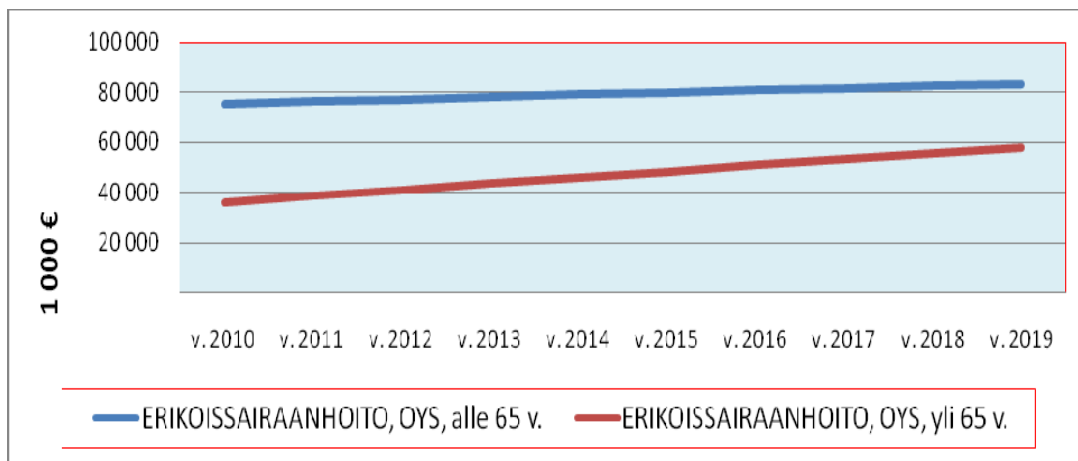
Kontinkankaan vanhan sairaalarakennuksen peruskorjaus toteutetaan vuosina 2011–2013. Tällä on terveysasemaverkon ja toiminnan kehittymisen kannalta keskeinen merkitys. Suun terveydenhuollon toimipisteet keskitetään pääsääntöisesti terveysasemien yhteyteen ja suun erikoishoidot keskitetään Aapistielle terveyskeskuksen erikoishammashoidon yksikköön. Ulkoisten tuottajien määrä vaikuttaa merkittävästi palveluverkkoon, palveluohjaukseen (mm. palveluseteli) ja hoitoketjuihin.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon sulautuvat aikaisempaa kiinteämmin yhteen ja erikoissairaanhoito tuodaan perusterveydenhuollon lääkäri-hoitajatiimien tueksi.

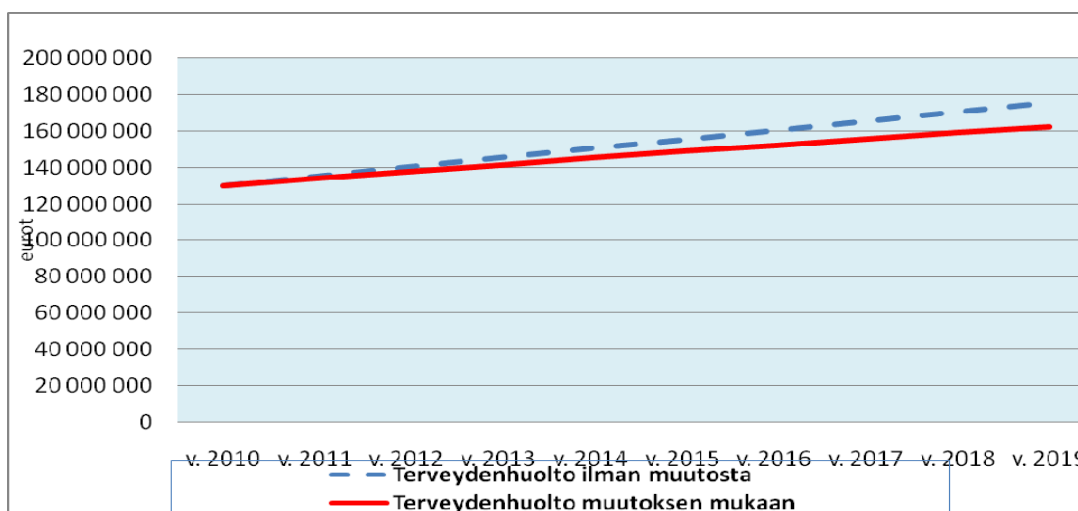
Terveydenhoidossa siirrytään kevyempiin palveluihin ja painopiste siirretään sairaalahoidosta eriasteisten avovastaanotto ja –palveluiden suuntaan ja asiakkaan tukemiseen omahoidossa. Palveluiden järjestämistä kehitetään terveyshyöty- ja monituottajamallilla.

Lasten ja nuorten sekä opiskelijoiden lakisääteisten tarkastusten ja suun terveydenhuollon tarkastusten järjestäminen vaatii merkittäviä resurssilisäyksiä (asetusmuutos).

Vastaanotto toiminnan ja erikoissairaanhoidon kehittyminen vaihtoehtoisilla strategioilla v. 2010-2019

Kuvio. Nykyisen palvelutarpeen kehittyminen ilman rakennemuutosta v. 2010-2019

Kuvio. Terveydenhuollon (vastaanotto toiminta ja erikoissairaanhoidon) kustannuskehitys, rakennemuutos huomioiden v. 2009-2019

Palvelutarvetta vähennetään rakenteellisilla toimilla. Omahoidon asteittaisella kattavuuden toteutuksella tavoitellaan vastaanottokäyntien vähennystä 8-10 % vuoteen 2019 mennessä. Työpari- ja tiimityömallin tehokas toteutuminen vähentää lääkärikäyntejä 20 %, mikä siirtyy hoitajatyön lisäyksi. Tämän seurauksena tulee vastaanotto-toiminnassa kustannussäästöä 10 % vuoteen 2019 mennessä. Ennaltaehkäisevän toiminnan ja palveluverkon tiivistämisen aiheuttamia kustannusvaikutuksia ei tässä ole otettu huomioon.

Palvelutarvetta vähentäviä rakenteellisia toimenpiteitä ovat oman peruserikoissairaanhoidon toiminnan tehostaminen tavoitteena siirtää Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toiminnasta 10 % terveydenhuollon omaksi toiminnaksi 10 vuoden kuluessa sekä lääketieteellisten tukipalveluiden, mukaan lukien tietotekniikka ja tietojärjestelmät, yhdistäminen kaupungin ja OYS:n välillä. Toimilla tavoitellaan ko. toiminnoissa 1,5 % kustannussäästöä/v eli 15 % alenemaa vuoteen 2019 mennessä. OYS:n toiminnan rationalisointivelvoite on 0,5 %/vuosi, mikä merkitsee 5 % kustannusalenemaa vuoteen 2019 mennessä. Toimenpiteiden seurauksena saadaan 6,5 %:n kustannussäästö 10 vuoden kuluessa.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Ennaltaehkäisevä toiminta. Ennaltaehkäisevä toiminta sisältyy kaikkiin terveydenhuollon kontakteihin. Neuvola-, koulu ja opiskeluterveydenhuollossa painotetaan uuden asetuksen mukaisesti laajojen, syvällisten terveystarkastusten osuutta. Koulu- ja oppilaitosten kokonaisvaltaista terveydenhuoltoa kehitetään yhdessä opetustoimen, opiskelijajärjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Ehkäiseviä toimenpiteitä suunnataan erityisesti riskiryhmiin, kuten koulupudokkaihin, asevelvollisuuden keskeyttäneisiin, pätkätyöläisiin, pitkäaikais-työttömiin ja työkyvyttömyyseläkeläisiin. Työnhakijoiden terveystarkastuksia lisätään monialaisessa yhteistyössä. Terveyden edistämiseksi jatketaan yhteistyön syventämistä kolmannen sektorin kanssa mm. ESKO-hankkeen puitteissa. Raskaudenajan seulonnat järjestetään uuden kansanterveysasetuksen mukaisesti. Mammografiaseulontaa laajennetaan edelleen yhdellä ikäluokalla.

Ennaltaehkäisevään toimintaan ja varhaiseen puuttumiseen varataan 1 M€ määräraha, joka kohdennetaan lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden lisäämiseen (mm. päivähoitoikäisten lasten erityistarpeiden huomioimiseen ja ennaltaehkäisevään sosiaali- ja mielenterveystyöhön). Määräraha kohdennetaan tarkemmin tilaajan ja tuottajan välisissä neuvotteluissa loppuvuoden 2010 aikana ja päätetään sosiaali- ja terveyslautakunnassa sekä palvelutuotannon johtokunnassa sopimusten hyväksymisen yhteydessä.

Avoterveydenhuollossa tarjotaan asiakkaille vapaus valita hoidosta vastaava terveysasema kunnan sisällä terveydenhuoltolain voimaan tullessa.

Omalääkäri-omahoitaja-työparimallia kehitetään siten, että kaupunkilaisille taataan tasapuoliset ja laadukkaat terveydenhuollon palvelut. Tavoitteena on, että pitkällä tähtäimellä valtaosa terveyskeskuslääkäreistä on perusterveydenhuoltoon motivoituneita ja sitoutuneita yleislääketieteen erikoislääkäreitä. Toteutetaan sairaanhoitajien ja lääkärien välinen työnjako siten, että lääkäri-hoitaja tiimeillä on edellytykset toimia vankkana perustana terveydenhuollon kokonaisuudessa. Noin 21 000 oululaisen lääkärin ja hoitajan vastaanottopalvelut ostetaan edelleen ODL Hoitoketju:lta sopimuksen mukaisesti 9.8.2012 saakka ja mahdollisesti optiona 9.8.2013 saakka.

Kaakkurin teknologiaterveyskeskuksessa (ttk) kehitetään uudenlaisia palveluprosesseja ja hyödynnetään tehokkaasti uusinta teknologiaa. Ttk toiminta ja yhteistyöverkosto arvioidaan ja sen jatkosta sekä sijoittumisesta kaupunkiorganisaatiossa päätetään vuonna 2011.

Suurten kansansairauksien ehkäisyssä ja hoidossa pyritään yhä järjestelmällisempään toimintaan toimintatapoja ja työnjakoa kehittämällä. Perusterveydenhuollon tasoista mielenterveystyötä kehitetään yhdessä mielenterveyspalvelujen avopalvelutiimien sekä muun

verkoston kanssa kolmivuotisessa prosessissa vuoteen 2012 saakka. Opiatikorvaushoidot siirretään terveysasemille.

Hoitoketjujen toimintaa parannetaan kehittämällä joustavia erikoislääkärikonsultaatiomahdollisuuksia sekä erikoislääkäripalveluita siten, että avohoidon lääkäri-hoitaja tiimien mahdollisuudet hoitovastuun pitämiseksi perusterveydenhuollossa paranevat. Vanhusten toimintakyvyn seuranta sekä vanhusten hoitoketjun toimivuutta parannetaan hoitoketju-työryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti kehittämällä terveysasemien ja laitoshoidon välistä yhteistoimintaa sekä kehitetään geriatrisen avopalveluyksikön toimintamalli ja peruste-taan toimintamallin mukainen yksikkö.

Suun terveydenhuolto

Sopimuksessa painotetaan hoitotason työtä. Alle kouluikäisten suun terveydenhuollon ennaltaehkäisyä tehostetaan. Selvitetään palvelusetelin soveltuvuus erikseen määriteltyjen ryhmien palvelun tuottamiseen suun terveydenhuollossa.

Keskitetty palvelut

Apuvälinepalvelut siirretään osaksi PPSHP:n alueellista apuvälinekeskusta vuonna 2011. Kaupungin radiologian yksikkö siirretään PPSHP:n toiminnaksi uuteen OYS:n avohoitotaloon vuonna 2011. Perustason erikoissairaanhoidon järjestetään uudelleen yhteistyössä PPSHP:n kanssa mm. reumanhoidon, lastensairauksien, naistentautien, korva-, nenä- ja kurkkutautien, sisätautien, ihotautien, kirurgian ja syöpätautien kohdalla.

Sairaalahoito

Oulun kaupunginsairaalan lyhytaikaisen sairaalahoidon ja kuntoutustoiminnan turvaamiseksi laitoshoidon paikkoja muutetaan asteittain kuntoutuskotityyppisiksi paikoiksi, joissa tavoitteena on mm. sairaalahoidon jälkeinen kotiin kuntoutus, kotona asumista tukeva laitostuntoutus ja mahdollisen jatkohoitopaikan (palvelukotiasuminen, hoivahoito) odottaminen. Lyhytaikaissairaalahoitoa palveluja ostetaan edelleen ostosopimusten mukaisesti riittävän sairaala- ja kuntoutusresurssin turvaamiseksi. Sopimukset nykyisten palveluntuottajien kanssa ovat voimassa vuoden 2011 loppuun. Lyhytaikainen sairaalahoidon kilpailutetaan vuonna 2011 ja kotisairaalatoiminnan mahdollinen kilpailuttaminen valmistellaan vuoden 2011 aikana. Kilpailuttamisissa huomioidaan monikuntaliitoksen vaikutukset.

Erikoissairaanhoidon palvelut

Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan pääasiallisesti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä (PPSHP). Kaupungin omistajastrategian ja PPSHP:n omistajastrategian mukaisesti kaupunki ottaa tehokkaaseen käyttöön omistajaohjauksen koko keinovalikoiman. Sopimusmenettely uudistetaan kuntien, yhteistoiminta-alueiden ja PPSHP:n välillä. Sopimus perustuu yhteistoiminta-alueittain laadittuun palvelujen järjestämissuunnitelmaan. Rahoitus ja kehityssopimus tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja taloudessa noudatetaan kuntien talouden kehityslinjauksia.

Yhdessä seutukunnan muiden kuntien kanssa selvitetään peruserikoissairaanhoidon palvelujen vaihtoehtoiset järjestämistavat sekä joustavien, matalakynnyksisten erikoislääkärikonsultaatioiden saaminen mahdollisimman lähelle omalääkäreitä tukemaan omalääkäri-omahoitajatoimintaa. Erikoisalakohtaiset neuvottelut erikoissairaanhoidon edustajien kanssa käydään vähintään kerran vuodessa tavoitteena tarkoituksenmukainen hoidon porrastus ja työnjako.

Erikoissairaanhoidossa ei suunnitella uuden toiminnan aloittamista tai toiminnan laajennuksia. Tavoitteena on palvelujen määrän vakiinnuttaminen vuoden 2010 tasolle. Toimintaa pyritään tehostamaan nykyisillä resursseilla. Kysynnän hallitsemiseksi pyritään löytämään keinoja yhdessä perusterveydenhuollon, vanhustenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Kysynnän hallintaa parannetaan tarkistamalla erikoissairaanhoidon lähettämiskriteerit sekä varmistamalla kriteerien käyttö koko terveydenhuollon organisaatiossa. Potilasvirtojen ohjauksen koordinoimiseksi kaupunki yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa käy neuvotteluja työterveysasemien ja yksityisten lääkäriasemien kanssa.

Vuodet 2012 - 2013

Selvitetään perusterveydenhuollon tarkkailuosaston perustaminen yhteispäivystyksen yhteyteen.

Liitytään kansalliseen sähköiseen arkistoon ja otetaan käyttöön e-resepti koko terveydenhuollossa valtakunnallisesti ja alueellisesti sovitun aikataulun mukaisesti. Otetaan käyttöön elämänlaatumittari (15D) sekä suuria kansansairauksia sairastavien hoitotasapainoa kuvaavat mittarit.

Vuosina 2013-14 aloitetaan sosiaali- ja terveysalan oppimiskeskuksen toiminta saneeratuissa Kontinkankaan tiloissa yhteistyössä Oulun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan, Tolan, Oyj:n, OAMK:n, Oulun seudun ammattiopiston, DIAK:n ja Diakoniaoppilaitoksen kanssa. Perusterveydenhuoltoa palvelevaa tutkimustyötä lisätään yhdessä yliopiston terveystieteen laitoksen kanssa.

Mammografiaseulontoja lisätään suunnitellusti ja arvioitu tarve kasvaa nykyisestä noin 7500:sta 15000:een vuoteen 2015 mennessä.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelu-tarve 2011	Oman tuotannon osuus	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuudet	Hankinta-tapa	Markkinat
Ennaltaehkäisevä toiminta	Tarve kasvaa (asetus)	Lähes 100 %		Sis.sopimus + hankinta 3. sektorilta + palveluseteli mahdollisia.	Perhepalveluita mahdollisuus kilpailuttaa
Vastaanottotoiminta	Tarve kasvaa	84,6 %	15,4 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi. mahdollisuus kilpailuttaa max 30 %.
Yhteispäivystys	Tarve kasvaa	0 %	100 %	Päivystyssopimus	
Suun terveydenhuolto	Tarve kasvaa, siirtymistä yksityiseltä	96 %	4 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi. Mahdollisuus kilpailuttaa tai hankkia palvelusetelillä max. 15 % (mm. kasvun osalta)
Erikoislääkäritoiminta	Tarve kasvaa, siirtymistä OYS:sta	100 %			Markkinoita riittävästi osalla erikoisaloista, max 30 %.
Lääkinnällinen kuntoutus	Tarve kasvaa	80 %	20 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi, max 20 %.
Sairaankuljetus	Tarve kasvaa	93 %	7 %	Oulu-Koillismaan pelastuslaitos ja yksityisiä.	Markkinoita osittain.
Kotisairaala	Tarve kasvaa		100 %	Sopimus ODL:n kanssa v. 2011.	Arvioitava oma toiminta / ostopalvelu
Erikoissairaanhoito	Tarve kasvaa		100 %	Ostetaan PPSHP:lta	Markkinoita osittain. Elektiivistä hoitoa max 20 %.

Terveydenhuoltopalveluiden laadun seuranta

Palveluiden laatukriteereinä käytetään palveluiden saatavuutta, hoitosuhteen jatkuvuutta, asiakastyytyvääisyyttä, sairastavuusindeksiä, hampaiston DMF-indeksiä, osallistumista naisten terveystarkastuksiin, omahoitoalustan käyttöastetta ja yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon käytön vähäisyyttä.

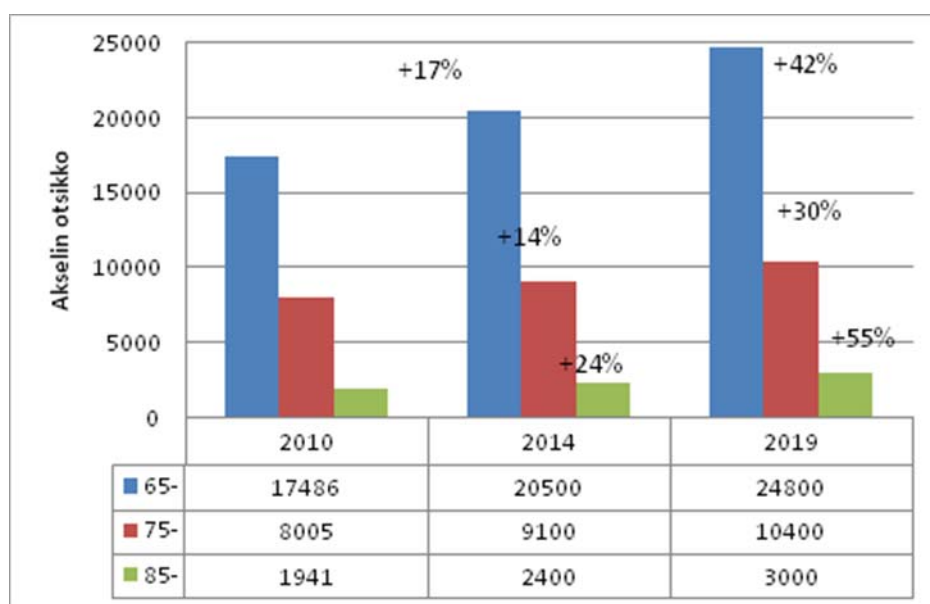
TALOUS

Terveydenhuolto					
1 000 €	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	8 271	8 056	10 308	10 587	10 872
Toimintamenot yhteensä	162 738	166 962	196 841	202 155	207 613
Toimintakate	-154 466	-158 906	-186 533	-191 568	-196 741

VANHUSTYÖ

Palvelutarve

Ikärakenne määrittää vanhusväestön palvelutarvetta suuressa määrin. Alla olevassa kuviossa on oululaisten 65 vuotta, 75 vuotta ja 85 vuotta täyttäneiden määrän kehitys tulevina vuosina. Nykyisellä palvelujen käytöllä 65 vuotta täyttäneistä 17 %, 75 vuotta täyttäneistä 30 % ja 85 vuotta täyttäneistä 58 % on palvelujen piirissä (säännöllinen kotihoito, omaishoito, tehostettu palveluasuminen, laitoshoido, sairaalahoito terveyskeskuksissa ja erikoissairaanhoidossa) (Kuuden suurimman kaupungin vanhusten sosiaali- ja terveyspalvelujen ja kustannusten vertailu 2008). Seuraavan neljän vuoden aikana väestösuunnitteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy vuosittain noin 750:llä. 1.1.2010 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli 5,8 % ja väestösuunnitteen mukaan vastaava prosenttiosuus vuonna 2019 on 7,0 %.

Kuvio. Vanhusväestö 2010, 2014 ja 2019 sekä ikäryhmien kasvu verrattuna vuoteen 2010

Strategiset valinnat

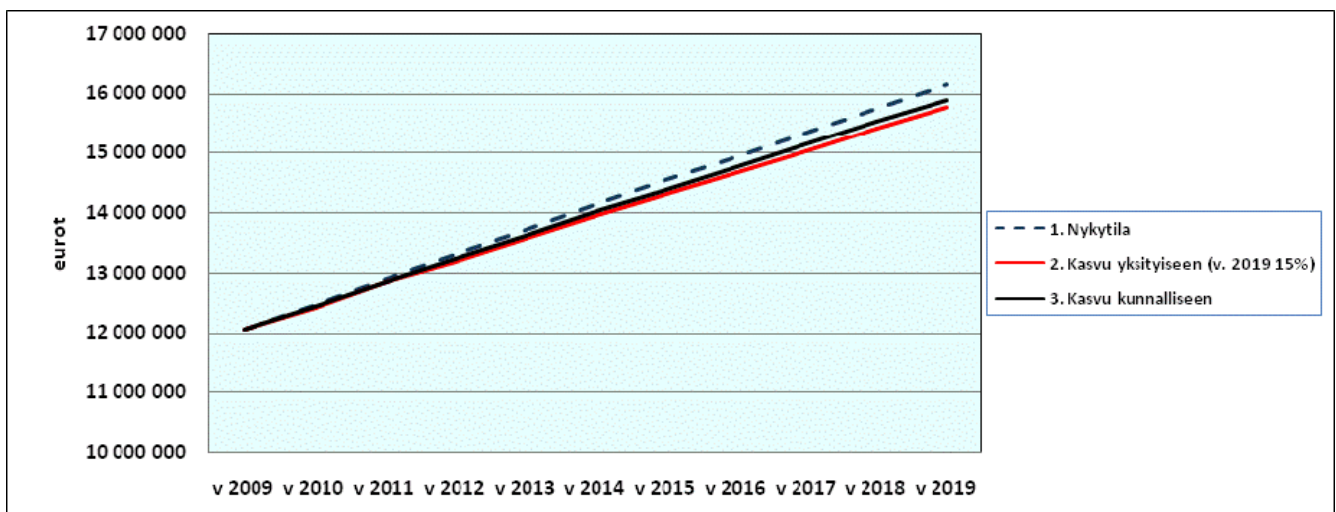
Sosiaali- ja terveystoimen strategisen tavoitteen ”92 % 75-vuotta täyttäneistä asuu kotona riittävien palvelujen turvin” saavuttamiseksi vanhustyössä on edelleen painopisteenä:

- Ikäihmisten kotona asumista tukevien hyvinvointia edistävien ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen.
- Ikäihmisten ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteen muuttaminen laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen.

Vanhustyön palvelujen tarvetta ja järjestämistä on kuvattu seuraavissa taulukoissa käyttäen 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmää. Tämä ikäryhmä on merkittävä vanhuspalveluja suunniteltaessa ja valtakunnallisesti tämän ikäryhmän palvelurakenteelle on annettu määrällisiä suosituksia (KASTE-ohjelma, Ikäihmisten palvelujen laatusuositus, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008:3). Myös 65-74-vuotiaiden tarvitsemat palvelut on huomioitu talousarviossa.

Säännöllisen kotihoidon kattavuustavoite on asetettu 12,5 %:ksi 75 vuotta täyttäneistä myös lähivuosille. Ikäryhmän kasvu tuo vuosittain 30-40 uutta kotihoidon asiakasta. Samanaikaisesti kattavuuden nostamisen kanssa tavoitteena on vähentää kuukausittaista keskimääräistä asiakaskohtaista tuntimäärää. Keinoina mm. palveluohjauksen tehostaminen, jolloin asiakkailta on monipuolisempi tieto tarjolla olevista palveluvaihtoehdoista ja niiden omaehtoisesta hankinnasta sekä kotihoidon kriteerien uudelleen tarkastelu palveluohjausmallia kehittämällä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty säännöllisen kotihoidon kustannuskehitystä järjestettäessä palveluja eri vaihtoehdoilla.

Kuvio. Ennustemallit eri tavoista järjestää säännöllistä kotihoitoa v. 2009-2019

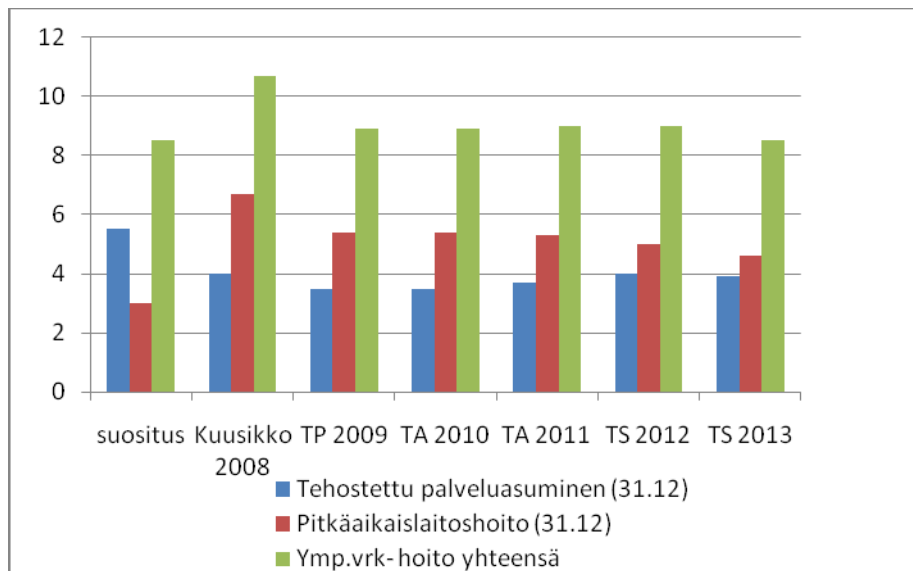
Ennustemalli 1 on vuoden 2009 tilanne, jossa kunnallisen kotihoidon osuus on 92 % ja ostopalvelujen 8 %. Tällöin kustannukset kasvavat 10 vuodessa n. 34 % eli 75 vuotta täyttävien kasvun suhteessa. Ennustemalli 2:ssa oletetaan, että palveluita järjestetään ns. palvelukampustyyppisesti, jossa osassa toimijana on Oulun Palvelusäätiö ja osassa kunnallinen kotihoito. Kunnallisen toiminnan taso pidetään vuoden 2009 tasolla ja yksityinen tuotanto vastaa kasvuun. Tällöin kustannukset ovat 10 vuodessa n. 1,4 % edullisemmat kuin ennustemallissa 1. Ennustemallissa 3 on edelleen oletuksena, että palveluita järjestetään ns. palvelukampus tyyppisesti. Nyt kuitenkin kasvu tulee kunnalliseen tuotantoon. Tällöin kustannukset 10 vuodessa ovat n. 1 % edullisemmat kuin ennustemallissa 1.

Ennustemallien mukaan hyödyntämällä monituottajamallia kotihoidon järjestämisessä voidaan kasvavaan palvelutarpeeseen vastata edullisemmalla kustannusrakenteella. Lisäksi monituottajamalli antaa mahdollisuuksia palvelujen joustavaan asiakaslähtöisempään räätälöintiin.

Omaishoidon tuen peittävyys välitilinpäätöksessä 2010 oli 7,0 % 75 vuotta täyttäneistä. Luku on korkeampi kuin Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen tavoite (5-6 %) ja Kuusikko-kuntien keskiarvo.

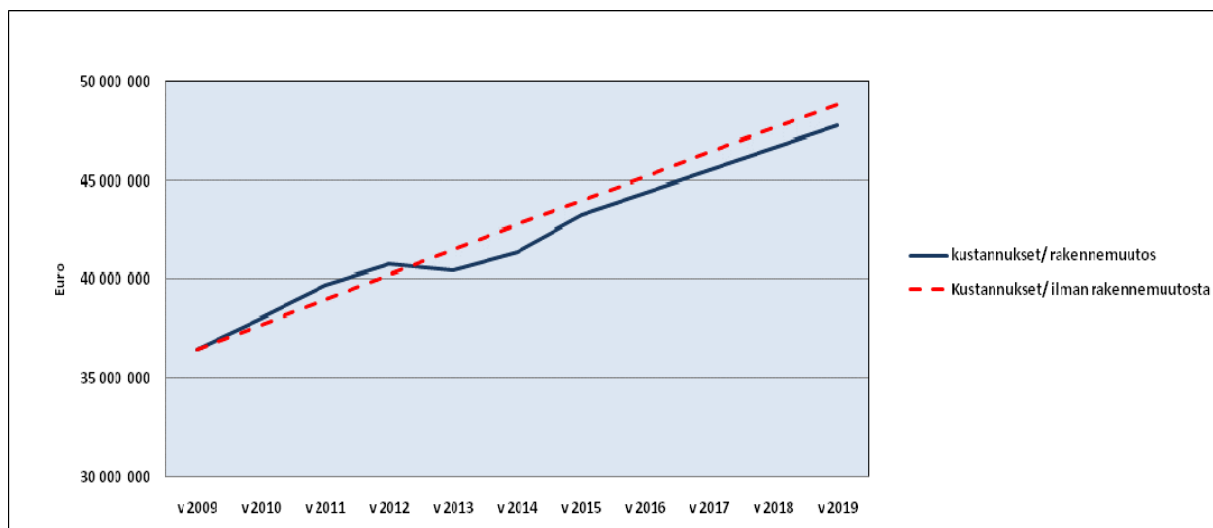
Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon tarveselvitys valmistui 8.3.2010. Tavoitteena on toteuttaa toimenpiteitä, joista keskeisenä on vähentää laitospainotteista palvelurakennetta ympärivuorokautisen hoidon järjestämisvaihtoehtona. Tämä edellyttää tehostetun palveluasumisen määrällistä lisäämistä ja sen sisällöllistä kehittämistä, jotta ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevien asiakkaiden tarpeisiin voidaan vastata, nykyisten pitkäaikaislaitospaikkojen muuttamista osin kotona asumista tukeviksi vuoro- ja kuntoutuspaikoiksi sekä mahdollisesti palveluasumisyksiköiksi.

Suunnitelman mukaan ympärivuorokautisessa pitkäaikaishoidossa on asiakkaita suhteellisesti yhtä paljon suunnittelukauden vuosina. Muutosta on painotuksessa laitoshoidosta tehostetun palveluasumisen suuntaan.

Kuvio. 75 vuotta täyttäneet tehostetun palveluasumisen paikoilla ja laitospaikoilla (%): Valtakunnallinen suositus (STM 2008), Kuusikko kaupungit 2008 ja Oulun kaupunki

Seuraavassa taulukossa on esitetty kustannusten kehitystä vaihtoehdossa, jossa edetään nykyisellä ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteella ja vaihtoehdossa, jossa edetään rakennemuutoksen mukaisesti.

Kuvio. Ympäri vuorokautisen hoidon palvelurakenteen muutoksen vaikutus nettokustannuksiin vv. 2009-2019 (vuoden 2009 rahanarvon mukaisena, kustannukset on laskettu 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmästä)

Ennustemalli 1:ssä (kustannukset/ilman rakennemuutosta) kuvataan kustannusten muutosta nykyisellä ympärivuorokautisen hoidon rakenteella, jossa tehostetun palveluasuminen kattavuus on 3,3 % ja pitkäaikaisen laitoshoidon kattavuus 5,7 %. Oletuksena on myös, että säännöllisen kotihoidon kattavuus pidetään 12,5 %:ssa sekä vuorohoidon, kuntoutuskotipaikkojen ja kuntouttavan päivätoiminnan määrät pidetään nykyisellä tasolla huomioiden kuitenkin väestön määrän kasvun.

Ennustemalli 2:ssa (kustannukset/rakennemuutos) kuvataan kustannusten muutosta, kun ympärivuorokautisen hoidon rakennetta muutetaan siten, että tehostetun palveluasuminen kattavuus kasvaa 5,0 %:iin ja pitkäaikaisen laitoshoidon kattavuus vähenee 3,0 %:iin sekä vuorohoidon, kuntoutuskotipaikkojen ja kuntouttavan päivätoiminnan määrien lisäämistä enemmän kuin väestön määrän kasvu.

Pitkäaikaisen sosiaalihuoltolain mukaisen ympärivuorokautisen hoidon (tehostettu palveluasuminen ja laitoshoido) järjestämistavan painopisteen muuttamista laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen voidaan yksistään perustella kustannussäästöillä, koska asiakkaiden hoidon tarve määrittelee suurimman kustannuserän eli henkilöstön määrän tarpeen. Saavutettavat hyödyt liittyvät myös mahdollisuuteen järjestää ikäihmisten ympärivuorokautinen hoitoa mm. kodinomaisemmassa ympäristössä.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Palveluohjauksen parantamiseksi vuonna 2011 siirretään kotona asumista tukevien palvelujen keskitetty palvelutarpeen arviointi ja palveluista päättäminen sekä ympärivuorokautisen hoidon SAS (selvitä-arvioi-sijoita)-toiminta osittain tilaajan toiminnaksi.

Ennaltaehkäisevä toiminta: Periaatetta "koko kaupunki ikääntyneiden asialla" viedään eteenpäin hyväksytyjen ikääntymispoliittisten linjausten mukaisesti, joissa ikäihmisten hyvinvointia edistävän toiminnan ja palvelujen kehittäminen on linjattu osaksi mm. eri hallintokuntien toimintaa. Vuonna 2010 perustettu vanhusneuvosto vakiinnuttaa toimintaansa. Senioribarometri toteutetaan vuonna 2011 (edellinen 2007).

Hankkeista ESKO (Ennalta ehkäisevän työn hanke) ja evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa aloitettu DIOSKE (Diakonisen vanhus- ja vammaistyön kotona asumisen tuki- ja palvelukeskus) –hanke tukevat osaltaan mm. syrjäytymistä ennaltaehkäisevää työtä.

Hyvinvointiprofiilia kehitetään edelleen siten, että tavoitteena on saada siitä tieteellisesti testattu ja pätevä mittari, jolla voidaan määrittää henkilön hyvinvointia eri hyvinvoinnin osa-

alueilla. Hyvinvointiprofiilista tullaan kehittämään hoitajalle sähköinen työkalu sekä omahoidollinen versio, jolloin ikääntynyt voi laatia hyvinvointiprofiilinsa itse tai omaisen avustuksella sekä saada ohjausta ja neuvontaa mm. internetin välityksellä.

Kotihoito ja muut kotona asumista tukevat palvelut: Vuoden 2011 aikana otetaan käyttöön tarkistettu kotihoidon palveluohjausmalli. Pääperiaatteena on, että kotihoitoa tukipalveluineen kohdistetaan pääasiassa sellaisille asiakkaille, joiden toimintakyky on oleellisesti alentunut ja joiden taloudellinen tilanne täyttää sosiaali- ja terveystieteiden erikseen määrittelemät kriteerit. Tavoitteena on myös hyödyntää asiakkaiden ja heidän läheistensä voimavaroja tehostamalla palveluohjausta ja neuvontaa siitä, miten he voivat täydentää palveluvalikoimaansa omarahoitteisesti itse haluamillaan lisäpalveluilla.

Vuonna 2011 säännöllisen kotihoidon kattavuustavoite 75 vuotta täyttäneille pidetään ennallaan.

Kotihoidon järjestämisessä hyödynnetään selkeämmin monituottajamallia ja kasvavaan kotihoidon tarpeeseen vastataan palvelusetelillä ja kilpailutetulla kotihoidolla. Kunnallisen kotihoidon määrä pidetään vuoden 2010 talousarvion tasolla.

Kotihoidon palveluna otetaan käyttöön soveltuvin osin "Innovatiiviset kotona asumista tukevat palvelut"-hankkeessa kehitettävä ns. virtuaalikotihoito, jossa fyysinen kotihoidon käynti korvataan tai sitä täydennetään kuvapuhelujen avulla. Selvitellään perhehoitoa yhtenä mahdollisuutena järjestää vanhuspalveluja.

Omaishoidon tuki toteutetaan aiemmin vuonna 2010 hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Vakiinnutetaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan kokonaispalveluseteli.

Ympäri vuorokautinen hoito (tehostettu palveluasuminen ja sosiaalihoitolaisten mukainen laitoshoido): Tehostettua palveluasumista lisätään 15-20 paikalla palvelusetelin avulla.

Vuonna 2010 käyttöön otetun laitoshoidon kuntoutusosaston toimintaa laajennetaan ja kehitetään sisällöllisesti siten, että siellä hoidetaan vuoro- ja ns. SAS-arviointi asiakkaat.

Tammikuussa 2011 otetaan käyttöön Rajakylän hoivan 90 paikkaa, joista 30 paikkaa toimivat Hirosenkodin peruskorjauksen väistötilana. Hirosenkodin toisen vaiheen peruskorjauksen hankesuunnitelma on valmistunut 30.9.2008 (Kv 20.1.2009, hankesuunnitelman tarkistus Kv 17.5.2010) ja peruskorjaus toteutetaan vaiheittain. Arvioitu toteutusaika on huhtikuu 2011 – joulukuu 2014.

Palvelukampus-mallin mukaista rakentamista ja toimintaa valmistellaan ja viedään eteenpäin yhdessä Sivakan kanssa Kaukovainiolle suunniteltavaan vanhusten palvelutaloyksikköön (ns. Kaukovainio 8), jossa sijaitseisi palveluasumisen lisäksi tehostettua palveluasumista. Tämän kokonaisuuden suunnittelussa otetaan huomioon mahdollisuus asumisyksikön toimimisesta erilaisen kotona asumista tukevan teknologian kehittämisen ja testauksen paikkana.

Vuodet 2012 - 2013

Ikäihmisten hoitoa ja palvelua koskevat laatusuosituksot sekä KASTE-ohjelman tavoitteet otetaan huomioon palvelujen ja toiminnan suunnittelussa.

Kotihoidon kattavuus nostetaan laatusuosituksen mukaiseen vähimmäistavoitteeseen (13-14 %) asteittain kustannustehokkuus huomioiden.

Ympäri vuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvityksen pohjalta tehostettujen palveluasumispaikkojen ja laitoshoitopaikkojen määrän suhdetta muutetaan vähitellen tehostetun palveluasumisen suuntaan. Laskennallinen tehostetun palveluasumisen paikkojen tarve on 20 paikkaa/ vuosi.

Hirosenkodin peruskorjauksen suunnittelu ja rakentaminen jatkuu. Kaukovainio 8:n suunnittelua yhteistyössä Sivakan kanssa jatketaan.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve	Oman tuotannon osuus 2010	Avustukset 2010	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuidet 2010	Hankintatapa 2010	Markkinat
Kotihoito (säänn., tilap., tukipalv.)	Tarve kasvaa	93 %	0 %	7 %	Sopimus +asiakaskoht. maksusit. + palveluseteli	On (pieniä yrittäjiä, myös valtakunnallisia toimijoita)
Kuntouttava päivätoiminta	Tarve kasvaa	68 %	0 %	32 %	Sopimus	On
Tehostettu palveluasuminen	Tarve kasvaa	13 %	0 %	87 %	Sopimus, kilpailutus, palveluseteli ja asiakaskoht. maksusit.	Laajat ja monipuoliset.
Lyhytaikaishoito/vuorohoito laitoksessa (shl)	Tarve kasvaa	84 %	0 %	16 %	Sopimus ja asiakaskoht. maksusit.	Todennäköisesti , jos laaja ulkoistus
Pitkäaikaislaitoshoido (shl)	Tarve vähenee	93 %	0 %	7 %	Sopimus ja asiakaskoht. maksusit.	Todennäköisesti , jos laaja ulkoistus

Ikäihmisten asumista ja palveluja järjestetään asteittain palvelukampus-tyyppisesti, jossa eritasoiset palvelut on keskitettynä samalle alueelle. Saatavilla on useita palveluja, mm. kotihoito, palveluasuminen, päivätoiminta ja ympärivuorokautinen hoiva, ja kampus palvelee sekä keskuksessa että sen välittömässä ympäristössä asuvia ikäihmisiä. Tavoitteena on myös minimoida muuttamisen tarvetta ikäihmisten toimintakyvyn muuttuessa. Kampus-kokonaisuus voidaan tuottaa kunnallisena palveluna, ostopalveluna tai edellä mainittujen tahojen yhteistyönä. Palvelun tuottamisen näkökulmasta tavoitteena on henkilökunnan ja sen osaamisen tehokas käyttö.

Vanhustyön palveluiden laadun seuranta

Laitoshoidon, tehostetun palveluasumisen ja kunnallisen kotihoidon osalta laatua seurataan kaksi kertaa vuodessa tehtävien RAI-arviointien avulla. Palvelujen saatavuutta seurataan kaksi kertaa vuodessa tehtävillä otannoilla. Erityisesti laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen saatavuutta seurataan SAS-toimiston jonotilastojen avulla. Yksiköissä tehdään säännöllisesti asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyjä. Tehostetun palveluasumisen yksiköissä suunnitelmalliset valvontakäynnit tehdään kerran vuodessa. Tilaaja-auditointeja palvelualueille tehdään vuosittain. Suurten kaupunkien kesken tehdään arviointia vuosittain tehtävissä Kuusikko-vertailuissa ja suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannusvertailuissa.

TALOUS

	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
1 000 €					
Toimintatulot yhteensä	13 170	12 303	10 336	10 615	10 902
Toimintamenot yhteensä	90 304	91 014	73 198	75 281	77 314
<i>Toimintakate</i>	- 77 134	- 78 711	- 62 862	- 64 666	- 66 412

TYÖLLISTÄMINEN

Työttömyys lisääntyi Oulussa vuoden 2009 aikana. Erityisesti miesvaltaisten alojen työttömyys on kasvanut. Vuonna 2009 oli Oulussa työttömiä keskimäärin 9.033 henkilöä kuukausittain vastaten 13,4 % työvoimasta (11,2 % v.2008).

Talouden yleinen suhdannekehitys on kääntynyt paremmaksi kevään ja kesän 2010 aikana. Alkuvuoden kehityksen perusteella lasketaan Oulun työttömyyden nousevan tänä vuonna 13,6 %:iin. Talousarviovuonna 2011 työttömyys vähenee edelleen lievästi 13,5 %:iin työvoimasta. Laajapohjaisesti valmistellun "Työllisyyden hoidon Oulun malli"- toimenpideohjelman linjauksia on käynnistetty kuluvan vuoden aikana. Painopisteinä ovat nuorisotyöttömyys, uudet työpaikat ja rakennetyöttömyys. Kh hyväksyi työllisyysohjelman toteutettavaksi marraskuussa 2009.

Työllisyysohjelman toimenpiteisiin kuuluvat mm. Terva 3.0 kasvuyritystehdas- ja Taitajien talo -hankkeiden toteutus, joista ensin mainittu on suunnattu teknologiateollisuuden huippuosaajille ja jälkimmäinen korkeasti koulutetuille ja työelämään suuntaaville nuorille. Kummassakin hankkeessa tavoitellaan uusien työpaikkojen luomista erityisesti yrittäjyyden kautta. Rakenteellista työttömyyttä korjataan työllisyysmäärärahalta. Vaikuttavuuden lisäämiseksi on linjattu työllisyysmäärärahan painopistealueet.

Oulun kaupungin hankemuotoinen kehittämistyö on nähty tarpeelliseksi kytkeä tiiviimmin osaksi strategista kehittämistä. Kehittämistyön käytännön uudistamiseen liittyen on päätetty käynnistää useita kehittämisohjelmia, joiden joukossa Työllisyyden hoidon Oulun mallia toteutettavalla PESTI –työllisyysohjelmalla on erityinen painoarvo liittyen kaupungin elinvoimaisuuden ja sosiaalisen tasapainon ylläpitämiseen. Työllisyyden hoidon Oulun malli ja työllisyysmäärärahan käytön linjaukset tukevat ja linjaavat myös PESTI –ohjelmaa. Työllisyystoimikunnan roolia PESTI –työllisyysohjelman koordinaatiossa vahvistetaan. Työllistämiskeskuksen asiantuntijuus- ja valmisteluroolia selkeytetään osana PESTI - ohjelman koordinoitua siten, että vuoden 2011 aikana vahvistetaan ja rakennetaan työllistämiskeskuksen valmiutta hoitaa koko PESTI –ohjelma yhteistyössä eri hallintokuntien ja elinkeinoliikelaitoksen kanssa. Työllisyysmäärärahan sosiaalipoliittinen vaikuttavuus ja sen painopisteet ja jo olemassa olevat verkostot kyetään tällä tavoin selkeästi liittämään osaksi työllisyyden kokonaisvaltaista parantamistoimintaa.

Työllisyysmääräraha

Työllisyyden hoitoon varattuja määrärahoja kohdennetaan yli 500 päivää työttömänä olleille ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Työmarkkinatuen aktivointiasteen tavoitellaan nousevan erityisesti yli 500 päivää passiivitukea saaneiden osalta 40 %:iin (v. -09 31,3 %). Nuorten osalta toimenpiteet suunnataan työttömyyden pitkittämisen estämiseen erilaisten aktivointitoimien, esimerkiksi niin sanotun aktivointiavustuksen muodossa. Kuntouttavaa työtoimintaa lisätään erityisesti yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneille sekä nuorille kaupunkikonsernin sisällä. Hallintokunnat ja liikelaitokset lisäävät työharjoittelupaikkojen määrää: tavoitteena 300 uutta työharjoittelupaikkaa. Perustetaan työpörssi koordinoimaan nuorten työllistymismahdollisuuksia kaupunkikonsernissa.

Nuorisotyöttömyyteen vaikuttamisen ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä kesäsetelien kautta tapahtuvaa työllistämistä laajennetaan koskemaan myös 17 vuotiaita (jatkossa 15-17 vuotiaita). Kaupungin hallintokunnissa ja liikelaitoksissa tarjotaan 800 opiskelijalle yhden kuukauden kesätyöpaikka. Arpeetti- työpaikat kohdennetaan työssäoloehtolaisiin (3-5kk karenssi) sekä pelkän toimeentulotuen varassa elävien opinoijan loppuunsaattaville opiskelijoille, jotka eivät ole oikeutettuja opintoetuuksiin eivätkä sosiaaliseen luototukseen.

Palkkatuen kuntalisää kohdennetaan järjestöille yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden sekä nuorten aktivoimiseksi. Palkkatuen kuntalisää maksetaan määrärahojen puitteissa

kolmessa luokassa 200, 350 ja 500 euroa työllisyystoimikunnan esityksen ja Sosiaali- ja terveystalouden päätöksen mukaisesti. Kuntalisää ei makseta sellaisille järjestöille, jotka TE- toimisto arvioi elinkeinotoimintaa harjoittaviksi. Kaupungin omaa palkkatukea kohdennetaan sisäisesti yli 500-päivää työttömänä olleille vuoden 2010 tasolla. Näillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan passiivitukena maksettavan työmarkkinatukiosuuden määrään ja samalla tarjoamaan ns. välityömarkkinamahdollisuuksia niille työnhakijoille, joiden työllistyminen yksityissektorille on haasteellista. Uutena työllistymisen keinona kokeilussa olevalla TE- toimiston myöntämällä Sanssi- kortilla hallintokunnat ja liikelaitokset voivat suoraan työllistää vastavalmistuneita 18-29 vuotiaita nuoria varaten palkkavarauksen omaan palkkabudjettiin.

Työllisyysmäärärahoista jatketaan vuonna 2008 käynnistynyttä lähihoitajien tuetun oppisopimushankkeen toteutusta vuonna 2011. Hankkeessa koulutetaan työttömiä henkilöitä lähihoitajaksi vanhustyön yksiköissä tuetun oppisopimuksen ja palkkatuen käytön turvin. Seudullinen Välityömarkkinat hanke jatkuu. Hankkeessa kehitetään seudullisia käytäntöjä mm. palkkatuetun työn, työpajatoiminnan ja kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen.

Yhteistyö- ja rahoitushankkeiden osalta jatketaan v. 2010 tai aikaisemmin aloitettujen Euroopan sosiaalirahaston tuella (ESR) ja työllisyyspoliittisella avustuksella rahoitettujen hankkeiden tukemista (voimassa olevia rahoituspäätöksiä 2010 yht. 18 hankkeesta) ja varaudutaan myös uusien vaikuttavien hankkeiden rahoittamiseen. Työllisyysmääräraha rahoitettavien ESR-hankkeiden tulee tukea toimintalinjan 2 (työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy) mukaisia tavoitteita. Hankkeiden rahoituksesta päätettäessä painotetaan Oulun seudun työllisyysstrategian tavoitteita tukevia hankkeita nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja rakennetyöttömyyden alentamiseksi. Osa hankkeiden kuntarahoituksesta varataan työpanoksena työllisyysmäärärahoihin. Tällä toiminnalla tiivistetään kumppanuutta muiden hanketoimijoiden kanssa ja pyritään entistä vaikuttavimpiin tuloksiin työllisyyden kannalta.

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	2 480	2 255	2 255	2 316	2 378
Toimintamenot yhteensä	10 333	10 983	10 983	11 280	11 584
<i>Netto</i>	- 7 853	- 8 728	- 8 728	- 8 964	- 9 206

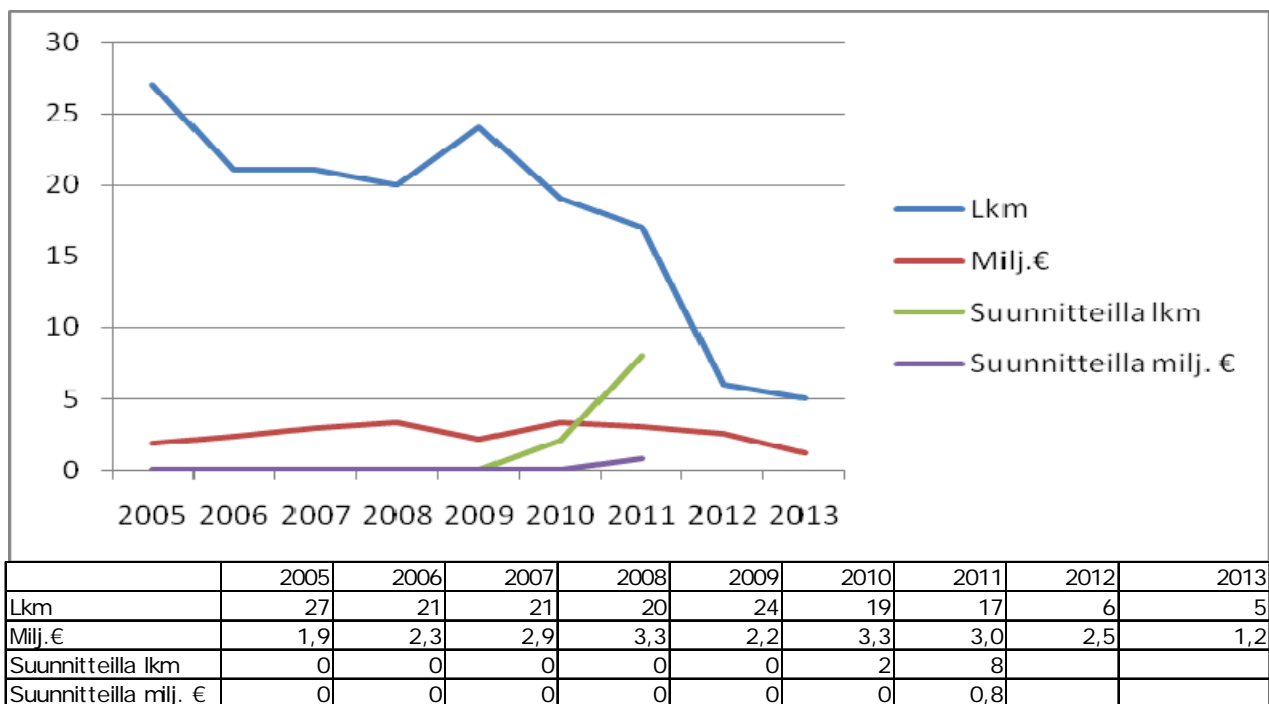
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

KEHITTÄMISHANKKEET

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	1 180	1 419	2 625	1 287	1 322
Toimintamenot yhteensä	1 842	2 065	3 238	1 838	1 888
<i>Toimintakate</i>	- 662	- 646	- 613	- 551	- 566

Kuvio. Soten hankkeiden lukumäärä ja euro-volyymi vuosina 2005-13

8.7 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELU- TUOTANNON JOHTOKUNTA

VISIO

Palvelutuotanto on Suomen paras kunnallisten hyvinvointipalveluiden tuottaja. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kehittynyt teknologia on osa palvelutuotantoa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asiakkuuksien hallinta perustuu asiakastarpeiden tiedostamiseen, aktiiviseen toimintaan ja kumppanuusajatteluun.
2. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.
3. Palveluprosessit ovat sujuvia ja palvelutuotantotavat tarkoituksenmukaisia.
4. Palvelutuotannon henkilöstö on osaavaa ja sitoutunutta.
5. Taloussuunnittelu on ennakoivaa ja talouden hallinta on vahvaa.
6. Kehittynyt teknologia on osa palvelutuotantoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon johtokunnan talousarviossa on huomioitu valtiovarainministeriön Peruspalveluohjelma 2009 – 2012 sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (KASTE-ohjelma) 2008 – 2011. KASTE-ohjelman päätavoitteina on, että kuntalaisten osallisuus lisääntyy, syrjäytyminen vähenee, hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, terveyserot kaventuvat, palvelujen laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat sekä alueelliset erot vähentyvät.

Väestön kasvu ja ikääntyminen lisäävät sosiaali- ja terveystoimen palvelujen kysyntää. Oulun kokonaisväestömäärä oli vuoden 2010 alussa 139 133 henkilöä, mikä on 2 072 henkilöä edellisvuotta enemmän. Päivähoitoikäisten lasten määrä oli vuoden 2010 alussa 12 310; kasvua edellisvuodesta oli 399 henkilöä. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2015 lasten määrä on 13 007. Vuonna 2020 lasten määrän ennustetaan kääntyvän laskuun. Vanhusten palveluissa tulee varautua väestön ikääntymiseen. Vuoden 2010 alussa yli 75-vuotiaiden osuus oululaisesta väestöstä oli 5,8 % (8 002 henkilöä). Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden osuus on 6,5 % (9 667) vuonna 2015 ja 7,6 % (11 647) vuonna 2020. Tulevina vuosikymmeninä yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa edelleen. Palvelurakenteen keventämisellä, uusilla toimintamalleilla ja prosesseja kehittämällä tavoitellaan tehokkuuden lisääntymistä, jotta jatkossa kyetään vastaamaan kasvaneeseen kysyntään vähenevin resurssein.

Taloustilanteen heikentyminen ja työttömyys vaikuttavat palvelutuotannon rahoitukseen ja toimintaan. Palvelualueilla taloustilanteen heikentyminen on näkynyt kausivaihteluina kysynnän määrässä. Kuntalaisten työttömyysjaksot esimerkiksi siirtävät asiakkaita pois työterveyshuollon piiristä ja osa näistä asiakkaista siirtyy kunnan palvelujen piiriin. Työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2009 Oulussa keskimäärin 13,4 % (9 033 henkilöä), kun vastaava osuus vuonna 2008 oli 11,1 %.

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys nähdään myös tulevien vuosien haasteena. Henkilöstöstä kilpaillaan sekä yksityisen että julkisen sektorin kanssa. Erityisesti erityisosaajien rekrytointi on haasteellista. Palvelutuotannossa haasteena on pitkän tähtäimen henkilöstösuunnittelu, koska tilaaja tekee oman palvelutuotannon kanssa sopimukset vuositasolla. Henkilöstösuunnitteluun vaikuttaa myös tulevassa terveydenhuoltolaissa oleva asiakkaan valinnan vapaus. Yksityinen palvelutuotanto tulee kasvamaan Oulun seudulla. Asiakkaat voivat ostaa palveluja palvelusetelillä yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Palvelurakennemuutosta ohjataan tulevilla lakimuutoksilla. Uusi terveydenhuoltolaki yhteensovittaa erikoissairaanhoitolakia ja kansanterveyslakia. Laki lisää potilaan vapauksia valita häntä hoitava terveydenhuollon yksikkö sekä lääkäri ja hoitaja yli kuntarajojen. Laki tulee voimaan 1.5.2011 ja toinen vaihe 1.1.2014, jolloin asiakkaan valinnan mahdollisuuden laajenevat. Sosiaalihuoltolain uudistukset ovat myös tulossa. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri tulee laatimaan kuntien muodostamien yhteistoiminta-alueiden kanssa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisen työnjaon tehostamiseksi palvelujen järjestämissuunnitelman, jossa sovitaan perustason erikoissairaanhoidon työnjaosta ja rakennetaan ohjausmalli koko palveluketjun (sosiaalipalvelut-perusterveydenhuolto-erikoissairaanhoito) hallintaan. Pääpaino kaikessa toiminnassa on perustasolla sekä sosiaalipalveluissa että terveydenhuollossa.

Palvelusetelilaki tuli voimaan 1.8.2009. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelin avulla lisätään asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parannetaan palvelujen saatavuutta ja edistetään kuntien sosiaali- ja terveystoimen sekä elinkeinotoimen ja yksityisten palvelujen tuottajien yhteistyötä.

Monikuntaliitos toteutuu 28.6.2010 tehtyjen valtuustojen päätösten mukaisesti 1.1.2013 alkaen Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kesken. Näiden kuntien palveluiden yhteensovittamissuunnitelmat tehdään vuosien 2011 – 2012 aikana. Yhdistymissopimuksen myötä vakinaisen henkilöstön palvelussuhde on turvattu vuoteen 2017 saakka.

Tilaajan ja keskushallinnon mahdollinen yhdistyminen konsernihallintoon sekä palvelukokonaisuuksien organisointi asettaa haasteita myös palvelutuotannolle. Palvelujen järjestäminen toteutetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti jatkossakin sopimusohjauksella.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Aktiivinen asiakkuuden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia	Asiakas saa yhtenäisen hoito- ja palvelusuunnitelmakokonaisuuden ja palvelusopimusten mukaiset palvelut	Hoito- ja palvelutakuumittarit

Ennakoiva ja hallittu talous

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Sopimusten hallinta	Sopimuspoikkeamiin ja riskeihin reagoidaan oikea-aikaisesti	Toimintakate 0

Tarkoituksenmukainen palvelutuotantorakenne

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Yhteiset asiakaslähtöiset ja sujuvat palveluprosessit	Palveluohjauksen tehostuminen	Hoito- ja/tai palvelusuunnitelmat tehty, % Avopalvelut/laitospalvelut, %

Osaava ja sitoutunut henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen varmistaminen	Henkilöstömenot/toteutunut työpanos Työaikajärjestelmien monipuolistuminen
Henkilöstön hyvinvointi	Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolot ovat enintään 5,1 % maksimityöpanoksesta Hyvinvoinnin kokeminen paranee/henkilöstötyytyväisyys

TOIMINTASUUNNITELMA

Palvelutuotannon keskeisenä tavoitteena vuosille 2011–2012 on talouden toimenpideohjelman toteuttaminen suunnitellusti. Toimenpideohjelma on käsitelty palvelutuotannon johtokunnassa 14.4.2009 (Stpjtk 14.4.2009 § 85) ja sosiaali- ja terveyslautakunnassa 16.4.2009 (STL 16.4.2009 § 47). Talouden toimenpideohjelma sisältää tavoitteita, jotka vaikuttavat palvelutasoon ja rakenteisiin. Palvelualueilla on tehty toimenpidesuunnitelmat talouden tasapainottamiseksi sekä alijäämän kattamiseksi.

Sopimuksen hallinnan tueksi palvelutuotannon tuotteistusta ja mittaristoa selkeytetään ja kehitetään edelleen. Sopimuspoikkeamiin ja toiminnassa esiintyviin riskeihin reagoidaan oikea-aikaisesti.

Asiakas saa palvelusopimusten sekä yhtenäisen hoito- ja palvelusuunnitelmakokonaisuuden mukaiset palvelut. Yhteisten asiakaslähtöisten ja sujuvien palveluprosessien kehittämistä jatketaan työryhmien tekemien esitysten mukaisesti palvelualue- ja hallintokuntarajat ylittäen. Palvelutuotannossa on systemaattisesti kehitetty ikäkaariajattelun mukaisesti lasten ja nuorten, aikuisten sekä ikäihmisten palveluprosesseja. Näiden prosessien ottaminen tuotantokäyttöön vuonna 2011 on ajankohtaista.

Prosessien mukainen toiminta edellyttää myös organisoinnin ja johtamisjärjestelmän tarkastelua sekä laatu- ja toimintajärjestelmän hyödyntämistä toiminnan tukena. EFQM laadunhallintajärjestelmää käytetään kokonaisvaltaisen riskienhallinnan arvioinneissa. Mallin mukaisesti arvioidaan järjestelmällisesti organisaation toimintaa ja tuloksia sekä toteutetaan tarvittavia kehittämistoimenpiteitä.

Asiakkaan osallisuuden ja aktiivisuuden lisääminen huomioidaan kaikessa kehittämistyössä. Ensijaisesti tuetaan asukkaiden omia mahdollisuuksia terveyden ylläpitämisessä ja sairauksien hoidossa. Asiakastytyväisyyttä seurataan kokonaisvaltaisen suunnitelman mukaisesti ja toiminnan kehittämisessä hyödynnetään asiakaskyselyjen tuloksia.

Palveluohjauksen kehittämistä jatketaan yhdessä tilaajan kanssa ja arvioidaan myös tilaajan ja tuottajan työnjakoa. Keskeisenä tavoitteena on luoda sosiaali- ja terveystoimeen kokonaisohjausmalli, jossa keskeisten hoito- ja palveluketjujen hallittavuutta ja ohjattavuutta voidaan lisätä. Hoito- ja palveluketjujen sujuvuus ja palvelurakenteen keveneminen ovat edellytyksiä kustannusten kasvun hidastamiselle ja tuottavuuden kasvulle.

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on taata osaava ja oikein resursoitu henkilöstö. Haasteena on henkilöstön työpanoksen ja osaamisen kohdentaminen joustavasti prosessissa liikkuvaa työpanosta hyödyntäen. Tavoitteena on, että palvelutuotannon henkilöstö on motivoitunutta ja hyvinvoivaa. Vuoden 2011 tavoitteena on, että sairauspoissaoloja on enintään 5,1 % maksimityöpanoksesta. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla henkilöstökyselyllä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1000 €	TP2009	TA2010	2011	2012	2013
Menot	194 483	184 119	185 439	189 437	194 552
Tulot	196 686	184 119	185 439	189 437	194 552
Kate	- 2 204	0	0	0	0

Vuonna 2011 sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon sitovuus on nolla valtuustoon nähden. Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon sisäisten sopimusten hinnat nousevat vuonna 2011 keskimäärin 0,7%. Lopullinen tuottajan sopimus tilaajan kanssa täsmentyy tilaajan ja tuottajan välisissä neuvotteluissa käyttösuunnitelmavaiheessa. Lisäksi tuottajalla on erillinen sopimus Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa, joka on noin 1070 t€.

8.8 NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Valtakunnalliset linjaukset

Nuorisolain mukaisesti nuorisotyön tarkoituksena on edistää nuorten kansalaisvalmiuksia ja sosiaalista vahvistamista, tukea nuorten persoonallista kasvua ja kehitystä sekä edistää sukupolvien välistä vuorovaikutusta. Lain lähtökohtina ovat ”yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen”.

Opetus- ja kulttuuriministeriön taloudellinen tuki kohdennetaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden, sosiaalisen vahvistamisen ja elinolojen parantamiseen sekä erityisesti syrjäytymisen ehkäisyssä tehokkaaseen nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön.

Ministeriö on nimennyt elokuussa 2010 Nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen koordinaatio- ja kehittämiskeskukseen yhdeksi nuorisotyön valtakunnalliseksi palvelu- ja kehittämiskeskukseksi. Yksikkö on toiminut vuodesta 2006 alkaen Oulun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen yhteydessä ministeriön vuosittain myöntämän erityisrahoituksen turvin. Periaatepäätöksellään ja säännöllisellä vuosittaisella toiminta-avustuksella ministeriö turvaa toiminnan jatkuvuuden.

Paikalliset linjaukset

Nuorisotoimi tukeutuu toiminnassaan kaupunginvaltuuston hyväksymän Oulun palvelumallin mukaisiin linjauksiin. Nuorisotoimelle asetetut tavoitteet:

- ”Nuorisotyön palvelujen tilasidonnaisuutta vähennetään. Moniammatillista yhteistyötä, kumppanuutta ja verkkonuorisotyötä vahvistamalla vapautetaan henkilöstöresursseja varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisevään työhön.”
- ”Vuoden 2010 aikana selvitetään mahdollisuudet monipuolistaa Sanginjoen leirikeskukseen käyttöä.”

Nuorisotoimi työskentelee erityisesti elämän siirtymä-, muutos- ja kriisivaiheissa elävien lasten ja nuorten parissa pyrkien tunnistamaan tarpeet. Nuorisotoimi on aloitteellinen uusien työmuotojen ja uudistuvine toimintatapojen kehittämisessä, myös yhteistyössä erityisesti opetustoimen, lastensuojelun ja kolmannen sektorin kanssa.

Eri mediat ja niiden tarjoamat sisällöt ovat merkittävä osa tämän päivän nuorten elämää. Sen lisäksi, että he oppivat seuraamaan ja tulkitsemaan medioita, on heillä oltava myös mahdollisuus tuottaa erilaisia mediasisältöjä itse. Verkko on yksi luonnollisimpia nuorten käyttämistä välineistä viestintää ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Toiminnan kehittämisessä on huomioitu kasvava tarve mediakasvatukselle ja ammattilaisten mukana ololle nuorten suosimissa sosiaalisissa medioissa.

Nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen tukemisessa nuorisoasiainkeskus jatkaa aktiivista yhdessä toimimista kaupungin muiden toimijoiden, oppilaitosten ja paikallisten yritysten kanssa. Uudet työmarkkinatuen linjaukset vaikuttavat toimintaan. Työpajojen tila-asian ratkaisut vaikuttavat nuorisoasiainkeskuksen nuorten koulutuksen ja työllistymisen kehittämiseen.

VISIO

Nuoret tulevaisuuden tekijöinä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Nuorten elinolojen parantaminen
2. Nuorten omaehtoisien ja osallistavan toiminnan mahdollistava ilmapiiri
3. Kehittyvät nuorisopalvelut
4. Johtaminen motivoi osaavan henkilökunnan tulokselliseen toimintaan
5. Kestävä kehitys osana arkea

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Nuorten kouluttautuminen ja työllistyminen

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittari
Nuoret kouluttautuvat ja työllistyvät.	Työpajanuoret sijoittuvat koulutukseen tai työhön vuoden sisällä pajajaksosta.	Vuoden sisällä työpajakson jälkeen koulutukseen tai työhön on sijoittunut yli 50 % pajajakson päättäneistä nuorista.

Ulkopuolisten resurssien hyödyntäminen

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittari
Nuorisotyön vaikuttavuuden lisääminen	Ulkopuolinen rahoitus strategian mukaiseen kehittämistoimintaan.	Ulkopuolisten rahoitusten osuus on 10 % vuoden 2011 toimintakuluista.

Asiakaslähtöiset palvelut

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittari
Nuorisotyön verkosto laajenee	Palvelujen järjestämistavat monipuolistuvat	Nuorisotyön piirissä olevien nuorten määrä

Henkilöstön osaaminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Ammatillinen valmius kohdata ajan ilmiöitä	Kyky reagoida ajan ilmiöihin	Toteutunut/ei toteutunut

TOIMINTASUUNNITELMA

Nuorisotoimen haasteena ovat

- lasten ja nuorten turvallinen ja toiminnallinen vapaa-aika,
- ohjaus ja neuvonta nuorten elämänhallintaan ja aktiiviseen kansalaisuuteen
- lasten ja nuorten arkeen liittyvien ilmiöiden tunnistaminen.

Nuorisolain muutos astuu voimaan 1.1.2011. Lakiin on lisätty säännökset paikallisten viranomaisten monialaisesta yhteistyöverkostosta sekä etsivästä nuorisotyöstä ja siihen liittyvästä tietojen luovuttamisesta. Tavoitteena on parantaa nuorten mahdollisuuksia saada tarvitsemansa julkiset palvelut. Samalla tehostettaisiin nuorille tarjottavaa varhaista tukea mm. koulutukseen ja työelämään pääsyn edistämiseksi. Etsivää työtä lisätään ja jatketaan yhteistyössä Oulun seutuorganisaation kanssa. Haasteena on sopivien jatkopolkujen rakentaminen ja sopivien palvelujen löytäminen. Nuorten neuvonta ja ohjaustoiminnan tehostamiseksi Byströmin talossa lisätään matalan kynnyksen ohjaustoimintoja.

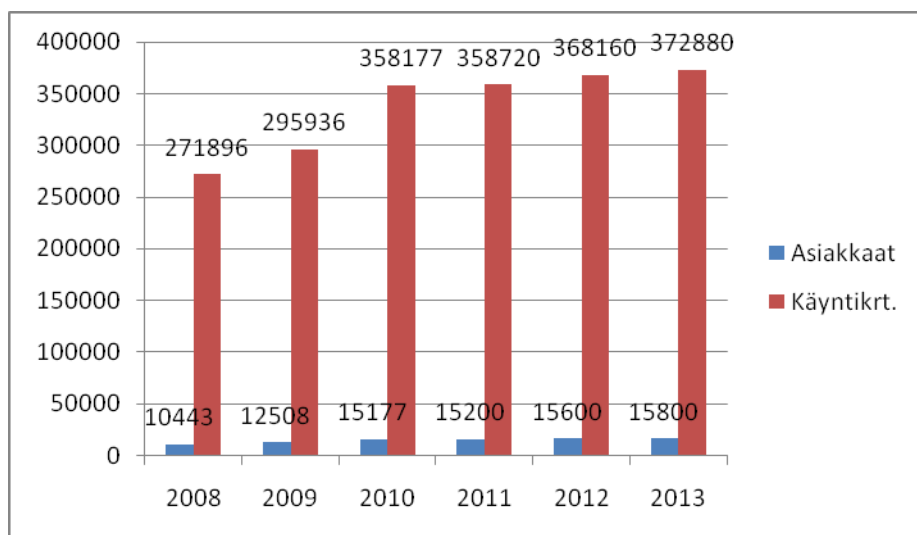
Nuorten työllistämistoimintaan vaikuttavat uudet työmarkkinatuen linjaukset. Työpajatoiminnan jatkokehittämismahdollisuuksiin vaikuttaa ratkaisevasti vireillä oleva Nuorten työpajatoiminnan ja pajaluokkaopetuksen tila-asian ratkaisu. Pajakeskushankkeen toteutuminen mahdollistaa toiminnan nykyistä laajemmalle kohderyhmälle ja toimintojen monipuolistamisen. Ylikiimingin suuralueen nuorten työpajaa Wäylää lukuun ottamatta nuorten työpajat sijaitsevat epäasiallisissa tiloissa ja erillään toisistaan.

Nuorisoasiainkeskus koordinoi useiden hallintokuntien yhteistyönä toteutettavaa Aikalisä, Time Out! toimintaa osana etsivää työtä. Nuorten työllistämiseksi jatketaan tiivistä yhteistyötä työllistämiskeskuksen ja työvoiman palvelukeskuksen kanssa mm. työpörssin toteuttamisessa, tapahtumien järjestämisessä sekä toimintojen kehittämisessä.

Homelike Oulu - Oulu omaksi hankkeen osana toimiva Wieteri –toiminta maahanmuuttajanuorille loppuu 30.04.2011 hankkeen päättyessä. Maahanmuuttajanuorten ohjausta ja neuvontaa jatketaan osana perustyötä.

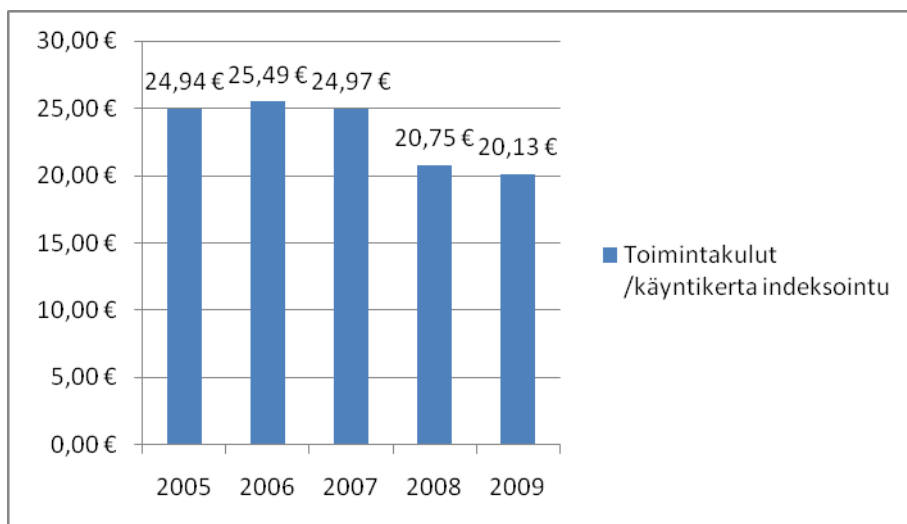
Nuorisotyössä seurataan sosiaalisen median yhteisöjä, jotka antavat tietoa nuorisokulttuuriin liittyvistä virtauksista ja mm. nuorten kokoontumispaikoista. Verkkonuorisotyön toimintaa laajennetaan uusiin toimintaympäristöihin Demi.fi sivustolle ja yle.fi sivuston netari-TV:hen.

Palvelutuotannon uusi toimintamalli mahdollistaa tasalaatuisten palvelujen järjestämisen alueellisesti käytettävissä olevien resurssien mukaan. Palvelujen kohdentaminen todellisen tarpeen mukaan paranee, henkilökunnalla on paremmat mahdollisuudet erikoistua erilaisiin tehtäviin ja siirtyä joustavasti sinne missä nuoret liikkuvat.

Kuvio. Asiakasmäärän ja palvelutarpeen kehitys ja kasvuarvio

Nuorisotoimen asiakasmäärässä on hienoista kasvua, mutta olennaista on, että asiakkuudet ovat pysyviä ja toistuvia. Tehdyn selvityksen mukaan sama nuori voi olla nuorisotoimen palveluiden piirissä jopa yhdeksän vuoden ajan.

Kustannus/kävijät/HTV indeksoitu

Kuvio. Nuorisotoimen toimintakulut käyntikertaa kohden

Tulokehitys

Nuorisotoimessa on tehty asiakasmaksujen tarkistus työpajatoiminnan ja loma-aikojen toiminnan osalta vuoden 2010 aikana. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja korotetaan vuoden 2011 alussa 3 %.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2011	Oman tuotannon osuus	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuudet	Hankintatapa	Markkinat
ilta- ja viikonlopputoiminta	kasvaa hieman	90%	10 %	Sopimus	Mahdollista viikonlopputoiminnan osalta
iltapäivätoiminta yhdistetty (perusopetus- ja nuorisolain mukainen)	kasvaa	60%	40 %	Sopimus	Mahdollinen
kohdennettu nuorisotyö	Kasvaa	95%	5 %	Sopimus	Ei ole
nuorten työllistymisen edistäminen	Kasvaa	95%	5 %	Sopimus	Mahdollinen
nuorten verkkopalvelut	Kasvaa	95%	5 %	Sopimus	Toimii
nuorten ohjaus ja neuvontatyö	Kasvaa	100%	-	-	Ei ole

KEHITTÄMINEN

Organisaation uudistaminen

Yhteistyötä nuorisotoimen, opetustoimen ja päivähoiton kanssa tiivistetään tilojen ja henkilöstön yhteiskäyttöä tehostamalla sekä hallinnon synergiaetuja kehittämällä. Tavoitteena on yhteisen kehittämistyön avulla löytää parhaat käytännöt Oulun uuden palvelumallin toteuttamiseksi. Sevitetään iltpäivätoiminnan palvelumaksujen perimisen keskittäminen sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksuysikköön.

Nuorisotyön menetelmien kehittäminen

Messi-hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalli, jolla nuoret tavoittavat heille suunnatut verkkonuorisotyön ja sosiaalisen median palvelut tuotetaan yhdestä paikasta. Organisoidulta pelitoiminnalta, nuorten mediatuotannoilta ja nuorten järjestämältä tapahtumatoiminnalta puuttuu tilat ja ohjaus. Hankkeelle on haettu rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan Liitosta vuosille 2011 – 2013.

Ammattiin ohjaaja-hanke on osa valtakunnallista oppisopimuskoulutuksen hanketta vuosille 2011 - 2013. Koko hankkeen hallinnoijana on Oulun seudun koulutuskuntayhtymä/Oulun seudun ammattiopisto/Aikuis- ja työpaikkakoulutusyksikkö. Oulun kaupungin nuorisosiain-keskus on osatoteuttaja ja kumppani. Muita osatoteuttajia ovat Kokkotyö-säätiö Kokkolasta ja Jupiter-säätiö Vaasasta.

Oulun nuorisotoimi on mukana Kanuuna -verkoston kansallisessa nuorisotyön kehittämishankkeessa. Tutkimusyhteistyötä jatketaan oppilaitosten ja nuorisotutkimusverkoston kanssa. Tutkimustuloksia hyödynnetään toiminnan jatkokehittämisessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräärikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	1 323	1 153	560	461	461
Toimintamenot yhteensä	8 119	7 968	7 421	7 539	7 623
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	354	430	461	461	461
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	7 092	7 196	7 308	7 539	7 623
Hankerahoituksen tulot	969	723	99	0	0
Hankerahoituksen menot	1 027	772	113	0	0
<i>Netto</i>	-58	-49	-14	0	0
<i>Toimintakate</i>	-6 796	-6 815	-6861	-7 078	-7 162

8.9 LIIKUNTALAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRESTÄMISOHJELMA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Liikuntalaki

Liikuntalain (1998 § 2) mukaan kunnan liikuntatoimen tehtävä on luoda edellytykset liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa. Kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa tarjoamalla liikuntapaikkoja ja -alueita sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon erityisryhmät Liikuntalain arvopohjassa on keskeistä yhteiskunnan hyvinvointipolitiikan tukeminen liikunnan avulla. Liikuntalaki antaa kunnille myös selkeän toimintavelvoitteen eli liikunnan yleisen edistämisvelvoitteen. Liikuntalain mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle on valtion ja kuntien lakisääteinen tehtävä.

Liikuntalailla on säädetty kuntien tehtävistä edellytysten luomiseksi liikunnalle. Määrittely on kuitenkin väljä eikä se säätele kansalaisille tarjottavien liikuntapalvelujen tasoa ja sisältöä toisin kuin esimerkiksi perusopetusta koskeva lainsäädäntö. Itsehallinnollisina yhteisöinä kunnat voivat itse määritellä palvelujen sisällön ja tason sekä tavat, joilla ne huolehtivat edellytysten luomisesta liikunnalle. Tämä korostaa kunnan omaa strategista näkemystä liikunnan hyvinvointimerkityksestä, eri väestöryhmien palvelutarpeista sekä palveluiden tuottamistavoista.

Liikuntakulttuurin muutokset

Käsitys liikunnasta on laajentunut kilpaurheilusta kaikkien väestöryhmien terveyttä edistävään liikuntaan ja arkipäivän fyysiseen aktiivisuuteen. Säännöllinen liikunta on terveyden ja hyvinvoinnin edellytys kaikissa elämänvaiheissa. Liikunta tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpitää työ- ja toimintakykyä, lisää ikäihmisten omatoimisuutta ja elämänhalua sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kansalaiset suhtautuvat liikuntaan myönteisesti, mutta myönteisestä ilmapiiristä ja tehdyistä toimenpiteistä huolimatta liikkumisen kokonaismäärä väestötasolla on kuitenkin liian vähäistä ja polarisoitunutta. Myös arkiliikunta on yhteiskunnassamme vähentynyt. Väestön ikärakenteessa sekä elämäntavoissa tapahtuvat muutokset asettavat lisääntyviä haasteita liikuntatoimelle ja yhteistyölle muiden toimijoiden kanssa. Ikääntyvän ja erityistoimia vaativien väestöryhmien (liikuntaesteiset, pitkäaikaissairaat, maahanmuuttajataustaiset, työttömät jne.) kasvu luovat tarpeita suunnata enenevässä määrin liikuntapalveluja ja -tiloja ko. väestöryhmille. Liikunnallisen elämäntavan tukemisella ja omaksumisella voidaan vaikuttaa positiivisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ennaltaehkäisevästi

Erilasten kansalaistoimijoiden, kuten liikunta- ja urheiluseurojen, eläkeläisjärjestöjen, vammais- ja kansanterveysjärjestöjen, merkitys osana palveluverkostoa liikunnan edistäjinä ja palveluntarjoajina niin lasten ja nuorten, terveyttä edistävän liikunnan kuin ikääntyneiden liikunnan alueilla on keskeinen. Erityisesti kilpa- ja huippu-urheilulla on myös merkittävää viihteellistä ja imagoarvoa.

Liikuntatoimen ydinpalvelut

Liikunnan edistäminen on osa kuntalaisten laajempaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. On tärkeää huolehtia ennaltaehkäisevästi terveystietokohdienten huomioon ottamisesta kunnan kaikissa toiminnoissa sekä tehdä laajaa yhteistyötä muiden kunnassa toimivien tahojen kanssa eri kohderyhmien liikunnan edistämiseksi. Parhaimmat tulokset saadaankin kuntajohdon strategisten linjausten pohjalta tapahtuvalla eri toimialojen yhteistyöllä ja työnjaolla.

Liikuntatoimen ydintehtävä on liikuntapalveluiden järjestäminen, jonka pohjalta rakentuvat liikuntatoimen ydinpalvelut. Ydinpalvelut voidaan karkeasti jaotella seuraavasti: **liikunnan ohjauspalveluiden järjestäminen, sisäliikuntapalveluiden järjestäminen ja ulkoliikuntapalveluiden järjestäminen**. Näiden ydinpalvelujen järjestämisen laajuuteen ja palvelutarve-ennusteeseen vaikuttavat lähinnä kolme keskeistä muuttujaa, joita ovat väestömäärän kehitys, alueellinen laajentuminen (mm. kaupungin laajentuminen ja uudet asuinalueet, monikuntaliitokset) sekä liikuntakulttuurin kentässä tapahtuvat muutokset (mm. lajikirjon muuttuminen, uudet lajit).

Liikuntatoimen keskeiset asiakasryhmät

Liikuntatoimen tarjoamat palvelut kohdentuvat kaikille väestöryhmille lapsista ikääntyneisiin huomioiden myös erityisryhmät. Eri väestöryhmissä tapahtuvat muutokset vaikuttavat myös liikuntatoimen palvelujen järjestämiseen. Liikuntalain mukaisesti kunnat luovat pääosin liikunnan olosuhteita ja palvelujen järjestämisestä vastaavat ensisijaisesti liikuntajärjestöt eli urheiluseurat. Liikuntatoimen keskeiset asiakasryhmät ovat seuraavat: erityisryhmät, lapset ja nuoret, työikäiset, ikääntyneet ja urheiluseurat.

Liikuntapalveluverkkoselvitys

Kaupunginhallituksen päätöksen (KH 23.2.2009 § 79) mukaisesti Oulun kaupungin kehittämis- ja toimenpideohjelmaan liittyen toteutettiin Oulun liikuntatoimen liikuntapalveluverkon ja laatumäärittysten analyysi kartoittamalla nykyiset liikuntapaikat ja -palvelut niin Oulussa kuin Oulun seudun muissa kunnissa sekä linjaamalla tulevaisuuden tarpeita, toimintamalleja ja muutosmahdollisuuksia. Liikunnanohjauspalvelut selvitettiin yhteistyössä sisäisessä sopimusohjauksessa olevan ohjauspalveluyksikön kanssa. Liikuntaviraston selvitys sisältää sekä liikuntapaikkoja ja -alueita koskevan tarkastelun että ohjauspalveluita koskevan sisältöanalyysin.

Oulun liikuntatoimen palvelujen tarveanalyysi ja järjestäminen toteutetaan Liikuntapalveluverkkosuunnitelman pohjalta, jolloin ohjaavana tietona käytetään väestötietoja ja -ennusteita, eri liikuntalajien harrastaja- ja kilpailijamääriä sekä olemassa olevia liikuntapaikkoja. Liikuntapalveluiden riittävyyden ohella huomiota on kiinnitetty ja kiinnitetään palvelujen tasa-arvoiseen saavutettavuuteen, joustavuuteen, laadukkuuteen, taloudellisuuteen sekä yhteistyömahdollisuuksiin eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalveluverkkoselvityksessä on esitetty raja-arvot ja sisältömäärittelyt pääkeskus-, aluekeskus-, paikalliskeskus ja lähiliikuntapaikkatasoille liikuntapaikoille, joiden merkitys monikuntaliitoksen myötä korostuu. Näiden raja-arvojen määrittelyjen osalta edellytetään poliittisen päätöksentekojärjestelmän linjaus.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Oulun kaupunkistrategian 2020 yhtenä strategisena päämääränä on, että Oulu on monipuolinen sivistys-, liikunta-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunki ja Oulussa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö. Samoin strategisena päämääränä kaupunkistrategiassa tuodaan esille, että asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta ja kaupunki tukee asukkaitensa hyvinvointia ja kannustaa heitä tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja. Nämä

strategiset päämäärät ohjaavat keskeisesti liikuntatoimen palvelujen järjestämistä ja strategisia valintoja.

Oulun kaupungin liikuntatoimen visiona on, että **Oulussa ovat maan innostavimmat, asiakaslähtöisimmät ja kehittyneimmät liikuntapalvelut.** Kaupunkistrategiasta johdettuina Oulun kaupungin liikuntatoimi on strategiseksi päämääräkseen määritellyt, että Oulun liikuntatoimi:

- edistää terveyttä, hyvinvointia ja liikuntaa Oulun seudulla
- huolehtii, että liikuntapalvelut ovat käytettävissä iästä, sukupuolesta, varallisuudesta, taidoista tai liikunta-aktiivisuudesta riippumatta
- kehittää hyvinvointia ja liikuntaa edistäviä palveluja ja toimintamalleja yhteistyössä eri hallintokuntien, urheiluseurojen, yritysten ja muiden tahojen kanssa
- mahdollistaa liikuntaedellytyksiä toimivilla, viihtyisillä ja muunneltavilla liikuntapaikoilla sekä liikuntaan kannustavalla elinympäristöllä
- kehittää toimintojaan tarvelähtöisesti ja eettisesti kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen edellyttäen näitä periaatteita myös yhteistyökumppaneiltaan
- huolehtii, että organisaatio uudistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti

Palvelujen järjestämishjelman toteuttamisella liikuntatoimi vastaa useisiin kaupunkistrategisiin tavoitteisiin. Liikuntatoimen tavoitteena on tukea sitä, että asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyy. Liikunnan avulla voidaan lisätä monella tavalla kuntalaisten osallisuutta ja ennaltaehkäisevien palvelujen parantumista, jotka ovat kaupungin strategisia tavoitteita. Erilaisilla ikääntyvälle väestölle suunnatuilla palveluilla ja palvelukonsepteilla (Seniorikortti 70+, KunnonLähde) voidaan olennaisesti vaikuttaa kaupungin strategiseen tavoitteeseen, että ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin.

Kaupungin strategiassa kriittisenä menestystekijänä on, että palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat. Liikuntatoimessa on hyödynnetty kaupungin oman tuotannon lisäksi monella tavalla yritysten ja 3. sektorin kanssa tehtäviä ostopalvelu- ja kumppanuussopimuksia palvelujen tuottamisessa. Monituottaja-mallilla osaltaan pyritään tuottavuuden ja taloudellisuuden kasvattamiseen, mutta myös edistämään Oulun alueen elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikkaa ja työpaikkojen ja yritysten syntymisen mahdollisuuksia myös liikunnan ja liikuntapaikkojen kunnossapidon toimialoilla kaupungin strategisten päämäärien mukaisesti.

Liikuntatoimi hallinnoi sellaisia liikuntatiloja ja -alueita, joiden osalla on liittymäkohtia ilmastonmuutoksen hillintään ja muutokseen sopeutumiseen. Eryteisesti energiankulutuksen hillitsemisen osalta liikuntatoimen hallinnoimat tilat ovat keskeisessä asemassa. Liikuntatoimessa on käytössä kestäväen kehityksen toimintaohjelma 'Oulu liikkuu kestävästi 2009-2011', joka huomio kaupunkistrategian kriittisen menestystekijän siitä, että kestävä kehitys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

Osaava henkilöstö sekä henkilöstön hyvinvointi ovat olennaisia elementtejä organisaation tuottavuuden näkökulmasta. Liikuntatoimessa on kehitetty prosessilähtöistä toiminta- ja johtamismallia, tarkasteltu tehtäväkuvia ja vastuualueita huomioiden (1.1.2009 voimaan tulleet) liikuntatoimen uusi johtosääntö ja jatkodelegointi. Liikuntatoimen henkilöstön osaamisen kehittämistä pyritään tukemaan mm. kehityskeskusteluiden, sisäisen ja ulkoisen koulutuksen sekä moniosaamisen avulla. Henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen pyritään mm. tukemalla henkilöstön omaehtoista liikunnan harrastamista työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi, panostamalla ergonomiaan työpisteissä sekä työyhteisötaitojen kehittämällä.

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Ennaltaehkäisevät palvelut paranevat	Edistetään terveysliikuntaa ja terveyserojen kaventamista liikunnan avulla	Liikuntalaitosten käyntikerrat
Ikääntyvät mahdollisimman palvelujen turvin selviytyvät pitkään kotona riittävien	Ikääntyneiden liikunta lisääntyy	Seniorikortti 70+ -käyntikerrat liikuntalaitoksissa

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti	Toimintakate%

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Oulun kaupungin liikuntapalveluverkkoselvityksen ja laatuluokitusten mukaiset toimenpiteet

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011 – 2013

Liikunnan tilaajan tehtävänä on liikuntapalveluiden asiakaslähtöisen saatavuuden varmentaminen ja kehittäminen, liikuntapalvelutuotannon tilaaminen, rahoitus ja seuranta, liikuntaan kannustavan ympäristön edellytysten luominen, strategian mukaisen ohjausjärjestelmän varmentaminen sekä strateginen kehittäminen. Liikunnan kehittämisspalvelut toimii liikuntalautakunnan yleisenä valmistelu- ja täytäntöönpanoyksikkönä sekä hoitaa liikuntatoimen talous-, henkilöstö- ja yhteiset toimistopalvelut, kehittämis- ja yhteistyötehtävät, markkinoinnin ja tiedottamisen. Yksikkö hoitaa lisäksi liikuntapalveluiden ja olosuhteiden tilaamiseen, liikunta- ja liikuntapaikkasuunnitteluun, urheiluseurojen avustamiseen, yhteistyöhön sekä vuorojenjakoon liittyvät tehtävät. Tilaajaorganisaatio profiloituu liikunnan asiantuntijayksikkönä. Yksikkö panostaa valtakunnalliseen, seudulliseen ja monihallinnolliseen yhteistyöhön ja on toiminnassaan sitoutunut kansainvälistymistä ja kestävää kehitystä edistäviin tavoitteisiin. Liikunnan tilaajalla on palvelujen järjestämisvastuu ja täten mahdollistaa harraste- ja kuntoliikuntaa sekä kilpaurheilua Oulun kaupungin liikuntapaikoilla.

Sisäisessä sopimusohjauksessa toimivan liikunnan ohjauspalveluiden tehtävänä on koordinoita ja tuottaa monipuolisia liikuntapalveluja kuntalaisille ottaen huomioon erityisesti erityisryhmät. Yhteistyössä eri hallintokuntien, kansalaistoimijoiden, urheiluseurojen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteena on edistää eri-ikäisten terveyttä liikunnan avulla. Ohjauspalvelut järjestää ohjattuja liikuntapalveluja, uinninopetusta, monipuolisia vesiliikuntapalveluja, vastaa turvallisuudesta uimahallien allastiloissa sekä kesäisin Tuuran uimarannan rantavalvonnasta. Ohjauspalvelut -yksikkö kehittää toimintamalleja

terveysliikunnan edistämiseksi ja toimii konsultointia ja asiantuntija-apua antavana tahona liikuntaan liittyvissä kysymyksissä.

Vuoden 2011 painopisteenä liikuntatoimessa on toimintatapojen edistäminen ja kehittäminen (KV 15.6.2009 § 51) Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010-2012 linjaaminen periaatteiden mukaisesti huomioiden palvelujärjestelmän kehittämiseen, omistajapoliittisiin linjauksiin sekä johtamisjärjestelmän kehittämiseen liittyvät poliittiset päätökset.

Tilaajan ja tuottajan välisiä toimintakäytäntöjä ja yhteistyötä kehitetään ja tarkennetaan edelleen. Kehittämisessä otetaan huomioon seudullisen yhteistyön tiivistyminen monikuntaliitoksen myötä. Koko konsernin tasolla osallistutaan tilaajien uudelleenorganisointiin. Tuotannon järjestelyissä toteutetaan edelleen uusia innovatiivisia ratkaisuja ja synergiaetuja yhteistyössä muiden hallintokuntien, liikelaitosten ja toimijoiden kanssa. Liikuntatoimessa pyritään tilaamisosaamisen ja niihin liittyvien käytäntöjen edelleen vahvistamiseen. Sisäisessä sopimusohjauksessa olevan liikunnan ohjauspalvelut -yksikön osalta pyritään toimintatapojen vakiinnuttamiseen ja vahvistamiseen sekä optimaaliseen asemoitumiseen koko kaupunkikonsernissa.

Liikuntatoimessa panostetaan avoimeen vuorovaikutukseen ja oppivan organisaation toimintaperiaatteisiin toimivan ja hyvinvoivan työyhteisön kehittämiseksi. Tilaajaorganisaatiossa keskeisinä tavoitteina ovat prosessilähtöisen tiimityöskentelymallin omaksuminen ja kehittäminen sekä henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Raatin liikuntakeskuksen valmistumisen myötä henkilöstön osalta keskeistä on myös työskentelytapojen kehittäminen ja uudenlaisen toiminta- ja työkuulttuurin omaksuminen.

Liikuntatoimen tavoitteena on asiakaslähtöisyyden, liikuntaedellytysten monipuolisuuden ja vaikuttavuuden lisääminen huomioiden laaja-alaisen tasa-arvoisuuden, vastuullisuuden ja kestävä kehityksen periaatteet. Liikuntapalvelujen ja -mahdollisuuksien edistämiseksi liikuntatoimi jatkaa liikuntapaikkojen suunnittelua ja toteutusta hyödyntäen yhteistyötä teknisen keskuksen ja Oulun seudun kuntien sekä urheiluseurojen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan lisäämiseksi ja liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi liikuntatoimi panostaa monikanavamarkkinointiin hyödyntäen myös sosiaalisen median tarjoamia mahdollisuuksia.

Tasa-arvolaki velvoittaa viranhaltijoita edistämään tasa-arvoa palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa. Sukupuolivaikutusten arviointi (suvaus) on keskeinen tasa-arvon valtavirtaistamisen menetelmä, jonka avulla voidaan tehdä näkyvämmäksi resurssien kohdentuminen. Suvauksen tavoitteena on yhtäläisten mahdollisuuksien turvaaminen, välillisen syrjinnän estäminen, toiminnan laadun parantaminen, hallinnon ja toiminnan vaikutusten läpinäkyvyyden lisääminen, taloudellisten yms. resurssien tehokkaampi kohdentaminen sekä tasa-arvolain toteuttaminen. Liikuntatoimessa on monella tasolla ja tavalla panostettu laaja-alaisen tasa-arvon edistämiseen ei vain sukupuolten välisen tasa-arvon näkökulmasta vaan liikuntatoimi on ollut vahvasti edistämässä myös esim. erityistä tukea tarvitsevien, syrjäytymisvaarassa olevien sekä maahanmuuttajataustaisten henkilöiden liikuntaa. Tasa-arvoisen liikuntakulttuurin edistämiseksi liikuntatoimi jakaa vuosittain tunnustuspalkinnon taholle tai toimijalle, joka edistää ja toteuttaa Oulussa liikuntastrategian mukaista tasa-arvoa. Vuoden 2011 talousarvion laadinnassa on huomioitu myös tasa-arvoa tukevat näkökulmat. Talousarviovuoden 2011 tavoitteiden asettamisessa sekä investointiesitysten osalta on huomioitu niiden vaikutus laaja-alaisen tasa-arvon edistämisen näkökulmasta.

Strategiset valinnat palvelujen järjestämiseksi

Kuntalaislähtöisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus, yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut, asukkaiden omavastuu sekä monipuoliset palvelujen tuottamistavat, monialainen ja moniammatillinen yhteistyö ovat vahvasti liikuntatoimen tuottaminen palvelujen toimintaa

kuvaavia periaatteita, joiden suunnassa toimintaa on kehitetty liikuntatoimessa systemaattisesti ja pitkäjänteisesti.

Liikuntatoimi liikuntalain mukaisesti luo ensisijaisesti erilaisia olosuhteita liikunnan toteuttamiseksi. Näiden olosuhteiden turvaamiseksi liikuntatoimi tilaa palveluiden tuottajilta liikuntapaikanhoitoa, siivousta, asiakaspalvelupisteenhoitoa jne. eri liikuntalaitoksiin ja liikunta-alueille. Liikuntatoimessa on toteutettu ja hyödynnetty monituottaja -mallia palveluiden tuottamisessa. Tällä hetkellä liikuntatoimessa yritysten ja 3. sektorin kautta palveluja tuotetaan liikunnan ohjauspalveluissa, alueiden ja latujen liikuntapaikkojen hoidon osalta, siivouksessa sekä pienimuotoisesti asiakaspalvelupistetoimintojen osalta. Näistä on saatu hyviä kokemuksia ja todennettuja kustannushyötyjä. Varsinaista asiakkaalle kohdistuvaa suoraa palvelutarjontaa liikuntatoimessa edustaa sisäisessä sopimusohjauksessa toimivan liikunnan ohjauspalvelut -yksikön liikunnan ohjauspalvelutarjonta. Liikuntalain mukaisesti varsinaisen liikunnan järjestämisestä liikuntapaikoilla vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt eli paikalliset urheilu- ja liikuntaseurat.

Liikunnan ohjauspalveluiden osalta vuonna 2009 ostopalveluina tuotettiin 29 % ja omana tuotantona 71 % ohjaukskapasiteetista (ohjaukset). Liikunnan ohjauspalveluiden osalta löytyy ulkopuolisia palveluntarjoajia (urheiluseurat, yhdistykset, yksityiset yritykset). Omana tuotantona toteutetaan tällä hetkellä esikoululaisten ja koululaisten uinninopetus, strategisesti tärkeiden ja erityistä ohjauksellista vaatavuutta edellyttävien asiakasryhmien liikunnan ohjaustehtävät. Esimerkiksi kaikki iltauimakoulut toteutetaan tällä hetkellä ostopalveluina oululaisilta uimaseuroilta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi liikuntalautakunnan ja edelleen kaupunginhallituksen esityksen Raatin uimahallin uinninvalvonnan lisäresurssin kilpailutuksesta 17.5.2010 § 39.

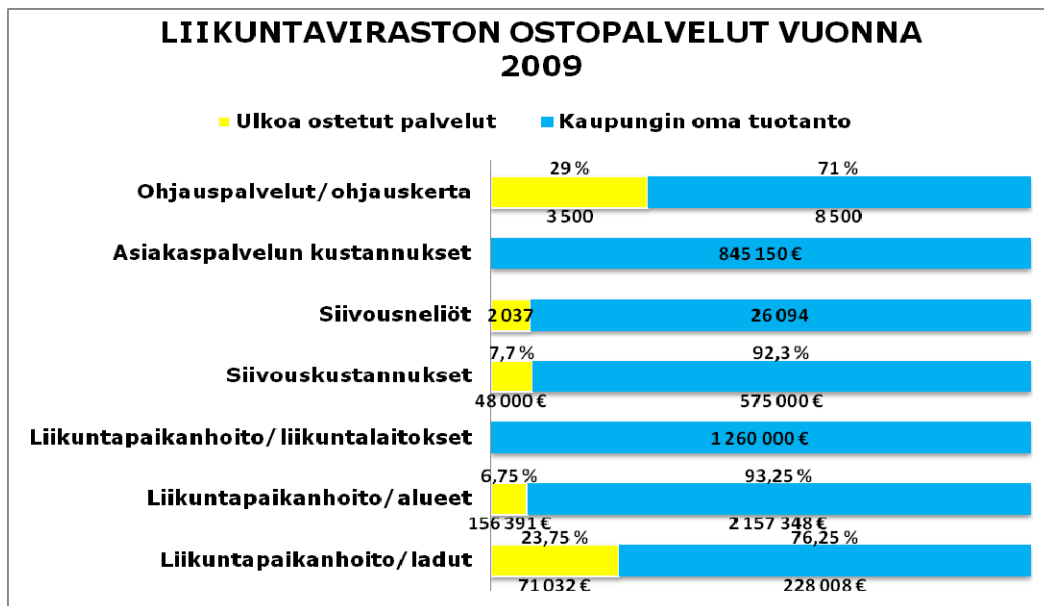
Eri alueiden liikuntapaikanhoidon osalta vuonna 2009 6.75 % ostettiin ulkopuolisilta toimijoilta ja 93.25 % on tilattu Tekniseltä liikelaitokselta. Liikuntapaikanhoitoa latujen teon ja kunnostamisen osalta tilattiin ostopalveluna ulkopuolisilta toimijoilta 23.75 % ja Tekniseltä liikelaitokselta 76.25 % vuonna 2009. Alueiden ja latujen liikuntapaikanhoidon osalta on olemassa markkinoita ja kilpailuttamisesta on saatu todennettavaa taloudellista hyötyä. Vuonna 2011 jatketaan Teknisen keskuksen kanssa mahdollisuuksien mukaan alueurakoiden yhteishankintaa kuitenkin Teknisen liikelaitoksen kanssa toiminnan painopisteistä sopien.

Liikuntalaitosten liikuntapaikanhoito vuonna 2009 on tilattu kokonaisuudessaan Teknisestä liikelaitoksesta. Yksityisiä ja muita palveluntarjoajia tälläkin sektorilla löytyy, mutta koska tätä ei ole lainkaan liikuntatoimessa toteutettu, kilpailuttamisen ja siitä saatavaa taloudellista hyötyä ei ole todennettu. Yksityisiä markkinoita tällä toimialalla kuitenkin Oulun seudulla on olemassa.

Liikuntalaitosten **asiakaspalvelupisteiden hoito** ostetaan kokonaisuudessaan Oulun Konttorilta. Urheiluseurojen kanssa on toteutettu kumppanuussopimuksien kautta toimintatapoja, joihin on liittynyt myös asiakaspalveluun ja vuorojenvaraukseen kuuluvia elementtejä. Näistä on saatu hyviä kokemuksia ja niitä liikuntatoimessa jatketaan edelleen (mm. pesäpallostadionin vuorojenjako, Hovinsuon jalkapallokentän vuorojenjako, Oulun jäähallin asiakaspalvelu, tekojääkentän yleisövuorojen valvonta). Sähköisen asiointin kehittämisen kautta on saatu selkeitä taloudellisia säästöjä asiakaspalvelupisteen hoidosta aiheutuviin kustannuksiin. Esimerkiksi Värtön liikuntahalli siirtyi 1.12.2009 alkaen sähköiseen kulunvalvontaan, jolloin sieltä vapautui kolmen asiakaspalvelupisteen hoitajan resurssi. Liikuntalaitosten asiakaspalvelupisteen hoidon osalta toimivia yksityisiä markkinoita ei tällä hetkellä juurikaan ole, mutta markkinat tälläkin sektorilla voivat kehittyä.

Siivouksen osalta vuonna 2009 7.7 % on ostettu ulkopuolisilta toimijoilta ja 92.3 % tilattu Oulun Serviisiltä. Siivouksen osalta liikuntatoimessa on kokemuksia kilpailuttamisesta, markkinoita on olemassa ja tällä sektorilla voitaisiin hyvinkin lisätä palvelujen ostoa ulkopuolisilta toimijoilta. Yhteistyössä Oulun Serviisin kanssa on käyty neuvotteluja siitä, miltä osin siivouspalveluja voitaisiin siirtää ulkopuolisten toimijoiden hoidettavaksi ja mitkä liikuntapaikat ovat sellaisia, joissa siivous kannattaa toteuttaa oman tuotannon toimesta.

Vuonna 2011 kilpailutetaan Raksilan liikuntapaikkojen siivous lukuunottamatta Oulun uimahallia sekä palolaitoksen liikuntasalia.

Liikuntapaikkojen ja -alueiden investointien osalta liikuntatoimessa on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa haettu perinteisen kaupunkijohtoisen rakentamisen lisäksi erilaisia uusia mahdollisuuksia liikuntapaikkojen toteuttamiseksi Oulussa. Mm. Linnanmaan aluekeskuksen ja Castrenin alueilta on osoitettu tontit yksityistä liikuntapaikkarakentamista varten. Myös muualle kaupungin alueelle on osoitettu yleissuunnittelun ja asemakaavoituksen yhteydessä aluevarauksia yksityiselle liikuntapaikkarakentamiselle. Näillä palveluilla pyritään täydentämään kaupungin omaa liikuntapalveluverkkoa, jolloin niiden toteutus tulee tehdä kiinteässä yhteistyössä kaupungin kanssa hyödyntäen kaupungin asiantuntemusta ja konsultaatioapua. Samoin päinvastaisissa tilanteissa kaupunki hyödyntää seurojen ja muiden toimijoiden asiantuntemusta tehdessään tarveanalyysyjä ja toteuttaessaan uusia investointeja tai peruskorjattessaan liikuntapaikkoja ja -alueita. Liikuntaviraston ja eri toimijoiden välisiä uudenlaisia toimintamalleja on jo toteutettu mm. hiihto-olosuhdetyössä, Raksilan harjoitusjäähallin, Raksilan tekojäähallin katsomon ja tulevan monitoimikeskus OuluZonen yhteydessä.

Oulun kaupungin liikuntatoimi mahdollistaa ensisijaisesti **liikunnan olosuhteita**, tiloja, alueita, kenttiä, latuja jne. Ne ovat siten toimintakonseptiltaan hyvin spesifejä (mm. uimahallit, jäähallit, yleisurheilun suorituspaikat, ladut). Poikkeuksena on Ouluhalli, joka toimii myös erilaisten tapahtumien ja messujen tapahtuma-areenana. Erityisen toimiva ja hyvä järjestelmä Oulussa on koulujen liikuntasalien iltakäytön organisointimalli, joka mahdollistaa koulujen liikuntatilojen tehokkaan ja optimaalisen käytön liikuntatoimen ja opetustoimen yhdessä koordinoimalla toimintatavalla. Tämä malli edustaa tilojen käytön osalta kokonaisvaltaista palveluratkaisua, joka on toteutettu poikkihallinnollisesti.

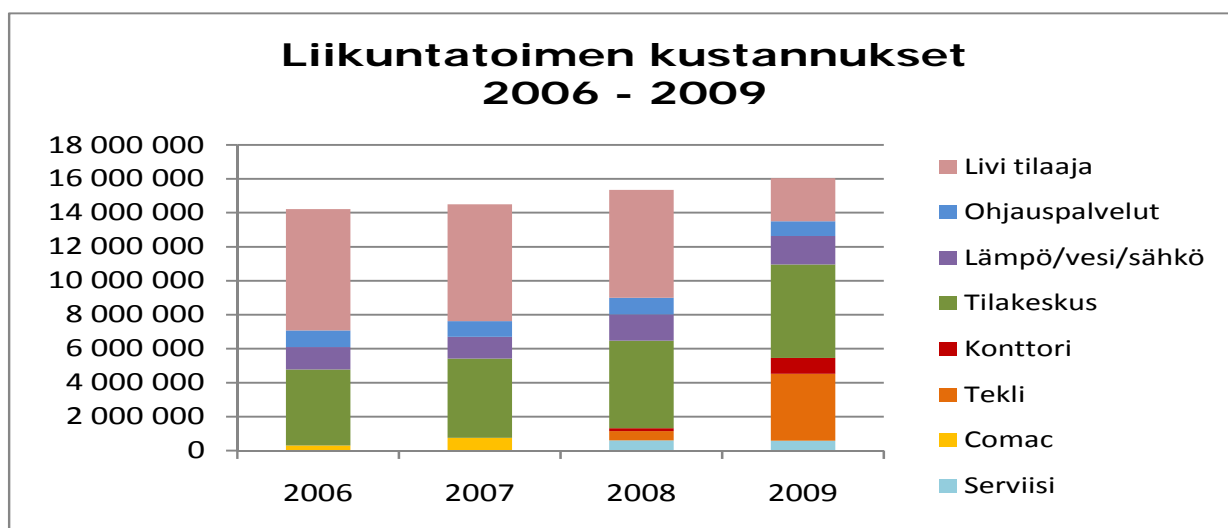
Toimivaa mallia **poikkihallinnollisesta palveluratkaisusta** edustaa mm. liikuntaneuvonta-konsepti, joka ohjaa kuntalaisia ennaltaehkäisevässä mielessä kohti kevyempiä palveluja. Tämä toimintatapa on toimiva yhteistyömalli lääkinällisen kuntoutuksen ja liikuntatoimen välillä. Samoin oululaisten lasten uinninopetuksen järjestäminen on erittäin toimiva ja hyvä esimerkki liikuntatoimen, opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen päivähoitoyksikön välisestä yhteistyöstä, jossa on saatu luotua lasten ja perheiden kannalta asiakaslähtöinen palveluketju.

Liikuntatoimessa on panostettu **sähköisen asioinnin** kehittämiseen, jolla voidaan pitkällä aikavälillä saada selkeitä kustannussäästöjä sekä mahdollistaa asiakaslähtoisempiä palveluratkaisuja. Erityisesti sähköisen kulunvalvonnan osalta on toteutettu toimivia ja kustannustehokkaita ratkaisuja (mm. Heinäpään jalkapallohalli, Värtön liikuntahalli). Myös Raatin liikuntakeskuksessa hyödynnetään sähköisen kulunvalvonnan tarjoamia mahdollisuuksia. Sähköisen ilmoittautumisjärjestelmän kautta toiminta on tehostunut sekä tullut selkeästi asiakasystävällisemmäksi.

Seutuyhteistyötä Oulun seudulla on liikunta-alalla tehty jo vuosia. Seudullinen yhteistyö on koettu merkitykselliseksi ja tarpeelliseksi erityisesti pienissä kunnissa. Yhteistyön osalta Oulun seudulla toimii kuntien liikunnan viranhaltijoista koostuva säännöllisesti kokoontuva seutuliikuntatiimi. Erityisliikunnan alueella seudullinen yhteistyö on kehittynyt viime vuosina ja kehitteillä on mm. yhteisen seudullisen ohjaajapankin muodostaminen. Uusi askel – liikunnan palveluinnovaatiot Oulun seudulla -hankkeessa etsitään liikuntapalveluihin liittyviä uusia palveluinnovaatioita, parannetaan edellytyksiä palveluinnovaatioita tukevan toimintaympäristön seudulliselle kehittämiselle ja haetaan uusia ratkaisuja liikuntapalvelujen tuottamiseen. Hankkeeseen liittyen laaditaan seudullinen liikuntapalveluverkkosuunnitelma, jossa määritellään seudulliset liikuntainvestointitarpeet ja selvitetään uusia, vaihtoehtoisia rahoitus- ja yhteistyömalleja. Lisäksi hankkeen tavoitteena on laatia selvitys seudullisen virkistysalueyhdistyksen perustamista koskien. Selvitys pitää sisällään esityksen organisoitumis- ja rahoitusmalleista päätöksentekoa varten. Seudullisesti on toteutettu myös erilaisia yhteisiä, koko seudun asukkaita palvelevia liikuntahankkeita, esimerkiksi Kempeleenlahden retkiluistelurata, joka on saavuttanut suuren suosion ja moottorikelkkailureittien kunnossapitoa varten perustettu seudullinen moottorikelkkailupooli. Myös Oulujokilaakson Tervareitistöön kuuluvat hiihto- ja patikointi- sekä pyöräilyreitit on suunniteltu yhteensopiviksi seudun kuntien kesken.

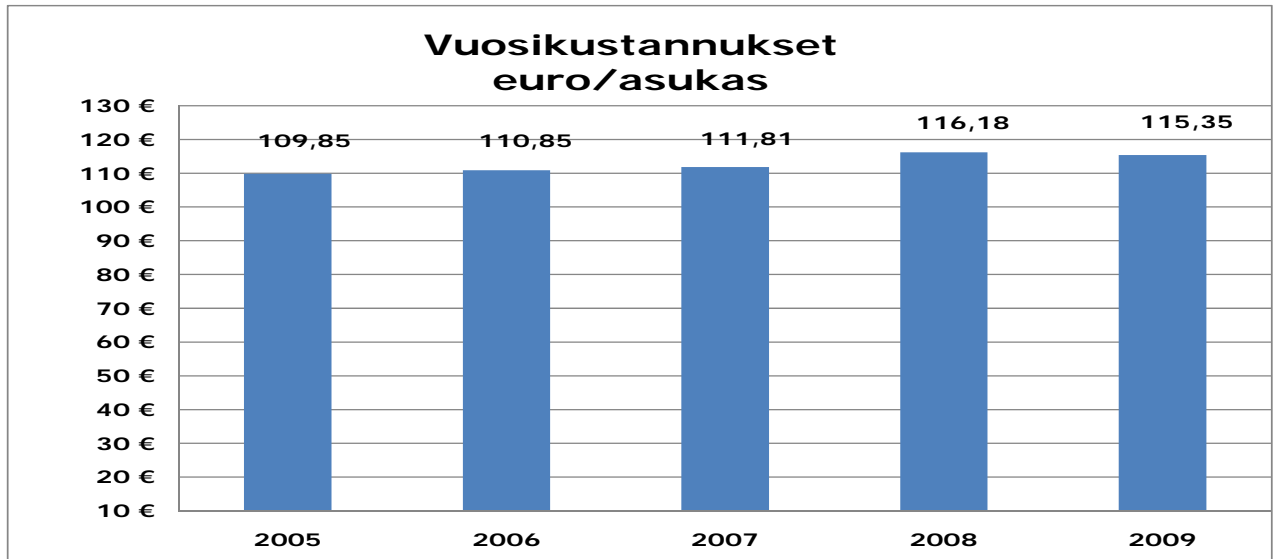
Kustannuskehitystarkastelu

Liikuntatoimen palvelujen kustannuskehitystä viimeisen viiden vuoden ajalta (2005 - 2009) on kuvattu seuraavassa taulukossa. Kustannuskehitystä selittävät mm. uudet liikuntapaikat ja niiden käyttöönotto (mm. Heinäpään palloiluhalli, Kaakkurin liikuntakeskus, Ylikiimingin kuntaliitos) sekä tuotannon (ulko- ja sisäliikuntapaikkojen kunnossapito, asiakaspalvelupistetoiminnot) siirtyminen kaupungin liikelaitoksiin vuoden 2009 alusta. Kustannukset on laskettu siten, että niissä on huomioitu kuluttajahintaindeksin vaikutukset. Liikuntatoimen tilaajan kustannuksiin 2009 on laskettu mm. tilaajan henkilöstömenot, avustukset (n. 450.000€), muiden palvelujen ostot, eri liikuntapaikkojen aineet ja tarvikkeet jne.

* laskettu kuluttajahintaindeksillä

Liikuntatoimen kustannuskehitys (vuosikustannukset euro/asukas) edellisen viiden vuoden ajalta on pysynyt suhteellisen vakaalla tasolla. Kustannuskehitykseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. Heinäpään palloiluhallin käyttöönotto vuonna 2008, Kaakkurin liikuntakeskus 2007 - 2008 sekä sisäisten liikelaitosten laskutus.

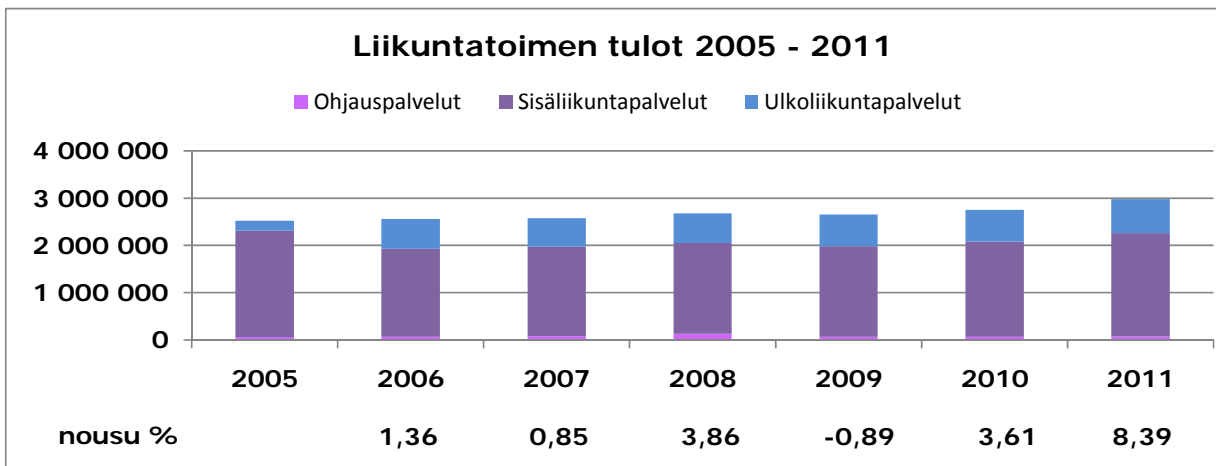

* laskettu kuluttajahintaindeksillä

Tulokehitys

Liikuntatoimen hinnaston tarkistuksen (2008) myötä uudet hinnat astuivat voimaan vaiheittain vuosien 2009 ja 2010 aikana. Tässä yhteydessä tarkistettiin kaupallisen käytön hinnoitteluperiaatteet, integroitiin Ylikiimingin liikuntapalvelujen hinnat, tarkistettiin kuntoilumaksuja sekä myyntioikeuksien hinnoitteluperiaatteet. Lisäksi tarkistettiin osakeyhtiöittämissä vaikutukset käyttömaksuihin. Vuoden 2009 toteutettiin myös liikuntaviraston jälleenvuokrattavien tilojen vuokratasojen tarkistukset. Vuonna 2010 toteutettiin kuntoilumaksujen tarkistukset (huomioiden alv-muutokset 1.7.2010 alkaen), jotka astuivat voimaan liikuntatilojen ja ohjauspalveluiden osalta 7.8.2010 ja liikunta-alueiden osalta 1.11.2010. Samassa yhteydessä yhtenäistettiin ja selkiytettiin liikuntakeskusten ja urheilukenttien hinnastoja. Kuntoilumaksujen arvioitu tulonlisäys on arviolta 150.000 - 200.000 euroa vuositasolla. Raatin liikuntakeskus vaikuttaa menokehitykseen, mutta sillä on myös merkittävä vaikutus liikuntatoimen tulovirtaan.

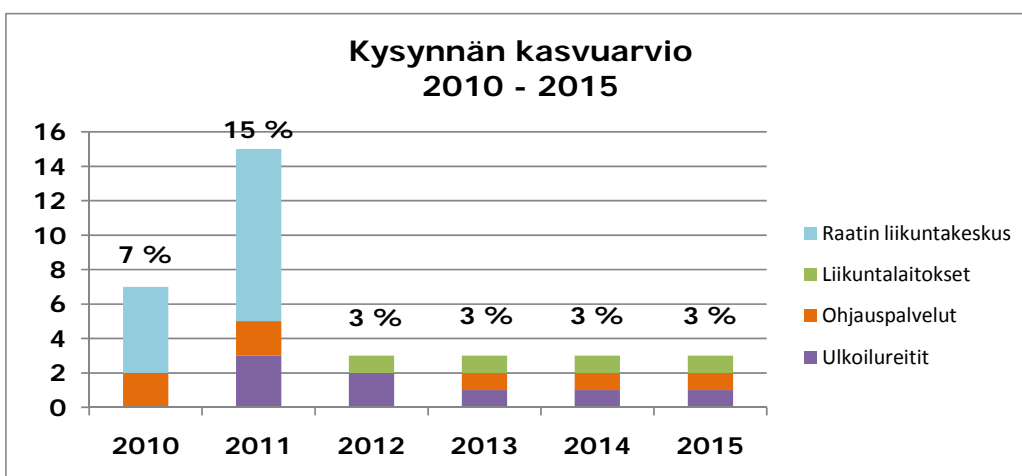
Liikuntatoimen tulojen kasvua vuosina 2005 – 2009 selittävät hinnastomuutosten lisäksi liikuntalaitospalvelut -yksikön ja ulkoliikuntapalvelut -yksikön myyntitulojen kasvu sekä liikuntalaitosten kävijämäärien nousu. Raatin liikuntakeskuksen perusparannushanke vaikutti alentavasti tulovirtaan vuonna 2009. Vuosien 2010 ja 2011 aikana tulojen kasvun arvioidaan olevan 2010 noin 3 - 4 % ja vuonna 2011 noin 8 - 9 %.

Liikuntatoimen tulot vuonna 2009 olivat 2.659.107 euroa. Merkittävää on, että tuloista lähes kaikki tuloutuvat kaupungin organisaation ulkopuolelta eikä sisäisen laskutuksen kautta. Liikuntatoimelle tuloista kertyy 49,36 % yksittäisiltä kuntalaisilta erilaisina käyttömaksuina. Urheiluseuroilta, yhdistyksiltä ja muilta ryhmiltä tuloutuu 41,55 % ja muilta (esim. messut, tapahtumat, konsertit) 9,09 %. Vuonna 2009 selkeästi eniten tuloja kertyi Oulun uimahallista (1.001.121 €), Ouluhallista (349.438 €), Oulun urheilutalolta (286.876 €) ja Oulun jäähallista (269.373 €).

Kysynnän kasvuarvio

Kysynnän kasvuarvioon seuraavalle viidelle vuodelle vaikuttavat olennaisesti uudet investoinnit. Raatin liikuntakeskuksen perusparannushankkeen valmistuminen uimahallin ja sisäliikuntatilojen osalta merkitsee lisäresursoinnin tarvetta liikuntapaikanhoidon, uinninvalvonnan, asiakaspalvelupistetoimintojen, siivouksen, sähkön, veden ja energian osalta. Raatin liikuntakeskuksen ja stadionin tilavuokra on noin 1.5 milj. euroa/vuosi. Myös monikuntaliitokset, kaupungin alueellinen laajeneminen sekä liikuntakulttuurin muutostekijät ovat olennaisesti palvelutarpeeseen vaikuttavia tekijöitä. Monikuntaliitoksen ja Kastellin monitoimitalon vaikutuksia kasvuarvioon ei tässä vaiheessa ole vielä huomioitu. Palvelutarpeen kustannuskehitykseen olennaisesti vaikuttavia tekijöitä ovat mm. sisäisten liikelaitosten hintakehitys, kilpailutuksen mahdollisuudet sekä monituottaja-mallin hyödyntäminen mm. erilaisten kumppanuussopimusten avulla.

Palveluiden järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2011	Oman tuotannon osuus	Ulkop. palvelujen ostot/ kumppanuudet	Hankintatapa	Markkinat
Liikunnan ohjauspalveluiden järjestäminen	kasvaa	pysyy samana	kasvaa	Sis.sopimus+ hankintaa 3. sektorilta+ yrityksiltä	yhä kasvavat markkinat
Sisäliikunta-palveluiden järjestäminen	kasvaa	pysyy samana	pysyy samana/ kasvaa	Sopimus Teklin kanssa ja kumppanuus-sopimukset 3. sektorin kanssa	nousevat markkinat; uusia toimijoita palvelujen tarjoajien piirissä
Ulkoliikunta-palveluiden järjestäminen/ alueet ja kentät	kasvaa	vähenee	kasvaa	Sopimus Teklin kanssa+hankintaa yrityksiltä ja 3. sektorin toimijoilta	markkinoita riittävästi, mahdollisuus kilpailuttaa
Ulkoliikunta-palveluiden järjestäminen/ ladut	kasvaa	vähenee	kasvaa	Sopimus Teklin kanssa+hankintaa 3.sektorilta ja yrityksiltä	markkinoita riittävästi mahdollisuus kilpailuttaa

KEHITTÄMINEN

Liikunnan toimiala ja toimintakenttä on laaja ja liikuntatoimen palveluja tarjotaan kaikenikäisille kuntalaisille ja liikunnan edistäminen on osa kuntalaisten laajempaa terveyden edistämistä. Liikunnan laajasta toimintakentästä johtuen liikunnalla on kosketuspintoja kaikkiin kehittämisohjelmiin ja niistä löytyy liikunnan ydinpalvelujen tavoitteita tukevia kokonaisuuksia.

Vuonna 2011 liikuntatoimessa jatkuu EU-hanke Uusi Askel – Liikunnan palveluinnovaatiot Oulun seudulla 2008 - 2011. Hankkeen tavoitteena on luoda toimintaedellytykset Suomen parhaiden liikuntapalveluiden kehittämiseksi Oulun seudulle ja sitä kautta lisätä alueen kilpailukykyä ja vetovoimaa niin yritystoiminnan kuin asumisen ja vapaa-ajanvieton ympäristönä. Hankkeen toimenpiteet jakaantuvat kolmelle painospistealueelle, joita ovat liikuntaan liittyvät uudet palveluinnovaatiot, palveluinnovaatioita tukeva toimintaympäristö ja kunnallisten liikuntapalvelujen uudet toimintamallit. Hankkeen kokonaisrahoituksen (vuosille 2008 - 2011) suuruus on 304.000 euroa, josta 25 % on kuntaosuutta.

Miehestä mittaa hanke jatkuu vuonna 2011. Hankkeen tarkoituksena on kehittää yhteistyöverkoston avulla toimintamalli syrjäytymisvaarassa olevien nuorten miesten terveyden edistämiseksi. Toimintamallia voidaan käyttää myös laajemmille kohderyhmille. Rahoitusta on myönnetty vuodelle 2009 Opetusministeriön kehittämishankkeiden erityisavustuksista 30.000 euroa sekä Kunnossa kaiken ikää -ohjelmasta 7.000 euroa. Vuodelle 2010 rahoitusta on myönnetty 45.000 euroa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	2 808	2 632	2 998	3 008	3 038
Toimintamenot yhteensä	16 264	17 296	18 859	19 157	19 300
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	2 659	2 568	2 998	3 008	3 038
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	16 051	17 230	18 859	19 157	19 300
Hankerahoituksen tulot	149	64			
Hankerahoituksen menot	213	66			
Netto	- 64	- 2			
Toimintakate	-12 663	-14 664	-15 861	- 16 149	- 16 262
Tilikauden tulos	- 12 663	- 14 664	- 15 861	- 16 149	- 16 262

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Liikuntalaitosten liikuntakäynnit	1 602 921	1 567 000	1 735 000	1 750 000	1 750 000
Urheilukeskusten tilastoidut liikuntasuoritteet (varatut vuorot)	297 457	273 000	286 000	300 000	300 000
Ohjatun liikunnan käyntikerrat	233 013	220 000	225 000	225 000	225 000

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011
Tilastoidut liikuntasuoritteet	1 900 378	1 900 000	2 021 000
Kustannukset €/asukas (deflatoidut luvut)	115,35 €	135,00 €	136,00 €

8.10 OPETUSLAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Valtakunnalliset linjaukset

Opetusministeriön Koulutus ja tutkimus 2007–2012 -kehittämissuunnitelman erityisenä painopistealueena on perusopetuksen ja korkeakoulutuksen laadun kehittäminen. Valtakunnalliset perusopetuksen laatukriteerit valmistuivat vuonna 2009. Perusopetuksen laadun kehittämisessä oleellista on koulun toimintakulttuurin kehittäminen, uudistumiskyvyn vahvistaminen sekä oppilaan kehitystä ja oppimista edistävien toimenpiteiden tukeminen. Opetustoimen hallinnon tasolta alkanut laatutyö jatkuu taloussuunnittelukaudella kaikissa opetustoimen yksiköissä.

Perusopetuslakia on muutettu tuen järjestämisen ja oppilashuollon osalta kesäkuussa 2010. Lakimuutosten tavoitteena on vahvistaa oppilaan oikeutta saada oppimiselleen ja koulunkäynnilleen tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä. Oppilashuoltoa koskevan säännösmuutoksen tarkoituksena on selkeyttää eri hallinnonalojen ammattihenkilöiden yhteistyötä oppilashuollossa. Lakimuutos tulee voimaan 1.1.2011, oppilashuollon osalta jo 1.8.2010. Lakimuutosta koskevat muutokset opetussuunnitelmaan tehdään lukuvuoden 2010-2011 aikana. Uudistetun lain mukaiset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön viimeistään 1.8.2011.

Monikulttuurisuus

Maahanmuuttajaoppilaiden sujuva kotoutuminen on osa koulun yhteiskunnallista tehtävää. Opetustoimen kansainvälistymisen tavoitteena on monikulttuurinen lähikoulu, joka pystyy tarjoamaan hyvät oppimis- ja kasvuedellytykset myös maahanmuuttajaoppilaalle. Maahanmuuttajien valmistavaa opetusta järjestetään usealla koululla ja lähes jokaisella koululla on maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Maahanmuuttajien toisen asteen opiskelun kehittämiseen tarvitaan täydennyskoulutusta ja verkottumista.

Seutuyhteistyö

Tuleva monikuntaliitos muuttaa seutuyhteistyön rakennetta, koska uuteen Ouluun liittyvät kunnat ovat olleet mukana seutuyhteistyössä. Seutuyhteistyön rakenne ja toimintatavat tulevat tämän vuoksi harkittavaksi jatkossa suunnittelun edetessä.

Opetustoimi on valmistellut yhdessä seudun lukio-opetusta järjestävien kuntien kanssa lukiokoulutuksen järjestämisen osana Oulun kaupungin opetustoimen organisaatiota lukuvuoden 2012-13 alusta lukien.

Oppilasmäärän muutokset

Peruskoulujen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan suunnitelmakauden aikana yhteensä noin 500 oppilaalla.

Lukion oppilasmäärän ennustetaan pysyvän nykyisellään, koska oululaisten peruskoulunsa päättävien ikäluokissa ei ole suurta eroa vuosina 2011-13. Opiskelijat valitaan lukioon

peruskoulun päättötodistuksen keskiarvon osoittamassa järjestyksessä. Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 55–60 %:lla oululaisesta ikäluokasta on mahdollisuus siirtyä lukioon.

Oulun kaupungin väestösuunnitteen mukaan 7-12-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2014 mennessä noin 330:lla, mutta 13-15-vuotiaiden määrä vähenee noin 130:lla. Toisen asteen opiskelijoiden eli 16-18-vuotiaiden määrä vähenee väestösuunnitteen mukaan 300:lla vuoteen 2014 mennessä.

Väestösuunnitteen mukaan peruskouluikäisten määrä kasvaa seuraavien viiden vuoden aikana voimakkaasti vain Kaijonharjun ja Kaakkurin suuralueilla. Muilla alueilla määrä pysyy nykytasossaan tai vähenee merkittävästi, kuten Pateniemen ja Höyhtyän suuralueilla.

Väestösuunnitteessa ja oppilasmääräennusteissa ei ole huomioitu tulevaa kuntaliitosta.

VISIO

Oppiva ihminen luo kestävästä tulevaisuudesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Osaamista ja hyvinvointia edistävät toimintatavat ja rakenteet
2. Ehyet ja joustavat palvelut kuntalaisille
3. Tasapainoinen talous ja kehittyvät opetuspalvelut
4. Yhteisöllinen ja osallistava toimintakulttuuri
5. Hyvä henkilöstöpolitiikka ja motivoitunut henkilöstö
6. Kestävä kehitys ja turvallinen tulevaisuus

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Oppijat ymmärtävät opintojen ja työelämän yhteyden

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Uravalinnan selkeytyminen	Ohjaustoiminnan tehostuminen, tiivis yhteistyö elinkeinoelämän kanssa	Edellisenä keväänä perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (%) Hakeutuminen jatko-opintoihin lukion jälkeen

Opetustoimen palvelut ovat laadukkaita ja tasa-arvoisia alueellisesti ja seudullisesti

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Opetustoimen palvelut järjestetty alueellisesti	Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö toimii aluemallin mukaisesti Erikoisluokkien hakuprosessin uudistaminen	Toteutunut/ei toteutunut

Ennakoiva ja tasapainoinen taloudenhallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden ja vaikuttavuuden edistäminen	Kaikki yksiköt pysyvät budjetissaan	Euroa/perusopetuksen oppilas Euroa/lukio-opiskelija tilakustannusten kanssa/ilman tilakustannuksia
Joustava ja tehokas kouluverkko vastaa palvelutarpeen muutoksiin	Kouluverkon kehittäminen kouluverkkoselvityksen VE3:n mukaisesti	Huononeliöt/oppilas

Suunnitelmallinen työhyvinvoinnin kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oikeudenmukainen ja kannustava työn organisointi	Kehityskeskusteluprosessin kehittäminen, työyhteisöpysäkkien jatkuminen	Työstä johtuvat sairauspoissaolot vähenevät
		Kehityskeskustelujen toteuma%

TOIMINTASUUNNITELMA

Palvelujen järjestäminen

Palvelujen järjestämishjelma					
Palvelu	Ennuste	Oma osuus	Ostot 2011	Hankintatapa	Markkinat Järjestämislupa /sopimus
Perusopetus	Tarve kasvaa (oppilasmäärä kasvaa)	94-95 %	Svenska Privatskolan I Uleåborg, Oulun Steinerkoulu, Oulun kristillinen koulu		Oulun normaalikoulu, Svenska Privatskolan I Uleåborg, Oulun Steinerkoulu, Oulun kristillinen koulu
- <i>keskitetty erityisopetus</i>	Tarve vähenee alueellistamisen myötä	lähes 100 %	Tervaväylä, muut kunnat	Tervaväylällä ei päällekkäistä opetuspalvelua, lakisääteiset palvelujen ostot	Tervaväylän koulu
- <i>lisäopetus (10 lk)</i>	Tarve pysyy samana	100 %			
- <i>maahanmuuttaja-opetus</i>	Tarve kasvaa	100 %			
- <i>erikoisluokat</i>	Tarkastelun alla	100 %			

Lukio-opetus					
- <i>päivälukiot</i>	Tarve kasvaa ikäluokkien kasvaessa	noin 93 %	Svenska Privatskolan i Uleåborg ja Oulun Steinerkoulu	KV:n päätös siitä, että 55-60 % oululaiselle peruskoulun päättävälle mahdollisuus siirtyä Oulun lukioihin	Oulun normaalikoulu, Svenska Privatskolan i Uleåborg, Oulun Steinerkoulu
- <i>Aikuislukio</i>	Tarve kasvaa (erityisesti mamu ja toisen asteen lukiopinnot)	100 %			
Kansalaisopisto-opetus	Tarve pysyy samana				Kansalaisopinto toimintaa järjestää Oulun seudun Setlementti, kuntaliitos tuo mukanaan myös muita palvelun järjestäjiä
Konservatorio	Tarve pysyy samana	100 %			
Taidekoulu	Tarve pysyy samana	100 %			Järjestämislupaa tanssin osalta hakenut muu palveluntuottaja

Perusopetus

Oulun kaupungin lisäksi perusopetusta Oulussa antavat Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan harjoittelukouluna toimiva Oulun normaalikoulu (noin 550 oppilasta), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 150 oppilasta), Oulun steinerkoulu (noin 150 oppilasta), Oulun kristillinen koulu (noin 53 oppilasta) ja Tervaväylän koulu (noin 50 oppilasta). Oulun kaupunki on antanut avustusta Svenska Privatskolanille, Oulun steinerkoululle ja Oulun kristilliselle koululle.

Alla olevassa taulukossa näkyy perusopetuksen oppilasmäärät vuosina 2009-2010 ja suunnittelukauden 2011-13 ennuste oppilasmäärien muutoksista.

	oppilasmäärä 20.9.2009	oppilasmäärä 20.9.2010	ennuste syksy 2011	ennuste syksy 2012	ennuste syksy 2013
valmistava opetus	79	64			
0-6 luokat	7832	7899	+230	+220	+400
7-9(10) luokat	4086	4080	-40	+50	0
erityiskoulut (mukana sairaalakoulu)	386	367			
peruskoulut yht.	12383	12410	+190	+270	+400

Lukio-opetus

Oulun kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 55–60%:lla oululaisesta peruskoulunsa päättävästä ikäluokasta on mahdollisuus siirtyä Oulun lukioihin. Oulun kaupungin päivälukioissa on noin 3350 opiskelijaa ja Oulun aikuislukiossa yhteensä noin 1100 opiskelijaa.

Oulun kaupungin lukioiden lisäksi lukiokoulutusta antavat Oulun normaalikoulun lukio (noin 250 opiskelijaa), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 50 opiskelijaa) ja Oulun steinerkoulu (noin 50 opiskelijaa).

Oulun konservatorio, Oulu-opisto ja Oulun taidekoulu

Oulun kaupungin opetustoimeen kuuluu peruskoulujen ja lukioiden lisäksi myös Oulun konservatorio, Oulu-opisto ja Oulun taidekoulu.

Oulun konservatorio järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä musiikkialan ammatillista koulutusta. Musiikin varhaiskasvatusta annetaan alle kouluikäisille lapsille. Konservatoriossa opiskelee musiikin varhais- ja perusopetuksessa yhteensä noin 1000 oppilasta ja ammatillisessa koulutuksessa noin 50 opiskelijaa.

Oulu-opisto on yleissivistävä aikuisoppilaitos, joka tarjoaa muun muassa taide- ja taitoaineiden, kielten, musiikin ja liikunnan opetusta. Oulu-opistossa opiskelee vuosittain noin 7000 opiskelijaa.

Oulun taidekoulu antaa taiteen perusopetuslain ja valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden mukaista opetusta 4-20-vuotiaille kuva-, tanssi- ja teatteritaiteessa sekä sana- ja sirkustaiteessa. Oulun taidekoulussa opiskelee vuosittain noin 1000 lasta ja nuorta.

Avustukset

Opetuslautakunta on antanut avustusta Svenska Privatskolanille, Oulun steinerkoululle, Oulun kristilliselle koululle, Oulun Seudun Setlementille sekä Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopistolle. Svenska Privatskolan hoitaa Oulun kaupungin lain mukaisen ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen. (opetuslautakunta 3.2.2010 § 20). Opetuslautakunnan talousarviosta osoitetaan 310 000 euroa (v. 2010 taso) em. avustuksiin. Opetuslautakunta linjaa avustusten myöntämisen periaatteet ja tason talousarvion puitteissa käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Oulun kaupungin opetustoimi selvittää kesäyliopiston, Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa vuoden 2011 aikana opetuspalveluitten järjestämisen yhteistyön vaihtoehtoja. Oulun kaupunki selvittää mahdollisuudet opetuspalveluitten hankintaan kesäyliopistolta jatkossa ostopalvelusopimukseen pohjautuen.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TA 2012	TA 2013
Perusopetus: päättötodistusten saajat (%) (1)	99,4 %	99,3 %	100 %	100 %	100 %
Lukio: neljännen vuoden opiskelijoiden määrä (%) (2)	5,3 %	4,2 %	5 %	5 %	5 %
Ertu: erityisopetukseen siirrettyjen määrä (%) (3)	4,6 %	4,4 %	4,2 %	4 %	4 %

- 1) kevätlukukauden päättyessä 9. lk oppilaiden määrästä päättötodistuksen saaneet
- 2) Painotettu keskiarvo 20.1.09 ja 20.9.09 4.vsk opiskelijamäärästä
- 3) 20.9.09 oppilasmäärästä erityisopetukseen siirrettyjen määrä

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TA 2012	TA 2013
Tuottavuus						
Peruskoulut: kustannukset €/oppilas ilman erityiskouluja	6 039	6 362	6 588	6 684	6 734	6 734
Päivälukiot: kustannukset €/opiskelija	5 668	5 751	5 756	5 782	5 786	5 804

Kustannukset perustuvat koulutason kustannustietoon, eivätkä sisällä keskitetysti maksettavia eriä kuten keskitettyjä koulukuljetuksia, oppilaskonevuokria, pitkiä sijaisuuksia.

Toteumatietoja yksikkötason kustannuksista

Tunnusluvut	TP 2008	TP 2009
Perusopetus sisältäen perusop. ja erityisen tuen yksikön € per oppilas ilman kiinteistök. peruskoulu keskim.	5 599 7 102	5 846 7 572
Lukioyksikkö / Lukio-opetus (päivälukiot ja aikuislukio), € per opisk. € per oppilas ilman kiinteistök. lukio keskim.	4 249 4 941	4 340 5 047

Sisältää muun muassa erityiskoulut, kuljetukset, oppilaskonevuokrat, oppilashuollon ja pitkät sijaisuudet. Lukion osalta mukana ovat aikuislukion kaikki opiskelijat.

KEHITTÄMINEN

Organisaation uudistaminen

Yhteistyötä opetustoimen, päivähoiton ja nuorisotoimen kanssa tiivistetään tilojen ja henkilöstön yhteiskäyttöä tehostamalla sekä hallinnon synergiaetuja kehittämällä. Tavoitteena on yhteisen kehittämistyön avulla löytää parhaat käytännöt Oulun uuden palvelumallin toteuttamiseksi. Ritaharjun koulun toimintamallista raportoidaan syksyllä 2011.

Opetuksen kehittäminen

Suunnittelukaudella perusopetuksen, erityisen tuen ja opetuksen ja oppimisen kehittämissyksikön palveluita kehitetään aluemallin mukaan. Lukio-opetuksessa tavoitteena ovat seudullisesti laadukkaat ja tasa-arvoiset palvelut. Kehittämistoimintaa vahvistetaan strategiaa tukevalla laatutyöllä. Laatutyön prosessimallin suunnittelu ja toteutus tapahtuu Opetusministeriön erityisavustuksella. Perus- ja erityisopetuksen laatutyö toteutetaan alueellisesti, lukiot ja erillisyyksiköt toimivat omina ryhminään. Kehittämishankkeilla

vahvistetaan opetustoimen strategisten päämäärien toteutumista. Erityistä huomiota kiinnitetään projektimallin kehittämiseen konsernin linjausten mukaisesti. Projektitoiminnan kehittämisen keskiössä ovat hankkeiden talousvaikutukset, hyvien käytänteiden vakiinnuttaminen, arvioinnin ja raportoinnin kehittäminen sekä opetushenkilöstön projektiosaamisen lisääminen.

Täydennyskoulutusta kehitetään vastaamaan alueellisiin tarpeisiin. Live@edu-oppimisalustan käytössä siirrytään peruskoulutusten jälkeen syventämisvaiheeseen, ts. eri henkilöstöryhmille, koulutasoille ja kouluille räätälöityihin koulutuksiin. Opetushenkilöstön työhyvinvoinnin ja ammatillisen kehittymisen tueksi kehitettyjä vertaismentorointikäytänteitä toteutetaan uusissa työntekijäryhmissä. Osana valtakunnallista Osaava-VERME-hanketta koulutetaan kaksi koulunkäyntiavustajaa ja kaksi rehtoria vertaismentoreiksi omille kollegoilleen. Uusien yhtenäiskoulujen rehtoreita tuetaan järjestämällä parimentorointia. Kohti yhteisöllistä koulua - kehittämishankkeessa luotuja hyviä käytänteitä viedään kentälle laatutyön ja yhtenäiskoulujen verkoston kautta. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin seurannan ja tuen parantamiseksi kehitetään olemassa oleviin sähköisiin työkaluihin uusia dokumentointiominaisuuksia ja tuetaan näiden työkalujen käyttöä.

Erityisen tuen keskuksen toiminnoissa painottuvat prosessiohjaus ja konsultatiivisen työotteen kehittäminen. Perusopetuslain uudistuksen mukaisesti tavoitteena on turvata oppilaan oikeus saada oppimiselleen ja koulunkäynnilleen tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä. Perusopetuksessa painopistettä suunnataan oppilaan tukemiseen tukiopetuksen ja osa-aikaisen erityisopetuksen kautta. Tukiopetuksen monipuolisia menetelmiä kehittämällä ja varhaisella tuen tarjonnalla voidaan ehkäistä vaikeuksia ennakolta osana oppilaan yleistä tukea. Tukiopetusta tarjotaan sekä yleisen, tehostetun että erityisen tuen aikana. Erityiskoulujen konsultatiivista roolia kehitetään osana prosessiohjausta, ryhmien alueellistaminen etenee kouluverkkoratkaisujen myötä.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksessa on viime vuosina lisätty perusopetukseen valmistavaa opetusta. Nyt maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä yleisopetuksessa kasvaa ja tarvitaan panostusta S2-opetukseen.

Erityisopetuksen Kelpo-kehittämishankkeen avulla kehitetään yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestämistä kouluilla. Oppilashuollon kehittämisverkostohankkeen tavoitteena on opetus- ja oppilashuoltohenkilöstön ohjaus- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä konsultatiivisen työotteen kehittäminen ja aktivoiminen. Painopiste on ennakoivan ja yleisen tuen kehittämisessä arjen opetus- ja oppilashuollollisessa työssä.

Vuosina 2010–2013 toteutettavassa Maahanmuuttajanuorten ohjaushankkeessa luodaan uusi ohjausmalli, jolla selkiytetään 16–25-vuotiaiden maahanmuuttajanuorten koulutus- ja työelämäpolkuja. Kohderyhmänä on vailla työ- tai opiskelupaikkaa olevat nuoret, joita uhkaa syrjäytyminen. Ohjauksen lähtökohtana ovat nuoren yksilölliset tarpeet. Hankkeessa tarjotaan non-stop-periaatteella henkilökohtaista ohjausta ja ryhmäohjausta. Vuonna 2011 hankkeessa tehdään tarkennettu versio ohjauspalvelumallista.

Lukiokoulutuksen kehittämisen painopisteitä ovat yhteistyö seudun lukioiden kesken, yhteistoiminta ammatillisen koulutuksen kanssa ja opiskelijoiden erityisen tuen vahvistaminen.

Opetustoimi on osaltaan sitoutunut vahvistamaan nuorten koulutustakuun toteutumista. Tavoitteena on saada kaikki peruskoulun päättävät nuoret toisen asteen koulutukseen. Tavoitteen toteuttamiseksi ja päätöksentekoa valmistelemaan on perustettu toisen asteen koulutuksen kehittämisen ohjausryhmä yhdessä Oulun seudun ammattiopiston kanssa.

Lukioiden välistä yhteistyötä kehitetään seudullisen verkko-oppimishankkeen ja yhteisen markkinoinnin ja tiedottamisen avulla. Verkko-oppiminen -projektissa luodaan edellytyksiä monipuoliseen verkon hyödyntämiseen opetuksessa. Verkko-oppiminen tukee opettajien työhyvinvointia ja vahvistaa opettajuutta. Opettajan työn kehittäminen mahdollistaa työn uudelleen organisoimisen ja sitä kautta oppilaslähtöisen opetuksen ja erilaisten oppijoiden huomioimisen. Projektissa keskittyytään opettajien pedagogisen osaamisen kehittämiseen.

Oulun konservatorio on koulutustehtävänsä lisäksi merkittävä alueellinen kulttuuritoimija. Kehittämiskohteina ovat musiikkialan yhteistyö työelämän kanssa, ammattiosaamisen näyttöjen lisääminen ja oppilaiden soiton- ja laulun konserttiesiintymistoiminnan edistäminen. Keskeisinä yhteistyökumppaneina toimivat muut oppi- ja kulttuurilaitokset, yritykset, festivaalijärjestäjät sekä seurakunnat.

Oulu-opiston opetuksen pääpaino on yleissivistävässä aikuiskoulutuksessa. Lisäksi opisto järjestää maksupalvelukursseja ja tarjoaa tarvittaessa kursseja kaupungin henkilöstölle. Opetuksen sisältö koostuu käytännön taidoista, kielenopetuksesta, musiikista ja kuvataiteista. Kuluvan valtuustokauden aikana tullaan valmistelemaan päätökset kansalaisopistotoiminnan uudelleen järjestämisestä, koska kuntaliitos tuo kaupungille kaksi uutta vapaan sivistystyön oppilaitosta. Oulu-opisto kehittää yhteistyötä muiden oppilaitosten, yhdistysten sekä maahanmuuttajista vastaavien organisaatioiden kanssa.

Oulun taidekoulu kehittää toimintaansa yhteistyössä taidelaitosten ja koulujen kanssa. Haasteena on yhä useampien oppilaiden monitaiteellinen ja pitkäkestoisempi opiskelu. Kuntaliitoksen myötä taiteen perusopetukseen on tulossa lisää alueellisia toimijoita, ja toimintojen toteuttaminen vaatii uudelleenorganisointia.

Oulun taidekoulu liitetään opetustoimen lukioyksikköön vuoden 2011 alusta lukien.

Kouluverkko ja hallinnon kehittäminen

Kouluverkkoa koskevien toimenpiteiden lähtökohtana on tasalaatuisten opetuspalveluiden järjestäminen kaikilla perusopetuksen alueilla käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Oulun kaupungin perusopetuksen 35 koulua on jaettu kahdeksaan (8) oppilasalueeseen. Aluejako mahdollistaa alueen palveluverkon monipuolisen tarkastelun ja perusopetuspalveluiden kehittämisen sekä edistää alueen koulujen välistä yhteistyötä.

Oppilaat sijoitetaan perusopetuksen alueen kouluihin siten, että aloittavat opetusryhmät ovat tasapainossa. Opiskelupaikka määräytyy ensisijaisesti alueen lähikoulussa. Lähikoulu-periaatetta toteutetaan siten, että lähikouluna voi toimia muukin alueen koulu kuin oppilaan maantieteellisesti lähinnä sijaitseva koulu. Alueen opetusjärjestelyt ja oppimisen tuki on suunniteltu siten, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden opiskelun mahdollisimman yhtenäisessä toimintaympäristössä. Yhtenäisyys voidaan nähdä koko ikäluokan yhdessä kasvamisena ja toimimisena.

Yhtenäinen perusopetus (lk:t 1-9) on tulevaisuuden vallitseva peruskoulumuoto. Yhtenäisen perusopetuksen toteuttaminen on myös yksi perusopetuksen laatukriteereiden taustalla oleva perusolettaus eli tavoitteena on peruskoulun (järjestelmänä) kehittäminen yhtenäisemmäksi. Yhtenäinen perusopetus tarjoaa eheän oppimisen polun luokilla 1-9, mikä hyödyntää sekä oppilaita että opettajia. Ala- ja yläkoulujen opettajat tekevät tiiviimmin yhteistyötä sekä koko koulu työskentelee yhtenäisen peruskoulun edellyttämien pedagogisten tavoitteiden suunnassa. Oppilasryhmäkoot eivät ole suoraa verrannollisia koulun kokoon, vaan niihin vaikuttavat monet erilaiset tekijät.

Muodostamalla suurempia entisten erillisinä hallinnollisina ja toiminnallisina yksiköinä toimineiden ala- ja yläkoulujen muodostamia yhden johtajan alla toimivia kokonaisuuksia, alueen koulujen kytössä olevia resursseja (opetusmateriaalit, välineet ja laitteet, tilat ja henkilöstö) pystytään hyödyntämään tehokkaammin ja joustavammin.

Alueellisen palvelutuotannon koordinoinnin ja yhtenäisen peruskoulun hallintomallin tuomat edut näkyvät yhdenmukaisina toimintatapoina, tasakokoisina oppilasryhminä oppilasalueen kouluissa sekä tuottavuuden parantumisena.

Korvensuoran koulusta laaditaan parhaillaan tarveselvitystä, jossa otetaan huomioon uuden Oulun aiheuttamat muutokset. Selvityksen perusteella tehdään erillinen päätös vuoden 2011 aikana.

Erikoisluokat

Erikoisluokkatoiminnan kehittämisen tavoitteena on laatia ehdotus toimintojen uudelleenjärjestämisestä niin, että siinä huomioidaan talouden tasapainotusohjelman linjaukset, uuden Oulun alueelliset vaatimukset, eri kaupunginosissa olevien tilojen soveltuvuus ja että näiden palveluiden tasapuolinen saatavuus paranee.

Vuoden 2011 kouluverkkoa koskevat muutokset (VE 3)

- Herukan ala-aste ja Pateniemen ylä-aste hallinnollisina yksiköinä lakkautetaan 1.8.2011 alkaen ja perustetaan 1.8.2011 lukien Pateniemen yhtenäinen peruskoulu.
- Nuottasaaren koulu lakkaa hallinnollisena yksikkönä 1.8.2011 ja liitetään samanaikaisesti osaksi Myllytullin yhtenäistä peruskoulua

Vuoden 2012 kouluverkkoa koskevat muutokset (VE3)

- Taidekoulun tiloista luopuminen (vuokrasopimuksen päättyminen)

Vuoden 2013 kouluverkkoa koskevat muutokset

- Myllyojan koulun Sanginsuun sivukoulu lakkautetaan 1.8.2013 ja oppilaat sijoitetaan alueen kouluihin
- Kuivasjärven ala-aste hallinnollisena ja toiminnallisena yksikkönä lakkautetaan 1.8.2013 lukien
- Herukan tilaelementistä luovutaan 1.8.2013 lukien.

Toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset

- ratkaisut tukevat yhtenäisen opinpolun (yhtenäinen peruskoulu) toteuttamista
- tiloista luopumalla voidaan suunnata resursseja opetuksen ydintoimintaan ja kasvatukseen, suunnittelukauden 2011-2013 kokonaisvaikutus tilakustannuksissa yhteensä 1,3 milj. euroa.
- Sanginsuun sivukoulun lakkautuksella vältetään 3,9 milj. euron (hintataso 11/2008) investointitarve (Tarveselvitys 9.1.2009).
- koulumatkat voidaan järjestää laissa säädetyissä rajoissa, oppilaille ei aiheudu merkittäviä muutoksia koulumatkoihin
- Tilojen määrä vähenee vuonna 2011 yhteensä 3955 m² ja vuonna 2012 1613 m², yhteensä 5 568m².

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasaista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	4 505	4 305	5 709	4 444	4 251
Toimintamenot yhteensä	-127 880	-129 460	-138 350	-131 305	-131 644
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	4 207	3 946	5 390	4 246	4 246
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	-127 554	-129 021	-137 972	-131 168	-131 639
Hankerahoituksen tulot	299	359	319	198	5
Hankerahoituksen menot	-326	-439	-378	-137	-5
<i>Netto</i>	-27	-80	-59	61	0
<i>Toimintakate</i>	-123 375	-125 155	-132 641	-126 861	-127 393

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010 (3)	TA 2011 (6)
OPPILASMÄÄRÄT			
perusopetus yhteensä	12 412 (1)	12 383	12 410
* 0-2 luokat	2723	2731	2799
* 3-6 luokat	5089	5101	5100
* 7-10 luokat	4129	4086	4080
* erityiskoulut (4)	357	340	321
* kieli- ja kulttuuriryhmien valmistavaopetus	66	79	64
* sairaalaopetus	48	46	46
lukiokoulutus yhteensä	4404 (2)	4555	4686
* päivälukiot	3268	3365	3313
* aikuislukio yhteensä (5)	1136	1190	1373
* aikuislukion lukioasteen opiskelijat		367	380
Oulu-opisto	6996	6000	
Oulun konservatorio yhteensä	1024	1015	960
* musiikin varhaiskasvatus	171	160	170
* taiteen perusopetus	754	805	740
* ammatillinen koulutus	57	50	50
* muut oppilaat/ilman pääainetta opisk.	42		
Oulun taidekoulu		1075	1075
OPETUSTUNNIT			
Perusopetus	844 480		
Lukiokoulutus	209 780		
Oulu-opisto	19 539	18345	
Oulun konservatorio	45 349	47880	42525
Oulun taidekoulu		9159	

- 1) til.päivien 20.9.08 ja 20.9.09 ka.
- 2) til.päivien 20.1.09 ja 20.9.09 ka.
- 3) tilastointipäivä 20.9.2009
- 4) erityiskoulut: Heinätori ja Kajaanintulli
- 5) lukuihin sisältyvät myös perus- ja lukioasteen aineopiskelijat
- 6) tilastointipäivän 20.9.2010 luvut

8.11 KULTTUURILAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kulttuuritoimea koskevaa lainsäädäntöä ei olla uudistamassa Oulun kaupungin palvelutuotantoon merkittävästi vaikuttavalla tavalla. Suunnitteilla oleva valtion taidehallinnon uudistaminen ei suoranaisesti vaikuta kaupungin toimintaan, mutta voi parhaassa tapauksessa edistää paikallisen ja alueellisen tason strategisen kumppanuuden vahvistumista. Kaupungin rooli mahdollistajana kasvaa perinteisen kunnallisen palvelutuottajuuden sijaan. Elävä kaupunkikulttuuri on keskeinen alueiden kilpailu- ja vetovoimatekijä. Vetovoimaisuuden lisääminen ja säilyttäminen edellyttävät lisäresursointia erilaisiin tapahtumiin ja kulttuurituottajien kumppanuuksiin. Kulttuurilaitosten ja vapaan kentän yhteistyömuodot syvenevät ja toimintakenttä on muuttumassa verkostomaiseksi. Monikuntaliitos tuo mukanaan paitsi suuria haasteita myös kehittämismahdollisuuksia.

VISIO

Oulussa on elinvoimainen kaupunkikulttuuri, joka nähdään laajasti hyvinvoinnin ja kehityksen edellytyksenä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Monimuotoinen kulttuuritoimijoiden kenttä
2. Kaupunkikulttuuria tukeva toimintaympäristö
3. Hyvinvointia kulttuurista
4. Vetovoimainen tapahtumakaupunki
5. Vahva kulttuuriperintö

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kulttuuritarjonnan vetovoimaisuus ja tapahtumahankinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuuritilaisuuksien, konferenssien ja muiden tapahtumien määrä kasvaa.	Kaupunkikulttuurikeskus perustetaan ja tapahtuma-asioiden yhteenkokoaminen aloitetaan.	Kaupunkiorganisaation tapahtumaresurssien kartoitus valmis ja kehittämissuunnitelma hyväksytty. Kuusisaaren hankesuunnitelma hyväksytty.

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Uusien resurssien löytäminen kaupunkikulttuurin uusiin kumppanuusmalleihin	Käydään neuvotteluja opetus- ja kulttuuriministeriön sekä alueviranomaisten kanssa.	Tapahtumien rahoitus ja avustusraha ovat kasvaneet 2010 tasosta.

Palvelujen tuotantotavat ja –rakenteet monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Uuden Oulun kehittyvä palveluverkko	Aluekirjastomalli Museoiden ja tiedekeskuksen yhteinen palvelumalli Teatterin hallintomallin uudistus Kulttuurilaitosten ja vapaan kentän yhteistyö lisääntyy	Etenemissuunnitelmat laadittu

Osaava ja motivoitunut henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Henkilöstön osallistaminen uudistamisprosessiin	Suunnitteilla olevat uudistukset tehdään yhdessä.	Seminaarit ja kehityskeskustelut
Toimiva työyhteisö ja hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä ei nouse.	Sairauspoissaolojen määrä.

TOIMINTASUUNNITELMA

Tapahtumahankinnan kehittäminen edellyttää kaupunkikonsernissa nykyisin hyvin hajallaan olevien tapahtumaresurssien kokoamista yhteen. Tavoitteena on kehittää Oulusta vetovoimainen kaupunki, jossa on hyvät edellytykset elävälle kaupunkikulttuurille. Tavoitteen toteuttamiseksi esitetään, että kulttuuriasiankeskus muutetaan vuoden 2011 alusta kaupunkikulttuurikeskukseksi, johon kootaan kaupungin tapahtuma-asioiden liittyvä osaaminen ja taloudelliset resurssit. Tapahtumia ovat erilaiset kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotapahtumat sekä kokoukset, kongressit ja messut. Tapahtuma-asioiden koordinointi vastuutetaan tapahtumapäällikölle.

Ouluun ohjautuu nykytilassa muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna hyvin vähän opetus- ja kulttuuriministeriön tapahtumatukea. Ministeriön rahoitusosuutta on mahdollista kasvattaa, jos tapahtumat ovat koordinoituja ja tukea haetaan laajoihin kokonaisuuksiin. Onnistunut tapahtumahankinta tuo seudulle tuloja ja elvyttää elinkeinotoimintaa. Uudenlaiset kumppanuustoimintamallit elävöittävät kaupunkikulttuuria ja lisäävät vetovoimaisuutta. Vuonna 2011 kehitetään tapahtuma-asioiden koordinoitua ja käynnistetään musiikkijuhlien kehittämiseen liittyvä talven kaupunkifestivaalin suunnittelu.

Omaa palvelutuotantoa uudistetaan kehittämällä uuteen Ouluun toimiva, monipuolisia palveluita tarjoava ja asiakkaiden tarpeisiin vastaava poikkihallinnollinen palveluverkko. Tavoitteet ovat seuraavat:

- Kirjastopalveluiden hallinto muutetaan aluekirjastomalliksi, mikä mahdollistaa nykyresurssien tehokkaamman ja monipuolisemman käytön sekä toimipisteiden erikoistumisen.
- Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään kehittämällä Myllytulli tieteen, taiteen ja historian keskittymäksi. Yhteinen organisaatio ja tilojen suunnittelu yhden sisäänkäynnin periaatteella luovat edellytykset synergialle. Laadukkaiden ja monipuolisten oheispalveluiden järjestäminen voidaan antaa yksityisyrityksille.
- Teatterin johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä.
- Kulttuuripalveluiden osaaminen ja tilat ovat tulevaisuudessa entistä enemmän vapaan kentän ja yleisön saavutettavissa.

- Pohjankartano-Musiikkikeskus –kompleksiin kehitetään suunnittelukaudella laaja-alainen ja monipuolisia palveluja tarjoava esittävän taiteen aluekeskus yhteistyössä opetus-, kirjasto- ja musiikkipalveluiden kesken.

KEHITTÄMINEN

Kulttuuritoimi on ollut tiiviisti mukana suunnittelemassa kehittämisohjelmien uutta toimintamallia ja kehittämisohjelmiin lukeutuvan SYKE-ohjelman koordinointi tulee olemaan kulttuuriasiakseen vastuulla. Kulttuuritoimen omien kehittämissankkeiden keskeisenä päämääränä on hallintokuntien rajat ylittävä, poikkihallinnollinen toimintatapa, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää uusia ja monipuolisia kulttuuripalveluita. Hajallaan olevien tapahtumahankinnan osaamis-, tila- ja taloudellisten resurssien keskittäminen on yksi tärkeimmistä kehittämisen painopisteistä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Kulttuurilautakunta yhteensä

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
<i>Toimintatulot</i>	3 444	3 091	3 288	3 200	3 180
<i>Toimintamenot</i>	29 021	28 473	28 739	29 434	29 853
<i>Toimintakate</i>	-25 577	-25 382	-25 451	-26 234	-26 673

Bruttoyksiköt yhteensä

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
<i>Toimintatulot</i>	606	600	766	766	766
<i>Toimintamenot</i>	12 659	13 301	13 491	14 040	14 303
<i>Toimintakate</i>	-12 053	-12 701	-12 725	-13 274	-13 537

Teatteri

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
<i>Toimintatulot</i>	1 254	1 138	1 138	1 138	1 138
<i>Toimintamenot</i>	8 485	8 095	8 098	8 192	8 287
<i>Toimintakate</i>	-7 231	-6 957	-6 960	-7 054	-7 149

Orkesteri

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	515	465	426	478	458
Toimintamenot yhteensä	4 617	4 095	4 030	4 193	4 222
<i>Toimintakate</i>	-4 102	-3 630	-3 604	-3 715	-3 764

Valve + Taiteilija koulussa -hanke

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	394	244	384	244	244
Toimintamenot yhteensä	1 835	1 666	1 804	1 679	1 696
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>			244		
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>			1 664		
Hankerahoituksen tulot			140		
Hankerahoituksen menot			140		
<i>Netto</i>			0		
<i>Toimintakate</i>	-1 441	-1 422	-1 420	- 1 435	- 1 452

Tietomaa

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
<i>Toimintatulot</i>	675	644	574	574	574
<i>Toimintamenot</i>	1 425	1 316	1 316	1 330	1 345
<i>Toimintakate</i>	-750	-672	-742	-756	-771

8.12 TEKINEN LAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

VISIO 2015

Oulun kaupunkiympäristö on turvallinen, aktivoiva ja vetovoimainen.

TEKNISEN KESKUKSEN TOIMINTA-AJATUS

Tekninen keskus luo puitteet hyvälle elämälle tarjoamalla oululaisille monipuoliset mahdollisuudet asua, tehdä työtä, liikkua ja virkistäytyä. Omistaja-, tilaaja- ja viranomaistehtävien hoitoon keskittymällä tuemme elinkeinoelämän kehitystä ja parannamme katujen ja puistojen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Pidämme hyvää huolta maaomaisuudesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Oulussa on kaupunkiympäristö, joka luo edellytyksiä ja lisäarvoa asukkaiden hyvinvoinnille ja elinkeinoelämälle. Riittävä ja monipuolinen tonttituotanto turvaa asuntorakentamisen ja yritysten toimintaedellytykset.

Pidämme hyvää huolta omaisuudestamme. Turvaamme kaupunkirakenteen kehittymisen pitkäjänteisellä maapolitiikalla. Toimintatapamme ovat tehokkaita ja joustavia. Mittaamme toimintamme tehokkuutta.

Järjestämme palvelut omaa tuotantoa ja markkinoita hyödyntäen. Käytämme monipuolisia sähköisiä palveluja. Uudistamme ja kehitämme toimintatapojamme yhdessä kansallisten ja kansainvälisten verkostojemme kanssa

Hyvän kaupunkiympäristön kehittäminen on päätehtävämme. Oman osaamisen kehittämällä varmistamme parhaan lopputuloksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vuoden 2011 talousarvion suunnitteluohjeen lähtökohtana on ollut kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 - 2012. Kehittämisohjelman tavoitteena on saavuttaa tasapainoinen ja menokasvuvauhdin osalta terve kulurakenne vuonna 2012. Vuosina 2010 - 2012 toimintamenojen kasvua hidastetaan määräaikaisesti 2,7 %:n vuotuiselle tasolle. Toimenpiteet vaikuttavat Teknisen lautakunnan ja teknisen keskuksen vuoden 2011 toiminnan suunnitteluun.

Talousarviossa vuodelle 2011 investoinnit perustuvat teknisen keskuksen valmistelemiin ja teknisen lautakunnan esittämiin säästötoimenpiteisiin. Investointitasoa laskettiin vuoden 2010 budjetissa 6 M€ ja investoinnit ovat edelleen lasketulla tasolla. Erillisinvestoinnit vaihtelevat suunnittelukaudella. Määrärahojen laskulla on vaikutusta rakennetun kaupunkiympäristön hankkeiden määrään ja toteutukseen. Kaupunginhallituksen päätti § 269 3.5.2010 citybussiliikenteen jatkamisesta vuodelle. Kh edellytti, että rahoitus hoidetaan teknisen

keskuksen käyttötaloudesta. Päätöksen myötä tekninen keskus joutuu etsimään säästöjä muista käyttötalouden menoista. Vuoden 2012 osalta on arvioitava uudelleen citybussiliikenteen jatko.

Ydinkunta-palvelukunta – malliin liittyen laaditaan syksyllä 2011 tilaajien ja tuottajien kehittymistä kuvaava raportti. Raportti esittelee tämänhetkisen tilanteen teknisen sektorin kehittämisestä.

Suunnittelukaudella 2011 - 2013 Teknisen keskuksen toimintaan liittyen määritellään organisaatioon vaikuttavia muutoksia ja lisävastuita. Näitä muutoksia ovat uudet tehtävät:

- maaseutuhallinnon muutos viimeistään vuoden 2013 alusta.
- jätehuollon viranomaistehtävien siirto tekniseen keskukseseen 2012 alusta lukien
- joukkoliikennetiimin käynnistäminen vuoden 2011 aikana

Maaseutuhallinnon muutos: Uusi laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on astunut voimaan 1.4.2010. Uuden lain tavoitteena on koota kunnissa hoidettavat maaseutuhallinnon tehtävät suurempiin yhteistoiminta-alueisiin, joissa toimii pääsääntöisesti 800 maatalousyrittäjää ja tehtäviä hoitaa vähintään viisi henkilöä. Kuntien on päätettävä yhteistoiminta-alueiden perustamisesta viimeistään 2011 toukokuun alkuun mennessä ja asiaa koskeva sopimus on tehtävä viimeistään 2012 alkuun mennessä. Toiminta uudella organisaatiolla olisi aloitettava viimeistään vuoden 2013 alusta.

Jätehuollon viranomaistehtävien eriyttäminen Oulun Jätehuollosta: Hallituksen esitys jätelain muuttamisesta annetaan eduskunnalle syksyllä 2010. Uusi jätelakiluonnoksen lausuntokierros päättyi huhtikuun alussa 2010. Uuden lain voimaantulopäivää ei mainita lakiluonnoksessa. Uuteen jätelakiin tulee pykälä kunnan jätehuoltoviranomaisesta. Jos jätehuolto hoidetaan kuntien yhteistyönä esim. osakeyhtiössä, kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii tuolloin yhteinen toimielin tai kuntayhtymä, ei kuitenkaan osakeyhtiö itse. Jätelain muutoksessa eritellään mm. jätemaksuihin liittyviä säädöksiä, jotka suurelta osin koskettavat määriteltävää kunnan jätehuoltoviranomaista. Jätehuollon tilaaja – tuottaja mallista on tehty selvitys osana kaupungin omistajapolitiikan määrittelyä, jonka perusteella tullaan määrittelemään jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen.

Joukkoliikennetiimin perustaminen aloitetaan vuoden 2011 aikana vaiheittain. 3.12.2009 voimaan tullut palvelusopimusasetus sekä joukkoliikennelaki edellyttävät joukkoliikenteen kilpailuttamista. Tällä hetkellä joukkoliikenteen osalta ovat voimassa siirtymäajan sopimukset 6/2014 saakka. Tästä eteenpäin hankitaan palveluita tilaajan määrittelemien laatu- ja laajuusvaatimusten mukaisesti. Kilpailutuksen määrittelyt on oltava valmiina vuonna 2012. Joukkoliikennetiimin tehtävänä on laatia tarvittavat tarjouspyyntöasiakirjat palvelumäärittelyineen ja laatutasoineen.

Asuntotuotanto palaa normaalitasolle vuosina 2011- 2012. Tekninen keskus jatkaa tonttitarjontaa MATO:n määrällisten tavoitteiden ja kaupunkisuunnitteluprosessin mukaisesti. Tonttitarjonnalla luodaan edellytykset Maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) 2010-2014 mukaiselle asuntotuotannolle. 2011 Kaupunki luovuttaa omakotitontteja 250 kpl. Lisäksi yksityisille tonteille arvioidaan valmistuvan 50 omakotitaloa.

Toppilansalmen alueelta tuloutuvat maankäyttösopimuskorvaukset ja ennakkovuokrat alueen kunnallistekniikan rahoittamiseksi. Sopimukset tuovat kaupungille alueen kunnallistekniikan toteuttamisvelvoitteen rakentamisen edellyttämässä aikataulussa. Toppilansalmen kunnallistekniikan investoinnit voidaan kokonaisuudessaan toteuttaa alueelta yksityisiltä perittävillä maksuilla, jolloin investoinneista ei synny kaupungille pääoma- tai korkokuluja. Näiltä osin alueelta kerättävät tuotot tulee investointivuosina kohdistaa alueelle. Toteutettavan Aurora-kauppakeskuksen maakaupoilla saatavat tuotot kohdistetaan vastaavalla periaatteella ko. alueen kunnallistekniikan toteuttamiseen, jolla mahdollistetaan tämän rakennushankkeen toteutuminen suunnitellussa aikataulussa.

Tekninen keskus on koonnut palveluiden järjestämishjelman, jolla vastataan kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeisiin teknisen lautakunnan vastuualueella. Palveluiden järjestämishjelman visiot, tavoitteet ja mittarit pohjautuvat kolmeen pääalueeseen, jotka on lueteltu alla:

1. Kaupungin tontinluovutusmäärät
2. Kaupunkiympäristön kehittäminen
3. Joukkoliikenne

Alla olevissa kohdissa on lyhyesti todettu osa-alueittain kokonaisuuden visio, tavoitteet ja mittarit

1. Kaupungin tontinluovutusmäärät

Visio:

Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto

Tehokas, monipuolinen ja yhdyskuntarakennetta eheyttävä tonttituotanto

Tavoite:

Maton mukainen kaupungin tontin luovutus 1000 - 1100 asuntoa varten vuodessa. Tärkeimpiä asuntotuotantoalueita v. 2010-2014 ovat Ritaharju - Metsokangas - Hiukkavaara ja Toppilansalmi.

Mittarit: Kaupungin tontinluovutus

AO	250 tonttia
AP, A-1	150 asuntoa
AKR, AR	300 asuntoa
AK	350-450 asuntoa

AO= omakotitontit

AP= ryhmäpientalotontit

AR, AKR = rivitalo- ja pienkerrostalotontit

AK = kerrostalotontit

Riskit ja Strategiset valinnat:

Tontinluovutuksen osalta 250 AO-tontin luovuttaminen edellyttää MATO:n mukaista toteuttamisjärjestystä ja Hiukkavaaran tontinluovutuksia alkaen v. 2012. Hiukkavaaran alueen rakentamisen osalta kynnyskustannus on Poikkimaatien sillan rakentaminen, jonka aloitus voidaan siirtää suunnitellusta v. 2012 yhdellä vuodella eteenpäin hallittavalla riskillä. Siltainvestoinnin pidempiaikainen siirto vaikeuttaa merkittävästi alueen toteuttamista liikenteen hallinnan kannalta. Voimalinjojen siirrot (Pyhäkoski-Leväsuo 110 Kv ja Leväsuo-Oulunsuo 110 Kv) luovat edellytykset asuntorakentamisen tiivistämiselle.

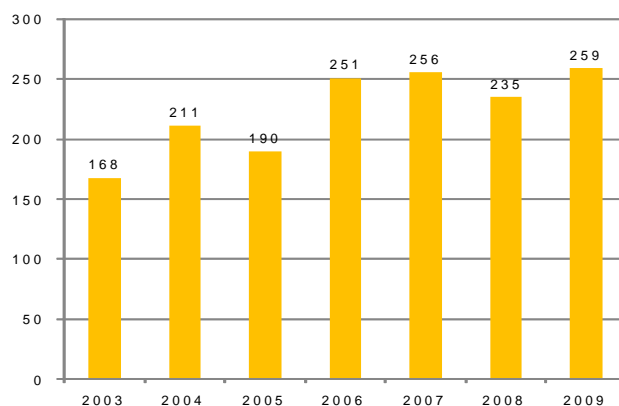
Päätös Hiukkavaaran alueiden toteuttamisesta tarvitaan jo 2010 elokuussa. Jos Hiukkavaaran toteuttamista ei aloiteta, vaarana on kaupungin valtuuston hyväksymän maankäytön toteuttamishjelman (MATO) avaamisen myötä seuraavat riskit

- tonttituotannon määrälliset luovutustavoitteet vaarantuvat kuntalaisille ja elinkeinoelämälle
- palvelujen ylikuormittuminen jo rakennetuilla alueilla (mm. koulut ja päiväkodit)
- Teknisen liikelaitoksen työllisyys talvikaudella

Katujen ja ympäristörakenteiden korjausvelka kasvaa edelleen voimakkaasti investointimäärärahan laskusta johtuen.

Möljän sillan toteuttamisen siirto yhdellä vuodella eteenpäin suunnitellusta (v. 2010) voi vaikuttaa Toppilansalmen asuntorakentamiseen. Syynä on sillan positiivinen vaikutus alueen asuntojen markkinointiin ja myyntiin valmiimman kaupunkiympäristön kautta. Sillan aloituksen siirtyminen jatkossa voi viivästyttää rakennuskohteiden aloitusta.

Kaupungin luovuttamat omakotitontit

Kuva 1. Kaupungin AO – tontinluovutustavoitteiden toteutuma vv. 2003-2009.

Taulukko. Korjausvelan kehittyminen vv. 2000-2009

M€	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001-2009 Yhteensä
Korvausinvestoinnit	4,9	8,4	10,2	7,3	5,0	4,8	7,5	4,5	5,8	7,3	65,7
Poistot	11,6	6,1	7,1	8,0	8,8	9,6	10,4	11,4	12,4	14,1	99,5
Korjausvelka	6,7	-2,3	-3,1	0,7	3,8	4,8	2,9	6,9	6,6	6,8	33,8

Jotta korjausvelka ei kasva hallitsemattomasti, tulee korvausinvestointien olla poistojen suuruiset. Myös tarkastuslautakunta pitää kiinteiden rakenteiden ja laitteiden korjausvelan kasvua huolestuttavana. Teknisen keskuksen korvausinvestointien tulee olla noin kaksinkertaiset esitettyyn nähden, jotta tavoitteeseen päästäisiin.

2. Kaupunkiympäristön kehittäminen

Visio ja tavoite:

Viihtyisä, turvallinen, eheytyvä kaupunkirakenne.

Tärkeimpiä kaupunkirakennetta tiivistäviä alueita vuoteen 2014 saakka ovat Toppilansalmi sekä Keskusta – Limingantulli - Etu-Lyötty - Taka-Lyötty alue. Yleiskaavoituksessa on laadittavana täydennysrakennusselvitys, jossa tutkitaan uusia kaupunkirakenteen tiivistämismahdollisuuksia.

Mittarit:

1. Uusien asuntoalueiden maankäytönsuunnittelu MATO 2010-2014 tavoitteiden mukaisesti tavoitteena 2-3 vuoden tonttivaranto
 - Rannanperän alue
 - Hiukkavaaran keskusta
2. Maankäytön muutosvyöhyke
 - Ranta-Toppilan alue: Asuntoja, veneilysatama, laiturit suuria aluksia varten, pienimuotoista telakka- ja varustelutoimintaa sekä monikäyttöinen merikeskus
 - Nallikarin suunnittelua matkailu- ja virkistysalueena jatketaan
3. Kaupunkirakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen
 - Kaukovainio / alueen ensimmäinen asemakaava on hyväksytty
 - Tavoitteena on lisärakentamisella ja väkiluvun lisäyksellä turvata nykyisen palvelurakenteen kysyntä sekä varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytykset alueella
4. Keskusta-alueen, torin rannan ja Raksilan kehittäminen
 - Kaupunkisuunnitteluprosessi on käynnissä 2010 tehtyjen linjausten pohjalta
5. Kontinkangas
 - Katuverkon ja pysäköintijärjestelyjen uudistaminen / asemakaavat lainvoimaiseksi
 - Maankäytön kehittäminen (Kastellin monitoimitalon uudisrakennus, lastenklinikan laajennus, Kastellin vanhan koulukiinteistön alueen maankäytön kehittäminen)

3. Joukkoliikenne

Visio:

Oulun joukkoliikenne nousuun.

Tavoite:

Matkustajamäärätavoite 2018; 6,0 milj. kaupunkiliikennematkaa (v.2009; 4,9 milj.)

Perustetaan joukkoliikennetiimi (1+3 henkilöä) palvelutasoltaan parempien joukkoliikennepalvelujen järjestämiseksi 2014 alkaen. Lain mukaiset siirtymäajansopimukset ovat voimassa 6/2014 saakka. Palvelutasotavoitteet tullaan määrittämään vuoden 2011 loppuun mennessä, jolloin alustava vuosirahoitustarve selviää.

Mittarit:

Paikallisliikenteen matkustajamäärä (2009-2018)

Riskit:

Tavoitteen saavuttamisen riskinä on palvelutason parantamiseen tarvittava rahoitus vuodesta 2014 eteenpäin. Siirtymäajan sopimuksilla on määritelty käytännössä palvelutason pääkohdat vuoteen 2014 saakka.

Joukkoliikenteen lähivuosien palvelutasoon liittyvänä riskinä on Cityliikenteen jatko 1- vuoden jatko-option jälkeen. Kaupunginhallitus päätti, että Cityliikennekokeilua jatketaan vuoden 2011 loppuun siten, että toiminta rahoitetaan kokonaan teknisen keskuksen käyttötalouden määrärahoista.

Tavoitteiden mukaiseen palvelutasoon siirtyminen tulee olemaan vaiheittainen, mikä hidastaa palvelutason kehittämistä. Osa Oulun paikallisliikenteen palvelutasoon vaikuttavista linjoista on Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja liikennöitsijöiden välisten sopimusten mukaisia ja sopimusten kestot ovat Oulun kaupungin sopimuksia pidempiä.

Joukkoliikenteen palvelutasot määritetään vuoden 2011 aikana. Niiden perusteella laaditaan linjastosuunnitelmat, jonka jälkeen asia tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi vuoden 2011 loppuun mennessä.

Suunnittelussa tulee löytää alueet ja yhteysvälit, joilla on realistista tavoitella matkustajamäärien lisäämistä. Samaan aikaan muilla alueilla on toteutettava riittävä joukkoliikenteen tarjonta. Eri käyttäjäryhmien palvelutarpeet ja palveluverkko on myös pysyttävä huomioimaan ja asetettava tavoitteita joukkoliikenteen helppokäyttöisyydelle. Ikääntyneille ja toimintaesteisille tarkoitettujen joukkoliikennepalvelujen kysyntä ja rahoitustarve tulee kasvamaan.

Matkustajamäärätavoite on asetettu korkeaksi ja matkustajamäärän nykyisen kehityksen (kysyntä laskeva 2002 alkaen) kääntäminen edellyttää muita kuin pelkästään liikennetarjontaan kohdistuvia toimenpiteitä kuten nykyistä parempaa joukkoliikenteen informointia ja palveluista tiedottamista. Rahoitustarve kasvaa myös tätä kautta. Lisäksi joukkoliikenteen kysyntä on riippuvainen maankäytön kehityksestä, liikenteen sujuvoittamistoimista ja palveluverkon kehityksestä. Näissä kaikissa tulisi ottaa huomioon hyvien joukkoliikennepalvelujen järjestämisen mahdollisuudet.

Taulukko. Matkamäärä paikallisliikenteessä (kehitys 2002-2009, - 18 %)

Vuosi	Matkamäärä (milj. matkaa)	Muutos ed. vuoteen
2001	5,967	
2002	6,074	1,79 %
2003	6,058	-0,28 %
2004	5,717	-5,62 %
2005	5,389	-5,74 %
2006	5,056	-6,19 %
2007	4,829	-4,49 %
2008	4,943	2,37 %
2009	4,950	0,14 %

Taulukko. Cityliikenteen matkamäärä (sisältyy paikallisliikenteen matkamäärään)

Vuosi	Matkamäärä (milj.matkaa)
2007 (3 kk)	0,041
2008	0,158
2009	0,168

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kasvun ja kehityksen mahdollistava kaupunkiympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto	Maton mukainen kaupungin tontin luovutus 1000 - 1100/vuosi asuntoa varten vuodessa. Omakotitonttien luovutusmäärä on sopeutettu katuinfran investointimäärärahaan.	AO 250 tonttia AP,A-1 150 asuntoa AKR, AR 300 asuntoa AK 350-450 asuntoa AO= omakotitontit AP= ryhmäpientalotontit AR, AKR = rivitalo- ja pienkerrostalotontit AK = kerrostalotontit

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011-2013

Maankäytön toteuttamisohjelman 2010 – 2014 mukaan kaupungin asuntotuotannon tavoitteena on luoda edellytykset keskimäärin 1400 uuden asunnon valmistumiselle vuosittain 2010 – 2014. Uudisasuntotuotanto jakautuu eri asuntotyyppisiin seuraavasti valmistumisvuoden mukaan:

	2010	2011-2014
AK	550	800-850
AKR-AR	150	250-300
AP, A-1	50	150-200
AO*)	300	300
Yhteensä	1050	1550

*) AO tontit sisältävät yksityisen tonttitarjonnan

Maton suunnittelukaudella valmistuu keskimäärin 1400 asuntoa vuodessa, joista vuosittain 1000-1100 valmistuu kaupungin luovuttamille tonteille. Vuosina 2010 – 2014 asuntotuotannosta kerrostalotuotanto toteutuu pääasiassa keskustaan, Limingantulliin, Taka- ja Etu-Lyöttyyn, Toppilansalmeen, Alppilaan, Välivainiolle, Linnanmaalle ja Ritaharjun keskukseen. Rivitalotuotantoa toteutuu eniten Kaakkurin, Metsokankaalle ja Ritaharjuun. Pientalo- ja omakotitalotuotantoa toteutuu pääasiassa Metsokankaalle, Ritaharjuun ja Hiukkavaaraan.

Viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö on kunnallistekniikan suunnittelun lähtökohta. Kunnallistekniikan suunnitelmat toteutetaan pääsääntöisesti asemakaavoituksen yhteydessä ja yhteistyössä muista teknisistä verkostoista vastaavien liikelaitosten, valtion viranomaisten tai muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tonttituotannon edellyttämä kunnallistekniikka rakennetaan maankäytön toteuttamisohjelman ja teknisen keskuksen strategian mukaisesti. Investointimäärien suuntautumiseen uusinwestointeihin uhkaa johtaa korjausvelan kasvamiseen entisestään.

Oulun ydinkeskustaa kehitetään monipuoliseksi ja kilpailukykyiseksi kaupan, asumisen ja palvelujen keskittymäksi, joka palvelee Oulun seutua ja valtakunnan pohjoisia alueita. Ydinkeskustan kehittämiseksi on valmisteltu kaksi vaihtoehtoista maankäytön suunnitelmaa, joista kaupunginvaltuusto valinnee ohjeellisena noudatettavan mallin syksyllä 2010. Kortteleiden asemakaavan muutokset jatkuvat tai aloitetaan päätöksen jälkeen. Kohteina ovat Galleria-, Kauppuri-, Pallas-, Hammar- ja Ravander-korttelit.

Keskustan suunnitteluttamisesta vastaava kehittämisen työryhmä on määritellyt kevätkaudella 2010 keskustan kehittämisen tavoitteet. Tärkeään asemaan on nostettu Hallituskadun kehittäminen, muutos Snellmanipuistossa, puistojen kehittäminen toiminnoiltaan aktiivisiksi, jalankulkualueen laajentaminen ja jalankulkupainotteisten yhteyksien vahvistaminen Hupisaarille. Ydinkeskustan merkittävin lähiaikojen hanke on Rotuaarin saneeraus.

Muutosvyöhykkeellä Ranta-Toppilan alueen ja Toppilansalmen varikkoalueen maankäytön suunnittelu on aloitettu. Muutosvyöhykkeen rakennustyöt ovat kunnallistekniikan rakentamisen osalta käynnissä Toppilansalmen alueella.

Tekninen keskus jatkaa yhteistyössä talous ja strategia -ryhmän yleiskaavoituksen kanssa täydennysrakennusselvityksen laatimista. Hankkeessa tutkitaan lähiövyöhykkeen kaupunkirakenteen tiivistämistä ja maankäytön tehostamista tavoitteena luoda joukkoliikenteen ydinvyöhyke ja palvelujen keskittäminen sekä käyttöasteen optimointi. Asemakaavoituksen ensimmäinen kohdealue on Kaukovainio, jonka yleissuunnitelma valmistuu 2011.

Kaupungin maanomaisuutta hoidetaan hyväksytyjen ja hyväksyttävien omistajapoliittisten linjausten mukaan. Metsäomaisuutta hoidetaan 2010 uudistetun metsien hoito- ja käyttösuunnitelman periaatteiden mukaisesti.

Maatalousasioiden hallinnon osalta lainsäädännön muutos edellyttää kuntia järjestämään viimeistään vuoden 2013 alusta maataloustehtävät ylikunnallisissa vähintään viisi henkilöä käsittävissä yksiköissä, jotka palvelevat vähintään 800 tuottajaa. Vuoden 2011 aikana tuodaan neuvottelutulos päätettäväksi. Lain mukaan toiminta yhteistoiminta-alueilla tulee olla käynnissä viimeistään 2013 alusta.

Teknisessä keskuksessa on käynnissä yksi ulkopuolisella osarahoituksella toteutettava kehittämishanke, B-team. Tekninen keskus osallistuu Interreg IV C-ohjelmasta rahoitettavaan B-team -hankkeeseen yhdessä 15 muun partnerin kanssa. Pääpartnerina hankkeessa on Belfast. Tavoitteena on kehittää ja luoda EU-tasolla yhtenäisiä maankäytön ja kaavoituksen toimintamalleja teollisuusalueista maankäytöllä uudelleenkäyttöön muuttuvilla alueilla. Hankkeessa haetaan työkaluja mm. kaavoituskäytänteisiin, kulttuuriperinnön huomioimiseen, rakennustehokkuuden optimointiin, riskien hallintaan, rahoitusmekanismeihin, osallistumiskäytäntöihin sekä toteutuksen laadun turvaamiseen.

Keskeiset sisäiset kehittämishankkeet:

Toimintajärjestelmän kehittäminen

- EFQM mallin käyttö itsearviointivälineenä

Työpajatoiminta

- työyhteisön kehittäminen

Tukefin

- tuottavuuden parantaminen julkisissa hankinnoissa kehittämällä innovatiivisuutta ja toimitusketjun yhteistyötä

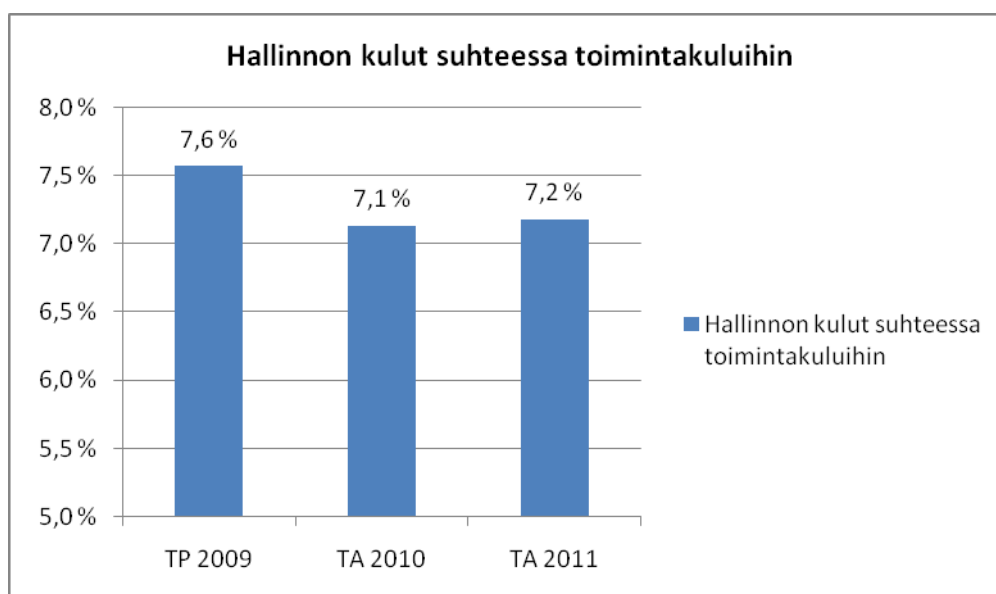
Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelu- tarve 2011	Oman tuotannon osuus	Avus- tukset	Ulkop. palvelujen ostot/ kumppanuudet	Hankinta- tapa	Markki-nat
Investoinnit	26,0	9,5	-	16,5	kilpailuttami- nen	on
*)Ylläpito, kadut ja viheralueet	12,3	8,2	-	4,1	kilpailuttami- nen	on
Suunnittelu						

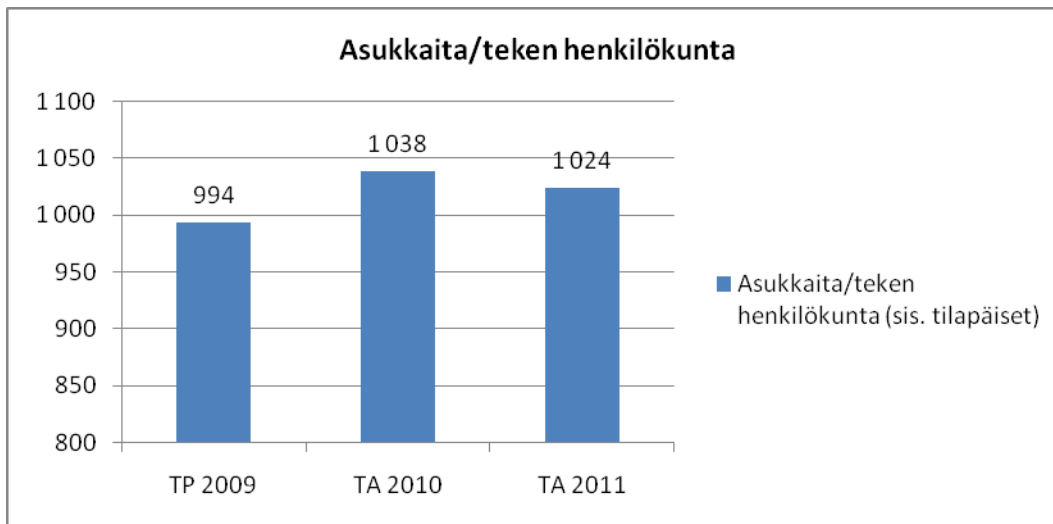
*) Ei sisällä ulkovaleistusta, liikennevaloja eikä pysäköintilippuautomaatteja

Tulevien vuosien oman tuotannon osuus pohjautuu konsernin omistajapolitiittisiin linjauksiin, jotka linjattaneen syksyllä 2010.

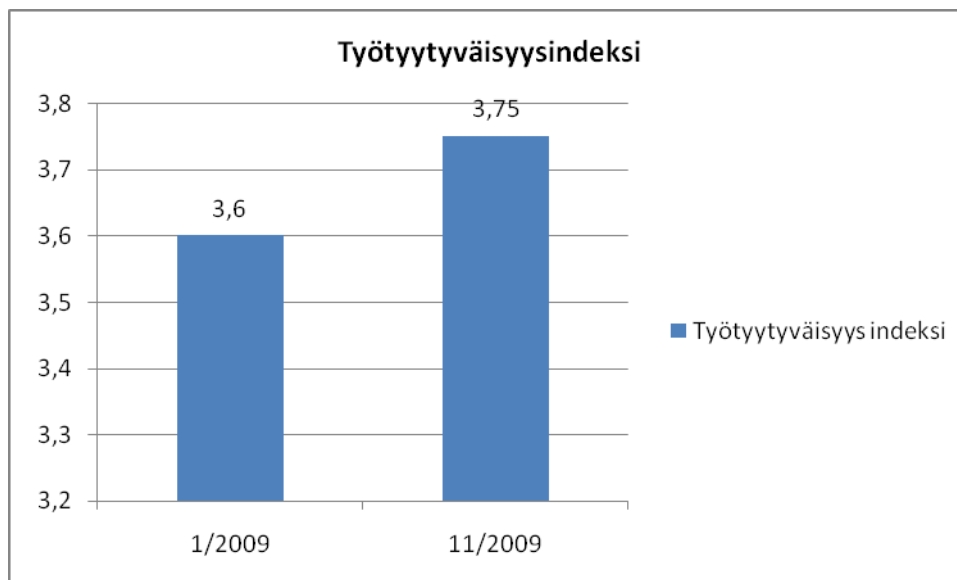
Kehityskäyrät, joista erityisen tärkeitä ovat vaikuttavuutta ja tuottavuutta osoittavat kehityskäyrät

Hallinnon kustannukset sisältävät lautakunnan kustannukset, toimialahallinnon henkilöstökustannukset, toimistotarvikkeet, koulutuskustannukset, tilat, tietohallinnon ja Oulun konttorin palvelut. Toimintakulut ovat koko teknisen keskuksen kulut sisältäen joukkoliikenne nettoyksikön

Teknisen keskuksen henkilökunnan määrä (sisältäen määräaikaiset, sijaiset ja harjoittelijat) suhteessa Oulun kaupungin asukaslukuun.

Työtyytyväisyysindeksi perustuu henkilöstön työtyytyväisyyskyselyyn. Indeksillä koostuu kyselyn kuuden pääkohdan tulosten keskiarvosta.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Tekninen lautakunta

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	32 566	30 584	35 526	34 796	34 627
Toimintamenot yhteensä	35 282	37 443	36 789	37 295	37 480
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	32 472	30 537	35 482	34 752	
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	35 152	37 389	36 750	37 256	
Hankerahoituksen tulot	94	47	44	44	
Hankerahoituksen menot	130	45	40	39	
<i>Netto</i>	-37	2	4	5	
<i>Toimintakate</i>	-2 716	-6 589	-1 263	-2 499	- 2 853

Tekninen keskus, bruttoyksikkö

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	31 435	29 452	34 386	33 886	33 642
Toimintamenot yhteensä	30 116	32 389	31 067	31 573	31 518
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	31 341	29 405	34 342	33 842	33 642
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	29 986	32 344	31 027	31 534	31 518
Hankerahoituksen tulot	94	47	44	44	
Hankerahoituksen menot	130	45	40	39	
<i>Netto</i>	-37	2	4	5	
<i>Toimintakate</i>	1 319	2 937	3 319	2 313	2 124

Joukkoliikenne, nettoyksikkö

1000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
<i>Toimintatulot</i>	1 131	1 132	1 140	910	985
<i>Toimintamenot</i>	5 166	5 054	5 722	5 722	5 962
<i>Toimintakate</i>	-4 035	-3 922	-4 582	-4 812	-4 977

Joukkoliikennemääräraha käytetään pääasiassa taksa-alennusten ja liikenteen ostoihin sekä joukkoliikennetiedotuksen kehittämiseen. Taksa-alennukset kohdistetaan Oulu-, nuoriso-, opiskelija-, seutu-, työmatka-, puolivuosi- ja vuosilippuihin, 40 ja 20 matkan sarjalippuihin ja työsuhdelippuihin.

Kaupungin tukemia ilmaismatkoja ovat sotaveteraanien ja -invalidien matkat, vaihtomatkat tunnin kuluessa, lastenvaunujen ja saattajien sekä pyörätuolinkäyttäjien ja heidän saattajiensa

matkat. Joukkoliikennemäärärahasta maksetaan cityliikenteen liikennöintikustannukset ja noin 56 % palveluliikenteen kustannuksista.

Toimintamenoihin 2011-2013 on arvioitu joukkoliikenteen mahdollinen kustannusten nousu. Cityliikenteen määrärahan tarve vuosille 2011 ja 2012 on arvioitu nykyisten kustannusten suuruiseksi. Citybussiliikenteen kehittämistarve arvioidaan kesäkuun 2011 loppuun mennessä. Vuoden 2013 talousarvioon on arvioitu toimintamenojen kasvu siten, että yhdistyneiden kuntien seutulippu muuttuu seutulipun hintatasoa vastaavaksi 30 päivän lipputuotteeksi.

Seutulipun valtionavun arvioidaan alustavien tietojen perusteella olevan uuden kunnan saatavissa kaupunkilipun tukena.

8.13 RAKENNUSLAUTAKUNTA

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

Rakennusvalvontatoimen visioon ja strategiaan on vuonna 2006 luonnosteltu yksityiskohtaisesti toiminnan uudistaminen kohti ns. Oulun mallia. Malli on monelta osin toteutunut, mutta päämäärissä on edelleen tavoitetta.

VISIO 2015

1. Oulun rakennusvalvontatoimi (ORV) on koko seutua palveleva, rakennusalan eri toimijoiden kanssa verkottunut ja alan ilmiöihin nopeasti reagoiva viranomaistaho.
2. ORV on ennakkoluuloton toimialansa toimintojen kehittäjä ja edelläkävijä.
3. ORV:n asiakaspalvelun ote on inhimillinen ja aktiivinen. Kestävän kehityksen mukaisten toimien vaikuttavuus ja tuottama lisäarvo rakennetun ympäristön laatuun on huippuluokkaa.
4. ORV hallitsee omat prosessinsa ja resurssinsa rakentamisen suhdanteen ja tulorahoituksen vaihteluissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI 2011 - 2013

Tarkasteluvälillä rakennusvalvonnan lakisääteisessä tehtäväkentässä tapahtuu joitakin tuntuja muutoksia. Ne liittyvät pääosin ilmastonmuutoksen hillintään ja eurocoden käyttöönottoon kantavien rakenteiden suunnittelussa sekä haja-asutusalueiden jätevesimääräyksiin 2013. Uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimuksia kiristetään tuntuvasti jällen vuonna 2012. Rakennuksen energialähteen valinta ja kaukolämpöverkostoon liittyminen otettaneen mukaan rakennuslupaharkintaan vuoden 2012 muutoksessa.

Kaupungin uuden esteettömyysstrategian tukemana on uutena korostuksena toiminnallisen laadun alueelle nostettu rakennusten ja niiden ympäristön esteettömyys eli soveltuminen toimintarajoitteisille käyttäjille. Kehityksen suunta esteettömyydessä, kuten energiassa ja elinkaaressakin, on selvä. Kestävät ratkaisut tulevat nousemaan etualalle. Niistä tullaan tekemään uusia linjauksia ja rakentamismääräyksiä.

Rakentamisen teknistä, toiminnallista ja esteettistä laatua ohjataan kehitettyjen työkalujen ja prosessien avulla joiltakin osin yli lakisääteisen minimimäärän. Kuntalaisten ohjauspalvelut, Oulun palvelumalli, integroidaan rakennusvalvonnan normaaleihin työskentelytapoihin. Lisäpalvelun aiheuttama lisäkustannus kaupungille on marginaalinen sen rakennuttajille ja kuntalaisille tuottamaan lisäarvoon nähden. Ohjauspalvelut laajennetaan ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamisen osalta luvanvaraiseen korjausrakentamiseen. Siihen tarvitaan lisäresursseja. Toisena uutena painopisteenä on rakentajakentän valmiuksien nosto passiivienergiatason tuottamiseen. Se on luonnollinen jatko energiatehokkuuden kehittämistyössä. Energiamääräysten kiristyminen linjaa kehityssuunnan.

Rakennusvalvonnan roolia päivitetään ympäristöministeriön luonnostelemia linjauksia mukaillen. Tällöin rakennusvalvonnan tulisi olla riippumaton ja toimivaltainen, palvelemaan ennako-ohjaukseen suuntautuva, yksikkökooltaan riittävän iso sekä sähköiseen asiointiin siirtyvä. Edelleen sen tulisi tukea kestävästä kehitystä periaatteella, että rakentamismääräysten mukaiset minimiratkaisut eivät yleensä ole läheskään elinkaarioptimeja. Samalla rohkaistaan turvaamaan rakentajien riittävä palvelu perustellulla rakennusvalvontataksalla. Oulun mallin mukainen rakentajien ennako-ohjaus on noussut esille kiinnostavana kehityssuuntana.

Uudisrakentamisen suhdanne syöksyi, Oulussa palautuminen huipputasolle ei itsestäänselvyys

Kaupungin asukaslukuun suhteutetut uudisrakentamisen ja uusien asuntojen määrät ovat olleet Oulussa valtakunnan huippua jo yli kymmenen vuoden ajan. Rakentamisen määrä laski koko maassa jyrkästi vuoden 2008 lopussa ja vuoden 2009 alussa yleistä taloussuhdannetta korostetusti seuraten. Vuoden 2009 alkupuoliskolla Oulun uudisrakentaminen lähes puolittui, mutta korjausrakentaminen selvästi lisääntyi. Uudisrakentaminen lähti nopeasti palautumaan vuoden 2009 lopussa ja vuoden 2010 alussa. Oulun asuntorakentaminen palautui korkealle tasolle, mutta liike- ja toimitilarakentaminen jäi erittäin vähäiseksi. Varovaisen nousun uskotaan jatkuvan vuonna 2011 siten, että vuonna 2012 oltaisiin Oulun uudisrakentamisessa takaisin laskua edeltäneellä vakiotasolla 260 ... 280 000 kem². Vuonna 2007 saavutettua huippua, 314 000 kem², suunnittelukaudella tuskin saavutetaan.

Todennäköistä on, että uudisrakentamisen vilkkauksen palautuminen huipputasolle edellyttää Oulun seudulla jotain uutta intressitilannetta tai uusia toimintalinjauksia. Palautumista ei voida pitää itsestäänselvytenä.

Liike- ja toimitilarakentaminen lähes pysähtyi pari vuotta sitten eikä ole siitä paljoa toipunut. Sen palautumista tukee merkittävästi esim. keskustan kehityssuunnitelmien ja rakennushankkeiden ratkeaminen tai jonkin merkittävän T&K-tyyppisen toiminnan viriäminen. Jo Matkakeskuksen ja Vänmannin saaren hotellin toteutuminen voisi olla riittävä laukaisija, samoin pysäköinnin uudet linjaukset.

Asuntorakentaminen on ollut yli kymmenen vuoden ajan Oulussa valtakunnan huipputasolla, ja se on nytkin palautunut pudotuksesta korkealle tasolle. Asuntorakentamisen korkea aktiviteetti ei voine pitkään yksinään jatkua. Sekin tarvitsee tuekseen toimitilarakentamisen viriämisen tai jonkin uuden virikkeen pysyäkseen yllä.

Ilmastonmuutos ja sen hillintä merkittävin haaste, ohjaus laajenee korjausrakentamiseen

Ilmastonmuutoksen hillitseminen on toimintaympäristön merkittävin haaste. Sen valtakunnalliset tavoitteet tiukkenevat ainakin vuosikymmenen ajan. Oulun rakennusvalvonta on saavuttanut laatutyössään läpimurron uudisrakennusten energiatehokkuuden parantamisessa. Tätä työtä kehitetään edelleen, ja tavoitteita ja ohjausprosessia päivitetään määräysten muuttuessa.

Ilmastonmuutoksen hillitsemisessä on uudisrakennusten ohelle noussut vaikuttamisalueeksi olemassa olevat rakennukset ja niiden peruskorjaukset. Niiden osuus energiankulutuksessa on uudisrakentamista merkittävämpi. Oulun rakennusvalvonta laajentaa energiatyötään olevan rakennuskannan alueelle. Työkalujen kehittäminen on käynnistynyt ulkopuolisen

osarahoituksen turvin. Korjausrakentamisen lisääntyessä ja luvanvaraisuuden samalla laajetessa rakennusvalvonta tarvitsee lisäresursseja korjausrakentajien (energia)ohjaukseen. Tulo- ja kulukertymyt pyritään pitämään tasapainossa.

Rakentamisen energiamääräykset uudistuvat perusteiltaankin 2012 ja vaativat ohjausta

Vuoden 2012 määräysten luonnokset annetaan kentälle syksyllä 2010. Määräyksissä energialähde haittakertoimiseen otetaan mukaan rakennusvalvonnan lupakäsittelyyn. Energiamääräysten jatkuva kehittyminen (muuttuminen) edellyttää rakennusvalvonnalta palvelujen jatkuvaa kehittämistä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kaupunkistrategian tavoitteet ovat sitovia tavoitteita, jotka on huomioitava hallintokunnittain toimintaa suunniteltaessa. Kaupunkistrategia linjaa myös palveluiden järjestämistä. Kaupunkistrategiasta johdettavat palvelutavoitteet ja resursointi konkretisoidaan vuosittain palvelujen järjestämishjelmassa sekä käyttötalous- ja toimintasuunnitelmassa.

Yhteenveto kaupunkistrategian ja rakennusvalvonnan toiminnan liittymäkohdista

Kaupunkistrategian monet päämäärät tukevat ja ohjaavat Oulun rakennusvalvonnan toimintaa ja tavoitteita. Erityisesti voidaan mainita seuraavat arvojen ja kaupunkistrategian kohdat (päämäärät tai kr.menestystekijät) ja niihin vastaavat rakennusvalvontatoimen vaikuttamiskeinot ja tavoitteet.

Oulun kaupungin arvo: Luovuus ja rohkeus

Rakennusvalvonta soveltaa täysin uusia toimintatapoja kuntalaisten palveluun rakennusasioissa ja joutuu ohjatessaan ottamaan hallittuja riskejä. Vuorovaikutteisessa ohjausprosessissa kuntalaisia tuetaan tiedonsaannissa ja hallitussa päätöksenteossa.

Elinvoimainen Oulu on pohjoisen pääkeskus. Alueen kansainvälinen ja kansallinen kilpailukyky.

Rakennusvalvonnalla on sen strategisia tavoitteita tukeva koulutus- ja innovatiotoiminta (ammattilaisten koulutusta n. 1000 hlöp/vuosi ja vastaavasti kuntalaisten koulutuskertoja). Rakennusvalvonta on erittäin laajasti verkottunut ja dynaamisesti haasteisiin reagoiva, ja sillä on toimiva kumppanuus valtion- ja aluehallinnon kanssa. Lisäarvoa tuottava "Oulun palvelumalli" tunnetaan toimialalla laajasti, sitä tavoitellaan muuallakin.

Oulussa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö. Vetovoimainen kaupunkikeskusta.

Rakennusvalvonnan kaupunkikuvatyössä on mm. säännöllinen työryhmyöskentely, jossa mukana ulkopuolinen korkean tason asiantuntemus. Uudet esteettömyyslinjaukset ovat tulossa rakentamisen ohjaukseen. Henkilöturvallisuusnäkökohtiin (tulipalo, putoaminen, pelastautuminen, ympäristöterveys, jätehuolto) kiinnitetään erityistä huomiota mm. hallintokuntien välisessä säännöllisessä työryhmyöskentelyssä.

Kaupunki tukee asukkaittensa hyvinvointia ja kannustaa heitä tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja. Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat.

Rakennusvalvonta johdattaa rakentajia erityisessä ohjausprosessissaan tekemään omaan hankkeeseensa tietoisia laatuvalintoja. Rakennusvalvonnan konseptioimilla valinnoilla pyritään elinkaariedullisiin ratkaisuihin eli hyvään tilojen toimivuuteen, tehokkaaseen energiankäyttöön ja esteettömään ja turvalliseen ympäristöön sekä välttämään kosteus- ja homevaurioita ja sisäilmaongelmia.

Oulussa on hyvät palvelut ja tasapainoinen talous. Talouden hallinta.

Rakennusvalvonta tarjoaa rakentajille laajaa kuntalaisohjausta, jonka tavoitteena on tuottaa mitattavaa lisäarvoa hankkeille. Oulun palvelumalli on valtakunnallisesti palkittu. Sen vaikuttavuus (tuottama lisäarvo euroissa) on todettu jo energiansäästön osalta erinomaiseksi (tuotos / panos > 100). Rakennusvalvonnan talous on yli 10 vuoden ajan ollut omavarainen.

Oulun seudulla on eheä ja toimiva yhdyskuntarakenne. Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne.

Rakennusvalvonta on mukana kaavoitustoiminnassa, lähinnä kaavoituksen ohjauskokousten ja lausuntojen kautta. Kaupunkikuvatyöryhmän asiantuntemusta hyödynnetään kaavoitustoiminnassa tarvittaessa.

Ilmastomuutokseen ja muihin ympäristöhaasteisiin vastataan kestävän kehityksen periaatteita edistävin toimintatavoin. Ilmastomuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen.

Rakennusvalvonnan ohjausprosessin keskeiset konseptit liittyvät energiatehokkuuteen, kosteudenkestävyyteen, sisäilmanlaatuun ja ympäristövaikutuksiin sekä esteettömyyteen, yhteisenä tekijänä on elinkaariedullisuus. Varsinkin energiatehokkuuden osalta mitatut tulokset ovat erinomaisia, eli kysymys on ilmastomuutoksen hillinnästä sen vaikuttavimmalla alueella (rakennukset, rakentaminen) ja kokonaisuudessaan kestävästä kehityksestä.

Palvelujen järjestämisen visio

Rakennusvalvonnassa, toimistossa, työmailla ja koulutuksissa, on vuosittain noin 36 000 asiakaskontaktia.

Rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisessä on tavoitteena jatkaa ja edelleen kehittää nykyistä kuntalaisten palvelua, jolla pyritään tuottamaan selvää lisäarvoa hankkeille; ns. Oulun palvelumalli.

Asioiden omaksuminen sekä tulevaan kehitykseen ja elinkaariedullisiin ratkaisuihin motivointi pyritään tekemään vuorovaikutteisella ohjauksella mahdollisimman helpoksi asiakkaalle. Se perustuu asiakkaan henkilökohtaiseen mukanaoloon prosessissa, ei pelkästään sähköiseen osallistumiseen. Asiakkaalle on yksi asiointiluukku, sen sijaan asia ja paperit kiertävät eri tahoilla asiakkaan tietämättä. Rakennusluvan juridista luonnetta ei saa hämärtää sekoittamalla asiointi kaupungin muihin teknisiin palveluihin. Se aiheittaisi asiakkaille sekaannusta ja henkilökunnalle lisätyötä.

Rakentamismääräykset ja -tavat muuttuvat tulevina vuosina erityisesti 3E:n eli energian, esteettömyyden ja elinkaariperiaatteen alueella. Energiämääräysten muutoksia tapahtunee lukuisia lähivuosina, seuraava iso muutos v. 2012. Siitä johtuen kuntalaiset saavat selvää hyötyä (lisäarvoa) rakennusvalvonnan ohjauksesta.

Rakennusvalvonta laajentaa kuntalaispalvelua korjausrakentamisen ohjaukseen. Kuntalaisia ohjataan hallittuun korjausprosessiin, jossa rakennusten energiatehokkuus saadaan perustellusti nousemaan. Ohjaustarve lisääntyy korjausrakentamisen määrän kasvaessa, ja lisäarvon tuottamismahdollisuus on erinomainen.

Vuositavoitteet ja mittarit

Rakennusvalvonnalla on ollut topten-vertailuun (10 suurinta kaupunkia) liittyvät tavoitteet taksatasoa ja luvitetun kerrosneliön rakennusvalvontakustannusta koskien sekä omat energiatyön vaikuttavuuteen liittyvät mittarit. Rakennusvalvonta hakee uusia mittareita 3E – palvelutoimintaan liittyen. Tällöin tarkoitetaan mm. ohjauksen lisäarvosuoritteiden toteutuneita määriä, niiden tuottamaa euromääräistä hyötyä, asiantuntijakoulutuspäiviä, asiakkaiden

tyytyväisyyttä. Uudet mittarit ovat kehitysvaiheessa, myös topten on valitsemassa uusia mittareita vertailuunsa.

KAUPUNKI STRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011
1. Rakennetun ympäristön teknisen, toiminnallisen ja esteettisen laadun parantaminen; erityishuomio ilmastomuutoksen hillitsemiseen.	Uudisrakentamisessa hyödynnetään kehitettyjä laadun ohjausjärjestelmiä; ostettavan lämmitys-energian säästämiselle ja rakennuksen kosteudenkestävyydelle asetetaan erityistavoitteet.	Uudisomakotitalojen keskimääräinen lämmitysenergian säästö rakentamismääräysten 2010 tasoon verrattuna on 20 % (vuoden 2012 määräystaso) ja omakotitaloista vähintään 80 % on <i>matalaenergiatasoa</i> .

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi kaudella 2011 – 2013

Rakennusvalvonnan toiminnan erityisiä painopistealueita ovat kaudella 2011 – 13 seuraavat:

- Rakennusvalvonta korostaa suunnittelunohjauksessa rakennusten ja pihan esteettömyyttä eli soveltumista toimintarajoitteisille käyttäjille. Sovittuja peruslinjauksia toteutetaan, kaupungin uusi esteettömyysstrategia huomioidaan.
- Rakennusvalvonta toimii eri osapuolien energiansäästötoimenpiteiden ja uusiutuvan energian käytön ohjaavana ja kokoavana tahona tavoitteinaan rakennuksiin ostettavan lämmitysenergian merkittävä säästö, sekä maa-, aurinko- ja ilmaenergian käytön lisääminen Oulun energiapolitiikan asettamissa puitteissa.
- Rakennusvalvonta alkaa ohjata korjausrakentajia hallittuun korjausprosessiin ja energiatehokkuuden parantamiseen kehittämään ohjauskonsepteja ja työkaluja käyttäen.
- Rakennusvalvonta korostaa energia-arkkitehtuurin ja talotekniikan merkitystä energiatehokkuuden parantamisessa ja pyrkii kohottamaan kentän valmiuksia passiivienergiatason toteuttamiseen rakentamisessa.
- Asiakaspalvelua kehitetään lupahakemusten esikäsittelyn avulla sekä käsittelemällä kentän tekniset ja oikeudelliset yhteydenotot hallitusti ja viivytyksettä.
- Kehityshankkeet motivoijana ja uudenlaisen ajattelun virittäjänä, nyt korjausrakentamisen energiatehokkuushanke sekä esteettömyys- ja pientalon asuttavuushankkeet.

Strategiset valinnat palveluiden järjestämiseksi

Rakennusvalvonta jatkaa nykyisenkaltaista Oulun palvelumallin mukaista kuntalaispalvelua ja sen edelleen kehittämistä. Siihen tulee uutta osaamista ja sisältöä korjausrakentamisen, asuttavuuden ja esteettömyyden alueelle.

Yksiköiden keskeistä teknistä ja kaupunkikuvallista yhteistyötä kehitetään edelleen. Riittävä päätöksenteon riippumattomuus säilytetään.

Monikuntavaiheessa on päätettävä palvelupisteiden levittämisestä tarvittavassa määrin eri alueille.

Palvelutarve ja palveluiden järjestämien

Rakennusvalvonnan palvelutarpeen kehittyminen riippuu rakentamissuhdanteen vaihteluista ja palvelulle asettavasta vaikuttavuustavoitteesta (rakentamistapahtumat toteava perustaso, kehittävä ja lisäarvoa tuottava hyötytaso). Hyödyn saajina ovat asiakkaat, kuntalaiset. Hyöty on joko rakentamiseen ja rakennukseen liittyvää taloudellista etua (elinkaarikestävyyttä, alhaisia käyttökustannuksia, vaihtoarvon säilymistä) tai asumiseen liittyvää hyvää elämää (terveydellisten oireiden vähenemistä, esteettömyyttä, tilojen toimivuutta). Oulun rakennusvalvonnan strateginen tavoite on jo vuosia ollut mitattavan lisäarvon tuottaminen hankkeille.

Kun työkalut ja palvelukonseptit on kehitetty, lisäarvoa tuottavan tason ylläpitäminen vaatii vain hyvin vähän lisäresurssia perustasoon verrattuna. Topten-vertailussa Oulun rakennusvalvonnan henkilöresurssi kaupungin asukasluvuun nähden on selvästi keskiarvon alapuolella ja uudisrakentamisen määrään nähden joukon alhaisin.

KESKEISET TUNNUSLUVUT VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Oulun uudisomakotitalojen lämmitysenergian säästö -% määräystasoon 2007 (2010) nähden	37 %	40 % (15 %)	45 % (20 %)	(25 %)	(25 %)

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2008	TP 2009	TA 2010
Varsinaisen toiminnan kulut / myönnetyt kerrosneliöt,	1 530 000 / 309 000 = 4,95 €/kem2	1 363 000 / 231 100 = 5,90 €/kem2	
sen suhde kymmenen suurimman kaupungin keskiarvoon	0,68	0,70	<1

Kehittäminen, hankkeet

Oulun rakennusvalvonnalla (ORV) on perinteisen rakennusvalvontatyön ohessa meneillään tai käynnistymässä useita Oulun seudun rakennusten laatua ja energiatehokkuuden kehittämistä tukevia hankkeita. Lisäksi Sitra ostaa rakennusvalvonnalta konsultointia Oulun ohjausmallin jalkauttamiseksi muille kaupunkiseuduille. Kehittämistyö tukee täysin rakennusvalvonnalle

asetettuja keskeisiä vaikuttavuustavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta. Konsultointi puolestaan tukee taloustavoitetta, eikä imagovaikutustakaan ole syytä unohtaa.

Ohessa mainitut Oulun rakennusvalvonnan hankkeet ovat pääasiassa rakennusvalvonnan ja rakentajakentän valmistautumishankkeita passiivienergiatason saavuttamiseksi Oulussa vuodesta 2012 lähtien. On kysymys passiivienergiatasoisen rakentamisen kohoavan vaurioherkkyyden (etenkin kosteusvauriot) ja riskitason hallinnasta. Myös passiivitalon asuttavuutta Oulun ilmastossa eli toteutusratkaisuiden valintoja tulee vielä varmistaa.

Hankkeita on yksikön kokoon nähden runsaasti, tässä esittelyssä 14 hanketta. Niiden aikataulujen, reunaehtojen ja tuottavimman sisällön sovittaminen edellyttää organisoinnilta ketteryyttä ja joustavuutta. Muuten resurssit käyvät riittämättömiksi. Ohessa luetellut kehityshankkeet on esitelty tarkemmin erillisessä liitteessä **"Rakennusvalvonnan keskeiset laatu- ja energiatehokkuushankkeet 31.8.2010"**.

1. Uudisrakennusten energiatehokkuus, ohjausprosessin ja työkalujen päivittäminen
2. Korjausrakentamisen energiatehokkuus, ohjausprosessin ja työkalujen kehittäminen
3. Pientalon asuttavuus
4. Laatu- ja energiakoulutus ammattilaisille
5. SeRA-hanke
6. IEEB-hanke, Increasing Energy Efficiency in Buildings (Energiatehokkuuden Lisääminen Rakennuksissa)
7. QMBR-hanke, Quality Management innovations and tools for supervision and guidance in building renovation. (BALTIC-hanke, vielä ehdollinen)
8. SITRAn konsultointihanke
9. Arkkitehtuurimatkat ammattilaisille Eurooppaan, energiateemat
10. ORV:n arkkitehtuurikirjat Oulun uudisrakentamisesta, energiateemat
11. Low2No -asiantuntijatyöryhmä asuntoministerin johdolla
12. OULUN ILMASTO-OHJELMA
13. POHJOIS-POHJANMAAN ILMASTOSTRATEGIA
14. Esteettömyys rakennuksissa ja pihalla

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonais määrinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

1 000 €	TP2009	TA2010	TALOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
Toimintatulot yhteensä	1 623	1 600	2 017	2 066	2 185
Toimintamenot yhteensä	1 467	1 701	2 080	2 057	2 124
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta			1 921	2 040	2 170
Toimintamenot ilman ulkop. hankerahoitusta			1 921	2 040	2 120
Hankerahoituksen tulot			96	26	15
Hankerahoituksen menot			159	30	17
Netto			-63	-4	-2
Toimintakate	155	-101	-63	9	51

Tulojen osalta ennakoidaan rakentamisen määrän palautuvan vuosina 2011 – 2012 pitkäaikaisen keskiarvon mukaiseksi, n. 270 000 kem2.

9 KEHITTÄMISOHJELMAT

Hankemuotoinen kehittämistyö kytetään jatkossa tiiviimmin osaksi strategista kehittämistä; palvelujen järjestämishoelmia ja elinkeinopolitiikkaa. Kaupunginhallitus hyväksyi 7.6.2010 § 347 kaupunkistrategiasta johdetut kehittämissohjelmat, joiden toteuttamiseen kehittämistyöhön käytettäviä resursseja ja erityisesti niitä resursseja, joissa hyödynnetään ulkopuolista rahoitusta, suunnataan v. 2011 lähtien.

Kehittämissohjelmat ovat:

- 1) KONSTI - Elämänhallinta- ja hyvinvointiohjelma
- 2) SYKE - Kaupunkikulttuurin kehittämissohjelma
- 3) PESTI - Työllisyysohjelma
- 4) ILMO - Oulun ilmasto-ohjelma
- 5) IMPAKTI – Tietohallintaohjelma

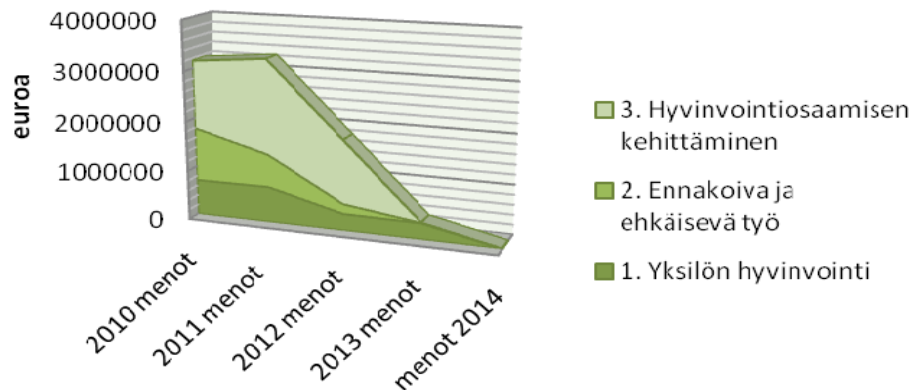
Panostukset kehittämissohjelmien toteutukseen kehittämishankkeina ja projekteina vuonna 2011 on esitelty ohjelmittain seuraavassa. Käynnissä olevat hankkeet ovat aiempina vuosina käynnistyneitä hankkeita ja projekteja, joiden toteutus jatkuu v. 2011 ja jotka ovat budjetoitu hallintokuntien talousarvioihin. Uusilla avauksilla tarkoitetaan sellaisia hankeaihoita tai -esityksiä, jotka on tuotu esiin talousarviokierroksella ja jotka käynnistyvät aikaisintaan v. 2011. Lisäksi osasta edellä mainituista on voitu jättää ehdollinen hakemus v.2010 rahoittajien hakuakataulujen vuoksi.

Uudet hankkeet käynnistyvät v. 2011, mikäli ne etenevät hankeprosessissa ja saavat myönteiset rahoituspäätökset. Ennakoinnista huolimatta uusia hanke-esityksiä tulee aikaisempien vuosien tapaan myös kesken budjettivuotta hanketoiminnan luonteesta johtuen. Kaupunginhallituksen v. 2011 talousarviossa on erillinen 3,05 M€ hankemääräraha, joka on varattu kaupungin uusien hankkeiden käynnistämiseen, kehittämistyötä koskevien esiselvitysten laatimiseen ja ulkopuolisten toimijoiden hankerahoitukseen.

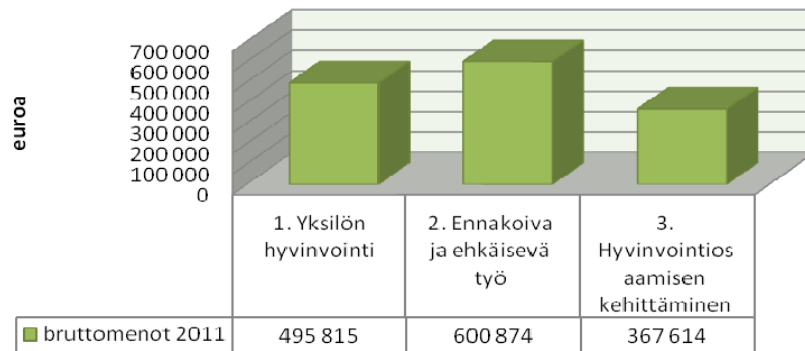
9.1 KONSTI – ELÄMÄNHALLINTA JA HYVINVOINTIOHJELMA

KONSTI – elämänhallinta- ja hyvinvointiohjelman päämääränä on ”hyvinvoivana Oulussa – keskellä elämää”. Ohjelmassa elämänhallinta ja hyvinvointi nostetaan kaikkien yhteiseksi asiaksi. KONSTI – ohjelma koostuu kolmesta painopisteestä: 1)Yksilön hyvinvointi, 2) Ennakoiva ja ehkäisevä työ ja 3) Hyvinvointiosaamisen kehittäminen. Vuonna 2011 hankkeissa keskitytään erityisesti palveluohjauksen kehittämiseen.

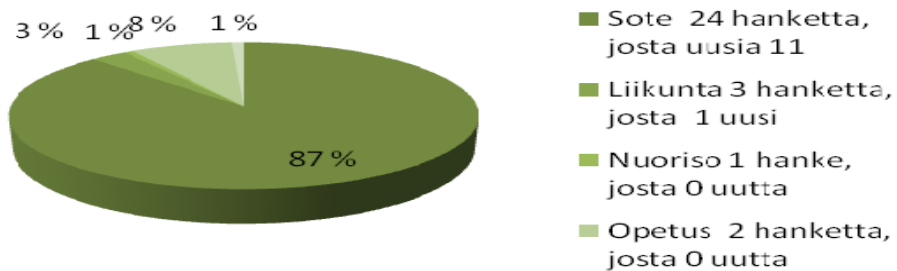
KONSTI: käynnissä olevat hankkeet, arvioitu netto v.2011 yht. 880 000€

KONSTI: uudet avaukset 2011 painopisteittäin, arvioitu netto 252 000 €, 21 % bruttomenoista

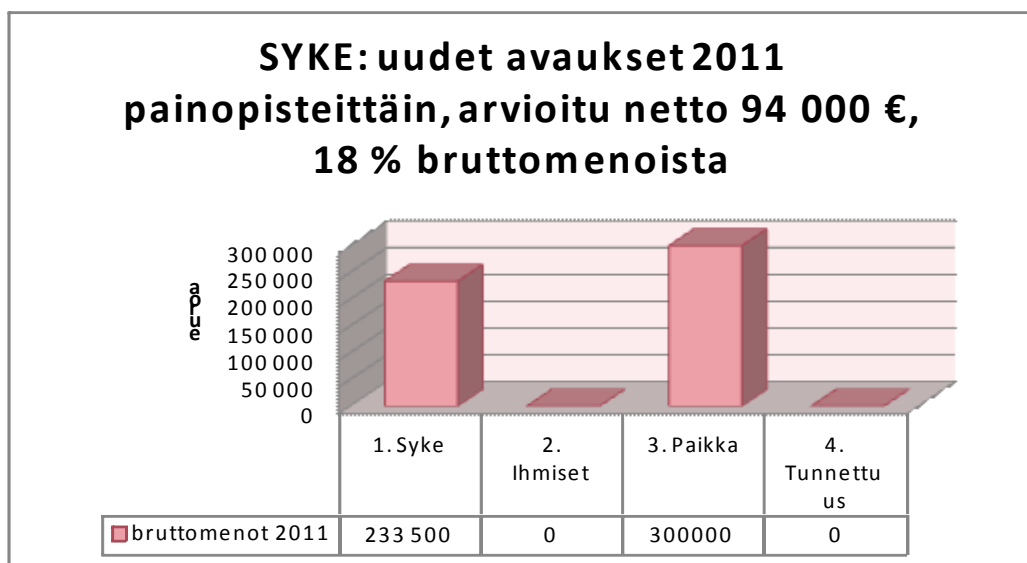
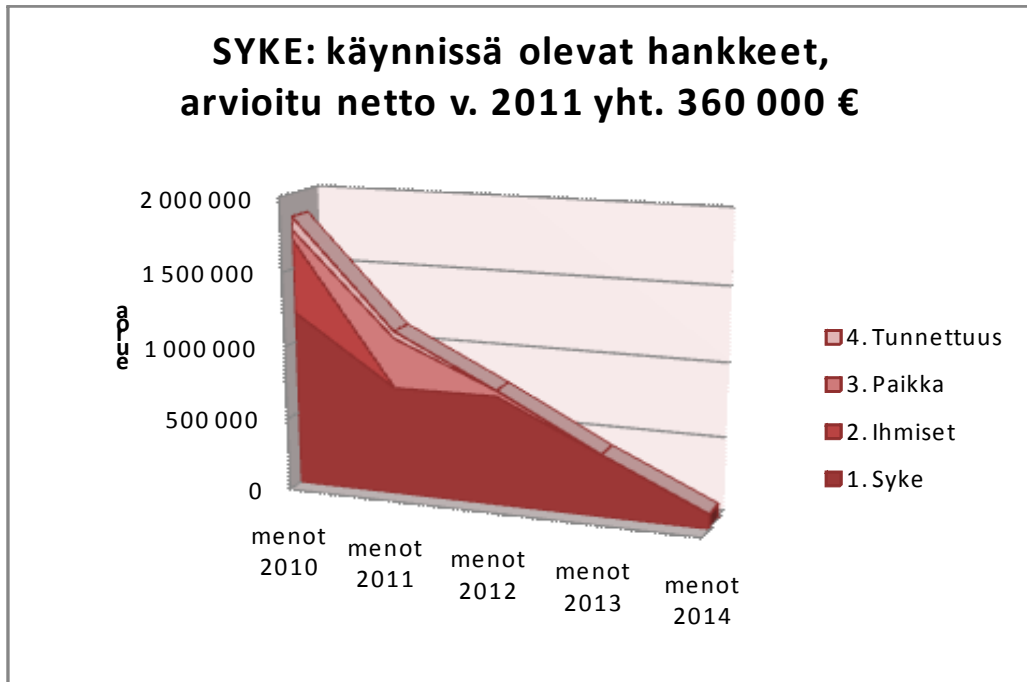

KONSTI: kehittämishankkeet hallintokunnittain 2011

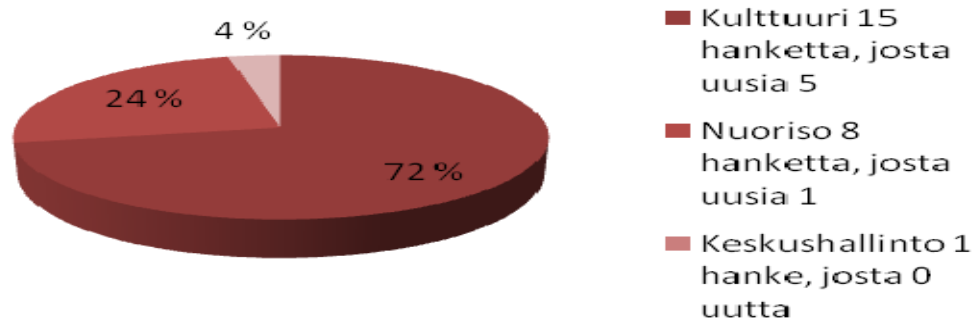

9.2 SYKE – KAUPUNKIKULTTUURIN KEHITTÄMISOHJELMA

SYKE – kaupunkikulttuurin kehittämissuunnitelman päämäärä on: Oulu on pohjoinen metropoli, jonka syke ja tapahtumat houkuttelevat ihmisiä asumaan, viihtymään ja osallistumaan. SYKE – ohjelma muodostuu neljästä painopisteestä 1) Syke, 2) Ihmiset, 3) Paikka ja 4) Tunnettuus, joista keskeisin on Syke. Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri on noussut tärkeimmäksi vetovoimatekijäksi kilpailtaessa asukkaista, matkailijoista, opiskelijoista, yrittäjistä, sijoittajista, kulttuuri- ja urheilutapahtumista sekä mediahuomiosta. Kaupunkikulttuurin ydin muodostuu laadukkaista tapahtumista ja monipuolisista vapaa-ajan aktiviteeteista, joita tukevat niihin soveltuvat tilat, paikat ja viestintä.

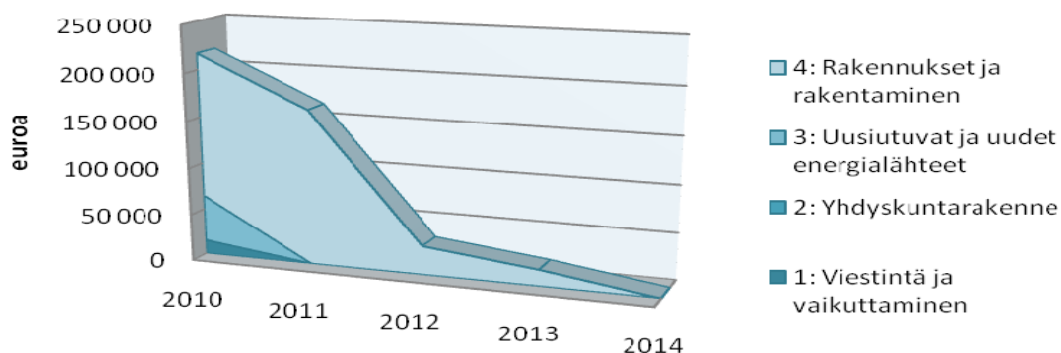
SYKE: kehittämishankkeet hallintokunnittain 2011

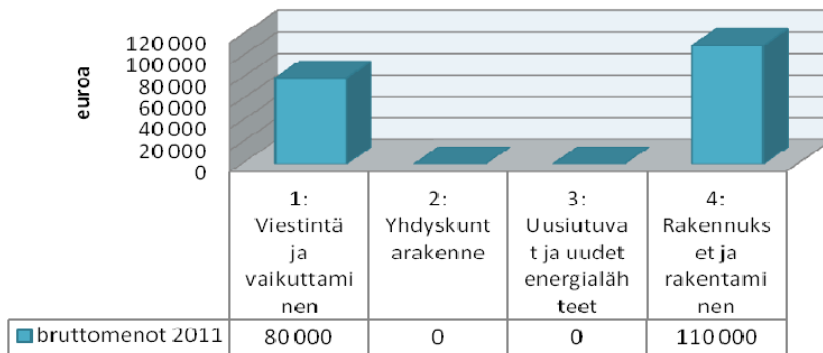
9.3 ILMO – OULUN ILMASTO-OHJELMA

Ohjelman päämääränä on kasvihuonekaasujen pysyvä vähentäminen. ILMO-ohjelman painopisteet 1) Viestintä ja vaikuttaminen, 2) Yhdyskuntarakenne, 3) Uusiutuvat ja uudet energialähteet sekä 4) Rakennukset ja rakentaminen on valittu seudullisesta ilmastostrategiasta Oulun kaupunkistrategian päämäärät ja kriittiset menestystekijät huomioon ottaen. Ohjelma käynnistyy panostamalla mm. ajankohtaisen ja yksilöidyn ilmastotiedon kokoamiseen ja välittämiseen asukkaille, päättäjille ja eri toimijoille.

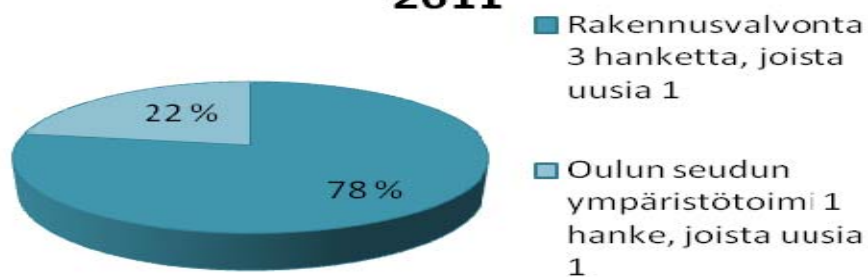
ILMO: käynnissä olevat hankkeet, arvioitu netto v. 2011 yht. 86 000 €

ILMO: uudet avaukset 2011
 painopisteittäin, arvioitu netto 35 000 €, 12
 % bruttomenoista

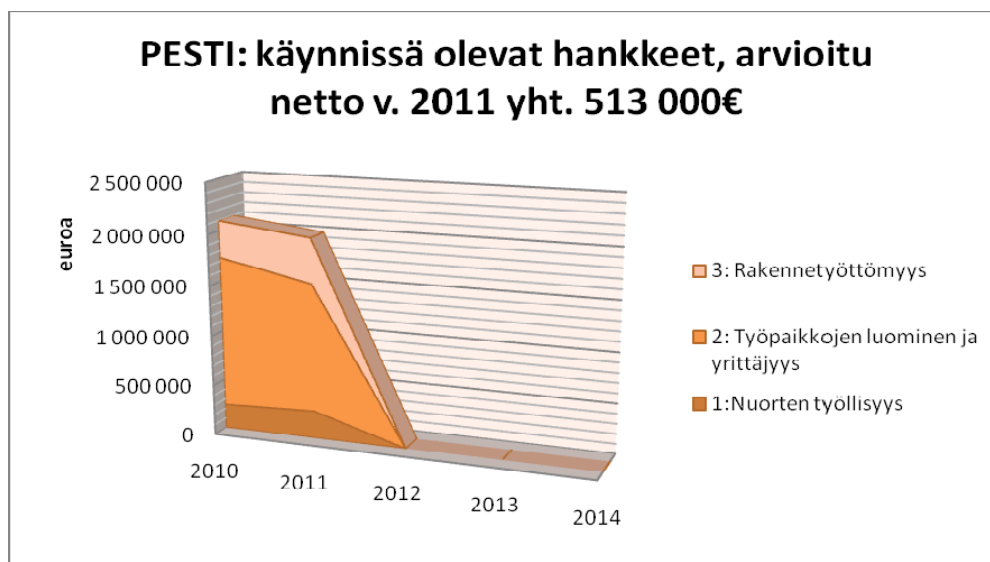

ILMO: kehittämishankkeet hallintokunnittain 2011

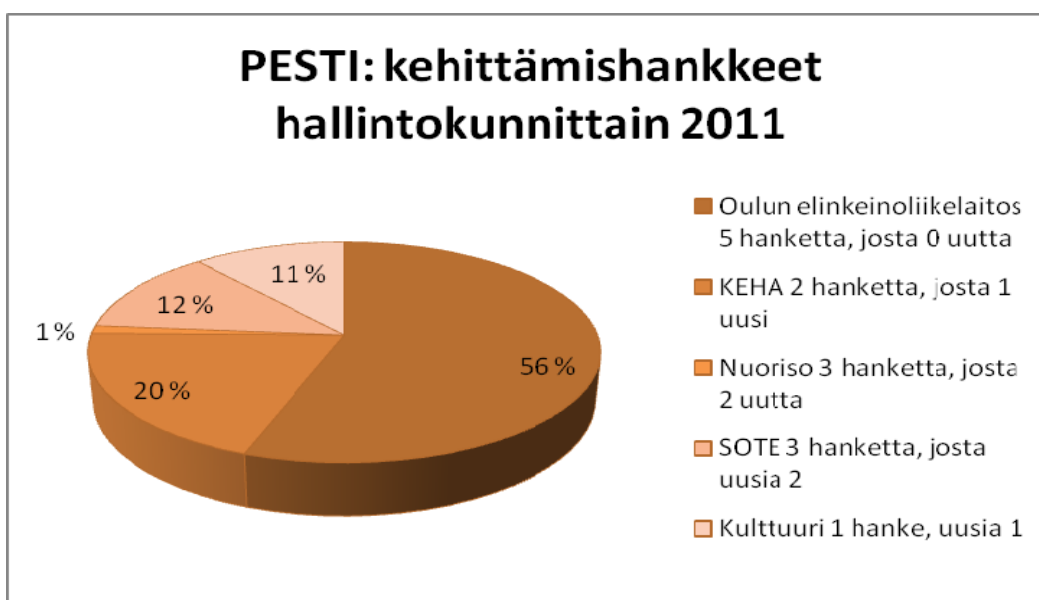

9.4 PESTI- TYÖLLISYYSOHJELMA

PESTI-työllisyysohjelma perustuu Työllisyydenhoidon Oulun mallin toimenpideohjelmaan ollen yksi sen operatiivinen, kehittämishankkeiden avulla toteutettava osa. Ohjelman päämääräksi on kirjattu: Elinvoimaisessa Oulussa työllisyysaste paranee joka vuosi. Ohjelman painopisteet ovat: 1) Nuorten työllisyys, 2) Työpaikkojen luominen ja yrittäjyys ja 3) Rakennetyöttömyys.

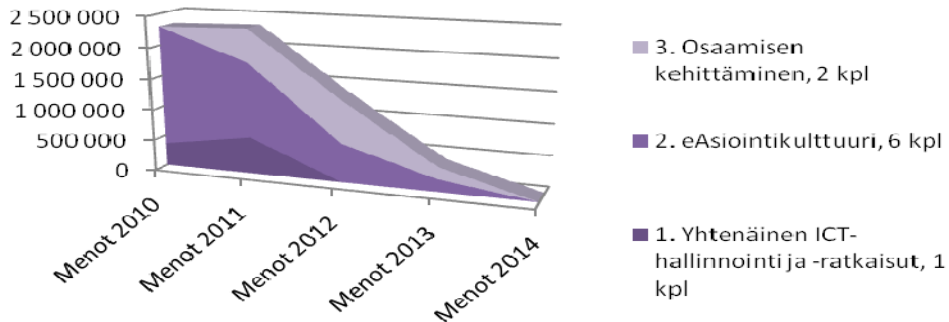
Uutena hankeavauksena PESTI-ohjelmassa vuonna 2011 haetaan KOKO-ohjelman osana rahoitusta rakennetyöttömyyden ehkäisyn uusien mallien kehittämiseen.

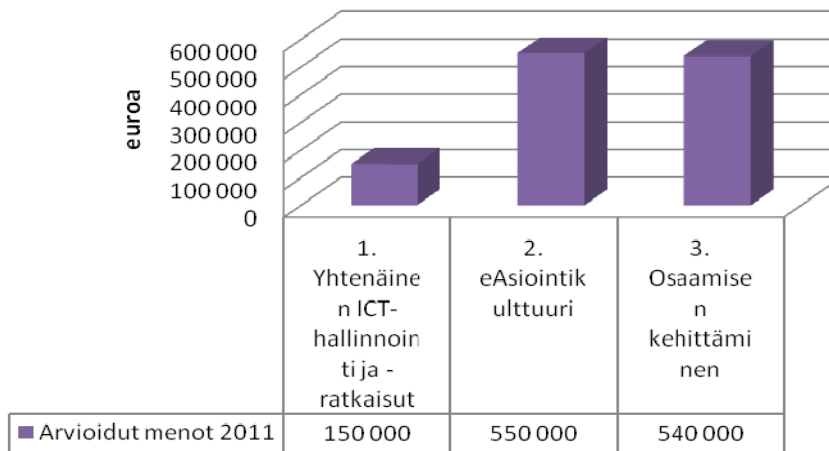
9.5 IMPAKTI - TIETOHALLINTAOHJELMA

IMPAKTIn päämääränä on edistää sähköistä asiointia sekä kaupungin palvelujen tehokkuutta ja vaikuttavuutta tieto- ja viestintäteknologian keinoin. Painopisteen 1) Yhtenäinen ICT-hallinnointi ja -ratkaisut avulla luodaan perusta poikkihallinnollisesti yhtenäisille tieto- ja viestintäteknologian ratkaisuille. Painopiste 2) eAsiointikulttuuri keskittyy asiakaslähtöisten ja yhteisöllisten sähköisten palveluiden ja palvelukonseptien kehittämiseen. Painopiste 3) Osaamisen kehittäminen edistää sähköisten työtapojen omaksumista, jonka avulla varmistetaan uusien työtapojen ja -laadun parantuminen osana toimintojen kehittämistä. IMPAKTI poikkileikkaa kaupungin toimialat, yhtenäistää toimintatapoja ja pyrkii huomioimaan tietojärjestelmien kehittämisen kokonaisvaltaisesti. Tällä hetkellä ohjelmassa olevat hankkeet edistävät johtamisen tietojärjestelmien, sähköisen asiointin ja asiakaspalveluiden kehittämistä. Ohjelma sisältää myös sisäisinä toiminnan muutoksina toteutettavia kehittämistoimenpiteitä, joiden osuus vuoden 2011 kokonaisuudesta on arviolta 38 %.

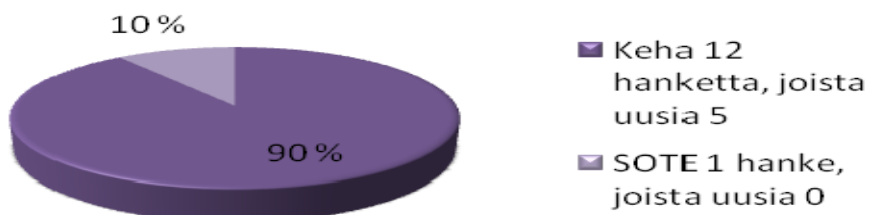
IMPAKTI: käynnissä olevat hankkeet ja toiminnan muutoksina toteutettavat kehittämistoimet, arvioitu netto v. 2011 yht. 1 509 487 €

IMPAKTI: uudet kehittämisavaukset 2011 painopisteittäin, arvioitu netto 859 000, 69% bruttomenoista

IMPAKTI: kehittämishankkeet hallintokunnittain 2011 (ulkopuolisella osarahoituksella ja toiminnan muutoksina)

10 INVESTOINNIT

10.1 JOHDANTO

Investointien priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa siihen, että Oulun kaupungin talous pysyy tasapainossa. Tässä investointisuunnitelmassa on perusteluteksteissä arvioitu merkittävien hankkeiden kohdalla niiden aiheuttamia vuosittaisia käyttötalousmenojen nettolisäyksiä ja laskettu niiden perusteella 20 vuoden aikana toimintojen ylläpidon kokonaiskustannuksen lisäys. Käyttökustannuksiin sisältyy aina poistojen edellyttämä korjausrakentamisvaraus sekä talonrakennuskohteissa sijoitetun pääoman korko. Nämä kustannukset sisältyvät tilavuokriin. Kalleimpia hankkeita ovat ne, jotka vaativat laajat tilat ja uuden henkilökunnan palkkauksen. Seuraavassa on joitakin esimerkkejä investointien käyttötalousvaikutusten lisäyksistä:

- Poikkimaantie 735 000 € / v ja 14,7 M€ 20 vuodessa
- Kaakkurin liikuntakeskus 160 000 € / v ja 3,2 M€ 20 vuodessa
- Rajakylän hoiva 5 800 000 € / v ja 116 M€ 20 vuodessa
- Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus 731 000 € /v ja 14,6 M€ 20 vuodessa
- Metsokangas II päiväkotiki 1 545 000 € / v ja 31 M€ 20 vuodessa
- Raatin liikuntakeskus 1 000 000 €/v ja 10 M€ 20 vuodessa
- OuluZone moottoriurheilukeskus, ei käyttötalousmenojen lisäyksiä
- Ritaharjun monitoimitalo 6 200 000 € / v ja 124 M€ 20 vuodessa.
- Kaukovainion koulun peruskorjaus 2 000 000 € ja 40 M€ 20 vuodessa.
- Kastellin monitoimitalo (lisäys verrattuna nykyisiin Kastellin ja Karjasillan koulujen käyttötalousmenoihin) on noin 1 000 000 €/v ja 20 M€ 20 vuodessa.

Edellä mainitut esimerkit osoittavat, että uusien palvelujen perustaminen on eniten kustannuksia synnyttävää toimintaa. Koska tietyt peruspalvelut uusilla alueilla ovat välttämättömiä, on samalla tärkeää tutkia vanhojen alueiden palvelutuotantoa, jotta palveluverkkojen kokonaismitoitus voidaan optimoida esimerkiksi siirtämällä toimintoja vanhoilta alueilta uusille.

Talouden tasapainotusohjelmaan liittyen on tehty ja tullessaan tekemään lisää palveluverkkoselvityksiä, joiden tarkoituksena on pitää palvelutuotannon kokonaismenot kurissa siten, että kaupungin talous palautuu tasapainoon.

Kaupungin tieto- ja viestintätekniiset (TVT) investoinnit keskittyvät edistämään kaupunki-, toimiala- ja tietohallintostrategioiden mukaisia kokonaisuuksia. Strategisesti tärkeiksi kehityskohteiksi on tunnistettu johdon tietojärjestelmien, sähköisen asiointin ja asiakaspalveluiden kehittäminen. Lisäksi kansallisella ja alueellisella tasolla pyritään parantamaan organisaatioiden välistä yhteistyötä ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta. Näiden kokonaisuuksien kehittämisen avulla parannetaan johtamista ja asiakaspalvelua sekä tehostetaan kaupungin toimintaa. TVT -investoinnit sisältyvät eri hallintokuntien irtaimeen käyttöomaisuuteen. Vuonna 2011 ne ovat yhteensä 1,6 M€.

10.2 PERUSKUNTA

KAUPUNGINHALLITUS

OSAKKEET JA OSUUDET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			1 000	10 000	8 000
Tulot					

Määrärahaa voidaan käyttää osakkeiden tai osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä. Tältä menokohdalta maksetaan kaupungin vahinkorahaston sääntöjen mukaisia korvauksia eli kaupungin vakuuttamattoman omaisuuden vahinkoja.

Kontinkankaan vanhan sairaalan investointiin liittyvän pysäköintilaitoksen investoinnin kaupunginosuus vuonna 2013 rahoitetaan osakepääomasijoituksena tältä menokohdalta 1,9 M€. Pysäköintilaitos on suunniteltu yhtiömuotoisena yhdessä muiden alueen toimijoiden kanssa.

Keskustan pysäköintilaitospaikkojen investoinnit (Keskitetty pysäköintiratkaisu) rahoitetaan velvoiteautopaikkamaksuilla, keskustan entisistä pysäköintikortteleista saaduilla ja myöhemmin saatavilla myyntituloilla sekä pysäköintilaitosten pysäköintimaksutuloilla. Velvoiteautopaikkamaksuilla sekä entisten pysäköintitonttien myyntituloilla on kerätty noin 9 M€ ja tullaan saamaan tehtyjen asemakaavamuutosehdotusten toteutuessa noin 29 M€. Keskustan pysäköintilaitospaikat toteuttaa Oulun Pysäköinti Oy, jolle siirretään tältä menokohdalta osakepääoman korotuksena varoja edellä mainittuja sopimustuloja vastaava määrä. Investointivaiheessa puuttuva rahoitusosuus katetaan Oulun Pysäköinti Oy:n ottamalla lainoilla. Oulun pysäköinti Oy:n toteuttama keskustan keskitetty pysäköintilaitosinvestointi toteutetaan kolmen vuoden aikana seuraavasti 2012 13 M€, 2013 27 M€ ja 2014 20 M€. Tämän menokohdan kautta Oulun kaupungin rahoittama keskustan pysäköintilaitoksen osuus osakepääomana on arvioitu olevan 9 M€ vuonna 2012, 5 M€ vuonna 2013 ja 5 M€ vuonna 2014.

LIIKELAITOSTEN PERUSPÄÄOMA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			3 000	5 000	3 500
Tulot					

Menoihin sisältyy tilaliikelaitoksen peruspääoman korotus, joka on 3 M€ vuonna 2011 ja 5 M€ vuonna 2012 ja 3,5 M€ vuonna 2013. Nämä summat täsmentyvät vuosittain kaupunginvaltuuston hyväksymän talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti. Muiden liikelaitosten peruspääoman muutokset käsitellään erikseen valtuustossa.

KESKUSHALLINTO

IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			250	650	300
Tulot					

Määrärahaa käytetään 50 000 € kaupungintalon ja Pehkolanlammen majan täydennyskalusteisiin. Muu osa määrärahaa on tietotekniikkainvestointeja seuraavasti: 2011 Sähköinen työpöytä 100 000 € ja Tietovarastointi 100 000 €, 2012 Tietovarastointi 100 000 € ja Dokumenttien hallinta 550 000 € ja 2013 Tietovarastointi 100 000 € ja Dokumenttien hallinta 200 000 €. Näiden investointien käyttötalousvaikutukset kolmenvuoden aikana yhteensä 1,1 M€ on otettu huomioon keskushallinnon käyttötalous suunnitelmassa.

SOSIAALI JA TERVEYSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		1 500	1 495	700	3 821
Tulot					

Määrärahaa käytetään vuosittain 700 000 € kalusto- ja laitehankintoihin. Hankinnat yksilöityvät käyttösuunnitelman yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä.

Vuoden 2011 määrärahaa käytetään sitovasti investointihankkeisiin kuuluvien irtaimistojen (irt/inv) hankintaan **Metsokankaan päiväkotiin 250 000 €**. Vuonna 2013 peruskorjauksiin käytettävät irtaimistomäärärahat (irt/inv) kohdistuvat Kontinkankaan vanhaan sairaalarakennukseen 1 825 000 € ja Hirosenkodin peruskorjaukseen 1 296 000 €.

Tietotekniikan investointihankkeet 545 000 € vuonna 2011 jakaantuvat seuraavasti: Terveydenhuollon kansallinen järjestelmä 130 000 €, Sairaanhoidopiirin ja kaupungin tietojärjestelmien yhteensovittaminen 350 000 € ja Tietovarastointi 65 000 €.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Liikunta-alueet ja ulkoilureitit

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2011	TS2012	TS2013
Menot		700	800	950	950
Tulot					

Määräraha käytetään ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureittien ja uimarantojen peruskunnostamiseen liikuntalautakunnan vuosittain hyväksymän työohjelman mukaisesti. Vuoden 2011 työohjelmalla toteutetaan mm. pallokenttien, urheilukeskusten ja lähiliikuntapaikkojen peruskorjausta yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa. Reittiverkoston kehittämistä jatketaan edelleen.

EU:n energiatehokkuusdirektiivin (2005/32/EC), joka on tullut voimaan 24.3.2009 seurauksena elohopeahöyrylamput poistuvat markkinoilta vuoteen 2015 mennessä. Oulun kaupunki on allekirjoittanut Energiatehokkuussopimuksen, joka on voimassa vuoden 2016 loppuun asti. Sopimuksen myötä Oulu on asettanut tavoitteekseen vähentää energiankulutustaan erilaisin energiasäästävin ja energiatehokkuutta parantavien toimenpitein yhdeksällä prosentilla vuoden 2005 tasosta. Oulun ulkovalaistukselle on laadittu yleissuunnitelma, jolla ohjataan mm. valaistuksen energia- ja kustannustehokkuutta. Ulkoilureittien valaistuksen muutokset ja uusimisen kustannukset on arvioitu olevan 1,5 M€. Suunnitelman mukaan työt ajoittuvat 10 vuodelle. Tältä menokohdalta rahoitetaan vuosittain

noin 150 000 € ulkoilureittien valaistuksen uusimista vuodesta 2012 alkaen. Vuonna 2011 selvitetään yhdessä teknisen keskuksen kanssa taloudellisesti edullisempia teknisiä vaihtoehtoja valaistuksen uusimisessa.

Kaakkurin liikuntakeskus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2011	TS2012	TS2013
Menot	1 377	1 077	200		
Tulot					

Liikelaitos Oulun tilakeskus toteuttaa erillisinvestointina vuonna 2011 Kaakkurin liikuntakeskuksen huoltorakennuksen, jonka rakennuskustannus on 418 000 €. Liikuntatoimen kustannusosuus

200 000 € muodostuu piha- ja paikoitusalueesta.

Hankkeen aiheuttamiksi käyttötalousmenoiksi huoltorakennus mukaan lukien voidaan arvioida noin 160.000 euroa vuodessa eli 3,2 M€ 20 vuodessa

Rannanperä – Kiekonmaja kuntoradan rakentaminen

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2011	TS2012	TS2013
Menot	1 000			500	500
Tulot					

Hiukkavaaran uusien asuinalueiden rakentumisen myötä tarvitaan uusi kuntoreitti välille Rannanperä-Kiekon maja, koska nykyisten kuntoreittien käyttömahdollisuudet alueelta poistuvat. Kuntoreitti on osa seudullista pääkuntoreitistöä. Sen toteutus jakaantuu kahdelle vuodelle.

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2011	TS2012	TS2013
Menot		676	250	200	200
Tulot					

Vuosittain uusitaan liikuntalaitosten ja ulkoliikunta-alueiden irtaimistoa ja liikuntavälineistöä. Vuoden 2011 irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat kohdentuvat pääosin Raatiin liikuntakeskuksen stadionin irtokalustoon, joka sisältää näyttötalulun. Liikuntalautakunta päättää määrärahojen jaon käyttösuunnitelman yhteydessä.

OPETUSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2011	TS2012	TS2013
Menot		1 400	300	900	300
Tulot					

Irtaimen käyttöomaisuuden määräraha käytetään opetusvälineiden ja koulukalusteiden uusimiseen opetuslautakunnan päätöksellä määrärahojen jaon käyttösuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Vuoden 2012 määrärahasta käytetään sitovasti Kaukovainion koulun investointihankkeeseen kuuluvien irtaimistojen (irt/inv) hankintaan 605 000 €.

KULTTUURILAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2011	TS2012	TS2013
Menot		700	700	463	416
Tulot			70		

Määrärahasta käytetään vuosittain 300 000 € kalusto- ja laitehankintoihin. Kulttuurilautakunta kohdentaa irtaimen käyttöomaisuuden määrärahat kulttuuritoimen yksiköille käyttösuunnitelman yhteydessä.

Vuonna 2011 hankitaan uusi kirjastoauto korvaamaan nykyisen pienkirjastoauton. Kokonaiskustannukset ovat 250 000 euroa, johon on anottu valtionosuutta 70 000 euroa.

Kirjastotietojärjestelmiin investoidaan 45 000 € vuonna 2011.

Suunnittelukaudella valmistuu Kaukovainion koulu 2012, jonka kalusteiden investointimenot (irt/inv) sisältyvät opetustoimen budjettiin. Kaukovainion kirjaston omiin laitteisiin ja kirjoihin vartaan tältä menokohdalta 108 000 € vuonna 2012.

Tältä menokohdalta rahoitetaan sitovasti seuraavat investointihankkeisiin kuuluvat taidehankinnat: **Vuonna 2011 Teknisten virastojen talo 70 000 € ja Metsokankaan päiväkotiki 35 000 €**, vuonna 2012 Kaukovainion koulu 55 000 € ja vuonna 2013 Hiironenki 30 000 €, Kontinkankaan vanha sairaala 63 000 € ja Myllytullin koulu 23 000 €. Investointien taidehankintamäärärahan kohdekohtaista summaa ei saa ylittää.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2011	TS2012	TS2013
Menot			60	60	60
Tulot					

Teknisen keskuksen irtaimen käyttöomaisuuden määrärahat 60 000 € vuosittain suunnittelukaudella käytetään tietotekniikan investointeihin, joita ovat Xstreet ja Xcity -järjestelmät, Rakentamisen laadunvalvonta ja Rakentamisen sähköiset palvelut.

MAANHANKINTA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		4 000	7 000	4 600	4 000
Tulot		6 000	6 000	6 000	6 000

Maanhankintaa tehdään kaupunkirakennetta eheyttäen Korvenkylässä, Madekoskella, Piimäperässä sekä jo kaavoitetuilla alueilla kunnallistekniikan toteuttamista varten. Normaalitaso 4 M€ käytetään maanhankintaan ja tarvittavilta osin maaperän epäpuhtauksien puhdistamiseen. Vuonna 2011 siirretään Pyhäkoski-Leväsuo 110 kV voimajohto Hiukkavaarassa (n. 2,0 M€) sekä varaudutaan tehdyn sopimuksen mukaisesti Merenkulkupiirin väyläseman siirtoon Toppilansaareissa (n. 1,0 M€). Vuonna 2012 siirretään Leväsuu-Nuottasaari 110 kV voimajohto Poikkimaantien varteen rakentamisen edellyttämien johtojärjestelyjen yhteydessä (n. 0,6 M€).

Maanmyyntitulot kertyvät myytävistä omakotitonteista, Nykäsenrannan tonttien myynnistä ja joistakin teollisuusvuokratonttien myynneistä.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, sillat, torit

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		13 700	13 500	14 000	13 700
Tulot					

Määräraha käytetään paikalliskatujen eli tonttikatujen ja kokoojakatujen sekä niihin liittyvien siltojen rakentamiseen vuosittain hyväksyttävien työohjelmien mukaan. Katurakennusmäärärahalla rakennetaan myös katuvalaistus ja liikenteen ohjauslaitteet.

Määrärahan mitoitus perustuu kolmen vuoden (2011 – 2013) osalta alustaviin hankekohtaisiin toteuttamisohjelmiin ja Maankäytön toteuttamisohjelman (MATO 2010 – 2014) mukaiseen tontinluovutusmäärään 250 tonttia vuodessa.

Uusinvestointikohteet ovat pääosin tonttituotannon edellyttämiä katurakennustöitä uusilla asunto- ja työpaikka-alueilla. Uudisrakentaminen painottuu edelleen uusien pientalovaltaisten alueiden pohjaus- ja viimeistelytöihin. Uutta katuverkostoa rakennetaan pääosin Ritaharjun pohjoisosassa. Syksyllä 2011 on tarkoitus aloittaa uudet alueet Metsokankaan Neitsytkorvessa sekä Hiukkavaaran Kivikkokankaalla. Samanaikaisesti tehdään päällystys- ja ympäristötöitä muutamia vuosia aikaisemmin rakennetuilla uusilla asuntoalueilla, pääasiassa Metsokankaalla ja Ritaharjussa. Kerrostaloalueiden rakennustöitä tehdään pääosin keskustan läheisyyteen sijoittuvilla muutosalueilla mm. Etu-Lyötyssä ja Alppilassa. Syksyllä 2011 varaudutaan aloittamaan Kastellin monitoimitalon ympäristön katutyöt.

Kehittämisen ja perusparannusinvestoinneista merkittävin kohde on kaupungin keskustan katuverkon kehittäminen. Suurimmat yksittäiset kohteet talousarviovuonna ovat kävelykatualueen peruskorjaustyön aloittaminen Kirkkokadulla välillä Pakkahuoneenkatu – Kauppurienväylä sekä Kansankadun perusparantamisen loppuun saattaminen.

Merkittävimpiä korvausrakentamiskohteita ovat mm. Mustasuon ja Rajakylän alueiden peruskorjaustyöt. Tulevien vuosien kohteet määritellään myöhemmin yhteistyössä Oulun Veden ja Oulun Energian kanssa.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		4000	4 000	4 000	4 000
Tulot					

Määräraha käytetään pääkatujen parantamiseen, liikenteen haittojen vähentämiseen, liikenteenohjaukseen, pyöräteihin ja kevyen liikenteen alikäytäviin, linja-autokatoksiin sekä pieniin liikenneturvallisuus- ja esteettömyyskohteisiin.

Vuoden 2011 uusinvestointikohteista merkittävin on kevyen liikenteen rautatiealikäytävä Alppilan – Toppilan välillä sekä siihen liittyvät pyörätiet. Alikäytävä on osa pidempää kevyen liikenteen kehäreittiä Välvainiolta Ranta-Toppilaan ja Hietasaareen.

Oulunsuuntien ja Parkkisenkankaantien melusuojaukset välillä Kajaanintie – Vaalantie tehdään valmiiksi puuttuvilta osin.

Kehittämisen- ja perusparannusinvestoinneista suurin, kolmivuotinen perusparannushanke on Raitotie Kuivasjärven kohdalla. Pääkadun liikenteellinen merkitys on kasvanut Kuivasrannan ja Ritaharjun asuntoalueiden ja uusien palveluiden myötä. Hankkeen yhteydessä kunnostetaan alikäytävät ja pyörätiet sekä parannetaan katu ympäristöä.

Liikennevalojen vanhimpia ohjauskojeita uusitaan ja tietoliikenneyhteyksiä parannetaan vastaamaan paremmin liikenteen vaatimuksia.

Matkakeskuksen rakentamisen alkamiseen varaudutaan kaupungin sitoumusten mukaisesti. Rautatienkadun uusiminen välillä Saaristonkatu – Pohjoinen alikäytävä liittyy matkakeskuksen rakentamiseen.

Tulevina vuosina Kastellin monitoimitalo ja koko Kontinkankaan alueen kehittyminen edellyttävät toimenpiteitä Oulunsuuntiella. Samoin kaupallisten palveluiden edellyttämiä liikennejärjestelyjä tehdään eri puolilla kaupunkia yhteistyössä toimijoiden kanssa.

Korvausinvestoinnit kohdistuvat vanhimpien pyöriteiden ja alikäytävien sekä kevyen liikenteen siltojen peruskorjaukseen.

Ympäristöinvestoinnit, venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikan kunnostus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		1 040	850	850	850
Tulot					

Ympäristörakentaminen seuraa muuta rakentamista ja kaupungin kasvu edellyttää myös ympäristörakentamisen investointeja. Uusien alueiden leikkipuistot ja muut viheralueet rakennetaan mahdollisimman nopeasti asukkaiden muutettua alueelle.

Uusinvestointien pääkohteet ovat Lundstöminpuiston leikkipaikka Toppilansaareissa, Suolaheinikonpuiston leikkipaikka Rajakylässä sekä Merijalin rannan rakentaminen. Seuraaville vuosille ajoittuvat Tähtitarhanpuiston leikkipuisto Talvikankaalla, Murtomaan leikkipaikka Ylikiiimingissä, Ulkometsän leikkipaikka Metsokankaalla, Alppilan alue leikkipuistoinen sekä Toppilansalmen ja Tahkokankaan alueet.

Kehittämisen- ja perusparannusinvestointeina aloitetaan Karjasillanpuiston peruskorjaus. Seuraavina vuosina ovat vuorossa mm. Tervahaudanpuiston ja Laanilanrannan perusparannukset sekä Hollihaanpuisto.

Linnanmaan Huusarinpuistoon rakennetaan uusi koira-aitaus ja seuraavina vuosina jatketaan muiden vanhimpien koira-aitauksien perusparantamista 2009 valmistuneen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Leikkipuistojen peruskorjausta toteutetaan vuonna 2007 valmistuneen leikkipuistojen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2011 peruskorjataan leikkipuistoja Myllytullissa, Saarelassa, Linnanmaalla ja Höyhtyällä. Seuraavina vuonna ovat vuorossa leikkipuistot mm. Raksilassa, Pyykösjärvellä, Kuivasjärvellä, Karjasillalla, Tuirassa, Herukassa ja Välvainiolla.

Venesatamia rakennetaan teknisen lautakunnan vuosittain hyväksymän rakennusohjelman mukaisesti. Vuoden 2011 venesatamien määrärahalta on tarkoitus aloittaa Tervaporvarinpuiston venetelarantojen rakentaminen.

Kaupunginhallitus päätti 19.11.2007 § 650, että Kaakkurin kaatopaikan sulkemistyöt saatetaan loppuun ympäristöluvan mukaisesti 31.12.2016 mennessä. Vuosittain tämä edellyttää noin 30 000 euron investointeja. Kokonaiskustannusarvioon ei ole sisällytetty kaatopaikan ympäristötarkkailusta ja jätevesien käsittelystä aiheutuneita kustannuksia, jotka maksetaan erikseen teknisen keskuksen käyttötalousmenoista.

ERILLISKOHTEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Poikkimaantie

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	18 000	902	50	1400	5000
Tulot					

Nykyiset Oulujoen ylittävät tieliikenteen sillat ovat ylikuormitettuja. Erityisesti Erkkolan silta on ajoittain ruuhkainen. Oulujoen ylityskapasiteetti ei tulevaisuudessa riitä ilman uutta siltayhteyttä. Liikennettä tulee lisäämään laajentuva maankäyttö Kuusamontien varressa sekä Hiukkavaaran uudet alueet. Hiukkavaaran alueiden rakentaminen ei ole mahdollista ilman uutta siltayhteyttä.

Hankkeen kustannusarvio on tarkistettu vuoden 2009 aikana ja sen mukaan kokonaiskustannukset välillä Kainuuntie – Vaalantie ovat yhteensä n. 18 M€, josta jokisillan osuus noin 6 M €. Kustannusarvioon ei sisälly Fingrid Oy:n omistaman 110 kV voimalinjan siirtoa Saarelan kaupunginosasta tulevan Poikkimaantien sillan yhteyteen samoihin pylväisiin Oulun Energian voimalinjan kanssa. Sen kustannusten selvittäminen tehdään kuitenkin Poikkimaantien rakennussuunnittelun yhteydessä ja mahdollisesta toteuttamisesta päätetään erikseen.

Poikkimaantie on hallinnolliselta luokaltaan katu ja sen toteutuksesta vastaa pääosin kaupunki. Tiehallinto varautuu osaltaan Poikkimaantien uuden yhteyden vaikutuksiin kehittämällä valtatieä 22 (Kainuuntie) nelikaistaiseksi välillä Joutsentie – Poikkimaantie. Tätä koskeva tiesuunnitelma on valmis.

Hankkeen asemakaava on lainvoimainen. Tie- ja katusuunnitelmat asetetaan nähtäville syksyllä 2010. Rakentamisen valmistelu on tarkoitus aloittaa voimalinjakäytöillä 2012 ja sillan rakentaminen käynnistyy 2013. Hanke valmistuu 2014.

Möljän silta ja Toppilansaaren rantarakenteet

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	7 000	3 000	500	2500	
Tulot					

Möljän sillan ja siihen välittömästi liittyviin katuyhteyksien rakentaminen maksaa 3 milj. €. Siltasuunnitelma on päivitetty ajan tasalle ja kustannusarvio on tarkistettu alkuvuodesta 2009. Asemakaava, rakennussuunnitelmat, ympäristöluvat yms. ovat lainvoimaisia. Möljän sillan rakentaminen on edellytys sille, että Toppilansalmen asuntorakentaminen toteutuisi esitetyllä nopealla aikataululla. Toppilansaaren puoleiset rantarakenteet tehdään loppuun tulevina vuosina asuntorakentamisen etenemisen myötä.

Snellmannin puisto

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			300	1000	
Tulot					

Elämysten ketju ulottuu Raksilasta matkakeskuksen, keskustan ja torin kautta suistoalueelle. Elämysten ketjun ensimmäinen vaihe on Snellmannin puiston saneeraus keskustassa. Sen jälkeen saneerataan Hallituskatu välillä Rautatienkatu - Uusikatu. Hallituskadun saneeraus liittyy matkakeskuksen toteuttamiseen, joka alkaa 2011.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	18 100		200	1000	1000
Tulot					

EU:n energiatehokkuusdirektiivin (2005/32/EC), joka on tullut voimaan 24.3.2009, vaikutuksesta kaikkien huonon energiatehokkuuden omaavien ulkovalaisimien maahantuonti Euroopan Unioniin päättyy 2015 loppuun mennessä. Näihin valonlähteisiin kuuluvat myös elohopeahöyrylamput, joita Oulun kaupungin katujen ja puistojen valaisimista on noin 80 %. Elohopeahöyrylamppujen vaihto-ohjelman kustannus on teknisen keskuksen hallinnoimien alueiden osalta vuoden 2010 hintatasossa yhteensä 18,1 milj. € ja vaihto-ohjelma kestää vuoden 2019 loppuun saakka. Pieni osa kustannuksista saadaan takaisin pienempinä energiakustannuksina. Myös keskustan Cupola-valaisinten valmistus loppuu ja ne täytyy uusida. Niiden uusimiskustannukset eivät ole mukana edellä mainituissa kustannuksissa. Tekninen keskus selvittää energiatuen saamista investointiin.

Hankkeella toteutetaan energiatehokkuussopimuksen (kh 19.5.2009 § 272) mukaista tavoitetta vähentää kaupungin energiankulutusta vuoteen 2016 mennessä yhdeksällä prosentilla vuoden 2005 tasosta.

Vuonna 2011 selvitetään suunnittelumäärärahalta 200 000 € taloudellisesti edullisempia teknisiä vaihtoehtoja valaistuksen uusimisessa.

MAANKÄYTTÖKORVAUKSILLA TMS. SOPIMUKSILLA RAHOITETTAVAT KOHTEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Limingantulli 1-4

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	3 580	2 415	500	500	300
Tulot					

Limingantullin 1- 4 kortteleihin on tehty kaavamuutos. Kaavamuutokseen perustuen kaupunki saa tonttien omistajilta ja vuokraoikeuden haltijoilta maankäyttökorvauksia yhteensä lähes 4,0 M€. Kaupunki on puolestaan sitoutunut alueen kuntatekniikan toteuttamiseen alueen rakentamisen edellyttämässä tahdissa. Töiden laajuus arvioidaan vuosittain talonrakennustöiden mukaan. Kuntatekniikan toteuttaminen on esitetty toteutettavaksi maankäyttökorvauksista saatavilla tuloilla. Nämä tulot kirjautuvat teknisen keskuksen käyttötalouteen.

Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	13 000	0	3 000	3000	2000
Tulot				1 080	70

Toppilansalmen alueelta kerätään sopimuskorvauksina ja ennakkovuokrina vuoteen 2017 mennessä noin 13 M€. Vuosina 2010 – 2013 arvio kertymästä on noin 9 M€. Toppilansalmen alueen infrastruktuurin toteuttaminen rahoitetaan kokonaisuudessaan näillä tuloilla, joten toteuttaminen ei aiheuta kaupungille rahoitus- eikä korkokuluja. Vuosien 2010 – 2017 yhteenlasketut tulot ja investointimenot pidetään koko tarkastelujaksolla positiivisena. Maankäyttökorvauksista kertyvät tulot kirjautuvat teknisen keskuksenkäyttötalouteen. Suunnitelmakaudella 2011 – 2013 arvioidaan alueen rantarakenteiden, katujen ja puistojen investointien olevan 8 M€.

Hankkeen muut tulot 1 080 000 € ja 70 000 € ovat ARAn ehdollisten ennakkopäätösten mukaiset koskien kunnallistekniikan valtionapua Toppilansalmen alueelle.

ULKOPUOLISELLA OSARAOHITUKSELLA TOTEUTETTAVAT INVESTOINTIHANKKEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Pyykösjärven kunnostaminen

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	1 152	1 052	100		
Tulot	576	576	50		

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamassa Pyykösjärven kunnostushankkeessa rakennetaan Oulujoen Pyykösjärveen hyvälaatuista vettä johtava putkilinja ja pumppaamo sekä suunnitellaan järven kiertävä puistopolku ja rakennetaan puistopolku välillä putkilinja - uimaranta. Vuonna 2011 päivitetään Pyykösjärven ja Kuivasjärven hulevesiselvitys ja suunnitellaan hulevesien käsittely Pyykösjärven osalta. Hankkeen kokonaiskustannusarviota on laskettu alkuperäisestä 1,37 M€:sta 1,152 M€:hen arvioitua edullisemmän rakennusurakan ansiosta.

Äimäraution hevosurheilureitistö

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	878	130	748		
Tulot	615	91	524		

Hankkeessa rakennetaan Äimäraution 5,4 km:n mittainen maastoratsastusreitistö sekä parannetaan ympäristön tilaa rakentamalla alueelle kolme ekologista hulevesien käsittelyaluetta. Hankkeelle on saatu EU/valtion osarahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta. Yksityisrahoitusosuudesta vastaa Oulun Ratsastajat ry.

Toppilansaaren rantareitit

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			500		
Tulot			350		

Hankkeessa rakennetaan luontopolku maisemalavoineen Toppilansaaren länsirannalle (Retinranta, eli asuntomessualueen kohdalla oleva ranta-alue Nallikarista Toppilansalmen suulle) sekä toteutetaan reitin rakentamiseen liittyvät ympäristötyöt. Rantareitin rakentamisella täydennetään Toppilansaaren ja Hietasaaren alueella jo olemassa olevaa viheralueiden ja kevyen liikenteen verkostoa. Hankkeesta on jätetty rahoitushakemus Pohjois-

Pohjanmaan ELY -keskukselle syksyn 2009 hakukierroksella. Hankkeen käynnistäminen edellyttää myönteistä rahoituspäätöstä.

PERUSKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot		36 292	39 303	53 273	49 897
Tulot		6 667	6 994	7 080	6 070

Teknisen keskuksen käyttötalouspuolelle on arvioitu kertyvän maankäyttökorvauksilla ja sopimuksilla tuloja, Limingantullista ja Toppilansalmesta seuraavasti: 2011 3,5 M€, 2012 2,5 M€ ja 2013 2,3 M€.

PERUSKUNNAN JA SISÄISTEN LIIKELAITOSTEN INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ

Bruttoinvestointimenot ovat seuraavat: 2011 70,2 M€, 2012 83,9 M € ja 2013 79,7 M€. Näihin lukuihin ei sisälly Oulun Energian, Oulun veden, Oulun Sataman ja Oulun Jätehuollon investoinnit.

10.3 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

TILALIIKELAITOKSEN ERILLISINVESTOINNIT

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia.

Investoinnit rahoitetaan seuraavasti:

- Peruspääoman osuus, eli peruskunnan suora sijoitus uusiin talonrakennusinvestointeihin vuonna 2011 on **3 M€**.
- Konsernilainaosuus vuonna 2011 on **3 M€**.
- Asuntorahaston avustus Rajakylän hoivan kehitysvammaisten asumisyksikköön vuodelle 2011 on **0,108 M€**.
- Vuokrilla kerättävä tilaliikelaitoksen omarahoitusosuus vuonna 2011 on **25,7 M€**. Tällä osuudella rahoitetaan kiinteistöjen korjauksia ja erillisinvestointeja.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava korjausrakennusohjelma on **9 M€** vuonna 2011, **9,2 M€** vuonna 2011 ja **9,4 M€** vuonna 2012. Korjausrakennusohjelman hyväksyy tilaliikelaitoksen johtokunta.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava suunnittelumääräraha talorakennushankkeiden yleissuunnittelua varten on vuosittain **0,3 M€**.

Seuraavassa ohjelmassa on laskettu myös investointien käyttötalousmenonvaikutuksia vuositason nykkytilanteeseen verrattuna sekä yhteenlaskettuna 20 vuoden kerrannaisvaikutus.

RAKENNUKSET

Teknisten virastojen talo

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	15 500	9 733	5 767		
Tulot					

Kaupunginvaltuusto on 14.2.2005 § 18 hyväksynyt teknisten virastotalon hankesuunnitelman. Oulun Tilakeskuksen johtokunta on 13.5.2009 § 46 hyväksynyt L2-vaiheen rakennusosa-arvioksi 15 500 000 €. Lisäksi hankesuunnitelmassa on varattu hankkeeseen liittyviä sitovia hallintokuntien irtaimistohankintakustannuksia (irt/inv) yhteensä 400 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintamäärärahavaraus 70 000 €. Irtaimistohankinnat ajoittuvat vuodelle 2011 ja ne on kohdistettu kokonaisuudessaan Tilakeskuksen menokohdalle "Irtain käyttöomaisuus". Talo valmistuu kesäkuussa 2011, ja siihen muuttavat tekninen keskus, rakennusvalvontavirasto, seudullinen ympäristötoimi ja tilakeskus.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 120 000 € vuodessa eli 2,4 M€ 20 vuodessa.

Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus, A- ja G- rakennukset

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	13 482	129	800	6 000	6 553
Tulot					

Kontinkankaan vanhan sairaalan -hankesuunnitelman tarkistus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.6.2010 § 61. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 13 482 000 €. Rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2011 – 2013.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,731 M€ vuodessa eli 14,62 M€ 20 vuodessa.

Rajakylän hoiva

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	13 175	10 068	1 500		
Tulot	708	600	108		

Rajakylän hoivan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.2.2008 § 14 hintaan 13 175 000 €. Urakkahinta alittaa hankehinta-arvion noin 2,4 M €:lla. Valtion Asuntorahasto (ARA) on myöntänyt Rajakylän hoivan kehitysvammaisten asumisyksikölle 708 155 euron investointituen. Hanke valmistuu vuodenvaihteessa 2010 – 2011.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 5,8 M€ vuodessa eli 116 M€ 20 vuodessa.

Hirosenkodin peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	19 600	751	4 000	7 600	7 249
Tulot					

Hirosenkodin hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.2.2009 § 11 hintaan 23 428 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 19 600 000 €, joka sisältää valmistuskeittiön rakentamisen. Hanke on ajoitettu heti Rajakylän hoivan valmistumisen jälkeen vuosille 2011 - 2013, jotta Rajakylän hoivaa voidaan käyttää Hirosen vanhainkodin evakkopaikkoina. Hankkeen irtaimisto- ja taidehankinnat kohdistuvat vuodelle 2013.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 4,8 M€ vuodessa eli noin 96 M€ 20 vuodessa.

Raatin liikuntakeskus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	21 065	19 589	1 476		
Tulot	1 350	1 350			

Raatin liikuntakeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2006 § 124. Oulun Tilakeskuksen johtokunta on 12.3.2008 § 26 hyväksynyt L2-vaiheen rakennusosa-arvioksi 21 065 000 €. Opetusministeriön myöntämä avustus hankkeelle on 1 350 000 €.

Hankesuunnitelman mukaan Raatin liikuntakeskuksen aiheuttamat lisäkäyttötalousmenot ovat 1 000 000 € vuodessa eli 20 M€ 20 vuodessa.

Urheilukenttien huoltorakennukset

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	418		418		
Tulot					

Kaakkurin liikuntakeskuksen huoltorakennus rakennetaan hankesuunnitelman (kv 17.10.2005 § 113) mukaisesti vuonna 2011. Kokonaiskustannus 418 000 € on tarkistettu syyskuun 2010 laskentaindeksillä. Käyttötalousmenot ovat noin 50 000 € vuodessa eli 1 M€ 20 vuodessa.

Kaukovainion koulun peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	9 675	249	4 000	5 290	
Tulot					

Kaukovainion koulun hankesuunnitelma on käsitelty kaupunginvaltuustossa 10.11.2008 § 121 tavoitehinta-arviolla 10 452 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 9 539 000 €. Opetustoimen irtaimistovaraus (irt/inv) on 605 000 € vuodelle 2012 ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 55 000 € ja kirjaston kirjat ja laitteet 108 000 € vuodelle 2012 on otettu huomioon tässä talousarviossa menokohdissa "Irtain käyttöomaisuus".

Hankkeen synnyttämät käyttötalousmenot ovat noin 2,0 M€ / v eli noin 40 M€ 20 vuodessa.

Metsokankaan päiväkotiki

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	3 633		2 000	1 440	
Tulot					

Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.9.2009 § 84. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 3 633 000 €. Vuodelle 2011 kohdistuva irtaimistokustannus (irt/inv) on 250 000 € ja taidehankinta 35 000 €.

Hanke aiheuttaa 1 545 000 euron vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 31 M€ 20 vuodessa.

Kastellin monitoimitalo

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	38 220	904	1 000		
Tulot					

Hankesuunnitelma on käsitelty kaupunginvaltuustossa 24.8.2009 tavoitehintaa-arviolla 42 861 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 38 220 000 €. Lisäksi irtaimistovaraus on 2 565 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 220 000 €.

Kaupunginvaltuusto päätti 13.9.2010 kilpailuttaa Kastellin monitoimitalon toteutuksen elinkaarimallilla (kumppanuusmalli PPP). Vuoden 2011 määräraha on PPP -mallin kilpailuttamista varten. Kilpailutuloksen pohjalta päätetään monitoimitalon toteutustapa syksyllä 2011. Hankkeen rakentaminen ajoittuu vuosille 2012 – 2014.

Myllytullin uuden osan peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	4 424		400	2 000	2 024
Tulot					

Myllytullin koulun uudemman osan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2008 § 116 tavoitehintaa-arviolla 4 993 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 137 000 € ja kulttuuritoimen taidehankintavaraus 23 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 4 424 000 €. Vuoden 2011 määräraha on rakennussuunnittelua varten.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 436 000 € vuodessa eli 8,72 M€ 20 vuodessa.

Ruskonselän paloasema

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	2 625	64	1 200	1 361	
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ruskonselän paloaseman hankesuunnitelman 18.5.2009 tavoitehintaa-arviolla 2 925 000 €, jonka lisäksi irtaimistovaraus on 124 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 2 625 000 €. Ruskonselän uusi paloasema lisää Oulu – Koillismaan pelastuslaitoksen vuokramenoja 193 000 € vuodessa eli 3,86 M€ 20 vuodessa.

Oulun Keskuspaloaseman peruskorjaus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	8 015			200	4 000
Tulot					

Oulun Keskuspaloaseman peruskorjauksen hankesuunnitelman tavoitehintaa-arvio on

8 015 000 ja pelastustoimen irtaimistovaraus (irt/inv) on 150 000 €. Hankkeelle haetaan Palosuojelurahaston avustuksia.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 440 982 € vuodessa eli 8,72 M€ 20 vuodessa.

Nuorten työpajatoiminnan ja Kajaanintullin koulun pajaluokkien tilat

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot	4 659		100	2 000	2 559
Tulot					

Nuorisotoimen nuorten työpajat ja opetustoimen Kajaanintullin koulun pajaluokat toimivat nykyisin epätarkoituksenmukaisissa tiloissa ja erillään toisistaan. Hankesuunnitelma korvaavien tilojen järjestämisestä Intiön kasarmialueelle nuoriso- ja opetustoimen yhteishankkeena on valmistunut 30.10.2009. Sen tavoitehinta-arvio on 4,659 M€. Lisäksi irtaimistohankinnat (irt/inv) ovat yhteensä 290 000 €. Taidehankinta esitetään hankittavaksi nuorten taide- ja mediapaja Wankkurista, kustannus 0 €. Nykytiloista luovutaan uusien valmistumisen myötä.

Hanke aiheuttaa 417 000 € vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 8,34 M€ 20 vuodessa.

Takuuaikaiset erillishankkeet

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Menot		-	500	0	0
Tulot					

Määräraha käytetään erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajakaisten tehtävien rahoittamiseen. Kohteet vuonna 2011 ovat Ritaharjun monitoimitalo, Kaupungintalo, Vesalan monitoimitalo, Pateniemen koulun peruskorjaus ja Metsokankaan monitoimitalo. Takuuaikaisella rahoituksella ei ylitetä kohteiden hyväksytyjä kokonaisbudjetteja.

TILALIIKELAITOKSEN ERILLISINVESTOINNIT YHTEENSÄ

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			23 161	25 891	22 385
Tulot			108		

Tilaliikelaitos toteuttaa lisäksi vuosittain johtokunnan päätöksellä korjausrakentamisohjelman **9 M€** vuonna 2011, **9,2 M€** vuonna 2012 ja **9,4 M€** vuonna 2013. Korjausrakentaminen rahoitetaan vuokriin sisältyvillä poisto-osuuksilla. Tilakeskuksen talousarvioon on lisäksi varattu hankkeiden yleissuunnittelua varten vuosittain **0,3 M€**.

11 LIIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

11.1. OULUN ENERGIA LIIKELAITOS

ARVOT

- Asiakaskeskeisyys
- Tuloksellisuus
- Yhteiskuntavastuu
- Uudistuminen

VISIO 2015

Oulun Energia –konserni on johtava energia-alan toimija Pohjois-Suomessa. Se edistää kilpailukykyisillä ja kehittyvillä palveluillaan sekä tuotteillaan seudun asukkaiden hyvinvointia ja elinkeinoelämän elinkelpoisuutta sekä kantaa vastuunsa ympäristöstään ja henkilöstöstään.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- Asiakkaiden tarpeista lähtevä paras asiakaspalvelu
- Hallitaan koko toimintoketjua polttoaineista myyntiasiakkaisiin Pohjois-Suomessa, Pohjoista voimaa –konsepti on käytössä kokonaisvaltaisesti konsernissa ja OSM:n toiminta-alueella.
- Alueen asukkaille häiriötön ja turvallinen energian saanti kilpailukykyiseen hintaan
- Monipuolistetaan tuotanto- ja polttoainevalikoimaa, lisätään energiatuotannon joustavuutta ja biopolttoaineiden käyttöä.
- Turvataan kaupungin tuloutus kasvattamalla omaisuuden arvoa, ja toiminnan kannattavuus säilytetään vähintään nykyisellä tasolla.
- Yhteistyön ja tarvittaessa omistusjärjestelyjen sekä verkostoitumisen avulla kehitetään alueen energialiiketoiminnan kilpailukykyä.
- Korkeatasoinen energia-alan osaaminen Pohjois-Suomessa. Ymmärretään ja hallitaan energia- ja päästökaupan kansainvälistyminen.
- Vahva markkinaosuus säilytetään toiminta-alueella ja lisätään uusia asiakkuuksia.
- Konsernin työturvallisuudessa tavoitteena on päästä toimialan johtavalle tasolle: Tavoitteena ”0 tapaturmaa” –ajattelutavan sisäistäminen

Asiakas

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011
Nykyisten asiakkaiden pitäminen	Koko konsernin imago tukee kaikkia osa-alueita.	Pohjoista voimaa –konsepti täysimääräisesti käytössä, yhtiöiden yhteenlaskettu markkinointikustannus alenee. Konsernin vahvuus käytössä kun kilpailu kiristyy.
Palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita	Varotaan yli- tai alilaatua, sähköisiä palveluja lisätään	Konsernin laatupolitiikka linjassa, markkinoidaan käyttäen nopeita viestintäkanavia, CRM on käytössä kaikilla osa-alueilla. www-sivujen uudistus jatkuu ja toiminnallisuus tukee AMR:stä saatavia tietoja. Mittaustietokanta on käytössä.

Uusien asiakkaiden hankinta	Kannattavien asiakkaiden segmentointi ja asiakassegmenttien mukainen palvelutaso. Kilpailukykyiset hinnat.	Sähkön vähittäismyynnin asiakkuuksien määrä kasvaa, vaikka kilpailun kautta oman alueen asiakkuuksia menetetään. Kiristyvästä kilpailusta ja nousevista hinnoista huolimatta positiivinen asiakasvirta ja maine (sähkö-, kl-, siirto-, sähkövero-, päästökauppakorotukset)
-----------------------------	--	--

Talous

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011
Tuloutustaso omistajan määrittelemällä tasolla	Rahoitusvaikutus kaupungille suunnitelmallista	21 M€ (21) Sipo % vuoden 2009 tasolla (OE) Sipo % EMV sallima (OSV Oy)

Toimintatavat ja rakenteet

Kriittiset menestystekijät	Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011
Yhtenä kokonaisuutena johtaminen	Oulun Energiasta muodostuu konsernityyppisesti toimiva ja ajatteleva yksikkö uudessa yritysraenteessa.	Päätöksenteon reagoit nopeus isojen kilpailijoiden konserniyhtiöitä vastaan. Konsernisynergiat osana kilpailukykyä

Liiketoimien ja yhtiöiden tarkemmat toimintasuunnitelmat ja tulospalkkio-järjestelmät tukevat kriittisiä menestystekijöitä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET SUUNNITTELUKAUDELLE

Eurooppa integroituu ja energiaverotus kiristyy

Euroopassa haetaan malleja integroida energiamarkkinat yhdeksi kokonaisuudeksi. EU-komissio on asettanut työryhmän "Reference Retail Model", joka tutkii kuluttajansuojaa ja sosiaalisia kysymyksiä sähkömarkkinoilla. Työryhmän on määrä jättää raporttinsa komissiolle 3.10.2010. Eurelectric on perustanut oman työryhmän, jonka tavoitteena on laatia malli eurooppalaisille sähkön vähittäismyymtimarkkinoille vuonna 2020. Nordreg eli Pohjoismaiset valvontaviranomaiset on pohjoismaisen ministerikokouksen toimeksiannosta valmistellut asiaan liittyen yhteispohjoismaisia vähittäismyymtimarkkinoita vuodelle 2015. Nordregin on tarkoitus luovuttaa raporttinsa 1.9.2010.

Keskikokoiselle suomalaiselle energiakonsernille työryhmien esittämät vaihtoehdot ja kehityksen suunta asettavat sekä toiminnallisia että taloudellisia haasteita, joihin varautuminen on aloitettava. Lisähaastetta asettaa maiden eriasteinen tekninen ja markkinaehtoisuus. Integroitujen energiakonsernien asema paranee edelleen, ne eivät ole jääneet odottamaan, vaan useita ulkomaisia konserneja pyrkii Suomen ja Oulun seudun markkinoille uusilla ja aggressiivisilla toimintakonsepteilla.

Ympäristötietoisuuden lisääntyminen on ollut jo pitempään osa toimintaympäristön muutosta. Lupaprosessien tiukentuminen on heijastunut ja heijastuu jatkossakin siirtoon, tuotantoon, polttoaineisiin ja uuden kapasiteetin rakentamiseen. Kaikenlaiseen toiminnan suunnitteluun ja aloittamiseen liittyviin toimenpiteisiin on varattava tähänastista enemmän aikaa.

Suomessa painetta asiakashintojen korotuksiin tulee hallituksen linjauksista, joilla energiaveroja suunnitellaan nostettavan asteittain kautta linjan. Kesällä esitetystä lakiluonnoksessa myös turve palautetaan polttoaineverotuksen piiriin. Hallitus esittää, että

turpeelle asetetaan fiskaalinen vero, eli käytännössä turvetta verotettaisiin 3,9 eurolla megawattitunnilta (vuonna 2011 = 1,9 €/MWh) lämmöntuotannossa. Verot ja viranomaisten määrittelevät maksut viedään hintoihin, mikä toteutuessaan tarkoittaa vuoden 2011 osalta noin 10 prosentin suuruusluokkaa olevaa korotusta kaukolämmön hintaan. Myös hiilen ja maakaasun veroa ja sähköveroa suunnitellaan nostettavaksi.

Hallinto- ja kuntaministeriön Kunnat ja kilpailuneutraliteetti -hanke on saanut työnsä päätökseen ja luovutti esityksensä valtiovarainministeriölle 8.6.2010. Työryhmän esitys siirtynee valmisteluun ja lausunnoille, ja lain ennakoidaan tulevan voimaan vuoden 2011 alusta lukien. Avoimilla markkinoilla toimivat liikelaitokset ja omistajat joutunevat suunnittelukaudella arvioimaan toimintansa lähtökohtia uudelta pohjalta.

Oulun alueen kuntaliitosten myötä syntyvä uusi hallintoalue otetaan huomioon liiketoimialueiden toiminnassa.

OULUN ENERGIAN TOIMINNALLISET PAINOPISTEET

Oulun Energia –konsernin johtokunta omalta osaltaan hyväksyy koko konsernia ja liikelaitosta koskevat suuntaviivat ja tavoitteet asettaen samalla eri liiketoiminnoille ja yhtiöille tavoitteita.

Konsernin tavoitteet

Koko Oulun Energia -konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Konserni toteuttaa valtuuston edellyttämät toiminnalliset ja liiketaloudelliset tavoitteet. Liiketoimien ja erillisten yhtiöiden tavoitteiden tulee tukea koko kokonaisuutta. Johtokunta seuraa tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä kaupunginhallitukselle.

Tulevana vuonna konsernin organisaatio saatetaan toimimaan konsernisynergioita hyödyntäen tehokkaasti ja johtoryhmän roolia kasvatetaan. Tehokkaan synergian toteutumiseen tähtäävää koulutusta tulee järjestää sekä johtokunnalle että eri yhtiöiden hallituksille. Johtokunnan tulee seurata eri yhtiöiden ja liikelaitoksen tulosta, verkottumista ja kehittymistä siten, että Oulun Energian säilyttää ja vahvistaa markkina-asemaansa.

Johtokunta varmistaa sen, että kaikki Oulun Energia -konserniin kuuluvat yhtiöt ja liiketoimet luovat positiivista yrityskuvaa ja yhtenäistä kuvaa Pohjoista voimaa -toimijana.

Oulun Energian henkilöstöä tulee kehittää ja varmistaa, että Oulun Energiassa säilytetään osaaminen, jota tulevassa kansainvälistyvässä energiatoiminnassa tarvitaan. Oulun Energiassa kehitetään edelleen riskienhallintaa, joka palvelee koko yritystä kokonaisuutena. Johtokunta linjaa tuotantopanoksia tarvittaessa yli eri liiketoimintojen.

Toimialakohtaiset strategiset päätavoitteet

Polttoaineet

Polttoaineyksikön haasteet jatkuvat. Kuluneena kesänä turvetta saatiin nostettua vain noin 60 % tavoitemäärästä. Niukkuus polttoaineissa jatkuu. Tuleva lämmityskausi selvittää lisääntyneiden puupohjaisten polttoaineiden määrän ja jo aiemmin toteutetun hiileen varautumisen ansiosta. Pitemmällä ajalla nykyistä strategiaa täytyy terävöittää ja toiminnallistaa energiaketjussa. Kuluneelle kesälle asetettua tavoitetta, varmistaa turpeen saatavuus ja varastointi useammalle vuodelle, jouduttaneen siirtämään ensi kesään.

Oulun Energian biopolttoaineiden hankintaa ja vastaanoton kapasiteetin laajentamista tullaan arvioimaan osana konsernin toimintaa, uuden vastaanoton rakentamiseen varaudutaan talousarviossa. Biopolttoaineiden, puun yms. käytön lisäämisen rinnalla on varmistettava hiilivaihtoehto kriisin aikaisessa Oulun kaupungin lämpöhuollon turvaamisessa.

Nykyiset pitkäaikaiset turvesopimukset ovat voimassa vuoden 2010 loppuun ja neuvottelut uusista sopimuksista on käytävä tavoitteiden saavuttamiseksi. Konsernin on varmistettava oma turvetuotanto ja sitä täydentävät polttoaineiden ostosopimukset. Tavoitteena on tarkastella Turveruukin roolia Oulun Energia –konsernissa tuotannon turpeensaannin omavaraisuusasteen parantamiseksi. Oulun Energialla yhtenä Vapo Oy:n omistajana on mahdollisuus arvioida kuinka Vapoa tulisi kehittää turpeen käyttäjien edut huomioon ottaen. Tavoitteena on Vapon ja Turveruukin synergiaetujen hyödyntäminen.

Tuotanto

Oulun Energian tuotannon vastuulla on jätteen hyötykäyttöön perustuvan voimalaitoksen rakentaminen. Laitokselle hankittavan jätteen toimituksista on sovittava Oulun Jätehuollon ja muiden jätteentoimittajien kanssa. Jätteen toimitusketjua koko Oulun kaupunki –konsernissa voidaan tarkastella avoimesti siten, että ratkaisu sisältää yksinkertaisen ja kokonaisedullisen ratkaisun koko ketjuun.

Kunnossapito- ja korvausinvestoinneilla turvataan voimalaitosten (Merikoski, Toppila 1 ja Toppila 2) toiminta vuosikymmenen lopulle. Mahdollisten uusien voimalaitoshankkeiden lupayms. päätökset vaativat pitkän valmistelun. Lähinnä Toppila 1:tä korvaavan voimalaitoksen rakentamisen valmistelu aloitetaan, jolloin kaikkia vaihtoehtoja arvioidaan tarkastelemalla myös kumppanuusmalleja.

Tuotanto vastaa myös kaukolämmön rakentamisesta, jossa Kiiminki liitetään Toppilan voimalaitoksen verkostoon ja vältetään näin erillisten öljyllä toimivien keskusten käyttöä haittavaikutuksineen. Talousarviossa varaudutaan tähän.

Sähkökauppa

Sähkötukkukaupassa tuleva vuosi on haasteellinen, sillä sähkön markkinahinta on ollut pitkään alhaalla ja näyttää lähivuosina jäävän alhaiselle tasolle. Koko konsernissa tullaan tarkistamaan sähkökaupan riskienhallintajärjestelmää ja sen tuomia mahdollisuuksia. Valmistaudutaan eurooppalaisten sähköpörssien kiinteämpään yhteistyöhön.

Energiakauppayksikkö vastaa osakkuuksista muissa voimayhtiöissä. Lähivuosina tuulivoimahankkeita on tulossa, ja Oulun Energia tulee tilanteen mukaan osallistumaan näihin hankkeisiin. Säilyttääkseen asemansa osakkaana Oulun Energian tulee pääsääntöisesti olla mukana niissä hankkeissa, joita Pohjolan Voima Oy tai EPV Energia Oy toteuttavat. Varaudutaan mahdollisten investointien omarahoitusosuuteen.

Oulun Sähkönmyynti Oy

Oulun Sähkönmyynti Oy:n talous tulee kuluvan vuoden lisäksi vielä tulevana vuonna olemaan erittäin vaikea. Yhtiö tekee tappiota vielä vuonna 2010. Tämän jälkeen vanhan hallintamallin tuomat rasitteet suojaushinnassa muuttuvat parantaen tulosta.

Oulun Sähkönmyynti Oy:n täytyy alenevien hintojenkin kanssa pystyä vastaamaan kilpailijoiden markkinointi-iskuihin. Yhtiön on varauduttava tulevaisuudessa pohjoismaiseen vähittäismarkkinaan. Markkinoita tulee ohjaamaan myös automaattinen mittarinluenta, joka tulee käyttöön ja muuttaa vähittäiskaupan entistä nopeatemposemmaksi.

Yhtiöön on sijoitettu koko konsernin asiakkuuksien koordinointi ja markkinointi.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy ja perustettava rakentamisyhtiö

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n avaintavoitteita on saada mittaustietokantaa ja mittareiden etäluenta koskeva projekti päätökseen lainsäätäjän edellyttämässä aikataulussa.

Siirron ja jakelun osalta verkon rakentamisurakoinnin eriyttäminen jakautumalla uuteen ja perustettavan yhtiöön on tulevan vuoden suurimpia haasteita. Uuden rakentamiseen keskittyvän yhtiön on haettava liittoutumisia ja laajentumismahdollisuuksia, kun toiminta on saatu käyntiin.

Verkkourakointi tulee olemaan lähivuosina kilpailtu toimiala, sillä verkon rakentaminen on yhä kilpaillumpaa toimintaa. Mahdollisuuksina on katuvalaistuksien uusiminen entistä tehokkaampiin valaisimiin. Myös automaattiseen mittarinluentaan liittyvät työt työllistävät. Oulun Energian ja naapuriyhtiöiden osalta on mahdollisuus panostaa entistä enemmän sähköverkon huoltoon.

Konsernihallinto

Konsernihallinnon tulee pitää huolta sekä yhtiöiden että koko konsernin taloudesta ja sisäisestä tarkastuksesta. Uuteen konserniin on luotava talousjärjestelmä ja talouden seuranta palvelemaan koko kokonaisuutta. Uusien konserniyhtiöiden syntyessä myös toiminta- ja talousjärjestelmään liittyvä tarveanalyysi on tehtävä ensi vuoden aikana.

Konsernin tietojärjestelmät ja rahoitus

Rahoitus erityisesti tulevan jätteenpolttolaitoksen osalta tulee olemaan merkittävä ja työllistävä tehtävä Oulun Energiassa. Rahoitus toteutetaan yhteistyössä keskushallinnon kanssa, mutta rahoituksen ehdot tulevat Oulun Energian hoidettavaksi. Korkoriskin hallintaan liittyvät toimet tarkastellaan viimeistään ensi vuoden aikana.

Konsernin on luotava tietojärjestelmät, jotka kattavat koko konsernin tieto- ja televerkot ja tukevat konsernin ohjaamista yhtenä kokonaisuutena.

Henkilöstö

Työturvallisuus ja sen kehittäminen tulee olemaan koko konsernissa yksi vuoden 2011 teemoista. Työturvallisuuden johtamista ja käytännön toimintaa tullaan viemään selvästi malliin, jossa linjaorganisaatio johtaa yksiselitteisesti yksikköjensä työturvallisuutta ja turvallisuuden tuki avustaa linjaorganisaatiota. Turvallisuuteen liittyvää näkyvyyttä lisätään konsernissa ja tavoitteena on "0 tapaturmaa" –ajattelumallin sisäistäminen.

Konsernin henkilöstö tulee kuulumaan useisiin eri liittoihin, ja tämä aiheuttaa useita työehtoneuvotteluja. Konsernin sisällä työntekijöitä tulee kohdella mahdollisimman tasapuolisesti eri työehtosopimuksista huolimatta. Oulun Energia –konsernin sisällä pyritään henkilöstöresurssin liikkuvuuden avulla mahdollistamaan optimoidun käytettävissä olevan työvoiman optimaalinen käyttö. EHR- järjestelmä on käytössä läpi konsernin. Ks. liite.

Viestintä ja markkinointi

Oulun Energia -konsernin yrityksillä tulee olla yksi selkeä ja yhtenäinen ulkoinen ja sisäinen viestintä ja markkinointi. Siten turvataan maineenhallinta. Erityisesti tullaan panostamaan Pohjoista voimaa -teemaan, jolla tuodaan esille Oulun Energian paikallisuutta. Oulun Energian vahvuus on paikallisuus asiakaspalvelussa, työllistämisessä ja luonnonvarojen tehokkaassa käytössä. Konsernin kriisiviestintäsuunnitelma tullaan uudistamaan tulevan vuoden aikana.

TULOS JA TUNNUSLUVUT

Oulun Energia -konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan yhteensä 213 (211) M€. Sähkönmyyntituottojen arvioidaan tämänhetkisillä markkinahintaennusteilla olevan 47 % (54) liikevaihdosta 101 (114) M€, lämmönmyyntituottojen 32 % (27) liikevaihdosta, 68 (57) M€, siirtotuottojen 12 % (12) eli 26 (25) M€. Biopolttoaineiden myyntituottoja arvioidaan olevan 5 % (4) liikevaihdosta, 10,3 (8,6) M€ ja palveluntuotannon 3 % (3) eli 6,6 (5,6) M€.

Oulun Energia -konsernin liikevoiton arvioidaan olevan 40,9 (39,4) M€. Liikevoiton ennustetaan kasvavan 7,4 M€ vuoteen 2009 verrattuna. Syynä tähän ovat sähkönmyynnin arvioidun odotetun tuoton parantuminen ja verkkotoiminnan lievä tuloksen kasvu.

Oulun Energia -liikelaitoksen liikevaihdon arvioidaan olevan 164,6 (170,3) M€. Liikevoiton arvioidaan olevan 26,3 (24,4) M€. Tilikauden tulos 8,0 (6,3) M€, heikkenee 1,1 M€ verrattuna vuoden 2009 toteutuneeseen. Tarkemmin lukujen vertailuja on esitetty liitteissä.

Liikevaihtoennuste on tehty kesäkuun alun markkinahintaennusteilla, ja niihin sisältyy riskiä suojaussuunnitelmasta huolimatta. Hintavaihtelut markkinahinnoissa ovat viime aikoina voimistuneet. Toimintasuunnitelmassa oletetaan tuotantomäärien olevan polttoainesopimusten mukaiset.

Tuottotavoite

Toimintasuunnitelmassa vuoden 2011 tuottotavoite kokonaisuudessaan on 20,975 M€ tytäryhtiöiden osuudet ohjattuna Oulun kaupungille Oulun Energia -liikelaitoksen kautta.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n arvioidaan pääsevän omaan velkakirjojen mukaiseen tulostavoitteeseensa. Suurin kysymysmerkki sisältyy yhtiön rahoitusaseman säilyttämiseen positiivisena investointitarpeen pysyessä suhteessa korkeana.

Oulun Sähkönmyynti Oy:n arvioidaan omalta osaltaan tulouttavan lainan korkoja ja lyhennyksiä velkakirjojen mukaisesti. Tulostavoitteeseen sisältyy vaara, että markkinahinnat ohjaavat sähkön hinnoittelua niin, että kireässä kilpailutilanteessa voidaan joutua tinkimään ennakoitua enemmän vähittäismyyntihinnoista.

Turveruukilla ei ole tulostavoitteita, tavoitteet liittyvät polttoaineisiin ja niiden vaihteluiden vähentämiseen sekä kustannustason pitämiseen kilpailukykyisenä.

Hinnoittelu

Kaukolämmön hintoja tarkistetaan hallituksen kaavaileman turpeen ja hiilen energiaveron aiheuttaman hintamuutoksen verran. Alustavassa tarkastelussa veronvaikutus toimitusmaksuihin tulee olemaan vuoden 2011 osalta noin 10 prosentin luokkaa.

Oulun Energia -liikelaitoksen tuotannon polttoainerakenne on muuttumassa enemmän turvetta kalliimpien puupohjaisten polttoaineiden suuntaan, osin ympäristön ja osin turvepulan aiheuttamasta syystä, mutta tulevan veron kustannusvaikutus on merkittävä. Kun tilanne on kustannusten nousun osalta tiedossa, asiasta tehdään johtokunnan päätös myynti- ja toimitusehtojen rajoissa. Energiategollisuus ry suosittelee uudistettujen kaukolämmön toimitusehtojen käyttöönottoa, se ajoitetaan hallituksen esittämän fiskaalisen veron käyttöönoton tuoman hinnantarkistuksen yhteyteen.

Sähkön siirtohintoihin tehdään muutoksia Energiamarkkinaviraston salliman kohtuullisen tuoton puitteissa. Sähkön myyntihinta määräytyy markkinoilla. Molemmista hinnoista päättää ko. yhtiöiden hallitus. Haukiputaan Energia Oy:n alueen kaukolämpöhinnat on jäädytetty vielä tuleviksi vuosiksi. Oulunsalon asiakkaat, jotka ovat asiakkaina runkoverkon alueella, pääsevät Oulun Energian hinnoittelun piiriin tulevan vuoden jälkeen. Erillisverkkojen osalta hinnoittelu jatkuu edelleen tuotantotavan määräämällä omalla hinnoittelulla kuten tähän asti.

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Investoinnit vuodelle 2011 Oulun Energia -konsernissa tulevat olemaan noin 63,5 M€. Oulun Energia -konsernin ja -liikelaitoksen investoinnit toteutunevat jälleen selvästi poistoja isompana, ja tarkastelujaksolla investointitarve jatkuu suurena. Investoinneissa pitää tarkastelujakson 2011-2013 lopussa varautua Toppilan voimalaitosten jatkon selvitystyöhön. Investointiarviot yhtiöittäin on listattu liitteissä.

Oulun Energia -liikelaitoksen investoinnit vuonna 2011 ovat yhteensä 46,6 M€. Merkittävimmät investoinnit jätteen hyötykäyttöön perustuvan laitoksen ohella ovat kaukolämpöverkon rakentaminen kaupungissa ja Kiimingissä. Vuodelle 2011 varaudutaan uuden puunvastaanottolinjan rakentamisselvitykseen ja itse rakentamiseen, mikäli hanke osoittautuu kannattavaksi. Vuonna 2012 investoinnit laskevat noin 37,3 miljoonaan euroon, ja vuonna 2013 hankkeet edellyttävät 20,4 M€ investointitasoa.

Oulun Energia -liikelaitoksen rahoituslaskelma osoittaa alijäämää noin 8,6 M€, missä on otettu huomioon 21 M€ ulkopuolinen lainoitus jätteen hyötykäyttöön perustuvan voimalaitoksen rakentamiseen. Alijäämä on tarkoitus kattaa kassasta, mutta sitä tarkastellaan tilikauden aikana, ja mikäli tarvetta ilmenee, varaudutaan noin 8 miljoonan euron lisävelan ottoon edellisen lisäksi.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	161 401	170 250	164 630	166 754	168 906
Valmistus omaan käyttöön	30	25	99	101	102
Liiketoiminnan muut tuotot	2 284	2 296	3 113	3 160	3 207
Tuet ja avustukset kunnalta	7	0	5	5	5
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105 509	-118 946	-108 541	-110 712	-112 926
Palvelujen ostot	-9 476	-7 778	-9 637	-9 830	-10 027
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6 951	-7 320	-7 303	-7 449	-7 598
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-2 121	-1 969	-1 924	-1 962	-2 001
Muut henkilöstösivukulut	-442	-532	-520	-531	-541
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 164	-10 400	-11 865	-11 507	-11 388
Liiketoiminnan muut kulut	-1 873	-1 244	-1 760	-1 796	-1 831
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	27 185	24 383	26 297	26 232	25 907
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3 971	3 935	3 822	3 822	3 822
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut	-1 012	-950	-1 159	-1 159	-1 159
Sijoitetun pääoman korvaus	-20 939	-20 975	-20 975	-20 975	-20 975
Muut rahoituskulut	-9	-50	-1	-1	-1
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERÄ	9 197	6 343	7 984	7 920	7 595
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	9 197	6 343	7 984	7 920	7 595
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 197	6 343	7 984	7 920	7 595

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia Liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
Varsinaisen toiminnan ja invest. Rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	27 185	24 383	26 297	26 232	25 907
Poistot ja arvonalentumiset (+)	10 164	10 400	11 865	11 507	11 388
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 988	-18 040	-18 312	-18 312	-18 312
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Muut tulorahoituksen korjauserät	44	-40	-40	-40	-40
Tulorahoitus yhteensä	19 405	16 703	19 809	19 387	18 943
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-37 967	-43 091	-46 786	-37 321	-20 388
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	8				
Käyttöomaisuuden myyntituotot					
	-37 899	-43 091	-46 786	-37 321	-20 388
Toiminnan ja investointien rahavirta	-18 494	-26 388	-26 977	-17 934	-1 445
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle (-)					
Antolainasaamisten lisäykset muille (-)	-22				
Antolainasaamisten vähennykset kunnalle (+)					
Antolainasaamisten vähennykset muille (+)	-22	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys	23 756	30 000	20 800	10 200	0
Kunnalta saatujen lainojen vähennys		-822	-822	-822	-822
Jätevoimalaitoksen lainojen vähennys		0	0	0	-3 283
Muilta saatujen lainojen vähennys	-3 142	-3 142	-4 942	-4 942	-4 942
Yhteensä	20 614	26 035	15 035	4 435	-9 048
Peruspääoman muutos	4 940				
Ylijäämän palautus kunnalle	-10 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Liittymismaksujen muutos		1 500	1 500	1 500	1 500
Vaihto-omaisuuden muutos	-947				
Saamisten muutokset kunnalta	525				
Saamisten muutokset muilta	-9 415	1 705	1 236	1 705	1 705
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos kunnalta	673	0	0	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos muilta	1 967				
Rahoitustoiminnan kassavirta	-7 197	3 205	2 736	3 205	3 205
Kassavarojen muutos	-10 160	2 852	-9 206	-10 294	-7 288
Kassa 31.12.	12 473	30 651	4 086	-6 207	-13 495
Kassa 1.1.	22 633	27 799	13 292	4 086	-6 207
Muutos	-10 160	2 852	-9 206	-10 294	-7 288

	Päivitetty				
	Alkup. budj. 2010	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012	Budjetti 2013
OULUN ENERGIA LIIKELAITOS	43 091 000	21 491 000	46 786 000	37 321 000	20 387 500
vy HALLINTO JA TALOUS					
139 ATK-OHJELMAT JA LAITTEET (ent. 233)	370 000	370 000	370 000	370 000	370 000
YRITYSPALVELUT					
231 KIINTEISTOT	120 000	120 000	140 000	140 000	140 000
232 KONEET JA KALUSTO	70 000	70 000	50 000	50 000	50 000
Yht.	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000
POLTTOAINEET					
331 POLTTOAINETIETOJÄRJESTELMÄ					
332 VIHREÄSAAREN POLTTOAINEKENTTÄ					
Yht.					
KAUKOLÄMPÖ					
531 KONEET JA KALUSTO	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
533 KAUKOLÄMPÖVERKOSTO	4 396 000	4 396 000	10 783 500	13 578 500	4 500 000
535 ENERGIAMITTARIT	300 000	300 000	297 500	297 500	297 500
Yht.	4 731 000	4 731 000	11 116 000	13 911 000	4 832 500
TUOTANTO					
731 TOPPILAN VOIMALAITOS 1	3 350 000	3 350 000	4 810 000	3 350 000	10 695 000
732 TOPPILAN VOIMALAITOS 2	3 350 000	3 350 000	7 640 000	8 350 000	3 350 000
733 LÄMPÖKESKUKSET	300 000	300 000	200 000	200 000	200 000
734 MERIKOSKEN VOIMALAITOS	250 000	250 000	610 000	250 000	250 000
736 KONEET JA LAITTEET	550 000	550 000	550 000	500 000	500 000
737 LAANILAN EKOVOIMALAITOS	30 000 000	8 400 000	21 300 000	10 200 000	
Yht.	37 800 000	16 200 000	35 110 000	22 850 000	14 995 000

11.2 OULUN VESI LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Vesi on vuonna 2015 taloudellisesti kannattava seudullinen vesilaitos, jonka palvelut ovat maan parhaat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Laadukkaita vesihuoltopalveluja tuottavan ja tehokkaan seudullisen vesihuolto-organisaation muodostaminen
2. Kilpailukykyisimmät taksat muihin toimijoihin verrattuna.
3. Asiakastyytyväisyys parhaiden tasolle kehittämällä palveluja ja toimintatapoja asiakkaiden tarpeiden mukaisiksi.
4. Vedenhankinnan turvaaminen valmistelemalla Viinivaaran pohjaveden käyttöön siirtymistä.
5. Omiin ydintoimintoihin keskittyminen ja toimintatapojen kehittäminen tehokkuuden lisäämiseksi
6. Energiataloudelliset ja kestävän kehityksen mukaiset ratkaisut vesilaitostoiminnassa kaupungin strategian mukaisesti.
7. Vesihuoltoverkoston riittävällä saneerauksilla varmistetaan hyvä palvelutaso ja omaisuuden arvon säilyminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Puhtaan veden kulutus on pienentynyt 2000-luvulla kiinteistöjen vesikalusteiden ja teollisuuden prosessien kehittymisen ansiosta. Ominaiskulutuksen laskun ennustetaan jatkuvan lähivuosina ja samaan aikaan vesilaitosprosesseihin ja vesihuollon verkostoihin on investoitu huomattavasti mikä lisää laitoksen taloudellisia haasteita. Oulujoen raakaveden laatu on orgaanisen aineen pitoisuuden osalta heikentynyt, mikä on lisännyt puhdistuskemikaalien käyttömääriä.

Viinivaaran pohjavesihankkeen vesioikeudellinen lupahakemus on aluehallintoviraston käsittelyssä ja päätös saataneen suunnittelukauden aikana. Hanke mahdollistaa tavoitteen mukaisesti ensiluokkaisen pohjaveden tarjoamisen alueen asiakkaille ja varmistaa kaupunkiseudun vedenhankintaa. Kaupunginvaltuusto tekee lopullisen investointipäätöksen, kun lupakäsittely on edennyt ja lopulliset lupaehdot ovat selvillä.

Oulun seudun kuntaliitospäätös on suuri haaste kuntien vesihuoltotoiminnan uudelleenorganisointiin. Liittyvillä kunnilla on osakeyhtiö- ja liikelaitosmuotoisia organisaatioita. Suunnitelmakaudella valmistellaan Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin vesihuoltolaitosten toiminnan yhdistyminen Oulun Veteen ja selvitetään liitoksen taloudelliset vaikutukset. Liitoksen edellyttämät muutokset toimintaan tehdään pääosin vuoden 2012 aikana.

Seudullisen jätevesiyhteistyön selvitys Haukipudas- Kiiminki- Iin suunnan jätevesien johtamisesta ja keskitetystä käsittelystä Taskilan puhdistamolla on valmistunut. Kunnat antavat lausuntonsa hankkeeseen sitoutumisesta vuoden 2010 aikana. Haja-asutuksen viemärintarpeet lisääntyvät kuntaliitosten myötä merkittävästi.

Verkostorakentamisessa pyritään kilpailutuksen lisäämiseen ja rajoittamaan kaupungin oman urakoinnin osuutta. Vesihuoltoverkoston saneerausvelka on nykyisellä saneeraustahdilla

lisääntymässä. Vesihuollon verkosto-omaisuuden kunnosta ja vesihuollon toimitusvarmuudesta huolehditaan lisäämällä saneerauksien suhteellista osuutta ja valmistelemalla verkkotietojärjestelmän käyttöönottoa.

Vireillä olevassa vesihuoltolain uudistuksessa esitetään hulevesien viemärointi erotettavaksi vesihuoltolain mukaisesta vesihuollosta, ja kunnalle säädettäisiin velvollisuus huolehtia hulevesien hallinnasta asemakaava-alueilla. Lisäksi uudistuksessa esitetään, että vesihuoltolaitokset voivat joutua suorittamaan asiakkailleen vakiohyvityksen mikäli talousveden toimittaminen keskeytyy pidemmäksi ajaksi.

Jätevedenpuhdistamon typenpoistolaajennus valmistui käyttöön vuoden 2008 syksyllä. Puhdistamon lupamääräyksiin ei odoteta lähivuosina tiukennuksia. Jätevesilietteen Kemicond-käsittely on käytössä ja lietteen kuiva-ainepitoisuuden nostamiseen tähtäävää kehitystyötä jatketaan. Lietteen aumakompostointi alkoi kesäkuussa 2009 Haukiputaan Vittakankaan alueella ympäristöluvan ehtojen mukaisesti ja lisäksi hygienisoitua lietettä on viety lannoitteeksi peltokäyttöön. Typenpoiston ja lietteenkäsittelyn tehostaminen lisäsivät olennaisesti jätevedenkäsittelyn käyttökustannuksia.

Suunnittelukaudella selvitetään jätevesilietteen vaihtoehtoisia menetelmiä ja energiataloudellisia hyödyntämismahdollisuuksia.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Palvelujen asiakaslähtöisyys

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Suomen paras asiakastyytyväisyys	Parannus vuotuisen WACSI-kyselyn tulosten keskiarvoissa toisiin laitoksiin ja omaan keskiarvoon nähden.	Wacsi-kyselyn tulos

Veden laatu ja toimitusvarmuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Vesijohtoveden laatua parannetaan jatkuvasti	Vesijohtoveden orgaanisen aineen määrä (TOC -luku) aina alle 2,3 mg/l	TOC-luku <2,3 mg-/l

Viemäriverkon ja jätevesien käsittelyn toimivuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävän kehityksen mukainen lietteenkäsittely	Puhdistusprosessi toimii ja täyttää lupaehdot. Kemicond -lietteen-käsittely ja kompostointi toimivat haitattomasti Vittakankaalla.	seuranta

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Tilikauden tulos tavoitteen mukainen. Palvelujen tuotantokustannusten kehitys keskimääräistä parempi.	tilikauden tulos
Taksataso kohtuullinen	Vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2010 ktaalot Oulu 3,17 €/ m ³ , keskiarvo muut 3,57€ /m ³)	hinta keskitasoon nähden

Sertifioitujen laatu- ja työturvallisuusjärjestelmien toimivuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Jatkuva toimintojen ja toimintavarmuuden parantaminen	Myönteinen kehitys laatu- ja OHSAS-työturvallisuusjärjestelmän määräaika-arvioinnissa.	seuranta

Selkeä ja tehokas johtamisjärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittarit
Organisaatiota johdetaan strategia-lähtöisesti ja henkilöresurssit mitoitetaan oikein	Kehityskeskustelut käydään koko henkilöstön kanssa	seuranta

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011-2013

Jätevedenpuhdistuksen tiukentuneet puhdistusvaatimukset täytetään myös typen osalta typenpoistolaajennuksen valmistuttua. Kemicond-lietteenkäsittelyprosessi ja menetelmään liittyvä kompostointi hoidetaan Vittakankaalla ulkopuolisen urakoitsijan kanssa tehdyllä sopimuksella. Lietteenkäsittelyn ympäristöhaitat minimoidaan voimassaolevaa ympäristölupaa ja sopimusta noudattaen. Lietteen kuiva-ainepitoisuuden nostoon liittyvää kehitystyötä jatketaan.

Vaihtoehtoisena lietteenkäsittelymenetelmänä tutkitaan yhteismädätyksen mahdollisuutta. Jätevesilietteen ja biojätteen yhteismädätystä (biokaasutuslaitos) koskeva esiselvitys on käynnissä yhdessä Oulun Jätehuollon kanssa.

Viinivaaran pohjavesihankkeen investointipäätös valmistellaan suunnittelukaudella valtuuston käsiteltäväksi. Mahdolliset hankkeen lupakäsittelyn lisäselvitykset laaditaan.

Vesihuollon toimivuus turvataan riittävällä verkostojen saneerauksella. Vesihuoltoverkostojen rakentamisen rahoitus turvataan lisäämällä asteittain kilpailutettavien urakoiden määrää liikelaitosten kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Verkostojen kunnossapidossa on edelleen tarvetta toimintatapojen kehittämiseen ja tehokkuuden lisäämiseen, joiden toteutumista valvotaan kunnossapitosopimuksella. Kunnossapidon organisointi tulee uudelleenarvioitavaksi laajentuvan toiminta-alueen tarpeet huomioiden. Verkosto-omaisuuden hallintaan valmistellaan verkkotietojärjestelmän käyttöönottoa, joka parantaa verkostojen kuntotietojen tallennusta ja analysointia sekä investointien suunnitelmallista kohdentamista.

Seudullinen vesihuolto-organisaatio on muodostumassa kuntaliitoksen toteutuessa 2013. Muutos tähtää kustannustehokkaan ja toimintavarmen vesihuollon järjestämiseen. Valmistelut toimintojen ja toimintatapojen yhtenäistämiseksi käynnistetään hyvissä ajoin.

Henkilöstön osaamista ja työssä jaksamista tuetaan jatkuvalla koulutuksella ja aktiivisella työkykyä ylläpitävällä toiminnalla. Sairaspoissaolojen myönteinen kehitys pyritään säilyttämään. Puhdistamoiden käytönvalvojat ovat koulutautuneet kattavasti moniosaajiksi mikä mahdollistaa työnkierron ja entistä monipuolisemmat tehtävät. Lisäksi ennakoivaa huoltoa tehostetaan hyödyntämällä henkilökunnan osaamista yhteisesti laadittujen työnkuvien pohjalta.

Vesilaitosprosessien kehitystyö on jatkuvaa. Vedenjakeluvarmuutta parannetaan häiriötilanteiden varalta rakentamalla lisää alavesisäiliötilavuutta Hintan vedenpuhdistamolle. Puhdistamon alavesisäiliön suunnittelussa otetaan huomioon lähialueen maankäyttö sekä mahdolliset pohjavesihankkeen vaikutukset.

Osallistutaan aktiivisesti vesihuollon kehittämishankkeisiin, benchmarking –toimintaan ja opinnäytetöiden laatimiseen. Yksityiskohtaiset toiminnalliset tavoitteet tarkentuvat käyttösuunnitelman yhteydessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Oulun Veden investointien määrä on vuonna 2011 noin 8,9 milj. € ja merkittävimmät investoinnit kohdistuvat vesihuoltoverkostojen rakentamiseen uusille kaava-alueille. Verkostojen saneerausvelka on 2000-luvun uusimistahdilla lisääntynyt ja siihen perustuen kohteet painottuvat enemmän saneerausinvestointeihin v. 2011-2013. Puolivälinkankaan tornin betonipintoja kunnostetaan vuosina 2011-2012.

Jätevesilietteen mahdollinen yhteismädätys biojätteiden kanssa (biokaasutuslaitos) selvitetään Oulun Jätehuollon kanssa. Laitoksen suunnitteluun on varattu 0,3 milj. € ja investointiin 4 milj. € vuosille 2012-13. Hankkeen kannattavuuslaskelmiin tulee vaikuttamaan merkittävästi nykyisen Kemicond- lietteenkäsittelysopimuksen tulevaisuus. Hollihaan pumppaamon saneeraukseen käytetään 0,5 milj.€ ja jätevedenpuhdistamon lietteenkuivauksen uusimiseen käytetään 0,5 milj.€ vuonna 2011.

Vedenpuhdistamoiden ylläpitosaneerauksiin on kohdistettu 0,6 milj. € ja Hintan alavesisäiliötilavuuden lisäämiseen on varattu 3 milj. € vuosille 2012-13. Viinivaaran pohjavesihankkeen lopullinen investointipäätös (yht. 69 milj. €) käsitellään valtuustossa 2011-12. Hankkeen rakennussuunnitteluun on vuosille 2012-13 varattu 0,6 milj. €.

investoinnit (1000 €)	2010	2011	2012	2013
verkostot, vesitornit	6 550	6 750	6 230	6 100
puhdistamot / Hintta ja Kurkelanranta	665	650	1 610	2 360
Jätevedenpuhdistamo/ Taskila	465	720	220	220
biokaasutuslaitos	150	300	2 000	2 000
Viinivaara (rak.suunnittelu)	50	100	300	300
muut	240	415	345	185
yhteensä	8 120	8 935	10 705	11 165

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	22 047 000	22 935 000	23 490 000	24 087 000	24 775 000
• Investoinnit	8 253 000	8 120 000	8 935 000	10 705 000	11 165 000
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	5 747 000	4 831 000	5 037 000	5 145 000	5 487 000
• sij. pääoman tuotto, %	6,4 %	6,8 %	7,1 %	7,2 %	7,5 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Suoritteet					
myyty vesimäärä, m ³	8 562 217	8 550 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
laskutettu jätevesimäärä, m ³	9 285 861	9 220 000	9 200 000	9 200 000	9 200 000
vesihuoltoverkoston lisäys, m	330 000	45 000	45 000	45 000	45 000

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Vesimaksu, (alv 22 %), €/m ³	1,24	1,30	1,34	1,38	1,41
Jätevesimaksu, (alv 22 %), €/m ³	1,71	1,78	1,83	1,88	1,94
Liittymien lisäys, kpl	1550	250	250	250	250
Liiketoiminnan kulut, 1000 €	10 471	11 284	11 547	11 756	11 923
Tuloutus kaupungille, 1000 €	4 311	4 310	4 310	4 310	4 310
Suunnitelmapoistot, 1000 €/a	6 630	6 840	6 940	7 220	7 400
liikevaihto /hlö (1000 €/hlö)	315	323	331	339	344

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

TUOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	22 047	22 935	23 490	24 087	24 775
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	769	20	34	34	35
Tuet ja avustukset kunnalta	32				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 460	-2 558	-2 635	-2 659	-2 738
Palvelujen ostot	-4 513	-4 806	-4 805	-4 913	-4 923
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 505	-2 647	-2 736	-2 791	-2 847
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-611	-792	-813	-821	-830
Muut henkilöstösivukulut	-168	-150	-170	-177	-185
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 630	-6 840	-6 940	-7 220	-7 400
Liiketoiminnan muut kulut	-214	-331	-388	-395	-400
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	5 747	4 831	5 037	5 145	5 487
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot		20			
Muut rahoitustuotot	20	14	14	14	14
Kunnalle maksetut korkokulut	-275	-140	-150	-160	-190
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-4 311	-4 310	-4 310	-4 310	-4 310
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA	1 181	415	591	689	1 001
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 181	415	591	689	1 001
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	339	-258	33	-444	-255
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 200	600	350	850	700
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	320	757	974	1 095	1 446

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	5 747	4 831	5 037	5 145	5 487
Poistot ja arvonalennukset	6 630	6 840	6 940	7 220	7 400
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 566	-4 416	-4 446	-4 456	-4 486
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	-8				
Investoinnit					
Investointimenot	-8 253	-8 120	-8 935	-10 705	-11 165
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18				
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-422	-865	-1 404	-2 796	-2 764
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset muille (-)	-8				
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	637	400	500	2 200	2 000
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-1 421	-1 167	-1 207	-1 030	-1 016
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-31				
Saamisten muutokset muilta	-295				
Korottomien velkojen muutos	2 710	1 500	1 800	1 800	1 800
Rahoituksen rahavirta	1 592	733	1 093	2 970	2 784
Rahavarojen muutos	1 170	-132	-311	174	20
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1 670	1 538	1 227	1 401	1 421
Rahavarat 01.01	500	1 670	1 538	1 227	1 401
Rahavarojen muutos	1 170	-132	-311	174	20

11.3 OULUN SATAMA LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Satama on pohjoisen Euroopan johtava satama

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Satama vastaa pohjoisen Euroopan kuljetustarpeisiin

Oulu on Perämeren yksikköliikennekeskus ja bulkliikennekeskus

Olemme kansainvälinen toimija ja ympäristön huomioiva toimija

Olemme haluttu, luotettava sekä varma yhteistyökumppani ja työnantaja

Luomme uusia toimintamalleja

Toimimme taloudellisesti ja tehokkaasti

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Toimintaympäristössä on tapahtumassa suuria muutoksia, joilla on merkitystä Oulun Sataman ohella myös muihin Perämeren satamiin. Uudet kaivoshankkeet, Kolari ja Sokli, synnyttävät erittäin suuren vientitavaravirran. Edellä mainittujen kaivoshankkeiden lisäksi Pohjois-Suomessa on monia muita kaivostoimintaan liittyviä hankkeita, joilla on suuri merkitys alueen maakuljetuksiin ja myös merikuljetuksiin.

Suomen metsäteollisuuden tilanne on edelleen haasteellinen. Mahdolliset muutokset tulevat muuttamaan metsäteollisuuden raaka-aine- ja valmiiden tuotteiden virtoja.

Luoteis-Venäjän transitoliikenteen käynnistymistä on odotettu jo runsas vuosikymmen. Ainoa kohtuullisen suuri transitovirta on ollut rautapellettien vienti Suomen kautta. Liikenteen käynnistymistä on haitannut mahdollisuus käyttää ns. oikorataa kansainvälisiin kuljetuksiin siten, että reitityksen voisi tehdä kansainvälinen operaattori. Lisäksi konttiliikenteen kehittyminen on estynyt johtuen rajaliikennesopimuksesta puuttuvasta mahdollisuudesta ohjata kontteja rautateitse Vartiuksen raja-aseman kautta.

Oulun Satamalla on käynnissä Luoteis-Venäjän markkinointihanke. Pää tavoite on lisätä Oulun Sataman kautta kulkevan liikenteen määrää ja Oulun Sataman ja sen tarjoamien palveluiden tunnettuutta Luoteis-Venäjällä.

Oulun Satama on vuoden 2009 aikana uudistanut strategiansa. Iso, uusi tavoite liittyy bulk -terminaalien toteuttamiseen. Terminaalien toteuttaminen vaatii myös terminaalien käyttäjiltä sitoutumista terminaalien käyttöön. Strategian pohjalta vuoden 2010 aikana päivitettiin Sataman yleissuunnitelma. Tulevien vuosien suunnittelussa otetaan strategian ja yleissuunnitelman linjaukset huomioon ja pyritään niiden toteuttamiseen.

Merihiekan nosto Perämerellä on varteenotettava keino rakennusmateriaalin tarpeen tyydyttämiseksi Perämeren rannikolla. Hiekan varastoinnin ja kuljetuksen osalta on selvitystyö käynnissä.

Oulun edustan merialueille on suunniteltu toteuttavaksi useita tuulivoimalahankkeita. Toteutusvaiheessa tarvitaan satama, joka toimii tavarantoimitus-, säilytys- ja edelleentoimituspaikkana. Lisäksi satama-alueella tehdään voimaloiden kokoonpanotyötä.

Ympäristöasiat ovat osa jokapäiväistä toimintaa. Jatkossa Oulun Satama tulee varustamaan uudet ja korjattavat laiturit viemäriiitännällä ja maasähkön liittymän rakentamismahdollisuudella. Ensimmäinen tällainen hanke on Nuottasaaren laiturin saneeraus. Valtionvarainministeriön työryhmän raportin mukaan satamien on muutettava organisaationsa osakeyhtiöksi. Aikataulu muutoksen tekemiseksi päätetään säädettävässä laissa. Laki tulee voimaan joko vuoden 2010 lopussa tai vuoden 2011 alussa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Sataman infrastruktuuri liikenteen tarpeiden mukainen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Väylä kunnossa	Riittävät kustannustiedot käytävissä	Etenee valtion hallinnossa

Aktiivinen markkinointi ja vaikuttaminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimiva markkinointisuunnitelma	Markkinointisuunnitelman toteuttaminen	Edetään suunnitelman mukaan

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen	Tuloutustavoite saavutetaan	807 302 €

Hallintomuodon muutos

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Muutos osakeyhtiöksi	Valmistelun aloitus	Toiminta käynnistyy säädettävän lain aikataulussa

Sertifioitu toimintajärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimintajärjestelmän mukainen toiminta	Sertifikaatit säilyvät	Ulkoinen auditointi

Vastuullinen toiminta ympäristöasioissa

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Ympäristöluvan mukainen toiminta	Ilman poikkeamia	Poikkeamat

Kyky vastata markkinoiden vaatimiin muutoksiin

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Strategialähtöinen johtaminen	Uuden strategian sisäänajo	Strategia-tilaisuudet

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2011

Sahatavaran vienti alkoi elpyä vuoden 2009 syksyllä siinä määrin, että katetut varastotilat eivät riittäneet. Valtuuston hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti Oritkariin rakennetaan 6000 neliön varasto ensisijaisesti sahatavaran varastointiin. Samassa yhteydessä rakennetaan myös lisää kenttätilaa konteille ja projektilasteille. Kyseinen alue sopii mainiosti läheiselle merialueelle rakennettavien tuulivoimaloiden varasto- ja kokoonpanoalueeksi. Investointi toteutetaan vuosien 2010 ja 2011 aikana.

Finnsementti Oy:n siirtyminen Vihreäsaareen on muuttunut alkuperäisestä aikataulustaan. Nykyisen suunnitelman mukaan Finnsementin toiminta siirtyy Toppilasta Vihreäsaareen vuoden 2011 loppuun mennessä. Aikaisemmille vuosille aikataulutetut investoinnit siirtyvät vähintäänkin vuodelle 2011.

Eduskunta säätää satamiakin koskevan lain joko vuoden 2010 lopulla tai vuoden 2011 alussa. Laissa määrätään mihin mennessä satamien on muutettava hallintomuotonsa liikelaitosmallista osakeyhtiöksi. Sataman hallintomuodon muutoksen valmistelu on aloitettava vuonna 2011 riippumatta mihin mennessä muutos on viimeistään toteutettava.

Baltic Bulk Oy rakentaa Vihreäsaareen bitumiterminaalin Nesteen entisen bitumiterminaalin paikalle. Hanke edellyttää Satamalta putki- ja pohjarakennusinvestointeja noin 250 000 eurolla, joka toteutetaan ainakin osittain jo vuoden 2010 aikana.

Internet -sivut pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Vuosittain laaditaan korkeatasoinen toimintakertomus ja julkaistaan kaksi numeroa asiakas-, henkilöstö- ja sidosryhmä – OuluPort -lehteä. Lisäksi lehtimainontaa tai muuta painettua mainontaa käytetään erillisen suunnitelman mukaisesti ja muu esitemateriaali päivitetään tarpeen mukaan.

Sataman toimintajärjestelmä pidetään yllä ja järjestelmään tehdään tarpeelliset päivitykset. Toimintajärjestelmä sisältää sertifioitua laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät. Satama osallistuu myös ympäristöluvan lupaehtojen mukaisesti ilman laadun seuranta- sekä vesistö- ja kalataloustarkkailutyöryhmien työskentelyyn.

Henkilökunta osallistuu kaupungin keskitettyyn koulutusohjelmaan ja työsuojelukoulutukseen. Lisäksi osallistutaan erikseen oman alan täydennyskoulutuksiin. Sataman henkilökunta osallistuu työyhteisön kehittämistilaisuuksiin.

Oritkarissa on suunnitelmissa rakentaa logistiikkakeskus – Grand Cargo Center. Rakennus sijoittuu satamatalon ja operaattorin rakennusten väliin. Toteutuessaan logistiikkakeskus lisää Oulun Sataman palvelutarjontaa merkittävästi. Hanke vahvistaa yhdessä isojen kenttätilojen kanssa mahdollisuuksia saada projektilasteja.

Oulun Satama on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Luoteis-Venäjälle suuntautuvaan markkinointihankkeeseen. Hanke on aloitettu vuonna 2010 ja jatkuu vuonna 2011. Ensimmäisiä merkit transitoliikenteen alkamisesta on jo havaittavissa.

Satamalla on usean vuoden ajan ollut tavoitteena sairauspoissaolojen pienentäminen. Tämä ei onnistu pelkästään Sataman toimenpitein, vaan se vaatii Oulun Työterveyden voimakasta sitoutumista Sataman tavoitteeseen. Ennaltaehkäisyyn tulisi löytää uusia keinoja ja resursseja. Vuoden 2011 toiminnan suunnitteluun liittyy monia epävarmuustekijöitä. Sataman osalta heijatusvaikutus kohdistuu ensisijaisesti metsäteollisuuden tavaravirtoihin sekä konttiliikenteeseen. Lisäksi Venäjän kaavailemat muutokset konttien kuljettamisessa saattavat vaikuttaa siihen, ettei Suomessa vapaudu riittävästi kontteja vientiteollisuuden tarpeisiin. Pahimmassa tapauksessa Suomen konttiliikenne vähenee merkittävästi tai ainakin hinnat nousevat.

Oritkarin ja Vihreäsaaren sataman alueelle laaditaan asemakaava. Vihreäsaaren asemakaava valmistuu vuoden vaihteessa 2010-11. Oritkarin asemakaavan laatiminen aloitetaan vuonna 2010 ja se valmistuu vuonna 2011.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2012-2013

Oulun Sataman yleissuunnitelma päivitettiin vuonna 2010. Suunnitelma luo perustan tulevien vuosien investoinneille ja muille kehittämistoimenpiteille.

Sen jälkeen kun Finnsementti Oy on lopettanut toimintansa Toppilassa, lopettaa Oulun Satama kauppamerenkulun mukaisen satamatoiminnan Toppilassa. Tavoitepäivämäärä on 30.4.2012. Finnsementin rakentaessa sementtisiilot Vihreäsaareen, puretaan bulk-laiturin läheisyydessä oleva huoltorakennus. Rakennus on huonokuntoinen ja sijainti vaikeuttaa siilon rakentamista ja sen toimintaa.

Oleellinen liikenteen kasvattaminen Oulussa edellyttää bulk-liikenteen voimakasta lisäämistä. Pohjois-Suomessa onkin useita kaivoshankkeita vireillä. Kilpailukykyinen toiminta tässä yhteydessä edellyttää nykyistä syvempää väylää ja bulk-terminaalin rakentamista. Oulun Satama varautuu bulk-terminaalin toteutukseen. Ennen toteutusta hanke vaatii valtuuston päätöksen ja ympäristöviranomaisen luvat.

Oulun Satama on esittänyt Merenkululaitokselle uuden väylän rakentamisen mahdollisuuden selvittämistä. Väylä kulkisi nykyisen väylän pohjoispuolella. Alustavan merikarttatarkastelun perusteella on mahdollista toteuttaa suhteellisin pienin kustannuksin jopa 13 metrin väylä.

Sataman yleissuunnitelman mukaan Oritkarin satama laajenee Kempeleenlahdelle ja Päälaiturin jatkeena rakennettavalle Länsilaiturille. Länsilaiturin pengeraltaaseen ohjataan ruoppausmassoja ja ns. ylijäämämassoja. Näin satamalle syntyy samalla laajennusalueita myöhempää kasvua varten.

Oritkarin sataman liikenne ohjautuu Poikkimaantietä pitkin suoraan tavarankäsittelyalueelle. Tästä on muodostunut jo selvä liikenneturvallisuusriski. Lähitulevaisuudessa on ratkaistava uuden sisääntulotien rakentamisaikataulu. Uusi porttialue rakennetaan sisääntulotien yhteyteen. Porttirakennuksen suunnittelussa tulee selvittää voisiko siihen sijoittua myös muita sataman toimintaan liittyviä organisaatioita. Porttialueen yhteyteen on varauduttava rakentamaan riittävän laajat tavaraliikenteen pysäköintialueet.

Oulun Sataman liikenne on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 50 prosenttia. Voimakkaimmin tämä on tuntunut Oritkarin sataman alueella. Satamassa on pulaa kenttätilasta ja sen lisäämiseen on varauduttava.

Vihreäsaarella ei ole olemassa yleistä viemärointia. Tämä puute on korjattava lähitulevaisuudessa ja samassa yhteydessä on alueen vesijohtoverkko uusittava.

Liikenteen kehittäminen Oritkarin satamassa edellyttää myös rautatieyhteyden kehittämistä ja edelleen konttien purun ja lastauksen tehon kasvattamista. Tämä tarkoittaa alueen varastojen uudelleenjärjestelyä ja rakentamista sekä rautatieyhteyden parantamista ja rakentamista.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasaista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Vihreäsaaren bulk-laiturin muutokset

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot		400		
Tulot				

Investointi liittyy Finnsementti Oy:n uusien sementtisiilojen rakentamiseen. Toimenpiteet kohdistuvat alusturvallisuuteen ja liikennealueisiin.

Länsilaiturin alueen rakentaminen, vaihe 1

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot	4100	2700		
Tulot				

Investointi on hyväksytty valtuustossa 17.5.2010.§ 41. Osa toteutetaan vuonna 2010 ja se valmistuu kokonaisuudessaan vuonna 2011.

Vihreäsaaren kulunvalvontajärjestelmä

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot		150		
Tulot				

Vihreäsaaren kulunvalvontajärjestelmää on kehitettävä siten, että sen hallinta ja valvonta voidaan tehdä yhdestä pisteestä Oritkarissa.

Nosturin logiikka

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot		170		
Tulot				

Oritkarin vanhemman nosturin käyttöjärjestelmän varaosien saanti loppuu tulevien vuosien aikana. Toimintakunnon varmistamiseksi järjestelmä on uudistettava ja samalla varmistetaan varaosien saanti myös tuleville vuosille.

Oritkarin raiteet

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot			120	120
Tulot				

Oritkarin raiteet vaativat ylläpitoinvestointeja.

Konttikenttä

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot			750	750
Tulot				

Oritikarissa vallitsee ajoittain pulaa kenttäalueista.

Vihreäsaaren valaistus

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot			150	
Tulot				

Valaistus on parannettava liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	5321	5232	6068	6250	6438
• Kaikki tulot	6489	6298	7210	7347	7550
• Investoinnit	4433	4650	3420	1020	870
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	1795	805	1401	1473	1615
• sij.pääoman tuotto, %	3,7	3,6	5,1	4,8	3,8
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12	12	12	12	12

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Liikenne (milj.tonnia)	3,1	3,0	3,5	3,5	3,6
Käyttömenot, €/ton	0,84	1,06	0,94	0,94	0,92
Liikevaihto, €/ton	1,72	1,74	1,73	1,79	1,79
Kaikki tulot, €/ton	2,09	2,10	2,06	2,10	2,10

Talousarvio 2011 perustuu seuraaviin lähtökohtiin:

- taksoihin tehdään noin 2-3 % hinnan korotus. Joidenkin tuotteiden taksaa muutetaan markkinatilanteen mukaan.
- liikennemäärien arvioidaan olevan 3,5 milj. tonnia
- investointeja varten tarvitaan lainaa 2 milj. euroa
- tuloutus 807 302 euroa

OULUN KAUPUNKI
Oulun Satama liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	5 321	5 232	6 068	6 250	6 438
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	1 168	1 066	1 142	1 097	1 112
Tuet ja avustukset kunnalta	27				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-307	-383	-455	-457	-462
Palvelujen ostot	-752	-1 060	-1 062	-1 056	-1 066
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 094	-1 174	-1 208	-1 218	-1 208
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-270	-393	-383	-390	-400
Muut henkilöstösivukulut	-74	-66	-72	-73	-74
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 127	-2 310	-2 522	-2 573	-2 617
Liiketoiminnan muut kulut	-97	-106	-107	-107	-108
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 795	805	1 401	1 473	1 615
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1	60	0	0	0
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut	-290	-280	-432	-432	-432
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-807	-807	-807	-807	-807
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISE	699	-223	162	234	376
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	699	-223	162	234	376
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-665	369	374	374	374
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	34	147	536	608	750

OULUN KAUPUNKI
Oulun Satama liikelaitys

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	1 795	805	1 401	1 473	1 615
Poistot ja arvonalennukset	2 127	2 310	2 522	2 573	2 617
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 096	-1 027	-1 239	-1 239	-1 239
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-4 433	-4 650	-3 420	-1 020	-870
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 606	-2 562	-736	1 787	2 123
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	600	4 400	2 000	0	0
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos	-1 000	-1 060	-1 500	-1 700	-1 700
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Ylijäämän palautus kunnalle					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	4				
Saamisten muutokset muilta	-185				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-66				
Korottomien velkojen muutos muilta	17				
Rahoituksen rahavirta	-630	3 340	500	-1 700	-1 700
Rahavarojen muutos	-2 236	777	-236	87	424
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	28	805	569	656	1 080
Rahavarat 01.01	2 264	28	805	569	656
Rahavarojen muutos	-2 236	777	-236	87	424

11.4 OULUN JÄTEHUOLTO LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Jätehuolto on alansa edelläkävijä,

- joka edistää jätemäärien vähenemistä, kierrätystä ja hyötykäyttöä sekä vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää.
- jonka toiminta on teknisesti ja ympäristönsuojelullisesti korkeatasoista sekä taloudellisesti kannattavaa.
- jonka asiakkaiden tarpeet huomioivan ja avoimen toiminnan takaa osaava, motivoitunut ja yhteistyökykyinen henkilökunta.

OULUN JÄTEHUOLLON STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT 2011-2013

Oulun Jätehuollolla on edessään suuria haasteita, jotka liittyvät tulevaan jätteenpolttolaitokseen. Oulun Jätehuollon on jatkossa ohjattava energiakäyttöön soveltuva jäte polttolaitokselle. Jättemäärissä se on yli puolet kaikesta jätteestä, jolloin myös jätemaksutuloista huomattava osa menee polttolaitoksen porttimaksuiksi. Oulun Jätehuollolle määrättyjen tehtävien hoitaminen on tehtävä jatkossa nykyistä pienemmillä taloudellisilla resursseilla. Myös uudistuva jätelaki saattaa merkitä muutoksia jätehuollon vastuukysymyksissä.

Oulun Jätehuollon strategian päivitys painottuu tulevaisuuden muuttuvaan tilanteeseen ja sopeuttamistoimenpiteiden jatkamiseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Uusi jätelaki annetaan eduskunnalle syksyllä 2010. Uudistus linjaa kunnallisen jätehuollon oikeudet ja velvollisuudet nykyistä lakia tarkemmin.

Laitos tekee liiketoimintasuunnitelman sen jälkeen, kun uusi jätelaki on säädetty mutta ennen jätteenpolttolaitoksen käyttöön ottoa. Liiketoimintasuunnitelma tulee painottumaan tulojen hankkimiseen kilpailukykyisin hinnoin monipuolisella palvelutarjonnalla, laadulla ja asiakaslähtöisyydellä.

KESKEISET TAVOITTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA

Jotta tuloslaskelman mukaiseen tavoitteeseen päästään ja tuloutus kaupungille kyetään tekemään, edellyttää se palvelujen ja tuotteiden myynnin määrän pysymistä vähintään entisellään sekä jätteiden käsittelymaksujen korottamista.

Suomen hallitus on linjannut, että biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoitus tullaan kieltämään varsin lyhyellä siirtymäajalla. Oulussa tilannetta helpottaa jätteenpolttolaitoksen valmistuminen, mutta sellaisenaan se ei lopeta biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoitusta. Sekä edellä mainitusta syystä että polttolaitoksen tehokkaan polttoainehuollon takia Ruskoon jätekeskukseen on tarpeen rakentaa lajitteluareena. Areenalla lajitellaan jätteet materiaalihyötykäyttöön, polttoon ja loppusijoitusta varten. Lajitteluareena varmistaa sen, ettei biohajoavaa jätettä tule päätyä kaatopaikalle sanottavaa määrää ja tulevan lain

tavoite toteutuu.. Areenan valmistuttua asiakkaiden ei tarvitse liikkua kuormineen kaatopaikkapenkalla lainkaan.

Biojätteestä tehtyä multaa ei voi myydä sellaisenaan, vaan se tulee tuotteistaa kauppatavaraksi mm. lisäämällä siihen kivennäismaata. Kompostointilaitos on saanut Eviran luvan vuonna 2010, joten biomullan tuotteistamiseksi pyritään löytämään yhteistyökumppani.

Ruskon jätekeskuksesta edelleen hyötykäyttöön toimitettavien jätteiden määrässä tavoitellaan 10 % kasvua verrattuna vuoden 2010 määrään.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoituksen vähentäminen	Lajitteluareenan rakentaminen	Laitos valmis ja toimintakunnossa 2012
Biojätteen tuotteistaminen kaupakelpoiseksi	Yhteistyökumppanin hankkiminen	Yhteistyösopimus 2011
Hyötykäyttötoimitusten kasvu	Kasvu 10 %	Tilastot

TALOUS JA TAKSAT

Vuosi 2011:

Liikevaihdon arvioidaan olevan 10, 26 M€. Kulut ilman poistoja ovat 8,84 M €. Kuluissa on jäteveroä valtiolle noin 3,1M€ euroa. Poistot ovat 1,36 M€ euroa. Tuloutus kaupungille on 275 000 €. Tilikauden ylijäämän arvioidaan olevan 242 000 ylijäämäinen.

Yleisen kustannustason nousu pakottavat tarkistamaan kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden sekä biojätteiden käsittelymaksuja 10,0 %. Lisäksi nestemäisten jätteiden käsittelymaksuja tarkistetaan 10 %. Materiaalina hyödynnettävien jätteiden käsittelymaksut pidetään ennallaan.

Jäteveroä ollaan nostamassa vuoden 2011 alussa 40 euroon tonnilta. Mikäli korotus toteutuu, se viedään sellaisenaan niiden jätteiden käsittelymaksuihin, joita korotus koskee.

Suunnittelukausi 2012 - 2013:

Riittävän palvelutason turvaamiseksi ja lainsäädännön edellyttämien vaatimusten saavuttamiseksi jätemaksuja on varauduttava korottamaan noin 5-10 % vuodessa.

INVESTOINNIT

Vuosi 2011:

Pääinvestointi on jätteiden lajitteluareenan rakentaminen, jonka kustannusarvio on 2,0 M€. Lajitteluareenalla lajitellaan jätteet materiaalihyötykäyttöön, energiakäyttöön ja kaatopaikkajätteeseen. Areenalla paalataan myös jätteenpolttolaitoksen seisokkien aikainen sekajäte toimitettavaksi polttolaitokselle seisokin päätyttyä.

Muihin investointeihin, kuten käsittelykentiin, biokaasun imu- ja jakelulinjoihin, ekopisteisiin sekä koneisiin ja laitteisiin varataan 500 000 euroa.

Suunnittelukausi 2012 - 2013:

Jätteenpolttolaitoksen tarpeita varten on rakennettava lentotuhkan kaatopaikka (1,0 M€). Tuhkien erikoiskaatopaikka tehdään vuonna 2012.

Suunnittelukaudella suurin todennäköinen investointi on biojätteiden mädätyslaitos, jonka kustannusarvio voidaan kertoa vasta yhteismädättämöä koskevan konsulttityön valmistuttua. Mahdollinen mädätyslaitos toteutetaan joko yksin tai yhteistyössä Oulun Veden kanssa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasaista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

Toimintajärjestelmä ja kestävä kehitys

Oulun Jätehuollolla on vuonna 2005 sertifioitu ympäristöjärjestelmä ja vuonna 2007 sertifioitu laatujärjestelmä. Edellä mainitut järjestelmät on yhdistetty toimintajärjestelmäksi, joka auditoidaan ulkoisesti kerran vuodessa. Kestävän kehityksen mukaiset toimenpiteet raportoidaan erikseen Oulun seudun ympäristövirastolle

TUNNUSLUKUJA

Taulukko. Tärkeimmät investoinnit (€)

INVESTOINTI	2011	2012	2013
Lajitteluareena	2,0		
Lentotuhkan kaatopaikka		1,0	
Mädätyslaitos		mahdollinen	mahdollinen

Taulukko. Talouden tunnuslukuja (M€)

	tp 2009	ta 2010	ta 2011
Liikevaihto	9,25	9,15	10,26
Menot ilman poistoja	7,68	7,83	8,84
Poistot	1,15	1,32	1,36
Tilikauden ylijäämä	0,65	0,16	0,24
Investoinnit	3,04	0,20	2,50
Sekajättemaksu jossa jäteveroa (alv 0 %)	69,79	73,68	80,61
Rakennusjättemaksu jossa jäteveroa	69,79	73,28	80,61
Biojättemaksu kotitalouksien biojäte	28,00	30,80	33,88
kaupan biojäte	68,00	70,72	77,79

OULUN KAUPUNKI
Oulun Jätehuolto

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000					
LIIKEVAIHTO	9 247	9 150	10 263	10 776	11 853
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	42	33	73	73	73
Tuet ja avustukset kunnalta	130				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-224	-310	-350	-350	-350
Palvelujen ostot	-3 249	-3 202	-3 831	-3 831	-6 700
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-919	-935	-935	-935	-935
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-225	-269	-269	-269	-269
Muut henkilöstösivukulut	-62	-52	-52	-52	-52
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 147	-1 323	-1 363	-1 390	-1 440
Liiketoiminnan muut kulut	-2 998	-3 063	-3 398	-3 398	-2 000
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	595	29	138	624	180
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	4				
Muut rahoitustuotot	10	5	5	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-275	-275	-275	-275	-275
Muut rahoituskulut	-1				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA	333	-241	-132	349	-95
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	333	-241	-132	349	-95
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 402	397	374	374	374
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 714	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	645	156	242	723	279

OULUN KAUPUNKI
Oulun Jätehuolto

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	595	29	138	624	180
Poistot ja arvonalennukset	1147	1323	1363	1390	1440
Rahoitustuotot ja -kulut	-262	-270	-270	-275	-275
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	500	500	500	500	500
Investoinnit					
Investointimenot	-3042	-400	-2500	-1300	-1300
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1062	1182	-769	939	545
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	-2				
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	127	44	44	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	-300				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	36				
Saamisten muutokset muilta	145				
Korottomien velkojen muutos	-238				
Rahoituksen rahavirta	-232	44	44	0	0
Rahavarojen muutos	-1294	1226	-725	939	545
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	5732	6958	6233	7172	7717
Rahavarat 01.01	7026	5732	6958	6233	7172
Rahavarojen muutos	-1294	1226	-725	939	545

11.5 OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Työterveys tuottaa Oulun kaupungille kehittyneitä ja laadukkaita työhyvinvointipalveluita

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Työterveyspalvelut tuottavat lisäarvoa asiakkaalle ja tukevat tuotantoa kumppanuus suhteessa
2. Palvelutuotanto on markkinoihin verrattuna kilpailukykyistä ja kykenee tarjoamaan palveluita kysyntää vastaavasti
3. Palveluprosessit kehittyvät vastaamaan asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
4. Henkilöstön jatkuva oppiminen ja työhyvinvointi tukevat vision asettamia tavoitteita

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun Työterveys on toiminut sisäisenä liikelaitoksena ilman ulkopuolisia asiakkaita ja osallistumatta kilpailutuksiin 1.10.2008 alkaen. Toiminta on vakiintunut omaksi toimivaksi kokonaisuudeksi ja henkilökunnan määrä on riittävä vastaamaan asiakaskysyntään. Nykyisellä toimintamallilla edetään toistaiseksi kunnes tuomioistuimien on tehnyt yhtiöittämiseen liittyvään valitukseen lainvoimaisen päätöksen. Laboratorion ja ajanvarauksen palvelut on tuotettu oman henkilöstön tuotantona vuoden 2010 alusta. Tarvittava henkilöstö siirtyi vanhoina työntekijöinä Condia OY:stä. Oma tuotanto on ollut alihankintapalvelua kannattavampaa.

Röntgentoiminnan siirtyminen kaupungin sairaalasta sairaanhoitopiiriin muuttaa 1.1.2011 alkaen olennaisesti radiologisten tutkimusten hankintaa. Tutkimusten hinnoittelun ja hintarakenteen muutos lisää merkittävästi hankintakustannuksia. Lisäkustannuksia aiheuttaa lisäksi sähköisen RIS kuva-arkiston käytöstä sekä lakisääteisen arkistointivelvoitteen mukaisesta DICOM- pitkäaikaisarkistoinnista. Järjestelmä edellyttää myös arviolta ½ lisähenkilötyöpanosta läheteiden ja lausuntopalautteiden siirtämiseen. Jos Työterveyden ja sairaanhoitopiirin tietojärjestelmien välille rakennetaan SoftMedic-NeagenRIS sähköisen tiedonsiirron rajapinta, ei manuaalisia lisätyövaiheita tarvita. Talousarvioesityksessä on huomioitu hankintahinnan muutos, mutta ei arkistoinnista, järjestelmäintegroinnista eikä lisääntyvästä manuaalustyöstä aiheutuvia lisäkustannuksia.

Toiminnan tulorahoitukseen tulee vaikuttamaan lääkäreiden erikoistumiskoulutuksesta valtiolta saatavan EVO-rahoituksen osuuden väheneminen koulutettavien määrän vähentymisestä johtuen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Hyvinvoiva ja tyytyväinen asiakas

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Työhyvinvointi ja tuottavuus	Sairauspoissaolojen ja ennen aikaisten eläkkeiden määrät vähenevät	Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden määrä
Tyytyväinen asiakas (sekä organisaatio että yksilöasiakas)	Asiakkaan tarpeita vastaava palvelu	Asiakaspalautteet

Kannattavuus ja kilpailukyky

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Saavutetaan liikelaitokselle asetetut taloudelliset tulostavoitteet	Tilinpäätös positiivinen tai vähintään 0 €	Tilikauden tulos
Jokainen työntekijä saavuttaa henkilökohtaisen tulostavoitteen	100 % kunkin työntekijän henkilökohtaisesta tavoitteesta	Henkilökohtainen laskutustavoite
Palveluiden hinnoittelu on kilpailukykyinen verrattuna markkinoihin	Hinnoittelu on markkinoita edullisempaa	hintavertailu ja kustannuslaskenta

Laadukkaat palvelut asiakkaalle

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Laadukkaat palvelut tuotetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja ketterästi	Palvelun tai vastaanottoajan saatavuus sovittuun aikaväliin sisällä ja pääsy oman alueen hoitajalle/lääkärille	Vastaanottoaika saatavissa kiireellisessä tapauksessa 1-3 päiv., normaalisti 1-2 vk kuluessa
Työlähtöisen työskentelytavan soveltaminen ja kehittäminen	Uudistuvat prosessit	Laadullinen arviointi asiakaspalautteiden ja –haastattelujen avulla

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimiva työyhteisö ja hyvinvoiva henkilöstö	Toimiva työyhteisö ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointiarvio
Osaava henkilöstö	Jokaisen kanssa kehityskeskustelut 1-2 x/vuosi, koulutussuunnitelmat käytössä	kehityskeskustelut kpl/vuosi, koulutus suunnitelman toteutuksen seuranta
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä ei nouse	Sairauspoissaolojen määrä

TOIMINTASUUNNITELMA

Toiminnan painopiste on kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin tukeminen asiakastyöpaikoilla. Toiminnan linjaukset konsernitasolla on sovittu työterveyspuitesuunnitelmassa. Hallintokuntakohtaisen toiminnan tavoitteet ja sisältö sovitaan ja kirjataan puitesuunnitelman liitteeksi vuosittain. Toiminnan toteutumista koordinoidaan ohjausryhmässä.

Toimintakaudella kiinnitetään erityisesti huomiota sairauspoissaolojen hallintaan ja ennenaikaisen eläköitymisen estämiseen. Keinoina sovelletaan varhaisen puheeksiottamisen, sairauspoissaolomallin sekä uudelleen sijoittelun mukaista toimintaa yhdessä henkilö- ja työnantaja-asiakkaan kanssa. Työyhteisöjä tuetaan organisaation muutosprosesseissa erityisesti käynnistyvän monikuntaliitoksen osalta. Sairaanhoidokustannusten arvioidaan kasvavan 2-7 %:lla edellisestä vuodesta.

Erikoislääkäri- ja yleislääkäriostopalveluiden hankinta kilpailutetaan loppuvuonna 2010. Uusi sopimuskausi alkaa 1.1.2011.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUS- ARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	5 613	5 567	5 971	6 090	6 212
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	379	50	32	25	25
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-163	-181	-204	-209	-214
Palvelujen ostot	-2 103	-1 063	-1 337	-1 370	-1 404
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 603	-3 075	-3 205	-3 237	-3 268
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-635	-553	-591	-620	-651
Muut henkilöstösivukulut	-175	-187	-190	-192	-194
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1	-8	-7		
Liiketoiminnan muut kulut	-391	-464	-439	-457	-475
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-79	85	30	30	30
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1				
Muut rahoitustuotot	1				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-30	-30	-30	-30	-30
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	-107	55	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-107	55	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-107	55	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUS- ARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-79	85	30	30	30
Poistot ja arvonalennukset	1	8	7		
Rahoitustuotot ja -kulut	-29	-30	-30	-30	-30
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-21				
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-127	63	7	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	1				
Saamisten muutokset muilta	50	-10	-15	-15	-15
Korottomien velkojen muutos	-152	50	50	50	50
Rahoituksen rahavirta	-101	40	35	35	35
Rahavarojen muutos	-229	103	42	35	35
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1 620				
Rahavarat 01.01	1 849				
Rahavarojen muutos	-229	0	0	0	0

INVESTOINNIT

Tulevalle toimintakaudelle ei ole suunniteltuja investointeja.

Tietohallinto

Radiologisten tutkimusten arkistointiin ja tiedonsiirtoon liittyvät järjestelyt

Toteutus vuonna 2011, toteutuksen laajuus ja kustannusarvio ovat vielä avoimia

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus <ul style="list-style-type: none">• Liikevaihto• Investoinnit	5613 21	5567	5971	6090	6212
Kannattavuus <ul style="list-style-type: none">• liikeylijäämä• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	-79 6 %	85 6 %	30 6 %	30 6 %	30 6 %

11.6 OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

Oulun Tietotekniikka liikelaitoksen (OTT) tehtävänä on johtosäätönsä mukaan tuottaa Oulun kaupungin konserniin kuuluvana kunnallisena liikelaitoksena laadukkaita tietoteknisiä palveluja.

VISIO

OTT mahdollistaa uusilla tietoteknisillä ratkaisuilla asiakkaiden tarpeista lähtevät Suomen kehittyneimmät sähköiset palvelut.

OTT on Oulun seudun kuntasektorin johtava tietotekniikkapalvelujen tuottaja ja integraattori.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. OTT on Oulun seudun johtava tietotekniikkapalvelukeskus
2. OTT toimii tehokkaasti ja tuottavasti tilaaja-tuottaja-mallin mukaisessa kilpailuympäristössä.
3. Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, kilpailukykyisiä, käyttövarmoja ja turvallisia.
4. Tietotekniset ratkaisut tähtäävät siihen, että kuntalaisten palvelut voidaan tarvittaessa toteuttaa yhden luukun periaatteella asiointitavasta riippumatta.
5. Liiketoiminta ja markkinointi ohjaavat ydinosaamista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Julkisen hallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen ja –sopivuuteen on viime aikoina kiinnitetty yhä enemmän huomiota valtakunnallisella tasolla. Pyrkimyksenä on virtaviivaistaa prosesseja sekä päästä yhtenäisiin standardeihin ja rajapintoihin kustannussäästöjen saavuttamiseksi. Valtakunnalliselle tasolle pyritään rakentamaan toimijoita, jotka voisivat ohjata ICTpalvelutuotannon kehittymistä haluttuun suuntaan ja tarjota palveluja, joita julkishallinnon eri osapuolet voisivat hyödyntää. Vielä ei voi ennustaa, miten paljon näiden valtakunnallisten toimijoiden palvelut tulevat vaikuttamaan Oulun Tietotekniikan tarjoamien palvelujen sisältöön ja volyymiin. Sovellusten osalta muutokset tapahtuvat aina sovelluksen elinkaaren loppuvaiheessa. Onkin odotettavissa, että tarvitaan lähes yhden keskimääräisen sovelluselinkaaren mittainen aika, ennen kuin kaikki muutokset ovat tapahtuneet.

Tulevat kuntaliitokset vaativat lähivuosina huomattavan suunnittelu- ja toteutustyön määrän. Ouluun liittyvät kunnat on ensin integroitava yhtenäisen ICT-infrastruktuurin alle. Hallintokuntien ja liikelaitosten tarvitsemien sovellusten osalta tarvitaan suunnitelma siirtymisestä yhteiseen, uudessa Oulussa käytettävään toimintatapaan. Poistuvien sovellusten rinnakkaiskäyttö ja lopullinen alasajo on myös suunniteltava ja aikataulutettava. Liittyvien kuntien voimassaolevat sopimukset asettavat suunnitteluun omat reunaehdot. Oulun Tietotekniikan työpanosta tarvittaneen sekä suunnittelun että toteutuksen keskeisissä vaiheissa.

Kaupungin omistajapoliittiset linjaukset vaikuttavat toteutuessaan OTT:n tulevaan markkinaan. Sisäisenä liikelaitoksena jatkaminen edellyttää yhteistoiminta-aluesopimuksen olemassaoloa tuottaessa palveluja kaupungin ulkopuolelle.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

OTT tuottaa sisäisenä liikelaitoksena ICT-tukipalveluita varsinaisesta palvelutoiminnasta vastaavien hallintokuntien ja liikelaitosten käyttöön. Tästä syystä OTT:lla ei ole itsellään kaupunkistrategiaa suoraan tukevia tavoitteita.

Palveluiden hinta-laatusuhde on oikea

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittari
Tuotantoprosessit ovat tehokkaat ja hinnoittelu kohdallaan.	Tyytyväisyys palvelujen hinnoitteluun on 80 %:n tasolla.	Tyytyväisyys hinnoitteluun

TOIMINTASUUNNITELMA

Tuottavuutta pyritään kasvattamaan seuraavilla tavoilla:

- välttämällä reaktiivisia toimintatapoja ja kehittämällä proaktiivisia malleja
- kehittämällä ohjelmistoasennuksiin ja työasemien hallintaan liittyviä työprosesseja
- virittämällä palvelunohjausjärjestelmää toimintaprosesseja tehostavan palautetiedon tuottamiseksi
- kehittämällä sähköistä asiakaspalvelua
- kehittämällä palvelukohtaista kannattavuutta ja kilpailukykyä
- minimoimalla manuaalisia työvaiheita niin pitkälle kuin se on mahdollista tuottamatta ongelmia asiakkaille.

Liiketoimintatiedon hallintaan kehitetyn ratkaisun tuotteistamistyötä viedään eteenpäin. Ratkaisu tarjoaa hallintokunnille ja liikelaitoksille perinteisiä raportointitapoja kehittyneemmän ja nopeamman tavan hyödyntää erilaista palvelu- ja liiketoimintatietoa.

Kaupunkikonsernin tehtyä päätöksen OTT:n hallintamuodosta käynnistetään sekä liiketoimintasuunnitelman että toimintastrategian päivittäminen. Mahdollisella nykyisestä poikkeavalla toiminnan organisointimallilla on vaikutusta sekä liiketoimintasuunnitelmaan että toimintastrategiaan.

Jatketaan ratkaisun etsimistä älypuhelinpalvelun tai älypuhelinien hallinnan ulkoistamiseksi. Osaamisen kehittämistä jatketaan sekä Microsoft-teknologioiden että avoimen lähdekoodin ratkaisujen alueella.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Oulun Tietotekniikka

Investointisuunnitelma

(1000 eur)

Investoinnit	2009	2010	2011	2012	2013
Laiteinvestoinnit yhteensä	2 038	1 455	420	420	420
Ohjelmistoinvestoinnit yhteensä	350	370	300	600	1 550
INVESTOINNIT YHTENSÄ	2 388	1 825	720	1 020	1 970

EA-lisälisenssit	150	150	150	1100
Kuntaliitoksiin varautuminen			300	300
Älyhäly			30	
Primavera			20	
QlikView			20	
Muut arvio	150	80	150	150
Ohjelmistoinvestoinnit yhteensä	300	300	600	1 550
Palvelinhankinnat	100	100	100	100
Verkkolaitteet	80	80	80	80
Verkkotulostimet ja monitoimilaitteet				
Datakeskuksen tallennusympäristön ja tietoliikenn	500			
Tallennusympäristön laajennus		70	70	70
Palkka- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän p	100			
Deduplikoiva varmistusjärjestelmä			100	
Nauhakirjaston uusiminen			70	
Vanhenevien laitteiden uusiminen				170
Laiteinvestoinnit yhteensä	780	420	420	420

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMI STAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto 1000 €	13 944	14 012	13 700	13 974	14 253
Ylijäämä 1000 €	704	1 650	33	111	40
Ylijäämä %	5,1	11,8	0,2	0,8	0,3
Investoinnit 1000 €	2 388	1 825	720	1 020	1 970
Lainamäärä vuoden lopussa	0	0	0	0	0
Liikevaihto/työntekijä 1000 €	188	182	178	181	185

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tietotekniikka liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000					
LIIKEVAIHTO	13 944	13 144	13 700	13 974	14 253
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	11				
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 570	-478	-1 043	-1 074	-1 107
Palvelujen ostot	-4 310	-4 574	-4 962	-5 111	-5 264
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 757	-2 990	-2 977	-2 977	-2 977
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-667	-688	-636	-636	-636
Muut henkilöstösivukulut	-184	-239	-225	-225	-225
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 216	-2 740	-2 426	-1 842	-1 782
Liiketoiminnan muut kulut	-444	-1 050	-1 300	-1 900	-2 125
LIIKELYIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	807	385	131	209	138
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	2				
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut	-6	-34			
Muille maksetut korkokulut	-34		-34	-34	-34
Korvaus peruspääomasta	-64	-64	-64	-64	-64
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERI	704	287	33	111	40
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	704	287	33	111	40
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	704	287	33	111	40

OULUN KAUPUNKI

Oulun Tietotekniikka liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	807	385	131	209	138
Poistot ja arvonalennukset	3 216	2 740	2 426	1 842	1 782
Rahoitustuotot ja -kulut	-103	-98	-98	-98	-98
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot	-2 388	-1 555	-720	-1 020	-1 970
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 532	1 472	1 739	933	-148
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-150				
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	-200				
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta					
Korottomien velkojen muutos	627				
Rahoituksen rahavirta	277	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 809	1 472	1 739	933	-148
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2 716	3 016	5 343	6 276	6 128
Rahavarat 01.01	907	1 544	3 604	5 343	6 276
Rahavarojen muutos	1 809	1 472	1 739	933	-148

11.7 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI

VISIO

Paras julkinen ateria- ja puhtauspalvelukumppani.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Strategiset päämäärät vuoteen 2015 ovat seuraavat:

1. Tasapainotamme seudun ateria- ja puhtauspalvelumarkkinoita ja ylläpidämme palvelujen hyvää hinta-laatusuhdetta.
2. Keskitymme tuottavaan ydintoimintaan.
3. Laajennamme toimintaa seudullisesti.
4. Kehitämme ateria- ja puhtauspalveluiden synergiaetuja ja toimintaketjuja.
5. Toteutamme moniosaamista ja rekrytoimme hallitusti.
6. Otamme käyttöömme tietojärjestelmiä ja tietotekniikkaa.
7. Toteutamme kestäväen kehityksen periaatteita.

Vuositason strategiset tavoitteet tarkentuvat vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Ateria- ja puhtauspalvelu kehittyy monen palvelun toimialana, joka tarjoaa ateria- ja puhtauspalvelun lisäksi myös muita palveluja esim. kiinteistönhoitoon ja –alueeseen. Tukipalvelut kehittyvät kiinteistön tai valitun palvelualueen usean palvelun tehokkaana ja laadukkaana kokonaisuutena.

Kuntien tukipalvelutoiminta koostuu omasta toiminnasta, kuntaliitosten toiminnasta, kuntien yhteistyöstä ja yksityisestä toiminnasta. Palvelurakenne monipuolistuu tulevina vuosina tukipalvelutoiminnan kilpailuttamisen myötä. Suunnittelukaudella haetaan vaihtoehtoja omalle palvelutuotannolle huomioiden mm. henkilöstön eläköityminen. Uuden Oulun tukipalveluiden rakentaminen alkaa.

Ateriamäärät ja siivousneliöt kasvavat kuntaliitoksen myötä. Varsinkin yli 65 –vuotiaiden määrän kasvu lisää vanhusaterioiden tarvetta ja toiminnan kehittämistä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Palautetiedon hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oulun Seudun paras asiakastyytyväisyys.	Käyttäjäasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja laatu hyvällä tasolla. Tavoitteena hyvä asiakastyytyväisyystaso segmenteittäin.	Asiakastyytyväisyyskysely
		Tavoitetasot:
		Koulut 85 %
		Päiväkodit 85 %

		Hoivahoito 80 %
		Virastot ja laitokset 85 %
		Henkilöstöruokailu 85 %

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva parantaminen.	Tuottavuuden parantuminen	Tuottavuus 0,5 milj. euroa / vuosi
Kustannustason hillitseminen ateriapalveluissa.	Liikevaihto / htv kasvaa (+2%)	Liikevaihto / htv
Kustannustason laskeminen 10 %:a puhtauspalveluissa vuoteen 2012.	Puhtauspalvelun kustannustason lasku (- 3%)	Liikevaihto / kustannukset

Ateriatuotannon sisällön kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Ateriapalvelun segmenttikohtainen laadukas ateriatuotanto	Ateriatuotantosuunnitelma sisältäen tuotannon eri vaihtoehdot mm. CC	Valmiusaste%
Ruokalistaan liittyvät toteutusvaihtoehdot esim. vanhusruoka		Muutokset ruokalistakäytännöissä

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelurakenteen muutoksia vastaava henkilöstö.	Henkilöstömuutosten, esim. eläköitymisen, osatyökykyisyyden hyödyntäminen.	Henkilöstön määrän kehitys
		Henkilötyövuosien kehitys

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011-2013

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011 -2013 ovat edelleen liikelaitoksen rakenteiden kehittämisessä. Käytännössä työtä tehdään talouden ja toiminnan -projektina. Huomioidaan myös valtuuston hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset liikelaitoksen jatkokehittämiseksi. Toinen merkittävä painopiste on kuntaliitoksen tukipalvelujen yhteensovittaminen käytännön toiminnaksi.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasaista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Palvelutuotantoon tarvittavat koneet ja laitteet

Kalustoa uudistetaan vuosittain 110 000 eurolla. Vuonna 2010 hankitaan peruskorjauskohteisiin linjastoja ja muuta keittiökäkalustoa, mm. lautaskärryjä, keittiövaunuja, geelimattoja. Puhtauspalvelutoimintaan hankitaan siivouskoneita, esim. yhdistelmäkoneita, matalapainepesureita, lattianhoitokoneita ja toimintaan liittyvää pienkalustoa.

	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot		110	110	110
Tulot				

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJauKSEN NÄKÖKULMAsta

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	23 164	22 194	22 422	22 400	22 400
• Investoinnit	72	110	110	110	110
Kannattavuus	-476	-980	-534	0	0
• liikeylijäämä					3 %
• sij.pääoman tuotto, %	6 %	6 %	3 %	3 %	
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %					
Suoritteet					75,0 milj. m ²
• puhtausneliömäärä/toimintopäivä/vuosi	75,1 milj. m ²	75,1 milj. m ²	75,0 milj. m ²	75,0 milj. m ²	
Suoritteet					6,0 milj.
• ateria	6,0 milj	6,0 milj	6,0 milj	6,0 milj	
Tuottavuus					21
• ateriasuorite/työtunti	18	20	20	21	
Tuottavuus					357 (m ²)
• puhtausneliö m ² /työtunti	256 (m ²)	320 (m ²)	337 (m ²)	346 (m ²)	

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Palveluliikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut ovat seuraavat:

Tunnusluvut	TP 2008	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TA 2012	TA 2013
Liikevaihto	23,2 milj.€	23,2 milj. €	22,2 milj. €	22,4 milj. €	22,4 milj. €	22,4 milj. €
Tilikauden ylijäämä	- 0,8 milj.€	- 0,5 milj. €	-0,9 milj. €	-0,5 milj.€	0 milj. €	0 milj. €
Investoinnit	0,04 milj.€	0,07 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€	0,1 milj.€
Ateriamäärä	6,1 milj.	6,0 milj.	6,0 milj.	6,0 milj.	6,0 milj.	6,0 milj.
Työtunnit/ateriapalvelut	344 725	334 189	317 479	301 605	293 160	284 700
Ateriasuorite/työtunti	18	18	20	20	21	21
Henkilöstökustannus /ateria	1,26 €	1,24 €	1,23 €	1,21 €	1,17 €	1,11 €
Elintarvikekustannus /ateria	0,89 €	0,89 €	0,87 €	0,87 €	0,85 €	0,85 €
Kokonaiskustannus /ateria	2,66 €	2,49 €	2,93 €	2,33 €	2,26 €	2,16 €
Työtunnit/puhtauspalvelut toimintopäivä/vuosi	362 498	354 698	329 869	312 155	303 414	294 600
Puhtausneliö m ² / työtunti	*207 (m ²)	256 (m ²)	320 (m ²)	337 (m ²)	346 (m ²)	357 (m ²)
Henkilöstökustannus/ puhtausneliö (m ²)/kk	1,44 €	1,42 €	1,33 €	1,25 €	1,18 €	1,12 €
Kokonaiskustannus / puhtausneliö (m ²) kk	1,78 €	1,71 €	1,61 €	1,52 €	1,44 €	1,38€

* Vuoden 2013 talousarvio luvut nykyisen toiminnan mukaan. Laskennassa ei ole huomioitu kuntaliitosta.

OULUN KAUPUNKI
Liikelaitos Oulun Servisi

TULOSASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	*TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	23 164	22 194	22 752	22 730	22 730
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	76	71	70	71	71
Tuet ja avustukset kunnalta	245	216	134	170	170
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 030	-5 559	-5 685	-5 742	-5 774
Palvelujen ostot	-2 765	-2 560	-2 572	-2 560	-2 600
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-11 273	-10 438	-10 142	-9 998	-9 899
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-2 859	-3 921	-3 723	-3 776	-3 764
Muut henkilöstösivukulut	-778	-598	-594	-564	-553
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-55	-63	-87	-111	-111
Liiketoiminnan muut kulut	-182	-302	-277	-250	-250
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-457	-960	-124	-30	20
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1				
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-20	-20	-20	-20	-20
Muut rahoituskulut		0			
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VA	-476	-980	-144	-50	
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-476	-980	-144	-50	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-476	-980	-144	-50	

* Vuoden 2013 talousarvio luvut nykyisen toiminnan mukaan. Laskennassa ei ole huomioitu kuntaliitosta.

OULUN KAUPUNKI
Liikelaitos Oulun Serviisi

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	A 2010	LOUSARVIO 2011	TS2012	TS2013
1 000 €					
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-457	-960	-124	-30	20
Poistot ja arvonalennukset	56	63	87	111	111
Rahoitustuotot ja -kulut	-19	-20	-20	-20	-20
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot	-72	-110	-120	-130	-130
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-492	-1 027	-177	-69	-19
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	4				
Saamisten muutokset muilta	74				
Korottomien velkojen muutos	-498				
Rahoituksen rahavirta	-420				
Rahavarojen muutos	-912	-1 027	-177	-69	-19
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1 226	1 260	1 083	1 014	995
Rahavarat 01.01	2 139	2 287	1 260	1 083	1 014
Rahavarojen muutos	-913	-1 027	-177	-69	-19

huomioitu peruspääomankorotus 2010
Rahavarat 31.12. TA 2010 sekä 01.01. TA 11

11.8 OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS

VISIO 2020

Olemme Oulun talousalueen johtava palveluntuottaja kiinteistö-, infra- ja logistiikkapalveluissa.

Toimintaamme voidaan luonnehtia 3 H:lla

HYVÄ

HALUTTU

HELPPO

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Tarjoamme laajat palvelukokonaisuudet alueellisesti ja palveluiden sisällä. Palvelut yhdeltä toimittajalta.
2. Toimintamme perustuu kumppanuuden ja yhteistyön kehittämiseen tilaajien ja asiakkaiden sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.
3. Parannamme tuottavuutta ja kilpailukykyä käyttämällä hyväksi monipuolisen osaamisemme synergiaetuja ja keskittämällä toimintaamme niihin palveluihin, joissa olemme tehokkaita.
4. Tietotekniikkaa hyödynnetään palvelujen sisällön tuottamisessa.
5. Henkilöstöä kehitetään liiketoiminta-, moni- ja erikoisosaamisen sektoreilla.
6. Liikelaitos on haluttu työpaikka.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vuoden 2011 talousarvion suunnitteluohjeen lähtökohtana on ollut kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 - 2012. Kehittämisohjelman tavoitteena on saavuttaa tasapainoinen ja menokasvuvauhdin osalta terve kulurakenne vuonna 2012. Vuosina 2010 - 2012 toimintamenojen kasvu hidastetaan määräaikaisesti 2,7 %:n vuotuiselle tasolle. Toimenpiteet vaikuttavat Teknisen liikelaitoksen vuoden 2011 toiminnan suunnitteluun.

Erityinen haaste tekniselle liikelaitokselle on talouden ja toiminnan kehittämisohjelmaan sisältyvä sisäisten liikelaitosten tuottavuustavoite 2010 - 2012, joka asettaa Teknisen liikelaitokselle tuottavuustavoitteeksi 1 550 000 euroa vuodelle 2011. Virastoilta ja liikelaitoksilta edellytetään vähintään 2 %:n tuottavuuden kasvua vuodessa.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-lin kuntaliitoksesta on tehty päätös ao. kuntien valtuustoissa 28.6.2010. Elokuussa 2010 valittava yhdistymishallitus aloittaa uutta Oulua koskevien asioiden valmistelun. Uuden Oulun osalta käynnistetään valmistelutyö valittavan yhdistymishallituksen määrittelemien periaatteiden pohjalta. Tekninen liikelaitos osallistuu yhteistyössä Teknisen keskuksen kanssa valmistelutyöhön yhdistymishallituksen määrittelemien linjausten pohjalta. Talousarvioesityksessä ei ole huomioitu kuntaliitosta.

Kaupungin johtamisjärjestelmän suunnittelutyö jatkuu syksyn 2010 aikana ja kaupunginhallituksen keskuudestaan nimeämä kehittämis toimikunta tekee esityksen uuden johtamisjärjestelmän tavoitteista, mallista, työohjelmasta sekä toteutusaikataulutusta 31.8.2010 mennessä. Syksyllä 2010 kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi tuodaan omistajapoliittiset linjaukset koskien mm. teknistä liikelaitosta.

Ydinkunta-palvelukunta – malliin liittyen laaditaan yhteistyössä syksyllä 2011 tilaajien ja tuottajien kehittymistä kuvaava raportti.

Markkinoiden nopeiden muutosten johdosta on vaikea ennustaa aineiden, tarvikkeiden ja ostettavien palvelujen hintakehitystä.

Oulun tekninen liikelaitos on jo mukana seudullisissa kehityshankkeissa kuljetus- ja varastotoimintojen osalta. Yhteistyöneuvottelut ovat käynnissä kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kesken. Edellä mainitut asiat tulevat todennäköisesti vaikuttamaan liikelaitoksen palvelutarjontaan suunnittelukaudella 2011 - 2013.

KAUPUNKI STRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Asiakastyytyväisyys paranee

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Liikelaitos koetaan yhteistyökumppanina Hyvä – Haluttu - Helppo	Pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset.

Tuottavuus ja taloudellisuus kasvaa

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kustannustehokkuuden parantaminen (toiminnan tehostuminen).	Kaupunginvaltuuston 16.5.2009 asettaman Oulun kaupungin Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010 – 2012 tavoitteet.	Oulun kaupungin Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelma 2010 – 2012 mittarit.

Toimintajärjestelmä käytössä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimintajärjestelmän avulla saavutetaan hyötyä yhtenäistämällä toimintatapoja ja poistamalla päällekkäisiä toimintoja.	Ympäristöohjelman tavoitteet saavutetaan. Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteet saavutetaan.	Oma arvio. Ympäristöohjelman mittarit. Työsuojelun toimintaohjelman mittarit.

Esimiestyöskentely ja työtyytyväisyys paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Työtyytyväisyys paranee -> poissaolot vähenevät -> tehokkuus kasvaa.	Kehityskeskustelujen määrä; yli 6 kk:n palvelussuhteissa olevilla väh. 80 prosenttia. Työtyytyväisyys pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Kehityskeskusteluiden määrä. Työtyytyväisyyskyselyn tulokset.

Tehollinen työssäoloaika nousee

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuuden kasvattaminen.	Sairauspäivien väheneminen 10 % vuoden 2010 tasosta. Tapaturmapäivien väheneminen 10 % vuoden 2010 tasosta.	Sairauspäivät. Tapaturmapäivät. Tehollinen työaika.

TOIMINTASUUNNITELMA

Suunnittelun lähtökohtana on ollut talousarvion 2011 ja suunnitelman 2012 – 2013 suunnitteluohjeet. Sen mukaan sisäisiin veloitushintoihin ei tule korotuksia vuodelle 2011. Kaupungin johto on linjannut virastoille ja liikelaitoksille nolla prosenttia palkkasumman kasvuksi ilman henkilösivukuluja vuodelle 2011.

Eläkemaksut kohdistetaan liikelaitoksille aiheuttamisperiaatteen mukaan. Arvion mukaan liikelaitoksen eläkeperusteiset maksut olisivat 2011 n. 2,3 milj. euroa, jossa vähennystä vuoden 2010 käyttösuunnitelmaan verrattuna n. 186 000. euroa. Vastaavasti muut lakisääteiset sosiaalikulut nousevat n. 93 000 euroa.

Sitovana tavoitteena liikelaitoksen tulee tulouttaa sisäisen pääoman korkona 279 000 euroa. Teknisen liikelaitokselle osoitettu tuottavuustavoite on 1 550 000 euroa vuodelle 2011. Sairauspoissaolojen vähentäminen sisältyy strategiaan tavoitteisiin.

Liikelaitoksen talousarvion lähtökohtana on ollut, että talouden toimenpideohjelmassa ollut n. 1,55 milj. euron tuottavuustavoite sisältyy talousarvioon. Henkilöstöbudjetti on laadittu v. 2011 ohjeiden mukaan ja eli henkilöstökulut eivät nouse v. 2010 käyttösuunnitelmaan verrattuna. Vanhuuseläkkeelle jäävien poistuma hyödynnetään. Rekrytointitarpeet arvioidaan sopimuskannan ja omistajapoliittisten linjausten pohjalta. Aineiden, tarvikkeiden sekä palvelujen ostoissa kustannustason nousuarviona on käytetty kuluttajahintaindeksin muutoksen mukaista 2,5 %:a.

Liikuntaviraston vuosien 2009 ja 2010 sopimuksissa ei huomioitu konekustannusten muutosta kaluston siirtyessä hallintokunnasta liikelaitokseen. Tästä liikelaitokselle aiheutuu n. 200 000 euron tappio vuositasolla. Edellä mainitusta seikasta johtuen liikelaitoksen tulos on alijäämäinen.

Suurimpina riskeinä taloudellisiin tavoitteisiin pääsemisessä ovat kaupungin sisäisten tilausten merkittävä väheneminen ja palveluiden ostoihin liittyvien hankintojen hintakehitys. Tilausten voimakas väheneminen johtaisi henkilöstön vajaatyöllisyyteen. Riski pyritään estämään yhteistyössä päätilaajien kanssa.

Teknisen liikelaitoksen kannalta erityisenä kehittämiskohteena kaupunkikonsernissa nähdään hankintojen ja hankintatoimen kehittäminen, siten että markkinahintojen vaihtelu voidaan hyödyntää maksimaalisesti.

Liikelaitoksen henkilöstön keski-ikä kasvaa suunnittelukaudella ja noussee vuonna 2011 yli 52 vuoteen. Keski-ikänsä nousulla on vaikutusta tuottavuuden kehitykseen. Omistajapoliittisten linjausten pohjalta toivotaan pääsevän myös henkilöstön hallittuun uudistamiseen.

Sisäiset kehittämishankkeet

- Teklin liikkuva työntekijä. Projektin tavoitteena on kehittää tapoja hallita ja johtaa liikkuvaa työvoimaa ja muita resursseja (esimerkiksi ajokalusto) sekä sähköistää palkkaprosessi. Liikkuvan työntekijän ratkaisu tuo säästöjä henkilöstöresursseissa sekä kuljetuskalustossa ja niiden polttoaineen kulutuksessa.

- Tukefin 2 tuottavuushanke. Projektin tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja vähentää kustannuksia, saada aikaan konkreettisia vaikutuksia toiminnassa oivaltamisen, soveltamisen, testaamisen, oppimisen ja monistamisen keinoin. Tuottavuusmallia kokeillaan v. 2010 Kansankadun peruskorjaushankkeella ja v. 2011 Rotuaarin peruskorjaushankkeella. Tavoitteena on lyhentää hankkeen läpimenoaikaa ja sitä kautta pienentää kustannuksia.

- Maanrakennuskoneiden koneohjauksen käytön laajentaminen ja kehittäminen infrarakentamisessa yhteistyössä asiakkaan kanssa. Koneohjauksessa kaivinkoneisiin ja

tiehöyliin asennettavat laitteet vastaanottavat tukiasemien kautta suunnitelmia, jotka ohjaavat kaivutoimintaa. Laitteiden avulla voidaan mitata ja lähettää edelleen kartoitustietoa. Järjestelmän avulla saadaan säästöjä henkilöstöresursseissa sekä materiaali- ja kuljetuskustannuksissa.

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2011-2012

Liikelaitos laatii syksyllä 2010 tavoitteet ja määrittää toimenpiteet palvelujen tuottamiseksi ja kehittämiseksi vuosille 2011-2013.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

INVESTOINNIT

Investoinnit ovat korvaavia investointeja.

Koneet ja kalusto

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2011	2012	2013
Menot			100 000	100 000	100 000
Tulot					

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUksen NÄKÖKULMAsta

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	53 624 863	50 800 066	49 895 991	49 895 991	49 895 991
• Investoinnit	370 755	400 000	100 000	100 000	100 000
Kannattavuus					
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %	1 162 215 24,6 %	-129 442 2,6 %	-200 000 1,4 %	-232 823 0,8 %	-324 374 -0,8 %
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	279 442 7 %	279 400 7 %	279 000 7 %	279 000 7 %	279 000 7 %
Suoritteet					
•					
Tuottavuus					
•					

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
• henkilöstökulut/liikevaihto	43,8 %	48,0 %	48,2 %	48,4 %	48,6 %
• kaluston käyttöasteet	85,9 %	87,0 %	87,0 %	90,0 %	90,0 %
• Teklin keskusvaraston kiertonopeus	13,08	14,0	13,0	13,0 *	13,0

*perustuu nykyisiin tuoteryhmittelyihin

OULUN KAUPUNKI
Oulun tekninen liikelaitos

TUOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
LIIKEVAIHTO	53 625	50 800	49 896	49 896	49 896
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	138	115	115	115	115
Tuet ja avustukset kunnalta	649				
Materiaalit ja palvelut	-26 445	-23 409	-22 917	-22 917	-22 917
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 284	-11 650	-10 791	-10 791	-10 791
Palvelujen ostot	-14 161	-11 759	-12 126	-12 126	-12 126
Henkilöstökulut	-23 452	-24 394	-24 065	-24 143	-24 234
Palkat ja palkkiot	-17 842	-18 031	-17 848	-17 848	-17 848
Henkilöstösivukulut	-5 610	-6 363	-6 217	-6 295	-6 386
Eläkekulut	-4 406	-5 353	-5 155	-5 197	-5 253
Muut henkilöstösivukulut	-1 204	-1 010	-1 062	-1 098	-1 133
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-855	-786	-672	-498	-340
Liiketoiminnan muut kulut	-2 223	-2 176	-2 243	-2 243	-2 243
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 437	150	114	210	277
Rahoitustuotot ja -kulut	-275	-279	-279	-279	-279
Korkotuotot	4	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot		0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut		0	0	0	0
Muille maksetut korkokulut		0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-279	-279	-279	-279	-279
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERI	1 162	-129	-165	-69	-2
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 162	-129	-165	-69	-2
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 162	-129	-165	-69	-2

OULUN KAUPUNKI
Oulun tekninen liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO2011	TS2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	1 437	150	114	210	277
Poistot ja arvonalennukset	855	786	672	498	340
Rahoitustuotot ja -kulut	-275	-279	-279	-279	-279
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset	20				
Investoinnit					
Investointimenot	-654	-400	-100	-100	-100
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	1				
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 384	257	407	329	238
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	4	4	4	4	4
Saamisten muutokset kunnalta	192	192	192	192	192
Saamisten muutokset muilta	4	4	4	4	4
Korottomien velkojen muutos	-604	-604	-604	-604	-604
Rahoituksen rahavirta	-404	-404	-404	-404	-404
Rahavarojen muutos	980	-147	3	-75	-166
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	7 759	6 612	6 615	6 540	6 374
Rahavarat 01.01	6 778	7 759	6 612	6 615	6 540
Rahavarojen muutos	980	-147	3	-75	-166

11.9 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

VISIO

Oulun Tilakeskus on Suomen asiakaslähtöisin ja kustannustehokkain kuntatoimitilojen järjestäjä

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. palvelutilojen järjestämisessä ennakoimme asiakkaiden toiminnassa ja tilatarpeessa tapahtuvat muutokset sekä oman toimialan kehityksen.
2. palvelutilat ovat toiminnalliset, turvalliset ja terveelliset.
3. Rakennusomaisuutta ylläpidetään ja kehitetään yhteiskuntavastuullisesti kestävä kehityksen periaattein ottamalla huomioon omistajan asettama tuottovaatimus ja elinkaaritaloudellisuus.
4. Tilakeskus on rakennus- ja kiinteistöalan osaajien tavoiteltu työpaikka, jota johdetaan konsernin arvopohjalta kannustamalla luovuuteen, rohkeuteen, suvaitsevaisuuteen ja yhteisöllisyyteen.
5. Palvelukykyemme perustuu erinomaiseen asiakastuntemukseen sekä kehittyneisiin palveluprosesseihin, jotka perustuvat luotettaviin kumppanuus- ja yhteistoimintaverkostoihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Hallintokuntien palveluverkkomuutokset vaikuttavat hallintokuntien tilatarpeisiin ja tilojen käyttöasteisiin sekä Tilakeskuksen toimintaan ja liikevaihdon kehitykseen.

Investointien määrä on edelleen korkea, mikä tulee kasvattamaan liikevaihtoa ja käyttötalousmenoja. Rakennusomaisuuden lisääntyminen kasvattaa Tilakeskuksen tasetta ja lisää suunnitelman mukaisia poistoja sekä rahoituskuluja. Uusien palvelutilojen määrä kasvaa suunnittelukaudella noin 19 000 bruttoneliometriä vuoteen 2010 verrattuna. Vuonna 2011 valmistuu Teknisten virastojen talo ja Kaakkurin huoltorakennus.

Ulkoavuokrattujen tilojen määrän ennustetaan hieman laskevan.

Rakennusmateriaalien hinnat sekä hoito- ja kunnossapitopalveluiden kustannukset nousevat vuonna 2011 elinkustannus- ja ylläpitoindeksiä nopeammin mikäli yleinen taloustilanne "normalisoituu". Kustannustason nousu pienentää tilikauden tulosta toiminnan tehostamisesta huolimatta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä Oulun seudun ilmastostrategia yhdessä Oulun kaupungin ja Työ- ja elinkeinoministeriön välisen energiatehokkuussopimuksen kanssa ohjaa käyttämään kiinteistöjä entistä energiatehokkaammin; energiatehokkaampi käyttö ja ylläpito vaatii resursseja, mutta samaan aikaan energiatehokkuuden parantuminen tuo euromääräisiä säästöjä käyttötalouteen. Ilmastostrategian mukaisten päämäärien saavuttaminen lisää uudis- ja perusparannushankkeiden investointirahoitustarpeita, jotta energiatehokkuuden lisäämiseen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen voidaan panostaa ilmastostategian edellyttämällä tavalla.

Kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden mahdollinen hallinnoinnin siirtyminen Tilakeskukselle tulisi olemaan olennainen toiminnan muutos.

Suunnittelukauden loppuun mennessä Tilakeskuksen tämän hetken (30.6.2010) vakinaisesta henkilöstöstä 24 % saavuttaa täysimääräisen vanhuuseläkeiän ja 36 % 63 vuoden iän. Tämä edellyttää palvelurakenteen uudelleen tarkastelua ja henkilöstön taitavaa rekrytointia.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Korkea asiakastyytyväisyys

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Toimivat, turvalliset ja terveelliset palvelutilat sekä asiakaslähtöiset toimintatavat	Hyvä asiakastyytyväisyys	Tulos kyselyssä \geq hyvä (kysely tehdään joka toinen vuosi yhteistyössä suurten kaupunkien kanssa)

Toiminnan kannattavuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuoton varmistaminen	Sijoitetun pääoman tuot to saavuttaa asetetun 4 %:n tavoitteen	Tuotto -%
	Omistajan asettama tuloutus 6 516 000 €	€

Toimitilojen hinta-laatusuhde hyvä

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oma- ja palveluverkoston toiminta on tehokasta	Omien toimitilojen vuokra on kilpailukykyinen ja kohtuullinen	Keskimääräinen vuokra enintään 8,9 €/hum2, kk

Kyvykäs ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oikein mitoitettu työkuormitus ja hyvä ilmapiiri	Työilmapiirikartoituksen tulos parantunut edelliseen vuoteen	Parannus vähintään 10 %

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi 2011 – 2013

Asiakkaiden mahdollisiin tilamuutoksiin ja –tarpeisiin pyritään reagoimaan ja toimimaan mahdollisimman hyvin resurssien ja talouden tasapainottamisohjelman asettamien tavoitteiden puitteissa.

Tilojen hankinnassa ja ylläpidossa huomioidaan erityisesti tilojen ja piha-alueiden terveellisyys- ja turvallisuusasiat.

Kiinnitetään erityisesti huomiota tilankäytön tehokkuuteen ja yhdessä teknisen keskuksen kanssa selvitetään ja toteutetaan hallintokunnilta vapautuvien kiinteistöjen jatkojalostamis- tai myyntitoimenpiteet.

Jatketaan yhdessä valitun palvelutuottajan kanssa kiinteistöjen energiansäästöä ja kestävästä kehitystä edistäviä toimenpiteitä. Energiatehokkuustoimenpiteiden pääpaino

suunnittelukaudella on energiatehokkaassa käytönohjauksessa, energiakatselmusten suorittamisessa sekä erillisinvestointihankkeiden suunnittelun ohjauksessa.

Toteutetaan talouden tervehdyttämishojelman Tilakeskukselle vuodelle 2011 ja 2012 osoitetut tervehdyttämistoimenpiteet.

Jatketaan säännöllisiä kehittämistilaisuuksia suurimpien hallintokuntien sekä palveluja tuottavien yhteistyökumppaneiden kanssa toimintojen kehittämiseksi sekä kustannusten alentamiseksi.

Henkilöstön jaksamista ja motivaation säilyttämistä tuetaan monipuolisella virkistystoiminnalla sekä jatkamalla työyhteisöpysäkkitoimintaa. Kehitetään toimintatapoja sekä käytettävissä ja kehitysvaiheessa olevia tietoteknisiä ohjelmia niin, että ne nopeuttavat tehtävien suorittamista sekä pienentävät henkilöstön työn kuormittavuutta ja määrää.

Sähköisten dokumenttien hallintaa kehitetään yhteistyössä Teknisen keskuksen ja palveluntuottajan kanssa.

Tilakeskus muuttaa uusiin toimitiloihin kesällä 2011. Yhteistoimintamahdollisuudet muiden tiloissa toimivien kanssa selvitetään. Tavoitteena on tehostaa kaikkien taloon muuttavien yksiköiden toimintaa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Investoinnit 2011 ja investointiluettelo 2012-2013

Tilakeskus esittää talonrakennushankkeista määrärahaesitykset tulevien vuosien hankkeiden suunnittelurahasta sekä vuosittaisesta korjausmäärärahasta. Korjaushankkeiden osalta vuoden 2011 työohjelman laadinta ja kohteiden suunnittelu on käynnissä. Suunnittelua hidastaa se että kumppanuusarkkitehtitoimistojen valinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen. Markkinaoikeus on kieltänyt väliaikaisesti kyseisen suunnittelijavalintapäätöksen täytäntöönpanon.

Vuosien 2012 ja 2013 korjaushankkeiden tarveselvitykset ovat käynnissä. Erillisinvestointihankkeiden osalta Tilakeskus avustaa hallintokuntia esitysten teoissa jotka pohjautuvat kaupunginvaltuuston hyväksymiin hankesuunnitelmiin. Kyseisten kohteiden rakennuttamisesta vastaa Tilakeskus. Suunnittelussa ja toteutuksessa tilojen toiminnallisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden lisäksi korostetaan tilankäytön tehokkuutta, rakennusten energiatehokkuutta sekä elinkaari- ja ympäristöaluetaloutta.

Talonrakennuskohteiden suunnittelumääräraha

Investoinnit 1 000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Menot	83	300	300	300	300
Tulot					

Suunnitteluraha käytetään talousarviovuotta myöhempien kohteiden hanke- ja rakennussuunnitteluun, kuntoarvioihin ja -tutkimuksiin.

Kiinteistöjen korjaukset

Investoinnit 1 000 €	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Menot	8 966	8 800	9 000	9 200	9 400
Tulot					

Tilakeskus toteuttaa vuosittain johtokunnan päätöksellä korjausrakentamishjelman. Korjausrakentaminen rahoitetaan vuokriin sisältyvällä poisto-osuudella. Kyseinen määräraha pitäisi olla vähintään esitetyn suuruinen, että korjausvelan määrä ei kasvaisi.

Irtain käyttöomaisuus

1 000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Menot	400	-	400	0	0
Tulot					

Määräraha käytetään Teknisten virastojen talon irtaimiston hankintaan.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	67 158	68 407	71 407	73 327	75 736
• Investoinnit	45 912	49 721	32 861	35 391	32 085
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	13 159	14 156	14 916	14 844	15 173
• sij.pääoman tuotto, %	4,0	4,0	4,0	3,7	3,6
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6	6	6	6	6

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Omavaraisuusaste, %	64	56	59	60	61
Investoinnit liikevaihdosta, %	68	65	46	48	42
Velkaantumisaste, %	65	71	65	63	61
Investointien tulorahoitusosuus, %	58	54	82	77	86
Liikevaihto/hlö, M€	1,975	2,01	2,16	2,25	2,35
Rakennusten tekninen arvo, M€	625	776	850	880	920
Tilojen vuokrausaste, %	99	99	99	99	99
Hallinnointikustannukset / nettoalaojen summa €/hum2	0,31	0,34	0,32	0,31	0,30
Omien tilojen keskimääräinen vuokra €/hum2 *	8,42	8,5	8,9	9,1	9,3

Liikelaitos Oulun Tilakeskus

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	67 158	68 407	71 407	73 327	75 736
Liiketoiminnan muut tuotot	119	60	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 733	-7 289	-8 723	-9 300	-9 700
Palvelujen ostot	-12 150	-13 215	-13 351	-14 000	-15 500
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 085	-1 412	-1 413	-1 413	-1 413
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-328	-225	-360	-360	-360
Muut henkilöstösivukulut	-90	-79	-83	-83	-83
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 124	-19 227	-20 327	-21 027	-21 107
Liiketoiminnan muut kulut	-11 729	-12 864	-12 235	-12 300	-12 400
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	15 038	14 156	14 916	14 844	15 173
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3				
Muut rahoitustuotot	20				
Kunnalle maksetut taselainan korkokulut	-6 500	-6 516	-6 516	-6 516	-6 516
Kunnalle maksetut investointilainan korkokulut	-741	-1 963	-1 700	-2 000	-2 300
Korvaus peruspääomasta	0				
Muut rahoituskulut	0				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	7 820	5 677	6 700	6 328	6 357
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	7 820	5 677	6 700	6 328	6 357
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	2 003	2 003	2 003	2 031	2 031
sVapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	9 823	7 680	8 703	8 359	8 388

Liikelaitos Oulun Tilakeskus

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	15 038	14 156	14 916	14 844	15 173
Poistot ja arvonalennukset	19 124	19 227	20 327	21 027	21 107
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 218	-8 479	-8 216	-8 516	-8 816
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-45 912	-49 721	-32 861	-35 391	-32 085
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 040	1 158	108	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	1 103				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 825	-23 659	-5 726	-8 036	-4 621
Rahoituksen rahavirta					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET KUNNALLE (-)		0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET MUILLE (-)					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	7 500	12 000	3 000	5 000	3 500
Oman pääoman muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-616	-1 016	-1 336	-1 456	-1 656
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	7 500	12 000	3 000	5 000	3 500
0	0		0	0	0
Muu oman pääoman muutos	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0		0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta	0		0	0	0
Saamisten muutokset muilta	-692		0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-441		0	0	0
Rahoituksen rahavirta	13 251	22 984	4 664	8 544	5 344
Rahavarojen muutos	-2 574	-675	-1 062	508	723
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	6 357	1 022	632	1 140	1 862
Rahavarat 01.01	8 931	1 697	1 694	632	1 140
Rahavarojen muutos	-2 574	-675	-1 062	508	723

11.10 OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

VISIO

Oulun Konttori on asiakkaiden tarpeita ennakoiva haluttu kumppani. Tuotamme verkostoja apuna käyttäen asiakkaillemme kilpailukykyisiä palveluita markkinoiden parhailla prosesseilla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluiden hinta-laatusuhteeseen ja palvelutarjontaan. Lisäarvon asiakkaalle varmistaa vahva asiakastuntemus ja toimialan kokonaisnäkemys.
2. Oulun Konttori on hyvän ja luotettavan imagon omaava kumppani.
3. Oulu10-palvelukokonaisuus tarjoaa laajasti kuntalaispalveluita vaihtoehtoisilla palvelukanavilla.
4. Parannetaan tuottavuutta ja kilpailukykyä
5. Prosesseja kehitetään yhdessä asiakkaan kanssa erityisesti ottamalla käyttöön sähköisiä ratkaisuja ja vähentämällä manuaalisia toimintoja.
6. Oulun Konttori on houkutteleva työnantaja.
7. Henkilöstön osaamista kehitetään lisäämällä liiketoimintaosaamista, moniosaamista ja ammattitutkintojen määrää.
8. Varmistaa konsernissa kaupunkilaisten asiakaspalvelun laatua sekä sisäisiä yhtenäisiä prosesseja ja toimintatapoja.
9. Yhtenäiset ja tarpeita vastaavat tietojärjestelmät

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kaupunginhallitus teki päätöksen, että Oulun kaupunki ei jatka kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen KPK THH Oy:n toisen vaiheen yhteistyön selvittämistä. Kaupunginhallitus päätti, että jatketaan alueellisen palvelukeskuksen syvempää selvitystä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja mahdollisesti muiden julkisten toimijoiden kanssa. Selvitys tehdään 2010 marraskuun loppuun mennessä. Syvemmällä yhteistyöllä tarkennetaan 26.5.2010 tehdyn selvityksen talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämispotentiaalin hyödyntämistä. Kaupunginhallitus asetti päätöksessä tavoitteeksi, että alueellinen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen perustetaan ja palvelukeskuksen toiminta aloitetaan vuoden 2012 alussa.

Kuntien valtuustojen 28.6.2010 tekemät päätökset kuntien, Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin lakkauttamisesta ja kuntien yhdistämisestä tulee vaikuttamaan myös Oulun Konttoriin. Kuntajakolain (1698/2009) 8 §:n tarkoittamaan yhdistymissopimus on sitova valtuustojen 28.6.2010 tekemistä yhdistymispäätöksistä alkaen. Uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2013 ja yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2015 loppuun saakka.

Omistajapoliittisiin linjauksiin ja toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmaan liittyy useita asiakkaiden toiminnan organisointiin liittyviä arviointeja. Asiakkaiden toiminnan uudelleen-organisointi, alihankinta tai toimintojen ulkoistaminen tai yhtiöittäminen, voi merkitä sekä asiakkaiden että suoritteiden määrän vähentymistä Oulun Konttorissa.

Oulun kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen ja toimintojen uudelleen organisointi voi merkitä myös uusien palvelualueiden siirtymistä Oulun Konttorin vastuulle.

Tietotekniikan kehitys on nopeaa ja antaa hyviä mahdollisuuksia prosessien kehittämiseen ja rutiinityövaiheiden vähentämiseen. Samalla se kuitenkin tuo paineita investoida, jolloin paineet

hintojen korotuksiin lyhyellä tähtämellä ovat suuret, sillä investoinneista mitattavat hyödyt realisoituvat vasta jälkikäteen. Tietojärjestelmä-omistajuuksien jatkolinjaukset ovat kaupungissa tällä hetkellä auki.

Oulun Konttorin perustamisen hyödyistä keskittämiseen liittyvät hyödyt on jo pitkälti lunastettu. Jatkokehittäminen, joka on prosessien standardointia ja kehittämistä, vaatii asiakkaan kanssa yhdessä tapahtuvaa prosessien arviointia ja suuriakin toimintatapojen muutoksia. Keskeisiä keinoja ovat prosessien automatisointi ja sähköistäminen. Asiakkaiden puolella on tällä hetkellä vähintään 4 M€:n säästöpotentiaali niissä hankkeissa, joita tällä hetkellä on käynnissä Oulun Konttorissa. Lisäksi säästöä sekä Oulun Konttorille että asiakkaille on saatavissa mm. tuntipalkkaproessin sähköistämisestä, jota vielä ei ole asiakkaiden puolella lähdetty edistämään. Asiakkaiden puolen säästöpotentiaalnin hyödyntämisen seuranta olisi kaupungissa organisoitava.

Hankkeet

Asiakaspalvelukeskuksen etäpalveluihin liittyvän hankkeen toteuttamiseen haetaan VM:n SADe-ohjelmasta rahoitusta, mikä tulee toteutuessaan vaatimaan myös omarahoitusosuutta Oulun kaupungilta. Talousarvion tekohetkellä hakemus on valmisteluvaiheessa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kilpailukyky säilyy ja paranee

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Tuottavuus kasvaa	Tuottavuuden kasvu vähintään 2 %	Tuottavuuden kasvu vähintään 2 % /vuosi

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
1. Huolehditaan liikelaitoksen kannattavuudesta omistajan edellyttämällä tavalla	Tuloutustavoite 33.000 €	Tuloutustavoite 33.000 €/v
2. Taloustilanne mahdollistaa kehittämisen	Kehittämispäätöksessä 1 %:n taso	1 %:n kehittämispäätöksellä saavutetaan asetettu tuottavuuden kasvu.

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011-2013

- Vuosi 2011 on valittu uudistumisen teemavuodeksi
- Asiakkuudenhallintasuunnitelman käyttöönotto portaittain
- Toimenpide- ja kehittämissuunnitelman toteuttaminen
- Oulu10-palvelukonseptin palveluvalikoiman laajentaminen.
- Jatketään prosessien kehittämistä
- Selvitetään uusia alihankintamahdollisuuksia
- Ennenaikaisen eläköitymisen ehkäisy ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla.
- Ammattitutkinnot ja moniosaamisen edistämistä jatketaan
- Alueellisissa yhteistyöselvityksissä mukanaolo

Toimenpiteet palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä 2012-2013

- Tietojärjestelmien hyödyntämiseen panostetaan
- Prosessien kehittämisessä siirrytään enemmän asiakkaiden arvontuotantoketjussa mukanaoloon
- Mahdolliset uudet palvelualueet integroidaan osaksi palvelukonseptia
- Oulu10 palvelukonseptin laajenemiseen ja toimivuuteen panostetaan

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa vuosille 2010 – 2012 on asetettu erityinen 9 miljoonaa tuottavuustavoite Oulun Tekniselle liikelaitokselle, Oulun Serviisille, Oulun Tietotekniikalle ja Oulu Konttorille.

Oulun Konttorin tuottavuustavoite vuodelle 2011 on 350 000 €.

Oulun Konttorin tuottavuustavoitteiden seurantaan on kehitetty seurantamalli, jonka johtokunta hyväksyi käyttösuunnitelman 2010 yhteydessä. Seurantamallilla voidaan kaupungin johdolle kuvata työn kehittymistä sekä sen tuloksena aikaan saatuja vaikutuksia.

Tuottavuustavoite on kaupunginvaltuustolle raportoitava sitova tavoite ja asiaan liittyvät toimenpiteet on hyväksyttävä johtokunnalla käyttösuunnitelman hyväksyminen yhteydessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöressurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

Tuottavuuden ja tehostamisen välineet

- prosessien mallintaminen varmistaa yhtenäiset toimintatavat – jatkuva parantaminen kehitysohjelmalla
- palvelutasosopimukset eli laatulupaukset (koskettavat koko prosessia, myös asiakkaan puolella olevaa osaa)
- osaamisen kehittäminen, luonnollisen poistuman hyödyntäminen, työkierto, tiimityö, tilojen tehokas käyttö, tarkoituksenmukainen laatu = ylilaadun leikkaaminen
- prosessien kehittäminen: etenkin sähköistäminen ja itsepalvelumahdollisuudet sekä niiden vaikutukset mm. tuottavuuteen (henkilöresursseihin) ja hinnoitteluun. (Huom tietojärjestelmäkustannusten nousu)
- vuorovaikutteinen strategiaprosessi ja strategiasta johdetut tavoitteet prosessi- ja tiimitasolle sekä mittaus-, arviointi- ja seurantajärjestelmät
- tulospalkkiomalli
- vuorovaikutteinen johtamistapa: jatkuva vuorovaikutus henkilöstön kanssa toiminnan kehittämiseksi
 - o tehostumisarvioinnissa käytetään apuna mm. tuotteistamisen yhteydessä tehtyjä työajanseurantatuloksia, suoritämäärien kehityksen seurantatietoja (4 vuoden tiedot olemassa), kustannushyötyanalyysyjä, benchmarking tietoja

- o palvelukonseptin laajeneminen (uudet nykyiseen palvelukonseptiin kuuluvat tyyppiset palvelut nykyisillä resursseilla)

TALOUS

Oulun Konttorin liikevaihto on 12,9 M€ (98 %) ja tuet ja avustukset 0,2 M€ (2 %).

Toimintakuluista (13 M€) on henkilöstökulut 64 %, palvelujen ostot 23 %, aineet ja tarvikkeet 1 % ja liiketoiminnan kulut 10 % ja poistot 2 %.

Oulun Konttorin kustannussäästöt ovat ajalla 1.5.2006 - 30.4.2010: 4,5 M€, toimintamenoista 33 %, tuottavuus kasvanut 36 %.

Hintoja saatiin nostaa vuoden 2009 alussa ja lisätuloja kertyi 400.000 euroa, hintoja pystyttiin laskemaan jo samana vuonna 60.000 euroa. Hintojen alennuksen vaikutus vuodelle 2010 oli 300.000 euroa. **Vuodelle 2011 asiakashintoja lasketaan (ennakkoarvio) 1.181.000 euron edestä.** Kustannustaso on noussut vastaavalla ajalla eli 1.5.2006 - 31.12.2010 1,4 % eli 800.000 euroa.

INVESTOINNIT

Tietohallinto

Matkahallinnan tietojärjestelmä

t€	Kokonaiskustannus	2011	2012	2013
Menot		74		
Tulot				

Keskushallinto on tilannut matkahallinnan tietojärjestelmän hankintaselvityksen ja hankinnan Oulun Konttorilta.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMI STAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	11 885	13 195	12 866	12 530	12 254
• Investoinnit	37	20	74		
Kannattavuus	651	0	0	0	0
• liikeylijäämä	0	6 %	6 %	6 %	6 %
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	0	33	33	33	33
Suoritteet					
•					
Tuottavuus		Kasvu	Kasvu	Kasvu	Kasvu
•	9 %	1 %	vähintään 2 %	vähintään 2 %	vähintään 2 %

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	13979	13725	13560	13560	13493
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	680	175	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	436	322	193	193	193
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-214	-124	-124	-124	-124
Palvelujen ostot	-2882	-3251	-2857	-2860	-2857
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7567	-7449	-7399	-7399	-7350
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1854	-1345	-1300	-1300	-1296
Muut henkilöstösivukulut	-508	-401	-398	-398	-387
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-79	-208	-242	-239	-239
Liiketoiminnan muut kulut	-1412	-1411	-1400	-1400	-1400
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	579	33	33	33	33
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1,4				
Muut rahoitustuotot	0,5				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-33	-33	-33	-33	-33
Muut rahoituskulut	-1,6				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERII	546	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	546	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	546	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	578	33	33	33	33
Poistot ja arvonalennukset	79	208	242	239	239
Rahoitustuotot ja -kulut	-33	-533	-33	-33	-33
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-398	-20	-74	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	226	-312	168	239	239
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	400				
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-14				
Saamisten muutokset muilta	133				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-9				
Korottomien velkojen muutos muilta	134				
Rahoituksen rahavirta	244	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	870				
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2804	2492	2734	2973	3212
Rahavarat 01.01	1933	2804	2492	2734	2973
Rahavarojen muutos	871	-312	242	239	239

*)

*) ylimääräinen tuloutus v. 2010 500 teuroa

11.11 NALLIKARI LIIKELAITOS

VISIO

Nallikari on nykyaikainen lomakylä-leirintäalue, jossa on monipuoliset majoitusmahdollisuudet merellisessä ja vetovoimaisessa ympäristössä ympäri vuoden.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Nallikari on toimialan kehityksen kärjessä.
2. Nallikarin palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja kilpailukykyisiä.
3. Nallikari on tunnettu ja tunnustettu toimija ja brändi.
4. Nallikari on vahvasti verkostoitunut.
5. Nallikari toimii aktiivisesti koko vaikutusalueensa kehittämiseksi.
6. Nallikari edistää Oulun merellistä imagoa.
7. Nallikarissa toimitaan ennakkoluulottomasti, vastuullisesti ja ennakoivasti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Majoitusvuorokausien kertymä on kuluvana vuonna lähtenyt hienoiseen kasvuun mutta suuria muutoksia nykyiseen käyttöasteeseen ei ole odotettavissa ilman mittavampia muutoksia alueella. Tarveselvityksessäkin esitetyt asiat mm. matkailuajoneuvo –asumisen parantamiseksi on jälleen nousseet esille sateisten säiden aikaan ja esimerkiksi sesongin ulkopuolisen ajan ulkomaisia ryhmiä tavoiteltaessa asiakkaiksi, tulee vastaan rajoitteet sisämajoituksen osalta. Tarveselvityksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen alueella toisi valmiuksia alan ”kärkikaartissa” toimimiseksi Suomessa.

Nallikari on ollut aktiivisesti mukana Hietasaaren kehittämiseksi matkailualueena ja tämä työ jatkuu edelleen. Maankäytön suunnittelun pohjaksi tarvittavat perusselvitykset (Ympäristöselvitys ja Rakennushistoriallinen selvitys) valmistuvat elokuun 2010 aikana.

Oulun kaupunki ja alueen tontinhaltijat/toimijat yhteistyössä järjestävät aluetta koskevan arkkitehtikutsukilpailun, joka pyritään käynnistämään syyskuussa ja ratkaisemaan vuoden 2011 alussa. Kilpailun tuloksen pohjalta laaditaan koko suunnittelualuetta koskeva maankäytön yleissuunnitelma vuoden 2011 aikana.

Yleissuunnitelman valmistuttua käynnistetään varsinaisen asemakaavan muutoksen laatiminen. Keskeiselle ja rakennushankkeiden kannalta kiireellisimmälle osa-alueelle asemakaavan muutos valmistunee vuosien 2011-2012 aikana.

Leirintäalueen kehittäminen samanaikaisesti ympäristön kehittymisen kanssa on tärkeää ja toinen toistaan tukevaa. Ympäristön kehittyminen ympärivuotisesti vetovoimaisena matkailukohteena auttaa leirintäaluetta toimimaan vuositasolla kannattavasti.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Nallikarin toiminta on kannattavaa ja tuottavaa.	Talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat.	Tuloutustavoite toteutuu.
Toiminnan tuottavuus mahdollistaa kehittämisen.	Selvitetään joidenkin toimintojen uudelleen järjestelyjen mahdolliset kustannusvaikutukset.	Selvitys valmis.
Taloulosaamista lisätään.	Työtä tukevaa koulutusta.	

Alueen rakenteiden uudistaminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Laadukkaat ja kilpailukykyiset palvelut.	Tarveselvityksen pohjalta tehtävä hankesuunnitelma.	Hyväksytty investointipäätös.

Asiakaslähtöiset ja laadukkaat palvelut

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Monipuoliset, uudistuvat ja ympärivuotiset palvelut, jotka on tuotettu yhteistyössä useiden palveluntarjoajien kanssa.	Asiointi internetissä lisääntyy (varaaminen, maksaminen) ja monipuolistuu. Uusia, vetovoimaisia tuotteita/tuotepaketteja.	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset Yöpymisvuorokaudet Henkilöstökulut

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2011-2013

Nallikarin kehittämiseksi esitetään syksyllä 2010 hankesuunnittelutyön käynnistäminen valmistuneen tarveselvityksen pohjalta. Tavoitteena on suunnittelukaudella hyväksytty hankesuunnitelma sekä investointipäätös.

Oulun kaupungin omistajapolittisissa linjauksissa on esitetty Nallikarin liikelaitoksen yhtiöittäminen; tätä asiaa tarkastellaan ja viedään eteenpäin suunnittelukaudella.

Nallikari on aktiivisesti mukana Hietasaaren matkailualueen suunnittelutyössä tavoitteena alueen vetovoimaisuuden kasvattaminen ympärivuotisesti. Yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa kehitetään erityisesti talvikauden toimintoja. Ranta-alueen kehittäminen jatkuu harrastajaseurojen kanssa, sekä mahdollisina toimenpiteinä valmistuvan suunnitelman myötä.

Talouden tasapainottamistarpeen myötä jatketaan edelleen joidenkin toimintojen uudelleenjärjestelyjen mahdollistamien kustannusvaikutusten selvittämistä. Alueen kiinteistönhoidon jatko on selvitettävänä suunnittelukaudella myös eläköitymisen myötä. Asiakkaiden asiointia pyritään siirtämään entistä enemmän internettiin mm. siirtämällä varaus ja maksu -toimintoja sinne. Samalla uusitaan internet -sivuja markkinointivälineenä ja kauppapaikkana.

Markkinointiin haetaan voimaa entistä paremmalla verkostoitumisella valtakunnallisesti. Yhteistyössä alueen omistajahallintokunnan kanssa suunnitellaan ja toteutetaan kunnossapidollisia toimia suunnitellusti niin, että nykyinen rakennuskanta pysyy asianmukaisessa kunnossa. Lisäksi kiinnitetään huomiota alueen siisteyteen ja turvallisuuteen ympäristönhoidollisin toimenpitein.

Huonokuntoisen rakennusten käytöstä poistamista jatketaan. Suunnittelukaudella luovutaan vanhojen huonokuntoisten leirintämökkien käytöstä vaiheittain.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokunta-kohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Liitteenä tulos- ja rahoituslaskelma.

INVESTOINNIT

Ei suunniteltuja investointeja suunnittelukaudella.

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUksen NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	1 055	1 155	1 120	1 120	1 120
• Investoinnit					
Kannattavuus					
• liikevoitto		8	8	8	8
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	8 400€	8 400€	8 400€	8 400€	8 400€
Suoritteet					
• yöpymisvrk	67 910	75 000	72 000	72 000	72 000

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Ympärivuotisen sisämajoituksen käyttöaste %/v	58	73	62	62	62
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5	4,1	4,3	4,3	4,3	4,3

OULUN KAUPUNKI
Nallikari Liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	1 055	1 155	1 120	1 120	1 120
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2			
Tuet ja avustukset kunnalta	216	183	161	161	161
Materiaalit ja palvelut	-449	-438	-452	-452	-452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234	-230	-234	-234	-234
Palvelujen ostot	-213	-208	-218	-218	-218
Henkilöstökulut	-547	-540	-499	-499	-499
Palkat ja palkkiot	-414	-390	-405	-405	-405
Henkilöstösivukulut	-133	-150	-95	-95	-95
Eläkekulut	-105	-114	-71	-71	-71
Muut henkilöstösivukulut	-28	-36	-24	-24	-24
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
Liiketoiminnan muut kulut	-353	-354	-321	-321	-321
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-74	8	8	8	8
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-8	-8	-8	-8	-8
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	-82	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-82	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varauksen lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-82	0	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-74	8	8	8	8
Poistot ja arvonalennukset					
Rahoitustuotot ja -kulut	-8	-8	-8	-8	-8
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos		250			
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-7				
Korottomien velkojen muutos	23				
Rahoituksen rahavirta	16	250	0	0	0
Rahavarojen muutos	-66	250	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	0				
Rahavarat 01.01	68				
Rahavarojen muutos	-68	0	0	0	0

11.12 OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

VISIO

Pelastuslaitos on luotettava ja tehokas turvallisuuskulttuurin edistäjä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Resurssit ja toiminta on kohdennettu riskien ja palvelujen kysynnän suhteen tarkoituksenmukaisesti.
2. Asiakkaiden yhdenvertaisuus huomioidaan palveluissa.
3. Pelastuslaitoksella on monipuoliset ja kehittyvät prosessit palvelujen tuottamiseksi
4. Toiminta on vaikuttavaa ja taloudellista.
5. Pelastuslaitoksen henkilöstö on ammattitaitoista ja motivoitunutta sekä organisaatio toimii hyvin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Pelastustoimen palvelukysynnän määrä on voimakkaasti sidoksissa yhteiskunnallisiin tekijöihin, kuten väestön ja rakennetun kerrosalan määrä, lainsäädäntö, yhteiskunnan tila sekä luonnonolot.

Oulu-Koillismaan pelastustoimen alueen väestömäärä on kasvanut alueellisen laitoksen aloittamisesta v. 2004, lähtien yli 20 000 asukkaalla, kasvuvauhdin ollessa n.+ 2 000 asukasta/vuosi. Väestömäärän kasvu lisää rakennuskantaa, mikä näkyy mm. rakenteelliseen paloturvallisuuteen, palotarkastustoimintaan ja neuvontaan kohdistuvan työmäärän lisääntymisenä. Väestö itsessään, uudet asunnot, koulut, päiväkodit, työpaikat, tuotanto-, hoito- ja huoltolaitokset jne. lisäävät puolestaan turvallisuusviestinnän tarpeita. Vaikka pelastustoimelle välitettävien hälytystehtävien määrä on ollut asukasmäärään suhteutettuna laskussa, ovat tehtävät kokonaisuudessaan lisääntyneet vuosien 2000-2003 keskiarvosta 3 200 kpl vuosien 2004-2009 keskiarvoon n. 3 800 kpl (+ 600). Sairaankuljetuksessa tehtävämäärän kasvu on ollut vielä voimakkaampaa: v. 2004 n. 13 200 tehtävää, kun vastaava luku v. 2009 oli n.19 900 (+ 6 700). Koska alueen väestömäärän ennustetaan lisääntyvän edelleen, odotetaan pelastustoimen työmäärään kasvavan myös lähitulevaisuudessa.

Väestömäärän kasvun vaikutuksia vaikeampaa on arvioida muiden väestöön liittyvien ilmiöiden vaikutusta pelastustoimen tehtävämääriin. Tällaisia ilmiöitä ovat mm. väestön ikääntyminen, syrjäytyminen, sosiaalisten verkostojen puuttuminen, tuloerojen kasvaminen, uusavuttomuus, väestöryhmien väliset suhteet, rikollisuus ja väkivalta. Näitä tekijöitä voidaan poimia jo nyt esim. palokuolema- ja tapaturmatilastoista, tulipalojen syttymissyistä ja hälytystehtävien tapahtumaselostuksista.

Yhteiskunnan teknistymisellä on vaikutuksensa pelastustoimeen. Pelastuslaitoksen asemapaikat suorittavat vuosittain satoja palovaroittimiin, palovaroitinjärjestelmiin sekä automaattisiin paloilmoitin- tai sammutuslaitteistoihin liittyviä tarkastus- ja varmistustehtäviä. Uusia paloilmoitin- tai sammutuslaitteistoja otetaan käyttöön viikoittain. Vuoden 2010 tammikuussa voimaan tullut asetus palovaroittimien sijoittamisesta ja kunnossapidosta lisäsi palovaroittimien määrää, varovaisesti arvioiden tuhansilla, joten em. laitteet/laitteistot tulevat työllistämään pelastuslaitosta vuosi vuodelta enemmän.

Tulevien vuosien toimintaympäristön muutosta kuvaa lähes kaikkien pelastustoimintaa ohjaavien lakien muutokset sekä kuntaliitokset. Pelastuslaki uudistuu ja tulee voimaan ainakin osittain vuoden 2011 aikana. Uuden lain säädöksen voimaan tulon arvioidaan kokonaisuudessaan hieman lisäävän pelastustoimen työmäärää. Lakiesitys sisältää kannanoton myös pelastuspalvelujen maksullisuuteen (palotarkastukset, erheelliset palohälytykset jne.). Merkittävää tulee olemaan uusiutuvan pelastuslain aiheuttamien muutosten jalkauttaminen toimintaan, mm. uutta palvelutasopäätöstä vuosille 2013 – 2016 laadittaessa. Uusi Häätäkeskuslaki (voimaan 2011 - 12) saattaa lisätä pelastustoimen kustannuksia, sillä esityksenä on siirtää pelastustoimelle velvollisuus välittää hälytykset omassa organisaatiossaan eteenpäin. Tämä voi lisätä pelastustoimen viestinvälityksen kustannuksia edellyttäen ns. valvomien rakentamista. Lisätyötä ja -kustannuksia saattaa aiheuttaa myös tulvatilanteita koskevat säädöstulkinnat, joiden mukaan esimerkiksi tulvavirtaamien ohjaaminen, jääpatojen räjäyttämisen sekä jään/lumen tukkimien vesireittien avaaminen siirtyisivät jatkossa kokonaisuudessaan ELY-keskuksilta pelastusviranomaisille. Kevättulvista aiheutuvan lisätyön ohella pelastuslaitosten on varauduttava myös muista luonnon ääri-ilmiöistä, kuten rankkasateista, myrskyistä ja kuivuudesta aiheutuvien tehtävien lisääntymiseen. Tästä hyvänä esimerkkinä on kuluva kesä 2010.

Oulu- Koillismaan pelastusliikelaitoksella on sopimus sairaankuljetuksesta - ja ensihoitotehtävien hoitamisesta Oulun kaupungin sekä Hailuodon kunnan sosiaali- ja terveystoimien kanssa. Sopimukset ovat voimassa 31.12.2012 saakka. Esitys uudeksi terveydenhuoltolaiksi on syksyllä 2010 eduskunnan käsittelyssä ja on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2011 siirtymäajoin. Terveydenhuoltolaki esityksessä sairaankuljetus- ja ensihoidon palvelujen järjestämisvastuu siirtyy sairaanhoitopiireille. Neuvotteluja muutoksen vaikutuksista jatketaan syksyn 2010 aikana. Ilman kuntaliitoksiakin mm. väestömäärän kasvu lisää sairaankuljetuksen tehtävämäärää n. 8 %:n vuosivauhdilla. Sairaan kuljetuksen yksikössä henkilöstömäärä ei edelleenkään ole riittävä ja toiminnan tehostamiseksi on kehitettävä uusia toimintatapoja. Eräs kokeilu voisi olla ns. hoitoyksiköstä luopuminen ja kuljetusten hoitaminen ns. rajatun ensihoidon yksiköillä (hoito-+perustason sairaankuljetusparit), joita tukee yksin liikkuva lääkintäesimies, toimien samalla vuoron esimiehenä. Toimiakseen täydellisesti tämä edellyttäisi neljää uutta vakinaista työsuhdetta ja investointia lääkintäesimiehen ajoneuvoon.

Em. terveydenhuoltolain muutos ja Oulun seudun monikuntaliitos vaikuttavat myös sairaankuljetuksen, pelastustoimen ensivastetoiminnan (10 kuntaa) sekä pelastuslaitoksen ja sen alueen kuntien (16 kpl) välisen yhteistoimintasopimuksen uudistamistarpeisiin.

Pelastustoimen operatiivisen toiminnan tarkempaan seurantaan ja suunnitelmien tarkistamiseen antaa aihetta myös vuoden 2011 aikana toteutuva Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun sekä Lapin hätäkeskuksen yhdistyminen yhdeksi Oulussa toimivaksi Pohjois-Suomen hätäkeskukseksi.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Korkea asiakastytyväisyys

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Asiakaspalautejärjestelmän rakentaminen	käytössä 2011 aikana; palautteen huomioiminen toiminnan kehittämisessä	valmis/ei; asiakastytyväisyyden kasvu; reklamaatioiden määrä
Pelastusviranomaisten tavoitettavuus on varmistettu palvelun edellyttämällä tavalla	tavoitettavuutta parannetaan v. 2011 aikana	palveluneuvonta; saadut palautteet

Asiakaspalautejärjestelmän rakentaminen on keskeinen talousarviokauden 2011 tavoitteista. Saatujen palautteiden analysointi sekä palveluiden parantaminen ja uudistaminen saatujen palautteiden mukaisesti, on keskeinen osa asiakastytyväisyyttä. Pelastuslaitoksen käytössä on jo muutamia asiakaspalautteiden kokoamiseen soveltuvia järjestelyitä, mutta varsinaista

asiakaspalautejärjestelmän sisällöllistä määrittelyä ei ole tehty. Valmistellut "palautemodulit" viimeistellään ja otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana.

Ennalta ehkäisevän työn onnistuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Ennaltaehkäisevän työn kohdentaminen riskien ja vaikuttavuuden mukaan	Valistus- ja neuvonta-suunnitelman laatiminen 2011 loppuun mennessä	Laadittu/ei Suunnitelman toteutumis-%
Yksilöiden ja yhteisöjen omatoimisuuden tukeminen	Tietous ja valmius ehkäistä onnettomuuksia ja toimia hätätilanteessa lisääntyy	Turvallisuuskasvatuksen tavoittavuus > 10 % alueen väestöstä
Lakisääteiset tai erikseen päätetyt palotarkastukset suoritetaan valvontasuunnitelman mukaisesti	Valvontasuunnitelman käyttöönotto 2011	Palotarkastusten toteuma-%

Uuden pelastuslain vaikutuksia pelastuslaitosten toimintaan ja työmäärään ei vielä varmuudella tiedetä, mutta vaikutusten arvioidaan olevan merkittäviä. Varsinaisen operatiivisen pelastustoiminnan odotetaan säilyvän lähes nykyisellään, mutta muutoksia on tulossa onnettomuuksien ehkäisyyn. Pelastuslaki korjaa kauan odotetun tilanteen, jossa pelastuslaitos voi säädösohjauksen sijasta, itse riskiperusteisesti määrittellä vuosittain tai harvemmin tarkastettavat kiinteistöt ja tapahtumat. Vuosia moitteettomassa kunnossa olleiden kohteiden valvontakäyntejä on esitetty muutettavaksi siten, että niitä voidaan harventaa samalla kun niiden kohteiden valvontaa, joissa tarkastusten vaikuttavuus on ollut heikko, voidaan lisätä. Toiminnan muuttuessa, mahdollisesti vapautuvilla resurssilla pyritään edistämään mm. rakenteellista paloturvallisuutta (neuvonta, rakennuslupalausunnot, käyttöönottotarkastukset), riskikohteiden valvontaa (riskikohde tai kohde jossa on ollut runsaasti paloturvallisuuspuutteita), turvallisuusviestintää (valistus, neuvonta, koulutus) ja muuta palvelukykyä sekä palvelujen nopeampaa saatavuutta, jotta asetetut tavoitteet saavutettaisiin.

Monipuolinen palvelutuotanto palvelutasopäätöksen toteuttamiseksi

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Palvelut vastaavat sidosryhmien tarpeita	Palvelun saatavuus varmistetaan kulloisenkin palvelun edellyttämällä tavalla	Lakisääteisten tehtävien toteuma vrt. valtakunnalliset tavoitteet; palvelutasopäätöksen toteutumisen arviointi
Organisaatorakenteen tarkastaminen prosessijohtamisen elementtien näkökulmasta	vuoden 2011 aikana	valmis / ei
Sähköisten palveluluiden lisääntyminen	hyödynnetään nopeat sähköiset viestintäkanavat	sähköisten palvelujen käytön määrä

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Kustannustietoisuuden lisääntyminen	KK-raportoinnin kehittäminen -11; tulosalueiden ja -yksiköiden vetäjät seuraavat talouden ja toiminnan tunnuslukuja	tehty/ei; tunnusluvut; lukujen analysointi
Kustannustehokkuuden parantaminen (toiminnan tehostaminen)	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman 2010 – 12 tavoitteet; kustannustehokkuus pelastuslaitosten vertailussa keskitasoa parempi	maksuosuus €/asukas; kustannukset €/työntekijä
Tuottavuuden ja taloudellisuuden kasvattaminen	Tilikauden tulos tavoitteiden mukainen	Tilikauden yli- tai alijäämä; toteuma %
Tuotantokustannusten hallinta	Prosessien mallintaminen ja työnkuvaukset	Tuotteistettujen palveluiden lukumäärä;

TOIMINTASUUNNITELMA

Päätös siitä, kuinka pelastuslaitos järjestää pelastustoimeen kuuluvat lakisääteiset ja muut tehtävät alueellaan on koottu pelastuslaitoksen palvelutasopäätökseen. Keskeisen osan näistä palveluista muodostavat lakisääteiset tehtävät, kuten onnettomuuksien ennaltaehkäisy, pelastustoiminta ja väestönsuojelu. Pelastustoimelle vapaaehtoisia tehtäviä ovat mm. sairaankuljetus ja sairaankuljetusta tukeva ensivastetoiminta. Palvelutasopäätös koostuu varsinaisesta päätöksestä ja liitteenä olevasta perustelumistiosta. Päätösasiakirjaan sisältyvät palvelujen nykytilan kuvaukset sekä päätökset tulevasta palvelutasosta. Lisäksi asiakirjaan sisältyy aihepiireittäin kehittämissuunnitelma päätetyn palvelutason saavuttamiseksi ja päätöksiin liittyvät kustannusvaikutukset. Palvelutaso on mitoitettu alueella esiintyviä normaaliajan ja poikkeusolojen onnettomuusuhkia vastaavaksi. Päätöksen palvelutasosta tekee pelastusliikelaitoksen johtokunta alueen kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätöksen toteutumisen arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä ensimmäisen kerran vuodesta 2010 lähtien. Palvelutasopäätös tehdään määräajaksi. Taloussuunnitteluajankohdan päätös on voimassa vuodet 2009 - 2012. Uuden palvelutasopäätöksen 2013 – 2016 valmistelu aloitetaan vuoden 2011 aikana. Tähän velvoittaa muuttunut ja muuttuva lainsäädäntökin, erityisesti onnettomuuksien ehkäisyn osalta.

Vuoden 2010 aikana uusittavien hälytysvasteiden ja sivutoimisen henkilöstön varallaolon kohdentamisen aiheuttamien muutosten toimivuutta seurataan ja analysoidaan vuoden 2011 aikana. Muutosten tavoitteena on kustannustehokkuuden lisääminen vähentämällä tietoisesti hätäkeskuksen riskinarvioinnin perusteella hälytettävän henkilöstön määrää keskisuurissa ja pienissä tehtävissä.

Vuonna 2010 uusitun strategian mukaisesti pelastustoiminnan tulosalueiden prosessien mallintamiseen ja jatkuvaan kehittämiseen on kiinnitettävä tarkempaa huomiota.

Muita suunnitelmia toteutetaan palvelutasopäätöksen mukaisesti. Henkilöstöön panostetaan toteuttamalla esimies- ja kehityskeskustelukoulutus muiden henkilöstön kehittämisen ja koulutussuunnitelmin ohella. Lähiesimiesten tehtävien ja vastuualueiden tarkentamisella pyritään tehostamaan toimintaa edelleen.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntaakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Pelastusliikelaitoksen talousarviossa 2011 ja –suunnitelmissa 2012–13 on huomioitu Oulun kaupungin talousarvion ja –suunnitelman ohjeet sekä niiden lähtökohtana ollut valtuuston 15.6.2009 § 51 mukainen talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 -12, jonka tavoitteena on toimintarakenteiden muutokset siten, että nettomenojen kasvuvauhti hidastuu pysyvästi korkeintaan tulojen kasvun tasolle, n. 4 %. Vuosina 2010-2012 toimintamenojen

kasvu hidastetaan määräaikaaisesti n. 2,7% vuosittaiselle tasolle, kuitenkin niin, että Oulun kaupungin toimintakatetavoitteen toteutuminen rajaa vuosien 2011-2012 menojen kasvun n. 2,3 % tasolle.

Vuoden 2011 liikevaihto nousee vuoden 2010 talousarviosta 2,6 % ollen 19 480 t€, josta pelastustoimen osuus 16 778 t€ (+3,2 %) ja sairaankuljetuksen osuus 2 702 t€ (+ 5,7 %). Pelastustoimen kuntien bruttomaksuosuudet nousevat 16 523 t€:on (+2,9 %). Kun tästä maksuosuudesta vähennetään pelastuslaitoksen kunnille maksamat kiinteistövuokrat 2 264 t€, nousevat yhteistoimintakuntien pelastustoimen nettomaksuosuudet 14 259 t€:on eli 1,8 % (ta 2010 14 011 t€). Nettomaksuosuudesta ilmenee, kuinka suuri merkitys kiinteistövuokrien kohoamisella on. Vuoden 2011 alusta yhteistoimintakuntien (16 kpl) maksuosuudet perustuvat ainoastaan kunnan asukasluukuun, siten yksittäisen yhteistoimintakunnan maksuosuus voi nousta mainittua enemmän tai vähemmän. Pelastustoimen muissa tuloissa on pyritty arvioimaan uuden pelastuslain myötä maksullisiksi tulevat palvelut, jolloin muut kuin maksuosuustulot nousevat 254 t€:n (+26,4 %). Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen osuus sairaankuljetuksen menoihin nousee 1 162 t€:on (+2,7 %). Maksuosuuksia nostavat sairaankuljetuksen henkilöstömenojen nousu kesällä 2010 solmitun palkkojen paikallissopimuksen myötä sekä yhdessä pelastustoimen ja teknisen liikelaitoksen kanssa toteutettava liikennevalojen ohjausjärjestelmä.

Talousarviovuoden 2011 pelastuksen tulosalueen (sis. hallinnon) välittömät henkilöstömenot ovat 11 679 t€ eli 69,6 % ja liikehuoneistojen vuokramenot 2 264 t€ eli 13,5 % liikevaihdosta, joten näiden erien kattamiseen kuluu yhteensä 83,1 % liikevaihdosta. Sairaankuljetuksessa vastaavat summat ovat henkilöstömenot 2 216 t€ eli 82 % ja vuokrat 125 t€ eli 4,7 % liikevaihdosta, joten sairaankuljetuksessa näiden menoerien kattamiseen kuluu yhteensä 86,7 % liikevaihdosta. Tulosalueilla jää siis muiden menojen katteeksi vain n. 13-17 % liikevaihdosta.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos vuokraa paloasema ym. kiinteistönsä pääsääntöisesti alueensa kunnilta, jotka rakentavat ja peruskorjaavat kiinteistöt pelastustoimen käyttöön. Tavoitteena on toiminnan kannalta oikein mitoitettut ja tehokkaat tilat. Vuoden 2011 talousarvioon ei sisälly vuokrien vuosikorotuksia, silti vuokramenot nousevat Haukiputaan paloaseman ja Iin laajennuksen myötä n. 200 000 €. Suunnittelukauden 2011-13 mittavimpia hankkeita ovat Oulun Ruskonselän uuden paloaseman rakentaminen sekä Oulun Raksilan paloaseman peruskorjaus 2013-14. Uusien paloasemien rakentaminen sekä peruskorjaukset tulevat nostamaan pelastuslaitoksen vuokramenoja vuoteen 2015 n. 693 000 €:lla.

Henkilöstökulut ja kiinteistövuokrat ovat suurimmat yksittäiset menoerät pelastustoimen talousarviossa. Henkilöstöresursseissa on kasvavan tehtävämäärän ja -kentän vuoksi jatkuva lisäämisen tarve eikä luonnollista poistumaa voida hyödyntää vaan virkoja tulisi saada lisää. Kohoavat vuokramenot muodostuvat ongelmaksi tulevien vuosien talousarvioiden laadinnassa, sillä vuokrat ovat pelastuslaitoksen läpikulkeva menoerä, joka palautuu vuokratuloina yhteistoimintakunnille. Vuokrat tulisikin käsitellä erillään pelastustoimen varsinaisesta menojen kasvusta. Vuokramenoista on mahdoton karsia, sillä sivutoimisen järjestelmän ylläpidon ja kaluston sijoittamisen kannalta kiinteistöt ovat välttämättömiä. Tulevaisuuden kannalta sivutoimisen järjestelmän ylläpitäminen on niin operatiivisesti kuin taloudellisestikin välttämätöntä. Vertailun vuoksi esim. 200 000 €:n kustannuksella saadaan palkattua 4,5 palomiestä vuorotyöhön, kun nykyisellä sivutoimisten järjestelmällä ko. summalla katetaan n. 30 sivutoimisen kustannukset ja 1 + 2 vahvuisen varallaolon ylläpidon.

Uusien paloasemien rakentaminen lisää myös niiden kalustamismenoja rakentamisvaiheessa n. 100 000 €/paloasema (huomioitu investoinneissa). Kiinteistöjen osalta alustavasti neuvoteltu toimenpideaikataulu on seuraava:

KIINTEISTÖ	TOIMENPIDE	VUODET	KUSTAN- NUSARVIO (brutto)	VAIKUTUS VUOKRA- MENOIHIN €	huom.
Kuusamo Murtovaara	lakkaa	2011	0	- 12 000	
Haukipudas	uusi paloasema	2011	2 600 000	+ 163 000	11/10
Ii	lisätilan vuokraus	2011	0	+ 38 500	8/10
Ruka	uusi paloasema	2012	700 000	+ 20 000	suun. 10-11
Kuusamo Vuotunki	lakkaa	2012	0	- 8 500	
Ruskonselkä	uusi paloasema	2012	2 925 000	+ 182 000	suun. 10-11
Pudasjärvi	lisätilat/korj.	2012	0	neuvottelussa	
	laajennus	2015	1 000 000	+ 130 000	
Raksila	peruskorjaus	2014	9 000 000	+ 150 000 (P) + 30 000 (S)	suun. 13-14
YHTEENSÄ				+ 693 000	

INVESTOINNIT

Pelastuksen tulosalueen investointien ongelmana on nettoinvestointitason jääminen yhteistoimintakuntien vuosien 2000 – 2002 yhteisten investointien keskiarvon tasolle eli 600 000 €:on. Vajaana 10 vuotena on erityisesti raskaan kaluston hankintahinnat nousseet n. viiden prosentit vuosivauhdilla. 600 000 €:n määräraha riittää kahden raskaan ajoneuvon hankintaan, jolloin muihin hankintoihin jää n. 100 000 - 250 000 € eivätkä uusien paloasemien kalustaminen n. 50 000 - 100 000 €/asema mahdu tähän nettoinvestointitasoon. Matala investointitaso kasaa investointitarpeita tuleville vuosille.

Toinen pelastuksen tulosalueen investointien ongelma on avustus- ja investointipäätösten ajankohta ja määrä. Kalliiden ja raskaiden ajoneuvojen avustuspäätöksen odottamisen ja kilpailutuksen vuoksi hankinnat usein jäävät vuoden loppuun tai voivat siirtyä jopa seuraavalle vuodelle. Valtionavustusten määrä on suhteessa vuosi vuodelta pienentynyt, kun avustus summat ovat pysyneet ennallaan kaluston hankintahintojen noustessa.

Investoinnit 1 000 € (netto)	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Raskaat ajoneuvot	400	308	384	550	555
Kevyet ajoneuvot	96	120	105	192	175
Väestöhälyttimet	13	0	50	0	0
Öljyntorjuntakalusto	0	30	0	0	100
Muu pelastuskalusto	107	70	61	0	0
Paloasema kalustus	0	72	0	125	50
PELASTUS YHT	616	600	600	867	880
Ambulanssit tarvikkeineen	116	120	125	260	135
SAIRAANKULJ. YHT	116	120	125	260	135
KOKO LAITOS YHT.	732	720	725	1 127	1 015

Hankinnoissa raskaan ajoneuvo- ja pienkaluston osalta keskitytään entistä tarkemmin kokonaissuunnitelmien mukaiseen ja ensisijaisesti tarvittavaan kalustoon sekä huomioidaan kaluston kierrätys. Uutta kalustoa hankittaessa vanha kalusto kierrätetään aina käyttöiän loppuun saakka eri asemapaikoilla. Sairaankuljetuksen tulosalueella investoidaan vuorovuosina yhteen/kahteen ambulanssiin siten, että vuonna 2011 hankitaan yksi, vuonna 2012 kaksi ambulanssia jne. Kaupungin väestömäärän kasvu, erilaiset massatapahtumat sekä ympäristömuutokset luovat painetta tulevaisuudessa lisätä myös vara-ambulanssien määrää mahdollisten suuronnettomuuksien varalle. Sairaankuljetuksen investointeihin saadaan avustus Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimelta.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMI STAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	18 334	18 719	19 480	20 069	20 253
• Investoinnit	716	720	925	1 080	1 015
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	312	120	125	260	135
Pelastustoimen kuntien maksuosuus €/asukas	58,97	59,53	60,81	62,09	62,21
Pelastustoimen kuntien maksuosuus – vuokrat €/asukas	51,76	51,95	52,48	53,73	53,94
Sairaankuljetuksen menot €/Oulun asukas	16,93	18,30	19,17	19,82	19,88
Oulun kaupungin sos. ja terveystoimen osuus €/Oulun asukas	7,39	8,07	8,24	8,46	8,69

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TP 2008	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Alueen väestömäärä 31.12	264 262	267 663	269 700	271 700	273 750	275 750
Häilytykset (onnet.selost.), joista	3 778	4 235	4 200	4 490	4 690	4 690
rakennuspalot	193	147	140	150	150	150
rakennuspalovaara (v.-09 lähtien)		170				
liikenneonnettomuudet	459	605	520	630	650	650
maasto- ja metsäpalot	120	152	210	240	240	240
tarkastus- ja varmistustehtävät	1 074	1 225	1 180	1 250	1 350	1 350
ensivaste	911	901	900	920	950	950
muut	1 021	1 035	1 250	1 300	1 350	1 350
Palveluneuvonta , joista	10 426	10 541	7 300	10 660	10 780	6 000
erityiskohteiden tarkastukset	1 497	1 395	1 800	1 950	2 100	2 250
Valistustilaisuudet , joissa	424	440	570	590	610	610
valistettu hlöä	23 755	26 204	26 000	27 000	28 000	28 000
Oulun asukasluku 31.12	133 541	139 151	140 072	141 000	141 920	142 800
Sairaankuljetukset , joista	18 430	19 920	9 600	22 920	24 420	25 920
kiireellisiä	5 044	5 482	5 300	5 920	6 420	6 920
rauhallisia	13 386	14 438	14 300	17 000	18 000	19 000

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLAITOS

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	18 333	18 813	19 480	20 069	20 253
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	197	306	200	195	195
Tuet ja avustukset kunnalta	127	120	125	260	135
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 264	-1 135	-993	-1 142	-1 152
Palvelujen ostot	-1 285	-1 383	-1 408	-1 412	-1 413
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-10 229	-10 786	-11 123	-11 313	-11 368
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 873	-2 056	-2 109	-2 199	-2 209
Muut henkilöstösivukulut	-692	-615	-664	-670	-672
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-649	-650	-675	-685	-685
Liiketoiminnan muut kulut	-2 355	-2 493	-2 710	-2 845	-2 949
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	310	121	123	258	135
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1	1	1	1	1
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERI	311	122	124	259	136
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	311	122	124	259	136
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	311	122	124	259	136

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	311	120	125	259	134
Poistot ja arvonalennukset	649	650	675	685	685
Rahoitustuotot ja -kulut	1	1	1	1	1
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjausevät	-18	-35	-10	-40	-25
Investoinnit					
Investointimenot	-1 048	-1 147	-986	-1 222	-1 195
Rahoitusosuudet investointimenoihin	231	387	261	0	100
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	102	40	0	95	80
Toiminnan ja investointien rahavirta	228	16	65	-222	-220
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	1				
Saamisten muutokset muilta	226				
Korottomien velkojen muutos	-1 205	-232			
Rahoituksen rahavirta	-978	-232	0	0	1
Rahavarojen muutos	-750	-216	65	-222	-219
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	879	663	728	506	286
Rahavarat 01.01	1 626	879	663	728	506
Rahavarojen muutos	-750	-216	65	-222	-219

11.13 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS

VISIO

Hyvä ympäristö yhteistyöllä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

7. Hyvä ja terveydelle haitaton elinympäristö
8. Vastuu ympäristöstä ja siinä tapahtuvista muutoksista osana seudun kaikkea toimintaa
9. Laadukkaat ja asiantuntevat ympäristöpalvelut tasapuolisesti seudun alueella asuville ja toimiville

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos on viranomaisorganisaatio, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelu, ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuollon peruseläinlääkäripalvelut. Johtokunnan alaisuudessa toimii omana toimintayksikkönään elintarvike- ja ympäristölaboratorio.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen toimialueeseen kuuluvat kunnat ovat Oulu, Hailuoto, Kempele, Kiiminki, Muhos, Oulunsalo, Liminka, Lumijoki ja Tyrnävä. Toiminta kattaa sopimusalueen koko ympäristötoimen tehtävien hoitamisen.

Ympäristötoimen kustannusten jakoperusteet vuosille 2009–2012 perustuvat kuntien asukaslukuun, kuntiin kohdistuvaan työaikaan sekä eläinlääkintähuollon osalta eläinten määriin. Taloustilanteen heikkeneminen kuntataloudessa vaikuttaa merkittävästi myös seudullisen ympäristötoimen taloustilanteeseen lähivuosina. Oulun kaupungin vaatimukset talouden tasapainottamiseksi on otettu huomioon taloussuunnitelmassa.

Monikuntaliitoksen myötä ympäristötoimen toimialueeseen tulee mukaan Haukiputaan ja Yli-Iin ympäristötoimen tehtävien hoitaminen. Kyseisissä kunnissa lakisääteisten tehtävien hoitoon osoitetut henkilöresurssit ovat olleet vähäiset.

Ympäristötoimen viranomaistoiminnan yksiköt muuttavat Teknisten virastojen taloon kesällä 2011 ja Kauppatorin kiinteistö vapautuu muuhun käyttöön.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Viihtyisä ja turvallinen ympäristö

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittari
Ympäristöä kuormittavan ja muuttavan toiminnan haittojen ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Asukkaiden tyytyväisyys ympäristön tilaan keskimääräistä parempi 	<ul style="list-style-type: none"> Valtakunnallisen asukaskyselyn osa-alueiden ilmanlaatu, vesistöjen puhtaus ja luonnonsuojelu tulos keskiarvoa korkeampi
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutumistoimien edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Seudullisen ilmastostrategian toimenpiteiden toteutuksen seuranta ja ohjeistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuneet ja käynnistyneet toimenpiteet Ilmaston muutoksen huomioon ottaminen kaikissa merkittävässä hankkeissa
Ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> EU:n asettamat ilmanlaadun raja-arvot eivät ylitä 	<ul style="list-style-type: none"> Hengitettävien hiukkasten vuorokausi-keskiarvon 50 ug/m³ ylitysten lukumäärä on alle 35, typpidioksidin vuosikeskiarvo on alle 40 ug/m³

Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja juomavesi

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittarit
Juomaveden laadun turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Talousveden laatu hyvä, ei yhtään vesivälitteistä epidemiaa 	<ul style="list-style-type: none"> Talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset täyttyvät 100 %:sti

Tasapainoinen talous

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittarit
Talouden hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Talousarvion asettamissa rajoissa pysyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Talouteen ja toimintaan liittyvien tunnuslukujen seuranta

Ympäristövastuun vahvistaminen ja kestävä kehityksen huomioon ottaminen kaikessa toiminnassa

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittarit
Ympäristöjohtamisen koordinointi ja toteutumisen seuranta	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöraportointi ja sen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöraportti toimintakertomuksen ja tilin-päätöksen liitteeksi

Hyvä strateginen henkilöstöjohtaminen

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2011	Mittarit
Yhtenäisen johtamisjärjestelmän noudattaminen strategian toteuttamiseksi	<ul style="list-style-type: none">Vuosittaiset kehittämiskeskustelut koko henkilöstön kanssa	<ul style="list-style-type: none">Keskustelujen toteutumisasaste

TOIMINTASUUNNITELMA

VAIKUTTAVUUS JA PALVELUKYKY

Ympäristö- ja maa-ainestenottoluvat sekä ilmoitukset käsitellään asiantuntevasti ja seudullisesti yhdenmukaisesti. Valvonnassa painopiste on valvontasuunnitelman mukaisissa luvanvaraisissa laitoksissa ja toiminnassa sekä äkillisesti esille tulevilla ongelmakohteissa. Ilmanlaadun seuranta jatketaan. Osallistutaan vesistöjä parantaviin hankkeisiin ja käynnistetään vesistöjen tilaan vaikuttavien toimenpiteiden yhdessä teknisen keskuksen, yhteistoimintakuntien ja valtion viranomaisen kanssa. Jatketaan yhtenäisten ympäristönsuojelumääräysten laadintaa ja päivittämistä. Edistetään Oulun seudun ilmastostrategian toimeenpanoa. Koordinoidaan ja käynnistetään konkreettisia toimenpiteitä ILMO –ohjelmassa esitetyn mukaisesti. Toiminta edellyttää EU-rahoituksen hakemista. Käynnistetään kaupungin ympäristöpolitiikan jalkauttaminen ja sitoutetaan kaupunkiorjanisaatio politiikan toteuttamiseen

Suunnitelmavuosi on ensimmäinen toteutusvuosi vuosille 2011–2013 laadittavalle ympäristöterveydenhuollon yhteiselle valvontasuunnitelmalle. Ympäristöterveydenhuolto jatkaa suunnittelukaudella pilottikäyttäjänä sähköisessä valtakunnallisessa tiedonkeruu hankkeessa. Elintarvikevalvonta suunnataan riskinarvio huomioon ottaen kohteisiin ja toimintoihin, joissa ruokamyrkytysten mahdollisuutta pidetään suurimpana. Talusvesivalvonnassa jatketaan vesilaitosten riskinarviointia. Terveystoimintain mukainen valvonta kohdennetaan koulujen ja oppilaitosten sisäilman laadun valvontaan ja koulujen valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten toteuttamiseen. Tuoteturvallisuuden valvonta keskitetään valtakunnallisille painopistealueille, joita ovat lasten ja nuorten turvallisuus sekä vapaa-ajan palvelut, joita käyttävät suuret kuluttajajoukot. EU - uimarannoille tehdään uimavesiluokitus. Luokitus perustuu edellisen neljän vuoden vesinäytetuloksiin.

Laboratorion palvelua ja toiminnan tehokkuutta parannetaan vastaamaan nykyistä enemmän asiakkaiden toiveita.

Eläinlääkintähuollolle sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnalle laaditaan suunnitelma osana ympäristöterveydenhuollon yhteistä valvontasuunnitelmaa.

TALOUS

Talous hoidetaan talousarvion asettamien rajojen puitteissa. Palkkamääräraha vuodelle 2011 on budjetoitu 0-linjalla keskushallinnon ohjeistuksen mukaisesti. Valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten aiheuttama palkkamenojen nousu pyritään kompensoimaan tuottavuutta lisäämällä ja muiden toimintamenojen säästöillä. Toimintatulojen kertymistä seurataan säännöllisesti.

Ympäristötoimen viranomaistoimintojen yksiköt muuttavat vuoden 2011 kesällä uusiin toimitiloihin Teknisten virastojen taloon. Käytössä olevien tilojen neliömäärän lisääntyminen vaikuttaa tilavuokra- ja siivouskustannuksiin. Lisämäärärahan tarve on huomioitu suunnittelukauden talousarviossa. Myös muuttokustannusten aiheuttama määrärahatarve on lisätty talousarvioon käytettävissä olevan tiedon mukaisesti.

Pitkään kaupungin palveluksessa olleiden määräaikaisten henkilöiden vakinaistamiseen liittyen talousarvioon on lisätty toiminnanmuutoksena yhden henkilön oppisopimusajan palkkauksen edellyttämä määräraha 30 000 euroa.

Eläinlääkintähuollossa selvitetään syksyn 2010 aikana mahdollisuudet ja kustannukset avustajan palkkaamiseksi pieneläinpäivystykseen. Avustajan palkkaaminen edellyttää mahdollisesti eläinlääkinnän asiakasmaksujen korottamista.

ILMO –ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden koordinointi ja käynnistäminen aloitetaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Toiminta edellyttää EU-rahoituksen hakemista.

TOIMINTATAVAT JA RAKENTEET

Toimintatapoja kehitetään edelleen strategiassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyötä alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa jatketaan. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon monikuntaliitoksen mukanaan tuomat muutokset.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaisuudessaan kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
kustannus/asukas	16,54	18,99	19,76	20,04	20,18

TALOUS

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUS ARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	3867	3614	3788	3898	3976
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	38	335	372	379	387
Tuet ja avustukset kunnalta	70				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105	-91	-94	-96	-98
Palvelujen ostot	-458	-591	-656	-669	-683
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1885	-2120	-2144	-2187	-2231
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-398	-601	-627	-640	-652
Muut henkilöstösivukulut	-139	-118	-127	-130	-132
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13	-9	-2	-2	-2
Liiketoiminnan muut kulut	-384	-419	-510	-554	-565
LIITKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	593	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	1				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	594	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	594	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	594	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSAR VIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	592				
Poistot ja arvonalennukset	13	9	2	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	1				
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	606	9	2	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	8				
Korottomien velkojen muutos	-500				
Rahoituksen rahavirta	-492	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	114	9	2	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	958	9	2		
Rahavarat 01.01	844				
Rahavarojen muutos	114	9	2	0	0

11.14 OULUN ELINKEINOLIIKELAITOS

VISIO

Oulu on Suomen paras kaupunkiseutu innovatiiviselle yrittäjyydelle ja kansainvälistyvälle yritystoiminnalle 2012.

MISSIO

Oulun elinkeinoliikelaitos on elinkeinoelämän muutoksen aktivoija ja yritystoiminnan kasvun kumppani.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. Oulun seudulle pystytään luomaan merkittävä määrä uusia työpaikkoja kolmessa vuodessa.
2. Oulu on Suomen paras seutukunta innovatiiviselle yritystoiminnalle vuonna 2012.
3. PK-yritysten viennin ja kansainvälistymisen kasvu.
4. Oulun elinkeinoliikelaitoksella on todennetusti asiakaslähtöiset yrityskehityspalvelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Monikuntaliitos ja uuden elinkeinoliikelaitoksen varsinaisen toiminnan käynnistäminen 1.1.2011.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kv:t tekivät myönteisen päätöksen monikuntaliitoksesta 26.6.2010, jonka mukaan nykyiset kunnat lakkautuvat ja perustetaan uusi Oulu 1.1.2013 alkaen. Yhdistymissopimuksen mukaan osa uuden kunnan toiminnoista voitaisiin käynnistää vaiheittain jo aiemmin, jolloin siirtymäalustana käytetään nykyistä Oulun kaupunkia.

Keskeinen uuden Oulun haaste mutta myös liitoksen tuoma mahdollisuus on kaupunkiseudun kansallisen ja kansainvälisen kilpailukyvyyn voimistaminen. Tämän vuoksi resurssien kokoaminen elinkeinopolitiikan toteuttamisessa jo ennen uuden kunnan virallista aloittamista olisi perusteltua. Paras mahdollinen synergia saavutettaisiin yhdistämällä kuntien elinkeinojen neuvonta- ja kehityspalveluista vastaavat organisaatiot 1.1.2011 alkaen, jolloin uusi Oulun elinkeinoliikelaitos aloittaa varsinaisen toimintansa. Mikäli yhdistymishallitus ja kunnat tekevät myönteisen päätöksen loppuvuonna 2010, Oulun elinkeinoliikelaitos voisi vastata uuden kunnan elinkeinopolitiikasta sekä yritysneuvonta- ja -kehityspalvelujen tuottamisesta jo tammikuusta 2011 lähtien.

Toimintaympäristön muutostekijät

Oulun elinkeinoliikelaitoksen strategiatyön yhteydessä tunnistettiin keskeisiä muutostekijöitä. Vaikka ennen nykyistä talouslamaa on vallinnut pitkä talouden kasvujakso, on työpaikkojen kokonaismäärän kasvuvauhti ollut hidasta sekä työttömyys ja erityisesti nuorisotyöttömyys ollut korkea. Tähän on 2000 luvulla keskeisenä syynä ollut perinteisten isojen työllistäjäyritysten kasvanut globaali kilpailu, jolloin toimintoja ja erityisesti alihankintoja on siirtynyt alemman kustannustason maihin sekä lähemmäs isoja markkinoita.

Nyt on välitön tarve panostaa uusien markkinoiden, toimialojen ja liiketoimintojen syntymiseen sekä erityisesti pk-yritysten viennin ja kansainvälistymisen tukemiseen. Lisäksi Oulun alueella on pakko nostaa yleisesti yrittäjyyttä ja tukea uusien yritysten syntymistä kaikille toimialoille, koska suurten yritysten ja julkisen sektorin kasvun varaan ei voida enää nojata.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kansainvälinen ja strategisia tavoitteita tukeva koulutus ja innovaatioympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oulun innovaatioallianssin mukaisten painopistealueiden toiminta etenee	Allianssisopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen	Innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan
Oulun seudun T & K –toiminnan osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa	T & K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa	T & K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta

Onnistunut elinkeino-, yrittäjyys ja työllisyyspolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa ja elinkeinoelämä vahvistuu	Työpaikkojen määrä suurempi kuin edellisenä tilastointivuonna	Työpaikkojen ja yritysten määrä
Yritystoiminnan tehostuminen Yrityspalvelut vastaavat alueen tarpeisiin	Strategian mukainen toiminta käynnistyy	Elinkeinoliikelaitoksen toiminnan käynnistyminen
Nuorisotyöllisyys paranee	Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä	Nuorisotyöttömyys

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely	Resurssien taso kaupungin talousarviossa mitoitetaan strategian toimeenpanon edellyttämälle tasolle	Talouteen ja toimintaan liittyvät tunnusluvut

Henkilöstö ja kyvykkyys

Strateginen tavoite	Tavoite 2011	Mittari
Osaamisen varmistaminen	Systemaattinen ja tavoitteellinen osaamisen kehittäminen	Todetun lisäkoulutustarpeen toteuttaminen lisäsuunnitelman mukaisesti

TOIMINTASUUNNITELMA

Vuosi 2011 on Oulun elinkeinoliikelaitoksen ensimmäinen varsinainen toimintavuosi, jolloin käynnistetään uuden strategian, organisoinnin ja palvelutarjonnan mukainen työ. Saatujen kokemusten myötä tehdään toimintaan tarpeellisia muutoksia v. 2011-2012 aikana. Tässä toimintasuunnitelmassa ei ennakoida vielä mahdollisia monikuntaliitoksen vaikutuksia.

Vuonna 2011 määritetään elinkeinoliikelaitoksen perustehtävät ja suhde kumppaniverkoston, varmistetaan toiminnan asiakaslähtöisyys, tunnistetaan keskeiset asiakasryhmät ja rakennetaan niiden tarvitsemat yrityskehityspalvelut. PK-yritysten viennin, kansainvälistymisen edistämisen sekä Invest In –toiminnan tavoitteena on saada merkittävä määrä uusia työpaikkoja. Kaikissa toiminnoissa huomioidaan erityisesti nuoret. Vahva matkailu- ja kaupunkimarkkinointi tukee toimintasuunnitelman tavoitteita.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky/ omistajan näkökulma

Keskeiset strategiset tavoitteet v. 2010-2012:

- Yrittäjyyden edistäminen ja lisääntyminen (mittareina yrittäjyysbarometri, yritysten määrä/väestö ja aloittavien yritysten määrä)
- Paikallisen huippuosaamisen markkina-lähtöinen hyödyntäminen ja uudistaminen kaupunkiseudun kilpailukyvn ja yritysten kasvun varmistamiseksi (mittarina yrityslähtöiset T & K hankkeet)
- Merkittävä määrä uusia työpaikkoja (mittareina erilaiset verokertymät, työpaikkojen ja yritysten määrät)
- Kaupunkiseudulle suuntautuvan kansallisen ja kansainvälisen investointivolyymien kasvu (Investi In mittarit)
- Liiketoimintaympäristön uudistuminen ja investointien kasvua tukeva maankäyttö, kaavoitus ja tekninen infrastruktuuri
- Matkailijoiden määrän ja viipymän kasvattaminen.

Yrittäjyyden edistämässä jatketaan v. 2010 käynnistettyjä, ulkopuolisina hankintoina toteutettavia toimia (aloittavien yritysten neuvonta/Uusyrittäjäkeskus, kasvuyritystehdas/Takomo Oy, nuorille suunnattu Taitajien Talo/Pohto Oy. Osaamiskeskusohjelman fokusta tarkennetaan niin, että toiminnot kohdentuvat selkeämmin pk-yritysten T&K toimintoihin sekä liiketoiminnan kehitykseen. Perusyrittäjäneuvonnan ja –kehityksen sekä Invest In toimintojen resursseja sekä vahvennetaan että myös siirretään hankerahoituksesta perustoiminnan piiriin.

Uusina avauksina pk –sektorin viennin tukemiseen selvitetään kahden ulkomaan toimiston perustamismahdollisuudet ja panostetaan markkinointiin niillä alueilla. Kasvuyritysten tarvitsemia kehittämisresursseja (rahoitus, valmennusohjelmat) lisätään. Matkailun markkinointia vahvennetaan edelleen v. 2010 perustetun Oulun Matkailu Oy:n rahoituksen kautta. Lisäksi elinkeinoliikelaitos vastaa kaupunkimarkkinoinnista, jolloin sen vastuulla on kaupungin brändimarkkinoinnin käytännön työt.

Toimintatavat ja rakenteet / asiakas ja kumppanit

- Sitoutuminen asiakasyritysten menestymiseen
- Ammattimainen asiakkuuksien hallinta
- Asiakkaille todennettua lisäarvoa tuottavat ratkaisut
- Vahvistetaan Oulun elinkeinoliikelaitoksen osaamista ja roolia asiakasrajapinnassa ja kumppaniverkoston ohjauksessa. Merkittävä osa yrityspalveluista tuotetaan kumppaniverkoston toimesta
- Luodaan yhdessä paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa aidosti asiakasarvoa tuottava palvelutarjonta
- Ennakkoluuloton edelläkävijä verkostopohjaisten ja virtuaalisten palvelu- ja toimintamallien luomisessa ja kokeilussa

Oulun elinkeinoliikelaitoksen tavoitteena on omien palvelujen lisäksi toimia asiakasyrityksille solmupisteinä, joka ohjaa yrityksen sen tarpeiden mukaan julkisen sektorin ja yksityisten rahoitus- ja neuvontapalvelujen piiriin ja auttaa myös käytännössä esim. erilaisten rahoitusten hyödyntämisessä. Merkittävä osa palveluista tuotetaan kumppaniverkoston toimesta, mutta myös elinkeinoliikelaitoksen oma peruspalvelutarjonta selkiytetään.

Henkilöstö

- Kasvaa ja kehittyä yritysten kasvun kumppaniksi
- Business Oulua johdetaan ammattimaisesti, arvopohjaisesti ja tuloshakuisesti
- Strategian toteutumiseen ja tuloksiin sidotun palkitsemisjärjestelmän luominen ja käyttöönotto
- Jokainen työntekijä kokee toteuttavansa merkittävää tehtävää Oulun kaupunkiseudun kehittämisessä.

Ensimmäisen toimintavuoden tavoitteena on Oulun elinkeinoliikelaitoksen arvoperustan ja kulttuurin luominen ja vakiinnuttaminen. Ammattitaitoinen henkilökunta on sitoutunut yhteiseen tahtotilaan ja arvoperustaan. Osaamisen kehittäminen on systemaattista ja tavoitteellista. Tavoitteena on luoda palkitsemis- ja kannustinjärjestelmä, jolloin onnistumista ja hyvistä suorituksista voidaan palkita. Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain toteutettavalla henkilöstökyselyllä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Hallintokuntakohtaista henkilöstösuunnitelmaa ei ole esitetty, koska toiminnan ja talouden kehittämisohjelmassa tavoitteena oleva kustannussäästö merkitsee myös henkilöstön vähentymistä esimerkiksi eläköitymisen hyödyntämisen avulla. Käyttösuunnitelmassa tulee arvioida henkilöstön määrän tarve. Täyttölupamenettelyssä tehdään lopullinen päätös uusista palvelussuhteista. Tämä menettely on voimassa talouden ja toiminnan kehittämisohjelman ajan.

Suunnitelmat määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisesta ja uusiin tehtäviin perustettavista palvelussuhteista on kirjattu kokonaismäärinä kaupunkitason henkilöstösuunnitelmaan. Tämä parantaa kaupunkitasoista henkilöstöresurssien kohdentamista juuri oikeaan tarpeeseen oikeassa paikassa.

TALOUS

Oulun elinkeinoliikelaitoksen talousarvioesityksen loppusumma on yhteensä 10,87 M€, joka koostuu perustoiminnasta 5,34M€ ja hankekannasta 5,53 M€. Liikelaitoksen vuoden 2011 talousarvion mukainen peruskunnan rahoitusosuus on 7 M€. Siirtyvien organisaatioiden vuoden 2010 yhteenlaskettu budjettien loppusumma on n. 12 M€, josta peruskunnan rahoitusosuus on ollut yhteensä 5,3 M€.

Peruskunnan rahoitusosuuden kasvu 1,7 M€ aiheutuu tällä hetkellä hanketoiminnan varassa olevien keskeisten toimintojen siirtymisestä perustoiminnan piiriin sekä yritysneuvontapalvelujen vahvistamisesta. Hankesalkun tarkempi sisältö rakentuu loppuvuoden 2010 aikana.

OULUN KAUPUNKI
Oulun elinkeinoliikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUS ARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset	0	275	10 870	10 870	10 870
Materiaalit ja palvelut	0	52	4 630	4 630	4 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		8	273	273	273
Palvelujen ostot		44	4 357	4 357	4 357
Henkilöstökulut	0	184	4 665	4 665	4 665
Palkat ja palkkiot		133	3 265	3 265	3 265
Henkilöstösivukulut		51	1 399	1 399	1 399
Eläkekulut			1 120	1 120	1 120
Muut henkilöstösivukulut			280	280	280
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
Liiketoiminnan muut kulut	0	39	1 575	1 575	1 575
LIIKELYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun elinkeinoliikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS2013
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)		0	0		
Poistot ja arvonalennukset					
Rahoitustuotot ja -kulut					
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit		0	0		
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos		19	31		
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset		300			
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta		-2	-28		
Korottomien velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	0	317	3	0	0
Rahavarojen muutos	0	317	3	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12		317	320		
Rahavarat 01.01		0	317		
Rahavarojen muutos	0	317	3	0	0

Investointien ja keskeisten talouden tunnuslukujen osalta toimenpiteet tarkentuvat vuoden 2010 lopussa.

11.15 OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät suorat osakeomistukset ovat Oulu ICT Oy (ent. Oulun Puhelin Holding Oyj), Technopolis Oyj ja Teknoventure Oy. Rahastoon kuuluu lisäksi erillinen n. 13 milj. euron sijoitussalkku, mikä muodostettiin Technopolis Oyj:n osakkeiden myynnistä saaduilla varoilla vuoden 2005 keväällä. Sijoitussalkun varat on sijoitettu pääasiassa korkoinstrumentteihin, joiden tuotot kirjataan rahaston korkotuotoiksi.

Rahaston tulot muodostuvat rahastoon kuuluvien yritysten maksamista osingoista, sijoitustuotoista sekä rahaston kautta rahoitettavien kehittämishankkeisiin kohdistuvista avustuksista ja tuista. Rahaston menot muodostuvat osallistumisesta Oulun alueen eri organisaatioiden ja yritysten kehittämishankkeisiin. Kaupungin osuus hankkeiden kokonaismenoista on yleensä on 20-30 %.

Oulun kaupunki osallistuu yhdessä seudun muiden kuntien kanssa Oulun lentoaseman matkustajaterminaalin laajennusta ja nykyisen terminaalin muutostöitä koskevaan investointiin. Kehittämisrahastosta rahoitettava kaupungin maksuosuus on enintään 1.249.001 euroa. Rahoitus maksetaan Finavia Oyj:lle kahdessa erässä siten, että ensimmäinen maksetaan vuonna 2010 ja toinen erä vuonna 2011, kun hankkeen valmiusaste on 50 %.

Kehittämisrahaston rahoitettavien hankkeiden pääasiallinen valmistelu- ja ohjausvastuu siirtyy Keskushallinnon Innovaatiot ja markkinointi -ryhmältä vuoden 2011 alusta alkaen Oulun elinkeinoliikelaitokselle.

Vuoden 2011 aikana kehittämisrahastosta rahoitetaan seuraavat edellisiltä vuosilta jatkuvat hankkeet:

Hanke	Euroa
- Innovation Mill, Technopolis Ventures	150 000
- Painetun Elektroniikan innovaatioympäristö, VTT	45 000
- Center for Internet Excellence perusrahoitus(CIE), yliopisto	150 000
- Martti Ahtisaari instituutti perusrahoitus (MAIGBE), yliopisto	100 000
- Barentskeskus Finland Oy:n perustaminen	41 000
- Yliopiston muut hankkeet	119 912
- OAMK:n muut hankkeet	86 519
- POEM	125 000
Yhteensä	817 431

Loppuvuoden 2010 aikana elinkeinoliikelaitoksen toimintasuunnitelman yhteydessä tarkentuvat mahdolliset muut kehittämisrahastoon vuodelle 2011 kohdentuvat esitykset.

OULUN KAUPUNKI
Kehittämisrahasto

TULOSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	0	0	0	0	0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		0	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Ostot tilikauden aikana					
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Palvelujen ostot	-211	-50	-50	-50	-50
Palkat ja palkkiot					
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut					
Muut henkilöstösivukulut					
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot					
Arvonalentumiset	156				
Liiketoiminnan muut kulut	-825	-1 312	-1 442	-817	-817
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-881	-1 362	-1 492	-867	-867
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	321	200	200	200	200
Rahoitusavustus kunnalta					
Muut rahoitustuotot	3 238	2 200	2 200	2 200	2 200
Korkokulut					
Kunnan lainasta					
Muista lainoista					
Tuloutus kunnalle					
Muut rahoituskulut	-76	-250	-250	-250	-250
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VA	2 602	788	658	1 283	1 283
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 602	788	658	1 283	1 283
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 602	788	658	1 283	1 283

OULUN KAUPUNKI
Kehittämisasiirahasto

RAHOITUSLASKELMA	TP 2009	TA 2010	TALOUSARVIO 2011	TS 2012	TS 2013
1 000 €					
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-881	-960	-1 492	-867	-867
Poistot ja arvonalennukset	-156	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	3 483	2 250	2 150	2 150	2 150
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjausevät					
Tulorahoitus yhteensä					
Investoinnit					
Investointimenot	-198	-1 841			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 117				
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 365	-551	658	1 283	1 283
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	967				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaik. saamisten muutokset kunnalta					
Pitkäaik. saamisten muutokset muilta					
Lyhytaik. saamisten muutokset kunnalta					
Lyhytaik. saamisten muutokset muilta	-336				
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-6				
Rahoituksen rahavirta	626	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	3 991	-551	658	1 283	1 283
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	45 857	40 315	42 525	43 807	45 090
Rahavarat 01.01	41 866	40 866	41 866	42 525	43 807
Rahavarojen muutos	3 991	-551	658	1 283	1 283

12 OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET AVOITTEET

OULUN ENERGIA -KONSERNI

Oulun Sähkönmyynti Oy:n, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n sekä Turveruukki Oy:n tavoitteet ovat osa Energia-konsernin tavoiteasetantaa; ks. kunnallisena liikelaitoksena toimivan Oulun Energia –konsernin toimintasuunnitelma ja talousarvio.

SIVAKKA-YHTYMÄ OY (Sivakka-konserni, kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Sivakka -konserni on Oulun laadukkain ja merkittävin vuokra-asuntopalveluja tarjoava yhteisö. Yhtiön arvot ovat: turvallinen, palveleva ja nykyaikainen.

Yhtiö tukee Oulun elinkeinoelämää tarjoamalla laadukkaita vuokra-asuntoja oululaisille. Konsernin emoyhtiö **Sivakka-yhtymä** hallinnoi vapaarahoitteisia ja rajoituksista vapautuneita asuinkiinteistöjä.

Sivakka-yhtymällä on kolme tytäryhtiötä:

Oulun Sivakka Oy

- omistaa arava- ja korkotukilainsäädännön mukaisten luovutusrajoitusten alaisia kiinteistöjä.

Oulun Tervatalot Oy

- omistaa vanhuksille ja erityisryhmille tarkoitettuja kiinteistöjä.

Oulun Remonttimyly Oy

- kiinteistöjen rakenteelliseen kunnossapitoon liittyviä palveluja tarjoava yritys
- tarjoaa palvelujaan pääasiassa oman konsernin sisällä, eikä laajenna toimintaansa konsernin ulkopuolella

Taloudelliset tavoitteet

	2009	Budj. 2010	Arvio 2011
Liikevaihto, t€	38.877	40.600	41.400
Liikevoitto, t€	9.137	8.700	9.000
Tulos, t€	1.946	3.100	3.100
Tase, t€	256.486	275.000	280.000
Investoinnit, t€	6.300	16.000	6.000
Henkilöstö, lkm	107	105	105
SIPO-%	0,8 %	1,1 %	1,1 %
Omavaraisuusaste	20,6 %	20,0 %	20,0 %
Käyttöaste,%	96,1 %	97,5 %	98,0 %

Toiminnalliset tavoitteet

Sivakka-konserni:

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- peruskorjaa ja kunnostaa kiinteistöjään pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.
- tukee toiminnallaan vanhusten ja erityisryhmien asumistarpeita ja tekee yhteistyötä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kanssa.
- soveltaa esteettömyyden periaatetta kaikissa uudis- ja peruskorjauskohteissa.
- toimii siten, että kilpailijoihin nähden asuntojen käyttöaste on korkealla tasolla ja vuokralaisten vaihtuvuus alhaisena.
- Sivakka-konserni on liittynyt RAKLI ry:n puitesopimukseen kiinteistöalan energiankäytön tehostamisesta (VAETS). Sopimuksen muina osapuolina ovat ympäristöministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Tavoitteena on saavuttaa 9%:n energiansäästö vuoteen 2016 mennessä.
- ottaa vastatakseen kuntaliitoksen yhteydessä Ylikiimingistä tulleet vuokra-asunnot (suoraan omistetut ja yhtiömuotoiset). Kyseinen asuntokanta siirretään Sivakka-yhtymän omistukseen.

OULUN ASUNTOHANKINTA OY (kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön visio

Oulun Asuntohankinta Oy toimii yhtenä pieniä vuokra-asuntoja tarjoavana yhteisönä Oulussa.

Yhtiön toiminta-ajatus

Oulun Asuntohankinta Oy vuokraa omistuksessaan olevaa asuntokantaa ja huolehtii asuntojen kunnan säilymisestä.

Saaduilla vuokratuotoilla katetaan hoitokulut ja vieraan pääoman kulut.

Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan toiminnasta vastaa Oulun Sivakka Oy.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2009	Budj. 2010	Arvio 2011
Liikevaihto, t€	1.040	1.100	1.130
Liikevoitto, t€	270	192	200
Tulos, t€	181	141	150
Tase, t€	9.004	9.100	9.150
Investoinnit, t€	-	-	-
Henkilöstö, lkm	-	-	-
SIPO-%	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Omavaraisuusaste, %	73,3 %	74,0 %	74,5 %

- tavoitteena on pitää nykyiset 239 asuntoa hyvässä kunnossa ja huolehtia pääomakuluista
- selvitetään Oulun kaupungin mahdollisuuksia irtaantua yhtiön omistuksesta tulevana vuosina

OULUN AIKUISKOULUTUSKESKUS OY (kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy (OAKK) on Pohjois-Pohjanmaan kehittynein aikuisten monialainen koulutusympäristö, jossa on työikäisen aikuisväestön ja työelämän tarpeista lähtevät koulutus- ja kehittämispalvelut sekä tasapainoinen talous. OAKK on kansallisesti ja kansainvälisesti verkostoitunut aikuiskoulutuksen itsenäinen toimija ja asiantuntija.

Yhtiön arvot ovat: asiakasläheisyys, avoimuus, oikeudenmukaisuus, tavoitteellisuus ja vastuullisuus.

Oulun Aikuiskoulutuskeskus on luonteeltaan yleishyödyllinen yhteisö, joka ei voi tuottaa yhtiöjärjestyksen mukaan voittoa omistajalleen.

Yhtiöllä on kaksi tytäryhtiötä:

Oulun Osaamiskeskus Oy

- Verollinen yhtiö, joka on perustettu hoitamaan työvoimakoulutuksen hankinnan
- Toiminta perustuu emoyhtiön arvoihin ja visioon.

Coper Oy

- Omistajana OAKK:n (3/5 osuus) lisäksi myös Raahen ammatillinen aikuiskoulutuskeskus (2/5 osuus)

Taloudelliset tavoitteet

	2009 TP	Ennuste 2010	Budj. 2011
Liikevaihto, t€	14 300	15 500	16 000
Liikevoitto, t€	886	870	730
Tulos, t€	698	650	640
Tase, t€	14 900	15 000	15 000
Investoinnit, t€	922	700	900
Henkilöstö, lkm	178	195	190 - 210
SIPO-%	7,4	7,6	7
Omavaraisuusaste, %	56,1	55	55

Toiminnalliset tavoitteet

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- sopeuttaa toiminnan volyymin koulutuskysynnän vaihteluihin
- tuottaa taloudellisesti kannattavia ja laadukkaita koulutuspalveluja työelämän tarpeisiin
- toimii Oulun kaupungin strategioiden mukaisesti
- käynnistää aikuiskoulutustoimintojen yhdistämisen ja omistuspohjan laajentamisen yhteistyössä OSEKKin ja keskushallinnon kanssa

KIINTEISTÖ OY OULUN PIKISAARI (kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiön tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää Pikisaassa sijaitsevaa yhtiön omistamaa kiinteistökantaa siten, että alueen suojellulliset erityispiirteet tulevat huomioiduksi.

Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa. Isännöinnin hoitaa Oulun Sivakka Oy.

Taloudelliset tavoitteet

	Budj. 2010	Arvio 2011
Liikevaihto, t€	188	220
Liikevoitto, t€	12	10
Tulos, t€	12	10
Tase, t€	1.400	1.400
Investoinnit, t€	-	-
Henkilöstö, lkm	-	-
SIPO-% (ROCE)	0 %	0 %
Omavaraisuusaste, %	98,0 %	98,0 %

Toiminnalliset tavoitteet

- Yhtiön talouden vakauttaminen
- Kiinteistökannan kuntoarvion tekeminen ja sen perusteella tarvittavan korjausinvestointiohjelman laatiminen
- Yhtiön toiminta siirretään osaksi Sivakka-yhtymän toimintaa.

OULUN PYSÄKÖINTI OY (kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön visio

Oulun Pysäköinti on johtava ja keskeinen maksullisen pysäköintitoiminnan moniosaaja Oulun kaupungissa.

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa laadukkaita pysäköintipalveluja toiminta-alueellaan niin, että liikenteelliset tavoitteet toteutuvat myös käyttäjien päivittäisissä toiminnoissa.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2009	Ennuste 2010	Budj. 2011
Liikevaihto, t€	1127	1305	1495
Liikevoitto, t€	-171	-74	-51
Tulos, t€	-119	-113	-85
Tase, t€	8991	8636	8365
Investoinnit, t€	3423	171	180
Henkilöstö, lkm	7	7	7,5
SIPO-%	-2,5	-1,3	-1,0
Omavaraisuusaste, %	65,5	66,8	67,9

Toiminnalliset tavoitteet

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- yhtiö omistaa, ylläpitää ja vuokraa vanhaa paloaseman kiinteistöä
- ottaa kokonaisvastuun keskustan pysäköinti-investoinnista ja operoinnista
- toimii aktiivisesti uusien kaupunkikonsernin sisäisten pysäköinnin operointikohteiden hankinnassa myös ydinkeskustan ulkopuolella
- selvittää mahdollisuudet laajentaa toimintaansa yksityisen pysäköinninvalvonnan toimialalle

OULUN VALISTUSTALO OY (kaupungin omistus 64,75 %)

Yhtiöjärjestyksen mukaan Oulun Valistustalo Osakeyhtiön tehtävänä on tukea esittävää taidetta Oulun kaupungissa. Yhtiön tavoitteena on, että yhtiön varallisuuden kasvaessa yhtiö toteuttaa yhtiöjärjestyksen mukaisen alkuperäisen tavoitteen hankkia omistukseensa kulttuuritalon, joka vastaa niihin tarpeisiin, mitä esittävän taiteen osalta on nyt ja tulevaisuudessa olemassa.

Yhtiö ei harjoita elinkeinotoimintaa, vaan sen toiminta muodostuu pääasiassa apurahojen jakamisesta. Yhtiön tulot muodostuvat passiivisen sijoitustoiminnan tuottamista osinkosuuksista. Yhtiön sijoitustoiminta muodostuu lähinnä kotimaisista pörssinoteeratuista osakkeista. Osakkeiden omistuksen tarkoituksena on säilyttää yhtiön vakavaraisuus, jotta sen on mahdollista toteuttaa yhtiöjärjestyksessä kuvattua yleishyödyllistä toimintaa. Yhtiön taseen loppusumma on n. 3,6 milj. euroa.

KIINTEISTÖYHTIÖT

Kaupungilla on seuraavat viisi kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä:

- Maikkulan Keskus Oy (100 %)
- Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy (50,34 %)
- Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo (77,7 %)
- Oritkarin Huoltorakennus Oy (73,2 %)
- Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki (59 %)

Kiinteistöyhtiöiden toiminta-ajatus on tuottaa käyttäjille heidän käyttötarpeitaan vastaavaa kiinteistöpalvelua sekä ylläpitää kiinteistöjen kuntoa hyvällä tasolla.

Yhtiöiden tavoitteina on:

- Kiinteistöpalveluiden tuottaminen asiakkaan tarpeisiin
- Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen
- Kiinteistöjen arvon säilyttäminen

Kiinteistöyhtiöiden taseen arvioitu liikevaihto ja taseen loppusumma vuodelle 2010

Yhtiö	Liikevaihto, t€ ennuste 2010	Taseen loppusumma, t€ 2010
Maikkulan Keskus Oy	590	4,188
Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy	75,2	2,1
Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo	61,2	1,55
Oritkarin Huoltorakennus Oy	61,2	0,659
Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki	23,3	1,16

OULUZONE KIINTEISTÖYHTIÖ OY (kaupungin omistus 100 %)

Yhtiön visio

- OuluZone on extreme -urheilun keskus Oulun seudulla: moottoriurheilu, harrasteilmailu ja urheiluammunta.
- OuluZone on alan harrastajien korkeatasoinen ykköspaikka Pohjois-Suomessa ja naapurimaissa.

Yhtiön toiminta-ajatus

- Moottoriurheilukeskuksen suunnittelun lähtökohtana on ollut melua tuottavan toiminnan siirtäminen pois linatin alueelta, jossa nykyisen moottoriurheilu-alueen vaikutuspiirissä asuu tuhansia ihmisiä.
- Yhtiön tehtävänä on rakennuttaa, omistaa, hallita ja vuokrata OuluZonen moottoriurheilukeskuksen, ampumaurheilukeskuksen ja harrasteilmailu-keskuksen ratoja ja kiinteistöjä Oulun kaupungin Ylikiimingin suuralueen Joloksen kaupunginosassa.
- Ratojen käyttö on maksullista. Tuloilla katetaan menot ja poistot.
- Kiinteistöyhtiön tavoitteena on vuokrata moottoriurheilukeskus, ja myöhemmin ampumaradat käytännön toiminnasta vastaavalle operaattorille.

Taloudelliset tavoitteet

	2009 TP	Ennuste 2010	Budj. 2011
Liikevaihto, t€	0	0	0
Liikevoitto, t€	0	0	0
Tulos, t€	- 56	- 50	-50
Tase, t€	1196	1200	1200
Investoinnit, t€	0	0	0
Henkilöstö, lkm	1	1	1
SIPO-% (ROCE)			
Omavaraisuusaste, %	100	100	100

LIITTEET

1 KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

YMPÄRISTÖ/KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2011

Keskushallinto

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	<p>Ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen kokonaisvaltainen huomiointi kaupunkirakenteessa, palveluissa, yrityksissä ja kehittämishankkeissa, henkilöstön toiminnassa sekä kuntalaisten osallisuudessa ja vaikuttamisessa.</p> <p>Turvataan henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja koulutus.</p> <p>Huomioidaan kestävä kehitys kokonaisvaltaisesti Oulun kaupungin ja uuden Oulun talouden, palveluverkon ja yhdyskuntarakenteen suunnittelussa.</p> <p>Otetaan toiminnassa huomioon laadittujen strategioiden, mm. ilmastostrategian ja kaupunkistrategian linjaukset.</p> <p>Ympäristöalan yritysten kasvu ja kansainvälistyminen. Elinkaariajattelun huomiointi tuotteissa ja palveluissa. Logistiikan parantaminen. Toteutetaan yhteistoimintasopimusta ympäristöliiketoiminnan kehittämisestä. Turvataan koulutus ja kilpailukyky. Tehdään yhteistyötä ilmastostrategian toteuttamisessa.</p> <p>Ympäristötoimen ja viestinnän yhteistyönä www-pohjainen henkilökohtainen ekologinen jalanjälki-mittari.</p> <p>Kestävän kehityksen painotettua toteuttamista jatketaan osana lähidemokratia/yhteisötoimintaa. Pää tavoitteena on alueellisten kestävän kehityksen/ympäristöohjelmien toiminnallistaminen.</p>
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	<p>Lisätään vuorovaikutusta ja osallisuutta kehittämisohjelmien ja kaavojen laatimisessa ja koko ryhmän toimintatavoissa.</p> <p>Pyritään löytämään uusia osallistamisen tapoja kaavoituksessa, mm. erilaisten ns. pehmo-GIS -sovellusten käyttöönotto.</p> <p>Uuden Oulun strategisen yleiskaavan laatimisen yhteydessä osallistetaan ja sitoutetaan kuntalaiset uuden kunnan toimintaan laajan vuorovaikutusmenettelyn kautta.</p>

	<p>Vahvistetaan monipuolista ja paikallisesti kestävää elinkeinorakennetta toteuttamalla sovittuja strategioita.</p> <p>Lisätään teknologian hyödyntämistä tiedon jakamisessa.</p> <p>Oulussa jokainen kuuluu. Osallisuuden ja vaikuttamisen strategia ja toimenpideohjelma 2015 toteuttamista jatketaan. Käynnistetään koulutukset osana Oulun kaupungin keskitettyä henkilöstökoulutusta.</p> <p>Uuden Oulun kuntalaisten osallistamisen toteuttamisohjelman laadinnassa huomioidaan kestävän kehityksen politiikka ja sen toteuttaminen kaikkia uusia oululaisia ja eri näkökulmia yhdistävänä välineenä.</p> <p>Valmistelussa oleva yhteisöyrittäjä on yhteiskunta-vastuullisesti toimiva yritys, jonka toiminnan edellytyksenä on liiketaloudellinen kannattavuus. Yrityksen tulosta mitataan yhteiskuntavastuullisilla indikaattoreilla. Kestävä kehitys, erityisesti taloudellinen ja sosiaalinen ulottuvuus, ovat yhteisöyrittäjän peruseriä. Yritys tuottaa palveluita ekologisesti kestäväällä tavalla.</p>
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	<p>Kannustetaan uusien innovaatioiden synnyttämistä, käyttöönottoa ja kaupallistamista eri toimialoilla.</p> <p>Aloitetoiminnan aktivointi ja kehittämisen toimintamallin toteuttaminen hanke- ja projektitoiminnassa.</p> <p>Käydään säännöllisesti läpi kestävän kehityksen mukaisia toimintamalleja ryhmäkokouksissa ja tiimipalaverissa.</p>

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	<p>Oulun kaupungin palvelutuotannolta edellytetään palvelualueittaisia kestävän kehityksen suunnitelmaa ja tavoitteita.</p> <p>Edellytetään yksityisiltä sekä kolmannen sektorin palveluntuottajilta kestävän kehityksen suunnitelmaa ja tavoitteita.</p> <p>Huomioidaan kestävä kehitys uusissa kilpailutuksissa ja sopimuksissa mahdollisuuksien mukaan.</p>

Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Kehitetään asuinalueita tasapuolisesti, kehitetään palveluverkkoa, myös seudullista, vastaamaan muuttuvia tarpeita ja hyödyntämällä olevia resursseja. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia (IVA) kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Huomioidaan esteettömyys kaikessa suunnittelussa.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Toteutetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja ja hankintoja pitkällä aikavälillä.
Tilojen tehokas käyttö ja onnistunut tilakustannusten hallinta	Tilojen käyttöä tehostetaan ja lisätään yhteiskäyttöä.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon johtokunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Ympäristötietoinen ja kestävän kehityksen edistämiseen sitoutunut henkilöstö	Kestävän kehityksen tavoitteet määritellään jokaiselle palvelualueelle ja luodaan verkosto toimenpiteiden toteutumisen edistämiseen ja seurantaan. Sitoudutaan Tilakeskuksen teettämän selvityksen edellyttämiin toimenpiteisiin energian kulutuksen vähentämiseksi
Henkilöstön hyvinvointi	Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Tarkoituksenmukaiset palvelutuotantotavat	Avohoitopainotteisten ja kevyempien palveluiden osuus koko palvelurakenteesta kasvaa. Lisätään tilojen yhteiskäyttöä virka-ajan ulkopuolella sekä kotona tehtävää työtä.
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia	Asiakas saa yhtenäisen hoito- ja palvelusuunnitelmakokonaisuuden ja palvelusopimusten mukaiset palvelut.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kulutuksen vähentäminen	Edistetään potilas-/asiakastyössä käytettävien materiaalien järkevän käytön ja kierrätyksen. Ympäristötietoiset toimistotyön käytännöt. Edistetään asiakas- ja työmatkaliikenteessä kevyen ja joukkoliikenteen käytön.
Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävät ratkaisut ja hankinnat pitkällä aikavälillä	Hankinnoissa huomioidaan ympäristönäkökohdat ja tuotteiden uusiokäyttömahdollisuus. Jätteiden määrän minimointi ja lajittelu.

Opetuslautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Opetustoimen henkilöstölle tarjotaan erilaisia kestävän kehityksen osa-alueiden koulutuksia.	Järjestetään koulutuksia mm. ilmaston muutoksesta, turvallisuudesta, monikulttuurisuudesta, osallisuudesta, oppilashuollosta.
Opetustoimen johdon ja rehtoreiden palaverissa käsitellään kestävän kehityksen johtamista ja asioiden hallintaa.	Kestävän kehityksen eri ulottuvuuksia ja yhteyksiä tehdään tunnetuksi, jotta ne voidaan ottaa huomioon päätöksenteossa.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Oulun opetustoimi on aktiivinen kestävän kehityksen edistäjä.	Osallistutaan paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin kestävän kehityksen verkostoihin. Osallisuustoimintaa vahvistetaan kouluissa.
Varmistetaan oppilaiden ja henkilökunnan työhyvinvointi koulujen yhdistämisprosesseissa.	Turjo-tiimi kordinoi ja ohjaa tarvittavia työhyvinvointitoimia.
Yhtenäistetään koulun tukipalveluiden (kiinteistöhoito, siivous, ruokahuolto) kestävän kehityksen käytänteitä.	Luodaan toimintamalli säännöllisille tapaamisille (2 kpl/lukuvuosi)
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Vastuut kestävän kehityksen asioissa ovat selkeät.	Jokaisella koululla on kestävän kehityksen yhdyshenkilö ja kestävän kehityksen työryhmä.
Koulukohtainen kestävän kehityksen toimintasuunnitelma ohjaa jatkuvaan parantamiseen.	Jokainen koulu laatii oman vuosittaisen kestävän kehityksen toimintasuunnitelman verkkotyökalulla (Keke - http://terva.edu.ouka.fi/keke/).
Koulut tavoittelevat ulkoisia tunnuksia hyvästä kestävän kehityksen työstä.	1-3 uutta koulua saa Vihreän lipun tai oppilaitosten kestävä kehityksen sertifikaatin.
Kaikissa opetustoimen merkittävässä ratkaisussa huomioidaan ympäristöasiat yhtenä osatekijänä.	Tukipalvelun henkilöstö tiedostaa ja huomio omissa suunnitelmissa, sopimuksissa jne. ympäristöasioiden laajan vaikuttavuuden.
Opetustoimen tukipalvelut ja johto huomioivat toimissaan kestävän kehityksen tavoitteet.	Tukipalveluissa jatketaan Green Office ohjelman toteuttamista.
Kaupungin energiansäästösopimukseen liittyen luodaan koulukiinteistöjen energian säästöön toimintamalleja.	Koulukohtaisten kulutuslukujen (lämpö, sähkö, vesi) seuranta tehdään osaksi koulun arviointikäytänteitä. Järjestetään kouluille energiansäästökilpailu.

Nuorisoasiainlautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Nuorisoasiainkeskuksen kestävän kehityksen ohjelma otetaan käyttöön kaikissa työyksiköissä	Työntekijät toteuttavat toiminnassaan ohjelman mukaisia periaatteita
Asiakkaat ovat ympäristötietoisia	Nuorten ympäristökasvatuksen vertaisvaikuttajien koulutuksia jatketaan
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Toimipisteissä on mahdollista lajitella jätteet	Jätteidenlajittelupisteet hoidetaan kuntoon
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	

Nuorisoasiainkeskuksessa toimitaan ympäristötietoisesti	Energiansäästö, kierrätys, kestävät hankinnat
Toiminnassa ovat esillä kestävän kehityksen teemat	Kestävän kehityksen työkalupakin hyödyntäminen, tempaukset

Kulttuurilautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
KIRJASTO	
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Sitoutumista vahvistetaan koulutuksen, tiedottamisen sekä selkeän ajantasaisen ohjeistuksen avulla.	<p>Koulutusta ja ohjeistusta</p> <ul style="list-style-type: none"> - asenteisiin vaikutetaan riittävällä ja ajantasaisella ohjeistuksella - kirjaston henkilökunnalle järjestetään 2011-kaudella yksi koulutustilaisuus kestävään kehitykseen liittyen. <p>Näyttelyt/kampanjat</p> <ul style="list-style-type: none"> - vähintään 1 näyttely/kampanja toimintakauden aikana - osallistutaan kestävään kehitykseen liittyviin kaupungin/valtakunnallisiin kampanjoihin.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kiinnitetään huomiota tilojen ja laitteiden järkevään energiankäyttöön.	<p>Veden- ja energiansäästö</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjaston henkilökunta huolehtii, ettei työhuoneisiin jätetä valoja, kun työvuoro päättyy eikä sähkölaitteita pidetä tarpeettomasti päällä - atk-laitteista katkaistaan virrat Oulun Tietotekniikan ohjeiden mukaisesti - vettä ei juokseteta tarpeettomasti.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kierrätyksen tehostaminen jatkuu kirjaston toimintakulttuuriin sopivilla tavoilla – hyväksi havaittuja toimintoja jatketaan – uusia selvitetään.	<p>Lasinkeräys</p> <ul style="list-style-type: none"> - pääkirjaston keittiön lasinkeräystä jatketaan. <p>Paperin käytön seuranta</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuoden 2010 alusta otettiin käyttöön uusi, tarkempi, sisäisen paperinkäytön seurantatapa jota jatketaan - selvitetään mahdollisuutta suosia kirjastomaksujen avulla kaksipuolista tulostamista asiakastulostamisessa - tekstiviesti- ja sähköposti-ilmoitusmahdollisuuden aktiivinen tarjoaminen asiakkaille. Seurataan paperittomien ilmoitustapojen määrää. <p>Kirjojen kierrätys</p> <ul style="list-style-type: none"> - poistettujen kirjojen myyntiä jatketaan - asiakkaiden omien kirjojen ja lehtien kierrättämistä kierrätyskirjakärryssä pääkirjastossa jatketaan. <p>Muovin keräys</p> <ul style="list-style-type: none"> - seurataan ongelmajätemuovin keräys- ja kierrätysmahdollisuuksia - jatketaan pääkirjaston henkilökunnan kahvihuoneen jätteenlajittelua (bio-, muovi-, kartonki- ja sekajäte) - jatketaan lähikirjastojen muovijätteen keräämistä.

Pohjois-pohjanmaan museo	
Asenteet johtavat sitoutumiseen	Pohjois-Pohjanmaan museon henkilökunta on sitoutunut kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Henkilökunnalla on mahdollisuus noudattaa materiaalivalinnoissaan kestävän kehityksen periaatteita.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Materiaalien säästö, kierrätys ja uusiokäyttö huomioidaan museon näyttelyjen rakentamisessa ja muussa toiminnassa. Ongelmajätteiden määrää seurataan seurantatilastolla.
Oulun sinfonia	
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kulttuurinen sivistystehtävä	Monipuolisen ja korkeatasoisen musiikin tarjoaminen erilaisille kuulijaryhmille lapsista vanhuksiin.
Ihmisten henkisen ja sosiaalisen kestämisen ja jaksamisen helpottaminen.	Orkesterin taiteellinen kehittäminen ja nousu kansainvälisesti merkittävälle tasolle.
Lasten ja nuorten kulttuurin edistäminen.	Koululaiskonserttien järjestäminen, yhteistyö musiikkipainotteisten koulujen kanssa.
Laadukkaan musiikin tuottaminen.	Monipuolinen ohjelmisto musiikin eri aikakausilta: sinfoniakonsertteja 18, muita konsertteja ja erilaisia esiintymisiä 24, oopperoita 10.
Matala osallistumiskynnys.	Erilaiset lippumallit, esim. yrityslippu, perhelippu ja alennusliput eri ryhmille. Jalkautuminen Madetojan salin ulkopuolelle, pienkoonpanoosiintymiset esim. ravintoloissa.
Ulkopuolinen tulorahoitus.	Pitkäjänteinen yritysytteistyöstrategia. Säilyttää nykyiset yritysytteistyökumppanit sekä löytää uusia.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Energian kulutuksen vähentäminen	Energiataloudelliset laitteet ja koneet, jätteiden lajittelu.
Paperinkäytön vähentäminen sekä toimiston sisäisessä viestinnässä että asiakasyhteisöissä.	Sähköpostin ja internetin käyttö.

Liikuntalautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	Edistetään liikunnallisen elämäntavan syntymistä kaikille oululaisille. Tuetaan omaehtoista liikunnan harrastamista. Kehitetään edelleen inhimillistä ja hyvinvoivaa työyhteisöä.

Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Kehitetään liikuntapalveluja kaupunkilaisten tasa-arvoisuudesta huolehtien. Varmistetaan kaikessa suunnittelussa myös liikuntamahdollisuuksien kannalta hyvä lopputulos monihallinnollisena yhteistyönä.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Korostetaan, että liikuntaan sijoittaminen on kansantaloudellisesti kannattavaa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Tehostetaan edelleen sähköisen asioinnin mahdollisuuksia.

Tekninen lautakunta

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Tilajatoimintoja kehittämällä edistetään ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttamista	ISO 14001 ympäristöstandardin mukainen toiminta <ul style="list-style-type: none"> - varmistetaan standardin mukainen toiminta ja kehitetään toimintatapoja jatkuvan parantamisen periaatteiden mukaisesti - nostetaan henkilöstön ympäristötietoisuutta
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Ilmastostrategia; <ul style="list-style-type: none"> - Ilmastonmuutoksen hillitseminen - varautuminen ilmastomuutokseen 	Ilmastonmuutoksen hidastamiseen tähtäävät toimenpiteet mukana kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa <ul style="list-style-type: none"> - olemassa olevan infran hyödyntäminen - yhdyskuntarakenteen eheyttäminen - joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen - merkittävien hankkeiden vaikutukset ilmastomuutokseen arvioidaan
Haaste Itämeren pelastamiseksi; toimenpideohjelma	Toteutetaan toimenpideohjelman mukaisesti
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Energiatehokkuussopimus	Toteutetaan toimenpideohjelman mukaisesti

Rakennuslautakunta

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Ekologisesti tasapainoisen rakennuskannan luominen.	
Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Ilmastonmuutoksen <u>vaikutukset ja</u> terveiden rakennusten <u>merkitys tiedostetaan</u> rakennustoimialan ja rakennusten käyttäjien keskuudessa	RV korostaa hankkeiden ohjaustyössään rakennuttajille ja ostajille ilmastonmuutoksen ja terveen rakennuksen faktoja ja niihin varautumisen hyötyjä. Viesti tavoittaa yli 95% uudisrakennuttajista.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Ilmastonmuutoksen ja terveen rakentamisen <u>tiedostaminen synnyttää uuden asenneilmaston.</u> <u>Sitä hyödynnetään</u> laajasti muutoksen ja vaurioiden ehkäisyssä.	RV:n energiaohjaustyön tuloksena uusien pientalojen lämmitysenergian säästö koko Oulun vuosituotannossa laskee keskim. 45% määräystasosta 2008 (20% määräystasosta 2010). RV:n kosteudenhallintatyön tuloksena on pientalojen kosteudenkestävyys tasolla 5 (max), (>50%:n

	osuudella) ja ulkovaipan tiiveys (vuotoluku) tasolla <0,6 (>10%:n osuudella).
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja terveen rakennuskannan tuottamisesta <u>luodaan rakennustoimialalle kestävä, tuottavaa liiketoimintaa.</u>	Kehitystä em. laatu- ja energia-asioissa jouduttaakseen <u>RV voi tukea julkisesti</u> näihin tavoitteisiin tähtäviä kehittäjiä saamaan tuotteensa markkinoille, myös vaikka siitä olisi liiketoimintaetua

LIKELAITOKSET

Oulun Energia

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
	<p>Laanilan ekovoimalaitoksen rakentaminen.</p> <p>Puupolttoaineen vastaanottoaseman rakentaminen Toppilan voimalaitoksille; lisätään biopolttoaineiden käyttöä.</p> <p>Kiimingin liittäminen Oulun kaukolämpöverkkoon.</p> <p>Energiatehokkuustoimenpiteitä: Toppila 2:n jäähdytysvesipumpun uusinta ja Toppila 2:n lauhduttimen lämmön hyödyntäminen voimalaitoksella.</p>

Oulun Vesi

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	<p>Osallistutaan Oulujoen vesienhoidon suunnitteluun Oulujoen veden laadun parantamiseksi.</p> <p>Sitoudutaan ilmasto-ohjelman mukaisten toimien toteuttamiseen ja laaditaan ympäristötilinpäätös.</p> <p>Energiataloudellisia ja kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja edistetään vesilaitostoiminnassa.</p> <p>Lietteen hyötykäyttö turvataan.</p>
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	<p>Haja-asutusalueiden viemäroinnissa hyödynnetään rakennettuja siirtoviemäreitä Oulujokivarressa.</p> <p>Edistetään Haukipudas-Iin suunnan jätevesien keskitettyä käsittelyä Taskilan puhdistamolla.</p> <p>Viinivaaran pohjavesihankkeen toteutuminen vähentää oleellisesti puhdistuskemikaalien ja energian käyttöä.</p> <p>Ilmastonmuutoksen käytännön riskeihin varaudutaan tulvatorjunnassa, hulevesien hallinnassa ja vesihuoltorakenteiden mitoituksessa.</p>
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	<p>Jatkuvan parantamisen periaatteen ja toiminnan myönteinen kehitys laadunhallintajärjestelmän auditoinneissa.</p> <p>Lietteen vaihtoehtoisten käsittelymenetelmien selvityksiä jatketaan.</p>

Oulun Satama

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Vastuullinen toiminta ympäristöasioissa.	Ympäristöluvan mukainen toiminta (ilman poikkeamia)
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Sataman infrastruktuuri liikenteen tarpeiden mukainen	Ympäristöasiat otetaan esimerkillisesti mukaan toimintaan (uusien ja korjattavien laitureiden varustaminen viemäri-liitännällä ja maasähkön liittymän rakentamismahdollisuudella)
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Sertifioitu toimintajärjestelmä.	Toimintajärjestelmän mukainen toiminta (ISO9001:2008 laatu, ISO14001:2008 ympäristö, OHSAS18001:2008 työterveys- ja turvallisuus).

Oulun Jätehuolto

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
	<p>Biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoituksen vähentäminen rakentamalla jätteen lajitteluareena.</p> <p>Biojätteestä kompostoidun mullan tuotteistaminen kauppakelpoiseksi.</p> <p>Ruskon jätekeskuksesta edelleen hyötykäyttöön toimitettavien jätteiden määrän 10 % kasvu verrattuna vuoden 2010 määrään.</p>

Oulun Tietotekniikka

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
IT-infrastruktuurin sähkön kulutuksen pienentäminen	<p>Sähkön kulutuksen huomioiminen datakeskuksen ratkaisuja suunniteltaessa.</p> <p>Palvelinlaitteiden sähkönsäästöominaisuuksien pitäminen yhtenä valintakriteerinä laitteita hankittaessa.</p>
Energiankulutuksen vähentäminen tietotekniikkaratkaisujen avulla	<p>Logistisesti keveämpiä toimintamalleja tukevien tietotekniikkaratkaisujen edistäminen.</p> <p>Energiankulutustietoisuutta lisäävien sovellusratkaisujen edistäminen eri hallinnonaloilla.</p>

Oulun Tekninen Liikelaitos

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Lämmitykseen käytetyn energian-, sähkön- sekä vedenkulutuksen vähentäminen 1,5 %:lla vuoden 2010 tasosta.	Lisätään kiinteistöjen käyttöastetta. Optimoidaan tilojen käyttöajat. Opastetaan kuluttajia energian- ja vedensäästöön.
Kuljetus- ja työkalustalon (ml. henkilökohtaisten ajoneuvojen) Ilmastopäästöjen pienentäminen 3 %:lla vuoden 2010 tasosta.	Optimoidaan kuljetusten määrä, ajokilometrit ja reitit. Tehostetaan autojen kuljetuskapasiteetin hyväksikäyttöä Suositetaan vähäpäästöistä kalustoa. Osallistutaan taloudellisen ajotavan koulutukseen. Hankitaan työsuhdepyöriä työaikana tapahtuvaan liikkumiseen. Kannustetaan henkilöautojen yhteiskäyttöön ja kimpakyyteihin. Parannetaan ajoreittien, aikataulujen ja kuljetusten suunnittelua.
Hankintojen toteuttaminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	Toteutetaan omat hankinnat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Pyritään vaikuttamaan kaupungin hankintoihin ja niiden kilpailuttamiseen siten, että tavaran toimitukset voidaan järjestää kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Oulun Serviisi

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Kuljetuskertojen vähentäminen	Kuljetusten minimointi keittiön prosesseja ja tuotannon suunnittelua tarkastelemalla. - valmistuskeittiöiden tilaus-valmistelu-jakelu-prosessin tavoitteellinen tarkentaminen. C&C-tuotantotavan lisäys.
Eettiset vaihtoehdot ruokatarjonnassa	Lähiiruoka- ja luomutietoisuuden lisääminen. Lisätään elintarvikkeiden kotimaisuusastetta. - lähiiruoka- ja luomupäivä ja/ tai infot/ tietoiskut vuosittain/ lukukausittain (esim. sadonkurjuu – teeman yhteyteen).
Pesuaineet ja niiden annostelu	Ainevalikoimien väheneminen, annostelulaitteiden lisääminen oikean annostelun toteuttamiseksi. - pesuaineiden käytön suunnittelu ja seuranta pesuainetoimittajan ohjelmaa käyttäen.
Jätehuollon kehittäminen	Biojätteen määrän pysyvä vähentäminen - uusien toimintatapojen käyttöönotto biojätteen vähentämiseksi. Biojäte-seuranta tiimeittäin

	WSS-työtilaan kuukausittain Kierrätyksen huomioiminen. - yhteistyössä kiinteistöhoidon, alueisännöinnin ja asiakkaiden kanssa.
Energian säästö	Veden- ja sähkökulutuksen vähentäminen - keittiölaitteiden, hanojen, wc-altaiden jne. toimintojen tarkistus ja yhteistyössä kiinteistöhoidon ja alueisännöinnin kanssa.

Oulun Tilakeskus

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Rakennukset suunnitellaan käyttötarkoituksen ja käyttöiän mukaan ja vältetään turhaa uusien tilojen rakentamista.	Parannetaan tilatehokkuutta kehittämällä toimintamalli ja mittarit yhdessä opetustoimen ja sosiaalitoimen kanssa.
Edistetään asiantuntijan roolissa tilatehokkuutta.	Tyhjät tilat otetaan käyttöön tai niistä luovutaan. Toimintamallia Teknisen keskuksen ja palveluhallintokuntien kanssa kehitetään.
Kestävä kehitys otetaan mukaan suunnittelun ohjaukseen.	Päivitetään Tilakeskuksen suunnitteluohjeet ja lisätään kestäväan kehitykseen liittyvät tehtävät. Suunnittelunohjauksessa käytetään valituissa kohteissa ulkopuolisia asiantuntijoita.
Edistetään vaihtoehtoisten energialähteiden käyttöä.	Lämmitystapavertailu tehdään systemaattisesti, ellei kohteessa ole kaukolämpöä käytettävissä.
Rakennusten kokonaisenergiataloutta parannetaan.	Parannetaan rakennusten käytön ohjausta tehdyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitellaan tekniset korjaus-/muutos-/lisätoimenpiteet rakennusten kokonaisenergiatalouden parantamiseksi. Koulutetaan ja sitoutetaan oma henkilökunta, kiinteistöhoito ja rakennusten käyttäjät energiansäästötoimenpiteisiin ja menettelyyn.
Vähennetään syntyvän jätteen määrää ja parannetaan lajittelua.	Parannetaan kiinteistöjen jätepisteiden toimintaa ja lajittelumahdollisuuksia sekä ohjeistetaan rakennushankkeiden toteuttajat jätteiden työmaai- aikaiseen lajitteluun.
Kestävä kehityksen liittäminen mukaan osaksi Tilakeskuksen toimintaprosesseja	Kestävän kehityksen johtamisjärjestelmän jatkokehittäminen.

Oulun Konttori

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sähköisten työtilojen ja dokumentaation kehittäminen	
Sähköinen tiedonsiirto	<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään jaettuja sähköisiä työtiloja ja videoneuvotteluja - Sähköiset kalenterit käyttöön (luovutaan henkilökohtaisista paperikalentereista 2011) - Paperittomat kokoukset - Dokumentinhallintaohjelman käyttöönotto kaupungilla (keskushallinnon hanke)
Viestinnässä käytetään sähköisiä menetelmiä	<p>Sisäinen viestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akkuna-intranet henkilökuntatiedottamisessa - Sähköinen, virallinen ilmoitustaulu Akkunassa - Arvioinneissa ja kyselyissä käytetään sähköisiä menetelmiä <p>Asiakasviestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prosessien asiakaslomakkeet Akkunassa - Sähköiset palaute- ja reklamaatiolomakkeet Akkunassa - Akkuna ja internet asiakastiedottamisessa - Arvioinneissa ja kyselyissä käytetään sähköisiä menetelmiä.
Lisätään sähköistä arkistointia	Sähköistä arkistointia edistetään ja mikrofilmausta päätearkistoinnissa toteutetaan.
Tulostuksen vähentäminen	<p>Vakioidut tulostusasetukset käytössä.</p> <p>Luovutaan ylimääräisestä kaksinkertaisesta asiakirjojen kopioinnista ja arkistoinnista.</p> <p>Käytetään ympäristömerkittyä paperia.</p> <p>Käytetään tekstinkäsittelyohjelman ominaisuuksia monipuolisesti (esim. tarkistus- ja muokkaustoiminnot) ilman asiakirjan tulostamista.</p>
Sähköiset tietojärjestelmäratkaisut	
Prosessien ja toimintatapojen sähköistäminen	<p>Lisätään sähköisiä palveluja ja itsepalvelumahdollisuuksia.</p> <p>Palvelujen ja järjestelmien käytettävyyttä parannettu: vinkkivideot käytössä ESS- ja OSTA -järjestelmässä ja Oulu10-palvelujen markkinoinnissa.</p> <p>Ammattitutkintojen koulutuksessa käytetään etä- ja verkko-opiskelumahdollisuuksia.</p>
Henkilöstöhallinnon palvelut Aktivoidaan asiakasta sähköistämään omia prosesseja, jotka ovat palkanlaskennan rajapinnassa	<p>Tuntipalkkojen sähköistäminen asiakkaan puolen prosessissa.</p> <p>Tulkkipalveluiden freelancer-tulkkien palkkioiden sähköinen suorasiirto palkkajärjestelmään käytössä</p>
Taloushallinnon palvelut Aktivoidaan asiakasta sähköistämään omia prosesseja, jotka ovat taloushallinnon rajapinnassa	1.1.2011 alusta verkkolaskut pakollisia ostolaskuissa Aktivoidaan asiakkaita pc-kassojen käyttöönottoon
Matkanhallintajärjestelmän käyttöönotto	Matkalaskuprosessin sähköistyminen ja paperisista tositteista luopuminen
Hallintopalvelut Sähköisten hallinnon laajentaminen	Kaupunginarkistossa Sähke2-vaatimusten (mm. sähköinen arkistointi) toteuttamisessa mukana olo
Painatuksen jätteenkäsittelyn tehostaminen	Painatuskeskuksen jätteiden laajempi lajitteleminen ja

	Kierrättäminen
Kaupunkilaispalvelut Asiakkuudenhallinta-järjestelmä (CRM) käytössä	Asiakasinformaation dokumentointi ja hyödyntäminen kaupunkilaispalvelujen kehittämisessä
Sähköisen palvelukanavan laajentaminen	Sähköisten palvelujen lisääntyminen
Hankintapalvelut	Osta-järjestelmä käytössä Verkkolaskujen edellyttäminen tarjouspyynnöissä Selvitetään sähköisten lippujen käyttäminen virkamatkoissa
Energian kulutuksen pienentäminen	
Energiatehokkuussopimus	Valmistellaan yhteistyössä ilmasto-ohjelmaan liittyvä hankintamalli ympäristötoimen kanssa.
Energian säästäminen (sähköenergian pienentäminen) (lämpöenergian pienentäminen)	Oulu10:ssä automaattinen työtilojen valo-ohjaus käytössä. Luonnonvalon hyödyntäminen. Sammutetaan valot wc:stä, varastoista, kokoushuoneista yms. tiloista silloin kuin tiloissa ei olla. Luonnonvalon hyödyntäminen Toimiston sähkölaitteet sammutetaan yöajaksi (tietokoneet, näytöt, kopiokone, laturit). Ei valmiustiloja. Sähkölaitteiden energiakulutuksen ohjeistaminen ja laitteiden energiansäästöasetusten käyttöönotto. Käytetään portaita hissien sijasta.
Jätehuollon kehittäminen	
Noudatetaan jätemääräyksiä, lajitellaan ja kierrätetään jätteet, jätteiden jatko-ohjelmointi	Toimitiloissa/kerroksissa käytössä paperinkeräyssäiliöt. Kohteissa järjestetty paristonkeräys. Henkilökohtaiset lajittelun mahdollistavat roskakorit käytössä koko henkilöstöllä.
Jättemäärän vähentäminen	Pääsääntöisesti kierrätettävät käsipyyhkeet käytössä.
Hankinnat ja materiaalien kulutus	
Suositaan ekologisuutta hankinnoissa	Ympäristönäkökohdat huomioon ottavien hankintojen osuus > 33 % hankinnoista (keskitetyt hankinnat)
Kierrätys	Aktiivinen käytöstä poistettujen tavaroiden kierrättäminen. Kerätään käytöstä poistetut tavarat yhteen paikkaan. Markkinoidaan hallintokunnille.
Toimistotarvikkeet	Hyllytyssopimuksella varmistetaan toimistotarvikkeiden optimaalinen tarve/käyttö. Minimoidaan epäkuranttien tarvikkeiden varastointi.
Liikelahjat	Asiakasmuistamisessa käytetään tavaroiden sijaan (paikallisia) palveluja.
Kuljetukset, liikkuminen ja matkustaminen	
Kannustetaan henkilöstöä käyttämään työasioiden hoitamisessa ja työmatkoilla julkisia kulkuvälineitä	Kaupunkialueella työpäivän aikana tapahtuviin matkoihin kaupunkisarjalippu linja-autoon. Työmatkaliput käytössä. Kimppakyydit käyttöön työasioiden hoitamisessa esim. asiakaskäynnit. Konttorin polkupyörät käytössä
Kannustetaan henkilöstöä hyötyliikuntaan työmatkoilla	Pyöräilykypärät henkilöstölle hankittu.
Kokouskäytäntöjen virtuaalisuuden lisääminen	Videoneuvottelujen lisäkäyttö etäkokouksissa.
Henkilöstö	
Henkilökunnan sitouttaminen ja motivointi	Tiedotus, opastus, koulutus.

ympäristönäkökohtien huomioimiseen	Kestävän kehityksen toimintaohjelman muutokset käydään läpi henkilöstöinfossa.
Osaaminen	Kestävän kehityksen tavoitteiden vaatimaa osaamista ylläpidetään sisäisellä tiedottamisella/koulutuksella. Kestävänkehityksen tavoitteiden vaatimaa osaamista ylläpidetään sisäisellä tiedottamisella/koulutuksella.
Työtilat	Tilat tehokkaassa käytössä.
Ergonomian ajanmukainen laatutaso	Kaikkien ergonomia laitettu ajantasalle.
Työtavat	
Prosessien ja toimintatapojen kehittäminen	Omat raportit sähköisiksi. Print Anywhere –palvelu käytössä Oulu10:ssä.

Nallikari Liikelaitos

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Jätteen määrän vähentäminen	Jätteiden lajittelun hyvä opastus asiakkaille ja työntekijöille. Lajittelun vaatimien edellytysten parantaminen.
Energiatehokkuus	Hankesuunnittelussa huomioitava ja tutkittava vaihtoehtojen energiamuotojen käyttö. Energian käytön seuranta ja rajoittaminen, esim. huonelämpötilaa laskemalla ja veden käytön vähentämisellä.
Tilojen tehokas käyttö	Pyritään saamaan mahdollisimman hyvät käyttöasteet ympäri vuoden lämpiminä pidettäville tiloille. Selvästi vajaakäyttöisten ja huonokuntoisten tilojen jatkokäytön harkinta, mahdollisesti käytöstä poistaminen.

Oulun Seudun Ympäristötoimi

Ympäristö/Kestävän kehityksen tavoitteet	Tavoitetaso/Toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Kaupungin ympäristöpolitiikan jalkauttaminen, kaikkien hallintokuntien ja liikelaitosten sitouttaminen politiikan toteuttamiseen	Seurantaraportin laadinta ja sisällön kehittäminen.
Asukkaiden sekä kuntien henkilöstön ympäristövastuun ja tietoisuuden lisääminen ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvissä kysymyksissä.	Ympäristöä koskevien julkaisujen, raporttien ja tiedotteiden määrä vähintään 10.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Energiankulutuksen kokonaisuuden hallinta.	Tilojen ja laitteiden järkevä energiankäyttö energiansäästöohjeita noudattaen.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kulutuksen ja jätteiden määrän vähentäminen päivittäisessä toiminnassa.	Paperin kulutuksen vähentäminen. Ympäristöystävällisten tuotteiden käytön lisääminen.

2 VÄESTÖ 1.1.2010 IKÄRYHMITÄIN JA VÄESTÖSUUNNITE SUURALUEITTAIN 2014 JA 2019

OULUN KAUPUNKI

- väestö 1.1.2010

- väestösuunnite vuosille 2014 ja 2019/ Talous ja strategia -ryhmä

OULUJOEN POHJOISPUOLI

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
8	2010	76	115	147	338	169	118	214	1 319	3 014	4 577	999	1 794	294	8 529
Tuira	2014	75	110	145	330	200	100	200	1 370	3 100	4 600	1 200	2 000	360	8 800
	2019	70	120	160	350	200	120	210	1 400	3 200	4 570	1 300	2 350	400	9 200
9	2010	86	168	238	492	389	212	252	593	2 378	3 747	517	1 069	79	6 754
Puolivälin-	2014	85	130	205	420	340	200	220	550	2 200	3 770	540	1 200	100	6 700
kangas	2019	85	120	185	390	300	180	200	500	2 100	3 480	585	1 400	120	6 450
10	2010	104	222	352	678	496	277	371	1 401	4 093	5 347	404	1 084	82	9 654
Koskela	2014	120	220	340	680	480	270	360	1 500	4 150	5 460	500	1 350	110	10 100
	2019	150	250	370	770	550	280	410	1 600	4 600	5 790	630	1 800	150	11 200
11	2010	178	351	695	1 224	1 062	628	631	753	4 874	7 085	513	1 434	79	12 817
Pate-	2014	160	340	650	1 150	950	550	580	740	4 600	6 630	550	1 600	90	12 200
niemi	2019	150	330	570	1 050	800	500	540	700	4 200	6 060	650	1 850	120	11 500
12	2010	339	551	1 026	1 916	1 000	422	421	1 987	7 309	7 952	191	552	22	14 250
Kaijon-	2014	350	680	1 220	2 250	1 200	550	450	2 270	8 550	9 080	270	700	40	16 500
harju	2019	340	640	1 170	2 150	1 350	650	520	2 400	9 000	9 630	320	1 000	80	17 700
13	2010	147	265	510	922	697	349	419	654	3 592	5 824	555	1 475	110	10 340
Mylly-	2014	165	290	545	1 000	750	350	380	700	3 700	6 170	650	1 850	130	11 200
oja	2019	270	500	980	1 750	1 100	450	480	800	4 800	7 880	870	2 540	200	15 000
14	2010	36	68	145	249	203	139	116	115	897	1 099	52	140	19	2 061
Sangin-	2014	25	60	125	210	190	100	100	110	780	1 090	80	200	25	2 000
suu	2019	30	70	150	250	200	100	100	130	850	1 120	100	300	40	2 200
15	2010	157	273	510	940	608	263	247	329	2 769	3 852	112	361	16	6 600
Korven-	2014	135	265	460	860	620	290	230	320	2 700	3 630	125	450	25	6 400
suora	2019	125	255	420	800	580	290	230	300	2 600	3 500	160	600	40	6 300
16	2010	53	108	241	402	277	146	130	168	1 268	1 748	233	497	46	3 368
Yli-	2014	60	135	270	465	345	145	130	195	1 430	1 780	245	575	65	3 635
kiiminki	2019	65	135	285	485	400	180	145	170	1 530	1 740	265	690	75	3 810
JOEN	2010	1 176	2 121	3 864	7 161	4 901	2 554	2 801	7 319	30 194	41 231	3 576	8 406	747	74 373
POH.PUOLI	2014	1 175	2 230	3 960	7 365	5 075	2 555	2 650	7 755	31 210	42 210	4 160	9 925	945	77 535
YHT.	2019	1 285	2 420	4 290	7 995	5 480	2 750	2 835	8 000	32 880	43 770	4 880	12 530	1 225	83 360

OULUJOEN ETELÄPUOLI

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
1 Keskusta	2010	135	209	294	638	317	193	453	3 738	7 741	10 135	2 023	3 793	586	19 267
	2014	135	195	270	600	315	190	460	3 700	7 700	9 535	2 160	4 300	670	19 100
	2019	120	180	240	540	290	175	450	3 700	7 700	8 945	2 300	4 800	800	18 900
2 Höyhtyä	2010	80	158	299	537	464	293	366	865	3 055	4 645	916	1 652	257	8 822
	2014	85	170	285	540	430	235	290	880	3 000	4 575	1 000	1 850	310	8 800
	2019	90	150	260	500	400	215	265	800	2 900	4 320	1 150	2 100	375	8 600
3 Oulunsuu	2010	74	167	267	508	397	247	340	1 030	3 155	4 244	436	1 128	65	7 894
	2014	90	150	260	500	400	210	280	950	3 000	4 210	520	1 250	95	7 800
	2019	75	135	240	450	380	190	250	850	2 800	4 130	570	1 450	120	7 700
4 Kauko- vainio	2010	120	161	217	498	272	149	224	1 097	2 751	3 234	560	1 065	178	6 539
	2014	100	150	200	450	300	150	230	945	2 500	3 075	680	1 300	230	6 450
	2019	90	140	190	420	300	150	200	900	2 400	2 680	800	1 500	260	6 150
5 Nuotta- saari	2010	1	10	15	26	16	21	21	94	235	320	39	105	3	603
	2014	10	20	25	55	20	15	20	150	300	360	60	160	10	780
	2019	15	30	35	80	35	25	30	170	440	460	100	250	20	1 050
6 Kaakkuri	2010	284	567	972	1 823	1 162	477	476	941	5 709	5 904	151	507	16	11 290
	2014	350	650	1 150	2 150	1 350	570	520	1 000	7 200	6 860	190	750	40	13 200
	2019	300	650	1 050	2 000	1 500	670	580	1 085	7 600	7 615	220	1 050	60	14 500
7 Maikkula	2010	155	301	549	1 005	791	470	453	572	3 789	5 273	220	707	44	9 271
	2014	160	260	500	920	750	380	380	500	3 500	5 020	250	850	60	8 800
	2019	150	250	450	850	700	360	350	400	3 300	4 790	300	1 000	90	8 450
JOEN	2010	849	1 573	2 613	5 035	3 419	1 850	2 333	8 337	26 435	33 755	4 345	8 957	1 149	63 686
ETELÄP.	2014	930	1 595	2 690	5 215	3 565	1 750	2 180	8 125	27 200	33 635	4 860	10 460	1 415	64 930
YHT.	2019	840	1 535	2 465	4 840	3 605	1 785	2 125	7 905	27 140	32 940	5 440	12 150	1 725	65 350

LAITOKSET / TILAPÄISESTI POISSA OLEVA VÄESTÖ

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
Laitokset	2010	8	32	62	102	101	75	66	54	461	500	84	123	45	1 021
yms.	2014	25	65	130	220	110	45	70	120	400	855	80	115	40	1 535
YHTEENSÄ	2019	15	45	105	165	115	65	40	95	300	690	80	120	50	1 290

KOKO KAUPUNKI

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
KOKO	2010	2 033	3 726	6 539	12 298	8 421	4 479	5 200	15 710	57 090	75 486	8 005	17 486	1 941	139 080
KAUP.	2014	2 130	3 890	6 780	12 800	8 750	4 350	4 900	16 000	58 810	76 700	9 100	20 500	2 400	144 000
YHT.	2019	2 140	4 000	6 860	13 000	9 200	4 600	5 000	16 000	60 320	77 400	10 400	24 800	3 000	150 000

Keskushallinto, Talous ja strategia -ryhmä
Kirkkokatu 2 a, PL 1
90015 Oulun kaupunki

